Ion Bucheru

SCRIERI • volumul I
proză

Revanșă târzie

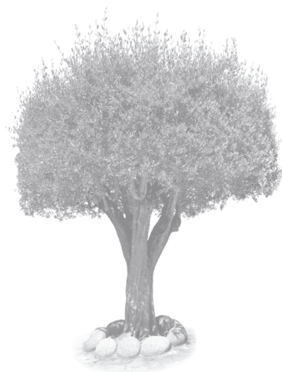
Veninul victoriei



Editura Planet

Ion Bucheru

SCRIERI • volumul I



Revanşă târzie

roman

Veninul victoriei

roman

Editura Planet

Pentru Ancuța

Ediţie îngrijită de Marina Roman
Grafică și tehnoredactare: Florin Georgescu

ISBN seria SCRIERI volumele I-VI - 978-973-87836-3-8

ISBN volumul I - 978-973-87836-4-5

CUVÂNT ÎNAINTE - pentru seria SCRIERI

Către sfârşitul studenţiei, un important critic literar, devenit apoi prozator de mare rafinament, care m-a onorat cu prietenia sa, mi-a pus o întrebare al cărei tâlc l-am înţeles mult mai târziu. Paul Georgescu, pentru că despre el este vorba, aproape înduioşat de entuziasmul cu care mă pregăteam să intru în prima redacţie din viaţa mea, m-a întrebat: „Şi după gazetărie ce ai de gând să faci?". Văzându-mi nedumerirea, s-a explicat: „Ziaristica e o treabă foarte bună dacă ai luciditatea şi puterea să o părăsești la timp". „De ce s-o părăsesc?", am replicat naiv. „Pentru că, dragul meu, dacă simţi „chemarea condeiului", e păcat să o priponeşti definitiv la condiţia de cronicar al clipei. Tot ce e legat de clipă, durează o clipă; nu rămâne nimic. Nimic, înţelegi tu grozăvia cuvântului ăstuia?"

Atunci n-am înţeles. M-am aruncat cu frenezie în profesia devenită însăşi viaţa mea. Condeiul, parcă vrăjit de huruitul rotativei din tipografie, s-a pus pe treabă, risipindu-se în sute de articole, reportaje, cronici, consemnări, foiletoane, interviuri, editoriale, portrete, comentarii, iar mai apoi în speeach-uri pentru

premierele de gală a zeci de filme, în texte pentru alte sute de emisiuni radio și TV etc. etc...

N-am de ce să mă plâng; condeiul acesta grăbit și risipitor mi-a adus recunoașterea în breaslă, chiar și funcții ierarhice onorante, dar pe măsură ce anii treceau și dosarul cu tăieturi din presă ce-mi purtau semnătura se îngroșa (dosar ipotetic, pentru că, în realitate, n-am păstrat nimic din tot ce am presărat prin ziare sau am rostit pe o scenă ori în fața camerelor de luat vederi), sentimentul acut al efemerului se instala tot mai puternic. Grozăvia cuvântului "nimic", rostit cândva de înțeleptul meu prieten, căpăta sens. Un sens alarmant.

Spre cumpăna vieții, când simți ora bilanțului mai apropiată decât pe cea a debutului, începi să te întrebi: ce raportezi la scadență? Când tragi linie și aduni, ce rămâne dintr-o viață trăită sub imperiul clipei, mai ales dacă și viața personală ți-a refuzat, brutal, bucuria de a te vedea împlinit sau măcar continuat de (și prin) urmași pe care să-i vezi crescând sub ochii tăi, realizând ceea ce tu nu ai izbutit?

Atunci, de-abia atunci am înțeles întrebarea prietenului și mentorului meu, cu atât mai tulburătoare, cu cât propria lui viață o validase dramatic; publicase zeci de cronici literare, condusese ani de zile „Gazeta literară" și secția de critică a Uniunii Scriitorilor, dar a fost suficient să adie alt curent în breaslă pentru ca edificiul având drept cărămizi cronicile săptămânale să se dărâme odată cu funcțiile. Și atunci, ca un reflex de apărare în fața uitării definitive (și nemeritate), a apărut romancierul de mare finețe Paul Georgescu, ale cărui cărți nu vor putea fi scoase din istoria literaturii române contemporane nici măcar de cei ce au orchestrat „uitarea" criticului literar. Tulburătoare lecție!

Așadar... Ce rămâne din truda ta de cronicar al clipei? Cel mult, amintirile. Importante, și ele, pentru că îți mobilează și-ți

încălzesc bătrâneţea, dar efemere ca însăși ființa ta. Este puţin, dezolant de puţin dacă ai simţit, cândva, ceea ce înţeleptul meu prieten numea „chemarea condeiului". Soluţia? Una singură: să te așezi la masa de lucru, acolo unde se probează realitatea, dimensiunile, trăinicia şi profunzimea chemării, dacă este și câtă este. Poate – cine știe? – condeiul tău este în stare să spună ceva nu numai despre clipă, ci și despre timpul tău; nu e păcat să-l împiedici?

Tot acest amalgam de sentimente – revelaţie, îndoială, teamă, frustrare, speranţă – m-a pus la treabă. Meseria n-am părăsit-o (omul trebuie să trăiască din ceva), dar am început să fur din timpul consacrat clipei pentru a umple pagină după pagină, capitol după capitol, carte după carte. Din nopţi de nesomn, din scrisul pe genunchi în tren, în camere de hotel neîncălzite sau pe călduri toride, de-a lungul unor deplasări istovitoare, au apărut romane, piese de teatru, scenarii de film, proză scurtă. Cincisprezece volume.

Ce am aşteptat de la ele? În primul rând, desigur, răspuns la întrebarea chinuitoare: am ce căuta la masa de lucru a scriitorului? „Chemarea condeiului" bate mai departe şi mai puternic decât scrisul de azi pe mâine? Rodul nopţilor albe interesează pe cineva? Când primul roman, tipărit în 25.000 de exemplare, s-a vândut în două luni şi librăriile au cerut (și primit) un supliment de tiraj, epuizat şi acesta, am înţeles că se poate. Că merită. Că trebuie.

Aşa s-a deschis seria celorlalte paisprezece volume, toate – împărtăşind cititorului frământările, întrebările, dilemele, constatările şi concluziile unui condei care a îndrăznit să ţintească mai departe decât cele 24 de ore – durata de viaţă a gândului exprimat publicistic. Cât de departe? Şi cât de durabil? Nu ştiu. Probabil, atâta cât miez am reuşit să încorporez în cele peste

două mii de pagini trimise tiparului fără ambiţia orgolioasă de a le considera atinse de aripa fermecată a perenităţii adevărate, cea care se măsoară nu cu anii sau cu deceniile, şi la care puţine condeie ajung. Ştiam bine că şi cărţile pot fi date uitării, meritat sau chiar nemeritat, că şi ele au viaţă scurtă, mai ales acum, în era atotputerniciei audiovizualului şi a mediului virtual, dar mai ştiam că ele, cărţile, rămân, totuși, într-un raft de bibliotecă şi nu se ştie când sau cum pot ajunge în mâinile unui cititor, dezvăluind cândva, cuiva, lumea ta, lumea personajelor tale, gândurile tale despre această lume. Asta n-o pot face nicicum sutele şi miile de „cronici ale clipei", risipite prin ziare, gale sau emisiuni. Merită să trudeşti pentru un loc sau două sau cincisprezece într-un raft de bibliotecă? Atunci, după primul roman dispărut din librării, am răspuns: da, merită!

Acum, în pragul bilanţului, am recitit cărţile cu toată detașarea de care poate fi capabil un autor, dar şi cu experienţa exigentă a cuiva care, prin natura muncii de-o viaţă, este obişnuit cu diagnosticarea valorii. Rezultatul: dincolo de patina timpului, de însemnele vremii şi a cerbiciei vremurilor (paginile s-au adunat în două secole şi în tot atâtea orânduiri social-politice!), dincolo de inerentele inegalităţi valorice şi de alte considerente ce s-ar fi putut opune proiectului, lectura m-a convins că majoritatea acelor pagini constituie (reconstituie) o lume vie, interesantă pentru cei ce n-au trăit-o, cu atât mai mult cu cât condeiul care le-o oferă, format la şcoala realităţii concret - imediate, nu a ocolit detaliile ce întregesc tabloul realist al acelei lumi, conferind astfel scriiturii cel puţin valoarea de document.

Aşa s-a născut ideea ediţiei de autor care să adune cele mai „rezistente" dintre cărţile publicate cândva. Pentru a fi cântărite, apreciate, ele trebuie mai întâi să existe fizic. Apărute de-a lungul a patru decenii, în edituri dispărute, unele – în colecţii sucombate

şi ele („Rampa”, „Cartea de vacanţă” etc.), cărţile s-au risipit, intrând în conul de umbră al interesului public. Adunate în şase volume şi oferite grupat, poate că ele îi vor spune ceva cititorului de azi.

De la gând la acţiune n-a fost decât un pas. Iată, l-am făcut, deşi nu mai trăim vremurile în care editurile chiar editau şi difuzau cărţi, nu executau comenzi ale autorilor dispuşi să-şi finanţeze aventura editorială.

Orgoliu auctorial? Poate, dar... puţin şi temperat de modestia lucidă a celui ce doreşte în primul rând să depună mărturie despre vremile trăite, cu speranţa că această mărturie va spune ceva, cândva, cuiva, despre oamenii, moravurile şi năravurile unui timp şi ale unei lumi; dar – de ce n-aş recunoaşte? – şi despre cronicar.

AUTORUL

PREFAŢĂ

Primul din cele şase volume ale prezentei serii de „Scrieri" oferă cititorului două romane: „Revanșă târzie" și „Veninul victoriei". Alegerea lor respectă criteriul tematic: ambele sunt inspirate din lumea sportului, fiind primele încercări în proza de ficţiune, după două volume de eseuri și unul de teatru (1982).

De ce lumea sportului? ***?*** *De ce, după aproape trei decenii de gazetărie care m-au purtat prin toate mediile sociale şi prin mai toate cotloanele vieţii, condeiul s-a simţit atras de universul performerilor sportivi și s-a încumetat să-l abordeze? Atunci nu mi-am pus întrebarea, dar azi, după o jumătate de veac trăită în miezul atâtor evenimente dramatice, în contact direct, fierbinte și uneori contondent cu actori importanţi ai acestor evenimente din ţară și din lume (da, din lume!), ei bine – azi pot răspunde: pentru că universul sportului m-a cucerit prin francheţe, adevăr, cinste şi dârzenie, prin obiectivitatea şi fermitatea criteriilor de apreciere a valorii, prin îndârjirea cu care se apără de trişori, prin inteligenţa de a oferi tuturor celorlalte medii sociale un concept care, generalizat, ne-ar fi putut schimba viaţa: conceptul de fair-play.*

În lumea aceasta, restrânsă ca orice elită, nu există unităţi de măsură diferite; ruleta pentru distanţă, cronometrul sau tabela de scor măsoară nemilos de corect, pentru favoriţi sau outsideri, valoarea unui om sau a unei echipe. Dar, mai ales, este un univers guvernat de reguli, deşi lupta – uneori împinsă până la eroism şi sacrificiu – îl defineşte.

La cursele de sprint, atletul care fură startul este atenţionat, dar dacă o face şi a doua oară, părăseşte concursul. La fotbal, primul fault urât, intenţionat, se pedepseşte cu cartonaşul galben; al doilea aduce automat cartonaşul roşu, eliminarea. V-aţi gândit vreodată cum ar arăta viaţa noastră dacă toţi oamenii, dar mai ales cei ale căror decizii ne guvernează existenţa, ar ști că actele reprobabile duc la cartonaşul roşu? În sport, impostorii se sting, dispar după primii paşi în arenă; acolo înving valoarea, curajul, efortul de autodepășire, competitorul având de luptat în primul rând cu el însuşi, cu limitele lui. Chiar şi dopajul este incriminat şi pedepsit! Cum să nu mă fi atras un astfel de univers uman?

Am avut şansa să-l cunosc bine. Copilul crescut în admiraţia înfocată a gloriilor arenei sportive a devenit cronicarul sportiv nelipsit de la „masa presei", în săli şi stadioane. Mi-a fost dat să însoţesc sportivii noştri la mari competiţii internaţionale, să trăiesc alături de ei bucuria victoriilor şi amărăciunea înfrângerilor, să le cunosc viaţa, problemele, necazurile, să pricep cât de greu, cu ce eforturi şi sacrificii se cucereşte gloria sportivă; să descifrez, adică, secretul făuririi marilor caractere din care se nasc marile performanţe. Şi să regret cumplit – mai ales cu mintea de acum – că lumea noastră, cea nesportivă, a învăţat atât de puţin de la lumea lor, a luptătorilor din arenă.

Aşa s-a născut primul roman, „Revanşă târzie", inspirat de momentul în care zeci de mii de puştani se visau... finalişti de

Cupă Davis, precum uriaşii mânuitori ai rachetei de tenis, Ilie Năstase şi Ion Ţiriac. Momentul acela magic aproape că mi-a dictat povestea, aşternută pe hârtie în timp-record şi cu o bucurie de nedescris. Ceva mai târziu, o altă clipă de glorie a sportului românesc (mai exact – a voleiului), când finala campionatului european al echipelor de club se desfăşura la Bucureşti, între două echipe româneşti (Rapid şi Dinamo) mi-a încins imaginaţia şi m-a aşezat la masa de lucru. Simţeam că e datoria mea să arăt şi prin ficţiune, nu numai în cronica de ziar, cum sunt, cum trăiesc, ce simt şi ce suferă oamenii aceia minunaţi care ne-au oferit atâta bucurie; „ce-i mâna pe ei în luptă", cum superb spune poetul, şi ce lecţii de viaţă transmite exemplul lor.

Recunosc: ambele cărţi au avut şi o tentă polemică. Am vrut să răspund prejudecăţilor care vedeau în sportivul de performanţă doar un pachet de muşchi, ambalajul unui intelect precar. Gazetarul care am fost şi sunt a făcut-o de multe ori, în multe reportaje şi portrete publicate de-a lungul anilor; prozatorul a simţit nevoia, ba chiar datoria să o facă şi el, prin personaje de ficţiune, copiate însă (fără plagiat!) după zeci de modele umane reale, cu identitate precisă, culese din toate sporturile. Îl cunoşteam bine, de pildă, pe un Gabi Cherebeţiu, care împărţea cu Aurel Drăgan titlul de cel mai bun ridicător din voleiul european, şi care terminase Medicina la Cluj ca şef de promoţie pe ţară (cea mai mare medie înregistrată la toate IMF-urile României în acel an!), Aurică Drăgan fiind şi el cadru didactic univesitar, la fel de performant ca şi pe terenul de volei. Mă simţeam la fel de dator să-i amintesc cititorului că unul dintre marii arhitecţi ai ţării, Ascanio Damian, a fost considerat drept cel mai mare rugbist din România; să-i mai spun că performerii cluburilor sportive studenţeşti plecau la turnee sau în cantonamente cu tratatele şi cursurile universitare în sacul cu echipament şi că, de pe podiumul

de premiere, unde se încununau cu laurii câştigătorilor, alergau spre camera de hotel să mai prindă o oră-două de studiu, că acasă îi aştepta sesiunea de examene...

N-am regretat nicio clipă că intuiţia m-a îndemnat să aleg această lume pentru debutul în proză. Mai mult: una dintre marile bucurii ale vieţii de om al condeiului am trăit-o la lansarea romanului „Veninul victoriei", când Librăria „Sadoveanu" s-a umplut până la refuz de voleibalişti, băieţi şi fete, din toate generaţiile, după ce secretarul Federaţiei Române de Volei din acea vreme trimisese câteva exemplare din carte celor cinci-şase cluburi puternice din Capitală; toţi îmi cereau autografe, toţi îmi mulţumeau pentru că i-am cunoscut, i-am înţeles, i-am zugrăvit aşa cum nu-i ştia marele public.

Iată de ce lumea sportului. Pentru că am iubit-o, am crezut în ea, am admirat morala ei severă, dar dreaptă, valorile şi principiile ei făuritoare de caractere.

Reeditând cele două romane, îi ofer cititorului de azi şi de mâine posibilitatea de a valida, sau nu, părerile cititorului de-atunci, exprimate de-a dreptul măgulitor, cu numeroase prilejuri. Din păcate, cei 82 de ani împliniţi nu-mi permit să închei aceste rânduri prin formula „aştept cu interes"...

AUTORUL

Ion Bucheru

Revanşă târzie

roman



1

„A fost ora 7. Bună dimineaţa, stimaţi ascultători. Transmitem primul radiojurnal al zilei...”. Pentru omul de la volan, ora exactă sună ca o ironie. Apasă nervos butonul, mormăind: „Preferam buletinul de la 9...”. Radioul amuţeşte. Cu regretul somnului neterminat, Corbeanu rulează încet, foarte încet, urmând meandrele fâşiei înguste de asfalt. „Dacă m-a pus pe drumuri degeaba la ora asta...”. N-apucă să-şi termine gândul; aleea se înfundă brusc, terminându-se în faţa unui gard înalt, înecat în iederă. Corbeanu opreşte „Oltcit”-ul şi coboară, privind nedumerit, până când un zgomot extrem de familiar îi destinde faţa într-un zâmbet. „Aici trebuie să fie”, murmură bărbatul înalt, cu părul negru şi lung, probabil ceva mai des în prima tinereţe. Ascultă concentrat, apoi se apropie; de după gard răzbate tot mai desluşit „ţăcăneala” pe care ar fi recunoscut-o şi în somn.

Într-adevăr, „Oltcit”-ul parcase în apropierea unui teren de tenis, ascuns privirilor indiscrete printr-o adevărată junglă de iederă. Corbeanu porneşte pe poteca de pietriş mărunt ce continuă aleea asfaltată, până când găseşte poarta, dar - cu

mâna pe clanţă - se opreşte. „Deschid, mă vede şi... ce-i spun? Că am venit cu noaptea-n cap, pe terenul ăsta dosnic, să-l salut, deşi sunt în ţară de-o lună şi nu i-am dat un telefon? Că vreau să-i explic de ce nu i-am trimis măcar o vedere, ani de zile? Că mi-a fost lene să-i dau o telegramă de condoleanţe, când...”. Întâlnirea se dovedea mai complicată decât i se păruse. „Îl văd altă dată... Să mă gândesc bine, să ştiu ce-i spun...”. Decizia amânării îl face să ofteze uşurat; întorcându-se la maşină, se simte scăpat de-o povară. Deodată, de după gard, răsună exclamaţia gâfâită a unei voci tinere, sufocată de efort - amestec de ciudă, admiraţie şi invidie:

— Nu se poate! Vă merge tot, nea Mihu!

Chiar aşa? Corbeanu se opreşte. Să plece fără să-l vadă pe Abrudan? Doar pentru asta a venit! La câţiva metri, o scară proptită de gardul înalt - dovadă că, pe vremuri, cineva obişnuia să mai şi tundă iedera crescută acum în voie - parcă-l invită să arunce o privire, ”dincolo”. Tentaţia e prea mare. Propteşte mai bine scara, încearcă dacă ţine, apoi urcă treaptă cu treaptă, nu fără un zâmbet. „Bine-mi stă! Eu, Manole Corbeanu, mă caţăr pe garduri ca să văd un plezirist jucând tenis!...”. Dar sus, de unde, iată, cuprinde cu ochii dreptunghiul de zgură roşie, zâmbetul i se stinge. Cum adică? Oare anii nu au trecut şi peste bărbatul acesta înalt, puternic, suplu, care aleargă şi loveşte cu atâta energie de parcă el ar fi tânărul de 19 ani, nu băiatul cu care joacă? De unde atâta vigoare, atâta prospeţime?... Sau i se pare? Ba nu! Uite, niciun gram din ţesutul adipos ce trădează întotdeauna vârsta chiar şi la sportivii perfect conservaţi... Nicio umbră de moleşeală, de preget, nimic din plictiseala cu care bărbaţii maturi fac, îndeobşte, mişcarea menită „să le menţină forma”... Dimpotrivă, o bucurie nebună a jocului, o reacţie de adolescent la fiecare minge izbutită - şi îi merg toate! „Câţi ani

avea Mihu, pe vremea când...? Era mai tânăr cu... mi se pare... cinci? Sau patru? Ba nu, cinci...”. O clipă simte nevoia să intre pe teren, să-l privească de-aproape, să-i caute un rid, o cută, un fir de păr alb, un strop de grăsime, o nuanţă de blazare în priviri, să se bucure că numai distanţa i-a ascuns semnele timpului de pe faţa, de pe corpul fostului său... „Fost... ce? Rival? Partener? Coechipier?” Prieten - n-are curaj să spună. Ciudat; niciodată nu s-a gândit cu atâta acuitate şi atât de lucid ca în clipa asta ce-a însemnat, de fapt, Mihu Abrudan pentru cariera sa, pentru marea sa carieră sportivă. Ar mai fi existat celebrul, super-vedeta mondială Manole Corbeanu, dacă atunci, Mihu... Şi dacă, după alegere, Abrudan (cel ne-ales) n-ar fi acceptat să transpire cu el la antrenamente, pentru a sta pe bancă la meci? „Chiar... Oare Mihu a jucat vreodată oficial? Parcă nu... în patru ani de şmotru, nici măcar un dublu... Formidabil! Dar, ce-a fost, a fost. Mi-am şi găsit când şi unde să dezgrop morţii şi să despic firu-n patru!”. Manole Corbeanu priveşte din nou spre teren, cu toată concentrarea. „Dacă nu l-aş vedea, n-aş crede”... într-adevăr, era greu de crezut că bărbatul care, pe teren, nu lasă nicio şansă adversarului, are 37 de ani şi nu joacă - nu mai joacă - decât de plăcere. Partenerul, foarte bun şi el, se „agaţă” de fiecare minge cu toată ambiţia şi energia tinereţii, dar există momente - în sport şi în viaţă - când, într-o înfruntare de forţe, simţi că nu e nimic de făcut; cel din faţă e prea puternic pentru tine. Un asemenea sentiment trăieşte adversarul lui Abrudan. Încearcă un stop liftat, care-i iese la milimetru, așezând mingea lângă fileu. Mihu îl ajunge, numai el ştie cum; din alergare, liftează şi el, plasând o minge perfidă în extremitatea opusă a terenului, exact când puştiul se felicita în gând că a reuşit, în sfârşit, ceva. Ridică mâinile, exasperat:

— N-am arme pentru dumneavoastră, nea Mihu...

— Dacă vorbeşti, n-ai! Joacă, apără-ţi şansa!

La serviciu, Abrudan apropie piciorul de tuşă, respiră adânc de câteva ori, în timp ce vizavi, puştiul încleştează mâna pe rachetă, hotărât măcar să amâne deznodământul, dacă nu-l poate schimba.

— Avantaj-serviciu! Minge de ghem, set şi meci! Băiatul confirmă, cu un gest din cap; ştie. „Dar stai, să vedem, încă nu s-a terminat...”. Strânge şi mai tare mânerul rachetei, balansându-şi greutatea corpului când pe un picior, când pe celălalt, apoi aşteaptă.

Dincolo - minge aruncată cu stânga deasupra capului, nu prea sus; o înălţare a corpului, ca un început de zbor, o arcuire a torsului, o zvâcnire a braţului, cu umăr cu tot, şi... şi parcă toată greutatea, toată forţa trupului vânjos se năpusteşte peste rachetă, făcând-o să catapulteze mingea în colţul din stânga al terenului de ţintă. As!

La postul său de observaţie, Corbeanu face ochii mari. „Nici în tinereţe nu lovea aşa! Parcă e turbat...”. Coboară scara, apoi - mergând pe vârfuri, să nu-i scârţâie pietrişul sub picioare - îşi regăseşte „Oltcit-”ul aşezat cuminte la capătul aleii de asfalt. Deschide portiera, se instalează comod în fotoliu, vrea să pornească, dar - instinctiv - mâna i se îndreaptă nu către cheia de contact, ci spre oglinda retrovizoare, pe care o potriveşte rapid. Din luciul ei îl priveşte o pereche de ochi vii, extrem de mobili şi pătrunzători care scrutează o faţă parcă mai consumată („sau mi se pare?”) decât i-ar fi dat dreptul cei 43 de ani neîmpliniţi. Examenul nu durează mai mult de câteva clipe; furios pe el însuşi, omul de la volan răsuceşte cheia. „M-a zăpăcit Mihu... Am ajuns mai rău ca actriţele...”. Maşina demarează, depărtându-se.

Pe teren se consumă clipele de relaxare, de după meci, când fiecare îşi rumegă fie bucuria victoriei, fie amărăciunea unei zile

nefaste, îndulcită de gândul că poate mâine... învinsul, Florin Gruia, nu pare foarte afectat, deşi - în sufletul lui - ar fi dorit enorm să poată discuta acum de pe alte poziţii...

— Nici azi n-am spart gheaţa...

— Mi-ai luat zece gheme.

— Şi niciun set! Vă merge tot... Mă sufocaţi... și cu alergarea, și cu „mâna". N-aveţi splină?

— Fugi, mânzule; mă menajezi tu. Să știi, n-am ajuns încă să mi se ofere loc în tramvai... Florin izbucneşte în râs.

— Vă menajez? Eu? Mi-aţi scos mâna din umăr cu serviciile... când le prind. De unde atâta forţă, nea Mihu? Faceţi haltere?

— Pe dracu'! Îmi încordez și eu bătrâneţile...

Cu sacii pe umeri, cei doi pornesc spre cabana micuţă de la capătul terenului. Sub duş, băiatul riscă - pentru a câta oară? - întrebarea la care nu primeşte niciodată răspuns, decât, cel mult în doi peri.

— Nea Mihu, de ce nu mai jucaţi?

Abrudan îl priveşte sever, dar faţa deschisă a băiatului trădează atâta bună intenţie, iar Mihu însuşi e atât de bine dispus în dimineaţa asta când, într-adevăr, racheta îi ascultase toate comenzile, încât o dă pe glumă:

— Să mai joc? Păi... peste juma' de oră încep serviciul, iar tu cursurile...

— Fără „fente"! Ştiţi bine ce vreau să zic: la competiţii...

— De, mânzule, dacă la noi nu se organizează campionate pentru old-boys... Mai bine spune-mi cum facem mâine.

— Tot aşa. Treceţi şi mă luaţi pe la şase.

— În regulă. Mâine pot și după-masă.

— Am cursuri după-masă, îmi pare rău... Dar dacă vreţi - şi nu vă „termin" eu la matineu - jucaţi cu Marinache. Dă mai bine ca mine... Vorbesc diseară.

— Crezi că vrea?

Florin îl priveşte mirat; oare Abrudan chiar nu ştie, sau se preface? Din câte-l cunoaşte, nu e omul...

— Cu dumneavoastră? Mă roagă! Toţi mă roagă să le fac legătura şi mă invidiază că... Ehe, să mă cheme pe mine Abrudan, cu cine-aş...

Băiatul tace, simţind din privirea lui Mihu că mai departe nu e bine să meargă. Cei doi îşi continuă în linişte, dar grăbit, toaleta. După câteva minute, „*Dacia*” lui Abrudan - parcată în partea opusă a incintei ascunse de iederă - ocoleşte terenul, apoi se înscrie pe banda de asfalt a aleii, refăcând traseul parcurs de Corbeanu.

2

În atelier n-a venit încă nimeni. Muşcând cu poftă dintr-un sandviș cam cât pentru prânzul unui gurmand, Abrudan îşi aranjează planşeta, apoi se întinde în scaun, să lenevească o clipă, ca pentru a-şi alunga oboseala plăcută. Aşa îl găseşte Olga, o femeie drăguţă, dar cu tendinţe de îngrăşare bine instalate, ceea ce n-o împiedică să spună, fără niciun complex:

— Iar mănânci, obezule?

Surprins cu gura plină, Mihu răspunde cu un gest stângaci, de salut şi de scuză. Replica Olgăi îi aminteşte că a uitat ceva. Înghiţind cu noduri, apucă telefonul şi formează un număr.

— Alo, Iliuţă? Sper că te-ai sculat... Bine. Acum iei laptele din frigider... Nimic! Nu există! Fiindcă protestezi - două căni! Ai pateuri în bucătărie. După ce termini, strângi totul, speli cana și te-apuci de lecţii. Pentru două zile. Cum „de ce”? Păi, mâine dimineaţă nu te duci la tenis?

Explozia de bucurie din receptorul telefonului îl face pe Mihu să zâmbească.

— Bine, mai vorbim. Oricum, la 11 mă suni şi-mi spui cum stai. Clar? Pa!

...La capătul celălalt al firului, Iliuţă pune telefonul în furcă. Patul e făcut, pijamaua atârnă în cui, băiatul e îmbrăcat, semn că, într-adevăr, s-a sculat de ceva vreme. Scoate cratiţa cu lapte din frigider, pateurile din dulap, şi începe să mănânce cu nădejde. La al doilea pahar, nu poate rezista ispitei: îl umple doar pe jumătate. După asta-l măsoară bine din priviri, mai toarnă câteva picături, ca să-şi împace, probabil, mustrările de conştiinţă... Acum e bine; îl bea pe nerăsuflate, strâmbându-se de parcă ar fi înghiţit untură de peşte. Şi pentru că - din fericire - toate lucrurile au un sfârşit, chiar şi o porţie dublă (sau aproape!) de lapte dulce, Iliuţă încheie operativ „micul dejun" făcând ordine în bucătărie cu o seriozitate şi o dexteritate surprinzătoare pentru un copil de 11 ani. Ştergându-se pe mâini, puştiul se îndreaptă spre pupitrul din camera lui, unde-l aşteaptă un teanc de cărţi şi caiete. Nu se aşază încă; ceasul deşteptător de pe noptieră îi arată că a câştigat cel puţin un sfert de oră. Sfertul lui, pentru ocupaţia favorită.

Încearcă sertarul comodei din camera de zi. Azi e descuiat! Bucuros, băiatul scoate la lumină un album imens, în care - pe lângă imaginile încadrate, ordonat, în chenare - o mulţime de fotografii şi tăieturi din ziare se învălmăşesc ca într-un dosar, din lipsă de spaţiu. Întinzându-se pe covor, Iliuţă începe să răsfoiască albumul. Iată: tatăl său şi încă trei bărbaţi, în treninguri cu tricolorul, stema şi numele ţării scris mare, pe piept, stau drepţi, ascultând imnul - probabil înaintea unui meci inter-ţări. Şi mai departe: Mihu la „încălzire", împreună cu un coechipier înalt, brunet, cu faţa prelungă şi suptă şi

cu părul lung, fluturându-i pe umeri. Apoi Mihu, pe banca „rezervelor", alături de căpitanul nejucător - antrenorul, surprins de fotoreporter într-un moment de mare emoţie, cu pumnul la gură, parcă implorându-şi jucătorul din teren să lupte, să nu se lase... Fotografii, mereu alte fotografii... în fiecare chenar, un crâmpei de viaţă ce se dilată fabulos în imaginaţia copilului, încărcându-se de semnificaţii inexistente, poate, în realitate... „Ce bucurii trebuie să fi trăit tata...". Cei patru din prima fotografie zâmbesc acum obiectivului fotografic, surprinşi pe o stradă de oraş străin, cu sacii de echipament pe umeri şi cu nelipsitul teanc de rachete la subsuoară... Cei patru scriind autografe în mijlocul unui pâlc de băieţi şi fete, care-i asaltează... Cei patru, salutând publicul, înaintea unui meci... Urmează câteva tăieturi din „*Sportul*". Iliuţă le ştie pe dinafară, dar ca întotdeauna, numele „Mihu Abrudan" atrage ca un magnet privirile copilului. „Ce fericit trebuie să te simţi când se scrie despre tine! Oare eu...?".

Şi iată, în sfârşit, câteva amintiri de familie. Privirile copilului se încălzesc, dacă nu cumva chiar s-au aburit uşor... Din primul chenar, îi zâmbesc Mihu, un copil de 4-5 ani şi o femeie foarte frumoasă, fotografiaţi pe plajă, la mare. Mai jos, aceiaşi - surprinşi în ambianţa unei staţiuni montane... Acum, medalionul-portret al femeii... Copilul a ajuns, probabil, la momentul ce încheie întotdeauna incursiunile - atât de scumpe lui - în comoara de amintiri a casei. Cu un nod în gât, închide albumul şi-l pune la loc, privind printr-o perdea de lacrimi portretul înrămat pe comodă, variantă mărită a chipului femeii din medalionul albumului. „Ar trebui să-mi fac lecţiile"... Dar exerciţiile la algebră, geografia, rezumatul la română sunt undeva, departe... în sufletul copilului se împleteşte dorul chinuitor după mamă şi dorinţa - niciodată satisfăcută - de a şti mai mult despre ceea ce

crede el a fi gloria trecută a tatălui. Glorie... „De ce n-am voie să întreb? De ce nu vorbeşte niciodată?”.

Telefonul sună la timp.

— Da, tată... Am început cu matematica. Nu, nu e greu. Te sun când termin. Pa.

Oftând resemnat ca un înţelept, Iliuţă se aşază la masă, atacând matematica. „Sper să nu fie greu, că, dacă e și nu știu, am încurcat-o...”. Băiatul se apucă de lucru.

...Cum termină convorbirea cu Iliuţă, Mihu se pomeneşte chemat la direcţie. Străbate cu pas întins - așa cum merge de obicei - coridorul lung, apoi urcă, două câte două, treptele celor trei etaje ce-l despart de palierul cabinetului directorial. În anticameră, secretara îi face semn să intre; e aşteptat. Mihu apasă clanţa cu emoţia cu care deschide întotdeauna uşa fostului său profesor. Nu-ţi trebuie prea multă perspicacitate ca să observi că simpatia şi stima dintre cei doi bărbaţi sunt profunde şi reciproce. Daminescu, un om vânjos, cu părul alb, bătând bine spre 60 de ani, îi strânge mâna cu putere.

— Ia loc, Mihule. Am o veste bună pentru tine. Abrudan se aşază, aşteptând.

— Ţii minte discuţia noastră despre Palatul Sporturilor? S-a aprobat investiţia. Deci... trebuie proiect.

Lui Abrudan îi sclipesc ochii. „Va să zică începe! Şi am şansa ca directorul să mă ia în colectivul de proiectare! Bună? Vestea e grozavă!”

— Ni se cere o construcţie reprezentativă, de nivel mondial. Evident, polifuncţională. Cu toate dotările. Încă se mai discută amplasamentul, dar... de mâine lansăm tema, că e grabă mare. Ce zici?

Ce poate să zică? Priveşte cu recunoştinţă spre omul care nu l-a uitat nici acum. Dar directorul n-a terminat.

— Ştiu că un asemenea obiectiv nu se proiectează doar cu mintea, ci şi cu inima. Poate mai ales cu inima... Şi, pentru că inima ta a bătut cu atâta dăruire pentru sport, îţi propun conducerea proiectului.

Mihu e uluit. Asta nu sperase nici în cele mai frumoase visuri! Să-ţi legi numele de edificiul ce va găzdui, zeci şi zeci de ani de-acum înainte, toate marile competiţii... să zămisleşti cu fantezia şi cu truda ta cadrul material pentru... să... Gândul e ameţitor. Răspunsul lui sună însă surprinzător de lucid.

— Vă sunt recunoscător pentru propunere, domnule profesor. Profund recunoscător... Şi onorat. Dar există un arhitect de mare prestigiu şi cu adevărat mare sportiv al acestei ţări. E cel mai îndreptăţit să realizeze proiectul. Ştiţi la cine mă refer...

— Ştiu, Mihule... sau - mai exact - bănuiesc, răspunde Daminescu, zâmbind. Îţi mulţumesc şi eu...

— Dumneavoastră chiar n-aveţi de ce...

— Cum nu? Ai spus o vorbă bună... în Moldova mea, aşa zice românul: „Mulţumesc de vorbă bună”... Şi, la tine, ştiu precis că nu e doar vorbă. Îţi mulţumesc pentru gând, Mihule...

Face o pauză lungă, respectată cu sfinţenie de Abrudan.

— E drept, am oferit *Sportului* o bucată bună din viaţă, dar, cu mine, *Sportul* a fost generos. Am trăit bucuria atâtor victorii răsunătoare purtând banderola de căpitan al naţionalei la rugby. Asta nu e fleac! Ţie, *Sportul* ţi-a rămas dator. I-ai dat totul, fără să-ţi dea nimic.

— Nu-i adevărat...

— Nu protesta; ştii bine că am dreptate. Una e să joci pentru bucuria jocului, cum faci tu acum - şi de atâta timp! - şi alta e să ţi se recunoască valoarea, să ţi se ofere şansa - meritată, pe deplin meritată! - a marii performanţe, de care erai capabil. Te-am urmărit ca pe copilul meu; ce-ai făcut tu... Ei bine, Mihule, a

venit timpul ca *Sportul* să-şi plătească datoria. Eşti unul dintre cei mai buni arhitecţi ai mei; tu trebuie să oferi *Sportului* palatul său! Să fie asta împlinirea pe care tenisul ţi-a refuzat-o!

Mihu se ridică de pe scaun, răvăşit. „Când o să scap de ce-a fost? Când se va termina cu amintirile care năvălesc până şi peste veştile bune, până şi peste bucurii?" Atât poate să spună:

— Nu vreau aşa, domnule profesor.

— Bine, răspunde directorul, ridicându-se şi el.

Atunci... altfel: eu, profesorul şi - acum - directorul tău, te consider cel mai indicat pentru acest proiect. Dacă uneori poţi refuza o sarcină, încrederea nu se trădează niciodată, Mihule! Cel puţin nu de către oameni ca tine... Sau m-am înşelat?

— Dar dumneavoastră...

— Lasă-mă pe mine! Aici e treabă de om tânăr... Nu, nu protesta! Vreau ceva îndrăzneţ, proaspăt, altfel decât s-a făcut şi se face, înţelegi? Altfel! Mă cunosc mai bine decât oricine, ştiu ce-ar ieşi...

Se apropie, vorbindu-i aproape în şoaptă, ca şi cum spusele n-ar trebui auzite nici măcar de pereţi:

— Ţie pot să-ţi spun... Am încercat; aşa, în joacă... schiţe, idei... De când am aflat, mă gândesc şi mă joc cu creionul pe hârtie. Întocmai ca un fost student de-al meu, unul, Mihu Abrudan, vin şi zic: „Nu vreau aşa! " În cazul meu, nu vreau, pentru că nu asta trebuie, Mihule.

Cei doi bărbaţi se privesc în ochi.

— Am înţeles. Vă mulţumesc din nou; pentru tot. Mai ales pentru sinceritate. Când m-apuc?

Daminescu zâmbeşte, de data asta cu toată faţa, destins.

— Dacă ai zis „DA", te-ai şi apucat. Lansarea, mâine sau poimâine, dar deocamdată nu spune nimănui nimic. N-am nevoie de „valuri". Ştii cum e cu susceptibilităţile...

La întoarcerea în atelier, pentru prima oară după ani buni de urcat şi coborât scările în stilul său personal - câte două -, Mihu simte nevoia să ia liftul, deşi are de coborât numai trei etaje. Ceea ce şi face, spre uimirea liftierei, coana Matilda, care nu se poate abţine să nu-l întrebe, grijulie:

— Vă e rău, domnu' Abrudan?

Mihu neagă, absent, schiţând un gest atât de confuz, încât ar fi putut însemna orice. Nu, nu îi e rău.

Dimpotrivă.

3

Despre Corbeanu orice s-ar putea spune, numai că e un om „slab de înger", nu. Văzuse atâtea, trăise atâtea, trecuse prin atâtea clipe de tensiune insuportabilă în lunga şi strălucita sa carieră sportivă, încât azi, când pusese racheta-n cui, era greu să-l mai emoţioneze ceva. Cel puţin asta credea el despre el - și nu se înșela prea mult. Dar uite că aici, în încăperea plină cu trofee, fanioane, diplome, fotografii - multe fotografii din competiţii (majoritatea rezumând prezenţa sa glorioasă în arenă), detașarea, blazarea, mereu prezentul zâmbet sceptico-ironic din colţul gurii se topesc ca prin farmec. „Ce tânăr eram... Uite-l pe Rădoi! Când - și unde? Aha, cu austriecii, la Viena... Și aici? Parcă la Londra... Câţi ani aveam?" Ciudat; de la întâlnirea cu Mihu, îl obsedează anii, vârsta. „Prostii!" Într-o vitrină - prima sa diplomă obţinută la un campionat republican: locul al treilea. După asta, numai "vârful"...

Dar Corbeanu nu e singur; doi bărbaţi îl privesc impresionaţi sincer de emoţia lui, respectându-i cu înţelegere şi deferenţă momentul amintirilor. Sunt Racoviţă și Perovici, preşedintele

şi secretarul Federaţiei de Tenis. În faţa uneia din cele mai spectaculoase fotografii, imortalizând celebrul „cross din alergare”, spaima tuturor adversarilor lui Corbeanu din zilele lui de glorie, Racoviţă rupe tăcerea, arătând spre imaginea înrămată:

— Ţi-aduci aminte, Manole? Asta „i-ai făcut-o” lui Manolo Cordobez!

Corbeanu oftează. Cum să nu ţină minte? Cum să uite că miile de oameni veniţi să-l aplaude pe celebrul jucător spaniol, după câteva minute de la începerea partidei scandau numele unui - până în acea clipă - necunoscut, Manole Corbeanu? Ehe, în lumea tenisului din acei ani, de la „Manole” la „Manolo” era distanţă, nu glumă! Aşa ceva nu se uită; şi chiar dacă astăzi te hrăneşti cu amintiri, ce-ai făcut nu-ţi poate lua nimeni... Privind încă o dată fotografia de care - până acum - nici nu ştia, Corbeanu murmură:

— Ce vremuri!

Racoviţă atacă direct; pentru el, omul de acţiune, minutul de amintiri nostalgice s-a terminat.

— Trebuie să le reînviem, Manole. De-asta ne-am luptat să te aducem. De asta îţi dăm pe mână „naţionala”.

— Eu sunt gata; voi mai aveţi vreun Corbeanu tânăr? Şi... reţineţi: pentru o echipă n-ajunge unul. Trebuie cel puţin doi.

Perovici se amestecă în discuţie:

— Din păcate, n-avem... încă. De altfel, dacă aveam, nu era nevoie de tine. La greu, aduci pe cel mai bun. Te-am chemat să faci.

În ochii lui Corbeanu se aprinde o luminiţă ironică, de impertinenţă simpatică şi nonşalantă, care-l prinde atât de bine.

— Să fac? Gata! Ştiţi că nu sunt însurat, dar dacă trebuie... mă străduiesc! Câţi?

Corbeanu adoră zeflemeaua, dar Racoviţă n-o poate suferi; acesta din urmă precizează, încruntat:

— Bancuri şi copii ştim să facem şi noi, Manole. Tu să formezi tenismeni de valoare mondială, performeri. De-asta te-am chemat la lot. Când ai zis „da”, înseamnă că...

Corbeanu îl întrerupe, conciliant:

— Evident, evident... Dom’le, dar iute vă mai formalizaţi!

În faţa unei alte fotografii, întreabă:

— De Rădoi ce mai ştiţi?

— Prefer să nu discutăm subiectul ăsta. Nu-mi face nicio plăcere - răspunde Racoviţă, la fel de încruntat.

— Bine, bine... Nici pe mine nu mă pasionează, vorbind cinstit...

Privirea îi e atrasă de o fotografie în care, lângă cei doi titulari ai naţionalei din vremurile ei de glorie, Rădoi şi Corbeanu, Mihu Abrudan ascultă imnul într-o perfectă poziţie de drepţi. Manole întreabă - de data asta sincer interesat:

— Mihu ce mai face? Unde mai joacă?

— Nicăieri, răspunde Perovici, destul de încurcat.

— Nu se poate!? Unde e legitimat?

— Nicăieri...

— Cum „nicăieri”? L-am văzut eu, acum trei zile, cu racheta-n mână. Cine-i dă mingi, rachete, coardă, echipament, teren?

— Nimeni. Joacă de plăcere. Probabil că-şi plăteşte... Corbeanu sare ca ars.

— Abrudan îşi plă-teş-te? Cum se poate aşa ceva? Dacă un om ca el...

— Performanţa nu se face cu sila, Manole, îl întrerupe Racoviţă, nu fără o umbră de iritare. Dacă nu mai vrea, nu-l poate obliga nimeni; după cum nu i se poate refuza dreptul la mişcare, în timpul liber. Şi eu alerg dimineaţa şi nu mă subvenţionează

nimeni, conchide Racoviţă, din ce în ce mai supărat că discuţia alunecă mereu pe lângă ceea ce dorea el. Numai că, de data asta, enervarea lui Corbeanu e pe cât de reală, pe atât de profundă. Replică indignat:

— Suntem oameni, tovarăşe Racoviţă! Sau cel puţin aşa credeam! Cum să-l pui pe Abrudan să-şi plătească peşin, cu ora, bucuria de-a juca tenis, după tot ce-a făcut? Cum, domnule?

— Manole, stai...

— Nu stau! Şi-apoi, are valoare, oameni buni, ascultaţi la mine, că mă pricep! Cine e miopul care l-a lăsat să treacă la „plezirişti”? Hai să văd şi eu secţiile dumneavoastră de performanţă, unde gâlgâie talentele în asemenea hal, încât nu mai e loc pentru un Mihu Abrudan! Am să le iau la rând, să mă conving, dacă tot m-aţi pus să răspund de „naţională”!

Racoviţă înţelege că trebuie să calmeze el discuţia, altfel se-alege praful când va ataca problema esenţială:

— Faci cum crezi că e bine, Manole. Doar ţi-am dat mână liberă. Cu Abrudan, mai vedem... discutăm... Deocamdată, însă, alta e problema.

— Care e problema? Nu tenisul românesc?

— Fireşte... Dar, e timpul să afli: problema problemelor, acum, e calificarea.

— Ce calificare?

— Calificarea naţionalei în prima grupă valorică. Ăsta e obiectivul echipei... Al tău, că doar eşti antrenorul, nu? Gata cu anonimatul... Am gâfâit destul în coadă; trebuie să revenim la elită, morţi-copţi. Ca pe vremea voastră, Manole...

Corbeanu realizează, în sfârşit, ce i se cere, dar câteva clipe se mai leagănă cu iluzia că se înşală, că n-a înţeles bine. După un răstimp, se hotărăşte să întrebe, mai mult pentru a sparge tăcerea grea, apăsătoare:

— Când?

De fapt, răspunsul îi e cunoscut, doar ştie pe de rost calendarul competiţional; auzit însă din gura lui Racoviţă, termenul îi ridică tot sângele-n tâmple:

— La toamnă.

— Aşa? Aşa? Cu trei copii în echipă, să-i înving pe Juanito şi Lopez? Să bat Spania acum?

— Nu acum; la toamnă - intervine Perovici, cu umor sec, greu de spus dacă intenţionat sau involuntar.

— Ştiiiiu, la bancuri ne pricepem! Tovarăşul Racoviţă m-a şi prevenit, adineauri...

— Jucăm la Bucureşti. Manole, încearcă Racoviţă să-l potolească, dar Corbeanu e dezlănţuit.

— Jucăm tenis, dom'le! Tenis, nu fotbal! În tenis contează cum joci, nu unde, că nu merge cu „hai băieţii, pe ei şi la gară!“. Nu ţine nici antijocul, nici betonul, nici apărarea supranumerică, nici măcar huiduiala, că te suspendă; nimic!

— Ei, lasă, că mai ştim şi noi - îndrăzneşte Perovici.

— Dacă ştiţi, cum puteţi vorbi aşa? Când eram „mare”, nu-mi păsa unde joc, că jucam tenis! Câştigam „*Masters*”-ul în Suedia, „Roland-Gaross”-ul la Paris, „Flushing-Meadows”-ul la New York...

Se pare că Racoviţă nu apreciază lecţiile, nici rememorarea lucrurilor binecunoscute lui; întrerupe tăios:

— Exact! Şi pierdeai „Cupa Davis” acasă...

— Asta demonstrează teza mea! - sare Corbeanu. Da, pierdeam acasă, când întâlneam unul la fel de bun ca mine, dar mai în formă atunci! Şi, ca să fie clar, tovarăşe Racoviţă, pierdeam finala, cu cei mai buni din lume, după ce-i spulberam pe toţi ceilalţi. Eu transformam Bucureştiul, pentru trei zile, în capitala tenisului mondial. Eu am umplut pereţii şi vitrinele cu tot ce se vede!

Din nou, tăcere; o tăcere grea, de gheaţă, pe care ai vrea s-o întrerupă orice, numai să se termine... Corbeanu ştie că, odată fixat, obiectivul se atinge sau nu; de schimbat nu se schimbă niciodată, deci totul e retorică... încearcă, totuşi, dar pe alt ton:

— Daţi-mi măcar trei ani; doi! În doi ani avem şanse pentru că avem timp! Iau copiii cu mine, îi scot la turnee, îi muncesc de le ies ochii; ori crapă, ori ajung mari... Dar nu crapă, vă asigur... Ştiu ce să le fac, ştiu să le deschid porţile... Dar vreau timp!

— Îmi pare rău, Manole - conchide Racoviţă. Din păcate, nu se mai poate modifica nimic. Nu mai depinde de noi. Ştim că e greu... La uşor, nu chemam un maestru...

— Nu e vorba de uşor sau greu, ci de posibil!

— Nimic nu e imposibil când vrei, ştii şi munceşti. Obiectivul nu s-a fixat pe himere; avem 3-4 băieţi foarte buni, de mare perspectivă, Totul e să muncească cineva cu ei cum trebuie. Dacă tu nu poţi, spune-ne. Gândeşte-te bine, fă-ţi toate socotelile şi hotărăşte, dar repede, că e târziu. Şi nu uita: eşecul rămâne eşec, şifonează firma teribil... După cum victoria - mai ales când şansa-i mică - îţi deschide o perspectivă la care merită să meditezi, doar oameni suntem... Aşa că... grăbeşte-te, dar nu te pripi.

Corbeanu părăseşte sediul Federaţiei cu capul plin de gânduri, şi nu s-ar putea spune că toate - sau măcar cea mai mare parte dintre ele - sunt din cale-afară de optimiste. Unul - unul singur! - parcă-parcă aduce puţină lumină. Şi cu cât îl rumegă mai bine, întorcându-l pe toate feţele, gândul i se înfige mai adânc în minte.

4

Cine nu crede că există uzine de sănătate n-a văzut niciodată, probabil, un centru de antrenament la tenis într-o oră de vârf. Cel puţin acum, sub soarele dimineţii de primăvară, imaginea celor peste 20 de terenuri ale imensei baze sportive de pe malul Herăstrăului asta sugerează: o uzină de sănătate. Parcă toate vârstele şi generaţiile şi-au dat întâlnire în ambianţa tonică, reconfortantă a terenurilor cu zgură roşie; de la mogâldeţele de 7-8 ani, covârşite sub greutatea rachetelor, până la septuagenarii ce se încăpăţânează- şi reuşesc! - să nu-şi trădeze vârsta; de la virtuozii care „îngroapă"' mingea cu smeciuri năprasnice, până la învăţăceii de-o şchioapă sau de 50 de ani.

Pe unul dintre terenuri, câţiva copii transpiră de zor, învăţând lovitura de dreapta, în timp ce alţii aşteaptă pe bancă să le vină rândul; totul - sub privirile atente ale unei instructoare. Blondă, bine făcută, cu o faţă deschisă, plăcută, de om dintr-o bucată, femeia - să tot aibă 34-35 de ani - corectează acum mişcările lui Iliuţă Abrudan. Puştiul ascultă concentrat, apoi face - sau crede el că face - exact cum i se spune, dar mingea zboară anapoda; când afară, când în fileu, numai unde trebuie, nu. Răbdătoare, instructoarea o ia de fiecare dată de la cap:

— Mâna dreaptă în spate... mult în spate... Aşa! Când loveşti, îndoaie genunchii, nu sta ca un băţ!

Tot vorbind, femeia se apropie, făcând mişcarea o dată cu copilul; de cealaltă parte a fileului a trecut să dea mingi lui Iliuţă un puştan de 13-14 ani, de la „avansaţi", foarte sigur pe mişcări şi ridicat ad-hoc la rangul de monitor-secund. Acum parcă a început să meargă...

— Mâna la spate... Bine! Genunchii... Bine! Întinde cotul! Mişcarea nu se termină când ai lovit mingea...

Uite așa, lung... Bravo! Umărul stâng mai în față! Primești mingea așezat în diagonală... Perfect!

În sfârşit, mingea pleacă din racheta lui Iliuţă exact către partenerul de vizavi; acesta returnează, fără efort, copilul loveşte din nou, la fel de bine... retur, şi iar lovitură, apoi din nou şi din nou... până când o clipă de neatenţie îi reaminteşte lui Iliuţă - dacă apucase să afle, până la vârsta lui - că omul e supus greşelii. Dar profesoara e mulţumită; îl mângâie pe cap, încurajându-l:

— Bravo, Iliuţă, asta e! Acum dai cu mine.

Ajutorul de monitor îi cedează locul. Iliuţă se concentrează, îşi adună toate resursele de atenţie, trăieşte importanţa fiecărei lovituri ca într-un meci de Cupă Davis. Primeşte, returnează aproape corect, apoi din ce în ce mai bine, reușind o serie lungă de lovituri exacte, totul pe vocea profesoarei care nu-l slăbeşte o clipă:

— Fandează!... Aşa! Cotul, întinde cotul! Vino la minge... Mai repede, nu aştepta să vină ea! Mai repede lovitura... Aşa! Şi mai de sus, din aer, nu de lângă zgură... Acum! Vezi că merge?

Copilul e fericit. Ochii îi sclipesc; efortul şi mai ales lauda i-au colorat obrajii. După încă 10-15 serii din ce în ce mai lungi şi din ce în ce mai corecte, femeia îl cheamă la fileu:

— „Forehand"-ul l-ai învăţat. Acum, îl perfecţionezi singur, la zid. Nu te strâmba! Acolo e adevărul, acolo afli exact ce poţi şi ce nu; şi tot acolo corectezi. Douăzeci de minute, fără pauză; ne-am înţeles? Bagă de seamă, vin să te văd!... Dacă lucrezi frumos şi merge, data viitoare dai mingi cu mine, toată ora.

Iliuţă îndrăzneşte, cu jumătate de gură:

— Dar azi? Pot să mai rămân...

— Bine, şi azi... răspunde femeia, râzând. După zid, un sfert de oră, mingi cu mine. Hai, fuguța! Copilul pleacă, sărind într-un

picior de bucurie. În timp ce monitoarea se pregăteşte să înceapă „şmotrul" cu un băieţel slăbuţ şi blond, cineva strigă de la gardul de sârmă al terenului:

— Laura!

Femeia întoarce capul. Corbeanu, în Bucureşti? El este; iar prezenţa asului tenisului românesc şi mondial în acest furnicar de tenismeni actuali, foşti şi viitori nu trece deloc neobservată. De pe terenurile din jur, toate privirile se îndreaptă spre el. Laura îl salută cu un gest amical, grăbindu-se către marginea terenului, unde o aşteaptă Manole. Râzând, îşi strâng câte două degete, atât cât încape - din întreaga mână - prin ochiurile înguste ale plasei de sârmă, cu o amiciţie pentru care, probabil, în clipa asta, mulţi din cei ce privesc scena o invidiază.

— Acasă, Manole?

— Acasă.

— Definitiv?

— Da... Cred că da.

— Şi... ce se spune...?

— Ce se spune?

— Cu lotul. Te-au adus la lot? Corbeanu confirmă, oftând. Femeia zâmbeşte.

— Dacă oftezi, e bine. Înseamnă că ştii cât de complicat e...

— Mie-mi spui? Nici n-am început, şi-mi crapă capul!

— Ia-o încet, Manole. Nu te aprinde, gândeşte bine. O descurci tu, dar... fii atent.

— Încerc... Du-te, că te aşteaptă copiii... Mai vorbim... Pa!

Laura îl salută la fel de amical, apoi îşi reia lucrul; în timp ce musafirul ei se depărtează pe aleea dintre terenuri, urmărit de privirile tuturor celor care-l cunosc; şi cine nu l-a văzut - măcar în poze, măcar la televizor - pe Manole Corbeanu?

Lângă unul din terenuri, unde se desfăşoară o partidă de „dublu”, se opreşte să urmărească schimbul îndârjit de mingi. „Da, e ceva... deşi...” De-o parte, doi tineri, niciunul trecut - probabil - de 20-21 de ani; de cealaltă, partenerul lui Abrudan de pe terenul cu iederă, Florin Gruia, secondat de un jucător mult mai în vârstă, dar încă viguros şi cu execuţii foarte corecte. Când acesta din urmă - aflat la serviciu - îl recunoaşte şi şopteşte către ceilalţi: „Corbeanu!“, jocul se întrerupe o clipă. Noul venit le face semn să continue, apoi pătrunde în incinta împrejmuită cu sârmă şi se aşază pe bancă, privind. Partida se reia mai aprig. Cel puţin puştii mănâncă foc, simţind că popasul lui Corbeanu tocmai la terenul lor nu e întâmplător. După ultima minge, disputată câineşte, combatanţii se apropie de bancă, răsuflând greu. Bărbatul matur - cunoştinţă mai veche, probabil - îi întinde mâna, salutându-l respectuos, apoi face prezentările:

— Marcel Grigoraş, Andrei Marinache şi Florin Gruia, „speranţele” noastre...

— Şi ale mele, completează Corbeanu, mucalit. Deşi... să nu ne pripim, adăugă cu tâlc, văzând privirile bucuroase ale celor trei. Nu e rău, merge... dar la „simplu” e altă mâncare de peşte! Vin naţionalele, acolo să vă văd... Din câte ştiu, v-aţi calificat pentru turneu, nu?

Puştii confirmă.

— Racoviţă merge pe mâna voastră. După el, dintre voi trei se va alege campionul.

— Dacă nu vine nea Mihu, răspunde Florin cu francheţea vârstei şi cu loialitatea eternului învins ce nu încetează, totuşi, să-şi admire din toată inima învingătorul.

Corbeanu întreabă repede, mult mai interesat decât lasă să se ghicească tonul lejer, aproape zeflemist:

— Vă mai păcăleşte moşul, vă mai păcăleşte?

— Pe mine, mereu - recunoaşte Florin.

— Şi pe noi... de câte ori am jucat, completează, zâmbind acru, Marinache. De vreo trei ori, parcă... Nu-i aşa, Marcele?

— Ba da, de trei ori.

— Când?

— Păi... luna asta.

— Și-atunci... de ce s-a dat la fund?

— La fund? Joacă şi de două ori pe zi! Dar pentru el; când vrea, unde vrea, cu cine vrea...

— Ca miliardarii, glumeşte Corbeanu - dar ceea ce află acum îl interesează mult mai mult decât își imaginează interlocutorii. Nici nu putea primi o veste mai bună. Bravo lui! - spune nonşalant, pregătindu-se de plecare. Mai vorbim... După „naţionale", fac lotul. Din primii patru, aleg trei. Aveţi grijă!

Corbeanu salută şi porneşte gânditor pe alee. „Am urnit-o... Cu dreptul? Cu stângul? Vedem noi, după..." În urma lui, cel de-al patrulea component al „dublului", bărbatul mai în vârstă, îl ia în primire pe Gruia:

— Bravo mă, tinereţe deşteaptă! I-ai făcut o bucurieee!...

— Eu? De ce? - se apără băiatul.

— În faţa lui Corbeanu ţi-ai găsit să-l lauzi pe Abrudan?

— Hopaaaa! Uite cum îşi dă omul foc la valiză; fără chibrit! - intervine Grigoraş. Dar... dom' Calancea, spune-mi dom'le şi mie ce-a fost, de fapt, cu ei? Că pe chestia asta am auzit o întreagă legendă...

Calancea îl priveşte lung, ca şi cum ar fi vrut să-i spună: „Ce fel de tenismeni sunteţi voi, dacă nu ştiţi povestea lui Corbeanu şi Abrudan"? Aprinzându-şi o ţigară, începe să povestească:

— Eraţi mici pe vremea aia... Manole şi Mihu au pornit odată. Parcă întâmplarea a făcut să apară în acelaşi an la nişte turnee, apoi la „zonale" şi, în sfârşit, la Bucureşti, la finale. Un timp au

mers cap la cap, dar - ţineţi seama - Mihu era cu patru ani mai tânăr, ceea ce în tenis... De fapt, totul pleda pentru Mihu: mai mic de vârstă, mai tenace, mai echilibrat, mai serios, cap - cât cuprinde! Că şi intrase exact atunci la Arhitectură după un examen strălucit! Ce mai, un „moţ” din Zarand, numai caracter! Ba, în anul selecţiei pentru Cupa Davis, anul în care naţionala noastră şi-a luat zborul spre vârf, avea două victorii directe la Corbeanu. Vă daţi seama? Două meciuri, două victorii; una - decisivă, în semifinala „naţionalelor”, după care a venit pe locul al II-lea, iar Manole - pe al III-lea. Şi în finală, cu Rădoi, a fost poveste cu cântec! Primul set câştigat de Mihu, pe urmă... Ce mai, luptă mare! La selecţie, totul părea clar, cel puţin aşa vedeam toţi. Dar nu l-a vrut Rădoi.

— Rădoi?

— Da, Rădoi... Era singurul „senator de drept”' al echipei, primul jucător român impus în turnee tari, ”afară”, cu victorii la străini de renume... Om greu! El era alfa şi omega în tenis, nimeni nu-i ieşea din cuvânt. În biroul federal a ştiut să-şi impună punctul de vedere şi... a jucat Corbeanu. Ce-i drept, strălucit! Senzaţional!

— De ce nu l-a vrut pe Mihu?

— Uite-aşa... Abrudan avea un cusur. Unul singur, dar mare, capital: nu căra valize; decât pe cea personală. Înţelegeţi?

Băieţii confirmă din cap; au înţeles, cum să nu?

— Chiar din primul tur, Manole i-a înnebunit pe toţi. Juca de parcă ar fi fost mare campion de când lumea. Cine a primit felicitări? Rădoi. „Bravo, domnule, ai ochi! Aşa a ajuns Corbeanu vedetă şi Abrudan, rezervă... Dar povestea nu s-a oprit aici: Manole avea nevoie de partener pentru munca la lot, lucra continuu, Rădoi începuse să-şi conserve forţele, că se adunau anii... Pe Mihu l-au ţinut patru ani la lot, fără să joace un meci oficial. Muncea ca un nebun;

transpira cu Manole până la leşin, nu ”scăpa” niciun cantonament, nicio pregătire centralizată, n-avea zi, n-avea noapte... Atinsese o formă de te cruceai, dar de jucat, n-a apucat să joace nici măcar un dublu, aşa, să aibă şi el o amintire...

— Bine, asta la lot... Dar în turnee? Nu l-au trimis?

— Când? Făcea Arhitectura, măi copii! Nu e fleac! Toată ziua umbla cu un curs sub braţ, în cantonamente; frate-meu era medic la lot, de la el ştiu... La vreo două-trei turnee s-a dus, odată a intrat într-o finală, s-a şi scris despre el, nu era un necunoscut... Dar cine-ar fi clintit „cuplul de aşi” cu care făceam prăpăd peste tot? Ăsta a fost norocul lui: să pună treningul, să transpire pentru altul şi la meci să stea pe bancă, muşcându-şi pumnii de emoţie şi de necaz... Ba, uneori, la antrenamente, Mihu îl „păcălea” pe Manole, şi nu rar... O victorie am văzut-o cu ochii mei. Aşa se scrie istoria...

Puştii rămân pe gânduri; Gruia, cel puţin, nu-şi mai revine. „Deci asta e treaba... De-atunci!... Munca aia câinească i-a dat tot ce-a păstrat până acum şi ţine cu dinţii să nu piardă...”. Plecară tăcuţi spre vestiar.

Pe terenul copiilor, lecţia tocmai se încheie când Manole se aşază pe bancă. Laura se apropie, cu Iliuţă de mână.

— Laura, fă-mi un bine: convinge-l pe Mihu să vină la „naţionale”.

Îi răspunde un hohot de râs fără nimic vesel; o izbucnire, o defulare nervoasă.

— Eu? Eu să-l conving pe Mihu?

Deodată, Laura amuţeşte, recăpătându-şi perfecta stăpânire de sine. Se apleacă spre Iliuţă, mângâindu-l pe cap şi spunându-i:

— Joi, la aceeaşi oră, echipat şi odihnit. Spune-i tatii să-ţi caute o rachetă mai uşoară. Te aştept! La revedere...

Copilul îi strânge mâna, bărbăteşte, şi pleacă spre poarta ţarcului de sârmă.

— Îl vezi, Manole? E copilul lui Abrudan.

Primul impuls al lui Corbeanu e să alerge după copil, să-l strângă-n braţe, să-l ridice şi să-l privească în ochii limpezi, aşa cum erau ochii lui taică-său când venise din fundul Ţării Moţilor, unde - după cum citise el, Corbeanu, într-o carte şi apoi se dovedise a fi adevărat - nu numai munţii, ci şi oamenii sunt de piatră... Dar puştiul e departe, gonind spre vestiar să facă duşul, să-şi mănânce pacheţelul, să-şi ia ghiozdanul şi sacul şi să pornească direct la şcoală. Aşa că Manole se mulţumeşte cu o privire lungă, uşor aburită de amintiri, de regrete, aşa cum n-au avut mulţi oameni ocazia să-l surprindă vreodată. În sfârşit, Laura îi răspunde:

— Nu te-ai adresat cui trebuie, Manole. N-am mai schimbat cu Mihu un cuvânt... de-un an şi jumătate... Iartă-mă pentru ieşirea de adineauri.

Corbeanu îi strânge mâna, sărutându-i-o, apoi murmură, încurcat:

— Tu să mă ierţi... Şi când m-am găsit să-ţi spun! De când am venit, fac numai gafe.

— Când eşti geniu, ţi se iartă, spune Laura, râzând - acum - liniştit. Parcă tu spuneai aşa...

— Da. Pe vremea când eram.

Manole face un semn de rămas-bun, apoi pleacă agale spre parcarea bazei sportive unde-l aşteaptă „Oltcit”-ul său albastru. „Mai albastru decât situaţia în care m-am băgat ca un deştept! Dar, vorba Laurei: o descurc eu şi pe-asta”. Numai că, acum, gândul (auto)liniştitor are o bază. Destul de şubredă, ce-i drept, dar... e o bază.

E pe înserate. Mihu aşteaptă, la volan, în faţa şcolii lui Iliuță, consultându-şi ceasul. „Ar cam trebui”... Peste câteva clipe,

din şuvoiul de copii ce se revarsă pe poartă, umplând strada de larmă, Iliuţă se desprinde şi vine fugind spre maşină. Nu se aştepta la o asemenea bucurie. Ca şi cum asta n-ar fi fost destul, pe bancheta din spate îl întâmpină pungi pline cu bunătăţi, târguite de Mihu în drum spre casă. Copilul sare de gâtul lui taică-său, sărutându-l. Maşina se desprinde de la trotuar, înscriindu-se lin în fluxul circulaţiei.

— Cum a mers?

— La şcoală sau la tenis?

— După cum le-aşezi, văd că ştii şi singur cu ce se începe... La şcoală, isteţule!

Iliuţă are ce să raporteze:

— Zece la geografie!

Abrudan desprinde mâna dreaptă de pe volan, ciufulindu-şi odrasla cu un gest de alint - rezervat, probabil, momentelor de satisfacţie deosebită. Copilul, nu foarte obişnuit cu mângâierile, apropie o idee capul de mâna lui Mihu, să-i „creeze condiţii”...

— Bravo, mă, Paganel! Şi la tenis?

Ei, la tenis!... Aici sunt, într-adevăr, multe de spus; Iliuţă abia aşteaptă să deşerte sacul... începe să povestească, cu lux de amănunte, ce grozav îi merge „dreapta”, cum ţăcăneşte el fără să „zbârcească”, până se plictiseşte monitoarea... în faţa casei, Mihu parchează maşina, ia sacul cu echipament pe umăr, înşfacă acum toate plasele cu provizii, făcând parte şi lui Iliuţă de vreo două pachete, apoi urcă amândoi, voiniceşte, cele două etaje. În uşa apartamentului, puştiul - primul, ca întotdeauna - rămâne o clipă descumpănit: „Oare n-am stins lumina azi dimineaţă? Păi, nici n-am aprins-o!“. Un sfârâit, dar mai ales un miros ademenitor de mâncare îl fac să lase jos, în hol, toată povara, inclusiv ghiozdanul, şi să se repeadă spre bucătărie, strigând:

— Bunica!

Într-adevăr, a venit bunica. O femeie vârstnică, dar încă în putere, îl cuprinde, strângându-l la piept cu dragoste. Mihu se apropie, sărutând respectuos mâna bătrânei, care-l îmbrăţişează şi pe el, sărutându-l pe amândoi obrajii.

— Se poate să nu ne dai niciun telefon, să te aşteptăm la gară? Se poate? Bine-ai venit, mamă! - şi Mihu îi sărută din nou mâna.

— Câte ai tu pe cap, Mihule, mamă, gară-ţi mai lipsea...

Încă îmbrăţişată de Abrudan şi cu Iliuţă în braţe, bătrâna începe să plângă încet, mocnit, cu o durere veche, una din acele dureri cu care te obişnuieşti şi pe care numai clipele de bucurie o aduc la suprafaţă. Aşa, parcă neîndrăznind să se desprindă din îmbrăţişare, bunica (încă în doliu), ginerele şi nepotul străbat cu greu cei câţiva paşi până în camera de zi. Aici, ochii bătrânei se îndreaptă către portretul înrămat, de pe comodă, şi plânsul o podideşte mai tare.

— Mamă, nu trebuie...

— Buna, te rog eu, nu mai plânge... Dar vocea copilului se frânge, sugrumată de un hohot de plâns de-abia stăpânit. Încet, bătrâna se linişteşte; îşi şterge lacrimile, apoi se aşază în fotoliu, cu mâna pe capul lui Iliuţă, chircit la picioarele ei, pe covor.

— Ce faceţi, Mihule, mamă? Cum trăiţi?

— Cum vezi... Ne descurcăm, Iliuţă? - caută Mihu sprijin, mai mult ca să destindă atmosfera, s-o scoată pe bătrână de sub povara aducerilor-aminte, dureroase pentru toţi trei. Copilul simte, înţelege că trebuie „să fie bărbat”, ca tata...

— Sigur! Foarte bine! Buna, am început tenisul!

Pentru prima dată de când a călcat pragul Abrudanilor, bătrâna zâmbeşte; un zâmbet timid, de-abia schiţat, de om neînvăţat cu bucuria sau dezobişnuit să se mai bucure. Murmură, de-abia auzit:

— Păi, se putea? Ce naşte din pisică...

...Într-un târziu, după ce a ascultat toate noutăţile turuite pe nerăsuflate, bunica se ridică, invitându-i:

— Hai la bucătărie, v-am făcut mâncare. Şi clătite, Iliuţă...

Puştiul se repede, ca la atac. Un „Iliuţă!" rostit sever îl opreşte - după nici patru paşi - dar bătrâna ia copilul de mână, ducându-l spre bucătărie. Străbătând holul, şopteşte încet:

— Lasă-l să se bucure, Mihule... Unde-i maică să-l vadă?

Din nou începe să suspine şi din nou braţul lui Abrudan o cuprinde, apropiind-o şi susţinând-o cu un gest puternic şi tandru.

...În timp ce, la bucătărie, Iliuţă termină ultima clătită, lingându-şi degetele, bătrâna - aşezată în acelaşi fotoliu, fotoliul ei, şi mereu cu ochii la portretul femeii de pe comodă - murmură întrebarea care-o chinuie de atâta amar de vreme şi care - probabil - a adus-o tocmai din nordul ţării, o dată cu dorul de nepot.

— Cum creşte fără mamă, Mihule?

— Creşte... De doi ani, pentru el trăiesc. Nu-i lipseşte decât... decât... Mihu ocoleşte cuvântul care-i stă pe buze... decât ce nu-i pot da eu. Rămâi la noi cât vrei şi cât poţi, şi-ai să vezi: Iliuţă creşte cum l-a vrut Dorina. Eu ştiu cum; şi aşa-l cresc, mamă...

...Iliuţă a terminat masa. Pe tăcute, trăgând cu ochiul la reacţia lui taică-său, copilul deschide comoda şi scoate albumul cu amintiri. Poate acum, cu ajutorul bunei, va câştiga dreptul „oficial" de a se uita în album, de a şti ce reprezintă fiecare poză... Se apropie de bătrână, arătându-i mândru câteva fotografii din teancul înghesuit de-a valma în album.

— Vezi, buna? Dacă mă ţin, aşa o să... Privirea lui Abrudan îi curmă replica.

— Iliuţă, ce ţi-am spus eu? Ai sau n-ai voie să umbli în album? Pierit, copilul recunoaşte:

— N-am... Dar, luându-şi inima-n dinţi („acum ori niciodată!“), îndrăzneşte. N-am voie, tată, dar, dacă mă uit, e ceva rău?

Bătrâna îl mângâie cu duioşie. Ca un făcut, prima dintre poze este tocmai instantaneul cu familia Abrudan - mama, tata şi fiul - la mare, pe plajă; alături, Mihu - cu tricou de „naţională”, salutând publicul. Privirea bunicii se umezeşte:

— Lasă-l, Mihule! Chiar nu face nimic rău. Îşi aminteşte şi el... Şi se mândreşte cu tine...

— N-are de ce. N-am făcut nicio grozăvie.

Oricât de mult ar vrea ca trecutul din poze să rămână acolo, între scoarţele albumului, Mihu ştie că acum, în faţa bunicii, nu poate refuza copilului dreptul de a privi o fotografie în care este mama lui. Iliuţă simte că a câştigat partida. Repede, cu albumul deschis, începe să întrebe:

— Tată, cine-i aici?

Dacă-i bal, bal să fie... Mihu priveşte fotografia cu o detaşare la care nu mai spera. Chiar aşa? Acum, după atâta timp, momentul - trăit atunci cu intensitate maximă - nu-i mai spune nimic. E oare adevărat că bătrâneţea începe din clipa în care nu-ţi mai poţi retrăi - şi nici măcar înţelege - emoţiile tinereţii? „Nu, aici e altceva... Trebuie să fie altceva! Câţi ani am trăit aşa, cu speranţa? Patru... Sau cinci? Pentru meciul ăsta mi-am amânat o sesiune de vară; cinci examene, meciul a picat chiar pe ele. Meci? Care meci? Meci e când joci, or eu n-am jucat niciun ghem...”. Dar Iliuţă vrea să afle; cu instinctul lui de copil, simte că nu trebuie scăpată ocazia, altfel, cine ştie...

— Tată, îmi spui cine-i aici?

Abrudan începe să arate cu degetul pe fiecare chip:

— Ăsta e Rădoi, primul jucător al echipei. Ştii, ca la şah: omul de la masa I... Ăsta e Corbeanu, al doilea jucător. Ăsta e Stroe, antrenorul, sau - cum i se mai spune - „căpitanul nejucător”. Iar aici...

Degetul lui Mihu se oprește pe propriul său chip - tânăr, dârz; încrezător în viaţă, în steaua lui...

— Aici ești tu!

— Da, Iliuţă: Mihu Abrudan, jucătorul nejucător.

Copilul îl privește uimit; nu de sensul cuvintelor pe care nu-l înţelege, ci de acel ceva, de nuanţa din vocea tatălui său - de obicei puternică, hotărâtă - pe care nu o mai auzise niciodată.

Un apel telefonic întrerupe discuţia; există, din fericire, și întreruperi salutare... într-o clipă, Iliuţă apucă receptorul, în timp ce Mihu - scuturându-se de vechi frământări - explică bunicii, în glumă:

— Am un secretar...

Numai că, de data asta, apelul este chiar pentru băiat, care-I primește cu o satisfacţie nespusă. Tot salutând și tot mulţumind, agaţă receptorul în furcă, apoi raportează, mândru:

— Lucrez și mâine!

— Păi, lecţiile?

— Gata tot, de ieri. Noroc că le-am făcut... Domnișoara întâi de asta m-a întrebat.

— Care domnișoară?, întreabă Mihu, încruntat.

— Domnișoara Laura... Mâine lucrează doar cu mine.

— Nu mai ești la Olaru?

— Nuuuu! Ea e cea mai bună, tată! Știi cum se ocupă? Toţi vor să vină la grupa noastră. Mi-a promis că, dacă muncesc și mă ţin, mă face de lot!

— Laura... șoptește Mihu, ca pentru el, uitând o clipă că nu e singur, că nu e nici măcar numai cu Iliuţă. Copilul crede că șoapta e o încercare, un efort de aducere-aminte, de identificare după nume a unei persoane cunoscută cândva; în fond, pe cine nu întâlnise măcar o dată tatăl său în lumea nu foarte mare a tenisului, în care trăise atât!? Dar, stai, poate să

i-o arate în fotografie! Sigur, aşa e cel mai bine, cum de nu s-a gândit?

Iliuţă deschide albumul „la fix"; într-un grup de tineri cu sacii de echipament pe umeri şi cu rachetele sub braţ, avându-l în centru pe Abrudan de pe vremuri, se distinge faţa atrăgătoare, deschisă, proaspătă, a Laurei. Bucuros că a găsit-o, Iliuţă arată cu degetul:

— Ea este!

Între sprâncenele lui Abrudan se adâncesc două cute; pentru asta n-ar fi fost nevoie ca bunica să privească poza cu atenţie, să tresară, să se uite spre el cu durere şi reproş mut.

— De ce nu mi-ai spus, Iliuţă?

Copilul rămâne blocat. Numai la asta nu se aştepta!

— Tată, dar...

— E vina mea; eu nu te-am întrebat... De săptămâna viitoare mergi la „Voinţa". Mâine stai acasă!

— Tata, dar am promis, mă aşteaptă! Vine special pentru mine! Şi de ce la „Voinţa", când...

Insistenţa copilului îl înfurie pe Abrudan, deşi îşi dă seama că nu-i poate reproşa nimic.

— Când eu hotărăsc aşa şi precizez că nu se discută, nu se discută! E clar? Credeam că atâta lucru ai învăţat.

Iliuţă îşi înghite cuvintele pregătite pentru a-şi pleda cauza; cum să nu ştie cât e de clar?

— Dă un telefon... Sau nu; mă duc eu şi te scuz. Acum, la culcare!

După ce sărută mâna bunicii, Iliuţă părăseşte camera abia stăpânindu-şi lacrimile. Bunica a rămas pe fotoliu, privind în gol. Şi totul părea atât de frumos... Dorina nu mai e, dar ea... parcă Laura o cheamă, da, Laura, îi şi uitase numele, au trecut atâţia ani de-atunci... ea trăieşte, e aici, i-a luat copilul

- deocamdată la tenis... Oare aşa să fie viaţa - morţii cu morţii şi... oare nimic, nimic să nu reziste? Mihu vrea să-i vorbească, dar nu îndrăzneşte, nu ştie cum. Şi ce să-i spună? Că n-a ştiut nimic? Că n-a urmărit nimic? Că nu s-a gândit niciodată să... Să... ce? Omul cinstit, drept, curat simte că orice explicaţie ar fi înjositoare. Așa că se trezeşte spunând aproape reflex:

— Să ne ducem și noi la culcare, mamă... E târziu, oi fi obosită de pe drum...

După câteva minute, Abrudan şi mama fostei sale soţii se chinuie să adoarmă, fără să poată închide ochii. E foarte târziu şi clipele zboară întruna, scurtând noaptea; amândoi sunt obosiţi, dar uneori asta n-ajunge ca să poţi dormi.

6

De când n-a mai văzut-o pe Laura? Să tot fie... cât? Nu-şi mai aminteşte. De la înmormântarea Dorinei se vor împlini, curând, doi ani. Atunci a venit şi Laura la cimitir, că asta a şi provocat discuţia. Cum şi-a permis să...? „M-am purtat imposibil... N-a făcut altceva decât să aducă un buchet de flori, cum au adus zeci de prieteni... Ştia că mi-e greu, că trec printr-un moment de cumpănă... Şi eu...!? E drept, unii şi-au dat coate, au privit-o lung şi cu subînţeles, m-au privit şi pe mine, dar ticăloși au existat întotdeauna și pretutindeni, ce vină avea ea? N-a venit cu niciun gând ascuns...”. Pe măsură ce se apropie de parc, Mihu își reprezintă tot mai confuz întâlnirea cu Laura. Nu, nu trebuia să vină el... Cel mai simplu - să-l fi trimis pe Iliuţă, să-i spună: de mâine la „Voința” - şi gata! În fond, de ce atâtea explicaţii? Sau, aşa, de convenienţă, poftim: e prea departe, pierde vremea cu troleibuzul, sare peste două prânzuri pe săptămână, că

sandvişul nu e prânz; întârzie la şcoală... Da? Aşa? Să-l fi învăţat pe Iliuţă să mintă şi pe urmă să-i cer corectitudine, cinste, adevăr? Bravo mie! Dacă eu am hotărât aşa, eu trebuie să explic, cum m-oi pricepe... Dar ce să spun? După discuţia de-atunci... Orice, numai să evit un moment ca acela! Şi dacă, din nou...?”. Îi vine să oprească maşina, să întoarcă şi... „Nu, nu se mai fuge la 38 de ani; dacă n-am făcut-o până acum, e păcat... Dar n-am mai fugit? Niciodată?

Un sunet strident de claxon îl trezeşte la realitate. Printr-un viraj brusc şi o frână de cascador, scapă basma curată. „Cât pe-aci să rămână omenirea cu un filozof mai puţin... Deşteptarea, Mihule!“ Parchează la intrarea în baza sportivă. Cei câţiva paşi pe jos, până la teren, nici nu-l liniştesc, nici nu-l ajută să-şi adune gândurile.

Laura aşteaptă pe bancă, echipată pentru lecţie; l-a văzut. Îi iese în întâmpinare, spunându-i simplu, firesc, de parcă s-ar fi despărţit ieri:

— Bună, Mihule... Mă bucur că te văd. Şi tu o să te bucuri de ce vei vedea; după numai patru lecţii, a progresat enorm. Te moşteneşte. Dar... unde-i Iliuţă?

— Nu e. Iliuţă nu mai vine.

Tonul nu prevesteşte nimic bun, dar Laura nu-i dă atenţie. Întreabă, sincer îngrijorată:

— I s-a întâmplat ceva?

— Nu i s-a întâmplat nimic. Pur şi simplu, nu mai vine.

De data asta, femeia a înţeles.

— Nu mai vine, în general, sau... la mine?

Abrudan tace, neîndrăznind nici măcar să înfrunte privirile Laurei.

— Pricep: n-are voie... Adică n-am voie să lucrez cu copilul tău. De ce, Mihule?

Într-o asemenea discuţie, când nu ai ce spune, când ceea ce vrei să spui e atât de confuz încât tu însuţi nu ştii dacă e bine sau rău, drept sau nedrept - dar eşti hotărât să nu abdici totuşi de Ia decizia luată - există numai două soluţii: pleci, refuzând discuţia, sau ridici tonul, jignind, ca să plece celălalt. Mihu caută o soluţie de mijloc, dar înţelege imediat că ea nu există.

— Să nu-mi spui că nu știi. Credeam că ai înțeles, o dată pentru totdeauna.

Laura tresare, lovită de cuvinte şi de ton. Să plece? Să curme discuţia? Nu, nu încă.

— Ascultă, Mihule... Odată, de mult, n-ai vrut să fiu mama copilului sau copiilor tăi. Ar fi fost tot ce mi-aş fi dorit mai mult în viaţă, ştii bine asta. Nu m-ai vrut de soţie, deşi puţin a lipsit să fim fericiţi. Am înţeles; dragoste cu sila... dar vorba nu se potriveşte, pentru că nu ţi-am fost indiferentă. Mult mai târziu, puteam deveni mama lui Iliuţă... Nu mai aveam douăzeci de ani, dar şi-atunci ar fi fost, pentru mine, o adevărată împlinire a vieţii. N-ai vrut. Ţi-am înţeles, ţi-am respectat şi hotărârea asta. E adevărat?

Mihu confirmă, tăcut; aşa a fost.

— Ei bine, dar acum... acum nu mă laşi nici să-ţi învăţ copilul tenis?

— Copilul meu n-a avut şi nu are nevoie de mamă vitregă.

— Degeaba mă jigneşti. Până nu-ţi spun ceea ce am de spus, nu plec. I-aş fi fost mamă bună; te-am iubit atât, încât ar fi ajuns şi pentru doi copii...

La confuzia cu care Abrudan se aruncase în discuţie, ar fi fost de ajuns infinit mai puţin ca să-l descumpănească, să-i spulbere pojghiţa de aroganţă, de duritate agresivă. Acum îl frământă un singur gând: ce trebuie să simtă o femeie pentru un bărbat, dacă răspunde aşa când el... îngaimă, pierdut:

— Laura, n-a fost să fie... Să lăsăm lucrurile aşa cum sunt.

— N-am încercat să le schimb, crede-mă.

— Nu asta am vrut să spun!

—...Deşi lucrurile s-au schimbat fără voia sau vina cuiva. Eşti singur acum, Mihule; iartă-mă, nu vreau să-ţi jignesc sentimentele, ţi le-am respectat întotdeauna și te-am admirat pentru ele, chiar dacă asta m-a costat enorm...

— Eu... eu am un copil, pe care...

—...Pe care vrei să-l fereşti de mine, nu-i aşa? Ţi-e frică să nu mă strecor în viaţa ta, câştigându-i simpatia? Deci, aşa mă cunoşti!? Ei, uite, am provocat şi am suportat discuţia asta ca să-ţi spun ceea ce nu spune de obicei o femeie: nu te-am uitat. N-am putut să te uit...

— Laura, eu...

— Ştiu că Dorina ura tenisul; nu concepea să te împartă cu o bucată de lemn. Ştiu că m-a privit întotdeauna ca pe un duşman, deşi n-am făcut nimic să merit un asemenea resentiment; poate numai sentimentul meu pentru tine... Şi mai ştiu că ura împotriva mea și-a tenisului era atât de... încât... încât...

Laura se opreşte, stăpânindu-se; ştie că nu trebuie, că nu are voie să jignească, mai ales pe cei ce n-au cum să se mai apere. Își reia gândul, mai liniştită:

— Dar asta a fost! Crezi că e impietate ca fiul tău să înveţe tenis tocmai cu mine?

— Nu vorbi așa...

— Nu sunt vorbe, Mihule. Ar fi bine să fie vorbe...

Îl priveşte cu durere - o durere demnă, calmă, stăpânită, de om împăcat cu soarta. Continuă să vorbească, dar atât de încet, încât Mihu trebuie să se apropie ca să audă ce spune:

— Vezi tu ce caraghioasă e viaţa... Tocmai Mihu Abrudan să nu ştie, să nu înțeleagă ce simte cel neales... Cel lăsat de-o parte...

Cel care acceptă alegerea în defavoarea sa - altceva ce-ar putea să facă? - fără zgomot, fără reproşuri... Doar cu speranţă! M-am dat la o parte de două ori, dar - te întreb: e ruşine să aştepţi? Să speri? Nu să furi ce nu-i al tău, ci să speri, înţelegi? Ştii ce înseamnă să speri, Mihule? Să speri prosteşte, chiar când vezi că anii trec, luându-ţi doar tinereţea, nu şi sentimentele? Când începi să realizezi că nu mai ai nicio șansă, niciuna?

Abrudan tace. Tace, uimit de profunzimea sentimentului, pe care abia acum o realizează. Tace, speriat de propria sa opacitate şi suficienţă. Trebuie să spună ceva, orice; la început va rosti o banalitate, poate o prostie, dar vorbele simţite, adevărate, vor veni, trebuie să vină, pentru că... îndrăzneşte, deschide gura deşi nu ştie nici măcar ce cuvânt va rosti, atât de învălmășite îi sunt gândurile, dar... Laura a plecat. Acum e lângă poartă, a ieşit, se îndepărtează pe alee, fără grabă. Mihu priveşte cu obidă în urma ei. Ar da orice ca ziua de azi să nu fi existat, să nu aibă a-şi reproşa mereu, de acum încolo, că la atâta dragoste şi delicateţe sufletească, a răspuns... Dar, din păcate, zilele nu sunt foi de calendar: le rupi, le arunci la coş, s-au dus ca şi cum n-ar fi fost... Abrudan ştie bine, viaţa l-a învăţat ce urme poate lăsa o zi...

La venire, scăpase de accident ca prin minune; ajuns în faţa institutului, i se pare o minune şi mai mare că, din Herăstrău până în centru, n-a provocat niciunul.

...În atelier, surpriză: Daminescu îl aşteaptă, conversând cu colegii săi. Tema, evident, Palatul Sporturilor. Mihu se scuză, încurcat; l-a chemat cineva, câteva minute... Apoi, nerăbdător, încearcă să citească pe faţa directorului dacă vizita - nu tocmai în tipicul uzanţelor - „e de bine” sau... Că atât i-ar mai trebui acum: o veste proastă.

— Ai avut noroc, Mihule: s-a aprobat amplasamentul. Așa cum am vrut noi!

— Dealul?

— Exact.

Abrudan răsuflă uşurat. Acum ştie sigur: va fi aşa cum l-a visat! Ce-a gândit, ce-a adunat cu trudă şi cu har, rămâne; tot. E pe drumul bun. Trebuie numai să continue, să termine. Daminescu ştia bine valoarea noutăţii, de aceea se şi grăbise să i-o aducă.

— M-am mai gândit la ceva, legat de ce mi-ai spus ieri... Unde e schiţa?

Mihu se precipită către planşetă, desfăşurând două suluri - secţiunea şi profilul. Cei doi încep o lungă discuţie, presărată cu trasări de linii pline sau punctate, şterse, redesenate, apoi din nou şterse. Într-un târziu, lucrurile încep să se clarifice.

— Cine este economistul vostru? Olga ridică mâna, ca la şcoală.

— Ar fi util să ştim dacă varianta asta se încadrează în plafonul aprobat. Dacă „intră", practic... eşti gata, Mihule!

„Gata? Ehe, de-abia acum începe chinul!" Bătrânul îi citeşte reacţia.

— Gata cu... Şi directorul îşi ciocăneşte sugestiv fruntea cu degetul, semn că despre gând e vorba, despre idee. Ai toate motivele să te bucuri: zeiţa inspiraţiei ţi-a fost fastă; în rest, totul e rutină, parafrazează Daminescu celebra replică shakespeareană. Sau, cum se zice la voi, în tenis, „ţăcăneală"...

De jur-împrejurul planşetei s-a adunat tot atelierul. Doi dintre colegii lui Mihu sunt direct interesaţi, fac parte din colectivul de proiectare; Olga ştia că-i va reveni partea economică, la antecalcul; ceilalţi doi urmăresc discuţia „de amorul artei", ca pe un duel de minţi sclipitoare...

— Dă-i bătaie... Daţi-i bătaie, se apropie scadenţa... Eu v-am adus veşti bune, acum le aştept pe-ale voastre...

Strângând mâinile ce i se întind şi aplecându-se - galant ca un cavaler de modă veche - să sărute mâna Olgăi, Daminescu iese, lăsând în urmă o atmosferă de zile mari. Mihu parcă pluteşte...

— Olguţo, ia vezi tu cum stăm cu banii... Uite noile date - şi Mihu pune pe biroul femeii grăsuţe elementele reieşite din confruntarea cu Daminescu. Manevrează-ţi maşina infernală şi dă verdictul.

— Se face, dar... durează. Trebuie să consult normativele şi nu le am pe toate aici.

Cucu, unul din cei doi arhitecţi necuprinşi în colectivul lui Mihu, un mucalit ce nu scapă niciun prilej s-o tachineze pe grăsună, întrerupe o clipă lectura „*Sportului*" şi punctează scurt:

— Să ştii că-i trebuie cifrele până la inaugurare...

Obişnuită, probabil, cu „amabilităţile" colegului, Olga replică imperturbabil:

— Mersi de precizare, Cuculeţ! Apoi, către ceilalţi: Vedeţi ce înseamnă să-ţi cunoşti bioritmul?

Amuzament general. Se consumase un nou „micro-episod" din serialul „Cucu contra Olga", dispută ce făcea de ani de zile deliciile acestui mic colectiv de oameni şi prieteni; după cum se vede, îndelungatul duel nu dădea încă semne că şi-ar fi secătuit resursele de vervă şi inspiraţie...

Olga rescrie totul, ordonează datele, cifrele, apoi începe să consulte stass-uri, tabele, acte normative, să-şi extragă reperele de calcul. De altfel, toţi au reluat lucrul, Concentrat; mai puţin Cucu, ocupat cu lectura *Sportului*. Liniştea durează până când ferventul cititor al presei sportive anunţă cu voce tare:

— Ia uite, dom'le! „Naţionalele" de tenis...

În atelierul acesta, în colectivul acesta, cuvântul „tenis" are o rezonanţă cu totul specială. Toţi cunosc povestea lui Mihu; mare parte din istorie - de când Abrudan le este coleg, adică de

mulţi ani - o trăiseră lângă el, odată cu el, solidari cu el, chiar dacă nu i-au arătat-o întotdeauna, chiar dacă discreţia cu totul neobişnuită, pudoarea lui Mihu le ascunsese frământările, mâhnirile, regretele, adică tot ce-l costase mai mult în viaţa trăită pe terenurile de tenis. Dar unor prieteni adevăraţi nu trebuie să le spui prea multe ca să ştie, ca să înţeleagă, mai ales... Olga se întrerupe din lucru, întrebând cu o curiozitate nedisimulată:

— Finalele?... Când?

— De joia viitoare... Șase sau șapte zile. Adevărat maraton!

Privirile tuturor se îndreaptă spre Abrudan. Tot Olga se face purtătorul de cuvânt al interesului unanim:

— Participi, Mihule?

Să nu fi auzit întrebarea? Nu se poate; vocea Olgăi se aude şi de pe coridor. Atunci de ce stă cufundat în planşetă, fără să răspundă? Ba nu; uite, a auzit, pentru că acum o priveşte pe Olga, încercând să joace rolul lui Cucu, dar nu cu același succes:

— Eu? Poate la old-boys!

— E-te-teee... unde era moşul! Las-că știm noi!... Abrudan o priveşte, jucând varianta comică a îngrijorării.

— Ce ştiţi?

— De unde vii dimineaţa... Și unde pleci, când se termină programul...

— Ei, din ce lupanare vin și în ce locuri de perdiţie mă duc?

— De la tenis şi la tenis, secretosule. Se ştie tot! Vrei amănunte? Date? Dovezi? Posedăm!

— Vai, ce ruşine! Și mai stai cu mine-n atelier? Din nou, amuzament general, dar... atmosferă de aşteptare; Olga are, întotdeauna, ultimul cuvânt.

— Deci, domnul Abrudan, sobrul şi seriosul Mihu Abrudan, are şi umor! Mă, tu o să mănânci pâinea lui Cucu!

Cucu, însă, e liniștit:

— N-are Mihu inima aia!... Ce-i al meu...

Dincolo de glumă, Olga vrea să ştie şi, o dată cu ea, ceilalţi patru colegi de atelier; patru perechi de ochi o îndeamnă, cu semnale mute, să insiste.

— De ce nu joci, Mihule?

Chiar la câte ştiau colegii despre treaba asta, ar fi prea multe de explicat. Mihu se mulţumeşte să ridice din umeri.

— Înscrie-te, omule - dacă se mai poate... S-a făcut tabelul? S-au definitivat „capii”?

— Nu ştiu... nu cred...

— Păi, atunci... du-te! Ne-ai da şi nouă nişte bilete...

Vocea lui Cucu se face din nou auzită, punctând de data asta - credea el - decisiv:

— Degeaba-i ceri bilete; *Sportul* slăbeşte numai dacă-l faci. Din tribună, n-ajută...

În hohotul de râs care urmează, vocea Olgăi răsună cel mai tare... Dar Cucu nu ştia ce-l aşteaptă:

În schimb, lectura cotidiană a „*Sportului*” îţi dăltuieşte un trup de Adonis, perfectule! „Plus-que-parfait” ce eşti! Dacă mai citeşti „*Sportul*” un an-doi, nemurirea te mănâncă: or să-ţi facă soclu şi-or să te expună pe Acropole!...

Toţi râd cu lacrimi, imaginându-şi corpul lung, deşirat - încovoiat spre cap de un început de cifoză al colegului lor, expus printre minunile cu care idealul antic de armonie şi frumuseţe fizică a îmbogăţit arta universală. Veselia se potoleşte încet, nu şi dorinţa Olgăi de a mai încerca; poate…

— Faci rău că nu te duci...

Mihu simte că, acum, colega lui vorbeşte foarte serios.

— Şi proiectul?

— De asta nu mergi?

Ce rost are să mintă? De altfel, ar face-o fără nicio şansă; cine n-are talent n-are!

— Nu mai e de mine, copii... Una e să te amuzi, ba chiar să-ţi meargă la distracţie, şi alta să „tragi" pentru puncte. Acolo e turneu lung... Maraton, cum zicea Cucu... Fără pauze, şi din ce în ce mai greu; dacă scapi de primele două „hopuri", nu mai există meci uşor. Se joacă 7-8 tururi; eu rezist la 2-3...

— Ai încercat?

— Dacă nici eu nu-mi cunosc măsura!

Uşa se deschide; în cadrul ei, o femeie deosebit de frumoasă, îmbrăcată cu gust, îi face semn lui Abrudan, chemându-l pe coridor. Mihu răspunde, tot printr-un semn; vine imediat.

— Dar multe ai să-i mai spui, Ioana dragă... Abrudan zâmbeşte uşor. E mult prea obişnuit cu limba ascuţită a Olguţei, ca să se mai poată supăra dintr-atât; Ioana însă închide uşa pe din afară, nici foarte ostentativ, dar nici neutru. Mihu se grăbeşte unde fusese chemat; îl opreşte din drum vocea lui Cucu:

— Ia uite, dom'le, noutăţi! (Citind din ziarul a cărui lectură încă n-o terminase:) „Noul antrenor al echipei naţionale este Manole Corbeanu, marele nostru tenismen, de al cărui nume se leagă atâtea succese răsunătoare ale *Sportului* românesc. Sub bagheta lui se aşteaptă revenirea tricolorilor în primul eşalon valoric al tenisului mondial. După ce principala competiţie internă şi totodată criteriul hotărâtor de selecţie - campionatele individuale ale României - îşi va stabili învingătorii, reputatul tehnician va alcătui lotul pentru proxima şi hotărâtoarea confruntare: jocul cu Spaina din «Cupa Davis». Pregătirile vor începe imediat..." Voi ştiaţi?

Nu, Abrudan nu ştia. E o şansă că acum, aflat cu mâna pe clanţa uşii, are un motiv plauzibil să iasă din atelier, să nu-şi dea cu părerea, să nu i se poată citi pe faţă reacţia la ştirea

din ziar. Altfel... în ultima vreme, şi-a spus de-atâtea ori cu obstinaţie: gata! E absurd! Punct! După atâta vreme, ce rost are să se mai frământe? Ce-l mai leagă pe el de Corbeanu? Sau ce-l desparte? Ce au de împărţit? Fiecare şi-a făcut viaţa cum a ştiut, cum a putut, cum l-au ajutat firea, întâmplarea, norocul... în fond, chiar şi anii aceia au existat pentru că i-a acceptat el; ce şi cui să reproşeze, mai ales acum? Uite, pe planșetă, alături, pe planșeta lui, prinde contur un vis vechi şi scump, pentru care îl invidiază, probabil, toţi; dacă nicio asemenea bucurie nu-i poate alunga vechea amărăciune, odată cu amintirea necazurilor mai recente... Dacă nici azi, când schiţa a fost... ”Laura! Laura! Ce ușor e să spui GATA! GATA? Așa, la comandă? Se ia buretele, se udă, se şterge bine tabla şi... o luăm de la cap, ca şi cum n-ar fi fost nimic, niciodată? Ooo, ce bine ar fi! Sau... poate că... dimpotrivă? Cine naiba mai ştie!” “ Mihu iese, spunând pe ton alb - atât cât îi poate fi de „albă” vocea în clipa asta: -

— Vin imediat. Dacă mă sună Iliuţă, să revină!

7

Bărbatul de statură potrivită, îmbrăcat cu atâta grijă de parcă ar fi venit la o manifestare protocolară, nu pe un stadion, se apleacă spre Corbeanu:

— Ce zici, Manole?

— Nu ştiu, tovarăşe Mavrodin. Vedem noi imediat care-i mai bun...

— Nu asta întreb; ce zici de băieţi, în general?

Corbeanu cumpăneşte o clipă răspunsul. Ştie bine că orice laudă, acum, îl obligă („Sunt buni? Atunci să învingă!“), dar mai

ştie că nici cu ciurucuri nu se poate porni la drum lung şi greu; cine acceptă e neserios. „Cum o chema pe atotştiutoarea care ieşea mereu basma curată? Parcă Pithya”... Un strop din mintea ei dacă mi-ar da şi mie...”. Începe, tatonând; încă nu aflase că, la Mavrodin, mai bine nu deschizi gura dacă nu ştii precis ce vrei să spui.

— De, tovarăşe Mavrodin, cum să vă...

— Aşa, direct. Şi pe-a dreaptă.

— Băieţii n-ar fi răi...

— „N-ar fi răi, dacă ar fi buni”? Spune, Manole, nu te mai codi, că „diagnosticul” face parte din meserie!

— S-ar putea... adică se poate face treabă cu ei, dar... sunt încă „băieţi”, niciunul nu şi-a sorbit gălbenuşul...

— Păi... să şi-l soarbă!

Ce să obiectezi la o asemenea rezoluţie? Şi cine nu doreşte?

Discuţia are loc în loja oficială a arenei ce va găzdui peste câteva minute finala de „simplu” a campionatului naţional. Corbeanu roteşte privirile peste tribune. Nu-l bucură locurile goale - multe, prea multe pentru disputa celor mai buni jucători din ţară - dar undeva, în fundul sufletului, licăreşte mândria pentru vremurile când prezenţa lui Manole Corbeanu în teren transforma finala într-un eveniment, când procurarea unui bilet era o problemă, când plopii şi balcoanele blocurilor din jurul arenei erau luate cu asalt. Ce vremuri! „Dar... nu rostesc cumva prea des cuvintele astea? Că doar nu-s terminat, mai am o bucată bună de viaţă înainte... Dacă apuc... dacă am timp... dacă mă vor înţelege şi mă vor lăsa... poate că tot aici, tot în aceste tribune, acum goale, publicul se va înghesui din nou, va aplauda, va ovaţiona ca atunci... Timp! Of, dacă ar fi timp...”. Vocea lui Mavrodin îl aduce la realitate.

— Din ce-ai văzut până acum, spre cine înclini?

— În primul rând, finaliştii. Sunt cei mai buni. Pe urmă... Gruia.

— Gruia? A pierdut finala mică prosteşte!

— Aveţi dreptate, dar una e să fii prost şi alta să pierzi prostește. Are stofă mai bună decât învingătorul. E și mai tânăr... Trebuie lucrat.

— De, știu eu? S-ar putea să ai dreptate. Ce zici, Racoviţă?

— Florin e băiat serios. Eu aş fi pentru...

— Ne mai gândim. Deci... cam atât?

Corbeanu oftează; din păcate, oricum i-ai lua, oricum i-ai suci, ăştia sunt, tot la ei ajungi.

— Cam atât. Asta-i marfa! Terenul nu minte... Acolo, în teren, e adevărul. Doar i-aţi văzut pe toţi.

— Păi, atunci... Gruia?

— Am zis „terenul", nu tabela de scor. Rezultatul mai înșală uneori. Terenul - niciodată, dacă știi să vezi...

— Asta cam aşa e... Vasăzică, Marinache, Grigoraş, Gruia...

Deci, s-a ajuns la nume. Manole n-ar fi dorit, dar dacă Mavrodin a împins discuţia aici... încearcă să judece repede: e bine să spună acum sau să aştepte alt moment? Să-l prindă odată în altă dispoziţie, să-i explice, să se facă înţeles mai... Dar când? Şi dacă, între timp, se pomeneşte cu zarurile aruncate? Nu, e riscant; mai bine acum.

— În legătură cu lotul, aş mai avea o idee...

Nu şi-a ales bine momentul. În tribună a apărut singurul om care-l putea împiedica prin simpla sa prezenţă să vorbească liniştit, să se concentreze, să se gândească bine la ce spune, să încerce să conducă el discuţia - în măsura în care asta e posibil. Nimic de făcut, din păcate; Mihu e acolo.

Abrudan a venit, într-adevăr, la finală; dar ca spectator. Își caută loc; de fapt, încearcă să aleagă zona, că locuri... câte

vrei! Acum răspunde la saluturi în dreapta şi-n stânga. Mâini ridicate, mâini fluturate, mâini care-l cheamă să vină şi să se aşeze acolo... Semne de prietenie din toate colţurile tribunei, din mai toate pâlcurile răzleţite în amfiteatrul de beton. Racoviţă şi Perovici îi trimit şi ei câte-o strângere de mână, de la distanţa lojei oficiale, invitându-l. Mihu răspunde, mulţumind tuturor cu uşoare înclinări din cap. Nu este singur; în clipa asta o ajută pe Ioana să se aşeze, aşternând în prealabil o batistă curată peste gradenele pline de praf.

Corbeanu a rămas cu fraza neterminată. „Bine că n-am apucat să spun mai mult...”. Dar pe Mavrodin îl frământă atât de mult lotul şi tot ce se leagă de el, încât nu poate lăsa în suspensie un gând pe tema asta:

— Ce idee?

Noroc că cei doi finalişti îşi fac apariţia în teren.

— Să-i urmărim pe băieţi... Vă spun eu... De fapt, nu m-am decis încă. Vă explic...

— Dacă „e de bine”, nu pierde vremea! Acum, orice ne poate ajuta - chibzuim şi facem!

— În două zile, vin la dumneavoastră, dacă mă primiţi.

— Să „te primesc”? Ce vorbă-i asta? Te aştept, Manole! Toamna bate la uşă... Iar la toamnă, morţi-copţi, trebuie! Înţelegi? Trebuie!

Cum să nu înţeleagă, de vreme ce numai la calificare se gândeşte din clipa când Racoviţă l-a făcut să priceapă la ce s-a înhămat?! Soluţia... Să fie oare o soluţie gândul lui? Nimeni nu poate pune mâna-n foc. Alta mai bună, de unde? Sigur, va munci, pe brânci va munci, dar dacă puştii clachează? Apoi, una e pregătirea, munca, alta-i valoarea. Nimeni nu ştie mai bine ca el ce-nseamnă *clasa*, cum te scoate din impas siguranţa de sine, experienţa, credinţa în tine însuţi... „Bun, s-ar putea să nu

fie o soluţie, dar rămâne o justificare... Clar; trebuie să încerc. Trebuie să-i conving pe toţi”. Scuzându-se pentru minutele de absenţă, părăseşte loja oficială, îndreptându-se cu paşi hotărâţi spre Abrudan. „Păcat că nu e singur, poate...”. O înclinare nici prea ceremonioasă, dar nici indiferentă, exact atâta cât să flateze femeia căreia îi sărută mâna, apoi o strângere de mână viguroasă, ca între sportivi, și... cei doi bărbaţi se privesc ochi în ochi. Deci nu distanţa a fost de vină atunci, la terenul cu iederă... Formidabil! Şi de-aproape e la fel! Cum se poate ca nimic, dar nimic din fizicul unui om să nu trădeze anii trecuţi peste el? Nici corpul, nici faţa, nici expresia ochilor - sub privirile cărora el, Corbeanu, își reprimă instinctiv, acum ca și altădată, aerul ușor ironic, uşor neserios, de om care „a trăit totul” şi nimic nu i se mai poate întâmpla. „Mai bine că nu e singur... Când sunt numai cu el, mă fâstâcesc ca un ageamiu...”.

— Vă deranjez doar o clipă, domniţă...

La gestul Ioanei („Nu ne deranjaţi deloc; poftiţi, staţi cu noi!”), Manole se așază.

— Bine te-am găsit, Mihule. Nu ne-am mai văzut de-un car de ani.

Abrudan tocmai a terminat şi el „examenul” pe care nu s-a putut abţine să-l facă - la fel de rapid, dintr-o privire - dar nu cu aceleași rezultate.

— Bine-ai venit. Eu... te-am mai văzut; pe la televizor, prin ziare...

— A-nţărcat! De vreo trei ani, gata! Dar nu mă plâng... Am rupt destule foi din calendar cu racheta-n mână.

— Calendarul e înăuntru, Manole, în noi... Nu te lua după ce scriu sau ce zic alţii.

— La mine, ce scriu şi ce zic alţii coincide cu ce simt eu; îmi ajunge. Dar uite, tot nu mă potolesc; m-au adus la „naţională”.

— Am auzit. Succes!

Corbeanu mulţumeşte cu un gest din cap pentru urare, dar gestul se transformă repede într-un balans care, întărit de ridicarea dubitativă a umerilor, capătă un sens mai apropiat de frământările lui.

— Ştii tu cum e cu succesul... Cât de greu, cât de relativ...

— Greu o fi, dar... relativ? Ori e, ori nu e!

— Măcar de-ar fi... Tu de ce nu mai joci? Mă aşteptam să te văd în teren.

— Îţi răspund citând un clasic: a-nţărcat.

— Nu se compară, Mihule! Între noi sunt cinci ani, parcă... Tu nu eşti uzat. Şi sunt sigur că nu numai vârsta... Poate firea, poate echilibrul, poate felul tău de viaţă, nu-mi dau seama ce... Ai ştiut să te conservi.

— Am ştiut eu, m-au mai ajutat şi alţii... Abrudan îşi regretă cuvintele de cum le rosteşte.

„Omul a venit să mă salute, şi eu... poftim! Am ajuns mai rău decât o cucoană isterică... Ce m-a apucat? De ce aluzii, de ce răutăţi? Şi în fond - la ce bun chiar explicaţii pentru poveşti vechi? De data asta... chiar am încheiat capitolul; definitiv! Altfel înnebunesc...”. Priveşte din nou în ochii lui Corbeanu, acum însă pentru a-l linişti. Nu, nu va zgândări miezul fierbinte al vechii lor relaţii, ba chiar s-a hotărât să-l răcească de tot, să poată discuta despre tinereţea lor senin şi degajat, fără complexe, fără ranchiună, fără regrete!

De fapt, a fost şi frumos, nu? Dacă anii aceia nu i-ar fi oferit nicio satisfacţie, probabil nu i-ar fi acceptat; nu probabil, sigur! Şi-atunci? Acum, vocea lui Mihu sună altfel, mai cald, mai apropiat:

— Ştii câţi ani am, Manole? Treizeci şi... Corbeanu îi taie vorba; şi el parcă şi-a regăsit verva, siguranţa de sine:

— Taci, să nu te-audă domnişoara!

Mihu zâmbeşte. „Şi Manole e neschimbat, dar pe dinăuntru”...

— Domnişoara ştie. Nu-i aşa, Ioana?

— Treizeci şi opt, parcă... precizează fata, zâmbind şi ea.

— Cu „bătaie”. Vezi, Manole? Aproape patru decenii! Când Wimbledon-ul se câştigă la 17 ani, când aici, pe teren, finaliştii nu au, la un loc, 40 de ani, cum să vin la naţionale cu anii mei? Ai zis bine: gata, ajunge! E păcat să te faci de râs la bătrâneţe.

Cineva din tribuna opusă face semn cu mâna, spre grupul celor trei; Ioana răspunde şi se ridică, scuzându-se:

— Vin imediat...

Abrudan, acum singur cu Corbeanu, îşi continuă gândul, arătând spre terenul pe care „încălzirea” se apropie de sfârşit:

— E vremea lor, Manole. Ajută-i, dacă poţi. Şi poţi, nu mă îndoiesc. Creşte-i... Puştii ăştia să fie copiii tăi...

— Ne-am luat cu vorba şi nici nu te-am întrebat: ce face Iliuţă?

— Creşte, ce să facă?

În vocea lui Abrudan s-a strecurat ceva. Corbeanu simte; spune, stânjenit:

— Mihule, de mult vreau să... Te rog să mă ierți Când s-a stins Dorina, eu... eu am aflat târziu, foarte târziu, eram prin Suedia... Nu ţi-am scris, nu ţi-am telefonat... Tras în toate părţile şi neglijent, cum mă ştii... Pentru asta, te rog acum, omeneşte te rog, să mă ierţi... Crede-mă, am fost cu sufletul lângă durerea ta. Ştiu, condoleanţele nu învie niciodată pe nimeni, dar când vin din inimă - şi te rog să nu te îndoieşti de asta - parcă alină... Primeşte-le acum.

Mihu înclină capul, mulţumindu-i cu un gest simplu.

— De fapt, cum s-a întâmplat?

Au trecut aproape doi ani de-atunci, dar Mihu n-a reuşit încă să discute cu cineva despre moartea soţiei sale. Nu poate nici acum.

— Iartă-mă şi tu, Manole... înţelege-mă... Altă dată, poate.., S-a dus, în floarea vârstei... Ce să-ţi spun? Moartea e ca viaţa; n-alege. Sau alege prost.

Nu, acum vorbele rostite cu voce uşor voalată de durere nu conţin nicio aluzie; Corbeanu simte, ştie. Şi înţelege că drumul spre Abrudan a rămas deschis.

— N-am vrut să-ţi răscolesc suferinţa, Mihule; departe de mine...

Pe teren, arbitrul cheamă „combatanţii” la mingea inaugurală. Manole se ridică; din loja oficială îi fac semne Mavrodin, Racoviţă, Perovici...

— Mă duc să muncesc. Ştii... aş avea o vorbă cu tine.

— Rămânem după meci...

— Nu, nu aici.

— Când vrei. Uite cartea mea de vizită, mă găseşti ori acasă, ori la institut. Şi Abrudan scoate din port-vizit un dreptunghi alb, de carton. Vârând cartonaşul în buzunar, Corbeanu completează.:

— Sau la Herăstrău, sub iederă.

La gestul de surpriză, Manole adaugă repede: Nu te supăra! Şi nu-ţi fie teamă; ştii bine că nu sunt un matinal.

Apoi urcă scările în fugă.

„E de groază! Cum dai într-o minge, cum ştie tot Bucureştiul! În fond, n-are decât! ”încearcă Abrudan să-şi minimizeze reacţia la replica lui Corbeanu. Îl deranjează totuşi faptul că „se ştie”. N-ar fi putut spune de ce, dar îl deranjează... Nu doreşte să i se amestece nimeni în viaţă. Aşa a hotărât el să şi-o facă; n-are voie? Când s-a retras, când nu l-a mai interesat părerea altora...

„Cinstit - chiar nu m-a mai interesat?” Asta-i altă treabă, şi e treaba lui, îl priveşte! Cert e că de doi ani nu mai joacă pentru public, nu mai vrea rumoarea tribunelor, nici ceremonialul deschiderilor festive, nici satisfacţia victoriei, nici cronica din „*Sportul*”, nici comentariile de-a doua zi, din atelier, nici strângerile de mână, telefoanele... Şi nici decepţiile, mai ales decepţiile... „Bine, dacă vrea să ştie, într-o zi chiar am să-l invit! Cum răsare soarele... Să-l văd moţăind, pe bancă...”.

Lângă el se aşază Gruia, negru de supărare..

— Bine, măi, Florine, cum te-a bătut Chivu? Cum ai putut pierde locul al III-lea?

— Ca un deştept! Lăsaţi-mă-n boii mei, nea Mihu, sunt destul de cătrănit şi-aşa...

— Fă-mă să înţeleg: ce-ai păţit? Ce s-a întâmplat?

— Simplu: m-am băgat în „ţăcăneala” lui. Poate că, dacă eraţi pe bancă, să strigaţi la mine, să mă treziţi din... O înjurătură bună îmi trebuia! E posibil? În cinci seturi, am venit de patru ori la fileu! Parcă-mi tremurau picioarele. M-a ţintuit pe fundul terenului şi m-a tocat mărunt, cu „dreapta-stânga, stânga-dreapta”, aşteptând să greşesc...

— Şi tu, cavaler... ai greşit până l-ai suit pe podium! Măăă, tinereţe, dacă nici la 19 ani nu îndrăzneşti, nu ataci, atunci când?

— Dac-aş intra în clipa asta pe teren cu Chivu, jur că nu mi-ar lua un set! Dar ce folos... E plină lumea de deştepţi „după”... Dumneavoastră de ce n-aţi participat?

— Să spuneţi, la sfârşit, că v-aţi băgat în „ţăcăneala” lui moş' Abrudan?

— Ehe, altă mâncare de peşte! Îi ştiu pe toţi de-aici, că doar joc cu ei toată ziua: anul ăsta n-avea cine să vă bată, pe cuvânt! “ Pun pariu că, dacă faceţi trei seturi la rând, cu Marcel, cu Andrei şi cu mine - dar la ambiţie! - nu pierdeţi niciunul.

Lui Abrudan îi sclipesc ochii.

— Uite o idee! Vă stau la dispoziţie... „Prospectează piaţa”, fixează ziua, ora, anunţă-mă şi... joc. Dar într-o după-amiază, să nu ne preseze ceasul; şi numai după iederă, să nu vadă nimeni masacrul...

Băiatul începe să râdă, uitându-şi supărarea:

— Masacrul cui?

— Vedem noi...

— Gata, nea Mihu! Dacă vă iau setul, pentru mine contează mai mult decât locul al III-lea aici...

În teren, finala se îndreaptă încet, dar sigur, către victoria lui Grigoraş, scontată de altfel. Băieţii nu se mişcă rău, lovesc destul de tare, nici tehnica nu le lipseşte; ceva tenis se vede... Din când în când, execuţii de fineţe reuşite ori acţiuni temerare de atac animă tribunele, stârnind aplauze. Pe măsură ce deznodământul se apropie, devine însă tot mai clar că spectatorii care n-au luat azi drumul stadionului n-au pierdut mare lucru. Există, probabil, un presentiment colectiv al evenimentelor - al autenticelor evenimente sportive - care umple tribuna chiar atunci când nu evoluează vedete internaţionale sau cine ştie ce capete de afiş. Există ceva care te scoate din casă, te ia de la treabă, te face să laşi orice, aducându-te la stadion pe scara tramvaiului sau a troleibuzului, numai să nu pierzi meciul despre care mâine - simţi tu! - va vorbi toată lumea... Nu, niciunul din puţinii spectatori prezenţi acum la finală nu trăieşte impresia unui asemenea eveniment. Prea multe greşeli, prea puţină îndrăzneală, totuşi - cu acoperire în joc, prea puternic înrădăcinată şi prea vizibilă, la cei doi jucători, conştiinţa propriei nesiguranţe pe elementele cu adevărat dificile ale tenisului. Şi prea multă resemnare; „ăsta sunt, asta ştiu, asta pot, asta fac!” - parcă spun gesturile, mimica, atitudinea celor doi, mai ales după greşeală.

Mihu priveşte, cântărind totul. Încearcă să judece cât mai obiectiv. „Ce le lipseşte? Munca... asta sigur; dar numai munca? Uite, la greşeala asta... cum ar fi reacţionat Corbeanu? În primul rând, Manole n-ar fi făcut-o. Lovea din alergare mai bine decât de pe loc. Dar dacă, totuşi, greşea? Ei bine, ar fi strâns din dinţi, repetându-şi ca un apucat: «Sunt bun, sunt bun, sunt bun... Sunt mai bun ca el; acum nu mai greşesc!». Şi nu mai greşea. Ba, te pomeneai cu un retur, de nu vedeai mingea! Pe când Andrei, uite: ridică privirile neputincios! Din conştiinţa neputinţei n-a ieşit nimic, niciodată... Dar... probabil că, pentru a-ţi spune singur «sunt bun, sunt bun» şi pentru a crede, chiar trebuie să fii”.

— Ai spus ceva, Mihule?

Ioana, revenită lângă el, îl priveşte întrebător. Mihu zâmbeşte şi se scuză, încurcat; de-abia acum realizează că - fără să vrea, fără să ştie - gândul s-a transformat în şoaptă.

— Nu, nimic... La vârsta mea, omul începe să vorbească singur...

— Moşule!

Este şi ironie, şi tachinare, dar parcă mai mult alint în replica Ioanei.

La punctul său de observaţie, Corbeanu rumegă aproape aceleaşi gânduri, dar - absolut explicabil - nu cu aceeaşi detaşare. „Va fi greu cu copiii ăştia... Stofă au, dar până la Juanito şi Lopez, mai va!...”

Finala s-a încheiat. Combatanţii își strâng mâinile, peste fileu, Marcel - bucuros de victorie, Andrei - aproape consolat cu gândul că nici să fii al doilea din ţară nu-i de lepădat.

Corbeanu priveşte scena, furios. „De ce nu plânge? De ce nu-şi muşcă mâinile? Dacă n-a venit să câştige, de ce-a mai venit?”. Arbitrul anunţă la microfon festivitatea de premiere, dar puţinii

spectatori din tribune se grăbesc spre casă ori pleacă să se plimbe prin parcul înverzit ce înconjoară arena; ziua e superbă, parcă invită la plimbare. Lângă cei doi finalişti n-au rămas decât familiile, prietenii şi câţiva puştani amatori de autografe sau de mingi uzate.

Mihu pleacă printre ultimii; îşi ia rămas-bun de la Florin, amintindu-i cu un gest convenţia, apoi o ajută, atent, pe Ioana să coboare scările.

— Când mă gândesc ce nebunie era pe vremea noastră!...

— Pe vremea voastră... Bunicule! Nu ştiam că şi bărbaţilor le place să cocheteze cu vârsta...

— Le place, dar... invers!

Mihu râde cu poftă. Azi se simte bine, parcă eliberat de ceva, parcă uşurat de-o povară. „Să fie de vină femeia de lângă mine? E minunat de frumoasă... Poate, ziua asta superbă? Sau discuţia cu Manole? Ori constatarea că, uite-așa, la vârsta mea și nepurtat prin competiții, încă nu mă dau pe-un campion? De fapt, nu contează...” Nu contează? Ba uite că... Egoist n-a fost niciodată, e un fapt notoriu, dar acum, rezultatul autoexamenului, neintenţionat şi abia recunoscut faţă de el însuşi îi dă o stare de bine. Până şi la „ce-a fost” se gândeşte altfel. „E minunat să poţi privi trecutul eliberat de... Numai de m-ar ține! “.

Întâmplare? Din partea opusă, acum se apropie o femeie blondă, înaltă, suplă, care șovăie dacă să-i prindă sau nu privirea, neștiind cum i se va răspunde. Este Laura. Mihu o salută, femeia răspunde, grăbind pasul pentru a nu ajunge odată cu cei doi la porţiunea îngustă din capătul scărilor. Schimbul de saluturi sau expresia uşor schimbată a feţei lui Abrudan a stârnit curiozitatea Ioanei? Greu de răspuns... De fapt, trebuie neapărat un motiv pentru a stârni curiozitatea unei femei? Cert e că Ioana întreabă:

— Cine e?

— O cunoştinţă veche...

— Bravo! Văd că moşii au o groază de amintiri...

„Nici nu ştie Ioana cât de bine a brodit-o“. Aşa s-a simţit dintr-odată: bătrân, teribil de bătrân... Şi din nou vulnerabil la regrete vechi, la mâhniri ascunse, nici lui însuşi mărturisite. Laura se depărtează pe aleea străjuită de castani; lângă el - o femeie cel puţin la fel de atrăgătoare, arhitectă, din partea căreia primise nenumărate dovezi de simpatie, de interes... Afară e frumos, soare, cald: azi totul a fost atât de bine, dar... acum de ce nu mai e? „Laura mă iubeşte, m-a iubit mereu. N-am ştiut cât de profund... însă acuma ştiu. Dar eu? Ce simt pentru ea? Dacă mi-e indiferentă, de ce mă tulbură prezenţa ei? Un telefon şi, probabil... am fi venit împreună la finală; nu cred că m-ar fi refuzat... Dar... iată-mă lângă Ioana”. Aci, pe firul gândului, scapără o scânteie. „De fapt, nu eu am chemat-o pe Ioana, ea m-a luat... Sunt invitatul unei femei superbe şi mă uit după alta, pe care eu n-am invitat-o... n-am simţit nevoia s-o invit”... Chiar n-a simţit? „Prea multă complicaţie! Ce vreau, de fapt?”

Mihu nimerise, în sfârşit, întrebarea-cheie. Deocamdată, întrebarea; răspunsul... Ştie un singur lucru: că vrea din tot sufletul să uite, să uite tot, aşa cum - până azi - nu reuşise decât în faţa planşetei de lucru sau cu racheta-n mână, pe terenul său ascuns de iederă. În dimineaţa asta i s-a părut că nu e greu sau, mă rog, că e posibil... Că e suficient să te împaci cu tine însuţi, să închei conturile vechi, să trăieşti în prezent. Dar ce te faci când şi prezentul îţi ridică întrebări ale căror răspunsuri se leagă de ce-a fost odată? Sau de ce n-a fost, pentru că...

Vocea lui Corbeanu răsună din urmă, oferindu-i prilejul să rupă şirul rândurilor:

— Ce zici, Mihule?

Corbeanu e lângă ei. Toţi trei pornesc mai departe, în pas de plimbare.

— Ce să zic? Tot meciul numai la tine m-am gândit.

— Şi, eu... tot la mine. Ce le lipseşte, Mihule? Cred în ochiul tău; spune-mi ceva! Vom discuta noi, pe-ndelete, dar acum... aşa... prima impresie.

— Ştiu eu? Prea e totul aşezat, prea e totul normal la copiii ăştia! Normal să-ţi „iasă" câte o minge, normal să greşeşti, normal chiar să pierzi... L-ai văzut?

— Pe perdant? Da, domnule! Îmi venea să-l mănânc!

— Vezi? Asta n-au: nebunia! Nebunia muncii, nebunia curajului, a sfidării imposibilului, a sacrificiului, a uitării de sine - dacă trebuie...

— Aşa e! Dacă şi tu ai simţit-o, înseamnă că asta e! Şi... ce crezi: se mai învaţă?

— Nu ştiu, Manole. Poate... poate se insuflă...

— Ai reţeta? Dacă ai reţeta, o brevetăm! Corbeanu s-a aprins, dar de-abia acum e simpatic. Scuzaţi-mă, domniţă, vă plictisesc şi la plimbare cu ale mele, dar eu şi Mihu...

— Nicio problemă... Ştiu că vă cunoaşteţi de mult. Şi-apoi... am venit la tenis, nu?

— Eşti amabilă, Ioana, îţi mulţumesc, intervine Mihu. Reţeta, Manole, n-o ştie nimeni, dar eu zic s-o încerci pe asta: iei prezentul aşa cum e, că altul n-ai, şi amesteci puţin din nebunia trecutului, dar numai atât cât să nu te încurce... Cât să nu te oprească la „a fost odată"... înţelegi? Atât cât trebuie pentru a scoate din combinaţia asta un viitor. Ce zici? Totul e să brodeşti proporţiile...

Enunţând în glumă „formula", Mihu nu vorbise cu şi pentru Corbeanu - şi, desigur, nu numai la tenis se gândise - ci cu sine şi pentru sine.

Manole îi mulţumeşte în gând. „Asta şi vreau să încerc, Mihule; nimeni nu mi-ar fi rezumat ideea mai exact şi mai plastic. Acum, totul e să fie de acord... trecutul; să se lase amestecat”.

Dacă cei doi bărbaţi şi-ar fi putut citi gândurile, ar fi constatat cu surprindere că dialogul nerostit se „leagă” mai strâns chiar decât cel exprimat, până atunci, în cuvinte.

8

Niciun impresar autentic n-ar fi lucrat mai prompt şi mai eficient decât Florin Gruia. După câteva zile de la finală, „terenul cu iederă” găzduieşte ineditul turneu botezat în glumă de către băieţi „meciul Abrudan - restul lumii”.

De glumit, s-a glumit înainte sau, mai exact, până la „încălzire”; după asta era clar că se va lupta fără menajamente. Aşa a şi fost.

Acum, Andrei Marinache aşteaptă nervos serviciul lui Mihu, la minge de ghem şi set pentru acesta din urmă: 40-15, după ce - cu toate eforturile, cu toată concentrarea, cu tot ce ştie şi poate puştiul la ora asta - n-a reuşit decât trei ghemuri faţă de cele cinci câştigate de Mihu. Locul al II-lea la «naţionale»! Mai mare ruşinea... Pe bancă, Florin şi Marcel urmăresc înfruntarea din teren, cu sentimente diferite. Gruia... a scăpat; bătut, dar cu patru ghemuri câştigate. „Nu i-am luat niciodată atâtea în primul set; doar către sfârşitul jocului, când se lungeşte disputa şi e cald afară, de i se mai domoleşte serviciul şi «dreapta»... în sinea lui, ba chiar în discuţia cu ceilalţi doi colegi de generaţie, pariase pe Mihu; în toate seturile. Pe teren s-a bătut ca un leu să-şi infirme pronosticul... N-a fost chip. „Ce fel de nervi o fi având? Se adună exact când e nevoie, câştigă punctul când îi trebuie!“. Greu de înţeles cum cineva poate regreta atât de profund înfrângerea,

bucurându-se, în acelaşi timp, cu atâta sinceritate, pentru succesul adversarului său... Totuşi, asta simte Florin aşteptând lovitura lui Mihu.

— Ready!

Abrudan serveşte, cu serviciul său „de zile mari” (colţ exterior), dar Andrei a pornit într-acolo „la noroc”, pe direcţia bănuită, întocmai cum - la fotbal - plonjează uneori portarul la penalty. A ajuns mingea; returnează, însă forţa loviturii şi faptul că a răspuns din alergare imprimă returului său o traiectorie prea înaltă. Mihu e deja lângă fileu; smeciul sec, o simplă formalitate - îndeplinită exemplar - pune capăt setului. Abrudan îşi aşteaptă partenerul, îi strânge mâna, bătându-l pe umeri fără nimic ironic sau măcar condescendent în gest:

— N-a fost rău... Ai pierdut momentul psihologic. N-ai simţit? la 3-3. Apoi, către ceilalţi doi, de pe bancă:

— Doi-zero, tinereţe! Hai, acum să-l vedem pe campion!

Marcel intră în teren nu foarte liniştit pentru ce-l aşteaptă, în timp ce Andrei se aşază pe bancă, sufocat de efort.

— Nu vă odihniţi puţin, nea Mihu? După două seturi e reglementară şi o pauză de 10 minute...

— La oasele mele bătrâne, măi copile, dacă stau... aleluia! De pe bancă, Florin se înfurie în glumă:

— Ia uite, dom’le, ne ia set la 4 şi set la 3, ne înşiră pe bancă, leşinaţi de oboseală, şi-i tot dă zor cu bătrâneţea! Marcele, în tine ne e speranţa: spală tu obrazul generaţiei!

Marcel zâmbeşte, însă mai mult pentru a-şi face curaj. Ar vrea, cum să nu, dar ce-a văzut până acum l-a cam pus pe gânduri...

— Dacă nu vreţi odihnă, aş cere eu cinci minute de „mingi”... M-am cam „răcit” pe bancă. Se poate, nea Mihu?

— Evident! Luaţi aminte; aşa se pregăteşte un meci, nu intri oricum... Bravo, Marcele. Ia-l în primire, Florine!

...Campionul și-a terminat „încălzirea", care i-a fost de bun augur. Setul se încinge, mai dârz și mai spectaculos decât celelalte. În minutele petrecute pe bancă, Marcel a avut timp să analizeze jocul lui Abrudan; avizat, băiatul își apără șansa cu atâta vigoare, cu atâta convingere, de parcă a adunat toată ambiția colegilor săi care urmăresc de pe bancă un joc așa cum nici pe departe nu oferise finala campionatului național. Adversarii merg până la 6-6, „cap la cap"; aici, Marcel - cavaler - întreabă:

— Vreți „*tie break*", nea Mihu?

— Nu, Marcele, jucăm normal. E frumos că m-ai lăsat pe mine să aleg, îți mulțumesc, dar... sper să termin în picioare.

...N-au trecut nici zece minute și, iată, Grigoraș regretă că n-a insistat pentru „*tie break*"; poate, concentrând finalul pe un singur ghem, i-ar fi rămas o șansă, că la set normal... Când a propus „*tie break*"-ul, băiatul își dorise din tot sufletul să fie refuzat, să se lungească jocul. „Nu se poate, are o vârstă, este după 19 ghemuri; apoi alte 12, cu mine... Trebuie să-l lase picioarele, mâna, brațul, plămânii... că la nervi - nicio speranță! Nu să se blocheze; nu să se sufoce; măcar s-o lase mai ușor cu serviciul, ori cu venitul la fileu...". Numai că, pe bătrânul Abrudan nu-l lasă nimic. E 7-6 pentru el, se află la serviciu, are minge de ghem și de set, la 40-30.

— Avantaj serviciu! Set-bol, meci-bol!

— Ready...

Mihu își șterge fruntea inundată de transpirație cu mâneca tricoului, și ea, udă leoarcă -, lipește piciorul de linia albă, se concentrează puțin, aplecat, apoi respiră adânc, se înalță... Aruncarea mingii, arcuirea, lovitura năprasnică, scurtă, seacă. Marcel încearcă să returneze pornind ca Andrei, în finalul setului anterior, „la anticipație", spre colțul exterior

al careului, unde a văzut că obişnuieşte Mihu să-şi plaseze serviciul as în clipele decisive. Numai că, acum, locul ales a fost colţul opus, cel din centrul terenului, iar ţinta a fost atinsă matematic. Punct, ghem, meci, turneu. Pe bancă, Florin şi Andrei - eliberaţi de complexe - aplaudă entuziasmaţi. Nu, nu-i nicio ruşine să te bată cineva care joacă un asemenea tenis!

Dar nu numai pe bancă jocul lui Mihu a stârnit entuziasm. Undeva, deasupra desişului de iederă, cocoţat pe scara rămasă lângă gard, mai există un spectator a cărui satisfacţie la cele văzute o întrece cu mult pe-a băieţilor. Corbeanu, strecurat la vechiul său punct de observaţie, de unde-a urmărit ultimele două partide, se felicită pentru faptul că a aflat, că a venit, că a văzut, că e aşa. „Clar, niciodată nu a prins o asemenea formă! Sau... nu mai ţin eu minte? Doar mi-a luat atâtea partide; la ce bun să mă mint? A fost întotdeauna foarte bun, şi este... Dar serviciul... Oare servea aşa? Parcă pune mingea cu luneta. E sigur pe el, nu greşeşte, rezistă... Trei seturi, cu trei băieţi proaspeţi, stârniţi, ambiţionaţi... Ce mai, e nebun! Dă, Doamne, să fie până la capăt...”.

Corbeanu coboară scara, în grabă; a întârziat. Și apoi, nu vrea să rişte o întâlnire; nici cu puştii, nici - mai ales - cu Mihu. Terenul şi momentul discuţiei vrea să le aleagă el.

Mihu a terminat, într-adevăr, meciul „în picioare”, cum a promis, dar acum, după ce a dat mâna cu Grigoraş - adunându-şi puterile ca să încropească o „strângere viguroasă”, de învingător - se simte vlăguit. Drumul până la bancă i se pare nesfârşit. Se aşază, rămânând mai bine de un minut cu capul în mâini, în timp ce Florin, Andrei și Marcel declanşează „la cald” analiza meciului - întotdeauna „lung prilej de vorbe şi de ipoteze”, cum spune poetul... Calul de bătaie - evident, Grigoraş.

— Ai avut setu-n mână, deşteptule! 6-6 şi minge de ghem; ce mai vrei? Când mai prinzi aşa ceva la nea Mihu? Poate când o să joace cu tine prin corespondenţă!

— N-am putut! Doar aţi fost aici, pe bancă, şi-n teren. E ca la zid; tot ce dai, se-ntoarce! Cu dreapta nu iartă, pe stânga dă ca pe dreapta, serveşte cum aţi văzut, aleargă, smeciază... Ce să-i fac? Şi dacă sunteţi deştepţi, de ce nu v-aţi câştigât voi setul?!

Mihu scoate capul dintre mâini, îndreptându-şi spatele.

— Au dreptate, Marcele; tu eşti campionul, să nu uiţi asta niciodată! Dar nu-ţi mai face reproşuri; ţi-ai onorat condiţia, ai luptat, ai fost mai aproape decât crezi... Azi m-ai avut în mână. Dacă nu punctam din serviciu, pierdeam setul... N-ai simţit?

Grigoraş a uitat toată supărarea; chiar şi reacţia la precizarea lui Mihu („Adică ce vrea să spună? Ce, eu nu ştiu ce înseamnă campion?”) s-a topit în faţa „*fair-play*”-ului acestui om care, deşi învingător, recunoaşte cinstit că a fost la un pas de înfrângere, că numai un ultim efort şi un dram de şansă - doar punct din serviciu nu faci când vrei! - l-au scos cu faţa curată. „Da, dar... acel ultim efort puteam să-l fac eu! Mai tânăr, odihnit, în plin sezon competiţional - deci antrenat... Nu, n-am nicio scuză. Iar cu şansa... Ce, mie mi-a interzis cineva să servesc «as»? Eu n-am voie?” Oricum, cuvintele lui Mihu vin ca un balsam. De regulă, cine bate vrea să lase impresia că a bătut lejer, că de-abia de-acum încolo el ar fi... Dar Abrudan, prăbuşit pe bancă, îi spune cu voce gâfâită că „i-a fost în mână”, că i-a lipsit un punct ca să... Marcel e cucerit. Acum înţelege de ce Florin le-a împuiat capul cu „nea Mihu”... Şi joacă... jos pălăria!.

— Chiar aşa, nea Mihu? Totul a stat într-un serviciu? Într-un punct?

— Chiar aşa, tinereţe... Dar l-am făcut! Să nu uiţi nici asta.

Mihu se ridică de pe bancă, scuturând braţele, flexând uşor picioarele, rotindu-şi capul cu mişcări lejere, de relaxare. Urmele efortului sunt încă vizibile pe faţă, în respiraţie.

— Dar ştiu că m-aţi întins...

Cei patru pornesc spre vestiar. După duşul fierbinte, reconfortant, nea Tache, îngrijitorul terenului, îi aşteaptă - nu din proprie iniţiativă, desigur - cu o surpriză: câteva sticle de bere brumate, acum scoase din „Fram"-ul său vechi, dar încă funcțional - după cum se vede...

— Ăsta e pariul, spune Florin, desfăcând sticlele. Speram să nu-l plătim noi...

— Ce pariu? N-am făcut niciun pariu.

— Vorba vine... Glumim şi noi. Pretext pentru hidratare, nea Mihu. Nu ştiţi? Tenisul e de patru feluri: pe zgură, pe bitum, pe iarbă şi... pe bere.

Abrudan neagă uşor, din cap:

— Când începe ăl pe bere, celelalte s-au terminat! Eu nu beau, mă iertaţi... Nea Tache, scoate o apă minerală, parcă ţineai...

— Gata, dom' Mihu; vineee... și nea Tache dă fuga.

— O sticlă, nea Mihu, ce naiba! Că doar nu e palincă; e bere!

— Fiecare şi le ştie pe-ale lui. După efort, drept în cap se duce. Dacă nu v-am convins, să zicem atunci că... sunt cu mașina. Așa e bine?

Cei trei băieţi schimbă priviri semnificative; e clar... Dar... cine poate? Cum să nu te-ndulceşti, după joc, cu o bere amară? Uite că unul poate! Şi e tocmai cel care le-a dat o lecţie de tenis. Întâmplare? Băieţii îl privesc, nedorindu-şi altceva decât să arate ca el spre 40 de ani, încolo... Şi să joace ca el acum.

Nea Tache a apărut cu apa minerală. În sfârşit, toţi au câte o sticlă în mână (cea cu bere, pregătită pentru Mihu, a „virat" rapid spre îngrijitor). Mihu toastează:

— Noroc... şi curaj, tinereţe!

Pentru că în tonul urării nu s-a strecurat nicio undă maliţioasă şi pentru că tuturor le e cumplit de sete, combatanţii „gâlgâie" cu voluptate, dintr-o suflare, sticlele, secondaţi de nea Tache - a cărui binecunoscută poftă de bere nu mai trebuie stimulată cu efort. Până şi învinşii simt în clipa asta că a fost o după-amiază minunată.

...Aşa simte şi Corbeanu, în timp ce urcă scările Federaţiei, venit direct de la „terenul cu iederă". Nu i-a fost uşor să amâne până azi discuţia cu Mavrodin, şi nici şedinţa biroului federal. Toţi îi cer componenţa lotului, strategia şi tactica „operaţiunii calificare"; toată lumea se grăbeşte - şi pe bună dreptate. Ce parcă el nu se grăbeşte? Oho, şi încă cum! Numără zilele!... Dar, a amânat şi... bine a făcut; acum are argumente. „Cheia e Mavrodin, el trebuie convins. Dacă mă susţine, am câştigat. Numai să nu-l fi enervat întârzierea...".

Într-adevăr, Mavrodin aşteaptă împreună cu Racoviţă în biroul său nu foarte spaţios, dar frumos mobilat, în care cei invitaţi de el vin întotdeauna la ora fixată, ba chiar ceva mai devreme. Nu-i plac întârzierile, şi faptul că acum, ceasul de mână - consultat de câteva ori, la intervale scurte - îi arată că Manole trebuia să fie aici, îl irită. Noroc că omul aşteptat tocmai intră pe uşă,

— Vă rog să mă scuzaţi, dar... în interes de serviciu. O să mă explic...

Cei trei îşi strâng mâinile; buna dispoziţie a lui Corbeanu se dovedeşte, din prima clipă, contagioasă.

— Bună, Manole. Hai, ne-aşteaptă biroul federal... L-am trimis pe Perovici să-i mai ţină de vorbă, să-ţi acopere absenţa... Te-ai gândit? Spuneai ceva, de-o idee...

— Da, m-am gândit. Adică... m-am hotărât.

— Nu e rău să ştie omul ce vrea; asta-mi place. Totul e să vrea bine. Discutăm noi înainte?

— Chiar v-aş ruga...

— De acord. Spune, să vedem...

Cu substrat şi aplomb, Corbeanu deschide focul.

— Nu „să vedem”: să aprobăm!

Racoviţă priveşte cu teamă; ştie că Mavrodin nu prea e obişnuit cu un asemenea ton.

— Dacă e bine, aprobăm. Dar încă nu ştim ce. Mavrodin vorbeşte calm; asta e bine, gândesc la unison Corbeanu şi Racoviţă.

— Locul I, locul al II-lea, locul al IV-lea de la „naţionale”. Al III-lea nu mă interesează; jucător fără perspective.

Racoviţă răsuflă uşurat („nicio trăsnaie”...), dar Mavrodin nu mai înţelege nimic.

— Păi... care-i problema? Asta am discutat chiar atunci.

— Până aici, da. Urmează noutatea... esenţială. Corbeanu face o pauză, lungind-o intenţionat.

— Am nevoie de Mihu în echipă.

— Mihu? Care Mihu?

Mavrodin realizează, în sfârşit. Întreabă, ca şi cum nu-i vine să creadă:

— Abrudan?

— Da. Mihu Abrudan.

Racoviţă simte nevoia să intervină, să liniştească spiritele acum, cât mai e timp; ce-a auzit nu poate duce decât la tensiune, şi dacă totul începe cu nervi, cu nervi merge până la capăt. La capăt! Of, de s-ar vedea a doua zi după meciul cu Spania! Şi apoi... e ceva care nu-i sună rău în ideea lui Manole, cel puţin aşa cum o înţelege el, Racoviţă, în clipa asta... Spune repede:

— E drept, Mihu nu mai joacă de mult, dar... dar ştiţi că nu e rău gândit? Ceilalţi trei sunt necopţi... Ca al patrulea om, adică exact în ordinea indicată de Manole, eu aş fi de acord! E serios, integru, tenace, munceşte ca un drac, are influenţă asupra puştilor, ştie să-i strunească... Ce mai; partener ideal de „şmotru”! Totul e să accepte, că „sac de antrenament” a fost destul...

— De strunit copii ştiu să strunesc şi eu, tovarăşe Racoviţă. Am nevoie de Abrudan în teren. Să joace! E rândul lui Mavrodin să asiste la discuţie; o face cu interes deosebit.

— Manole, tu glumeşti.

— Nu glumesc deloc! Am argumente.

— Să-l chemi la lot, hai... înţeleg; dar să titularizezi un om care n-a mai jucat un meci oficial de doi ani?

— Abrudan îi bate pe toţi când şi cum vrea! E un jucător de excepţie, a sosit timpul să recunoaştem.

— Timpul? Timpul lui a trecut de mult! Cred că bate bine spre 40 de ani, dacă nu-i are!

— Are 37, m-am interesat. Racoviţă zâmbeşte superior, cu înţelegere subliniată.

— Şi... e puţin? Într-un fel, te înţeleg... Vă leagă atâtea amintiri, aţi trăit împreună atâtea bucurii pe teren...

— Eu am trăit bucurii pe teren; el nu. A stat pe bancă, a strâns din dinţi, şi-a muşcat mâinile de emoţie pentru mine şi pentru Rădoi. N-a vărsat un strop de sudoare la vreun meci oficial; numai la antrenamente. Ba nu, mint; încălzirea o făceam cu el...

— Şi crezi că a sosit timpul să-ţi achiţi datoriile? Aşaaa... toţi avem prieteni, obligaţii... Iar dacă e vorba de foste glorii, mai bine joci tu, că tu chiar ai fost! Nu, Manole. O echipă cu obiectivul nostru nu se alcătuieşte pe sentimente şi amintiri!

Aici dorea Corbeanu să aducă discuţia. Răspunde hotărât:

— Pe argumente, tovarăşe Racoviţă! Cine e de vină că habar n-aveţi ce se întâmplă pe terenuri? Ştiaţi, de pildă, că omul despre care vorbim joacă aproape zilnic - şi uneori de două ori pe zi? Arătaţi-mi un tenismen de performanţă, la noi, care face antrenamentul lui Abrudan, la aceeaşi durată şi intensitate, şi-l mănânc! Ştiaţi că azi - nu mai de mult: azi! - a jucat câte un set cu Gruia, Marinache şi Grigoraş - dar pe viaţă şi pe moarte! - şi n-a pierdut niciunul? L-am văzut, tovarăşe Racoviţă. de asta am întârziat; am fost acolo, l-am văzut şi... nu-mi venea să cred! I-a sufocat, pur şi simplu! N-a cerut nici măcar minutele reglementare de odihnă între seturi, vă daţi seama? Va să zică, am un jucător care-mi bate toată naţionala şi eu îl las afară din lot tocmai pe el, pe cel mai bun, când mi se cere calificarea cu orice preţ?

Manole îşi trage sufletul, apoi continuă cu tot atâta convingere; simte că nu pledează în zadar.

— Aaaa, dacă ar fi turneu, cu meciuri zilnic, timp de-o săptămână sau mai bine, poate aş şovăi... Anii toarnă plumb în picioare, oboseala se adună, totuşi... Nimeni nu ştie asta mai bine decât mine. Dar aşa? În două zile - nici măcar consecutiv, că între ele se intercalează partida de dublu - îi cer tot ce poate da. Şi poate, vă rog să mă credeţi.

Racoviţă tace. Evident, spusele lui Corbeanu nu-i pică bine, mai ales în prezenţa lui Mavrodin. Acesta din urmă rupe, în sfârşit, tăcerea prelungită pe care şi-o impusese.

— Ceva-ceva am auzit despre Abrudan... Nu l-am văzut jucând în tinereţe... Dar am auzit... Poveşti vechi, de-acum paişpe, cinşpe ani...

— Spuneţi 17-18, că nu greşiţi, precizează Corbeanu.

— Bun, asta... a fost. Dar acum, de ce nu s-a mai legitimat? De ce nu mai joacă?

— Pentru că în *Sportul* ăsta, noi, cei care-l facem... adică cei care l-am făcut, n-am ştiut să-i oferim nicio satisfacţie. Nu marea bucurie - deşi o merita; niciuna, cât de mică! N-o luaţi ca pe o piatră aruncată în gradina dumneavoastră. E mai degrabă o mărturisire. Poate nici el n-a ştiut să se bată când trebuia, dar ce ne-am face fără oamenii ăştia care nu ştiu să ceară, care dau şi dau şi tot dau?... Nu ştiu de ce s-a retras, o fi avut şi alte motive, dar indiferenţa noastră a fost, sigur, unul. Lumea tenisului l-a lăsat să plece fără o strângere de mână; eu, Manole Corbeanu, nu i-am mulţumit niciodată! Vă rog să nu mă-nţelegeţi greşit: dacă vi-l cer acum în echipă, n-o fac să-mi plătesc datoriile şi să-mi repar greşelile, ci pentru că e cel mai bun.

Aşcultând, Mavrodin a uitat de lot, de echipă, de calificare, de şedinţa biroului federal... Povestea veche a celor doi - despre care ştie mult mai multe decât a lăsat să se-nţeleagă - l-a întors către el însuşi. A adunat ceva ani de când lucrează în conducerea mişcării sportive; muncă de răspundere, desigur. Răspundere... O faţetă nouă a acestui cuvânt i se relevă în clipa asta, cu o acuitate greu de explicat. Ştia, a ştiut de când i s-a încredinţat răspunderea, dar acum o noţiune abstractă se materializează; vede, înţelege, simte altfel dimensiunea omenească, profund omenească a cuvântului. De aceea, întrebarea şi-o pune cu teamă, pentru că este nouă, pentru că nu s-a gândit niciodată aşa la răspunderile sale: oare şi el a hotărât vreodată, la fel,soarta vreunui mare talent? Şi verdictul lui a însemnat, vreodată, macazul care a trimis pe linie moartă vreo vocaţie ieşită din comun? Aproape zilnic, pe birou îi sosesc variante; din toate sporturile, de la toate loturile... Sigur, gândite, discutate, argumentate... aşa cum a cerut mereu şi a încercat să impună, mereu: obiectiv, cât mai obiectiv. Dar cât de obiectivă poate fi judecata despre ce va deveni, mâine, un băiat de 19 ani?

Variante... Din trei sau patru nume, e nevoie de un singur om; unul. „DA", scris cu mâna lui în dreptul unui nume, pecetluieşte soarta altor trei sau patru.

Mavrodin simte nevoia să facă ceva pentru a-şi ascunde valul de emoţie care l-a cuprins deodată. Nu e un sentimental; până acum credea, era convins că... dimpotrivă, dar, iată, viaţa oferă surprize, şi încă dintre cele mai mari. Începe să se plimbe prin cameră, sub privirile mirate ale celor prezenţi. S-ar explica, dar simte că n-ar putea-o face convingător şi nici măcar coerent. Cum să convingi pe cineva că povestea întâmplată cu aproape două decenii în urmă ţi-a declanșat un proces de conștiinţă când nu ai nimic pe suflet, când te-ai străduit din răsputeri să-ţi îndeplineşti mandatul cinstit, să nu nedreptăţeşti pe nimeni, să hotărăşti cât mai... Şi cu toate astea, gândul înfiripat se deapănă, în continuare, cu aceeaşi intensitate: o rezoluţie pecetluieşte o soartă, un destin, un drum în viaţă... Sigur, există recurs. Până și la tribunal există recurs; şi viaţa nu e tribunal... Mulţi din cei nealeşi azi revin - uneori spectaculos! Dar toţi?... Sau întodeauna cei mai buni? Câţi din cei respinşi, dacă ar fi primit undă verde, ar fi ajuns mai departe, mai sus decât norocoșii notaţi cu DA? Câţi din cei „lăsaţi afară" pe „criterii obiective" au, subiectiv, steaua geniului, a harului care va izbucni ca o erupţie de sondă, numai să aibă cineva răbdare, să ştie să aştepte, să creadă...? Nume de oameni... Doar atât? Nu. Destine omeneşti, cariere sportive - deschise ori refuzate printr-o decizie inspirată sau nu... De când munceşte aici, s-a străduit să nu greşească, dar uite, acum, în clipa asta, se simte vinovat pentru toate gloriile ce n-au reuşit să iasă din găoacea visurilor de adolescent; suferă pentru toţi campionii mondiali sau olimpici urcaţi pe podium doar în imaginaţia înfierbântată de aspiraţii...

— Acum, la 37 de ani, încă este cel mai bun. Vă rog să...

— Te cred, te cred, Manole... Dacă acum este aşa, spune-mi: la tinereţe...?

— A fost extraordinar!

— Merita... atunci... merita să joace el?

Racoviţă intervine, precipitat; se teme de susceptibilitatea lui Corbeanu, are nevoie de el „bun de lucru”:

— Tovarăşe Mavrodin, ce rost mai are să... Mavrodin îl întrerupe, scurt:

— Are. Pentru mine, are. Spune, Manole... cinstit.

— Cum adică, „cinstit”? De ce-aş vorbi altfel? Credeţi că am ceva de ascuns? N- am, tovarăşe Mavrodin! Acum 18, ani, decizia n-a fost a mea. Mi-a dat câştig de cauză, dar asta e altceva!

— Scuză-mă, nu-ţi reproşez nimic; dimpotrivă. Dacă nici tu n-ai onorat o investiţie de încredere!... Te întreb pentru mine; omeneşte vreau să ştiu... Merita?

Corbeanu se hotărăşte greu, dar când vorbeşte, cuvintele sună clar, răspicat:

— Da. În clipa aceea - merita. Cel puţin datele obiective pledau pentru el.

— Şi ar fi realizat în tenis ce-ai realizat tu?

— Asta nimeni nu ştie! M-au ales, m-au trimis în lume, am jucat... Am triumfat pe atâtea arene, în atâtea turnee, am fost - ani la rând - vârful vârfurilor... Am câştigat aproape tot ce se poate câştiga... Privind înapoi, parcă nici mie nu-mi vine să cred! E imens ce-am făcut, vă rog să credeţi... Dar mai mult e... cum să vă spun, e...

— Abrudan ar fi putut? O părere vreau, Manole; ştiu că acum nu mai e loc decât pentru păreri...

— Greu de dat şi-o părere... Pentru că îl cunosc, nu am curaj să zic nu. Mavrodin a rămas, din nou, pe gânduri.

— 37 de ani...

— Nu uitaţi: Cordobez, când m-a învins ultima dată, avea 36...

Din nou, un moment de tăcere.

— Tu ce zici, Racoviţă?

— De, tovarăşe Mavrodin... Să vedem ce zice şi biroul...

— Biroul... vedem noi, imediat; tu ce zici?

— În fond, cine propune, răspunde. Dacă Manole crede...

Vocea lui Mavrodin şi-a recăpătat hotărârea; acum, parcă nu-i lipseşte o nuanţă de duritate:

— Răspundem ţoţi, Racoviţă! Ne gândim bine, hotărâm şi răspundem. Acum, hai la şedinţă. Manole, ține-te bine! Să vezi ce dans o să-nceapă când vor auzi!...

— Să-nceapă. Sunt pregătit!

...Şedinţa n-a fost deloc furtunoasă, spre surprinderea lui Mavrodin şi chiar a lui Racoviţă, nu şi a lui Corbeanu. Cu un vot împotrivă şi o abţinere, propunerea antrenorului naţionalei a fost adoptată, după câteva intervenţii scurte, la obiect, de-a dreptul măgulitoare la adresa lui Mihu şi a „ochiului" care l-a văzut, în ciuda... Opozantul a simţit nevoia să se explice cât se poate de concis:

— După cum ştiţi, coordonez reţeaua centrelor de copii şi juniori din ţară, aşa că... mă înţelegeţi. Nu votez împotriva unui nume - pe Abrudan îl iubesc şi-l stimez - ci pentru un principiu cu care mi-am confundat întreaga activitate de antrenor: încrederea în tineri.

Cel cu abţinerea, o „deşcă bătrână" în lumea tenisului, nu şi-a argumentat votul în şedinţă. A făcut-o la plecare, pe scări, luându-l de braţ pe Corbeanu şi vorbindu-i aproape la ureche:

— Manole, eu nu votez ceva ce nu-nţeleg... Nici nu resping, dar nu votez! Acum, între noi, pot să te întreb: ce urmăreşti, de fapt, cu asta?

9

Deşi e duminică, Iliuţă s-a trezit mai devreme decât într-o zi obişnuită de lucru. Nu se foieşte prin casă; respectă şi acum, ca întotdeauna, odihna tatălui său, însă de-abia aşteaptă să audă mişcare, să poată începe şi el pregătirile. În calendarul afectiv al copilului, sărbătoarea - adevărata sărbătoare - a fost adusă de un anunţ laconic: „Sâmbătă seara termini lecţiile pentru luni; duminică mergem la plimbare. Ieşim în oraş, cu bunica...” E grozav! Iliuţă se şi vede în maşină, spre Băneasa. „Poate la zoo... poate la pădure... poate la film şi pe urmă o îngheţată cu fructe, de unde ştie tata...” Poate la Muzeul de Artă, unde vocea lui Mihu îl învaţă să „vadă” tablourile cu care a şi început să se împrietenească şi pe care le găseşte mereu altele, mereu pline de surprize, de bucurii... Şi dacă traseul plimbării va cuprinde, cumva, Herăstrăul!, poate... cine ştie..., cu puţin noroc, reuşeşte să schimbe câteva cuvinte cu profesoara, s-o roage... Deşi, sincer vorbind, nu prea ştie ce să-i spună. Că ar vrea să revină, e clar; dar de ce a plecat? De ce nu se poate? Uite, asta nu mai pricepe. S-o roage să vorbească ea cu Mihu? Ar fi o idee...

În sfârşit, bunica deschide, încet, uşa. Deci... liber! Puştiul sare din pat, grăbindu-se spre baie cu atâta zel, încât stârneşte zâmbetul bătrânei, şi ea la curent cu intenţia lui Mihu.

...În jurul orei 10, tatăl, fiul şi bunica sunt în maşină. Itinerarul a fost stabilit la micul dejun sau, mai exact, „plenul” a aprobat în unanimitate propunerile lui Iliuţă: „Muzeul de Artă, cofetărie, Herăstrău.” Film nu, pentru că seara - altă bucurie, aflată de-abia acum - vor merge la un spectacol. Mihu are bilete la teatru, pentru toţi trei. Ce mai, o duminică grozavă! Bunica n-a avut, evident, nicio obiecţie, ci doar o întrebare:

— Nu te plictiseşti la muzeu, Iliuţă? Îţi plac tablourile?

— Să mă plictisesc? Buna, nu ştii cum le privim noi! Nu mă uit aşa, pur şi simplu; îmi explică tata... E ca la un film de Teleenciclopedie: vezi imaginea şi asculţi vocea, dar mai frumos, mult mai frumos... Pot să întreb ce vreau, tata ştie tot... Şi din când în când, schimbăm unghiul.

— Ce faceţi?!

— Schimbăm unghiul de privire! Dacă lumina cade altfel, tabloul se schimbă... Şi la „*Carul cu boi*”, să vezi cum se mută tot desenul, cum vine după tine, în dreapta, în stânga... Oricum stai, tot spre tine sunt îndreptaţi boii şi carul... Ai să vezi!

La intrarea în muzeu, cei doi Abrudan sunt salutaţi de custode ca nişte vechi cunoştinţe. Apoi începe periplul. Într-adevăr, e o plăcere să asculţi comentariul lui Mihu. Bogăţia informaţiei, cursivitatea discursului, căldura tonului, totul trădează o veche şi constantă pasiune, rămasă - din păcate - undeva, în magazia cu regrete a lui Abrudan. La 18 ani venise din Zarandul lui natal să încerce marea cu degetul: admiterea la Institutul de Artă Plastică. Voia să fie pictor. În ultima clipă s-a răzgândit, preferând arhitectura; era foarte bun şi la matematică. Nu şi-a reproşat niciodată, cu adevărat, opţiunea profesională. Acum - mai puţin ca oricând, din moment ce trăieşte cu atâta intensitate bucuria creaţiei autentice la un proiect dorit, visat de orice arhitect... dar undeva, pictorul nerealizat din el - pentru că de-atunci n-a mai stat în faţa şevaletului decât din obligaţii studenţeşti sau profesionale - a simţit mereu nevoia să revină lângă tablouri, să le privească, iar de câtva timp - să transmită cuiva această iubire de tinereţe, curată, frumoasă, intensă, ca toate iubirile dintâi...

Bunica a obosit de-atâta mers. În mijlocul salonului în care au ajuns acum cei trei, bătrâna se aşază pe o bancă, privind înduioşată cel mai frumos tablou - pentru ea - din câte ar putea să-i ofere toate muzeele lumii la un loc: imaginea tatălui

cu fiul său, unul vorbind inspirat, cald, aproape patetic, așa cum vorbeşte atât de rar; celălalt sorbind cuvintele cu faţa transfigurată de bucuria cunoaşterii, a înţelegerii, a descoperirii frumosului... E atât de evidentă comunicarea spirituală, afectivă dintre tată şi fiu, e atâta admiraţie în ochii copilului - care se împart cu greu între solicitările pânzei de pe perete şi dorinţa de a-l privi pe Mihu - și e atâta dragoste în vocea acestuia, atâta dorinţă de a transmite tot ce e mai bun în el, încât bătrâna înţelege mai bine ca oricând: s-a temut degeaba. Mihu este, a rămas omul minunat pe care-l ştia. Aşa cum a meritat dragostea Dorinei - deși n-a fost totul foarte simplu între ei - acum merită cu prisosinţă încrederea deplină a celor ce doresc binele copilului. Bătrâna se gândeşte la fata ei, săvârşită din viaţă tocmai când ar fi trebuit să se bucure de ea: la 34 de ani. Ca întotdeauna, gândul acesta îi umezeşte ochii. Dar, dinlăuntru, un alt gând îi alină parcă durerea: nimic nu tulbură memoria Dorinei, nimic din ce şi-ar fi dorit fata ei pentru Iliuţă nu rămâne străin de eforturile omului acesta încă tânăr şi atât de ocupat, atât de tras în toate părţile, încât te minunezi cum mai găseşte timp şi pentru pacheţelul cu mâncare din ghiozdan, și pentru lecţii, şi pentru... iată, pentru bătut muzeele, spre bucuria copilului. „Ora de artă plastică” - o oră mai bogată în minute decât cea clasică - s-a terminat. Bunica, Mihu şi Iliuţă sunt pe stradă, în drum spre cofetărie. Privind ceasul, Mihu propune:

— Ce-ar fi să rămânem să luăm masa în oraş? Bunica nici nu vrea să audă:

— La restaurant să vă duceţi când o să vă las singuri! De ce-am robotit ieri toată ziua? Dac-aţi şti ce bunătăţi avem acasă...

Iliuţă răsuflă uşurat; vrea cu orice preţ să ajungă în Herăstrău şi restaurantul ar fi însemnat, poate, ratarea şansei... Cum expediţia se desfăşoară, în continuare, conform

programului stabilit, urmează îngheţata (degeaba a încercat bunica s-o transforme în prăjitură, pentru că „îngheţata face rău la gât”... Iliuţă e doctor în treaba asta: ehei, câte-a mâncat el, aici, şi n-a avut nimic, apoi... Herăstrău! Se pare că topografia parcului imens n-are niciun secret pentru Iliuţă. Băiatul alege cu siguranţă traseul, apucând pe aleile cele mai frumoase, cu priveliștea cea mai generoasă, dar nu fără un plan anume, până când... bunica oboseşte din nou. Când bătrâna şi Mihu s-au oprit pe o bancă, Iliuţă se apleacă la urechea tatălui său, șoptindu-i o scuză, apoi dispare prin desişul din spatele băncii. Alergând din răsputeri pe o potecă îngustă, ce taie drumul către centrul de antrenament, se gândește la un singur lucru: „De-aş avea noroc... de-aş avea noroc...”.

Da, se pare că norocul ţine cu cei ce nu-l consideră „pară mălăiaţă”... Pe terenul rezervat copiilor, Laura lucrează cu câţiva - parcă mai răsăriţi decât micul Abrudan. Aşezată cu spatele spre alee, n-are cum să vadă că Iliuţă s-a agăţat de plasă şi priveşte cu jind spre teren, unde „şmotrul” e în toi. Instructoarea nu iartă pe nimeni, vede tot, corectează tot, e cu racheta în mână şi cheamă pe rând fiecare copil să schimbe cel puţin câteva mingi cu ea, înainte de a-i lăsa să lucreze pe cupluri, între ei. Iliuţă n-are timp să mai aştepte; după câteva clipe, îşi ia inima-n dinţi şi strigă. Femeia se întoarce. E surprinsă, plăcut surprinsă.

„Oare... să fie urmarea discuţiei cu Mihu? După cât îl cunosc eu, nu cred...”.

— Bună, Iliuţă! Hai înăuntru...

— Nu pot, sunt cu ai mei, la plimbare, mă aşteaptă... Ştiţi, eu am venit să vă rog... dacă nu vă supăraţi... să...

Tace, pentru că mai departe nu ştie ce să spună.

— Să... ce?

— Să mă primiţi la dumneavoastră.

— Tata ştie? Ai vorbit cu el?

Iliuţă nu rosteşte niciun cuvânt, dar gestul său e fără echivoc: nu, nu ştie. Laura se apropie. Ce-i va spune acum trebuie să rămână între ei:

— Deci, dacă înţeleg bine, tu mă rogi să-ţi fiu complice la o minciună.

— Nu! Eu vă rog să mă primiţi... Atât!

— Să te primesc fără ştirea, fără consimţământul, ba chiar împotriva hotărârii tatălui tău?! El te-a luat de aici. El a hotărât să mergi la „Voinţa", mai aproape de casă...

— Dar acolo nu se ocupă nimeni!, izbucneşte Iliuţă. Când l-am rugat pe tovarăşul instructor să dea mingi şi cu mine, era să-mi rupă urechea! Stă pe bancă, citeşte şi fumează... O fi bun şi zidul, dar... măcar să se uite la mine, să-mi spună ce greşesc, cum să...

Laura îl întrerupe:

— Ai vorbit cu tata?

— Da, dar... nu aşa, cum vă spun dumneavoastră...

— Atunci, de unde vrei să ştie? Spune-i exact aşa! Sunt convinsă că te va înţelege. Şi dacă va hotărî să rămâi totuşi acolo, înseamnă că... ştie el ce ştie, şi tu trebuie să-l asculţi. Iliuţă, niciodată să nu faci ceva împotriva hotărârii tatălui tău, chiar dacă ţi se pare că tu ai dreptate, înţelegi? Eu te primesc cu plăcere, oricând... dar să fie de acord tata. E clar?

Formula „e clar?" îi sună lui Iliuţă cum nu se poate mai familiar. Aşa încheie Mihu toate discuţiile despre ce trebuie să facă puştiul, aşteptând întotdeauna răspuns de la Iliuţă: e clar sau nu.

— E clar...

S-o roage pe Laura să-i spună ea lui Mihu? Pentru asta ar trebui puţin timp şi acum nu mai are. Poate se va repezi într-o

dimineaţă, sau la telefon, seara... Deocamdată - nimic de făcut. Copilul salută respectuos şi reface - tot în fugă - traseul. Laura priveşte în urma lui. Clatină capul, oftează şi ridică uşor din umeri, ca în faţa unui fapt pe care nu-l înţelege sau cu care nu e de acord, apoi reia lucrul întrerupt.

„Deci... noroc şi nu prea! " se gândeşte Iliuţă, în drum spre Mihu şi bunica. Soseşte lângă ei exact când trebuia. Dacă ar mai fi întârziat un minut, i s-ar fi cerut explicaţii; aşa - a scăpat. Peste câteva clipe, „*Dacia*" lui Mihu părăseşte parcarea, iese în şosea, face un ocol pe la Băneasa, străbate apoi - pe drumul de întoarcere - bulevardele din nordul Capitalei, intră în traficul intens din centru, pentru a parca, în sfârşit, în faţa blocului unde locuieşte Abrudan. Cei trei au ajuns acasă.

Mihu şi Iliuţă pun masa, în timp ce bunica intră o clipă în camera copilului. Nu caută nimic anume, n-are treabă acolo; vrea doar să fie o clipă singură. Închide uşa cu un gest aproape furişat, apoi priveşte portretul din perete, identic cu cel din camera de zi, dar mai mare, aproape de dimensiunile unui tablou; chipul fetei ei, care parcă străjuieşte patul lui Iliuţă. Ochii bătrânei s-au umplut de lacrimi. Scoate o batistă şi le şterge uşor. Vocea nepotului răsună din bucătărie:

— Buna, suntem gata!

Bătrâna îşi mai şterge o dată ochii cu batista. Nu vrea să strice dispoziţia copiilor cu lacrimile ei. Ar fi păcat de o zi atât de frumoasă ca asta... Apoi iese.

10

"Proiectul Palatului Sporturilor" avansează repede şi bine, spre satisfacţia unanimă. Fiecare om din colectiv ştie ce are de

făcut. Şi face. Bineînţeles, Mihu e „locomotiva”, lucru firesc la o asemenea lucrare, aproape „de autor”... Acum, lângă planşeta lui Abrudan, se desfăşoară una din nenumăratele discuţii în trei: coordonatorul, unul dintre proiectanţi, devizistul... Adică: Mihu, Ioana, Olga. Soneria telefonului întrerupe, o clipă, consiliul; răspunde Olga, aflată chiar lângă colţul planşetei pe care se află telefonul.

— Alo, da... Mihule, pe tine te caută. Abrudan preia receptorul sub privirile încărcate de curiozitate nedisimulată ale Ioanei. Olga citeşte exact sensul privirilor şi spune cu voce tare, spre amuzamentul general, inclusiv al lui Mihu:

— Nu te mai perpeli, dragă; e bărbat. Abrudan face un semn, cu mâna; vrea o clipă de linişte, n-aude... Când a obţinut-o, vorbeşte - cu scurte pauze de ascultare:

— Alo, da... Eu sunt. Bună, Manole... Spune!... Acum? Bine, dacă te grăbeşti, vin. Unde? Am înţeles. Cobor imediat. Ura!

Mihu pune receptorul în furcă, apoi se scuză: va lipsi câteva minute, nu mai mult, e jos o veche cunoştinţă care... Olga nu-l iartă; lansează din nou, cu ironie, dar fără răutate, privind spre Ioana:

— Manole?... Deci... aşa se zice acum: Manole! Ştrengarule!

Bine dispus de atmosfera generală, Abrudan coboară în fugă scările, credincios principiului că liftul nu e pentru oamenii sănătoşi. Corbeanu aşteaptă pe trotuarul de vizavi, lângă o cabină telefonică, de unde, probabil, a sunat. Cei doi se salută cordial, după care Mihu îl invită spre cofetăria aflată la câteva zeci de metri.

— Vrei să bem o cafea? Intrăm o clipă?

— Nu, mulţumesc. Prefer să ne plimbăm.

Cei doi pornesc agale pe trotuarul aproape gol, Abrudan aşteptând să afle despre ce e vorba, Corbeanu neştiind cum să

înceapă. „Orice mi-ar spune, judec şi răspund eu, cel de azi-, trecutul n-are ce să mai caute între noi” - îşi promite Mihu.

— Am nevoie de tine, Mihule!

Răspunsul îi vine pe buze fără să vrea: „Iar?”. Dar nu-l rosteşte. Nu răspunde nimic. Corbeanu continuă:

— Mai precis, naţionala are nevoie de tine... Mihu tace în continuare, dar simte că nu-şi va putea stăpâni mult timp vorbele ce năvălesc dinlăuntru.

— Te chem la lot. Se apropie meciul cu Spania și... e nevoie de tine.

Privirea lui Mihu îi curmă replica. Numai privirea; de vorbit, n-a rostit un cuvânt.

— Dar spune ceva, pentru numele...

Mihu răspunde, în sfârşit. Se controlează perfect; cu cât efort, numai el știe:

— Manole, s-o luăm ca pe o glumă. Proastă, dar glumă. Eu nu mă supăr... Ne mai plimbăm puțin, dacă vrei - bem o cafea, mâncăm o prăjitură și... totul e în ordine.

— Înţelege că nu glumesc! Eşti necesar lotului.

— Aşa mi s-a spus ani de zile: „Eşti necesar, echipa are nevoie de tine”...

— Aşa a şi fost!

— Da? Şi... de ce n-am jucat niciodată?

— Mihule...

Dar Abrudan nu mai poate fi oprit.

— Înţeleg! Acum ţi-ai făcut echipa - cu copii, aşa cum era firesc s-o faci - şi ai nevoie de un partener de şmotru. Pentru asta, Manole, nu mai e nevoie de mine, ci de unul ca mine... Capabil să dea mingea-napoi, dispus să transpire cu devotament pentru alţii. Ei bine, eu am depășit faza... Și vârsta, de altfel. Caută-ţi alt om, se găseşte, poţi fi sigur...

— Nu aşa, Mihule. Te chem titular jucătorul numărul unu pentru meciul cu Spania.

De data asta, Abrudan se crede luat peste picior. Cum se face însă că vechea lui cunoştinţă, care spune glumind până şi cele mai serioase lucruri din lume, acum îl priveşte cu atâta gravitate, cerând, implorând să fie luat în serios? „Ori am înnebunit eu, ori a căpiat el...”

— În primii doi - eu? Şi primul? În meciul de la toamnă? Cu Spania?

La fiecare întrebare, Corbeanu a răspuns cu un gest din cap, din ce în ce mai apăsat, din ce în ce mai categoric.

— Atunci... eşti inconştient.

— Deloc, Mihule. Niciodată n-am fost mai lucid ca acum. Ai să joci!

— Cu Juanito şi Lopez - la vârsta mea? Dacă nu mi s-a dat o şansă când puteam, ce să mai fac acuma cu încrederea? Mersi! Te rog să mă ierţi, am treabă... Pentru mine, discuţia s-a terminat. Şi nu mă simt răspunzător... N-am provocat-o eu.

Se răsuceşte pe călcâie, încercând să părăsească locul. Corbeanu îl opreşte, apucându-i braţul.

— Nu se pleacă aşa, Mihule! Dacă asta te roade, hai să tranşăm o dată pentru totdeauna ce-a fost între noi... sau ce-a fost cu noi, pentru că... ştii bine: alţii au dat cu zarul... Chiar n-o să poţi uita niciodată că, acum optsprezece ani, ţi-am fost preferat?

— M-am plâns? Ți-am cerut vreodată socoteală? Am reproşat ceva, cuiva? Mai mult: te-am refuzat, când m-ai chemat să muncesc pentru tine?

— Lasă întrebările! Asta e altceva! Acum, răspunde: poţi uita sau nu?

— Nu, nu pot... Deşi... la ultima întâlnire cu tine, când m-am surprins vorbindu-ţi pe harţă, mi-am jurat să îngrop totul, să

uit, să consider definitiv încheiat un capitol care m-a costat scump. Poate aş fi reuşit... poate chiar reuşisem, dar vii tu, acum, şi dezgropi povestea... Recunosc: nu pot să uit. Dar asta mă priveşte.

— Ba nu! Mă priveşte şi pe mine, de vreme ce am nevoie de Mihu Abrudan în echipa care trebuie să reintre la toamnă în elită, iar el refuză, pentru că nu poate uita.

De data asta, Mihu s-a convins: nu e nici glumă, nici farsă, nici vreuna din ideile trăsnite cu care Manole îşi sidera, pe vremuri, cunoştinţele, prietenii, antrenorii - dar i se iertau pentru că... era Corbeanu şi - culmea! - unele nici nu ieşeau rău! „S-a gândit serios la asta; vrea. Cum de-a ajuns aici, numai el ştie... Dar vrea!“

— Nu, Manole. Dacă e o intenţie serioasă, îţi răspund la fel: n-am ce căuta în naţională. Ai luat puştani; foarte bine! Şi eu aş fi procedat la fel. Munceşte-i, formează-i... Un om de „şmotru” găseşti uşor, ţi-am mai spus. Poate Chivu, l-a bătut pe Florin la „naţionale”; cine „dă” cu el, dă ca la perete. Speranţa e la copii. Marcel, Andrei, Florin. Nu-l uita pe Florin. Încăpuţi pe mâini bune, vor face treabă... Corbeanu înţelege că a condus prost discuţia; aşa n-are nicio şansă.

— Mihule... Ţi-e frică să joci!

Nici replica, nici tonul n-au, însă, efectul scontat.

— Tu ce crezi: la vârsta mea, după doi ani de retragere din orice competiţie, e ruşine să-ţi fie frică de Juanito? E al 8-lea din lume, Manole! Al 8-lea, la 22 neîmpliniţi! Ar fi neruşinare să nu-mi fie frică!

„Deci, nici aşa nu se poate... Trebuie mai adânc, poate chiar răsucit cuţitul în rană”...

— Ţi-a fost frică şi la 19, şi la 20, şi la 21 de ani, Mihule! Ţi-a fost frică mereu! Când Rădoi era mare şi m-a vrut pe mine, deşi

erai mai tânăr şi mă bătuseşi de două ori, puteai să-ţi aperi dreptul! Puteai cere turnee „afară”, puteai să te-agăţi de toate posibilităţile, să-ţi aperi şansa - dacă ai fi crezut în ea! După ce ai muncit cu mine, la lot, câştigaseşi o poziţie, federaţia te cunoştea, îţi era datoare... Dacă cereai, te-ar fi trimis. Dar te-a oprit frica de eșec. E adevărat?

Acum, Corbeanu a lovit în plin, fără să ştie însă că „ţinta” reprezintă infinit mai mult decât mândria lui Mihu, pe care a vrut s-o atingă pentru a-l face să vină din orgoliu. Până în clipa asta, Abrudan a ocolit nu doar răspunsul la această întrebare, ci întrebarea însăşi. Niciodată n-a avut curaj să şi-o pună atât de răspicat. Omul profund cinstit care este ar fi trebuit să dea singurul răspuns adevărat cu care nimeni nu se împacă uşor: da, s-a temut de eşec. N-a avut tăria să continue duelul de la distanţă cu Corbeanu, duel într-un fel indirect, dar nu mai puţin relevant. Dacă pornea pe drumul ăsta, cumplit de greu, dar posibil, ar fi trebuit să treacă peste... Of, cum se mai învălmășesc toate! Nu, n-a vrut, mai ales acum n-a vrut să reînvie vechile lui frământări şi regrete. S-a chinuit destul, are dreptul - după atâţia ani - la puţină linişte. A greşit, probabil că a greşit atunci; faţă de o femeie, sigur! Dar n-a vrut să fie rău, n-a făcut-o din... Ţinea la Laura; îl iubea şi ea, aşa cum se iubeşte la prima dragoste, îl convinsese că merită să muncească, să demonstreze tuturor că de aici, de la noi, se pot înălţa două stele, la fel de strălucitoare, pe cerul tenisului din lumea asta. Se hotărâse; aproape începuse, când... a cunoscut o fată. O fată frumoasă, tandră, şi ea îndrăgostită de el; de fapt, nici nu era greu să se îndrăgostească cineva de Mihu la 20 de ani, dacă acum arată astfel... Dorina i-a prefigurat un alt drum posibil: o viaţă liniștită, dar nu searbădă; un cămin frumos, o carieră solidă, cu satisfacţii profesionale, armonia unui cuplu aproape ideal... Parcă o vede, cu mingea

Dunlop în mână, spunându-i râzând: „Oare cântăreşte mai greu bucăţica asta de cauciuc decât tot ce-ţi pot oferi familia, profesia... şi eu?” Ciudată balanţă!“ Da, atunci s-a hotărât. ,,N-a fost niciun pic de laşitate? Să fii laş e urât întotdeauna, dar la 20 de ani... Aveam 19? 20? Ce mai contează?... Atunci ţineam la fel de mult la amândouă... Chiar la fel de mult? Nici asta nu mai contează acum... Ţineam şi la Laura, şi la Dorina... Una îmi propunea tihna, alta riscul; poate eşecul... Am ales o femeie sau un mod de viaţă? Şi... am ales eu sau lașitatea din mine?”

Corbeanu aşteaptă răspuns. Nu ştie ce a declanşat, deşi simte că se întâmplă ceva deosebit cu Abrudan.

Care, iată, se dezlănţuie:

— Frica... Și dac-ar fi așa? Dacă m-am temut, într-adevăr? Dacă mândria, orgoliul mi-au dictat să nu risc un eşec acolo unde tu ai reușit? Aş putea să-ţi vorbesc despre facultate... Arhitectura nu se face fluierând, între două deplasări... Aş putea să-ţi spun că exact atunci îmi asumasem şi alte răspunderi, pe lângă cele profesionale; mă însurasem, știi... Aş putea... dar ce rost mai are, Manole? Da, m-am temut! Dar să nu uiţi niciodată: succesul tău şi mai ales singularitatea succesului tău s-au clădit pe lașitatea asta pe care, uite, acum o recunosc. Şi mi-o reproşez! În fundul sufletului mi-am reproşat-o mereu, deşi nu mi-am mărturisit-o nici mie însumi! Poftim, ai aflat. Eşti mulţumit? Dacă ai dezgropat morţii ca să mă spovedeşti... ai reușit.

Manole e speriat de adâncimile ghicite în mărturisirea lui Abrudan; e însă prea târziu să mai dea înapoi.

— Nu, Mihule. Am făcut-o ca să te conving să joci...

— Dar înțelege, omule, eu nu sunt o soluţie! Nu mai sunt!

— Eşti singura soluţie posibilă. Numai la adăpostul tău pot construi în liniște o echipă cu adevărat competitivă!.

„Nu e adevărat; nu poate fi adevărat! La adăpostul meu, adică...”. Abrudan refuză să-şi termine gândul, dar privirile spun exact ce simte.

— Aşa e, Mihule. Îţi vorbesc deschis, cum trebuia s-o fac de la început. Mi-au cerut calificarea anul acesta, la toamnă; cu Spania! Tu ştii ce înseamnă un obiectiv neîndeplinit... în tenisul românesc există un singur om căruia nu i se va reproşa nimic dacă echipa pierde „pe mâna lui”: Mihu Abrudan. Orice alt lot, orice altă echipă, orice alţi titulari ar rata obiectivul, ar stârni furtuna. Federaţia ar cere vinovaţi... înţelegi? Adică... totul - la coş! Totul - de la cap! Alţii! Nu mă-ntreba care „alţii”... Nu ştiu. De plătit, însă, se va plăti, sunt sigur...

Deci momentul adevărului n-a fost explicaţia dură, dar sinceră, bărbătească, în care el, Abrudan, şi-a deschis sufletul ca un naiv. Adevărul se rosteşte acum; şi sună oribil.

— De asta îmi întinzi mâna... Vrei să câştigi un an pe spinarea mea! Ca să-ţi asiguri ţie liniştea, mă chemi pe mine, ţap ispăşitor... Ca să nu pice capul tău - că, jucători, oricum, nu există alţii; antrenorul plăteşte! - te-ai gândit să pice capul meu, dar nu aşa, oricum, ci cu obrazul făcut ferfeniţă... Mulţumesc, Manole!

— Mihule...

— De ce protestezi? N-ai socotit aşa? Nu ţi-ai propus să mă compromiţi acum, la bătrâneţe? Să mă arunci în teren ca pe-un caraghios care stârneşte milă, şi din milă e lăsat în pace, după dezastru? Ai fost foarte explicit! Şi asta... asta după ce toată tinereţea am muncit cu tine ca să intri în teren şi să câştigi...

— Dar am câştigat!

— Puteam să câştig eu! N-am îndrăznit, asta-i altceva... Dar dacă ai făcut-o tu, puteam şi eu; acum ştiu, simt că e aşa!

Abrudan se opreşte o clipă, zâmbind amar:

— La maturitate mă frământ pentru un compromis făcut în tinereţe; ar fi absurd să-mi macin şi bătrâneţile în regrete pentru ce fac acum. Gata cu compromisurile, Manole! Poate tu te-ai obişnuit; eu însă...

— Nu da cu piatra, Mihule. Viaţa e mai complicată, omul nu poate...

— Ce nu poate omul? Și tu eşti cu teza asta? M-am săturat să tot aud: „Ce face viaţa din om!". De ce nu te-ntrebi ce face omul din viaţă? Cât de drept şi-o clădeşte, cât de ferm îşi respectă principiile cu care a pornit la drum? Eram doi copii... Nu ştiam ce înseamnă „favorizaţi" şi „sacrificaţi"... Jucam şi atâta tot! Ce s-a făcut atunci - aşa cum bine ai zis - s-a făcut fără noi; alţii au dat cu zarul... Eram altfel, Manole... Amândoi! Şi acum...

— Să n-o luăm de la cap cu povestea noastră. La ce bun? Iartă-mă, n-am vrut să te jignesc, nici să te compromit. Tu singur spui că Juanito e al optulea în lume şi o înfrângere la el ar fi în firea lucrurilor... Cine-i va reproşa ceva lui Abrudan - omul atât de cunoscut, de stimat, de iubit - că a pierdut la Juanito? Arhitectul Abrudan care, oricum, s-a retras din tenisul de performanţă? Şi... nu uita; pe lângă Juanito, mai există Lopez! Altă clasă, alt calibru! Nu lua lucrurile în tragic... Numai în situaţia ta, în cazul tău atât de special, un joc pierdut - sau chiar două - ar rămâne jocuri pierdute şi atât! Mihule, fă pentru tenisul nostru, numai două zile, ce-ai făcut pentru mine ani la rând!

— Nu-i totuna. Atunci mi-ai cerut să fiu rezervă... şi sac de antrenament; acum îmi ceri să fiu penibil. Asta nu accept.

— N-ai să fii! Te-am văzut pe teren, cu racheta în mână. Încă eşti cel mai bun, Mihule. M-am interesat cât joci, cu cine, unde... Te-am urmărit de două ori. Când i-ai bătut pe Marcel, Andrei şi Florin eram acolo, ascuns după iederă. Ai terminat setul al III-lea cu „as"; Aşa-i?

Mihu priveşte uimit; asta chiar n-o mai credea!

— Vrei complimente? Ţi le fac, mai ales că n-ar fi complimente, ci expresia sinceră a ceea ce cred despre tine ca jucător, acum. Îţi merge excepţional, să nu-mi spui că nu ştii... Niciunul n-ar juca mai bine la toamnă, doar de-asta te chem; ce-ai adunat tu într-o viaţă nu pot să le dau copiilor în trei-patru luni... Pentru ei, eşecul s-ar transforma în stigmat, poate în barieră definitivă spre consacrare. Şi chiar dacă nu, în barieră psihică, de care nu se scapă uşor...

Pentru prima dată de la începutul discuţiei, Corbeanu simte că e pe drumul bun.

— Recunosc, mă gândesc şi la mine... Vreau să rămân. Vreau să muncesc eu cu puştii, cât mă vor lăsa la lot şi cât mă vor ţine puterile. Ştiu meserie... Dar ceea ce-ţi cer nu e pentru mine... sau nu numai pentru mine. Eu îţi sunt, de mult, dator pe viaţă. Te rog pentru ei. Pentru nişte copii care visează ce visam şi noi la vârsta lor...

— Eu am rămas cu visul, Manole...

— Tocmai pentru că ai fost lovit... nu lovi în ei. Eşti singura lor şansă, nu le-o refuza!

Mihu simte cum toată îndârjirea i se topeşte; nu, n-a acceptat încă, dar ideea nu-l mai revoltă. Constatarea îl face să-i fie ciudă pe el însuşi. „Când voi învăţa să refuz? Când voi şti să spun nu, dacă interesul meu o cere? Când voi ajunge să judec o situaţie, să iau o hotărâre gândindu-mă la mine, nu la alţii?”

Ar vrea să găsească o diversiune, un motiv de enervare, să inventeze ceva care să tensioneze artificial discuţia, pentru a o încheia cu un refuz pe ton înalt. Atunci totul ar fi clar, chiar şi pentru un ins ca Manole. ”Auzi, cât cinism! Să mă folosească pur şi simplu ca pe un paravan...”. Dar monologul interior se stinge; nu mai exprimă, acum, o indignare autentică. Abrudan se simte

tentat mai degrabă să refacă raţionamentul pragmatic al lui Corbeanu şi să-i admire ingeniozitatea.

„Într-adevăr, mutare de maestru! Numai avantaje. Toată lumea mulţumită; numai eu...". Din nou, o tresărire de orgoliu, repede stinsă. „Eu... eu îmi iau rachetele sub braţ şi, după meci, mă duc la plimbare cu Iliuţă... Accesul în Cişmigiu nu cred să mi-l interzică cineva...". Vocea lui Mihu sună şovăielnic:

— Mai ştie cineva de gândul tău?

— Cum vrei să-ţi răspund: da sau nu?

— Cum este, Manole.

— Deci... adevărul, pân-la cap! Bine. Ştie toată lumea. Biroul federal a votat, Mavrodin a aprobat. Toţi te aşteaptă. În primul rând, eu.

Mihu deschide gura, vrând să spună ceva. Corbeanu îl opreşte cu un gest rapid:

— Nu răspunde pe loc. Gândeşte-te bine şi-mi spui mâine. Aştept până mâine.

— Nici dacă accept?

— Nici. Vreau să fii convins că faci bine. Te caut din nou, mâine dimineaţă. Noroc, Mihule, îţi mulţumesc pentru tot; şi mai ales pentru ce va fi.

Corbeanu strânge mâna lui Abrudan şi se îndepărtează repede. O face fără nicio ezitare, fără nicio umbră de teamă. Ştie bine că a câştigat.

Mihu priveşte în urma lui, incapabil de vreun gest. Încearcă să se dezmeticească din vălmăşagul gândurilor. Așa dintr-o dată! Îşi vedea de treaba lui, lucra liniştit la proiect şi vine un... „Proiectul! Inconştientul de mine! Cum pot să mă gândesc măcar o clipă... cum pot să-i las măcar o urmă de speranţă, când în trei luni trebuie să predau proiectul?". Vrea să alerge după Corbeanu, să-i spună de-acum că n-are rost să... Dar

Manole nu se mai zăreşte. S-a pierdut în depărtarea străzii. Mihu se urneşte şi el, în sfârşit, pornind spre institut. Merge greu, parcă pe picioare străine, parcă nici drumul nu-l mai cunoaşte. Cum să-i spună lui Daminescu? Şi chiar dacă profesorul va căuta o soluţie de compromis, cum să renunţe el? Cine-ar da cu piciorul unei asemenea șanse care, poate, nu i se va mai ivi niciodată? Ce vor crede colegii? Şi Ioana?... Uite, la Ioana nici nu s-a gândit. O ieşire la tenis, într-o duminică dimineaţa, în tribună sau chiar pe teren, o amuză; a văzut, s-a convins... Dar nişte luni de zile, de două ori - zilnic? Şi poate... un cantonament? Adică, nu „poate”: sigur! Iar după meci... „Abrudan - ciuca bătăilor!“. Exact ce n-a fost niciodată, ce-a urât mai mult în sport: competitorul penibil, demn de milă... Cum se va uita Ioana la el? Ioana...

De fapt, ce-l leagă de ea? Altă întrebare cu răspuns greu de formulat. Au ieşit împreună de două-trei ori, la un spectacol, au urmărit împreună finala campionatului naţional de tenis. S-au simţit bine; lângă ea a avut, câteva clipe, senzaţia că amintirile pot rămâne amintiri - și atât. Asta a simţit el; probabil că și Ioana, din moment ce i-a căutat, în continuare, compania. Dar compania unui om necompromis, pe seama căruia nu se fac glume, în urma căruia nu se zâmbeşte, nu se arată cu degetul, nu se rostesc vorbe de compătimire.

Ce-ar zice Ioana dacă la sfârşit, el, Abrudan, va avea de înfruntat priviri ironice la fiecare pas? Cum ar reacţiona chiar și la vestea că are de gând să se lanseze într-o aventură - pentru că, orice s-ar zice, asta e... o aventură! - în timp ce proiectul îi scapă printre degete? Ce i-ar spune... nu Ioana, femeia apropiată lui, ci arhitecta Ioana Firu, care știe bine că, în profesia asta, norocul nu-ţi surâde cu atâta generozitate în fiecare zi și cine-i dă cu piciorul e un... Dacă i-ar explica ce înseamnă pentru el o

posibilă revenire la lot, ar înţelege? Dar... într-adevăr are nevoie de înţelegerea Ioanei?

Tot bombardându-se cu întrebări - fără să poată găsi răspuns vreuneia - Mihu constată că a depăşit cu o sută bună de metri clădirea institutului. Se întoarce, scuturându-se ca după un „somn în gardă”.

...A fost o zi grea. De trecut, a trecut, dar - în clipa asta - Mihu nu ştie cum. Nu-i poate încă evalua consecinţele. Stă întins pe patul pregătit pentru noapte, cu mâinile sub cap, tot încercând să pună ordine în gânduri, să întrevadă ce va fi, să se hotărască, de fapt, pentru că niciuna din cele două confruntări, declanşate de discuţia cu Manole ca o reacţie în lanţ, nu a limpezit nimic, nu l-a determinat să ia o decizie. De la director a ieşit mai liniştit, mai încrezător. Oricât ar părea de ciudat, tocmai Daminescu - cel mai interesat în „operaţiunea proiect” - a fost cel mai înţelegător. Nu l-a privit nici de sus, nici sever-directorial (deşi avea toate motivele!), nici ca pe-un ţicnit care se aruncă într-o aventură păguboasă... L-a întrebat numai atât:

— În ţară, cine te bate, la ora asta?

— Într-un turneu lung, nu ştiu... într-un meci, cred că... nimeni.

— Corbeanu ştie?

— Da.

— Atunci... din punctul lui de vedere... sau, mai exact, din punctul de vedere al echipei, are dreptate. Dar, cum ştiu mai multe despre voi, la fel de cinstit spun: dacă-i răspunzi nu, ai dreptate. Relaţia dintre voi îţi dă dreptul să refuzi un sacrificiu; nu ştiu în ce măsură e sacrificiu... Asta, din punctul tău de vedere. Ei, acum trebuie văzut al cui punct de vedere trebuie să primeze: al tău sau al echipei. Aşa s-ar pune problema inginereşte...

— Să zicem că... al echipei; şi proiectul?

— Îţi rămâne ceva timp; înghesuit, dar rămâne... Scoatere din producţie nu vor cere decât în preajma meciului, când vor rămâne, practic, finisări la proiect. Are cine să le facă. Eu te ajut.

— N-aş vrea să...

— N-am spus „te acopăr", ci „te ajut". Eu, arhitectul Daminescu, profesorul tău, nu directorul... Ăla e câine! Sau n-ai încredere în bătrânul tău coleg?

Mihu e topit de emoţie:

— Vă sunt recunoscător... încă o dată recunoscător... V-aş mai întreba, deşi nu vreau să abuzez...

— Abuzează.

— Credeţi că... are vreun rost? Omeneşte vă întreb... și ca pe un fost sportiv: nu e deplasat? Nu vi se pare...?

— Nu ştiu, Mihule, nu joc eu; tu intri pe teren, tu-ţi cunoşti forţele, tu judeci, tu decizi... Dacă numai la vârstă te gândeşti, vreau să-ţi spun ceva. Am jucat sute de partide în campionat, peste 30 în naţională, mai mult de jumătate cu banderola de căpitan pe braţ; am făcut meciuri memorabile, au scris despre mine revistele franţuzeşti, copleşindu-mă cu adjective. Ei bine, ştii care a fost cel mai bun meci al meu? Meciul de adio! Aveam părul albit bine, a doua zi urma să urc bocancii-n pod, dar în ziua aceea, când toată lumea venise la stadion să-şi ia rămas-bun de la „bătrânul Daminescu", i-am alergat pe tineri, i-am fentat şi i-am placat până le-a venit rău! E drept că, dacă mai dura cinci minute, leşinam eu... După joc, antrenorul nici nu vroia să audă de retragere; nu-mi mai dădea drumul! Tu... faci cum crezi.

...Cu Ioana a apucat să schimbe doar câteva cuvinte, pe coridor. Când a auzit despre ce-i vorba, l-a privit, stupefiată, apoi a refuzat pur şi simplu discuţia. „Aşa ceva nici nu se ia în serios... Gândeşte-te şi... ai să-ţi dai singur seama." Celorlalţi doi colegi din colectiv nu le-a spus încă nimic. Nici în clipa asta

nu ştie ce să le spună... dacă e cazul să le mai spună sau să-şi vadă de treabă. Dar Corbeanu sună mâine dimineaţă, aşteaptă răspuns... „Noroc că e bunica la noi; dacă încep ceva, are cine vedea de Iliuţă”...

Parcă simţind că taică-său se gândeşte la el, Iliuţă se strecoară pe uşă, venind tiptil, până lângă pat.

— Tata... dormi?

— Nu. Dar tu... de ce nu dormi la ora asta?

— Fiindcă... fiindcă vreau să te rog...

— Spune iute şi... la culcare.

— Tata... mă laşi să învăţ tenis?

— Ce întrebare-i asta? Bineînţeles! Altfel, de ce te-aş mai fi trimis la profesor?

— Şi... mă laşi să lucrez cum ştiu eu că e bine?

— Ia uite la el! De când ştii tu mai bine decât monitorul?

— Ştiu eu, tata... Mă laşi să... să progresez repede?

— Din partea mea, n-ai decât să ajungi şi campion. Dar la prima notă proastă, ai terminat cu tenisul; clar?

De data asta, Iliuţă răspunde cu toată gura:

— Clar, tata! Noapte bună şi... mulţumesc. Peste două luni, te chem să mă vezi!

Puştiul îşi sărută părintele, apoi porneşte bucuros la culcare. Cât şi-a spart el capul să găsească formula de compromis a „consimţământului în necunoştinţă de cauză”!... După nici zece minute, doarme dus. Şi Abrudan ar dori din tot sufletul să adoarmă, să scape de întrebările ce-l asaltează, chinuindu-l. Somnul nu i se lipeşte însă de pleoape, deşi miezul nopţii a trecut de mult. Se vede treaba că, în tenisul lui, lucrurile sunt mai complicate decât la Iliuţă... Sau poate el, lucidul Abrudan, nu are nici candoarea, nici ingeniozitatea copilului pentru a găsi formula „consimţământului în perfectă necunoştinţă de cauză”...

11

Până în clipa apelului telefonic, Abrudan a pendulat între da şi nu, derulând în minte - a câta oară? - argumentele pro şi contra. Le ştie pe dinafară, dar tot încearcă să găsească un element nou, ceva care să încline decisiv balanţa... Când Olga i-a pus receptorul în mână („E pentru tine”...), s-a trezit spunând aproape reflex:

— Să trăieşti, Manole... în principiu... parcă - parcă... Vreau să mă mai consult cu cineva.. Nu, nu întârzii. Azi, acum! Până-n prânz te sun eu, numai să-mi spui unde...

Mihu notează un număr, închide telefonul şi iese din atelier, precizând că se întoarce în cel mult o oră. Gândul i-a venit de-abia când vocea lui Corbeanu l-a interpelat cu aerul că ar aştepta nu un răspuns, ci o confirmare. „Este totuşi singurul om care mă poate sfătui competent... Dar cât de obiectiv?”. De fapt, nu de o părere strict obiectivă are nevoie, ci de un sfat al cuiva care să-i fie aproape, să judece situaţia prin prisma intereselor lui, să-i vrea binele... „Nu cred să refuze discuţia... Sper să n-o refuze...”.

Laura l-a primit cu calmul ei dintotdeauna; parcă s-ar fi despărţit ieri, parcă nimic n-ar fi tulburat, vreodată, relaţiile lor... Cel puţin asta îi citeşte Mihu pe faţă când Laura s-a desprins dintre copiii cu care lucra conştiincioasă, ca de obicei.

— Ei, te-ai hotărât? Îl trimiţi pe Iliuţă?

— Nu de el e vorba acum, Laura, ci de mine. Am de dat un răspuns şi nu ştiu ce să fac...

— Lotul?

— Da, lotul. De unde ştii?

— Mi-a spus Onişor, colegul meu... E în biroul federal. Doar el a votat împotriva titularizării tale. Ceilalţi nu numai că au fost „pentru”, dar l-au şi felicitat pe Corbeanu pentru idee.

— Deci... ai ştiut înaintea mea.

— Aşa e viaţa, Mihule... Uneori, nu ştie împricinatul ce ştie tot satul...

— Şi... ce mă sfătuieşti? Ce să fac?

Laura zâmbeşte melancolic, aproape trist, parcă răspunzând unui gând ce vine de departe, de demult...

— Ştii cât ai întârziat cu întrebarea? Cam... 17 ani. Atunci aveam răspunsul pregătit. Acum...

— Eu acum am nevoie de ajutor, Laura. Pentru ce-a fost, te rog să mă...

Femeia îl întrerupe, cu un gest hotărât.

— N-are rost. Ce-a fost, a fost. Trăim azi, ai dreptate. Deci, vrei să ştii ce cred eu...

— Ce-ai face tu...

—...În locul tău, sau ce-aş face eu, pur şi simplu?

Mihu nu sesizează diferenţa; precizează rapid:

— Ce-ai face tu?

— Vezi… eu am o teorie: de la o anumită vârstă, omul nu se mai schimbă decât pe din afară; sau cel puţin nu fundamental. Am spus asta ca să-nţelegi ce urmează… Dacă mi-am dorit ceva, cândva - dar cu toată puterea cugetului… dacă mi-am făurit un vis, oricât de îndrăzneţ… dacă am avut curajul să cred că se poate, că pot… ei bine, n-aş rata prilejul să încerc, oricând mi s-ar oferi şansa. Aşa gândesc eu.

— Chiar dacă şansa vine târziu... foarte târziu?

— Foarte târziu nu înseamnă prea târziu...

— Vezi? Ăsta-i necazul! Nu ştiu dacă 17 ani înseamnă foarte sau prea...

— Hai să judecăm concret. Ce te-ar face să accepţi? Dorinţa de a ajuta nişte copii sau speranţa că ai putea încă realiza ceva?

Gândește-te bine! Dacă vrei un sfat util, răspunde sincer: te-ai duce pentru ei sau pentru tine?

— Nu știu... la asta nu m-am gândit.

— Nu se poate! Dacă, într-adevăr, te frământă opțiunea, trebuie să te fi gândit la asta... în primul rând la asta. Nu te-arunci într-o asemenea treabă fără să știi de ce te duci, ce vrei...

Mihu tace.

— Nu vrei să recunoști că n-ai avut curajul să-ți pui întrebarea așa. Sau ți-ai pus-o și nu știi să răspunzi... Ori te sperie răspunsul... Ce e, de fapt?

Mihu tace, în continuare.

— Bine. Am să gândesc eu pentru tine, cu voce tare. Te superi?

Mihu neagă, din cap, așteptând cuvintele Laurei cu teamă și cu emoție.

— Undeva, în străfund - dar atât de adânc, încât ți-e teamă să recunoști și față de tine! - ți s-a aprins o speranță. Vechea nebunie, atât de frumoasa nebunie a dorinței de afirmare, a licărit din nou, când te-a chemat Manole. Știi însă că acum este infinit mai greu decât atunci... O șansă la o mie; poate mai puțin. Dar o șansă. N-ai date obiective să calculezi procentele, să judeci, să te judeci în raport cu spaniolii; știi doar că sunt excepționali. Și mai știi că aici, față de ai noștri, ești competitiv; poate cel mai bun. Cineva mi-a spus că ai câștigat la toți trei din lot, în aceeași după-amiază, și nu pe glumă...

— Câte un set...

— Însă consecutive; mai greu decât un meci cu același adversar... Dar și aici, o mulțime de necunoscute. Grigoraș o fi el campion, dar nu e Juanito!... Deci... frica de ridicol... Teama că, după meciuri pierdute „la zero”, îți va fi rușine să te-arăți în lume, să mai joci tenis, chiar și de plăcere... Ai gândit așa? Abrudan confirmă, cu un gest mut.

— Bun. Dacă ţi-ai reprezentat proporţiile înfrângerii, e bine... întotdeauna înfrângerea este alternativa victoriei... înseamnă că te-ai gândit şi la victorie, oricât de mică ar fi şansa... Te-ai gândit?

Din nou, confirmare mută; gestul este, însă, de-abia schiţat.

— Acum ştiu ce să-ţi spun. Mi-era teamă că vrei să te duci la lot numai din sentimente filantropice. Că vrei să munceşti pentru alţii, eventual să te compromiţi pentru alţii... Că nu mai vrei nimic pentru tine sau că nu mai crezi în ce poţi face tu... Pe scurt: dacă ţi-a rămas un dram de credinţă - fie şi nebunească! - în steaua ta, ai ce căuta la lot. Dacă nu, lasă-i în pace; ştiu ei să piardă şi fără tine, apoi... descurcă-se...

— Laura, dar speranţa într-o... mi-e şi frică să-i rostesc numele... e chiar o nebunie! Nu-ţi dai seama?

— Toată lumea îşi dă seama! Văd că şi tu... Toţi judecă normal, toţi analizează ce e normal şi ce nu... Crezi că eu nu ştiu? Normal, după calculul şanselor, trebuie să pierdem! Locul opt în lume şi locul treizeci, contra... nimeni! Ăsta e raportul! Ce eşti tu pentru computer? Un jucător retras din competiţii oficiale de doi ani; ceilalţi trei - zero! Zero absolut! Grigoraş - un loc I la un turneu de juniori şi un loc II, undeva, tot prin vecini şi tot la juniori. N-a jucat măcar un meci oficial cu vreun senior străin. Ceilalţi doi - nici atât! Așa stau lucrurile, judecate normal, la rece. Păi atunci, de ce mai intrăm pe teren? Să transmită Manole un telex ori să dea o fugă până la Madrid, că tot s-a obişnuit cu avioanele: „Domnilor, aţi învins, ce rost mai are să pierdeţi vremea cu un drum la Bucureşti? Discutăm cu dumneavoastră peste vreo doi ani, eu sau... cine-o mai fi la lot". Dacă e pe „normal", de ce nu faceţi aşa? Trebuie un nebun, Mihule, unul care să arunce la coş calculul hârtiei, să creadă el şi să-i molipsească pe toţi cu nebunia lui! Eşti omul ăsta?

Atunci, du-te. Nu? Vezi-ţi de treabă. Munceşte, plimbă-te, mai bine joacă cu Iliuţă, l-ai face fericit...

— Ce spui tu e frumos, Laura, dar eşecul, ştii bine, se suportă cu atât mai greu, cu cât crezi mai mult în victorie...

— În schimb, victoria e imposibilă când crezi doar în eşec! Dacă nu vrei victoria, nu eşti sportiv!

— Chiar împotriva evidenţei...? Laura s-a înfuriat:

— Ce înseamnă „evidenţă"? Eu înţeleg prin cuvântul ăsta un fapt consumat. A doua zi după meci, atunci... da, rezultatul va fi „evidenţă", va intra în scripte, în hârtii, în clasamente, în palmaresuri... Dar meciul nu s-a jucat încă, Mihule! Nu scrie pe nicio tabelă de scor că partida s-a încheiat şi că au bătut spaniolii! În teren vor fi oameni care ştiu să lupte sau nu; îi vor ţine puterile sau nu; vor rezista nervos sau nu; vor fi pregătiţi să suplinească handicapul de valoare recunoscută, sau nu! Asta va fi în teren. Acolo se va vedea „evidenţa"! Atunci!

— Deci... tu, în locul meu, te-ai...

— Nu în locul tău; în locul meu aş proceda aşa. Eu, Laura Nicolau, nu mi-aş trăda la maturitate un vis de tinereţe, chiar după 17 ani de aşteptare... Chiar dacă aşteptarea m-a costat o viaţă de om. Sau, poate, tocmai de-aceea... Dar... aşa judec eu. Tu... nu ştiu; nu mai ştiu. Sper, totuşi, să ai acum curajul care ţi-a lipsit atunci. Iartă-mă, uite, mă cheamă copiii...

Laura l-a părăsit, după o strângere de mână fugară, lăsându-l fără replică. Pe măsură ce i se limpezesc gândurile, o întrebare nouă începe să i se insinueze, luând locul celor vechi: „La ce naiba m-am gândit o după-amiază, o jumătate de noapte şi-o dimineaţă întreagă, dacă nu mi-a trecut prin capul ăsta deştept ceea ce Laura mi-a spus dintr-o răsuflare?". Porni să caute un telefon public; e păcat să-l fiarbă pe Corbeanu, când răspunsul i-l poate da acum.

În atelier, noutatea a făcut mai puţină vâlvă decât se aştepta. Nici măcar limba înţepată a Olguţei sau umorul sec al colegului său Cucu nu s-au exersat pe tema revenirii lui Abrudan în viitoarea „Cupă Davis". Dacă vor fi existat nedumeriri - şi au existat, desigur! —, fiecare şi le-a ţinut pentru sine. Cât despre puţinii colaboratori direcţi, ei au înţeles esenţialul: Mihu va fi mai ocupat, deci... mai multă atenţie, mai multă muncă responsabilă din partea fiecăruia. Cu Ioana nu s-a explicat încă, deşi simte că e necesar. „Nu acum... Să văd cum merg lucrurile, care-i programul, cum mă-mpart între proiect, lot, casă, Iliuţă... Dacă rezist, ce timp îmi rămâne...". Ideea că trebuie să explice cuiva o hotărâre îl irită. A trăit singur, s-a descurcat cum a putut, şi-a făcut o viaţă destul de ciudată pentru vârsta, pentru condiţia lui. Nu l-a obligat nimeni; aşa a vrut, aşa a simţit că trebuie. Opţiunea a izvorât din cele mai profunde zone ale conştiinţei sale, fără măcar să încerce sentimentul frustrării de ceva la care ar avea dreptul, până când... Ioana s-a apropiat de el pe nesimţite; mai mult glumele colegilor i-au atras atenţia că o femeie încă tânără şi foarte frumoasă, colegă cu el, îi caută, îl aşteaptă, nu pierde niciun prilej pentru a-şi manifesta interesul pentru tot ce se leagă de persoana lui. N-a făcut-o niciodată cu ostentaţie, nu s-a pus şi nu l-a pus în situaţii delicate. Există întotdeauna un mod de a-ţi exprima sentimentele - sau un început de sentiment, adică starea de bine trăită lângă cineva, aproape întotdeauna preambulul iubirii adevărate - în aşa fel, încât să nu violentezi nici pudoarea, nici măsura, nici chiar convenienţele, lăsând loc pentru întoarcerea la vechiul „bună ziua" strict colegial. Ioana nimerise modul acesta; tocmai discreţia, delicateţea cu care a încercat să depăşească pragul colegialităţii l-au atras pe Mihu, făcându-l să răspundă altfel decât oricărui alt „avans" întâlnit în cei doi ani de când e singur. Obligaţii, în adevăratul sens al

cuvântului, nu are, dar nici s-o supere n-ar vrea. Simte că va trebui să se explice - şi gândul nu-i face nicio plăcere. Poate şi pentru că ştie ce va auzi. „Mai am timp. Deocamdată... azi după-masă... întâlnirea".

...Intrând în biroul Federaţiei de tenis, o clipă are impresia că cineva a pavoazat anume pereţii şi vitrinele, pentru a-l face să trăiască un moment-şoc: reîntâlnirea cu anii de care nu-şi aminteşte niciodată cu plăcere. Fotografiile evocatoare de zile glorioase pentru Corbeanu înseamnă pentru Abrudan amintiri de pe banca regretelor. De acolo a privit terenul el, „rezerva"; de-acolo a judecat fiecare fază de joc, aplaudând reuşitele lui Manole - erau coechipieri, doreau acelaşi lucru: victoria! - dar neputându-se abţine să gândească, la fiecare rateu, la fiecare probă de comoditate, lipsă de concentrare în joc sau labilitate psihică a colegului său: „Eu n-aş fi greşit asta! Eu punctam! Eu n-aş fi cedat aici!". Are şi el, acasă, cele mai multe din imaginile ce împodobesc pereţii, dar stau ostracizate în albumul din comodă, pe care doar Iliuţă îl mai răsfoieşte din când în când, până acum câteva zile - pe furiş...

Mavrodin îi strânge mâna; de la prima căutătură „ochi în ochi", cei doi bărbaţi simt instinctiv o încredere totală unul în celălalt. Apoi totul decurge simplu, firesc, fără „protocol", fără frazele umflate ce se chinuie, de atâtea ori, să suplinească sentimente şi stări netrăite, fără încrâncenarea sarcinilor trasate apăsat, atât de apăsat, încât bieţii „însărcinaţi" nu-şi mai revin nici la intrarea în teren... „Formidabil! Parcă ieri am plecat... Noi nu deveniserăm istorie... Manole n-avea nici fire albe, nici început de burtică... Iar în locul lui Mavrodin, altcineva mi-a strâns mâna; un om căruia nu-i port o amintire frumoasă, n-am de ce... Nu ştiu dacă mi-a dorit răul, dar - cert - mi l-a făcut. Poate n-a ştiut... Dar ce menire are omul cu decizia, dacă nu aceea de a şti?

Dacă atunci, pe scaunul ăsta ar fi stat cineva care ar fi crezut în mine, cum crede acum Mavrodin, viaţa mea ar fi curs, poate, altfel... Mai bine? Mai rău? Aş fi regretat? Cine ştie...”.

Puştii sunt emoţionaţi. Nici el, Abrudan - trecut prin multe asemenea momente - nu e ocolit de emoţie. Ascultă atent cuvintele simple, deşi tonul lui Mavrodin e al unui om hotărât, iar sensul - cât se poate de clar: trebuie.

Vorbeşte Racoviţă - fără nimic nou, apoi Corbeanu. Când îi vine rândul, Mihu rosteşte doar câteva fraze. Mulţumeşte pentru încredere - şi încredere, când? La 37 de ani! - apoi... desigur, angajament total; altfel ar fi absurdă toată strădania. Roagă să fie înţeles: cantonament, dacă trebuie - cât mai târziu; scoateri din producţie - cât mai puţine, are probleme la institut, dar să nu-şi facă nimeni griji din pricina asta, e treaba lui... Va respecta programul cu sfinţenie, numai să fie stabilit clar şi din timp. In rest, ce depinde de el...

Exact aşa va fi - conchide Mavrodin. De mâine, la treabă. Din nou, o strângere de mână bărbătească, apoi... prima întâlnire a lotului: mâine, la dispensarul de medicină sportivă, pentru o vizită medicală amănunţită. Poate va fi necesar un grafic special pentru Mihu, o altă curbă de efort, dacă va fi cazul; să vedem ce spune medicul.

Întâlnirea s-a terminat. O întâlnire mai mult decât sobră, s-ar putea spune, dacă, la plecare, Manole nu şi-ar fi adus aminte că în viaţa lui n-a putut rămâne serios mai mult de-o jumătate de oră:

— Deci, Mihule, de mâine joci tenis pe banii Federaţiei. Zgârcitule!

Ce-a urmat? Un lung şir de zile cu un program căruia puţini ar fi putut să-i facă faţă. Dimineaţa - institut, muncă la proiect, mai îndârjită, cu ochii pe ceas; prânzul - luat repede, împreună

cu ceilalţi patru, la restaurantul lotului, apoi - la teren, adică „tras” pe brânci, sub supravegherea lui Corbeanu. Zid, servicii, joc cu temă, condiţie fizică, verificare, analize în faţa aparatului video şi din nou zid, servicii, mingi, joc... In drum spre casă ori spre teren - cumpărături făcute în fugă, pe apucate, completate uneori prin bunăvoinţa Olguţei; la Ioana nu a apelat niciodată. Seara, de-abia mai apucă o oră-două cu Iliuţă: noutăţile zilei, câteva cuvinte schimbate cu bunica, „raportul” de la şcoală, lecţiile... Bătrâna îl aşteaptă, de fiecare dată, cu masa pregătită; se străduieşte cât poate să fie totul bine. Nu comentează, nu-i reproşează nimic, deşi odată, văzându-l că abia mai poate căra sacul cu echipament şi sacoşa cu provizii, nu s-a mai putut abţine:

— Cum de mai rezişti, Mihule, mamă? De ce te-ai înhămat tu la corvoada asta?

A fost singura discuţie dintre bătrână şi ginere despre revenirea lui Abrudan la terenul de competiţie.

Până când, într-o seară, Iliuţă i-a dat vestea de care s-a temut tot timpul:

— Tata... Bunica vrea să plece. Ce ne facem?

— Vrea sau trebuie? S-a întâmplat ceva?

— Trebuie, tata... A telefonat azi dimineaţă unchiul Gavrilă, de la Baia Mare; o cheamă acasă, tanti se simte rău...

Într-adevăr, aşa s-au petrecut lucrurile. Bătrâna ar vrea să rămână, e bine cu ei, dar trebuie... Ştie că - mai ales acum -şi aici, la Bucureşti, ar fi mare nevoie de ajutorul ei... Copilul e mai mult singur... îi trebuie o mâncare caldă... o mână de femeie gospodină, un ochi grijuliu pentru haine, lenjerie, chiar şi la lecţii... Câte nu sunt de făcut într-o casă cu un copil de 11 ani... Dar nu mai poate. S-o înţeleagă... Mihu înţelege, e obişnuit să înţeleagă.

A doua zi, seara, Abrudan o conduce la gară. În forfota peronului, cei doi se grăbesc spre rapidul de Baia Mare. În ciuda rugăminţilor lui Iliuţă, copilul a rămas acasă. Trenul pleca târziu; dacă ar fi venit şi el, s-ar fi culcat aproape de miezul nopţii. Mihu identifică peronul, apoi vagonul de dormit, urcă întâi singur, pune valiza şi cele două sacoşe în plasa portbagajului, apoi o ajută pe bătrână să urce şi să se instaleze în cuşeta comodă, procurată nu fără dificultate în chiar ziua călătoriei. Bunica îşi controlează din nou poşeta, valiza, trusele de voiaj cu meticulozitatea vârstei sau poate a persoanelor pentru care o călătorie cu trenul dobândeşte proporţiile unui eveniment; e bine, toate sunt la locul lor. Apoi îl îmbrăţişează pe Mihu ca pe copilul ei - cum îl şi simte, cum l-a simţit întotdeauna - sărutându-l cu dragoste pe amândoi obrajii. Din nou ochii îi sunt scăldaţi în lacrimi. Mihu coboară; bunica vine la geam, unde este aşteptată:

— Du-te, că e târziu...

— Nici nu mă gândesc.

— Te-aşteaptă Iliuţă...

Mihu o linişteşte cu un gest; nu-i nicio problemă.

— De dormit, poate să doarmă şi singur.

— Să mă ierţi că plec tocmai acum. Mă aşteaptă ai mei...

— Şi noi tot ai dumitale suntem, mamă... Nu, nu spun să nu te duci; vreau să ştii că eu şi Iliuţă...

Bătrâna confirmă din cap, plângând uşor; aşa e, a simţit, acum ştie bine că aşa e...

— Să-l săruţi pe Iliuţă... Ai un copil - o minune! Să ai grijă de el, aşa să crească... Măcar atâta mângâiere sufletească să-mi aline bătrâneţile şi durerea...

Mihu se apropie de fereastră; îi prinde mâna, rugându-o cu un gest tandru să nu mai plângă, nu trebuie să plângă... Cât despre

copil, poate fi liniştită. Acum, când au rămas doar câteva minute până la despărţire, bătrâna îndrăzneşte să atingă subiectul atât de îndelung frământat, dar ocolit de fiecare dată în discuţiile cu Mihu:

— Mi-ai făcut o mare bucurie. Îl creşti frumos...

Abrudan vrea să spună ceva, dar bătrâna îl oprește, cu un gest:

— Eşti bărbat tânăr, o să te căsătoreşti...

Din nou Abrudan încearcă să o întrerupă, tot fără succes.

— Nu mă contrazice, e cum spun eu... Nu trebuie să te fereşti, nu-i ruşine să-ţi trăieşti viaţa. E mai bine şi pentru copil. Tu-l iubeşti, dar ca un bărbat, nu e vina ta... Altceva vreau să-ţi spun, să te rog: gândeşte-te bine ce mamă îi dai... Să fie demnă de voi, Mihule! Ascultă un suflet de mamă, de femeie, de bătrână care-a trăit şi a pătimit atâtea... Fereşte-l de... de ştii tu ce... Să te iubească... să-l iubească şi pe Iliuţă, dar cu adevărat...

Abrudan îi strânge mâna mai tare. Nu e omul vorbelor; acum, mai ales, nu găsește niciuna, din câte ar dori, ca s-o liniștească, s-o asigure că... Trenul se urneşte cu un zgomot reverberat din vagon în vagon, apoi începe să alunece încet, părăsind peronul, Mihu face câţiva paşi pe lângă tren; parcă nu se îndură să lase mâna bătrânei, parcă ar vrea să prelungească momentul acesta de intimitate care-i dezvăluie frământările ei. Abrudan s-a oprit; mâinile se desprind, dar îşi continuă de la distanţă dialogul mut prin tradiţionalul semn al despărţirii, până când fereastra bunicii a dispărut, cu tren cu tot, în întunericul nopţii.

12

Corbeanu şi-a stabilit „tabăra” la baza sportivă ce va găzdui meciul: e în centru, se ajunge uşor, terenuri excelente... în plus, lucrezi acolo unde vei concura, argument important... Cam multă foială pe margine, ce-i drept. Mulţi chibiţi, care mai de care „tobă de tenis”, la curent cu toate noutăţile în materie de echipament, rachete, cordaje, mânecuţe şi barete, turnee, campioni, vedete și „box-office”, cine-a urcat - şi cât; cine-a coborât - și de ce... Când băieţii încep antrenamentul, puzderia de curioşi a făcut deja un stagiu bunicel de aşteptare. O lume pestriţă, nu lipsită de un anume pitoresc: jucători de toate vârstele, actuali, foști și viitori; microbişti - mai ales microbişti! - care n-au pus în viaţa lor mâna pe o rachetă, dar explică mai doct decât orice antrenor cum trebuie executată mişcarea şi lovită mingea; fete dornice de cunoştinţe - sportive şi nu numai -, apariţii graţioase, parcă ieşite din ultimul jurnal de modă, venite nu atât să vadă, cât să fie văzute; părinţi cu ţânci de mână în căutarea instructorului-minune care să le scoată copilul campion, dacă se poate până cel mai târziu anul viitor... Şi, nu în ultimul rând, admiratorii dintotdeauna ai lui Corbeanu, aduşi de speranţa că, poate-poate, Manole însuşi va intra în teren pentru a „da mingi” cu băieţii, mingile lui celebre: cross-ul din alergare, lobul cu efect, liftul lângă fileu, lungul de linie...

Puştii se simt flataţi de toată forfota din jurul lor. Manole, cel puţin, e ca peştele în apă! Găseşte o vorbă pentru fiecare, nu e zgârcit cu glumele, îşi împarte atenţia între teren şi „galerie” cu o uşurinţă deconcertantă, salută şi face semne în dreapta şi stânga... Pe Mihu, atmosfera asta îl cam deranjează. N-are nimic de ascuns, dar... parcă ar prefera un loc mai ferit de atâtea priviri curioase, de atâţia binevoitori cu sfatul gata

pregătit pentru orice situaţie. Nu-l interesează nici parada modei, nici bursa vedetelor, nici ultimele noutăţi despre ce face Borg de când s-a lăsat de tenis... Ar vrea linişte, ar vrea aerul curat de la „lacuri”.

Azi, parcă nu e atâta foială. Sau nu încă... Cei patru au ocupat două terenuri alăturate, cu o bancă la mijloc, pe care se aşază Corbeanu, astfel încât, doar întorcându-se să poată supraveghea ambele „ateliere”; ceea ce a şi început să facă. Deocamdată, Florin lucrează cu Andrei, iar Mihu cu Marcel. Mai târziu, cuplurile se vor schimba. Undeva, în colţul tribunei micuţe, au apărut Mavrodin şi Racoviţă. Corbeanu îi salută, invitându-i lângă el; noii veniţi fac semn să nu se deranjeze, să-şi continue lucrul, ei sunt în trecere, poate nu rămân...

În teren se exersează pregătirea atacului.

— Nu aşa, Florine! Nu pleci în faţă pe minge „moale”, că ţi-o returnează unde vrea! Încă o dată...

Puştii se concentrează; reiau jocul, fiecare căutând lovitura puternică şi plasată, care să permită venirea la fileu cu cât mai mulţi sorţi de izbândă. Manole priveşte, nemulţumit. Opreşte jocul de încă trei-patru ori, explică de fiecare dată greşeala, până când... intră în locul lui Andrei.

— Atenţie, Florine; mă ataci, dar... cum am vorbit! Gata, primesc!

Florin serveşte, jocul începe să se lege. Alături, Marcel face semn lui Mihu să se oprească o clipă; vrea să vadă şi el. După câteva schimburi, Corbeanu e tot nemulţumit.

— Nu ne-am înţeles... Atacul începe de la tuşa de fund, Florine. Când te-ai hotărât să pleci, trimiţi adversarului cea mai grea minge. Cât mai tare, cât mai plasată. Dacă lovitura nu-i pune probleme, cursa ta la fileu e punct pentru el; doar îi oferi tot terenul!

— Păi, eu... încearcă Florin.

— Nu dai tare! Creează-mi dificultăţi! Obligă-mă să nu controlez mingea la retur, să lovesc înalt sau pe partea care-ţi convine ţie! Mihule, vrei să vii o clipă? Te fac... material didactic.

Abrudan intră în teren, înlocuindu-l pe Florin. Corbeanu explică:

— Atenţie, voi căuta să câştig poziţie avansată, de atac...

La gardul de sârmă s-au bulucit toţi cei care de-acum începuseră să mişune prin bază; cum să pierzi câteva faze de tenis semnate „Corbeanu", și încă în compania lui Abrudan?

Manole serveşte puternic şi plasat, dar nu aleargă imediat la fileu; vrea să o facă din fază de joc. După câteva schimburi de mingi din ce în ce mai puternice, „bagă viteză", încercând o lovitură care merge la nicio palmă de tuşa laterală, aproape de fund; apoi se năpusteşte spre fileu. Un rever lung, „tăiat", al lui Mihu - executat din alergare - îl ţintuieşte pe Manole undeva, pe centrul terenului; mingea s-a întors tot la o palmă de tușă, și tot lângă colţul din fund... Jocul se reia, cu aceeaşi temă. Corbeanu pregăteşte acum lovitura cu mai multă răbdare, până când i se pare că a găsit breşa; urmează o minge-ghiulea, pe care şi el, şi cei de pe margine o cred decisivă, de aceea cursa la fileu o face decontractat, ca pe o formalitate. Replica vine şi acum, necruţătoare, stârnind aplauze și pe banca coechipierilor, şi în tribună, şi în galeria adunată la gard. Răspunsul lui Mihu e al doilea dintr-o serie de opt, serie ce face, iată, deliciile spectatorilor. După a noua minge de atac - și prima reușită - Manole se opreşte, adresându-se mucalit celor trei băieţi de pe bancă:

— Uite-aşa se ratează de opt ori un atac până-l reușești pe al nouălea... Hai, acum să vă văd ce-aţi învăţat. Bravo, Mihule!

Într-o atmosferă de bună dispoziţie, cuplurile se refac, antrenamentul continuă. Corbeanu se apropie de Mavrodin şi Racoviţă, întrebând cu subtext:

— Ei?... Ce ziceţi de omul meu?

— Extraordinar! Tocmai asta discutam. Dacă şi în joc normal îi merge tot aşa...

— Mai bine, tovarăşe Mavrodin! Când e-ncălzit, mai ales când intră în atmosfera de joc, are o exactitate exasperantă! Aproape nu greşeşte. Măcar pentru ideea cu Mihu şi merita să mă chemaţi la lot...

Toată lumea a luat o scurtă pauză. E cald, tricourile sunt ude, feţele - congestionate de efort. Oaspeţii se apropie, strâng mâinile jucătorilor.

— Cum e, băieţi?

Cei trei tineri privesc spre Mihu, să spună el... ceea ce Abrudan face, cu modestia lui obişnuită:

— Cum vedeţi...

— Păi, ce se vede nu e rău.

— Atunci... e bine. Dar e cam devreme să spunem „cum e". Poate peste vreo lună...

— Şi, mai ales, „după"!

— „După"... ce mai e de discutat? Ori şampania, ori nimic!

Mihu îşi ia racheta, chemându-şi astfel coechipierii în teren. Mavrodin îşi face datoria şi întreabă:

— Ceva probleme?

— Deocamdată nu. Deşi... dar asta n-am discutat nici cu Manole, nici cu băieţii. Corbeanu îi face semn să vorbească; ceilalţi - la fel.

— E cam multă lume pe-aici. Eu, cel puţin, mă simt ca-n vitrină...

— Meciul va fi cu public, Mihule. Şi nu e rău să vă obişnuiţi cu terenul, cu ambianţa...

— Ştiu, dar la pregătire parcă e mai bine să fii ca actorul la repetiţie: singur cu tine, cu partenerul, cu antrenorul care te vede şi te corectează... Până la public, e de migălit fiecare gest. Şi aerul e cam poluat aici, se încinge asfaltul din jur şi te sufocă...

— Ce propui?

— Măcar o lună la baza din Herăstrău.

— Și-acolo e lume, să ştii...

— Mai puţină; şi jucători, nu atâţia chibiţi şi mondene. Corbeanu nu scapă ocazia:

— De, măi Mihule; dacă suntem băieţi frumoşi... în amuzamentul general, Mihu răspunde:

— Atunci, merităm puţină răcoare, Manole, nu crezi? Dacă se poate şi dacă sunt toţi de acord... Toată lumea încuviinţează. Mavrodin conchide, operativ:

— Chiar azi iei legătura cu baza, tovarăşe Racoviţă. Mâine sper să puteţi începe. Nu ştiu cu tran*Sportul* cum să aranjăm...

— Nicio problemă; cu maşina mea şi-a lui Abrudan, ne descurcăm.

Oaspeţii pleacă, urându-le spor la treabă. Băieţii reintră în teren. Florin - acum partenerul lui Mihu - vrea să mai vadă reverul lung, liftat, pe care Abrudan îl „pune” în colţul terenului; acesta îi face pe plac, reuşind opt lovituri exacte din zece. După ultima, Florin vine lângă el:

— Să văd de-aproape poziţia corpului, poziţia mâinii, priza, mişcarea. Nea Manole, mă ajuţi?

Corbeanu dă mingi, Abrudan returnează exact cum vrea Florin, care-l priveşte atent.

— Nu înţeleg...

— Ce nu înţelegi?

— Am exact aceeaşi mişcare, aceeaşi priză, dar rezultatul... Abrudan îl priveşte, zâmbind:

— Nu strângi suficient, Florine.

— Mânerul? Simt că-mi plesneşte pielea-n palmă!

— Nu mânerul: dinţii. Nu strângi din dinţi, la zid, numărând până la 2000... Atât m-a costat pe mine lovitura asta: 2000 de repetiţii la zid și... o plombă la măseaua de minte. Când am scrâșnit odată la o minge zburată peste zid, m-am pomenit cu o bucată de măsea în gură... Dar și la joc trebuie să strângi din dinţi. Nu-ţi face probleme, de-aia există dentiști.

Florin a înţeles; reia lucrul, hotărât să-şi pună dantura la bătaie. Zidul - mâine dimineaţă, singur, pe răcoare...

Antrenamentul s-a terminat. Chiar de-ar vrea băieţii să-l prelungească, a căzut lumina, mingea de-abia se mai zăreşte. După atât de meritatul duş fierbinte, fiecare o apucă spre treburile lui. Corbeanu ar mai tăifăsui cu Abrudan...

— Te grăbeşti?

— Mă aşteaptă Iliuţă; e singur acasă.

— De ce nu-l aduci cu tine?

— Învaţă după-amiază. Aici o să-şi facă veacul când ia vacanţă, n-avea grijă... Mai e puţin.

— Am înţeles. Nu te reţin; doar o întrebare... Lucrez cu tine de ceva timp, știu acum exact ce poţi. Nu cât tenis știi; asta n-am aflat-o acum... Ai vigoare, eşti proaspăt, îţi merg reflexele, te ţin nervii, simt în tine o poftă de joc pe care eu n-am trăit-o decât la prima tinereţe. Atunci... fă-mă să pricep, totuşi: de ce te-ai retras? Cine se mişcă pe teren așa, ca tine, nu fuge de public.

— Manole...

— Nu! Nu vechea noastră istorie mă interesează. Acum doi ani, de ce te-ai lăsat?

„Parcă e un făcut! Nimic din ce mă doare nu rămâne nerăscolit”... Ar putea să nu răspundă, desigur, sau să scape cu o vorbă în doi peri, că pe Manole l-au luat antrenor, nu duhovnic.

Dar Mihu simte dintr-odată nevoia să-scape şi de povara asta. De doi ani dospeşte-n el, ca o drojdie, remuşcarea nemărturisită nimănui... A încercat să uite, să se convingă singur că, oricum, n-ar fi putut împiedica nenorocirea, că aici sau la Oradea, tot...

— Se împlinesc doi ani de când am jucat ultimul meci, să-i zicem oficial, Manole... în campionatul pe echipe. Un turneu în nordul ţării, la care Dorina a insistat să nu mă duc. Ştii, de altfel, cum privea ea pasiunea asta a noastră. Nu putea suferi tenisul, nu putea înţelege cum un om cu profesie, cu familie, cu copil, cu treburi serioase pe cap poate să-şi împartă viaţa între „teren şi restul" - aşa spunea, când o lua pe glumă. Aaaa, din când în când, cu un prieten, o oră-două... mai merge; dar antrenamente, campionate, deplasări, turnee, amânări de obligaţii profesionale pentru tenis - asta nu pricepea în ruptul capului. Nu accepta! De mare performanţă, de dăruire totală pentru marea performanţă n-a vrut să audă niciodată, încă nu știi cât m-au costat atunci, în relaţia cu ea, convocările la lot... Până când n-a mai acceptat deloc. Nu există minge, rachetă, echipament... Gata. Pur şi simplu - nu mai există. Am plecat, totuși, la Oradea; mă rugase antrenorul ca pe nu ştiu ce. Era la mijloc situaţia unei echipe. I-am promis Dorinei că, după asta, voi juca doar în Bucureşti. N-am împăcat-o nici aşa, dar... am plecat. A doua zi, seara, un vecin m-a găsit cu telefonul, după ce mă sunase, disperat, din hotel în hotel: să vin repede, cât se poate de repede. Dorina e grav, nu se ştie dacă scapă... în avionul de dimineaţă m-am suit aproape cu forţa... înnebunisem. Oamenii m-au înţeles până la urmă, m-au luat fără să figurez în diagramă... Când am ajuns acasă, era moartă. Iliuţă se isterizase de plâns, nu-l mai putea potoli nimeni, striga tot timpul „mama" şi „tata"... Copilul o văzuse pe geam cum - abia coborâtă în stradă - a intrat sub roata unui camion apărut în viteză. Plecase după cumpărături...

— Şi dacă erai acasă, ce-ai fi putut face?

— Nu ştiu. Dar n-am fost. Plecasem aproape certându-ne. Se agăţase de plecarea asta, parcă ar fi fost în joc o viaţă omenească... Şi uite că a fost.

— E o prostie, Mihule! Scoate-ţi-o din cap!

— Poate e o prostie, dar... dacă eram acasă, sigur nu ieşea ea la cumpărături. Alergam eu, şi te rog să mă crezi, pot să evit o maşină, chiar în viteză, măcar atâta reflex...

Corbeanu tace o clipă, respectând tăcerea lui Abrudan.

— Aşa a fost, deci...

— Aşa. Câteva luni, numai când vedeam rachetele îmi venea să mă spânzur. Nu-mi mai găseam liniştea, îmi pierise somnul, totul parcă se dereglase în mine. Trebuia, totuşi, să-mi ţin firea, pentru copil; amândoi, singuri... Ştii că eu nu mai am părinţi; pe cine să fi chemat?

— Mama Dorinei?...

— A venit. N-a putut sta cu noi nici două luni, dar, într-un fel, mai bine că n-a putut: plângea tot timpul, exact ce nu-i trebuia lui Iliuţă. Ca să-l fac să uite, trebuia să-mi controlez eu reacţiile. N-a fost uşor. Am consultat medici, am luat tranchilizante... ce n-am făcut! Doctorul Sârbu, de la dispensarul nostru, m-a scos din impas: „Tenis, Mihule! Dacă nu mai vrei sau nu mai suporţi jocul de competiţie, caută-ţi o văgăună, undeva, adună doi-trei parteneri şi joacă până nu-ţi mai simţi nici mâna, nici picioarele! Tu nu eşti om de medicamente; trebuie să dormi de oboseală; dacă te odihneşti normal, se duc gândurile, ai să vezi...”. I-am explicat că mi-e silă să mai pun mâna pe rachetă. „Atunci, aleargă. Aleargă, pur şi simplu - dar zdravăn!”. I-am urmat sfatul şi mi-a făcut bine. Noaptea, târziu, sau la răsăritul soarelui... până când Florin, pe care l-am cunoscut întâmplător, m-a rugat să mă ocup puţin de el. Aşa am reînceput. După două săptămâni, m-am

aruncat în tenis cu duşmănie, ca morfinomanul în drog... Nu-ţi mai spun ce-am simţit când Iliuţă m-a rugat să-l las la tenis...

— Ai fi fost în stare să-l refuzi? Să-i interzici?

— Într-un fel, mi-a părut bine. Copilul ştia cum am plecat atunci, fusese în casă; la nouă ani înţelegi tot. Ştia la fel de bine că Dorina l-ar fi ferit de tenis ca de foc. Şi totuşi, uite, el vrea să joace... Era un semn că a început să se vindece de o obsesie dureroasă... Iliuţă a adorat-o pe Dorina... Iar pentru mine... poate e caraghios ce spun, dar... dorinţa lui parcă mi-a dat o justificare... Câteodată, când îmi pun lucrurile în sac să plec la tenis, mi se pare că încalc un testament; că nesocotesc ultima dorinţă a unei fiinţe iubite...

Abrudan se uită la ceas. E târziu, trebuie să plece. Corbeanu înţelege; îi strânge mâna, mişcat de cele auzite. Ar vrea să... Nu e un sentimental, nici nu e obişnuit să se vâre în sufletul oamenilor, dar acum, parcă...

— Mihule, te superi? Aş vrea să vin cu tine. Nu stau mult, şi nici nu te-ncurc. Nu mă-ntreba de ce te rog să vin. Pur şi simplu simt nevoia. Dacă vrei şi poţi...

— Hai, Manole. Iliuţă o să se bucure.

Într-adevăr, puţine surprize l-ar fi făcut atât de fericit pe Iliuţă ca vizita celebrului Corbeanu. Cât ar fi dorit el să se laude la şcoală cu pozele! Cât s-ar fi mândrit printre colegi cu prietenia dintre Mihu şi Manole! Dar a simţit întotdeauna că ceva nu e în ordine, că există un motiv ascuns pentru care amintirile tatei nu-i stau la îndemână; că interdicţia - mult timp formală şi drastică - de a nu umbla la album nu e un capriciu, o toană... Instinctul de copil, amintirea difuză a unor frânturi de discuţie - surprinse în ciuda grijii părinţilor de a le ascunde - şi mai ales bunul simţ atât de înrădăcinat în el, prin moştenire şi educaţie, au făcut să ocolească mult timp subiectul, să nu-l sâcâie pe

Mihu cu întrebări. Vestea - aflată nu acasă, ci de la colegi - că tatăl lui a revenit în lot, a însemnat pentru Iliuţă o adevărată sărbătoare. Dar şi după ce a aflat, faptul că tatăl său nu i-a spus l-a făcut să-şi reţină - în prezenţa lui Mihu - şi bucuria, şi valul de întrebări cu o stăpânire de sine rar întâlnită chiar la maturi. Şi iată, acum, tata şi nenea Manole, „nenea din fotografii" - despre care toată lumea tenisului nostru vorbeşte din nou - intră în casă ca doi vechi prieteni! Pentru Iliuţă e clar: de-abia din clipa asta, „embargo"-ul s-a ridicat definitiv de pe album. Chiar mâine, pozele pot lua, una câte una, drumul şcolii, puse cu grijă în ghiozdan, fără riscul de a încălca o dorinţă - mărturisită sau nu -, de a leza o susceptibilitate. Dar, în primul rând, desigur, trebuie arătate lui nenea Manole - şi Iliuţă e mândru că-i poate spune așa omului descins în apartamentul său direct din legenda tenisului. Corbeanu le privește cu nostalgie.

— Eram tineri, Mihule...

— Suntem, Manole, din moment ce nu s-a găsit încă o tinereţe mai tânără și mai viguroasă ca noi, să ne detroneze...

— Ca tine!

Mihu se scoală cu greutate şarjată de pe scaun; „aşa o tinereţe...", parcă spune gestul lui, îngroşat atât cât trebuie ca Manole să izbucnească în râs. Apoi, cu câteva sandvişuri în faţă şi cu un suc de ananas și lămâie, pregătit de Iliuţă după „reţeta Abrudan", plus scuzele de rigoare pentru faptul că în casă nu există, din principiu, niciun strop de alcool, cei trei foști, actuali și viitori tenismeni pun ţara la cale, reînviind trecutul, rememorând - moment cu moment - antrenamentul de azi, ce-a mers, ce n-a mers... Curios, niciun cuvânt despre ce va fi la toamnă. De fapt, de la discuţia iniţială cu Manole, Abrudan n-a abordat niciodată, cu adevărat, tema asta. Nu suportă scepticismul glumeţ de care se teme din partea lui Corbeanu,

şi nici nu vrea să mărturisească, să demonetizeze în vorbe (nu în cuvinte; pentru Abrudan, cuvânt înseamnă altceva decât vorbă) un gând, o speranţă de-abia mijită la început, dar care, cu fiecare zi, prinde contur, capătă consistenţă, a început să fie parte din fiinţa lui... N-a venit încă momentul socotelilor exacte. Şi antrenorul său simte la fel.

Manole se apropie de telefon şi formează un număr:

— Alo, casa Racoviţă? Eu sunt, Corbeanu. Cum a rămas, unde-mi duc mâine băieţii, tot în centru sau la Herăstrău?... Deci, ne mutăm. Veste bună... Mihu e lângă mine, vă mulţumeşte. Şi eu vă mulţumesc, bună seara.

Corbeanu pune receptorul în furcă.

— De mâine - la răcoare! Avem terenurile 1 şi 2, cele mai bune. Umbră de plopi aproape toată ziua... chiar lângă centrul de copii. Dacă ne deranjează puştii, ne-a promis că-i mută.

Iliuţă a rămas cu sandvişul la gură. „Tata vine la Herăstrău!... Acum e-acum! Prea mergea totul bine... Dar odată și-odată tot trebuia să afle. Mai bine mâine; dacă e și nenea Manole acolo, poate...”.

Discuţia a continuat - nu prea mult, toţi sunt obosiţi, - dar... fără întrebările copilului, până în acel moment „motorul” aducerilor aminte. De la aflarea veştii, Iliuţă are la ce se gândi.

...Azi e prima zi de lucru „la lacuri”. Intrat cu sacul pe umeri în baza cochetă, modernă, Abrudan inspiră adânc; îi place aerul acesta curat, puţin umed, îi place şi foşnetul continuu al frunzelor de plop, etern neliniştite... Aici, căldura dimineţii de iunie se simte parcă mai puţin. Graficul prevede, azi, o oră înainte de prânz şi ceva mai mult după-amiază. Mihu se grăbeşte, la 11 trebuie să se întoarcă în institut; măreşte pasul, către vestiar, dar - de pe terenul din stânga - Laura îl salută cu un gest al mâinii. Mihu îi răspunde, apropiindu-se.

Când ajunge lângă poartă, se oprește, uimit. N-a văzut bine? Copilul cu care lucrează Laura e Iliuţă! „Deci de-asta i-a pierit graiul aseară, când a auzit că ne vom antrena aici! Ei bine, ai să primeşti o lecţie...” Dintr-o privire, Laura înţelege tot. Faţa copilului exprimă, de altfel, cum nu se poate mai clar şi teama de ce va fi, şi culpabilitatea, şi ruşinea de a fi fost prins cu minciuna, după cum gesturile lui Abrudan, paşii apăsaţi, poarta închisă cu putere în urma lui nu prevestesc nimic bun. Cu Iliuţă de mână, Laura iese înaintea lui Mihu, oprindu-l printr-un gest; cei trei sunt, acum, foarte aproape. Cu calmul pe care Mihu nu-l are, Laura rupe tăcerea:

— Iliuţă, uită-te la mine...

Copilul ridică privirile din pământ, prinzând puţin curaj. „Dacă m-ar ajuta... Dacă mi-ar lua apărarea acum, că după asta explic eu...”. Laura continuă:

— Ţii minte ce ţi-am spus, când ai venit să mă rogi să te primesc din nou în grupă? Mihu o întrerupe, parcă mai enervat:

— A venit Iliuţă? Aici?

Laura îi face un semn discret şi rugător, totodată, s-o lase pe ea; dacă nu va fi de acord cu judecata ei, are tot timpul să facă el ordine cum crede...

— Spune, Iliuţă: ce ţi-am spus atunci?

— Să vorbesc cu tata...

— Și ai vorbit?

Acum vocea copilului sună atât de șovăielnic, încât se vede de la o poştă: nici el nu mai crede în propriile argumente.

— I-am... adică... într-o seară... i-am spus că vreau să progresez... să mă lase să lucrez cum știu eu că e mai bine... A zis doar să nu iau note proaste...

— De când ştii tu mai bine decât tata ce trebuie şi ce nu și cum e mai bine? De când ceri consimţământul pentru ceva,

spunându-i ghicitori? I-ai explicat așa cum mi-ai explicat mie de ce nu-ţi place la „Voinţa “? I-ai povestit că monitorul te-a tras de urechi când l-ai rugat să lucreze şi cu tine? Că baţi mingea la zid în legea ta, fără să te corecteze nimeni?

Iliuță tace. Mihu își aduce, în sfârşit, aminte de discuţia cu băiatul. „Auzi ce i-a trecut prin cap! Poftim... Laura ştie mai multe decât mine despre copilul meu!“. Pentru că n-a venit răspunsul, întrebarea se repetă, la fel de calm, de așezat:

— I-ai spus sau nu?

— Nu.

— E bine că recunoşti. Era şi mai bine să nu ai ce recunoaşte. Cu tata o să te explici acasă. Pe mine, vreau să știi, m-ai supărat. În primul rând, pentru că mi-ai ascuns adevărul.

— Dar eu...

— Nu protesta. Asta ai făcut. Puţină dreptate, ceva mai multă minciună şi oleacă de șmecherie, adunate la un loc, nu fac un adevăr, Iliuță. Acum te duci la vestiar, te speli, te îmbraci, mergi acasă, aştepţi un moment în care tata va găsi timp să stea de vorbă cu tine, îţi expui argumentele cât poţi tu mai convingător şi, dacă după toate astea el îţi dă voie, vii la mine. Numai atunci. M-ai supărat, dar... am să mă mai gândesc; probabil că te voi primi, pentru că tot ce-ai făcut vine din dorinţa de a învăţa tenis mai repede și mai bine. Și, recunosc, îmi place să lucrez cu oameni care vor să muncească. E clar?

Iliuță confirmă, din cap; parcă e mai liniştit...

— Am zis oameni, nu copii. Cine se-apucă de o treabă grea şi serioasă cum e tenisul, pentru mine nu mai e copil. Dar bărbaţii nu au voie să pătrundă nicăieri pe furiş. Dacă se poate cinstit, pe uşa din faţă, bine; dacă nu, atunci... deloc. La revedere. Vrei să-i spui ceva, Mihule?

— Nu, nu... nu aici. Mergi acasă, Iliuţă, o să discutăm...

Vocea lui Mihu sună şi ea calmă, aşezat, molipsită, parcă, de tonul Laurei. Copilul pleacă, salutându-şi profesoara. Abrudan a urmărit toată scena într-o tăcere provocată, la început, de surpriză, de curiozitate şi întreţinută apoi de o admiraţie nedisimulată. Acum, când puştiul s-a depărtat pe alee, spune simplu:

— Mulţumesc, Laura... Se tot adună motivele pentru care am a-ţi mulţumi...

— Nu exagera. La supărare ai fi judecat pripit, ai fi spus lucruri pe care nu le gândeşti. Mi-era teamă mai ales să nu-l jigneşti. Situaţia în sine l-a jignit destul. Aşa... cred că a înţeles ce trebuia. Ştiu că vrei să fie în primul rând om. Şi tu, între tenis şi omenie, ai ales întotdeauna omenia, demnitatea...

— Nu ştiu dacă întotdeauna...

— Ba da. Ai fost cinstit cu opţiunile tale, asta am vrut să spun. Pe băiat am încercat să-l fac să înţeleagă tocmai asta: că opţiunile trebuie să pornească de la cinste şi să fie respectate cu cinste. Dar că, deocamdată, există opţiunile tale - chiar şi pentru el! - peste care nu are voie să treacă. Sper că am reuşit. Acum mă scuzi, am treabă. La revedere, Mihule...

Laura se îndreaptă spre teren, unde o aşteaptă alţi doi-trei copii. Mihu o salută şi el, dar parcă nu-i vine să plece, deşi acum e singur, deşi a întârziat. Ar mai sta, ar mai vorbi cu femeia aceasta care - de la distanţa imensă, hotărâtă nu de ea, ci de el - îi este, i-a rămas cel mai apropiat om. În tinereţe i-a rănit sentimentele, alegând altfel decât aştepta, decât spera ea. Mult mai târziu, la vestea că Iliuţă a ajuns în grupa ei, s-a repezit cu o falcă-n cer şi cu una-n pământ să-i facă un proces de intenţii de care i-a fost jenă şi atunci, pe loc, dar mai ales acum. Când a avut nevoie de un sfat, de înţelegerea, de înţelepciunea, de buna-credinţă a cuiva, a unui om care

sigur îi vrea binele şi judecă echilibrat, temeinic, la cine a alergat?

”Iar acum, uite; m-a împiedicat să fac o prostie, să mă dau în spectacol, să năpăstuiesc copilul pentru că eu n-am avut până acum nici curiozitatea, nici răbdarea să-l întreb cum e la noul profesor, ce face acolo, dacă merge sau nu... Lecţia a fost nu pentru Iliuţă, ci pentru mine... Dacă mie mi-ar fi făcut cineva atâta rău în viaţă... chiar fără să vrea... aş mai fi avut generozitatea, răbdarea să-i fac numai bine, să găsească în mine un prieten? Poate... relaţia cu Manole ar fi cam tot... Nu, nu-i acelaşi lucru! Manole n-a decis el, în timp ce atunci eu am hotărât... Eu am părăsit-o! Şi-apoi... viaţa mea a luat-o pe un drum care m-a dus, într-un fel, în alt fel, la împlinire. Dar a Laurei? Iar acum, mă felicită pentru că am fost *cinstit cu opţiunile mele* deşi... cea mai importantă a lovit-o direct... Complicat, teribil de complicat”.

Pornind spre terenul lui, de la care colegii îl strigă şi-i fac semne, îşi aduce aminte cuvintele bătrânei, rostite printre lacrimi, la despărţire: „Să vă iubească, Mihule mamă... Şi să fie demnă de voi”... Apoi îi revin în memorie crâmpeie din prima explicaţie cu Laura, când a aflat că tot la el se gândeşte, tot la el ţine... „Mă iubeşte încă, după atâţia ani... Sunt oare demn de un asemenea sentiment? Merit atâta generozitate? Atâta delicateţe sufletească? Merit o iubire atât de puternică, nehrănită nici cu întâlniri, nici cu speranţe, nici măcar cu iluzii? Cu cât e mai bogată - omeneşte - decât mine, dacă de-atâta vreme ea dă, iar eu primesc?”

Gândul nu-l bucură deloc. De altfel, e firesc ca un om mândru, orgolios de mândru, cum e Mihu Abrudan, să nu se poată împăca uşor cu un asemenea gând.

13

În atelier, Olguța povestește cu vervă și cu un debit verbal de crainic sportiv ce-a pățit azi dimineață, în drum spre institut. Toți colegii ascultă, continuând să lucreze; numai Cucu a pus jos instrumentele, aproape ostentativ, să se știe bine cât îl costă povestea Olgăi.

— Auziți, măi, dacă e posibil așa ceva! Azi dimineață...

Cucu n-o iartă:

— Dacă s-a întâmplat, e posibil. Tot ce se întâmplă e posibil.

— Lasă-mă, Cucule, să vorbesc!

— Nu s-a născut încă omul care să te împiedice pe tine să vorbești...

— Poate s-o fi născut, dar nu ești tu acela... Azi dimineață, în nicio sută de metri, m-am împiedicat de două ori. Ca să scap de ghinion...

— Așa se cheamă când dai în gropi? Ghinion?

— Da, așa se cheamă... Ei bine, ca să scap de ghinion, ce mă gândesc? Ia să trec strada pe trotuarul de vizavi... Și brusc, o și traversez. Dar „ghinionul” mă vede, mă fluieră, mă oprește, îmi cere buletinul... N-am scăpat fără 50 de lei amendă... îmi venea să mă sinucid!

— Azi, luni? Nu te-aș sfătui. Dacă te sinucizi luni, îți merge rău toată săptămâna.

Asistența reacționează prompt; categoric, e 1-0 pentru Cucu. Dar toată lumea e în așteptare, pentru că... se știe bine: meciul de-abia a început!

— Cuculeț, scumpule, pentru bancul ăsta m-a dat afară de la grădiniță! Ceva mai proaspăt n-ai?

— Ai fost și tu la grădiniță? Foarte ciudat...

— Şi de ce e ciudat, mă rog?

— Nu văd cum încăpeai în scăunel.

— Uite-aşa, bine... Că n-aveam scăunele, ci băncuţe, şi stam lângă un băieţel prostuţ, lung, deşirat şi slab... De ăştia am avut eu parte toată viaţa, ca vecini de bancă, înţelegi? Că fiecare pasăre pe limba ei piere, Cuculeţ dragule! Dacă vrei război pe kilograme, ţi-arăt eu! Cât despre scăunel, nu ţi-ar strica unul, dar la cap; să nu te mai iei cu mine-n clonţ pe tema asta...

În veselia generală, Cucu se predă, copleşit:

— Gata, pace! Am de lucru!

Şi „învinsul” se apleacă, ostentativ, pe planşetă.

— Aaaa, vrei să-ţi găseşti scăparea în muncă?

— Pe cuvânt, n-am timp! Că doar nu te-au numit responsabilă cu protecţia contra muncii... Când termin, îţi stau la dispoziţie; tu alegi armele...

Liniştea s-a lăsat Ia timp; în atelier intră Daminescu, apropiindu-se de planşeta lui Abrudan. Toţi îl salută respectuos.

— Noutăţi, Mihule... Şi nu prea bune. Abrudan priveşte neliniştit, aşteptând.

— S-ar putea... Nu ştiu încă sigur, nu mi s-a comunicat oficial, dar e posibil să se schimbe amplasamentul.

Expresia lui Mihu e atât de elocventă, încât directorul simte nevoia să-l liniştească.

— Nu te alarma... Am spus „e posibil”; nu s-a hotărât nimic.

Mihu ştie bine că orice măsură, orice hotărâre are trei faze: idee, zvon şi... confirmare. Dacă se vorbeşte, înseamnă că e clar. Şi dacă e clar, atunci... totul de la cap! Nu regretă, acum, munca depusă, deşi... Nu oftează nici măcar după ideea splendidă care-i încălzise pe toţi şi care se desfăşura pe planşetă atât de frumos, atât de promiţător... Ceea ce-l sperie în clipa asta e termenul. Când să încheie un lucru ce urmează de-abia să înceapă? Şi ce

face cu lotul, unde graficul prevede creşterea volumului şi a intensităţii antrenamentului de la săptămână la săptămână? Va veni cantonamentul. Racoviţă spunea ceva şi despre un turneu, la Viena, la care s-au anunţat şi spaniolii, măcar să-i vadă... Dacă tot ce-a lucrat la proiect se reia de la „zero", atunci... când?

— Deci, totul din nou...

— Nu exagera. Practic, mergem pe două variante, pornind de la aceeaşi idee de bază.

— Nu cred că...

— Ai răbdare! Noul amplasament prezintă caracteristici oarecum asemănătoare. Chiar azi mergem la faţa locului. Ai să vezi că se poate adapta ideea ta. Tocmai de asta am venit: să hotărâm ora deplasării şi a discuţiei ulterioare, în care vom stabili modalitatea practică de atacare a variantei.

Daminescu îşi consultă ceasul:

— E 11... îţi aduni oamenii şi peste două ore... nu, la 14 fix, ne întâlnim jos, în faţa institutului. După ce vedem despre ce e vorba, urcăm la mine. De acord?

Evident că Mihu e de acord; cu cât mai repede, cu atât mai bine. Daminescu salută şi vrea să iasă, dar în uşă aproape că se loveşte de o fetiţă care intră val-vârtej, agitând o coroniţă de flori şi ramuri de salcie, către Olga:

— Mama, am luat premiu!

Fata e numai bucurie şi entuziasm. Olga o priveşte topită... Până şi Cucu, scepticul şi maliţiosul Cucu, participă cu emoţie la scenă, incapabil de cea mai nevinovată replică sau observaţie. Abrudan se loveşte cu palma peste frunte; cum de-a uitat?! Ia fetiţa în braţe, o ridică până la tavan, o sărută pe amândoi obrajii, apoi o depune pe biroul Olgăi, șoptindu-i acesteia la ureche;

— Sunt un tată denaturat! Mă întorc în cel mult o oră, poate mai repede. Olguţo, convoacă-i tu pe toţi...

„*Dacia 1300*” condusă de Mihu „ca la raliu” se opreşte cu scrâşnet de frâne în faţa şcolii lui Iliuţă.

Aici însă, totul e aproape pustiu. Festivitatea s-a terminat. În curte nu mai e nimeni; doar cineva din personalul de serviciu cară nişte scaune şi pânza roşie de pe masa în jurul căreia a fost constituit careul. Abrudan se uită peste tot; nici urmă de Iliuţă. „Ce-ar fi putut face? La institut n-a venit niciodată; la tenis... îi trebuie echipamentul. Deci, acasă... încearcă să reconstituie traseul posibil al copilului. Brusc, se hotărăşte. Urcă la volan, demarează, merge până la capătul străzii, face la stânga, apoi virează dreapta, până intră într-un bulevard larg, cu circulaţie intensă. Pe trotuare, mulţi copii îmbrăcaţi în uniforme pionereşti, însoţiţi de părinţi sau bunici - ceea ce confirmă că, într-adevăr, ne aflăm în ziua serbărilor şcolare de sfârşit de an, eveniment pe care Abrudan l-a uitat, pur şi simplu, deşi Iliuţă i-a spus ceva, aseară.

Din cauza traficului, îi este din ce în ce mai greu să circule încet pe banda de lângă bordură. Dar iată, în faţă, pe trotuarul din dreapta, se desenează silueta unui copil neînsoţit de nimeni. Poartă un pachet cu cărţi, o diplomă şi... o coroniţă. Lui Mihu îi vine inima la loc; da, e coroniţă de premiant, iar copilul e Iliuţă. Maşina încetineşte mai mult, escortându-l câţiva metri, până când - din instinct - puştiul se întoarce. Mihu încalecă trotuarul cu două roţi, nu tocmai conform cu litera şi spiritul legii circulaţiei, apoi iese din autoturism exact la timp pentru a-l prinde în braţe pe Iliuţă, „lansat” cu toată viteza spre el. Când cei doi au depăşit primul val de bucurie reciproc trăită, Mihu se urcă din nou la volan, iar copilul pe scaunul copilotului, alături. Cu un sentiment de vinovăţie pe care îl ascunde greu, Abrudan întreabă:

— Chiar... întâi?

Copilul răspunde mândru şi doct:

— Bineînţeles! La „doi" şi „trei" nu se dă coroană; numai „hârtie"...

— Bravo, mă, savantule! De ce nu mi-ai spus aseară?

— Credeam că știi...

— De unde?

— De la şcoală. Ai fost săptămâna trecută...

— Am fost, dar diriginta nu mi-a spus nimic. Normal era să aflu de la tine. Copilul ezită o clipă, apoi mărturiseşte cu glas tremurat:

— Tata, eu... eu nu ştiam dacă mai eşti supărat... Am crezut că ai aflat de premiu, dar n-ai arătat... şi nici n-ai venit azi din cauză că...

De-abia acum înţelege Mihu ce-a fost în sufletul lui Iliuţă după incidentul din Herăstrău. Realizează - cu spaimă, aproape - ce s-ar fi putut întâmpla dacă înţelepciunea şi tactul Laurei nu l-ar fi împiedicat să-şi reverse nervii, să jignească, să umilească... îşi mângâie băiatul cu gestul numai de ei ştiut - păstrat pentru momentele de bucurie împărtăşită, de intimitate tandră - prin care mâna puternică a lui Abrudan ciufuleşte chica neagră şi deasă a copilului. Pentru o asemenea alintare, Iliuţă ar da oricât!

— Vezi tu, copile... M-ai supărat atunci, e adevărat, dar am înţeles... adică profesoara ta m-a ajutat să înţeleg de ce-ai făcut-o. Şi am mai priceput că trebuia să te întreb cum te simţi cu noul profesor. Am greşit amândoi, Iliuţă... Uite, mă ia timpul pe sus şi nu mai apuc să le fac pe toate... De când n-am mai tăifăsuit noi? De când n-am mai fost la muzeu? Cam de multişor, nu-i aşa?

Copilul confirmă, dar gestul nu e prea apăsat; şi el ştie să fie generos, acordă şi el circumstanţe atenuante tatălui său.

— Orice-ar fi, duminică mergem! Lasă ca trece vârtejul ăsta... O să termin și proiectul, o să treacă și meciul... Ne liniștim noi...

— Tata, acum, că e vacanţă, ne vom împărţi treburile; am să te ajut, ai să vezi... Dar... joci în echipă?

— Nu ştiu. Deocamdată, trag. Dacă-mi merge bine până la toamnă, joc.

— Pot să vin să te văd şi eu la antrenamente?

— Sigur, eşti invitatul meu! Am şi vorbit cu Manole; probabil că vei lua masa de prânz cu noi. Plătim și vii. Tot vroiai tu să ajungi în lot! De acord?

Cum să nu fie de acord? Ochii copilului strălucesc. Ce vacanţă îl aşteaptă!

— Dar pentru premiu, ce cadou să-ţi fac? Copilul tace, deşi tot timpul a aşteptat, a sperat că va veni și întrebarea asta.

— N-aud.

Iliuţă îndrăzneşte, vorbind dintr-o suflare.

— Să mă laşi la domnișoara Laura. Numai dacă vrei, tata. Dacă nu, vin la Herăstrău să mă uit și... când mă lași, joc singur, la zid...

Faţa lui Mihu se destinde într-un zâmbet, în timp ce mâna lui dreaptă se plimbă prin ciuful copilului, alintându-l.

Iliuţă a câştigat partida. Deci, de mâine...

...Deplasarea și discuţia la Daminescu n-au durat, în total, nici trei ore. Noul amplasament posibil permite într-adevăr adaptarea variantei iniţiale, cu modificări la tratarea faţadei și cu încă alte câteva schimbări impuse şi de teren, dar mai ales de contextul construcţiilor prezente şi viitoare. Dificultăţile mari provin din faptul că trebuie un alt regim de fundaţii, ceea ce modifică mult datele problemei. De gândit, nu este foarte complicat; soluţiile de bază s-au și găsit pe loc, dar punerea lor în operă - adică elaborarea unei noi variante de proiect, cu tot ce comportă ea, înseamnă muncă şi timp. Mai ales timp. S-au defalcat sarcinile pe oameni, s-a stabilit modalitatea de

lucru, s-au hotărât termene; ce-i drept, foarte strânse. Nimeni n-a încercat să se fofileze; dimpotrivă. Chiar de azi, cele două variante se elaborează concomitent. Toată lumea s-a şi apucat de lucru. Mihu şi Ioana zăbovesc câteva clipe înainte de a intra, fiecare, în atelierul său.

— Crezi că vei putea aşa?

— Cum „aşa”? - răspunde Abrudan, deşi înţelege foarte bine întrebarea.

— Cu câte ţi-ai luat pe cap...

— N-am cerut eu două variante. Trebuie.

— „Trebuie” nu există fără „se poate” sau „nu se poate”!

— Pentru mine există. Acum există. Trebuie să se poată.

— Atunci, obligatoriu renunţi la...

— Nu renunţ la nimic.

— Mihule, până azi am evitat discuţia; de fapt, mă hotărâsem să n-o provoc eu, pentru că... n-am niciun drept. Sau dreptul meu e atât de firav, încât... Ce sunt eu pentru tine, ca să mă simt „neglijată”? În fond, ce rol joc în viaţa ta, ca să-ţi pretind o parte din timp, din preocupări, din...

— Ioana, nu trebuie....

— „Nu trebuie?”

Mihu ştie că n-are dreptate.

— Ba trebuie. Nu să lămurim acum ce este sau ce-ar putea fi între noi; asta doar timpul va hotărî... Şi tu, desigur. Dar cineva trebuie să- ţi spună că greşeşti! Greşeşti grav! Nu la mine mă gândesc, să-ţi fie limpede, ci la tine, la şansa profesională pe care rişti s-o ratezi! La aventura în care te arunci cu... da, da... cu inconştienţă! Ţi s-a oferit un proiect de excepţie, cu care se intră în elita arhitecţilor ţării. Cum ai răspuns? Te-ai apucat de el printre picături...

— Şi nu iese? Nu-ţi place?

— Ba da, dar de ce să te chinui? Să creezi aşa ceva printre picăturile... cui? Ştiu că-ţi place tenisul, dar fă, te implor, deosebirea între profesie - în tot ce are ea mai important - şi un „hobby"! Cum e posibil să nu realizezi distanţa de la Palatul Sporturilor, semnat de tine, până la un meci pierdut din start?

— De unde ştii că e pierdut?

— Asta-i bună! Dar ştie toată lumea, Mihule... Aaaa, vrei să-ţi satisfaci o toană? Treaba ta. Depinde, însă, cu ce preţ. Merg mai departe şi zic: până azi dimineaţă s-au putut şi una, şi alta. Cu efort, dar s-a putut; printre picături, obosit-frânt, alergând de la institut la teren, de la teren la copil şi de la copil la piaţă, după mâncare, era cât pe-aci să termini. Şi bine! Dar acum? Ştii ce înseamnă noua variantă: cel puţin o lună şi jumătate în plus. Ai văzut, toţi au sărit ca unul... N-o să-ţi facem greutăţi; ne cunoaştem meseria, ne place proiectul, e mândria noastră, şi apoi... vrem să te ajutăm. La un moment dat, însă, tu vei reprezenta „locul îngust"; noi suntem patru, cu Olga cinci, iar tu - unul singur! Totul trebuie văzut şi revăzut de tine, gândit și regândit, calculat și recalculat... Iar dacă vei lipsi, chiar şi 2-3 zile, practic... ne blocăm! Nu te-ai gândit la toate astea când i-ai promis directorului că mergem înainte? Nu ţi-ai făcut nişte calcule elementare, când ai acceptat termenele, ba chiar le-ai supralicitat? Bun, accept şi asta; declanşăm nebunia, murim pe planşetă, stăm cu cofeină, ca pe vremea studenţiei, în sesiuni... Nu mâncăm, nu dormim, nu respirăm, numai să iasă. Noi, mai puţin, dar tu, sigur! Poţi să-mi răspunzi însă pentru ce? Merită o mingiuţă de cauciuc, pe care poţi s-o baţi când vrei, toată demenţa asta? Rişti totul ca să...

Abrudan ascultă, dar nu mai aude. Replici vechi, rostite de altă voce, îi revin acum în memorie cu argumente la fel de raţionale, și cu aproape aceleași cuvinte izvorâte tot din cele

mai bune intenţii, animate tot de grija pentru cariera lui, pentru viitorul lui, pentru viaţa lui - în ultimă instanţă. „Pune într-o parte a balanţei mingea şi în cealaltă restul; cum cântăreşte balanţa asta a ta, dacă...?”. Da, totul sună logic, perfect logic; acum, ca şi atunci. Atunci, logica asta l-a convins. De ce, totuşi, atâtea regrete, după?... De ce atâta frământare? De ce atâtea descoperiri în străfundul conștiinţei sale, descoperiri ce nu-i fac plăcere, îl mâhnesc, îl duc - chiar - la întrebări grave despre sine însuși?

—...va fi jenant, Mihule, pe cuvânt! Sigur, există soluţia s-o iei în glumă, așa cum, de altfel, sper că vei şi face...

Nu, asta nu i s-a mai spus niciodată.

— Mulţumesc, Ioana. Mulţumesc pentru grijă, pentru sfaturi, pentru faptul că te frământă ce va fi cu mine, pentru ajutorul la proiect... Pentru tot. Numai că, vezi tu... eu nu glumesc. Sunt un ins total lipsit de simţul umorului, din nefericire...

— Ce să înţeleg din ce spui? Că ai de gând să te sinucizi? Să nu mai ieşi pe stradă, să te călugăreşti pentru că te-a bătut un spaniol? Dă-ţi seama, Mihule: e un joc! Internaţional, de performanţă, de mare performanţă, zi-i cum vrei, dar un joc! O să pierzi; ei, şi? Dacă nu priveşti aşa lucrurile când porneşti într-o competiţie practic fără şansă, eşti inconştient! Vrei să munceşti la proiect cât cinci? Munceşte! Vrei să respecţi un termen aproape imposibil? N-ai decât! Vrei să încerci marea cu degetul pe teren, ai tu nevoie de asta, din raţiuni care mie-mi scapă? Treaba ta; încearcă. Dar abordează totul ca pe o încercare. Se poate? Bine. Nu? Asta e!... Lasă-ţi poarta deschisă pentru tine însuţi, pentru cei ce te cunosc. Joacă-te, dacă ţii neapărat, dar nu investi fanatism în joaca asta, că decepţiile costă scump! Iartă-mă, n-am vrut să te supăr... Sper să mă fi înţeles aşa cum...

— Mulţumesc încă o dată... Am înţeles perfect. Între altele, pentru că şi eu am gândit exact la fel...

— Vezi? Vezi că şi tu...? Eram sigură!

—...Am gândit exact ca tine, până nu de mult. Acum văd lucrurile altfel. Nu ştiu dacă m-ai înţelege şi dacă are rost să mă explic...

— Nu e nevoie, Mihule. Ţi-am mai spus: n-am nicio calitate să-ţi cer explicaţii. Asta - măcar asta - știu foarte bine. Ceea ce trebuie să ştii tu - şi cu asta am terminat - este că te poţi bizui pe ajutorul meu. Orice efort îmi ceri, am să-l fac. Chiar dacă nu-l înţeleg.

Ce poţi reproşa unui om care nu te înţelege, dar - chiar neînţelegându-te - îţi oferă ajutor total, neprecupeţit? Evident, nimic. Mihu se desparte de Ioana convins că nu are decât a-i mulţumi, aşa cum a şi făcut-o. Dar asta nu-l împiedică să se întrebe: „Oare, dintre oamenii care vor sincer binele cuiva, câţi i-ar face într-adevăr bine, dacă ar fi lăsaţi să-şi pună în aplicare toate bunele intenţii, până la capăt? Şi ce s-ar alege de cel în cauză dacă la un moment dat nu și-ar defini el însuși acel bine care - de pe margine - se vede atât de diferit?"

...După-amiază, Manole aduce o veste bună: s-a aprobat şi s-a perfectat participarea la turneul vienez. Juanito vine sigur acolo, probabil şi Lopez... De fapt, pentru noi, Lopez ar fi mai interesant; el este posibila breşă, lui trebuie „să-i luăm pulsul"... Replica lui Abrudan cade ca un duş rece:

— Nu pot, Manole.

— Cum? Păi aşa ne-a fost vorba? Pentru echipă, pentru meci, lăsăm la o parte orice altceva... Şi pe urmă... e Viena, Mihule!

— Până acum n-am spus nimic; nici ţie, nici lui Mavrodin, nici lui Racoviţă. Sunt autorul proiectului după care se va construi Palatul Sporturilor...

— Tu?

Abrudan zâmbeşte. „Are dreptate să se mire...”

— Da, eu. Acum se naşte. L-am început aproape odată cu antrenamentele. Cum m-am descurcat numai eu ştiu... Nu mă plâng. Nici acum n-ai fi aflat dacă - după atâtea săptămâni de muncă - nu mi s-ar fi cerut o a doua variantă, pentru un alt amplasament. Înţelegi? Altă ambianţă, deci altă faţadă, alte fundaţii; ce mai - alt proiect!

— Bun, înţeleg... Dar noi?

— Ia-i pe copii şi du-te. Eu rămân să urnesc treaba la institut. De pregătirea mea să n-ai grijă; respect graficul cu sfinţenie. Sper să mă fac liber pentru cantonamentul planificat.

— Mihule!... Acolo... te implor! Trebuie!

Abrudan zâmbeşte din nou.

— Mi-ai prins slăbiciunea la cuvântul ăsta... Bine, tocmai de-asta rămân; ca să-l fac posibil.

— Eu contam pe tine la Viena... Pe lângă participarea propriu-zisă, care nu ţi-ar strica, ştii „să vezi”, ne-am fi sfătuit... Acolo, la faţa locului, trebuie să stabilim planul concret pentru cele trei zile de foc.

— Ştii tu să vezi mai bine ca mine. Notează totul şi, când vii, pe calm, stabilim ce e de stabilit.

— Să încercăm o intervenţie undeva, la institut, la minister, la...?

— Inutil. Cel mult, poţi obţine să mi se ia proiectul. Dar nici asta nu cred că s-ar mai aproba, acum. Spune-le băieţilor de turneu. Se vor bucura.

— Aproape că nu mai ştiu ce să fac... Eu pe tine voiam să te duc; cu ei, aproape că... E cazul?

— De-abia cu ei e cazul. Să mai capete puţină experienţă, să se înveţe cu atmosfera, să le mai treacă spaimele...

— Şi dacă, văzând, de-abia le intră spaima-n oase?

— Depinde de tine să vadă ce trebuie văzut şi să înţeleagă ce trebuie înţeles. Ţine-i lângă tine, discută, fă şcoală cu ei, ca la tablă, demontează mecanismele „minunilor” din teren şi va fi bine... Ambiţionează-i! Acum, hai la lucru, că ne-apucă noaptea!

Antrenamentul a decurs normal, adică bine. Vestea i-a stimulat pe băieţi; au tras cu dinţii... Nici lui Mihu nu i-a mers rău. Cel puţin doi dintre spectatorii care l-au urmărit azi pentru prima oară sunt mulţumiţi. Unul e Iliuţă. Copilului probabil i-ar fi plăcut oricum; Laura, însă, e un observator ceva mai greu de mulţumit şi dacă ea spune că e bine, atunci... Şi-a notat câteva lucruri în carnetul unde ţine evidenţa grupei, sub menţiunea ,,De discutat cu Mihu”. Ceea ce, iată, şi face la sfârşitul antrenamentului, în timp ce Iliuţă se zbânţuie puţin pe teren, ca un „aconto” la zilele pline ce vor începe de mâine.

— Am privit cu atenţie. Tu cum te apreciezi? Azi ai fost în vârf, sau mediu?

— Mediu; poate puţin sub... M-am concetrat foarte greu.

— Necazuri?

— Încă nu ştiu; poate. Dar griji şi oboseală - sigur.

— La serviciu?

— Da. Un lucru foarte greu şi foarte important pentru mine, pe care-l credeam aproape terminat, trebuie luat de la cap.

— Posibil, totuşi?

— Da, dar... cumplit de greu. Mi-a bulversat toate planurile, tot programul. Va trebui să pierd şi nişte nopţi.

Laura rămâne o clipă pe gânduri.

— Suporţi... mai suporţi un sfat, o părere?

— Nu suport; aştept!

— Nu te speria. La treburile de-acolo nu mă pricep, dar aici, poţi să mă crezi... Din ce-am văzut, cred că poţi să dai... chiar şi câteva nopţi. Încă ai de unde.

— Trebuia să plec cu băieţii la un turneu, la Viena, să ne mai facem puţin „mâna”... Chiar cu Juanito, poate şi cu Lopez, adversarii de la toamnă. Dar uite, noutăţile de la institut mă obligă să rămân acasă...

— Să le fii recunoscător dacă ele te ţin departe de turneu! Chiar vreau să discut cu tine, Mihule... Dacă aş fi Corbeanu, dacă eu aş conduce şi pregăti lotul, inclusiv atmosfera din jurul meciului, ştii ce-aş face? N-aş neglija nimic pentru a crea şi întreţine adversarilor convingerea că meciul e câştigat dinainte, că deplasarea la Bucureşti e o plimbare... iar pe tine, care - cert - ai două clase peste al doilea jucător al nostru, fie el Marcel, fie Andrei, fie Florin, te-aş ţine cât mai departe de orice priviri indiscrete. Nu te-am văzut în meci, dar - aşa cum simt că-ţi merge jocul - cu concentrare totală, cu multă îndrăzneală şi cu puţină şansă, poţi lua punct la spanioli.

— Trebuie cel puţin două...

— La o adică, poţi lua două.

Abrudan priveşte neîncrezător. „E amabilă, vrea să mă încurajeze”... Laura îi înţelege gândul.

— Cred ce spun. Cu o condiţie: să fii „asul din mânecă”, surpriza, omul de care adversarul nu se teme, nu l-a văzut, nu-l ştie... în Cupă nu se joacă la spectacol, ci la victorie. Pe Lopez cred că-l poţi întrece jucând tenis, pur şi simplu... La Juanito, dacă e aşa de bun cum se spune, îţi rămâne tactica scoaterii din mână şi... răbdarea de fier; am auzit că e foarte irascibil. Dacă-l exasperezi cu „baloane”, cu loburi greu de folosit pentru atac, nivelezi şansele şi... totul devine posibil.

— Laura, nu vreau să mă fluiere lumea!

— Când tribunele vor „simţi" victoria, te vor aclama!

— Da, dar...

— Lobul, mingea înaltă, „ţăcăneala" fac parte din joc, nu le-a interzis niciun regulament din lume. Toate la un loc înseamnă tactică, și tactica reprezintă nu numai dreptul, ci și datoria ta! Oricum, eu aş pregăti în mod diferit cele două meciuri de simplu. Dacă-ţi merge atacul și mai ales dacă adversarul te lasă, joci ambele meciuri tăios, la atac, în stilul tău; dacă Juanito are cojoc prea gros, schimbi acul! Dar asta înseamnă să te pregăteşti minuţios, să migăleşti fiecare element de joc, să te ţină picioarele şi nervii pentru ambele situaţii, să te-asculte mâna şi, mai ales... să crezi. Ai început să crezi?

Mihu tace.

— În locul tău, n-aş accepta deplasări, turnee, confruntări cu cineva care-i poate preveni. Şi aşa, pe aici se vântură cam multă lume, după opinia mea... Opreşte-l măcar pe Florin şi lucrează cu el la cataramă, dar undeva, pe un teren mai ferit. Şi, dacă se face cantonament, lucraţi cu „porţile închise"... Faceţi-i să creadă că meciul de la Bucureşti va fi pentru ei un „galop de sănătate", iar în teren, oferiţi-le exact ce n-au aşteptat: un adversar perfect pregătit, hotărât să-şi apere şansa. De copii, nu ştiu ce să zic, dar în şansa ta cred, Mihule.

— Cinstit?

Laura îl priveşte contrariată; pentru ea, întrebarea sună ciudat.

— Da, cinstit. Altfel - cum?

— Iartă-mă... Din ce-ai văzut azi, ce ţi-a plăcut?

— Am să-ţi spun şi asta...

Discuţia a continuat până când prezenţa lui Iliuţă, alungat de întuneric de pe teren, i-a amintit lui Abrudan că de-abia de acum încolo masa trebuie pregătită, servită, apoi vasele... Iar

când Iliuţă va adormi, măcar ceva-ceva din ce şi-a luat acasă de lucru...

Parcă citindu-i gândurile, Laura întreabă:

— Pot să te-ajut cu ceva?

— Mai mult decât ai făcut-o...

— N-am făcut altceva decât să vorbesc, Mihule; atâta am făcut, de fapt, pentru tine. Şi ştii că eu la vorbe nu mă pricep. Dacă pot să te-ajut concret, o fac cu plăcere.

— Cum să nu... Să-i dai de lucru lui Iliuţă cât poţi mai mult şi cât poţi de des.

— Simplu... Trimite-l în fiecare zi. Vrei, Iliuţă? Dimineaţa, în grupa de copii; după-amiază, cu lotul de „Cupa Davis”!

— Şi la prânz, domnişoara Laura! Mănânc cu tata, la lot!

— Da? Ei bine, atunci am să te-alerg... ca pentru meciul cu Spania.

După ce Laura a coborât din maşină, în faţa casei ei, cei doi Abrudan îşi continuă drumul, tăcuţi. „În câteva ore... doi oameni, două femei care-mi vor binele amândouă... Şi sincer! Fără să ascundă că nu le sunt indiferent, că nu vor nimic de la mine, nu-mi cer nimic, nu-mi impun nimic. Pur şi simplu, îmi întind o mână de ajutor. Ar trebui să mă consider un om norocos, nu? Poate şi sunt... Azi, când s-au încurcat iţele, toţi au sărit să mă ajute, şef şi colegi, iar ele... Dar cum se face că binele uneia îmi e atât de străin, în timp ce... Străin? Nu, dimpotrivă! Atât de cunoscut, atât de familiar... Câţi ani mi-a guvernat viaţa? Nu mai ştiu... Şi de când am început să îndrăznesc să-l judec? Pe când, ce spune Laura, binele ei... Să fie tentaţia noutăţii? Să mă atragă, să mi se pară al meu doar din raţiuni egoiste? Dorinţă de revanşă? La ce bun? Şi împotriva cui? Nu, nu se poate, nu e aşa! Probabil că gândim la fel, binele văzut de ea se potriveşte cu al meu... Dar asta, numai de-acum? Sau...”

Seara, acasă, copilul, mândru că antrenorul echipei l-a văzut la lucru, cu racheta în mână, îi spune lui Mihu:

— Tata, nenea Manole a spus că sunt bun!

— De, măi, Iliuţă, ştiu şi eu? Cu vorbele-astea ne-a pus pe jar nen-tu Manole pe amândoi. Tu măcar ai timp să-i confirmi diagnosticul, dar la mine se cam strânge funia la par...

Copilul, neumblat pe la ţară, nu prea înţelege cum vine povestea cu funia şi parul, dar simte că în clipa asta Mihu nu glumeşte şi nici n-a aruncat o vorbă, aşa, ca să umple timpul sau să se afle-n treabă.

14

De aproape o săptămână, Corbeanu, Grigoraş şi Marinache sunt la Viena. Mihu a rămas acasă, reţinut de treburile lui. Gruia n-a făcut nici el deplasarea, dar nu pentru că Federaţia ar fi decis să nu meargă sau pentru că l-ar fi reţinut Abrudan, ci din cauza organizatorilor turneului; doi băieţi foarte tineri, fără palmares, ajung. Al treilea, altă dată... De altfel, şi aceste două locuri s-au obţinut în mare măsură datorită intervenţiei şi asigurărilor lui Corbeanu. Turneul e destul de puternic şi se desfăşoară fără „calificări”; se intră direct pe tabloul de concurs.

Rămaşi singuri, Mihu şi Florin şi-au regăsit pentru câteva zile vechiul lor loc de întâlnire, „terenul cu iederă”, pe care nea Tache l-a aranjat şi dichisit, că ar putea găzdui până şi *Masters*-ul... Numai că, acum, cei doi nu joacă, pur şi simplu, ci trudesc din greu, finisând execuţii tehnice, reluând de zeci şi zeci de ori o temă de atac sau de apărare, până când „schema” iese perfect, de cel puţin 5-6 ori consecutiv. După antrenamentul propriu-zis, urmează seria lungă - subiectiv, ei o resimt nesfârşită! - de

servicii. Cu câte un coş plin de mingi la îndemână, Abrudan şi Gruia nu părăsesc locul de serviciu până când n-a fost expediată ultima minge în terenul de ţintă cu cât mai multă forţă, cu câtă forţă le-a mai rămas. Iliuţă, prezent la toate cele şase şedinţe, notează în carneţel cu maximă conştiinciozitate câte mingi în teren, câte afară, câte fileu, câte colţ (adică aşa cum ar trebui să meargă toate), făcând apoi procentajul după fiecare serie de 100. Azi, vineri, concluzia e clară şi, desigur, îmbucurătoare: la serviciu s-a câştigat mult în precizie. Cât despre forţă, aici Mihu încă nu e mulţumit. În ce-l priveşte, a început să simtă oboseala. Aparent, totul e în ordine; o confirmă procentajele atinse nu doar la serviciu, ci la mai toate execuţiile exersate în serii-test, din ce în ce mai lungi, pentru a fi mai edificatoare, notate de Iliuţă, iar o dată chiar de Laura. Cine-l vede n-are de ce să fie nemulţumit, dar Abrudan simte că se întâmplă ceva cu el. Oboseală? Supraantrenament? Plictisul sutelor şi sutelor de repetiţii obsedante ale uneia şi aceleiaşi mişcări sau execuţii tehnice? Ar fi bine... Pentru că astea... trec. Nu cumva... vârsta? Poate... atât l-a ţinut benzina. Poate... orice efort, orice pas înainte de-acum încolo va însemna un atentat la rezervele din care deja a început să consume?... De n-ar fi aşa, de s-ar putea umple la loc rezervorul, ca la maşini, podiumurile de premiere ale marilor turnee ar fi pline, probabil, de jucători peste 35 de ani; doar ei acumulează cea mai bogată experienţă, şi n-o fi Mihu Abrudan singurul tenisman din lume care a ştiut, de bine, de rău, să se conserve... Să fie de vină nopţile? În ultima vreme, proiectul i-a dijmuit somnul; se culcă mult după miezul nopţii, iar acum trei zile a apucat să doarmă numai tre ore „Trebuie să mă limpezesc. Diseară, cu orice preţ, la 9,30 în pat! Şi mâine, pauză. Complet". Îl îngrijorează şi faptul că jocul nu-l mai bucură, că nu mai apucă racheta cu plăcerea de-acum trei luni, că vlaga

parcă i s-a scurs din trup, suptă de căldura după-amiezelor de iulie, de planşetă, de cifre şi calcule, de grija pentru foile din calendar, de gânduri, de frământări, de alergătura dintre casă, teren şi institut...

Între atâtea motive de îngrijorare, o bucurie, un punct de sprijin: Iliuţă. Proaspătul premiant se poartă minunat. Parcă simţind „gâfâiala" lui Mihu, copilul îl scuteşte de o mulţime de treburi. Cel puţin de când prânzul e asigurat pentru amândoi, la lot, Iliuţă a devenit „bucătarul-şef" al cinelor şi micului dejun. Merge dimineaţa la piaţa de lângă casă, caută zarzavat proaspăt şi fructe, aduce lapte, pâine şi cele strict necesare micii lor gospodării. A învăţat soiurile cele mai bune de dulceaţă, gem şi compot, a aflat unde se aduc, de regulă, „delicatese" cu care vrea să-şi „regaleze" tatăl după efortul istovitor... Ce mai, gospodar în toată regula! Dintr-o „problemă" la care Abrudan se gândea cu teamă la începutul verii, neştiind cum va reuşi s-o descurce, băiatul a devenit un ajutor de nădejde. Face totul firesc; nu numai că nu se plânge, dar i se pare normal să pună umărul la gospodărie, să-şi împartă treaba şi răspunderile cu taică-său. Bucuria de a juca tenis, de a fi atâta timp împreună cu Mihu, mândria de a-şi vedea tatăl în fruntea acestei întreprinderi pe care seriozitatea, sufletul şi credinţa lui Abrudan au pus-o pe baze trainice, toate îl fac pe Iliuţă să trăiască cele mai frumoase zile din viaţă. Până şi greutăţile gospodăriei şi le-a asumat cu mândria de a fi depăşit copilăria dependentă; acum se simte „bărbat", aşa cum i-a spus Laura în acea dimineaţă pe care n-o va uita, probabil, niciodată.

Proiectul avansează şi el. Prima variantă, cea pe care Mihu încă mizează, mai exact cea pe care şi-ar dori-o, este - practic - gata. Avizarea n-a avut loc, ea se va efectua o dată pentru ambele variante, dar cele câteva detalii şi anexe la care se mai

lucrează încă nu mai pun probleme. La varianta a II-a e încă de furcă, dar - şi aici - ce-a fost greu a trecut; în cel mult două săptămâni speră s-o termine. Exact cum le-a promis băieţilor: august - cantonament. Of, de-ar vedea calificativul în buzunar, fără altă grijă decât...

E târziu. Nea Tache dă semnalul; parcă şi el simte că, mai degrabă decât cele 100 de servicii peste normă, lui Abrudan i-ar trebui acum puţină odihnă, o oră de somn în plus...

— Gata, dom' Mihu, că v-a apucat noaptea!...

— Încă 20, nea Tache...

— Niciunul! Se răceşte apa caldă, cu ce mai faceţi duş? Dom' Florin, ia-l dumneata, că altfel doarme aici...

După baia fierbinte - alarma lui nea Tache a fost, evident, alarmă falsă - şi după apa minerală rece, adăugată cu puţină licoare din termosul lui Iliuţă, cei doi Abrudan împreună cu Gruia părăsesc terenul, în „*Dacia*" lui Mihu. De la volan, acesta întreabă:

— Iliuţă, știi cumva dacă Laura a avut ore şi după-masă?

— Parcă spunea că da...

— Atunci trecem s-o luăm.

Ocolul nu e mare; în câteva minute, maşina poposeşte în parcarea bazei, alături de turismele ce-şi aşteaptă, cuminţi, proprietarii.

— Te duci tu s-o cauţi?

— Imediat!

Copilul deschide portiera, să coboare, dar se oprește pentru că - în lumina scăzută a amurgului, devenită aproape întuneric - recunoaşte, ca şi Mihu de altfel, pe profesoara sa, îndreptându-se către parcare. Laura nu e singură. O însoţeşte un bărbat tânăr - cel puţin, aşa pare după mers, după alură, după sacul cu echipament şi rachete, purtat cu uşurinţă şi cochetărie pe umăr.

Bărbatul descuie portiera unui „Oltcit" parcat la nici douăzeci de metri şi o invită, galant, pe Laura să urce. După ce se suie şi el la volan, maşina demarează.

— Bine că n-a plecat cu troleibuzul... Mihu învârte cheia în contact şi porneşte pe traseul pe care, după atâtea drumuri la Herăstrău, bătrâna sa „Dacie" l-ar dibui, probabil, şi nepilotată. Binele din remarca lui Abrudan este un fel de a spune. Adevărul e că puţine întâmplări din ultima vreme - şi, slavă Domnului, n-a dus lipsă! - l-au pus pe gânduri ca acest fleac. „Fleac? Bineînţeles! Laura Nicolau, vechea mea cunoştinţă, rămasă la teren până-n pragul serii, n-a plecat azi cu mine, ci a găsit o altă ocazie de a ajunge acasă mai repede. Şi ce-i cu asta?" Aparent, nu e nimic; poate nu e nici dincolo de aparenţe... Era însă cu un bărbat. Ei, şi? Din cauza întunericului, nu i-a distins trăsăturile, dar atitudinea generală era, parcă, de curtoazie... Şi cum ar fi trebuit să se poarte, mă rog, un bărbat bine crescut cu o femeie ca Laura? Şi, la urma urmei, chiar dacă bărbatul era tânăr, drăguţ, venit special s-o aştepte, s-o însoţească la un spectacol, la o plimbare, într-o vizită, oriunde, cu ce drept doreşte el, Abrudan, să ştie intenţiile acestui bărbat? „Dar Laura... a acceptat invitaţia...". Şi ce dacă? E dreptul ei. N-are nicio obligaţie faţă de nimeni; faţă de Abrudan în niciun caz. L-a aşteptat ani de zile. Când a rămas singur, i-a adus aminte - cu discreţie, cu delicateţe - că există şi că sentimentele ei nu s-au schimbat. I-a înţeles încă o dată refuzul; mare minune să nu-şi fi reproşat singură că nu i-a respectat dorinţa de izolare. După doi ani, când el a provocat ultima explicaţie prin intervenţia aceea deplasată, a înţeles, a auzit că Laura încă... Dar câte femei ar fi avut curajul să nu-şi ascundă sentimentele? Câte femei ar fi avut tăria să nutrească un

asemenea sentiment şi să rămână fidele? Au trecut de atunci, iată, trei luni... Cât să mai aştepte? Ce să mai aştepte Laura de la el? Poate, frământări de limpezit... dileme de rezolvat... cereri de ajutor... Cu rugăminţile a fost generos, n-a ocolit-o. În rest, niciun gest de apropiere... niciun semn că i-ar putea uni vreodată şi altceva decât nevoia lui permanentă de sprijin; dar sprijin strict camaraderesc şi strict univoc. Iar acum, când femeia aceasta tânără, frumoasă, e aşteptată şi condusă de un bărbat, el, Abrudan, descoperă că se întreabă, se frământă, vrea să ştie cine e bărbatul, ce caută aici şi dacă Laura... „Aş merita să-mi râdă în nas! Şi bine mi-ar face". Sigur, totul e foarte clar, Înţelege. Dar speră, totuşi, că un coleg a vrut pur şi simplu s-o scutească de aşteptarea troleibuzului şi nimic mai mult... Sau că eventuala intenţie mai serioasă nu va căpăta din partea Laurei niciun răspuns.

„Când alergam după Laura, să-mi limpezească gândurile, nu era tot ea? Tot frumoasă? Tot interesantă? Tot atrăgătoare? A trebuit s-o văd lângă cineva ca să pricep că orice om are dreptul să-şi trăiască viaţa, sau măcar o parte din viaţă, dacă şi-a irosit cei mai frumoşi ani aşteptând...? Că, mai devreme sau mai târziu, fiecare om îşi face viaţa într-un fel... Dar eu? Ce am de gând să fac din viaţa mea? Termin proiectul, se duce şi meciul... şi pe urmă? Poate chiar în seara asta, acum, Laura a ales un posibil drum, lângă cineva. E dreptul ei. Dar eu, dacă Laura...?"

— Am ajuns, nea Mihu. Mulţumesc, bună seara...

Noroc cu Florin, altfel cine ştie unde ar fi oprit maşina.

Seara s-a desfăşurat, în continuare, exact cum şi-a dorit-o Mihu: masa - cât se poate de expeditiv, cu ajutorul lui Iliuţă, devenit expert în pus, servit, strâns şi spălat vase. Apoi... direct la culcare. Azi nu mai există nici proiect, nici variante, nici calcule, nici anexe, nimic; numai odihnă. Cu condiţia, desigur,

ca în patul pregătit pentru noapte tot de către Iliuță, gândurile declanșate de întâlnirea din parcare să-i dea pace, să-l lase să doarmă. Ceea ce, deocamdată...

”Vienezii” s-au întors a doua zi cu impresii amestecate şi cu o stare de spirit care nu-l încântă pe Mihu. Bilanţul: Andrei - picat din primul tur. La luptă mare cu cel ce va ocupa, în final, locul al IV-lea, dar picat. Marcel - ajuns în turul al II-lea şi eliminat la „*tie-breack*” de... Juanito, câştigătorul turneului. Băieţii ca băieţii, dușul rece nu putea să nu-i afecteze, dar pe Mihu îl supără mai ales mina lui Corbeanu. Parcă i s-au înecat corăbiile. De-abia aşteaptă discuţia între patru ochi.

— Ce-i, Manole?

— Parcă nu ştii... Stai în găoacea ta, fierbi în suc propriu, munceşti de te speteşti, te-agăţi de speranţă ca înecatul de un pai și când ieși afară, când te confrunţi cu adversarul, constaţi că...

— Ce constaţi? Că Marcel nu l-a bătut pe Juanito aşa, din primul foc? De-aia l-ai dus pe Marcel la Viena?

— Nu, domnule, ştiam câte șanse are, că doar am capul pe umeri, dar Andrei...

— Lasă-l pe Andrei; nu cred că ai de gând să-l titularizezi la simplu. Hai să vorbim despre Marcel. În primul tur s-a descurcat, a învins un adversar bine cotat, aşa e?

— Da, aşa...

— Bun. Cu Juanito a ajuns la „*tie-breack*”; ce mai vrei? A luat un set, iar în cel decisiv, i-au lipsit două puncte; două! Cu atât l-a întrecut câştigătorul turneului. Eu cred că aveaţi motive să vă întoarceţi foarte bine dispuşi! Nu uita că băiatul e la prima ieşire de „seniori”, a jucat pe teren străin, în faţa unui public care merge întotdeauna cu „vedeta”, iar arbitrii și organizatorii... ce să mai spun. La Bucureşti poate fi altfel, Manole, veniţi-vă în fire!

— Nu ţi-am spus esenţialul: finala turneului...

— A câştigat-o Juanito... Nu te aşteptai?

— Ei, aici e-aici! Nu ştii cum a câştigat-o. Lopez i-a dat meciul.

— Lopez? Juanito îl bate când vrea!

— Aşa credeam şi eu. Aş mai crede şi acum, dacă n-aş fi fost în tribună... Sunt vulpe bătrână, ştiu să văd un meci; observ „cusătura”, chiar când e bine ascunsă... Asta m-a topit, Mihule: Lopez e mai în formă decât Juanito! La el mi-era speranţa: pentru mine, el reprezenta „breşa”, punctul slab...

— Un meci nu se câştigă pe slăbiciunile adversarului, ci pe forţa ta.

— Cu Spania? Sunt mai buni, toată lumea ştie. Ce s-o tot ascundem? Sunt mai buni! Am sperat, am crezut că, totuşi, se poate, speculând ceea ce îmi imaginam că e vulnerabil: Lopez. Dar uite, tocmai Lopez merge „ceas”!

— Nu contest că ştii să vezi un jucător... Am, totuşi, o rugăminte: fă un efort şi scoate-le băieţilor din cap chestia asta, dacă le-a intrat, cumva...

— Cu ei n-am discutat nimic.

— N-ai discutat, dar te-au simţit; au şi ei ochi. S-au întors derutaţi. V-aţi dus la turneu să vedeţi ce-i de făcut, nu să conchideţi „nu se poate”; asta reuşeşti şi de-acasă, cu puţin efort de comoditate...

— Să ne păstrăm luciditatea, Mihule...

— Dacă „luciditate” înseamnă drumul spre eşec, prefer să fiu nebun. Şi dacă numai aşa se poate, fă-o pentru mine, Manole: „înnebuneşte-i” pe băieţi. Redeşteaptă-le speranţa, încrederea, fă-i să simtă că au de ce să muncească pe brânci, până în ziua meciului... Dubii, frământări, temeri, spaime... cine nu are? Dacă ne copleşesc acum, s-a terminat! Lucrează cu Marcel pentru cele două puncte care i-au lipsit. Bagă-i în cap că, pe terenul lui,

cu publicul lui, cu experienţa câştigată, cu pregătirea de încă o lună şi jumătate, are de realizat exact ce-a reușit la Viena, plus două puncte. Atât! Manole zâmbeşte, dar cu zâmbetul care i-a displăcut întotdeauna lui Abrudan:

— O nimica toată...

— Nu, nu-i o nimica toată; dimpotrivă. S-ar putea ca punctele astea să fie totul, ele să decidă. Asta vreau să priceapă Marcel. Asta te rog să-l faci să priceapă.

Corbeanu zâmbeşte din nou, dar parcă altfel; sau i se pare lui Mihu?

— Ai fi bun de antrenor... Şi chiar de boss...

— Deocamdată m-ai chemat să joc. Ajută-mă, suntem echipă; singur...

— Oamenii ca tine sunt fericiţi, Mihule...

Ce uşor și ce frumos pare totul de afară! Abrudan răspunde, zâmbind:

— Te-ai întrebat vreodată câtă nefericire costă fericirea asta?

— Probabil că ai dreptate... Costă. Dar rezultatul nu merită?

— Când rezultatul vine... Și când plăteşte altul. Corbeanu rămâne pe gânduri.

— Pot să-ţi pun o întrebare?

— Să nu fie cea de care mă tem...

— Ba, exact asta doresc să te întreb: Mihule, tu crezi?

— Tu nu?

— Aici nu e vorba de mine; nu eu intru în teren! De pe bancă...

— Te superi dacă nu-ţi răspund acum?

— N-am dreptul să mă supăr. Totuși, când?...

— Când îţi dau răspunsul? După victorie, Manole. Până atunci, te „fierb”.

...Aşa au reînceput antrenamentele. Mihu şi-a reluat preocupările zilnice, bucuros că la institut lucrurile se

limpezesc mai repede şi mai bine decât sperase. Acum e sigur - va putea să plece cu băieţii în cantonament spre a doua jumătate a lui august, fără nicio „codiţă" lăsată în grija altora. Se lucrează, în continuare, la Herăstrău, cu un singur element de noutate, în ceea ce-l priveşte pe Abrudan: când pleacă şi când vine, ba chiar şi în scurtele pauze de „tras sufletul", simte nevoia s-o caute pe Laura. Drumul până la terenul centrului de copii i-a devenit obicei. Stă câteva clipe la gardul de sârmă, salută, priveşte, dacă are timp, rămâne încă puţin pe bancă, lângă prichindeii ce-şi aşteaptă rândul... Nu i-a spus nimic, n-a întrebat-o nimic, dar de fiecare dată priveşte atent în jur, parcă tot aşteaptă să întâlnească pe cineva, parcă doreşte să-l cunoască, să-şi dea seama dacă e, într-adevăr, aşa cum i s-a părut în seara aceea: tânăr, voinic... Dacă l-ar vedea, aproape că s-ar simţi uşurat; măcar scapă de incertitudini! „În locul meu, cum ar proceda Laura? M-ar întreba? Dar cum să întreb? Aş fi ridicol! Nu, asta nu mai e laşitate... Nici ea, după ce m-a văzut cu Ioana, la finală, nu m-a întrebat nici cine e, nici ce caută lângă mine... Curaj îţi trebuie ca să nutreşti sau să mărturiseşti un sentiment, nu să scotoceşti în viaţa intimă a cuiva... Mai ales când nu ai niciun drept". De câteva ori a condus-o până acasă, cu maşina, primind mulţumiri şi continuându-şi cursa către apartamentul său, în compania lui Iliuţă. Până când, într-o seară, tot în momentul îngemănării zilei cu noaptea, un bărbat s-a desprins de lângă intrarea blocului, întâmpinând-o amical. Parcă e acelaşi... Mihu n-a avut, evident, indiscreţia să aştepte un moment, să surprindă reacţia Laurei; din maşină, la ora asta, ar fi fost şi greu, dacă nu imposibil. Cert este că întâmplarea i-a făcut o seară grea, mohorâtă... Şi, iată, exact pe o asemenea stare de spirit trebuie să-i spună lui Iliuţă că se vor despărţi pentru un timp.

— De ce, tata? Nu ne merge nouă bine? Nu ne descurcăm noi?...

Argumentele şi elocinţa copilului îi fac bine, destinzându-l:

— Ba da, Iliuţă, dar cel puţin două săptămâni lipsesc din Bucureşti.

— Vin cu tine!

— E cantonament, viteazule... Şi chiar dacă se va face în Bucureşti, cincisprezece zile nu calc pe-acasă nicio oră. Cum să te las singur atâta timp?

— Şi eu?

— Ai două posibilităţi: în tabără sau la bunica. Tu alegi; sunt aranjate amândouă. Iliuţă încearcă să judece rapid avantajele şi dezavantajele celor două variante.

— Şi dacă mă duc la bunica, pot lua şi racheta?

— Bineînţeles!

O ultimă încercare, poate-poate...

— Dar cu tine nu se poate deloc, deloc...?

— Nu, Iliuţă. Dacă exista măcar o posibilitate, ai fi rămas.

— Tata, dar la meci...

— Oho, să trăim pân-atunci! Meciul e în septembrie; oricum eşti la şcoală. Copilul se dă bătut.

— Bine, la bunica. Dacă trebuie...

Îl priveşte surprins; plăcut surprins. „A învăţat cuvântul *trebuie*... Şi - ceea ce-i mai important - l-a înţeles. Măcar atât să ia de la mine...”.

Constatarea îl mai linişteşte. Atât cât poate linişti un gând bun într-un noian de gânduri învălmăşite.

15

”Ah, de-aş ieşi din teren, în septembrie, cum am ieşit acum de la avizare!“. Într-adevăr, Abrudan are toate motivele să fie fericit. Nu numai pentru calificativul în sine - „excepţional”! -, ci pentru bucuria lui Daminescu, pentru elogiile specialiştilor din afară, pentru felicitările beneficiarului - Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport -, pentru mândria din privirile colegilor cu care a muncit pe brânci până în ultima noapte (şi o bună parte din ea), pentru tot...

E frânt, dar asemenea clipe şterg amintirea efortului, te fac să nu mai simţi oboseala, nesomnul, să uiţi frământările, gustul amar al soluţiilor încercate şi invalidate de calcul. Acum îl vede. Palatul va fi aşa cum l-a visat: frumos, modern, cald, primitor, în ciuda impresionantelor sale dimensiuni; o gazdă minunată pentru spectator, pe care-l va întâmpina cu silueta sa elegantă, perfect armonizată cadrului natural şi construit. Apoi, înăuntru îi va oferi - cu fiecare detaliu - frumuseţe, bun gust, iar pentru sportivi... Cât şi-a dorit, în tinereţe, să joace şi acasă, în ţară, pe un asemenea teren şi într-o asemenea ambianţă! Câte schiţe n-a imaginat în cei cinci ani de studenţie! „Băieţii mai au timp; vor trăi multe bucurii sub cupola cu lămpi de neon... La 23, cel mult 24 de ani, ai încă timp în faţă... Norocul lor! Dar de gândit, l-am gândit eu, bătrânul; când veţi juca, să nu uitaţi asta, măi, tinereţe!“ Ar vrea să fie de faţă şi Marcel, şi Andrei şi Florin, să vadă proiectul, macheta, să le explice... „Lasă, avem timp şi pentru asta. Am să-i aduc!“. După consiliu, Daminescu l-a îmbrăţişat părinteşte - dar ca un părinte fericit. Ştia de la început că n-a ales numai cu inima, că arhitectul Abrudan îi va confirma încrederea; rezultatul a întrecut însă cele mai

optimiste aşteptări. Institutul oferă Capitalei, ţării, *Sportului* românesc, o bijuterie de proiect pentru un edificiu cu adevărat reprezentativ.

De mâine, Mihu pleacă; are scoatere din producţie pentru lot, dar poate pleca liniştit şi mândru de ce-a realizat în aceste luni de muncă încordată. Luându-şi rămas-bun şi urându-i la fel de mult succes pentru ce urmează, bătrânul său profesor îi strânge mâna cu atâta căldură câtă poate pune în gestul acesta de bărbat încă puternic, vânjos, parcă hotărât să nu-şi trădeze vârsta decât prin albeaţa părului.

— Îţi mulţumesc, Mihule.

— Dumneavoastră? Dumneavoastră - mie? Eu vă sunt dator atâta recunoştinţă... N-am să uit niciodată, n-am să mă pot recompensa niciodată...

Directorul îl opreşte cu un gest:

— Singurul merit pe care mi-l recunosc, în ce te priveşte, este că am dat breslei noastre un arhitect de care se va vorbi şi cu care mă mândresc... Mihu e copleşit de bucurie; asemenea cuvinte se aud rar din gura lui Daminescu, şi fac mai mult decât un calificativ, oricât de bun ar fi.

— Ştii că eu sunt zgârcit cu laudele... Dar tocmai de asta sunt zgârcit: să nu demonetizăm, prin inflaţie de adjective, adevăratele valori. Ce faci, în continuare? Ce program aveţi?

— Zece zile la munte, poate două săptămâni, apoi... ultima etapă, la Bucureşti.

— Mergi liniştit. Un iepure e împuşcat... Şi drept în frunte!

— Da, dar... cine aleargă după doi iepuri...

— Proverbul ăsta e inventat de un vânător care n-ar fi nimerit niciun iepure împăiat! Totul depinde de vânător, nu de iepuri!

— Credeţi?

— Nu cred: ştiu. Ca şi tine; doar te cunosc. Totul e să nu te laşi dus de val; nici de entuziasm, nici de spaime. Mergi pe drumul tău, lasă profeţii să-şi facă meseria, panicarzii să moară şi să-nvie de frică... Lasă-i în pace pe toţi. Tu... pregăteşte-te şi joacă. Joacă-ţi şansa, atâta câtă este.

— Dumneavoastră... ce simţeaţi, când intraţi pe teren cu un adversar mai puternic?

— Furie, Mihule. Da, da, furie... Dar nu pe el, ci pe mine, pe noi. Eram furios că e mai puternic. Adversarii nu sunt tot oameni? Nu joacă acelaşi joc, cu aceleaşi reguli, pe acelaşi teren, cu aceeaşi minge, cu acelaşi echipament? Atunci de ce să fie mai puternici? Uite, gândul ăsta mă punea pe jar! La rugby, asta ajută teribil; când te „montezi", faci ravagii şi la placaje, şi în „grămadă".

— La tenis... adversarul e dincolo de fileu, nici nu-l atingi.

— Nici la tenis nu strică să strângi din dinţi.

— Lecţia asta o știu, răspunde Mihu, zâmbind.

— Ţi-o reamintesc. Dacă omul și-ar aduce aminte când trebuie, ce trebuie - din tot ce știe!...

— Vă mulţumesc, n-am să uit.

— Şi ţi-aş mai recomanda... deşi nu ştiu dacă se poate, dacă există așa ceva: o încrâncenare decontractată. Crezi că e posibil? Eu am trăit o viaţă şi încă n-am aflat.

Abrudan zâmbeşte din nou. De câte ori nu s-a gândit la asta! De câte ori nu și-a imaginat un jucător cu concentrarea încordată pe care şi-o recunoaşte, dar şi cu nonşalanţa, cu detaşarea - uneori salvatoare - a lui Corbeanu! Să mori pe teren cu racheta-n mână, dar exact când tensiunea e maximă, să nu-ţi pese... Să fii „câine", dar la reușita de excepţie a adversarului care - de regulă - îţi „taie picioarele", să zâmbeşti fără să te prefaci, de parcă n-ar juca împotriva ta! Probabil că un asemenea jucător

ar fi imbatabil; totul e să se nască, să-l descopere, să-l „crească” cineva...

—...Pentru că, Mihule - îşi continuă Daminescu ideea - în cazul tău concret, şi îmi permit să spun special, înfruntând un adversar atât de puternic, n-ar fi ruşine să pierzi. Ar fi numai păcat. Mă înţelegi?

Înţelege foarte bine. Cum să nu înţeleagă - atât de exact şi lapidar formulat - propriul său gând?

Mavrodin a fost şi el prezent la avizare, în calitate de beneficiar; intervenţia în consiliu a fost de-a dreptul flatantă pentru Abrudan, dar a simţit nevoia să spună mai mult - şi altfel - decât a spus în şedinţă. S-a apropiat de Mihu, care tocmai îşi lua rămas-bun de la profesorul şi directorul său.

— Vă felicit şi pe dumneavoastră, tovarăşe Daminescu.

La gestul „bătrânului”, Mavrodin reia grăbit:

— Am de ce! Când am înţeles ce-a pierdut tenisul prin Mihu Abrudan - cel de la 22 de ani - am trăit o mâhnire greu de exprimat în cuvinte. Am suferit ca şi cum eu aş fi greşit. Dar acum, când văd ce-a câştigat arhitectura, mai-mai îmi vine să zic: tot răul spre bine...

— Fals, tovarăşe Mavrodin. Dacă tenisul era, atunci, la fel de înţelept ca arhitectura, câştigau şi tenisul, şi arhitectura. Îl cunosc bine pe Mihu; le-ar fi făcut pe amândouă cu strălucire. Poate cu momente de flux şi reflux într-o parte sau alta, dar... cu strălucire, vă asigur. Puteţi crede „partea” care a ştiut să-şi promoveze valorile... Dar nu înţeleg de ce vorbim despre tenismanul Abrudan la trecut, tocmai acum, când omul se pregăteşte pentru...

Remarca îl pune în dificultate pe Mavrodin; n-a vrut să spună asta, departe de el...

— Poate m-am exprimat greşit, vă rog să mă scuzaţi... Adevărul e că de Mihu Abrudan ne-am legat toate speranţele pentru la toamnă; dar ce „toamnă”, că mai e o lună...

— Arhitectura vă ajută, îi dă drumul la pregătire. După cum vedeţi, sprijin tenisul să-şi repare vechea greşeală.

Abrudan intervine:

— Fiecare ajunge până unde poate și până unde vrea. N-a fost niciodată nicio greşeală: sper că nici acum.

Mihu se desparte de cei doi plutind încă în euforia succesului. E minunat să ai succes! Colegii de atelier i-au pregătit o primire sărbătorească. Toţi ştiu că nu bea niciun fel de alcool, de aceea - în loc de șampanie - lângă sandvişurile şi bunătăţile măiestrit pregătite de Olga şi Ioana pentru tot atelierul şi colectivul proiectului, pe masa festivă n-au apărut decât sticle de *Pepsi*-cola. Ceea ce n-o împiedică pe Olguța să plaseze unul din atacurile - din eternele atacuri - la adresa lui Cucu, în clipa în care desface prima sticlă:

— Cuculeţ, de ce nu pocneşti tu din gură, dragule? Ai ocazia să fii - o dată în viaţa ta - pe post de şampanie, şi tocmai acum taci?!

În valul general de râs, Olga ridică paharul cu licoare cafenie, acidulată, şi schimbă tirul către Abrudan:

— Mihule dragă, felicitări pentru ce-ai făcut! Fie ca această cupă de *Pepsi* să-ţi dea avânt şi energie pentru ce te aşteaptă! Ştim cu toţii. Spania e o mare putere în tenis, dar aşa cum „invincibila armada” a fost spulberată fără să se tragă o ghiulea, numai prin intervenţia providenţială a unei furtuni...

Cucu o întrerupe, sec:

— Nu cunoşti regulamentul. Dacă e vânt, meciul se reprogramează. Așa că, de jucat, trebuie să se joace.

— Mersi, Cuculeţ! Mersi de precizare... Să joci, Mihule; dacă drăguţul de Cucu a decis aşa, să joci şi să învingi! Și să mai faci

proiecte cu „excepţional”, să ne mai iei în colectiv, să ne bucurăm ca acum! Ce zici, Ioana; mai lucrăm cu el?

— Dacă vrea Mihu...

— De când laşi tu lucrurile cum le vrea Mihu? Ce ştiu bărbaţii? Ia uite, dom’le! Atunci... rolul femeii? Aplauzele tuturor îi acoperă tirada, pentru că toţi ştiu - şi încurajează tacit - relaţia specială dintre Mihu şi Ioana. Nu numai pentru că apropiaţii lui Mihu - şi colegii îi sunt, real şi sincer, apropiaţi - ar dori ca el să pună capăt solitudinii la care singur s-a condamnat, ca pentru a ispăşi ceva, ci şi pentru că Ioana e o fată bună, un om aşezat, plăcut, serios. Lângă ea - aproape sigur - viaţa colegului atât de drag lor va curge ferită de imprevizibilul adus întotdeauna de o femeie imprevizibilă, capricioasă, egoistă sau... Ceea ce nu ştiu însă colegii - când aplaudă fără pic de răutate „săgeţile” Olguţei- este că atât Mihu, cât şi Ioana se simt stânjeniţi de zarva din jurul lor. Nu şi-au mai spus de nişte zile bune niciun cuvânt, în afara obligaţiilor de serviciu. S-au ocolit unul pe altul şi amândoi discuţia, ca doi oameni ce şi-au etalat o dată „programele” şi au constatat că nu se prea potrivesc - chiar aşa, schiţate, şi pe termen scurt... Rămân, desigur, multe motive de apropiere: în primul rând sentimentul - acum verificat - că la nevoie se poate bizui fiecare pe omul de nădejde din celălalt; plăcerea - pentru Mihu - de a se afla lângă o femeie frumoasă, mândria şi plăcerea - pentru Ioana - de a fi lângă un bărbat minunat, stimat, preţuit... Abrudan le cunoşte perfect. Dar parcă lipseşte ceva important, esenţial. Parcă între ei se interpune - nu „parcă”, ci sigur! - imaginea unei femei; o femeie blondă, şi ea frumoasă, şi ea un om aşezat, calm, echilibrat, înţelept... pe scurt, un om de nădejde; ea, însă, în plus... Ei bine, acest ceva „în plus” - pe care n-a putut să-l definească nimeni, nici

savanţii, nici poeţii, nici înţelepţii, nici măcar îndrăgostiţii! - îl face pe Mihu să se gândească din ce în ce mai des la femeia aflată acum departe de el, în timp ce Ioana, deşi e aici...

Vocea Olgăi îl readuce la realitate:

— Cuculeţ, vrei un sandviş fără pâine? Ştiu că ţii grozav la siluetă...

Din prudenţă, Cucu nu răspunde nimic, deşi replica îi stă pe limbă. Ştie bine că există zile când, într-adevăr, e mai sănătos să te fereşti de verva Olgăi; azi, se pare, colega lui a „prins” o asemenea zi.

...Despărţirea e plină de urări; toate pornite din inimă. Abrudan mulţumeşte tuturor, grăbindu-se către casă, pentru cealaltă despărţire; de Iliuţă. Băiatul are bilet la avionul de Baia Mare chiar azi după-amiază.

Mihu îl găseşte aşteptând, cu bagajul pregătit; după „reportajul” avizării şi după îmbrăţişarea de rigoare, o ultimă verificare a lucrurilor din valiză, un scurt popas la restaurantul lotului, apoi... direct la aeroport. Abrudan nu se grăbeşte, azi nu e antrenament, ci şedinţă tehnică, la federaţie, dar către seară. În maşină, Iliuţă tace. Priveşte fix prin parbriz, îşi ţine firea cât poate, până când Mihu, simţindu-i nodul din gât, își strecoară mâna dreaptă în ciuful copilului, strângându-i părul între degete exact cum face frizerul când vrea să scurteze părul prea bogat al unui client. Iliuţă se înmoaie; își apropie capul de umărul lui Mihu, gata să se lase în voia sentimentelor. Mâna îl mângâie, prin păr, în continuare, dar vocea lui Abrudan îl roagă - cu o gravitate în care se simte, totuşi, tandreţea.

— Iliuţă... Bărbăteşte. De acord?

Copilul se îndreaptă în scaun, încet, apoi oftează şi se străduieşte să răspundă pe acelaşi ton, deşi efortul nu dă exact ce-ar fi vrut el:

— Da, tata; bărbăteşte.

Ceea ce nu-l împiedică să-şi spună, cu năduf, că o fi plăcut uneori să te considere lumea bărbat la 11 ani şi să te trateze în consecinţă, dar alteori... Uite, acum, de exemplu!

Înainte de urcarea în avion, ultima întrebare îi dezvăluie lui Abrudan ce-l frământă pe Iliuţă:

— Tata... Joci?

— Da, Iliuţă.

— Titular?

— Titular; „numărul unu".

Răspunsul lui Mihu spulberă mai mult de jumătate din tristeţea despărţirii.

— Succes, tata, şi... n-avea grijă de mine. Am să fiu cuminte... Să-mi dai telefon!

O ultimă îmbrăţişare, dar... bărbăteşte, şi Iliuţă urcă scara avionului pentru prima sa călătorie pe calea aerului, spre oraşul în care-l aşteaptă bunica şi unchiul Gavrilă.

...Mihu e singur. Şi-a dorit aceste câteva zile de singurătate, sperând că-i va fi mai uşor să se adune pe ceea ce i-a rămas de făcut. Acum, însă, când - la volanul maşinii sale - se îndreaptă către sediul federaţiei fără nicio altă grijă decât meciul, aşa cum a vrut, simte că ceva important, ceva esenţial îi lipseşte. Ar mângâia părul negru şi des al copilului... I-ar asculta întrebările - care uneori îl uimesc, făcându-l să se întrebe dacă nu cumva a greşit, dacă atâta sobrietate, atâta seriozitate la vârsta asta, cerute şi dobândite prin pedagogia sa spontană, nu înăbuşă copilăria, uscând, îmbătrânind prematur. „Când vine, trebuie să fac ceva, să-şi trăiască vârsta... El nu mi-a cerut-o... Probabil că nici nu ştie cum ar fi normal! Eu trebuie să-i ofer! Dar când? Şi cum? Bunica spunea că-mi iubesc copilul, dar «ca un bărbat»... Eu, altfel... Poate dacă... Poate când...".

A ajuns. Sala de consiliu e aproape plină, deşi până la ora 18, când e fixată şedinţa, a mai rămas ceva timp. De fapt, lipseşte doar Mavrodin, care s-ar putea să nu vină; la aceeaşi oră i s-a anunţat în ultima clipă o obligaţie protocolară... Dar, iată-l, soseşte și el; a găsit o soluţie pentru acolo, dorea prea mult să participe la pregătirea întâlnirii cu Spania. Şedinţa începe; Corbeanu prezintă planul său, biroul federal se va pronunţa.

— Din ultimele informaţii - începe Manole - rezultă că la simplu vor juca Juanito şi Lopez. În lot mai figurează Salamanca; nu cred că va juca nici la dublu; deci, neinteresant pentru noi. Pe toţi îi ştim; i-am văzut la Viena. Cu Juanito, Marcel a şi jucat, pierzând foarte greu, la „*tie-breack*”, dar mi se pare mai înţelept să nu ne pripim cu concluziile, pornind de la acel meci... Să-i luăm pe rând - Juanito: 22 de ani, al 8-lea din lume, deci... clasă. Stângaci, foarte mobil, atacă tot timpul; serviciu tare și... fuga în faţă! Şcoală americană. Un prim dezavantaj pentru el: terenul cu zgură îi convine mai puţin. Al doilea: nu e foarte obişnuit cu jocul de regularitate exact și inteligent condus, bazat pe „contre” din fundul terenului. Al treilea - şi cel mai important -, de fapt singurul de luat în discuţie la modul serios: foarte irascibil. Mai ales când nu-i merge atacul, când e „contrat”. În rest, un jucător de mare elită - dacă se poate spune aşa... Cumpănindu-i obiectiv calităţile şi slăbiciunile, eu unul... nu mizez pe șansa lui Juanito. Pentru noi, cel puţin acum, mi se pare aproape invulnerabil... Ca să nu spun mai mult.

Racoviţă îl întrerupe:

— La Viena, Grigoraş l-a avut în mână! 1-1 după două seturi, iar în cel decisiv, spaniolul a câstigat la „*tie-breack*”; lui Marcel i-au lipsit două puncte!

— Aşa e, dar v-am prevenit să nu ne pripim cu concluziile! Juanito a făcut, la Viena, cel mai slab turneu din ultimul an...

în plus, atunci a acţionat elementul „surpriză”; acum ştie la ce vine.

— Vine la noi, Manole; jucăm acasă! Pe terenul nostru, cu publicul nostru... Nu e logic să cerem băieţilor mai mult decât în deplasare?

Un val de rumoare subliniază şi întăreşte întrebarea. Câteva voci susţin opinia lui Racoviţă; altele cer linişte. Mavrodin intervine:

— Termină-ţi gândul, Manole...

— Asta şi doresc. Logic este să le cerem victoria, dar nu prin punctele făcute la Juanito. Aşa, tovarăşe Racoviţă, pe logica dumneavoastră, eu am un argument care v-ar servi şi mai bine: dacă Marcel a scos un rezultat atât de strâns cu Juanito, atunci Mihu, omul nostru nr. 1, ar trebui să-l bată sigur! Ei bine, eu nu pot planifica punct câştigat la al 8-lea jucător din lume nici lui Mihu, nici altuia dintre băieţii noştri. Sigur, luptăm din toate puterile în toate cele cinci meciuri, ne agăţăm de fiecare şansă, nu neglijăm nimic, dar acum e vorba de punctele pe care trebuie să contăm şi în funcţie de cum stabilim priorităţile! Măcar de-am avea un punct şi de la Juanito; dar eu cred că putem bate şi fără el. Mă voi explica imediat. Al doilea jucător: Lopez. 29 de ani, mai modest ca valoare...

— Acum patru zile l-a bătut pe Juanito, la Hamburg - întrerupe cineva, din sală.

— Ştim şi noi. Asta nu infirmă ce-am spus despre Lopez, ci confirmă că Juanito a avut o pasă proastă. Dar să nu ne facem iluzii; „forma” e formă şi „clasa” e clasă... Juanito se va regăsi, când va juca la miză. De-altfel, să ştiţi că Lopez n-a jucat rău nici la Viena; cu mai multă ambiţie, putea câştiga finala. Doar a intrat în primii 30! Rămân, totuşi, la părerea că nu are „clasa” lui Juanito. E om de echipă, are un joc echilibrat, tenace, ţăcăneşte

bine, e şiret, speculează venirile imprudente la fileu, dar... l-am urmărit atent: nu are „arme” imposibil de contracarat. Dacă îi răspunzi exact, dacă-l iei „tare” şi repede, poate fi învins. După mine, el e „breşa” în zidul spaniolilor. La el ne trebuie două puncte: şi Mihu, şi Marcel.

Grigoraş nu-şi poate stăpâni un gest de bucurie; acum -, pentru prima dată, „nea Manole” îi rosteşte numele, precizând astfel cine va fi al doilea jucător al echipei. O titularizare firească, aşteptată, cumva chiar realizată „de facto”, dar de-abia acum pronunţată. Corbeanu îl observă şi completează:

—...Pentru că eu, cel puţin, pe Grigoraş îl văd al doilea om la simplu, lângă Abrudan. Succes, Marcele! Dacă te va aproba biroul...

Din nou, murmur general - acum, însă, de aprobare unanimă. Marcel e emoţionat; mulţumeşte din priviri tuturor, schiţează chiar şi un gest timid, de ridicare de pe scaun...

— Ne mai trebuie un punct - continuă Corbeanu. Eu îl văd la dublu. Să mă explic. Juanito joacă foarte rar dublu; îl incomodează disciplina tactică a probei, îl irită greşelile partenerului... Pe scurt, e cea mai vulnerabilă zonă a sa. Dacă spaniolii aruncă în teren cuplul Lopez-Salamanca... şi mai bine pentru noi; atunci intrăm cu şanse şi mai mari! La dublu, îi văd pe Marcel şi pe Andrei. Ei pot face al treilea punct - punctul victoriei.

Mavrodin intervine nu pentru a contrazice, ci pentru a se edifica:

— Dar soluţia Abrudan-Gruia? Au jucat mult împreună, în ultimul timp...

— Ar fi o variantă, tovarăşe Mavrodin, dar... vă spun sincer: mi-e teamă pentru Mihu să-l ţin trei zile consecutiv în teren. Prefer să-şi concentreze forţele acolo unde este nevoie de un

punct sigur şi unde n-am variantă: la Lopez. Şi apoi, nu uitaţi: Grigoraş şi Marinache joacă împreună de când erau copii. Şanse au, chiar foarte serioase; totul e să le valorifice. Deci, să recapitulez: Mihu - un punct, la simplu; Marcel - un punct, tot la simplu şi tot la Lopez; Marcel şi Andrei - un punct la dublu. Total = trei. Adică VICTORIE. Fiecare om din echipă are voie să facă mai mult, dar cine face mai puţin a pierdut meciul. El! Asta, ca să se ştie. De ce vă spun acum toate astea? Pentru că urmează cantonamentul, când trebuie finisat totul în funcţie de obiectiv, pe oameni şi pe jocuri. Recunosc, eu în ideea asta am lucrat şi până acum. Dacă am greşit... dacă sunt alte păreri, avem în faţă nişte zile de pregătire comună; timp mai este. Cum hotărâţi...

Păreri să nu fie? Câte vrei! Dar uite, oamenii ezită. Într-adevăr, e greu de contrazis logica „planului Corbeanu”. Cum să-i ceri lui Abrudan, la 37 de ani, să joace trei zile consecutiv? Ce caută în echipă, dacă nu poate trei zile? Foarte simplu: ca să aducă un punct! Dacă sorţii hotărăsc de-abia pentru a treia zi meciul Abrudan-Lopez, adică exact atunci când jocurile anterioare l-au stors de puteri pe Mihu? Pe cine ar mai satisface un set sau două, smulse, eventual, lui Juanito? La ce-ar mai servi chiar victoria la dublu, dacă s-ar rata punctul esenţial, al 3-lea, punctul victoriei? Oricum ai lua-o, oricum ai suci-o, ăştia-s adversarii, astea-s forţele noastre... Logica lui Corbeanu rezistă. Mai degrabă reuşeşte un băiat de 20 de ani să se recupereze după efort - mai ales că nu-i cere nimeni să se omoare în faţa lui Juanito - decât... Şi apoi, cuplul celor doi puşti e, într-adevăr, bine sudat; joacă împreună de când au început concursurile oficiale, îşi cunosc reacţiile, mişcările, tot...

— Ei, cum e, fraţilor?

Răspunzând întrebării lui Mavrodin, cineva exprimă cu voce tare impresia generală:

— Ar fi bine să poată fi şi altfel.. Eu, însă, nu prea văd cum. E gândit bine...

Altcineva adaugă:

— Pe hârtie, sună perfect...

— Lăsaţi hârtia. Să ne gândim la ce va fi-n teren!

— La asta m-am și gândit, tovarășe Mavrodin - își argumentează Corbeanu propunerile. Am calculat, n-am „tras din căciulă”, că matematica nu s-a inventat pe lume ca să ne-ajute să dăm cu zarul... Dacă aş fi sigur că Abrudan joacă partida cu Lopez în prima zi, n-aş fi ezitat nicio clipă să-l trimit în teren şi la dublu, a doua zi - că rezultatul din cea de a treia, cu Juanito, nu mai este esenţial! Dar aşa?... Asta e problema. Nu vreau să mă las în voia sorţilor, ci să conducem noi evenimentele.

Racoviţă este „pentru”, ca şi Perovici, ca şi alţi trei-patru membri ai biroului federal. Votul consfinţeşte strategia lui Corbeanu; Mavrodin n-o contrazice, deşi încrederea din ce în ce mai puternică în omul descoperit atât de târziu îl face să se întrebe dacă n-ar fi mai bine să se mizeze totul pe Abrudan. Dar e oare înţelept şi drept să încarci acum pe cineva cu cât nu poate, nu mai poate, în timp ce, când putea... Nu cumva el, Mavrodin, ar repeta greşeala antecesorului său, dar invers, îngropându-l pe Mihu sub povara unui obiectiv peste puterile lui şi făcându-l, astfel, răspunzător de eşec? Nu, asta nu doreşte în niciun caz. E mai bine, e mai sigur cum a gândit Manole.

Şedinţa s-a terminat. Strângeri de mâini, urări de spor la treabă, ultimele comunicări despre cantonament, anunţul că au sosit casetele video cu câteva partide ale spaniolilor, comandate de Corbeanu la Viena... Acum, jucătorii au rămas singuri. Pornesc și ei spre ieșire, felicitându-l pe Marcel pentru titularizare - o hotărâre aşteptată, într-un fel chiar cunoscută încă înainte de

„oficializare”. Abrudan şi Corbeanu rămân câţiva paşi în urma băieţilor.

— De ce m-ai menajat, Manole?

— Nu te-am menajat, că nu de-asta te-am adus la lot. Vreau să-mi dai punctul de care am nevoie.

— Trebuia să mă „încarci” cu două...

— Nu-ţi pot planifica victorie la Juanito, doar sunt de meserie! Dacă poţi, bate-l; m-ai face fericit cu un punct în plus, dar nu-mi cere să construiesc tot planul pe ipoteza asta.

— Mă puteai folosi la dublu...

„Ia uite, dom’le! A şi început să-mi facă reproşuri! Păi, dacă am luat-o aşa de-acum...” Corbeanu răspunde iritat:

— De ce nu te-ai ridicat, să le ceri lor? Dar cine cere se angajează, Mihule, că aşa, din gură, e uşor de dat! Hai la Mavrodin, dacă ţii neapărat...

— Nu, nu ţin deloc. Jucătorii nu vorbesc, ci joacă; cel puţin din punctul ăsta de vedere credeam că mă cunoşti...

— Aşa credeam şi eu, dar văd că viaţa e plina de surprize.

— Cândva mi-ai spus că eşti obligat să iei în calcul şi varianta „eşec”... Poftim, aveai ocazia să pierzi integral „pe mâna mea”, ceilalţi să rămână curaţi ca lacrima...

— N-ai uitat? Uite, eu am uitat. Ca dovadă... n-am folosit ocazia.

— Să-ţi mulţumesc? Să mă supăr?

— Cum vrei, numai... câştigă la Lopez. Ar fi păcat ca victoria la „dublu” să devină inutilă... Şocat de cuvinte şi de ton, Abrudan se opreşte, apucându-l de umăr pe Corbeanu:

— Mă voi strădui. Dar te rog şi eu ceva: dacă nu ne-am certat până acum, să nu dăm cu bâta-n baltă tocmai când e mai multă nevoie de linişte. Vreau linişte, Manole! În viaţa mea n-am putut face nimic pe râcă şi tensiune, înţelegi? Nu ştiu să ridic tonul,

nu ştiu să iau peste picior, nu ştiu să insinuez, să gândesc una şi să spun alta... Nu-mi „ies" pasienţele astea şi pretind să nu le încerce nimeni pe pielea mea. Deşi nu mi-e uşor, voi încerca să fac tot ce e omeneşte posibil, pe linişte şi calm. Vreau să mi se răspundă la fel. E clar?

E cât se poate de clar. De altfel, Corbeanu a regretat din prima clipă că nu şi-a stăpânit nervii, că a luat o bună intenţie drept „şah" la autoritatea lui. Acum nu ştie cum să-şi ceară scuze, cum să împace lucrurile; iată, s-a hotărât, dar Abrudan a pornit cu paşi mari după cei trei băieţi pe care i-a şi ajuns. În urma lui, Manole ezită o clipă. Da, da... De gândul ăsta aproape uitase. Luat de valul bunelor intenţii generale, scăpase din vedere vechea idee, atât de... Toţi vrem să fie bine; dar dacă nu va fi? Vorbind cinstit, şansele sunt cam... Ce-ar fi să...? Pe Mavrodin l-a simţit favorabil variantei cu Mihu la dublu; dacă s-ar duce mâine la el, propunându-i să întoarcă totul pe varianta 100% Abrudan"? Şi Mavrodin o să mă-ntrebe: acuma spui? De ce-am mai adunat un birou federal, de ce le-am mai explicat, de ce le-am mai cerut votul? Dar uite că există idei de ultimă clipă, inspiraţii de moment, poate salvatoare! Între logică şi instinct, uneori... Dacă aprobă, pentru Mihu schimbarea ar pica bine. I-aş spune: te-am simţit că vrei să joci şi, cu riscul de a fi luat drept neserios, m-am bătut să se aprobe modificarea, ţi-am acordat încredere nelimitată. Joci tot! Ce mai vrei? Pentru public şi foruri, schema e clară: „bietul Abrudan, a clacat..." Unde e puţină milă, altfel se analizează răspunderile... Să încerce acum? „Nu, azi nu se mai poate face nimic. Trebuie să treacă măcar o noapte. Mâine, poate mâine dimineaţă, înainte de plecare... Dar, până atunci, să ne odihnim şi să ne mai gândim: după unii, noaptea e un sfetnic bun..."

Mihu se grăbeşte spre casă. Simte nevoia să se culce devreme, deşi azi n-a lucrat deloc. „Ce m-a obosit în halul ăsta? Avizarea?

Deci, şi bucuriile sunt obositoare...". În dormitor, lângă pat, îşi găseşte sacul de voiaj aranjat de Iliuţă minuţios; deasupra, lista scrisă de mâna copilului, cu toate obiectele din interior. N-a uitat nimic, de la haine şi lenjerie, până la instrumentele de toaletă. Alături, sacul cu echipament, şi el plin cu toate cele de trebuinţă, puse în ordine, ca de o mână de gospodină pricepută. Mihu le priveşte înduioşat. Cât s-o fi socotit puştiul ce să pună, cum să le aranjeze... Ce migălit e totul! Fără Iliuţă, casa pare pustie. În clipa asta ar trebui să se simtă relaxat; nu poartă grija nimănui, azi a trăit una din satisfacţiile deosebite, cea mai importantă din carieră... La lot, obiectivul lui - aşa cum l-a aprobat biroul federal, în plen, - este mai liniştitor decât se aşteptase... Cu toate astea, nu-şi găseşte locul. Scoate ceva din frigider, dar nici să mănânce n-are chef; nu-i e foame. Se apucă să-şi pregătească patul pentru noapte. „Aseară... şi ieri seară... şi alaltăieri mi l-a făcut Iliuţă"... Soneria telefonului îl cheamă în camera de zi. E bunica: să fie liniştit, copilul a ajuns bine, s-a şi acomodat, îi place, schimbarea aerului o să-i priască... Iliuţă se amestecă în convorbire, confirmând, apoi adaugă repede:

— Alo, tata... Să mă ierţi, am uitat mânecuţele!

— Ce mânecuţe, mă, gospodarule?

— Bentiţele de bumbac, de la mână. Sunt în şifonier, în raftul din stânga... Ai curate vreo opt, să nu le uiţi!

La început, pe Abrudan îl pufneşte râsul. „Auzi la ce-i e gândul!". Dar după ce vocea copilului nu se mai aude, după ce a pus receptorul în furcă, veselia - câtă a fost - l-a părăsit de tot. Parcă e stingher, parcă e străin în casa lui. Casa lui... „Ce înseamnă, de fapt, casă? Locul unde dormi? Atunci ar fi suficient un cort! " Lăsându-se în voia unui impuls absolut spontan, ridică din nou receptorul şi formează un număr. De la celălalt capăt al firului îi răspunde o voce de bărbat:

— Alo, da...

Nu vocea asta a căutat-o Mihu; nu e numai decepţie, ci şi mirare, surpriză...

Trebuie totuşi să vorbească, doar farse la telefon n-a făcut niciodată:

— Bună seara. Cu Laura Nicolau, vă rog...

— Așteptați un moment.

Din receptor se aude - mai înfundat, dar deslușit, totuși - apelul binevoitorului:

— Laura, la telefon, dragă; te vrea o voce virilă...

E de vină gluma? Sau poate confirmarea faptului că Laura nu e singură, aşa cum a crezut, cum a sperat? Pentru a mia oară îşi repetă că n-are dreptul să reproşeze, să se mire, să se supere; nici măcar să întrebe.

„Va ridica receptorul şi... ce-i spun? Chiar... nu ştiu ce!” A format numărul pentru că, pur şi simplu, a simţit nevoia s-o audă, să-i vorbească, să-i spună că mâine pleacă, deci că un timp... Vocea bărbatului, sau poate şi gluma lui, i-a spulberat orice gând, orice idee de conversaţie, i-a alungat până şi senzaţia de singurătate neconsolată cu propria ei condiţie.; simte că altceva decât „alo! “ar fi incapabil să rostească acum. Cu un gest smucit, închide telefonul, înfuriat pe el însuși. „Bravo mie! Deşteptarea, Mihule, astea sunt ieşiri de cucoană isterică... Stăpâneşte-ţi nervii, că-ţi mai trebuie! “.

În timp ce se invită singur la calm, nu-şi poate stăpâni un zâmbet, dar nici el prea vesel. „Teoretic, știu că n-am niciun drept să mă supăr, dar când formez numărul şi-mi răspunde o voce de bărbat, trântesc receptorul. Ce ne mai pricepem la teorie! Ca Manole, cu planul lui... Teoretic, am învins; suntem calificaţi! Cu sarcini concrete, precise... Fix 3-2! Acum... totul e să vedem ce răspunde vocea de dincolo, dacă e tot aşa de impertinentă sau nu...”

16

Cantonamentul la munte a trecut mai repede şi mai uşor decât se aşteptau toţi. După căldurile din Bucureşti, lucrul în răcoarea terenului de sub cetini - minunat ales de Corbeanu - li s-a părut o plăcere. Chiar şi partea îndeobşte dezagreabilă a muncii, „condiţia fizică", n-a deranjat pe nimeni; fiecare şi-a făcut porţia conştiincios, apropiindu-se rapid de potenţialul maxim al capacităţii de efort. Cel puţin medicul lotului este mulţumit: Corbeanu, la fel - deşi cu el lucrurile sunt ceva mai complicate. Cu câteva minute înainte de plecare a apucat să schimbe vreo două vorbe cu Mavrodin, fără să-i poată spune gândul; acesta era presat de o obligaţie ce nu suferea amânare şi Manole a înţeles că - aruncată acolo, atunci - ideea ar fi fost compromisă definitiv. A rămas ca, la întoarcere, să-i spună ceva despre meci, o posibilitate la care s-a mai gândit...

— Important? Cât de important? Spune repede... Mavrodin chiar nu știe cât de important este pentru Corbeanu, dar nici Manole nu-i poate spune.

— Ce vreau să vă zic suferă amânare; e chiar mai bine. Când mă întorc, vă consult, ne sfătuim și - dacă ziceţi că e bine - facem.

Așa s-a despărţit de Mavrodin; cu uşa întredeschisă, cum s-ar spune. La munte a organizat două meciuri de dublu, pe lângă pregătirile pe care oricum le-ar fi făcut, între cuplurile Mihu-Florin și Marcel-Andrei; o victorie unii, o victorie ceilalţi, dar parcă mai concludentă cea obţinută de Abrudan. S-a jucat și un set Mihu-Marcel contra Florin-Andrei. Scor: 6-1 pentru cei doi titulari. De altfel, pregătirea de dublu a ocupat o bună parte din timp, ceea ce i-a permis lui Abrudan să zăbovească așa cum ştie el, cu migală, cu tenacitate uimitoare - asupra elementelor pe care se bazează „planul Abrudan"... Pentru că există și un

asemenea plan. Nu doar pentru jocul cu Lopez, ci pentru ambele jocuri de simplu. De votat, nu l-a votat nimeni, sau - mai exact - doar autorul său. Ceea ce, în cazul lui Mihu, e suficient.

Manole l-a urmărit nu fără mirare în aceste clipe de exersare a unor ritmuri şi mai ales a unor ruperi de ritm deconcertante. N-a cerut explicaţii, nici nu s-a implicat direct în această zonă a antrenamentului luat pe „cont propriu” de Abrudan. O singură dată, după finalizarea uneia din acţiuni, l-a întrebat, râzând:

— Armele secrete?

Abrudan i-a răspuns, ştergându-şi transpiraţia de pe faţă:

— Dacă sudoarea se numeşte „armă secretă”, atunci aşa e. Dar tare mi-e teamă că o cunosc și spaniolii...

Ciocniri n-au mai fost, de niciun fel. Atât Corbeanu, cât şi Abrudan au respectat pactul - făcut în primul rând cu ei înşişi - de a evita orice prilej de înfruntare deschisă. Pentru Manole n-a fost greu deloc. Treptat, a început să-şi regăsească nonşalanţa, detaşarea - cândva proverbiale. E cât se poate de atent la ce lucrează băieţii, nu-i menajează şi nu se menajează, nimeni n-ar putea să-i reproşeze nimic; dimpotrivă. Dar Mihu îl cunoaşte prea bine ca să nu ştie ce ascunde revenirea la un fel de a fi - revenire din ce în ce mai vizibilă. De când s-a întors de la Viena, Manole parcă e altul. Sau a redevenit el însuși... De când l-a văzut pe Lopez jucând, parcă s-a lecuit de ,,nebunia” cu care Abrudan credea că l-a molipsit. Să fie apropierea jocului? Când ştii că „mai e timp”, îţi permiţi chiar luxul de a cocheta întâi cu speranţa, apoi cu încrederea; dar când se apropie scadenţa, momentul adevărului... Mihu îi este totuşi recunoscător; toate astea le ştie el, numai el, pentru că le simte. Nimic din ce ghiceşte a fi în sufletul lui Corbeanu n-a ajuns la băieţi; faţă de ei defilează cu toate steagurile ridicate. Pregătirea fiecărui punct din cele planificate a făcut-o cu toată

seriozitatea, pornind de la înregistrările video; şi - la tenis - Corbeanu se pricepe, slavă Domnului... Cel puţin pentru partida de dublu - ambiţia sa - a cheltuit atâta imaginaţie, atâta fantezie, atâta capacitate de anticipare, încât e greu de presupus vreo situaţie concretă în teren a cărei soluţie optimă să nu fi fost discutată la tablă, apoi exersată cu racheta-n mână... Treaba se leagă, puştii au căpătat siguranţă, cred în şansa lor...

Cât despre Corbeanu, chiar dacă acesta n-a lăsat să se vadă, cantonamentul i-a întărit încrederea în Abrudan. Nu în echipă: în Abrudan. Ciudat amestec la Manole: încredere şi scepticism, cult al valorii (care parcă spune: nu se poate) şi speranţa că munca lui va duce totuşi undeva, că nu se va irosi în vânt... Acum admonestează cu voce tare pe Marcel că nu se duce la o minge pe care băiatul o considera pierdută, iar peste câteva clipe se amuza în sinea lui când îl vede pe băiat alergând de mama focului la o minge într- adevăr pierdută. „Ce naiv e omul la tinereţe, când crede că tot ce zboară... se ajunge!“. Lui Mihu nu i-a spus - la modul sincer şi serios - ce crede despre jocul lui; poate şi de aceea Abrudan a simţit - spontan - nevoia să pună ceva în locul cuvintelor. Pe teren, cu racheta-n mână de-o parte şi de cealaltă a fileului, unul şi-a etalat, iar celălalt a „luat pulsul” forţei de joc la care a ajuns Abrudan. Sigur, condiţia fizică nu-i mai permite lui Corbeanu să susţină un meci, şi nici măcar un set cu adevărat „tare”; startul e greoi, reflexele - întârziate, rezistenţa - redusă... Dar execuţiile sale tehnice, mai ales cele de pe loc, şi le-ar dori încă mulţi jucători de prim-plan ai tenisului internaţional. Cu ele „l-a spovedit” pe Mihu; acesta nici n-a clipit, răspunzând exact la toate încercările, apărându-se aproape fără greşeală şi contraatacând incisiv, de fiecare dată. „Numai de l-ar ţine” - se gândeşte Manole la fiecare minge returnată cu precizie - uneori cu precizie...

câştigătoare. Simţind „jocul" lui Manole, Abrudan nu urmăreşte să câştige punctul, pur şi simplu sufocându-şi antrenorul, lovind tare sau alergând mult; nu, ambiţia lui e să „încheie conturile" prin execuţii de rafinament, care-i ies la milimetru. Duelurile de subtilităţi între el şi Corbeanu fac, de altfel, deliciile celor trei băieţi. Regula generală s-a instaurat repede şi de la sine: când nea Manole şi nea Mihu pun mâna pe rachete şi se invită din priviri să „dea unul într-altul", toată lumea se opreşte din lucru şi priveşte; ar fi păcat să pierzi spectacolul. Atunci văd puştii - „pe viu" şi de-aproape - frumuseţea tenisului; atunci înţeleg unde ar trebui să ajungă, ce le mai lipseşte până la... De fapt, fiecare dintre ei reuşeşte multe din mingile celor doi, dar la nea Manole şi la nea Mihu totul e în cascadă, fineţurile vin una după alta, din poziţii imposibile, că uneori îţi vine să te freci la ochi: nu e scamatorie? Cum a pus-o? Cum a scos-o? Dar uite că nu e scamatorie, ci punct. Cel puţin la Abrudan, subtilitatea se îmbină cu viteza în execuţie şi totul se altoieşte pe forţă. Cum să ajungi mingea pusă la trei palme de fileu, când te afli lângă linia de fund? Şi cum să „ţăcăneşti", când - chiar în fazele „calme", de regularitate - mingea vine fie cu un efect imposibil, fie cu o forţă că-ţi scoate racheta din mână, fie la 3-4 centimetri de tuşa laterală, fie... în toate felurile la un loc? De fiecare dată, Corbeanu cedează. Cât îl ţin puterile, e crâncen; dar atât de crâncen, încât parcă ar vrea să tranşeze, mereu şi mereu, o rivalitate veche de când lumea. Când simte că se sufocă, începe să râdă, îi spune lui Abrudan: „Bravo, Mihule! " şi cedează locul unuia din cei trei puşti:

— „Omorâţi-l" voi, poate... la vârsta voastră... îi găsiţi ac de cojoc, eu nu mai am dinţi pentru Mihu.

Un singur lucru îl deranjează pe Corbeanu; dar şi treaba asta e atât de delicată, încât nu ştie dacă, şi cum... Cel puţin de când

sunt în cantonament, băieţii au - de fapt - doi antrenori. Când unul din puşti e mai aproape de Abrudan şi vrea să ştie ceva, să capete răspuns la o frământare, la o nedumerire, îl întreabă pe „nea Mihu"; când cineva e lângă Corbeanu, îl întreabă pe „nea Manole". Cum să-l scoată pe Mihu din circuitul răspunsurilor? Dar cum să-i reproşeze acestuia că le răspunde, că le arată, că îi învaţă? Ar fi şi mai... E un pericol pentru el prestigiul lui Abrudan? Chiar când foloseşte echipei? Efectiv, nimic de făcut. Dar situaţia îl roade, cu atât mai mult cu cât nu poate învinui pe nimeni. Autoritatea lui Abrudan s-a instalat firesc, aşa cum se întâmplă întotdeauna: când o meriţi, dobândești autoritatea nu alergând după ea, ci culegând-o fără niciun efort, ca pe un fruct copt, numai şi numai purtându-te cum îţi este firea, pentru că aşa s-a întâmplat de când lumea şi, probabil, aşa va fi în orice sistem de învăţare sau educaţie: nu înveţi pe nimeni nici ce ştii, nici ce vrei, ci numai ce eşti. Şi Mihu Abrudan este, îl simt toţi; acum ştiu şi băieţii, şi Corbeanu. Partea frumoasă e că, după fiecare moment de profesorat ad-hoc, Mihu trece „în banca lui", unde trage cot la cot cu toată lumea, ascultând indicaţiile lui Manole, executându-le fără comentarii, fără murmur, fără nimic din aerul atotcunoscătorului ce nu suportă sfatul sau părerea cuiva. Poate tocmai de asta, cu fiecare zi, creşte autoritatea lui Abrudan, poate de asta băieţii i se adresează din ce în ce mai des, cu tot mai multă încredere. Atât de strâns s-au legat Mihu de băieţi şi băieţii de Mihu, încât văzându-i odată strânşi roată, într-o discuţie în care nea Mihu vorbeşte şi ceilalţi ascultă, Manole se gândeşte, nu fără o umbră de umor, dar cu ceva mai mult năduf, parcă, decât umor: „După înfrângere, om vedea ce-o fi, dar ce se va întâmpla cu ăştia după victorie? Cine-i mai desparte?" Şi-a alungat repede gândul. „Măcar de-am bate! Asta să-mi fie problema: să scot

din lot un ins în pragul a 40 de ani, un maur care şi-a făcut datoria...”

Una peste alta, cantonamentul le-a priit; toţi s-au întors de la munte mai puternici, mai proaspeţi, mai liniştiţi. Deşi Abrudan nu şi-a menajat deloc forţele, nu mai simte oboseala care-l îngrijorase în zilele premergătoare avizării, când începuse să-şi facă tot felul de gânduri. Veştile de la Iliuţa sunt bune; asta nu înseamnă că băiatul nu aşteaptă cu sufletul la gură întoarcerea în Bucureşti şi... meciul. Mai ales meciul! Dar cine nu-l aşteaptă? Colegii l-au căutat de vreo două ori la telefon, să-i comunice că drumul proiectului merge şnur; de peste tot avizele vin fără probleme, doar cu felicitări. Numai de Laura nu ştie nimic. În câteva rânduri a ridicat receptorul, să ceară numărul ei din Capitală, dar gândul că-i va răspunde o voce de bărbat şi că vocea o va striga pe Laura, permiţându-şi, poate, o glumă la fel de proastă... Deşi e ardelean, Mihu are simţul umorului, mai exact gustă umorul, deşi nu-l practică decât foarte rar; detestă însă bancurile proaste, mai ales pe cele din zona lucrurilor cu care nu se glumeşte sau cu care el, Abrudan, nu glumeşte niciodată. Şi-apoi, ce să-i spună la telefon? Că e sănătos? Comunici asta cuiva apropiat, pe care-l interesează, care aşteaptă vestea. Laura are acum, probabil, viaţa ei; are de cine se interesa, are cine să-i ofere noutăţile aşteptate, dorite... Cât timp el n-a fost singur, l-a sunat vreodată Laura să-i spună „sunt bine, sănătoasă”? Atunci, cum ar face-o el?

Şi uite-aşa, tot întrebându-se dacă n-ar trebui, totuşi, odată, s-o întrebe de sănătate, chiar înfruntând riscul intermedierii unei voci de bărbat specializată în glume nesărate, s-a terminat stagiul de lucru la munte. Acum sunt din nou în Bucureşti, pentru ultimile finisări, pe terenul şi în condiţiile de concurs

cu care trebuie să se obişnuiască perfect. Au rămas cinci zile până la meci. Poimâine soseşte Iliuţă de la Baia Mare; Olguţa i-a promis că-l găzduieşte la ei, până se termină toată tevatura... De s-ar termina odată!

Tensiunea lui Corbeanu, manifestată paradoxal prin inflaţia de flecăreală uşoară şi bună dispoziţie exagerată, emoţia crescândă a celor doi băieţi ce-l vor însoţi în arenă, toate au început să răzbată și în starea de spirit a lui Mihu. Deocamdată nu e nici teamă, nici neîncredere, ci un sentiment difuz, greu de definit, dar stresant; pe scurt, s-ar simţi foarte bucuros să nu fie el cel care, peste cinci zile... să poată privi meciul din tribună, ca la finala „naţionalelor"... „Cam târziu pentru asemenea gânduri, domnule Abrudan! Asta să fie vestita minte a românului cea de pe urmă? Regretul că nu m-am spălat pe mâini la timp? Că nu i-am lăsat să-și spargă capul fără mine? Să-mi cam fie rușine... Mi-am și ales momentul pentru asemenea păreri de rău"...

Azi e antrenament. Ca întotdeauna în momentele dificile, de cumpănă, când îndoiala ameninţă să înăbuşe credinţa, Abrudan aleargă şi loveşte ca un turbat; strânge racheta-n mână să crape lemnul, încleştează fălcile şi încearcă să-şi alunge spaimele, cu singurul argument de necombătut, capabil să impună și adversarului logica sa: jocul. Şi jocul, iată, merge. Ieri, în prima zi de lucru la Bucureşti, după stagiul de la munte, n-a fost rău; azi, însă, i-a mers chiar bine, bine de tot. Văzându-l, Corbeanu își freacă mâinile, mulţumit; parcă a mai tras o gură de oxigen. După antrenament, un spectator neaşteptat se apropie, felicitându-l sincer: Laura. Unde a stat, că n-a văzut-o? Mihu o salută, puţin stingherit, dar bucuros în fundul sufletului...

— Bravo, Mihule! N-ai pierdut vremea la munte...

— Să vedem ce spun spaniolii...

Deşi răspunsul e circumspect, cuvintele Laurei au picat tare bine; avea nevoie de ele. Cei doi pornesc încet spre vestiare.

— Joci tot?

— Numai simplu; două meciuri. Obiectivul: un punct.

— Tu ai cerut aşa?

— Nu. Aşa s-a hotărât, răspunde Abrudan, pe un ton din care nu răzbate în niciun fel părerea lui despre decizie.

— Cine-a propus?

— Corbeanu.

— Deci... a fost corect cu tine.

„E teribilă Laura! A înţeles-o şi pe asta ”.

— Ţi-ar fi fost teamă să joci trei zile?

— Probabil că... nu mai mult decât două zile - cu pauză între ele.

Laura se opreşte. Abrudan se opreşte şi el, în aşteptarea reproşului care - ştie bine - trebuie să vină. În locul reproşului aşteptat, aude o întrebare - sau mai degrabă o constatare surprinsă, mâhnită.

— Ţi-e frică?!

— Şi fricos, şi mincinos ar fi prea mult, Laura. De asta... recunosc cinstit: mă tem. Şi cred că oricine, în locul meu...

— De prea multe te-ai temut în viaţă, Mihule! Şi în momente prea importante pentru tine. N-am să înţeleg niciodată cum poate încăpea atâta frică într-un om atât de puternic.

— Ştii... Hotărârea de a juca ţi-o datorez în cea mai mare măsură...

— Exagerezi.

— Deloc! Şi aş vrea... m-aş simţi mai liniştit dacă ai fi în tribună. Vreau să vii la meci.

Laura zâmbeşte, privindu-l cu reproş îngăduitor, aşa cum priveşti un copil pe care nu te poţi supăra chiar când face o boacănă.

— Ai crezut vreo clipă că aş putea să nu vin?

Mihu nu răspunde; realizează gafa. Caută repede în buzunarul sacului de echipament şi scoate un plic.

— Iartă-mă, altceva am vrut să spun...

— Am înţeles.

— Ţi-am adus bilete. Şi Abrudan îi întinde plicul.

— Îţi mulţumesc, am. Abrudan insistă.

— Poate astea sunt mai bune... De la protocol. Pentru toate zilele...

Laura deschide plicul şi scoate trei seturi de câte două bilete, prinse în cleme.

— Ce să fac cu două bilete?

Aici, Mihu nu mai ştie ce să răspundă şi mai ales cât se cuvine să spună. Îi e groază de gândul că s-ar putea să gafeze iar, şi încă mai grav. Nu mai poate scăpa, însă, cu tăcerea; Laura s-a oprit din mers, aşteptând răspuns.

— Poate vii cu cineva...

Dintr-odată, ceea ce nu i-a putut spune la telefonul din Bucureşti şi nici de la munte, vine pe buze, spontan:

— Te-am văzut cu un bărbat, de câteva ori... „Ce-o să creadă acum? O să-şi închipuie că eu... Că, mă rog... Cine m-a pus?”. Adaugă repede: E dreptul tău, Laura; nu ţi-am spus-o cu reproş! Ştii, eu te-am căutat şi la telefon, într-o seară, până să plec în cantonament, şi mi-a răspuns un bărbat...

—...Care făcea bancuri idioate, nu? Deci, tu ai fost „vocea virilă”!... M-ai prins, domnule Abrudan, n-am ce zice, în flagrant delict cu... frate-meu, Sandu. Dar stai, că nu e tot; doar jucăm deschis... La Herăstrău, acolo... da; curtezanul era curtezan autentic. Am vrut şi eu să văd cum îmi stă când „flirtez”, cum este când „încurajezi” un bărbat. Nu-mi stă rău de loc, să ştii! Dar uite că nu m-a amuzat; m-am plictisit repede. Probabil că singurul

om pe care l-am iubit în viaţă a ridicat ştacheta pretenţiilor atât de sus, încât toţi cei ce încearcă după el ratează...

Laura se apropie de Abrudan; acum privirea ei este serioasă, aproape gravă. Scoate din fiecare set de bilete câte unul, le prinde într-o clamă pe toate trei și întinde setul astfel format lui Mihu.

— Ia înapoi trei bilete, e păcat să se piardă locuri atât de bune; poate ai obligaţii. Eu sunt singură, Mihule.

— Încă?

Din tot ce-ar fi dorit să spună, n-a nimerit decât acest cuvânt, acest amărât de cuvânt („auzi ce stupid sună: încă!") pentru care îi vine să-și dea singur palme.

— Te miră? Ştiam că eşti mândru, dar asta nu mai e mândrie. De unde atâta orgoliu, Mihule, încât să te consideri singurul om capabil de o singură iubire în viaţă?

Nu-i adevărat! Nici măcar nu-i adevărat! Cred...

"Acum sunt sigur; n-a fost adevărat niciodată! Dar acum, Laura, acum..." Mihu n-a apucat să rostească însă vreun cuvânt; Corbeanu, venit din spate intră între el și Laura, luându-i de braţ şi trăgându-i pe amândoi după el:

— L-ai văzut, Laura? Ce zici de mâna lui Mihu?

— Tocmai asta-i spuneam; lui Lopez să-i fie teamă, nu lui.

Laura se desprinde, se opreşte o clipă, luându-şi rămas bun:

— Succes, Mihule. Şi nu te mai teme... Se poate! Altfel, după victorie... ai să regreţi zilele de perpeleală. La asta ar trebui să se gândească toţi cei cuprinși de frică: dacă la sfârşit va fi bine? Dacă tremur degeaba? E mai mare păcatul...

Laura s-a depărtat. Corbeanu priveşte în urma ei, apoi spre Abrudan:

— Ne-a zis-o, Mihule!

— Credeam că numai mie, dar dacă spui tu...

De două zile, Iliuţă e în Bucureşti. S-a întâlnit cu taică-său doar la gară şi la teren. Locuieşte la Olga, deşi marea lui mândrie ar fi fost să stea singur acasă, „cap de familie”, căpitan pe un vas fără alt echipaj decât el însuşi. Mihu a insistat, Olga l-a rugat şi ea; până la urmă, totul a fost - şi este - în perfectă ordine. Azi, Abrudan a expediat, prin Iliuţă, bilete pentru colegi, conform listei primite din atelier, plus obligaţiile de onoare: Daminescu, Ioana... şi chiar nea Tache, martorul activ al recuperării tenismanului Abrudan. Iliuţă a avut ceva drumuri de făcut...

Acum, cei patru jucători şi antrenorul lor iau ultima cină înainte de meci. Mâine, gata. În teren!

Manole, care tocmai a terminat desertul, îşi întreabă comesenii:

— Mai punem o dată casetele?

— Care?

— Cum care? Cu spaniolii!

— Le ştim pe dinafară! Poate una mai sexi, nea Manole, să ne mai destindem...

— Bravo, Marcele! Așa te-am învăţat eu? Înainte de meci se doarme, mânzule!

— Cine poate... Când te-aşteaptă în teren Juanito!...

— Păi... te rog să poţi! Gata, la culcare toată lumea.

— Cu stomacul plin? Doar câţiva paşi pe-afară, nea Manole.

Parcul din jurul hotelului e frumos, liniştitor. Nici cald nu prea mai e; seara de septembrie, emoţiile, tensiunea şi, mai ales, nevoia unei clipe de mărturisire invită la plimbare. Mâine, Mihu joacă meciul cel mai important, cu Lopez. Iar Marcel, cu Juanito. Aşa au hotărât sorţii - spre satisfacţia lui Corbeanu şi regretul lui Mavrodin. Regret, pentru că acesta din urmă n-a fost de acord cu modificarea propusă în ultima clipă de Manole;

nu din formalism - în fond, ce-au hotărât nişte oameni tot ei pot schimba, dacă schimbarea duce la mai bine - ci gândindu-se la riscul unei programări nefavorabile. Şi iată ca sorţii l-ar fi ajutat pe Abrudan. Obiectivul - în primele două zile: punct la Lopez, punct la dublu. Dar cine putea şti?

Grigoraş se alătură lui Mihu, pornit înainte, pe o alee. Băiatul încearcă să spună în glumă ceea ce gândeşte cum nu se poate mai serios:

— Atât ne-a fost nea Mihu!...

— Nouă... sau lor.

— Oare? Ştii, nea Mihu, când mi-au rostit prima dată numele, în şedinţa biroului federal... când m-au titularizat... Atunci mi se părea că am dat lovitura!

— Şi acum?

— Acum... o să te superi pe mine, dar... asta e: aş da orice să nu fiu eu. Să fie Florin, Andrei, oricine...

— E şansa ta. Peste trei zile poţi fi cineva; nu numai campionul României, ci un nume în Europa...

—...Sau râsul galeriei! Cel mai rău mi-e frică de ridicol, nea Mihu! Sunt buni... sunt prea buni! Dacă mă blochez? Dacă începe lumea să râdă?

Abrudan rămâne descumpănit. Oare vocea lui Grigoraş a rostit cuvintele? Sau el, Mihu, a gândit cu voce tare?

— Ce fac atunci, nea Mihule?

— Joci, Marcele. Strângi din dinţi şi joci... Până-i faci să tacă.

„Ce simplu, ce repede vin răspunsurile când sunt pentru alţii!". Numai că, de data asta, Abrudan ştie bine: îşi răspunde lui însuşi.

E noapte, târziu, băieţii dorm de mult. Abrudan se răsuceşte în pat fără să poată aţipi. Deschide geamul; poate puţin aer... După câteva minute îl închide la loc. Zgomotele nopţii îl deranjează.

Dar ce nu-l deranjează acum? N-a fumat niciodată, fumul de tutun i-a făcut rău, dar pentru prima oară în viaţă îi înţelege pe fumători; şi-ar aprinde o ţigară... Deci, exact cum i-a spus, cândva, lui Iliuţă: „a ajuns funia la par”. Mâine... Ce va fi mâine? Multe face omul în viaţă, de multe se apucă aşa, parcă dus de val, liniştindu-se apoi, consolându-se cu gândul: „lasă, până la sfârşit mai este, om vedea...”. Iată, a venit sfârşitul, scadenţa. Ce părea acum patru luni un viitor aruncat undeva, departe, mâine va deveni prezent. Mâine!...

Uşa se întredeschide fără niciun zgomot. În raza de lumină ce vine de pe coridor, îl recunoaşte pe Corbeanu.

— Dormi, Mihule?

— Dacă tu n-ai putut adormi, trebuia să-ţi imaginezi că eu, cu atât mai puţin...

— Mi-am imaginat. De asta am venit.

Mihu aprinde veioza, făcându-i semn să se aşeze.

— Nu stau; e târziu...

— Știu.

— Ia ceva de somn. Am în cameră Diazepam...

— Asta ar mai lipsi! Mâine să fiu şi nedormit, şi drogat cu hapuri... Nu te nelinişti. Bătrânii dorm puţin...

— Bătrânii nu joacă în Cupa Davis...

— Ba joacă: ştiu eu unul... De ce ai venit? Să-mi cânţi un cântec de leagăn?

— Nu, Mihule. Am venit să-ţi mulţumesc... şi să-mi cer scuze. Te-am supărat atunci, după şedinţa biroului... Mi-e teamă că te-am jignit.

— N-am luat-o aşa, deşi, recunosc, bine nu mi-a picat...

— Iartă-mă. Vreau să-ţi mai spun că la prima noastră discuţie, când te-am rugat să vii la lot... Ţii minte?

— În general, mă mai ajută memoria.

— Ţi-am spus că prezenţa ta în echipă este... sau ar putea fi... un fel de „manta de vreme rea” pentru băieţi... şi chiar pentru mine... A fost o măgărie şi mi-o reproşez; nu ştiam ce să mai inventez ca să te conving, Te-aş ruga s-o uiţi...

Răspunsul întârzie, dar când vine, sună sec:

— Am uitat.

— Pe cuvânt?

— Deci... trebuie să mint pe cuvânt de onoare... Asta e mai greu la un tip demodat, la un catâr ca mine. Ştii bine că am venit, că am muncit ca şi cum aş fi uitat. Ce vrei mai mult?

— Am mai vorbit noi odată... Te-am întrebat dacă, într-adevăr, crezi.

— Şi ţi-am răspuns prin aceeaşi întrebare: tu crezi?

— Iar eu am precizat că important, cu adevărat important, este să crezi tu, pentru că tu joci mâine!

Spune-mi ceva, spune-mi un cuvânt, să pot dormi...

Mihu tace un timp, apoi se hotărăşte:

— Ţi-ai ales rău momentul, Manole... îmi ajung, acum, spaimele mele. Ca să le pot alunga pe ale tale, ar trebui să ştiu, totuşi, dacă tu crezi... Nu neapărat în victorie, deşi, firesc, victoria te interesează; în noi. În mine...

— Cinstit?

— Cinstit, ca totdeauna.

— Nu ştiu dacă e bine ce fac, dacă e potrivit ca tocmai acum să-ţi vorbesc deschis...

— Nu există momente potrivite pentru adevăr şi altele numai bune pentru minciuni, chiar convenţionale, chiar bine intenţionate. În cazul nostru, Manole, e prea târziu pentru minciuni; mâine... e adevărul.

— M-ai întrebat dacă... Ei bine, Mihule, cred în viitor. De asta am acceptat. De asta te-am rugat să mă ajuţi. Ca să cred şi în

victorie, ar fi trebuit să am trei sau patru ca tine... şi cel puţin unul să aibă cu zece ani mai puţin.

Răspunsul îl face pe Abrudan să simtă cum i se urcă sângele în cap. Acum vorbeşte străin, rece, sec.

— Mâine tot viitor este. Şi poimâine. Şi duminică. Nu există viitor fără „mâine", Manole. Şi nici fără „azi". Oricum, îţi mulţumesc pentru sinceritate. Acum... lasă-mă, dacă nu te superi. Vreau să dorm.

Corbeanu iese, fără un cuvânt.

„Deci... Manole nu crede. Poate nici băieţii... Poate fiecare şi-a pregătit de pe acum «spiciul» pentru şedinţa de analiză... Parcă aud comentariile binevoitorilor: «Cal bătrân, în buiestru, cine-a mai văzut?» Mihu... la doamna Aslan! Trebuia mizat pe tinereţe; dacă tot s-a pierdut meciul, rulam măcar nişte băieţi de perspectivă, vedeam pe cine putem conta, şi cât..." În ce s-a vârât!

Pentru prima dată, lui Abrudan i se face frică. I-a mai dat târcoale frica, şi nu o dată, a mai vorbit despre ea şi cu Laura, dar cu puţină cochetărie masculină; acum însă e o frică de moarte, cumplită, paralizantă. Degeaba încearcă raţiunea din el să-şi impună punctul de vedere... „E un joc şi atât. Voi lua bătaie; ei, şi? Chiar Daminescu spunea că nu e ruşine să pierzi cu cineva mult mai puternic. Da, dar spunea că e păcat... însă pentru asta nu-mi ia nimeni capul. Ce-i al meu, în profesie, în viaţă, chiar în tenis, nu-mi mai poate lua nimeni înapoi; e câştigat pentru totdeauna... Peste câteva luni se deschide şantierul. Palatul va începe să se înalţe... La lot am tras de mine şi de copii... M-am luptat cu neîncrederea lui Manole... m-am luptat în primul rând cu mine, cu spaimele mele, cu gândul că oamenii vor zâmbi în urma mea, pe stradă, dându-şi coate... Ei, şi? N-am nimic să-mi reproşez. Am făcut ce trebuia să fac, ce depindea de mine; mai

mult... Atâta pot, sunt om şi eu. Dar atunci, ce caut aici? De ce dorm - adică mă chinui să dorm! - în patul «Jucătorului nr. 1»? Să fi lăsat pe altul mai bun! Nu există altul mai bun, deocamdată? Atunci... pe un inconştient care, la ora asta ar fi dormit buştean!“

Încearcă să se autosugestioneze din nou pe formula aproape magică, suportul moral, motivaţia efortului din cele patru luni de muncă acerbă: trebuie. Dar iată, nici cuvântul acesta parcă nu-i mai spune nimic. „Ce trebuie? Să ne calificăm, să batem. Dar nu neapărat cu mine. Nu m-a obligat nimeni; eu am ales, eu am zis da, eu am muşcat ca un idiot nada aruncată de Corbeanu pentru a-şi salva un timp scaunul de antrenor la lot! Acest *trebuie* şi-o fi având raţiunile lui, în general, dar acum a fost o invenţie, o găselniţă pentru naivul, incorigibilul naiv Mihu Abrudan! Bine, dar atunci... de unde, totuşi, încrederea nebună, aproape inconştientă, cu care am trăit până-n clipa asta? Cum de-am învins până acum toate momentele de îndoială?

Cine m-a făcut să...” O disperare cumplită, sentimentul unei catastrofe iminente, al ireparabilului deja comis îl fac să sufere fizic... Până când... doi ochi verzi-albaştri, o faţă deschisă, frumoasă, încadrată de un păr lung, auriu, invadează ecranul memoriei, în timp ce o voce calmă, liniştită, reverberează întrebarea:

„Cum se poate ca într-un om atât de puternic să încapă atâta frică?” Dar ce înseamnă „om puternic?” De-aici, gândurile i se învălmăşesc, haotic. „Trebuie... vreau... pot... pot... trebuie... vreau... trebuie... pot... trebuie... trebuie...”. Priveşte ceasul de pe noptieră şi se sperie. De mult trebuia să fi adormit - ăsta e primul lucru pe care-l învaţă un sportiv în cantonament. „Gata! Pentru gânduri am timp toată viaţa; acum, somn! Dacă într-un sfert de oră dorm, înseamnă că mai sunt încă stăpân pe mine. Deci, păstrez o șansă...”.

Pariul cu sine însuşi îl face să zâmbească. În copilărie, prin Apusenii lui, făcea asemenea „prinsori” pentru a-şi sonda şansa în cine ştie ce treabă care, atunci, pentru puiul de moţ, dobândea importanţă capitală: „Dacă pâlcul de pomi din faţă e cu soţ, înseamnă că... dacă ating cu piatra tulpina bradului, înseamnă că... dacă nu...”. De când nu s-a mai văzut copil? De când nu s-a mai gândit la... Oare Iliuţă se joacă şi el aşa, de-a ghicitul?”

Unii sunt de părere că, atâta timp cât te mai poţi juca „de-a copilăria” eşti - încă - un om fericit.

Probabil au dreptate. Pentru că, după nici cinci minute, Abrudan dormea dus.

17

Peste arena împodobită ca de sărbătoare, pluteşte ceea ce numeam undeva presentimentul colectiv al evenimentului, al autenticului eveniment sportiv; toţi aşteaptă „minunea”. Tribunele sunt pline, dar nu numai - şi nici în primul rând - afluenţa publicului lasă această senzaţie deosebită, inconfundabilă; în fond, ce iubitor al tenisului ar scăpa ocazia să-l vadă la lucru pe Juanito şi chiar pe Lopez? Azi, însă, se simte că oamenii n-au venit doar să admire o vedetă. Peste miile de spectatori a coborât atmosfera febrilă, de aşteptare încordată, a unui succes răsunător, a unui moment electrizant, aşa cum lumea tenisului bucureştean n-a mai trăit de atâţia ani... Toţi aşteaptă şi speră, în ciuda calculelor, în ciuda pronosticurilor logice, dincolo de cota jucătorilor şi a echipelor, dincolo de ce spun clasamentele şi specialiştii. Ciudat este că atmosfera aceasta n-a fost pregătită prin nimic. Reporterii n-au reuşit să scoată un cuvânt de la Mihu; băieţii, văzând tăcerea mai mult

decât prudentă a liderului lor, s-au păstrat şi ei într-o rezervă totală. Până şi Corbeanu, de obicei atât de generos cu vorbele şi cu ziariştii, s-a mulţumit să declare lapidar: „Vor câştiga cei mai buni”... ca şi cum n-ar şti toată lumea că, până la urmă, în sport, cel mai bun câştigă. Şi mai ales, dacă e pe „cel mai bun”, atunci... Ei bine, cei prezenţi azi la arenă în număr impresionant n-au raţionat aşa, n-au tras concluzia că, măsuraţi pe valoare, am pierdut. Nici măcar declaraţia lui Juanito după tragerea la sorţi, reprodusă de toate ziarele („Avem prima şansă; am venit la Bucureşti să ne-o valorificăm!“), n-a transformat pe spectatorii de azi în inşi veniţi la meci din simplă curiozitate, să urmărească ce se mai întâmplă prin tenisul european (Juanito - locul al optulea în lume; Lopez = victorie la Juanito, plus un turneu foarte puternic, câştigat recent). Oamenii au fost aduşi de o speranţă, de credinţa - nici ei nu ştiu prea bine pe ce fondată - că azi, mâine şi poimâine, aici, la arena meciului de Cupă Davis, unde au trăit cu ani în urmă atâtea emoţii şi bucurii, cu Salatiera pe masă, scăpată printre degete de Corbeanu şi Rădoi, se va întâmpla ceva; ceva ce nu trebuie scăpat în niciun caz.

Natura a ţinut cu jucătorii şi spectatorii. E o zi minunată de septembrie, atât de frumoasă, încât amatorii de soare aşteaptă meciul descheiaţi la cămăşi sau chiar în bustul gol, iar vânzătorii de ziare fac dever serios, oferind tuturor „materia primă” pentru coifurile protectoare ce au împânzit tribunele. Din când în când, adie un vânt răcoros care miroase a toamnă, dar nici el suficient de puternic pentru a deranja jocul. Pe scurt, o vreme ideală.

De la intrarea jucătorilor, Corbeanu priveşte arena. Cu flerul lui de vulpe bătrână, simte imediat pulsul acestor mii de oameni şi retrăieşte pentru o clipă zilele lui de glorie; cam

aşa era atunci... Câţiva spectatori i-au văzut capul - strecurat pe uşa întredeschisă, pentru a studia publicul, aşa cum regizorul priveşte câteodată sala prin orificiul din cortină, înaintea primului gong. Suficient pentru ca tribunele să se agite: „Corbeanu! Manole Corbeanu! Uite-l! Unde? Acolo, la uşa dinspre vestiare!...”. Cuvintele stârnesc adevărate tălăzuiri de capete, rumoare, ba chiar şi primele aplauze, deocamdată răzleţe...

Acum, aplauzele răsună din plin, cu dărnicie. În teren au intrat oficialii, jucătorii şi antrenorii. Fotoreporterii îşi fac datoria, arbitrii îşi iau locurile, cei doi căpitani nejucători se instalează şi ei pe băncile rezervate antrenorilor, lângă cele două scaune de odihnă pentru jucători. Începe încălzirea. Sorţii au hotărât ca primii să intre în foc Juanito şi Grigoraş, apoi Abrudan-Lopez; mâine - jocul de dublu, iar duminică - Abrudan-Juanito, după care, cel de-al 5-lea meci şi ultimul: Grigoraş-Lopez.

Mavrodin, Racoviţă, Perovici, întreg biroul federal urmăresc din tribuna oficială primele schimburi de mingi ale încălzirii. Lui Mavrodin nu-i place nervozitatea băiatului nostru. Într-adevăr, Marcel e schimbat la faţă, crispat, mişcările îi sunt precipitate; două-trei mingi pornite spre racheta lui Juanito intră în fileu, făcându-l pe spaniol să zâmbească uşor, numai atât cât să vadă cine trebuie... Să vadă şi să se enerveze mai tare. De pe bancă, Manole intervine prompt:

— Lungeşte tirul, Marcele! Dacă râde el, râzi şi tu, nu-i rămâne dator! Mihule, tu rămâi lângă mine, îţi spun eu când să te încălzeşti.

Abrudan ia loc pe bancă, făcându-i semn lui Gruia să mai aştepte. Acum schimbul de mingi curge fluent, ambii combatanţi încercându-şi pe rând lovitura de dreapta, reverul, voleul... Din tribune, toate privirile s-au aţintit asupra spaniolului. Da, chiar

de la încălzire, de la primele mişcări, Juanito îşi justifică faima. Statură peste medie - fără să fie prea înalt -, suplu, cu uşurinţă extraordinară în deplasare, mânuieşte racheta cu siguranţa şi dezinvoltura marilor campioni. Conform regulilor încălzirii, stă la locul lui, pe centrul liniei de fund, returnând exact - indiferent cum şi din ce parte îi vine mingea - dar la fiecare lovitură îi simţi impulsul de a „pleca în faţă”, la atac; fileul îl atrage ca un magnet. Foarte brunet, cu părul negru ca abanosul, schiţează o uşoară grimasă la fiecare dintre mingile de rutină ce preced jocul; s-a plictisit. Între lovituri, a început să arunce priviri spre tribune, să facă semn antrenorului său de pe bancă... Iată, a greşit şi el o minge. Scoate alta din buzunarul şortului, expediind-o cu aceeaşi lovitură, dar... tot în fileu. Când mingea se opreşte sub bandă, bate din picior şi ridică racheta deasupra capului, ca şi cum ar vrea s-o arunce de pământ. Se stăpâneşte imediat, reacţiile reintră sub control, ba chiar zâmbeşte; cine ştie să vadă îşi dă seama că zâmbetul e comandat ca să ascundă enervarea. Faptul nu i-a scăpat lui Mihu - în aceste clipe observator atent, pe bancă; observator interesat la maximum de reacţiile lui Juanito şi îngrijorat sincer de starea ciudată a lui Grigoraş. Deşi - aparent - totul a început să fie în ordine cu băiatul, deşi mingile lui merg unde trebuie iar mişcările par ceva mai sigure, mai exacte, Abrudan înţelege că Marcel e răvăşit de emoţie; şi nu se înşală.

Jucătorii sunt chemaţi de arbitru la mingea inaugurală. Grigoraş are serviciul. Tribunele încep să se agite: „Hai, Marcele! “ se aude la început din câteva colţuri, apoi din toate părţile. Grupul colegilor lui Abrudan - cu Daminescu în mijloc - se rezervă pentru mai târziu. Iliuţă, în schimb, nu aşteaptă să-şi vadă tatăl în teren pentru a deveni un suporter înfocat; de-acum se alătură celor ce încurajează din tot sufletul şi din

toţi plămânii echipa noastră. Laura e reţinută; nu prea departe de Iliuţă, a urmărit şi ea încălzirea cu ochi de profesionist, înregistrând şi reţinând exact ce a înregistrat şi a reţinut Abrudan de la punctul său de observaţie. Pentru ce urmează, Laura şi-a deschis un carneţel, şi-a pregătit pixul şi... aşteaptă; va fi statisticianul lui Mihu, din proprie iniţiativă. A considerat că e util să întocmească „radiografia" jocului prestat de viitorul său adversar, să-l rezume în cifre şi procente...

Meciul a început. Din păcate, cu un ghem pierdut de Marcel pe serviciul său. Spaniolului nu i-au fost necesare mai mult de cinci-şase schimburi de mingi pentru fiecare punct. La 0-30, Grigoraş îndrăzneşte un retur mai incisiv şi... „sparge gheaţa", în uralele tribunelor. Numai că... o minge e prea puţin pentru un ghem. La ultimul serviciu, după o execuţie în fileu, a doua a fost aşa de timidă - minge scurtă, înaltă, înceată, încât Juanito n-a avut decât să facă un pas pentru un retur necruţător, de fapt o simplă formalitate... S-a consumat abia un joc, dar se schimbă terenurile, conform regulamentului. Pe scaunul de odihnă, de care - evident - nu are nevoie încă, Grigoraş aşteaptă un sfat, un cuvânt, chiar o dojană... Abrudan înţelege; se apleacă spre urechea lui Corbeanu:

— Zi-i o vorbă, Manole, spune-i ceva, e derutat...

— Mai derutat sunt eu. Parcă a uitat tot! Ca un începător!...

— E chiar începător! Pentru ce vrei tu, e începător.

Grigoraş reintră în teren. Jocul se reia şi, după nici zece minute, spaniolul conduce cu 3-0. Marcel nu reuşeşte să se adune, nu-şi poate depăşi tracul. Face greşeli copilăreşti, care ar costa scump, chiar dacă n-ar avea în faţă un adversar de talia lui Juanito. În tribune, dezamăgirea a stins orice animaţie. Oamenii au sperat, au aşteptat ceva; primul ghem, câştigat de spaniol pe serviciul românului, le-a adus aminte cine joacă azi cu Grigoraş,

dar încă s-au legănat cu iluzia că e, totuşi, de-abia primul ghem. Uite însă că al doilea și al treilea au curs tot așa, cu atacuri într-un singur sens şi cu greşeli numai într-o parte. Acum regretul e şi mai mare: dacă nu se schimbă nimic, nici măcar tenis n-o să se vadă. Ca să joace, Juanito trebuie să aibă cu cine... în minutul de odihnă prevăzut de regulament la totalul impar de ghemuri, Corbeanu se apropie de Grigoraş:

— Ce-i cu tine, Marcele?

— Nu știu, nea Manole. Îmi tremură mâna pe rachetă. E prea bun.

— Ghemurile astea ţi le lua şi un prost! Nu el te bate; singur te baţi! A punctat numai pe gafele tale, asta când n-ai dat direct afară sau în fileu... Fă-ţi jocul, încearcă şi tu ceva... N-ai ce pierde; ştii bine că n-am planificat victorie în meciul ăsta...

Al patrulea ghem debutează surprinzător: dublă greşeală, la serviciul lui Juanito. Spaniolul se enervează, forţează serviciul următor, pentru a recupera punctul pierdut, dar... din nou dublă greşeală. Şi prima rachetă aruncată cu furie în zgura terenului, de parcă ea ar fi fost vinovată... La 30-0, Marcel parcă e altul. De pe bancă, Mihu îi face semne de încurajare: „Hai, acum! Cu curaj, în faţă! Nu vezi? Şi el greşeşte, e om şi el!". Tribunele simt momentul, se animă. Grigoraş aşteaptă concentrat al treilea serviciu, care vine - de data aceasta foarte corect - dar și mai bun este returul: puternic, lângă tușa laterală, creând o excelentă situaţie de atac, prompt exploatată şi precis finalizată. Ultima minge a ghemului e și cea mai îndârjită. Juanito nu se împacă deloc cu ideea unui joc pierdut „la zero"; atacă din serviciu, dar răspunsul e din nou exact, Marcel se apără bine, salvează în continuare câteva atacuri din poziţii foarte dificile, ultimul printr-o minge înaltă, care se duce tocmai în fundul terenului advers. Juanito văzuse mingea „afară"; revine, dar startul târziu

l-a dezechilibrat, ceea ce nu-l împiedică să încerce o lovitură împotriva evidenţei şi a legilor firii; un „smeci" fără nicio şansă... Mingea iese din teren cu mai mult de doi metri. Aşadar, primul ghem pentru Grigoraş care, în aplauzele publicului, se pregăteşte acum să servească. Şi o face excelent, speculând enervarea spaniolului, dorinţa acestuia de a încheia conturile cât mai rapid, prin atacuri din orice poziţie, prin lovituri riscate, uneori imposibile. Marcel conduce, e egalat, conduce din nou, la 40-40 avantajul alternează de şase ori într-o parte şi alta, pentru ca, în final, tabela de scor să consfinţească al doilea ghem câştigat de Grigoraş; e 2-3. Aplauzele se înteţesc; da, cam aşa ceva aşteptau spectatorii!

Minutul de odihnă i-a fost, probabil, bun sfetnic lui Juanito. La reluare, spaniolul e calm, concentrat, atent. Nu renunţă la atac, dar şi-l pregăteşte cu mai multă răbdare şi aşteaptă momentul prielnic loviturii decisive, pe care n-o mai greşeşte. În faţa exactităţii adversarului, Grigoraş se debusolează din nou, pierzând ghem după ghem, până ia 2-5. Aici, o sclipire de orgoliu îi dă câştig de cauză, dar la 5-3 Juanito e decis să nu mai lungească setul: două servicii fulgerătoare, o incursiune la fileu, o greşeală copilărească a lui Marcel şi... primul set s-a consumat: 3-6.

Când Grigoraş trece prin faţa lui, Mihu se ridică şi-l însoţeşte până la scaun:

— Ai avut trei ghemuri excelente...

— Pe greşelile lui!

— Nu-i adevărat! În tenis, greşeşti când te obligă adversarul. Aşa ar fi trebuit să joci tot timpul...

— Dacă mă lasă el! Ce să ne-mbătăm cu apă rece, nea Mihu... E bun!

— Nu te mai gândi atât la Juanito; vezi-ţi de jocul tău...

Corbeanu a urmărit discuţia încruntat. Acum se scoală şi el de pe bancă, apropiindu-se de cei doi:

— Mihule, începi încălzirea. Ia-l pe Florin şi... dă-i bătaie.

Din scaun, Grigoraş întreabă cu năduf, parcă mai mâhnit de replică decât de scor:

— M-ai şi îngropat, nea Manole?

Abrudan nu ştie ce să facă; ar mai sta o clipă cu puştiul, pe care-l simte la cumpăna dintre speranţă şi dezastru, dar Corbeanu îi face semne insistente să execute ce i-a cerut. Când îl vede pe Manole aşezându- se pe vine lângă Marcel, înţelege că antrenorul vrea să fie lăsat să-şi facă meseria; în fond, e treaba lui să-i spună puştiului ce-a fost bine şi ce-a fost rău, ce să facă mai departe. Pornind spre terenul alăturat, pentru încălzire, regretă totuşi că n-a rămas şi el alături de Grigoraş.

Setul al doilea n-a avut istoric. Un adevărat „galop de sănătate" pentru spaniol, care a făcut ce-a vrut, reuşindu-i tot. Un singur ghem i-a scăpat, într-un moment de enervare pe cât de ne justificată, pe atât de penibilă. La o minge căzută lângă tuşă, dar în teren, arbitrul de linie a indicat punct în favoarea lui Grigoraş, arbitrul de scaun a validat decizia, Juanito a contestat-o vehement, cerând intervenţia arbitrului neutru; acesta, pus în faţa evidenţei - urma lăsată de minge era clară - n-a putut decât să confirme deciziile anterioare. De aici - o adevărată răbufnire de furie, rachetă aruncată de pământ, gesturi, vociferări... tot tacâmul! Apoi... dublă greşeală, la serviciu, „completată" de un retur care s-a vrut decisiv, dar a ieşit afară, de data asta atât de clar, încât nimeni n-a mai putut contesta punctul... Aşa a câştigat Marcel singurul său ghem. După episodul de mai sus a urmat minutul de odihnă, care l-a calmat pe spaniol ca prin farmec. Reintrând în teren,

„furiosul” de adineauri a redevenit jucătorul lucid, calculat, sigur pe execuţii şi stăpân pe nervi, care, de la 4-1, nu s-a mai oprit până la sfârşitul setului.

Pentru toată lumea, situaţia e clară: Spania conduce cu 1-0. Ca să-l „întorci” pe Juanito din pragul victoriei, trebuie să fii maestru şi să prinzi o zi teribilă! Deci aşteptarea, speranţele...

Abrudan a venit de la încălzire. Priveşte tabela cu scorul şi înţelege că n-a fost deloc uşor pentru Marcel. De altfel, faţa băiatului exprimă - poate chiar mai vizibil - ce s-a întâmplat pe teren, ce simte acum Grigoraş. De asta se temuse cel mai tare; asta dorise fierbinte să nu se întâmple, dar, iată, şapte ghemuri - chiar şi în cel câştigat - s-a plimbat prin teren, făcând aproape figuraţie în faţa unui jucător care a trebuit să-şi iasă din fire, dintr-o prostie, pentru a ceda un ghem. Corbeanu stă la locul său, pe bancă; e convins că ori cu vorbe, ori fără... Mihu e de altă părere. Se apropie de Grigoraş:

— N-am fost aici, n-am văzut setul...

— Mai bine! N-aveai ce vedea.

— Stai puţin, măi băiete! Așa cum ai luat trei ghemuri în primul set...

— Iau ce lasă el.

— Lasă când îl obligi! În tenis nu se dă de pomană! Ţi-am văzut ghemurile câştigate... am văzut că poţi! Obosit nu eşti, bătrân nu eşti, când îi comanzi, mâna te-ascultă... Atunci, de unde blocajul ăsta? Nu-ţi dai seama că e problemă de moral? Gândeşte-te puţin...

Marcel face un gest de lehamite.

— Ce să mă gândesc, nea Mihu? M-am gândit de mi-a crăpat capul! Tenisul nu e şah! Degeaba gândeşti, dacă vrei să pui mingea pe colţ şi ea iese cu un metru! Atâta pot, atâta ştiu! Ăsta sunt!

— La Viena... nu erai tot tu? Te-ai prostit între timp? Juanito nu era tot mare? De unde filozofia Nu pot, şi gata! vă priveşte? Strânge racheta-n mină, strânge din dinţi, pune osul la muncă! Ce, vrei să pleci odihnit acasă? De asta te-ai chinuit patru luni, ca să spui acum „nu pot”? Nu-ţi cer să câştigi, ci să joci! Întinde-l puţin, aleargă-l, pune-i probleme, îndrăzneşte! Dacă-i vine totul la mână, ca la antrenament, cum vrei să greşească? Gata, vă cheamă în teren... Hai, să te văd!

A urmat un set de tenis superb. Primul ghem nu l-a alarmat pe spaniol, cu toate că şi-a pierdut serviciul; dimpotrivă, a schimbat terenul zâmbind, hotărât să nu se mai dea în spectacol cu ieşiri necontrolate, provocate de... cine? Cine e Grigoraş? La 0-2, nu atât scorul, cât aplauzele, animaţia tribunelor renăscute, exploziile de entuziasm la cele câteva execuţii de fineţe ale lui Marcel - în sfârșit, încercate şi reușite! - l-au îndârjit, dar încă pe calm. Urmarea: 2-2. La 3-2 pentru român, Juanito a început să se grăbească şi... să greșească: 4-2. Ajuns aici, a înţeles că nu mai e de glumă: din nou concentrat, atent, calculându-şi până şi riscul, a ajuns la 4-4, dar cu eforturi serioase, având de înfrânt rezistenţa unui adversar - acum tenace şi inspirat, mobil şi agresiv, care şi-a reamintit că şi el ştie să lovească din vole, să vină la atac, să încerce retururi câştigătoare, să paseze adversarul venit imprudent la fileu... La 20 de ani, ai picioare de alergat, ai vigoare... Şi când să alergi, când să arăţi ce poţi, dacă nu într-un asemenea moment, în faţa unei celebrităţi a tenisului mondial care se clatină sub loviturile tale, greşeşte, răsuflă greu, se bucură de fiecare reuşită - trădând astfel impasul, teama de eşec?

La 6-5 pentru noi - cu Marcel la serviciu - Mihu priveşte jocul, mai ales jocul spaniolului, bucurându-se pentru Marcel dar gândind la ce va trebui să facă el, Abrudan, duminică, în faţa

lui Juanito. „Greşeşte mult... Prea mult pentru un mare campion. După o greşeală, vine foarte uşor a doua... Asta-l descumpăneşte? Răspunsul exact şi incisiv. Se pierde când îi contrazici logica... şi logica lui este atacul. Nu poate concepe că în teren există doi jucători, deci două sisteme de gândire, că şi adversarul poate puncta, și încă exact cu aceeaşi tactică: pe atac! Dacă nu-i merge agresivitatea, dacă returnezi exact, dacă te aperi atacând, se enervează. Nu înţelege cum de nu te-a îngenuncheat cu mingea pe care el a crezut-o câştigătoare... Ori e un mare timid, de o labilitate extraordinară, care se ascunde sub impulsivitate şi obrăznicie, ori e atât de plin de el, încât nu suportă să-i fie contrazisă logica, nu acceptă gândul că poate exista alta, pe lângă a lui... Deci, Juanito trebuie contrariat. Trebuie făcut să simtă că nu poate face ce vrea, ce face de obicei... Trebuie scos din jocul lui, *mutat* în alt sistem pentru care nu are nici exerciţiu, nici - mai ales - răbdare...”

Marcel îşi dispută mingea decisivă a ghemului și a setului. Serveşte, primeşte răspunsul, returnează, la rândul său, razant şi lateral, pentru a nu-i permite adversarului să vină la fileu. De nevoie, spaniolul acceptă tactica românului, până când - brusc - se hotărăşte: după o minge pe care nimeni n-ar fi atacat, porneşte în faţă, încercând să ocupe poziţia centrală pentru „vole”. „Răspunsul” lui Marcel găseşte însă colţul terenului; e reverul tăiat, „marca Abrudan”, care merge cu forţă; dar şi cu efect de-a lungul tuşei laterale și pentru care Marcel cheltuise vreo 2000 de lovituri la zid, plus câteva sute în teren, cu Mihu. Juanito ridică racheta. O clipă, toată asistenţa a şi văzut-o lovită de pământ, potrivit obiceiului... Dar iată, spaniolul continuă gestul absolut imprevizibil: cu palma mâinii drepte şi cu racheta din stânga, aplaudă execuţia lui Grigoraş, chiar dacă ea consfinţeşte victoria în set a românului.

Publicul e în picioare. Gestul lui Juanito a fost ca un semnal. Din toate colţurile tribunelor, oamenii răsplătesc cu dărnicie, cu bucurie, succesul lui Marcel, încurajându-l frenetic, mulţumindu-i pentru fazele de tenis şi - de ce nu? - pentru mugurele de speranţă care, parcă, se iveşte din nou. Timid, dar se iveşte... în tribuna oficială - primul moment de satisfacţie adevărată. Un set nu e un punct sau un ghem, adică o întâmplare. Cine câştigă set la Juanito - şi încă jucând tenis, nu speculând nevricalele de vedetă - înseamnă că ştie, că poate... Ce-o fi, om vedea, dar pentru ce-a fost, jos pălăria! Mavrodin se gândeşte cu emoţie la setul următor... „Ce-ar fi să se întâmple minunea? De la 0-2! "...

— Ce zici, Racoviţă?

— Marcel ştie tenis, tovarăşe Mavrodin... Păcat că se topeşte când ţi-e lumea mai dragă. În setul al II-lea a fost ca un balon dezumflat şi acum, minune! Parcă juca alt om!

— Asta e problema: cum facem să rămână în el doar jucătorul din setul al III-lea? Că de celălalt n-avem nevoie!

— Are timp. Şi... să ştiţi: se cunoaşte mâna lui Corbeanu! Băiatul e cu o clasă peste finala de la „naţionale". Şi mai progresează, o să vedeţi...

— Acum... nicio speranţă?

— Greu de tot. Prea greu... Dar, cu Lopez, eu sper. Vă spun drept: sper. Să-l vedem pe Mihu...

De la locul ei, Laura şi-a notat tot timpul ceva în carneţel, Scrisul ei prescurtat, presărat cu câte-o schemă a cărei semnificaţie numai autoarea o cunoştea, a fixat tot ce-a făcut Juanito în teren, aproape fază cu fază. Acum, în pauza mare, de zece minute, dintre seturi, îşi odihneşte mâna. Iliuţă şi-a zărit profesoara; se grăbeşte către ea, s-o salute. De când s-a întors de la Baia Mare n-a avut timp să treacă pe la teren, dar de

săptămâna viitoare... Laura îi face loc lângă ea, cu bunăvoinţa vecinilor - care acceptă, amabili, să se strângă. Lui Iliuţă îi stă pe buze întrebarea: „Ce credeţi? Ce face tata?", dar n-o rosteşte. A învăţat de la Mihu că bărbaţii au răbdare şi nu sunt curioşi; şi chiar dacă sunt, n-o arată.

Grigoraş şi Juanito au revenit în teren, reluând jocul într-o atmosferă de interes general. Cine va confirma? Cine va avea câştig de cauză: clasa ori ambiţia, dorinţa de afirmare?

Ciudat; continuarea n-a oferit publicului niciuna, nici alta, atât cât părea să promită excelentul set anterior. Sigur, când ai ajuns spre vârful ierarhiei mondiale, nu se poate să nu arăţi nimic; şi - cazul lui Grigoraş - când câştigi trei ghemuri la un adversar celebru, nu se poate să nu aduni mingi frumoase, chiar foarte frumoase. Dar dincolo de sclipiri, dincolo de cele câteva execuţii tehnice şi faze ce stârnesc aplauze, acum setul curge liniştit, prea liniştit, către un deznodământ pe care Juanito are aerul că-l cunoaşte şi nu se îndoieşte o clipă că-l poate impune. După cum joacă, Grigoraş lasă impresia că ştie şi el sfârşitul chiar mai bine decât spaniolul. Nu pare afectat. El, „*outsider*"-ul, a făcut figură frumuşică: trei ghemuri în primul set, o victorie în cel de-al treilea, când şi-a dominat clar adversarul, iar acum, din şapte ghemuri disputate, trei sunt ale lui; Juanito conduce numai cu 4-3. Numai... Asta pare că spune Marcel prin mişcare, prin reacţii, prin tot ce face în teren. Bine, dar dacă e „numai" 4-3, dacă diferenţa e doar de un ghem iar setul acesta poate încheia jocul sau, dimpotrivă, poate egala situaţia, Marcel ar trebui să mănânce foc! Da, aşa ar trebui: să lupte ca un apucat! În teren nu se întâmplă însă nimic din ce ar fi normal să se întâmple. Sclipirile, reuşitele disparate nu se adună, nu se constituie într-un spirit, nu exprimă un mod de a aborda confruntarea. Juanito simte starea adversarului şi - pentru prima dată - acceptă să nu

forţeze victoria care... vine singură. Încet, nu în stilul spaniolului, dar vine: iată, e 5-3. Jocul de aşteptare nu-i convine spaniolului; scorul ajunge la 5-4. Cu toate astea, nici acum, când tabela pare să indice un echilibru sensibil de forţe şi să declanşeze o luptă acerbă pentru recuperare, nu există niciun dubiu asupra sfârşitului; Grigoraş nu face nimic pentru a-l stârni. Juanito ştie că, la 5-4, va avea serviciul. Aici, de-abia, aspreşte jocul, revenind la stilul său tăios, cu atacuri energice; nu nechibzuite, dar continue şi hotărâte. În ghemul final, românul n-a făcut niciun punct.

Sfârşitul vine pe o nedumerire generală. Acesta e cuvântul: nedumerire. Sigur - şi regret; sigur - şi dezamăgire; dar în arenă lumea e mai ales nedumerită. Aşa se joacă un meci de Cupa Davis? Aşa se luptă într-un set decisiv? Aşa încearcă să se afirme un jucător tânăr, fără nume, căruia soarta îi aduce în faţă o celebritate? Aşa se exploatează avantajul psihologic al unui set în care băiatul anonim s-a dovedit egalul vedetei, ba chiar mai bun? Aparent, e greu să-i reproşezi ceva lui Grigoraş. Cum să treci peste diferenţa certă de valoare, de experienţă? Cum să uiţi că - exceptând setul al doilea - tot jocul a fost „strâns", cel puţin judecând după scor? Ce să ceri în plus? Victorie? Exact cum spunea Racoviţă lui Mavrodin: „Băiatul are timp..." Dar acum? Ei, acum... Acum, unii îşi aduc aminte că Juanito, celebrul Juanito, are... 22 de ani, doar cu doi ani mai mult decât Grigoraş, şi că se află în plutonul de elită al jucătorilor lumii de vreo trei ani... Că, în sport, nu neapărat timpul adaugă trese pe galoanele performerului, ca în alte domenii de activitate; ba chiar, uneori, trei-patru ani în plus atârnă ca un balast!

Mihu ştie bine toate acestea. Ştie şi înţelege pe lângă ce-a trecut Marcel, după ce - culmea! - a demonstrat că nu-i este inaccesibilă marea performanţă. Dar... ce-l opreşte? De ce? Asta

nu poate pricepe Abrudan. N-a văzut tot setul, a trebuit să-şi reia încălzirea, s-a reîntors în arenă la 4-3 pentru spaniol. Scorul citit pe tabela electronică l-a făcut să tresară de bucurie... pentru ca, apoi, să vadă cum filozofia mulţumirii cu puţin, mentalitatea de rudă săracă, bună pentru firimituri, împinge jocul către un deznodământ ce părea, la început, normal, dar - la un moment dat - realitatea din teren dovedise că poate fi infirmat.

„Ce i-o fi spus Manole? Sau ce nu i-a spus? Băiatul ăsta e ca un fulg: atârnă de-o adiere, trebuie să-i sufle cineva în pânze, să simtă că cineva crede în el... Nu e rău să te temi de ridicol, dar n-ajunge! Performanţa, marea performanţă...”.

Grigoraş şi Juanito îşi strâng mâinile, peste fileu, în atmosfera generală de întrebări fără niciun răspuns, de dezamăgire concesivă, pe care finalul meciului a instalat-o în tribune. Nimeni nu-şi manifestă deschis nemulţumirea, parcă pentru a nu-şi mărturisi speranţele iniţiale - ce se dovedesc acum iluzii. Nu e plăcut niciodată să-ţi recunoşti eroarea. Nici măcar în tribuna oficială nu se discută pe faţă despre eşecul tentativei lui Grigoraş, deşi gustul amar îl simte fiecare. Tentativă? A încercat, într-adevăr, Marcel? Ce-a încercat? Cel mult, să se „acopere” pentru analiză, pentru momentul bilanţului. Dar tocmai setul care - aparent - îl disculpă reprezintă argumentul nemulţumirii generale. Când nu poţi, nu poţi! Dar când arăţi că eşti în stare şi... fugi repede în banca ta, fericit că „ţi-ai dat măsura”... Asta nu înţelege Mihu. Poate pentru că ce-a văzut la Marcel este opusul firii sale. „Nu mă grăbesc, cumva? Eu am ştiut întotdeauna ce vreau, ce trebuie? Ce făceam, la vârsta lui Marcel? Dezertam, de fapt! Muncind ca un câine, „trăgând” ca la galere, dar... nu în faţă! Mi-a fost frică să ies în faţă, acolo unde se adună onorurile, gloria, dar şi răspunderea, oprobriul public în caz de eşec! Îl judec pentru azi, dar eu încă n-am jucat! Cu ce drept îl judec?

Mă aşteaptă Lopez; dacă nu-i iau niciun set? Dacă nu reuşesc nici cât Marcel?”

Din nou - spaimă; un val de frică venit din senin. Frică de figurile celor din tribune, acum indiferente, consolate rapid - nu, nici măcar consolate, din moment ce n-au suferit, nu s-au chinuit, n-au trăit nimic deosebit. Ca să se întâmple asta în tribună, trebuie să se chinuie, să sufere, să trăiască intens - câştigând sau pierzând - cel din teren. Dacă jucătorul pierde senin, cedând ultimul ghem la zero şi strângând apoi mâna adversarului cu zâmbetul pe buze, de ce-ar suferi spectatorii? Au văzut un set excelent, e adevărat. Li s-au mai oferit faze frumoase, execuţii tehnice reuşite, pe care le-au aplaudat de fiecare dată... Altceva înseamnă însă „eveniment sportiv”, altceva apropie spectacolul din arenă - când îl apropie! - de dovezile sublime ale puterii omului de a se depăşi pe sine; altfel arată încleştarea dramatică, lupta epuizantă a sportivului cu inerţia din el, efortul istovitor de a stoarce picioarelor şi braţelor ultimul strop de energie, picătura de care depinde, poate, victoria...

Asta aşteptaseră spectatorii de la ziua de azi. Dacă Grigoraş ar fi pierdut jucând aşa, acum tribunele l-ar fi sărbătorit. Dar el iese din teren cu câteva aplauze de complezenţă, întâmpinat de Abrudan şi Corbeanu. Manole nu se poate abţine:

— Bravo, Marcele! Până acum eşti în grafic. Să vedem mai departe...

Deşi îl aşteaptă jocul, Abrudan găseşte, totuşi, o clipă să i se adreseze altfel:

— Ce s-a întâmplat, Marcele?

— Nimic, nea Mihu. N-ai auzit? „Suntem în grafic”... Cine, ce are cu mine?

— Păi... chiar eşti! Măi băiete...

— Lasă-mă-n boii mei, nu merită să te enervezi. Succes, nea Mihu; ăştia nu sunt cine ştie ce...

— Păi, atunci?...

— Vorbim după; succes, du-te că te cheamă patronul...

În timp ce Grigoraş pleacă spre vestiar singur, cu capul plecat, Mihu rămâne ţintuit locului de frică.

„Cumplit este eşecul!“. Instinctiv, caută cu privirea un loc anume din tribună. Surpriză! De-acolo nu-i face semn doar Laura, ci şi Iliuţă, care flutură mâinile, sare, face semne şi acum strigă pentru a fi reperat. O strângere de mână, cu palmele adunate deasupra capului încadrat de un păr lung, auriu, apoi pumnul copilului - strâns cât poate el de tare - agitat în stânga şi dreapta, mâinile colegilor care flutură spre el semnul „victorie!“, schiţat de Daminescu... Toate îi fac bine, îl liniştesc, atât cât poate fi de liniştit un om într-o clipă ca asta. Olga şi Cucu desfăşoară o pânză pe care scrie: „ROMÂNIA - GRUPA A”! Ce vis frumos! Tuturor le face semn, ridicând racheta, salutându-i cu ea ca un muschetar cu spada; i-a văzut, le mulţumeşte, căldura lor îl ajută, va încerca... Adică, nu „va încerca”; aici nu merge pe încercate, nu suntem la ruletă, poate iese, poate nu... Gata, în teren!

Îşi priveşte atent adversarul. L-a mai văzut, când cu tragerea la sorţi; l-a urmărit şi în singurul antrenament solicitat de spanioli. Ciudat ins... Tipologic, e foarte diferit de Juanito. În timp ce vedeta oaspeţilor are toate însemnele bărbatului iberic, aşa cum îl ştim din filme, fotografii sau din modelele literare datorate unor condeie celebre, Lopez pare mai curând venit de undeva, din Europa centrală. Şaten spre blond, înalt de statură, puţin greoi - fără să fie deloc gras - are ochii mici şi ceva viclean în expresie, care nu-i place lui Mihu. Aproape că nu priveşte omul în ochi; căutătura lui îţi cade undeva, pe lângă barbă, pe lângă

ureche, ca şi cum ar avea permanent un motiv să-ţi ocolească privirea. Foarte măsurat în mişcări, nu face niciun gest inutil; ştie că, la gabaritul său, forţa trebuie drămuită. De la primele mingi de încălzire, jocul trădează omul. Are ceva ascuns, pune în mişcări o intenţie pe care mereu trebuie s-o ghiceşti... Nicio minge nu vine „curat” -, cum numesc jucătorii lovitura „cinstită” -, ci cu cele mai ciudate efecte, evident studiate, imprimate deliberat. Nu e un spontan, un temperamental, ca Juanito. „Îţi iau eu pulsul, imediat...”. Mihu priveşte concentrat spre omul cu care, peste câteva clipe, va trebui să-şi măsoare nu numai jocul, ci - poate în primul rând - ştiinţa de a citi la timp intenţiile, de a găsi răspuns la gânduri ascunse...

În arenă e linişte. Ecourile jocului anterior, câte au fost, s-au stins de mult. Nivelarea zgurii, trasarea liniilor noi, proaspete, de un alb intens, puternic şi plăcut contrastant cu nuanţa cărămizie a terenului, parcă a şters tot ce-a fost înainte. Lumea aşteaptă altceva. Spectatorilor foarte tineri, numele lui Abrudan nu le spune mai nimic; dar nu ei sunt cei ce formează azi majoritatea în tribune. Tenisul are o lume a lui, mai „închisă”, mai conservatoare, poate, decât în alte sporturi, dar şi mai fidelă celor ce au slujit-o. Şi lumea aceasta ştie bine cine a fost Abrudan. Nu se prea mai ştie ce face Mihu acum, deşi câţiva „iniţiaţi” - ce sport nu are oameni care ştiu tot, plus ceva pe deasupra? - au şi lansat zvonul că „bătrânul e senzaţional! Mai ceva ca-n prima tinereţe!“. De altfel, ar fi greu de înţeles interesul deosebit pentru meciul cu Spania, atmosfera generală de aşteptare a unei întâmplări memorabile - care persistă, în ciuda dezamăgirii servite de Grigoraş! - fără prezenţa în arenă a acestui om ciudat, cu o carieră sportivă atât de neobişnuită... Să ţi se refuze şansa confruntării cu aşii rachetei, apoi s-o refuzi tu, să dispari şi, când nimeni nu se mai aştepta, să accepţi a încerca

ceea ce nimeni n-a mai acceptat şi n-a mai încercat în istoria acestui sport: proba valorii, a competitivităţii, la 37 de ani!

Apropiaţii lui Abrudan aşteaptă cu sufletul la gură ostilităţile. Colegii au înfăşurat pânza şi urmăresc concentraţi ultimele mingi de încălzire. Iliuţă îşi muşcă pumnii, simţindu-şi bătăile inimii, de parcă ar fi alergat un kilometru. Laura - care-l cunoaşte bine pe Mihu - e cea mai liniştită; înţelege din mişcările lui Abrudan că nu pare, ci este calm, stăpân pe sine. Mingea îl ascultă, merge exact unde o trimite... Nimic din agitaţia, din febrilitatea, din precipitarea celui care vrea să facă minuni, dar - poate tocmai de asta - nu reuşeşte nici ceea ce este normal.

Mavrodin trage, nervos, ultimele fumuri din ţigara cu care şi-a omorât pauza. Şi pentru el minutele trec greu, foarte greu... Rezultatul îl interesează, fireşte, în cel mai înalt grad; doar răspunde. Dar uite, ca niciodată înaintea unui meci important, pentru care poartă răspunderea directă, în clipa asta parcă a trecut pe primul plan interesul pentru omul trimis în teren. A trăit multe, a văzut multe; a înţeles că a conduce înseamnă, în ultimă instanţă, a te pricepe la oameni. În Abrudan a ghicit ceva; ceva care-l bucură şi-l frământă. Acum aşteaptă, emoţionat, confirmarea. Dacă va fi aşa cum crede, cum speră... să se bucure pentru azi? Să regrete cumplit ce-ar fi putut să fie?

Încălzirea s-a terminat. Corbeanu se apropie de Mihu, înaintea primei mingi oficiale:

— Fii atent; nu-l scăpa din ochi. Nu pleca la minge până n-a lovit, pentru că mereu face altceva decât pare...

Mihu zâmbeşte. „Are fler Manole! Exact ăsta e insul! “ .

— L-am „citit”, Manole, n-avea grijă! S-ar putea să aibă o surprizăăăă...

Surpriză? Cuvântul e palid, e sărac pentru ce se petrece acum în teren. Peste 8000 de oameni privesc uluiţi cum un jucător

cu nume intrat de mult în zona superioară a clasamentelor computerizate, câştigător recent al unor turnee importante, învingătorul lui Juanito, se chinuie din răsputeri să realizeze ghemul de onoare într-un set pe care, iată, ar putea să-l piardă la zero! Cel mai uluit este spaniolul. A încercat tot ce ştie, tot ce „i-a mers” cu brio pe atâtea arene celebre, cu atâţia mari jucători cu care s-a luptat de la egal la egal sau pe care i-a învins. Dar aici nu-i iese nimic! A atacat, dar plecările în faţă i-au fost sancţionate cu mingi lungi, razante la tuşă; s-a apărat, dar cine ar putea „scoate” voleurile acestui român despre care, până azi, n-a auzit nimic? A încercat să calmeze jocul, să instaleze „ţăcăneala” cu ruperi surprinzătoare de ritm, pentru că este un maestru al mingilor cu efect înşelător şi traiectorii neaşteptate, arma lui cea mai de temut... Dar după câteva schimburi, s-a pomenit de fiecare dată plimbat prin colţuri, alergând după ghiulele tăiate, mai periculos, mai ciudat, mai greu de preluat decât ale lui... Şi serviciile! Nu i-a mai luat nimeni cinci puncte într-un set, direct din serviciu... Abrudan? Cine este acest Abrudan? Un jucător care n-a cucerit nimic, niciodată; nici măcar titlul de campion al ţării sale! „Rezervă” la vechea naţională, un fel de valet al lui Corbeanu, bun pentru antrenament şi încălzire... Exasperat de propria-i neputinţă - şi în faţa cui?! - spaniolul gâfâie din răsputeri, să câştige - totuşi - măcar un ghem. Antrenorul e stupefiat. Juanito strigă din când în când, din colţul lui, dar Lopez nu are ochi şi urechi pentru nimeni, decât pentru ploaia de mingi după care aleargă disperat şi - aproape de fiecare dată - inutil.

Da, e 1-5. Acum - dacă e om, nu drac! - trebuie să mai greşească şi acest Abrudan, e imposibil s-o ţină până la sfârşit cu mingi perfecte, fără replică. Măcar anii, şi tot trebuie să-şi spună cuvântul! Dar iată, a început al şaptelea ghem - care ar putea

fi ultimul - şi Mihu încă nu s-a hotărât să greşească. Loveşte în continuare cu o forţă extraordinară, nu iartă nicio inexactitate a adversarului, e prezent la toate mingile în poziţie corectă de preluare, întocmai cum cer desenele din manual. Şi - lucrul cel mai exasperant pentru Lopez - românul calculează tot. Până şi dezlănţuirile din atac, nebuniile ofensive - doar la prima vedere nebunii - se dovedesc perfect gândite; mingea pe care pleacă Abrudan spre fileu a fost trimisă atât de tare şi plasat, efectul imprimat a fost atât de puternic, încât adversarul nu poate returna unde vrea, ci - de regulă - unde a calculat cel ce conduce jocul ca în faţa unei table de şah.

După fiecare punct, până şi aplauzele par uimite. Ciudat: lumea nu aplaudă ca de obicei, pe săturate, ci cu uluirea surprizei de a găsi acum, acasă, ceea ce oferiseră pe acest teren numai gloriile tenisului mondial. De la Corbeanu, în Bucureşti nu s-a mai văzut un asemenea tenis; de la el, niciun român nu şi-a mai sufocat adversarul, în teren, şi suporterii - de bucurie, în tribune! Şi mai ciudat; între jucător şi publicul său s-a stabilit rapid o convenţie, pe care oamenii au înţeles-o şi o respectă cu sfinţenie, deşi e împotriva dorinţei lor imense de a se bucura, de a-şi manifesta bucuria. Toţi simt că Abrudan se grăbeşte; vrea linişte, cât mai multă linişte, pentru a pune în joc mingea atât de rapid cât îi permit arbitrul şi adversarul. Bineînţeles, Lopez a încercat de câteva ori să iasă din „clenci", să respire prin trageri de timp. Mihu l-a aşteptat, nu şi-a manifestat în niciun fel dezaprobarea sau nerăbdarea, dar cele două tentative mai prelungite de a-l împiedica să servească au fost pedepsite, fiecare, cu câte un punct direct din serviciu; asta a pus capăt tacticii momentelor de respiro neelegante şi chiar neregulamentare.

Cu un vole decisiv al românului se termină primul set: 6-1. De-abia acum, când tabela electronică arată indubitabil scorul

şi când aplauzele nu mai deranjează pe nimeni, spectatorii se dezlănţuie. Tribunele sunt în picioare, aplauzele curg în ropote, din toate părţile. Lângă lozinca scrisă pe pânză de colegii lui Mihu, agitată acum cu frenezie de Olguţa şi Cucu, au apărut steguleţe, batiste, coifuri de ziar... Toate flutură într-un val de bucurie entuziastă, în timp ce, către scaunul pe care se odihneşte Abrudan, se îndreaptă cele mai diverse şi inventive încurajări sonore. Oamenii simt că e pe cale să se realizeze „minunea"; Mihu le-a oferit o mostră de cum ar putea fi, în continuare... Dar dacă, totuşi...? Dacă anii îşi vor spune cuvântul? Dacă Lopez se va trezi din starea asta în care l-a aruncat șocul replicii lui Mihu? Nu se poate să ştie și să poată doar atât un tenismen cu asemenea faimă! Nu cumva setul I este, pentru Abrudan, exact ce a fost setul al III-lea pentru Grigoraş: tresărirea de orgoliu?

Când uralele se potolesc, în tribune se instalează încet, perfid, teama. Spectatorii au acum de ce să le fie frică, au ce apăra, au ce pierde... Omul spre care se îndreaptă speranţele lor a jucat atât de bine, încât toţi se întreabă dacă e posibil să continue aşa până la sfârşit, indiferent de replica spaniolului. Numai Laura cunoaşte deznodământul şi aşteaptă cu încredere seturile următoare; a ştiut întotdeauna ce poate, ce este, de fapt, Abrudan. A înţeles de mult, de la început, că nici Corbeanu, marele Corbeanu, nu are datele cu care natura l-a hărăzit pe Mihu Abrudan parcă anume pentru marea, pentru suprema performanţă. Cu o condiţie: să aibă curaj, să vrea. Cândva, Laura a visat să trăiască modest, în umbra lui, iubindu-l, înţelegându-l, pregătindu-i paşii cu dragoste, cu putere de sacrificiu, insuflându-i încredere, dându-i curaj, trăind prin el și pentru el, realizându-se prin împlinirea lui. N-a fost aşa; nu din vina ei. Dar Abrudan este, iată, cel știut de ea.

Ziua de azi îi confirmă credinţa. Laura stă acum liniştită, încercând să dea ceva din calmul ei copilului care tremură de emoţie alături. Îl mângâie pe cap, cu un gest matern. Fără să ştie, fără să vrea, a nimerit exact gestul cu care Mihu îi ciufuleşte părul lui Iliuţă când doreşte să-l alinte. Acum îi şopteşte la ureche:

— Te rog să stai liniştit. Gata, a câştigat... Probabil, „la zero"; ai să vezi.

Exact aşa a fost. Următoarele două seturi au însemnat un adevărat regal, un recital de virtuozitate, o demonstraţie rar întâlnită de rafinament tehnic, gândire tactică, forţă, tenacitate, stăpânire de sine... Nimic n-a lipsit pentru ca jocul să fie superb, iar entuziasmul din tribune - clocotitor. Acum oamenii au curaj să se bucure în voie, teama nu le mai dijmuieşte exteriorizarea bucuriei, pentru că - după ce setul al doilea s-a terminat cu 6-2 pentru Mihu acum, în setul al treilea, românul conduce cu 5-3, şi în ultimul ghem are serviciul. Lopez aruncă în joc toată experienţa, toată viclenia, toată puterea de a rezista; înalţă mingea exagerat pentru a-şi „scoate din mână" adversarul, dar e trăsnit cu smeciuri şi din fundul terenului, la care priveşte neputincios; se agaţă de fiecare şansă, de fiecare punct, ca înecatul de un pai, făcând eforturi disperate să echilibreze disputa, să lase impresia că adversarul nu joacă singur, sau să amâne, măcar, deznodământul, dacă nu-l poate schimba. Mihu, însă, nu e dispus să rişte nimic, mai ales că în cel de-al treilea ghem pierdut a simţit ceva care... Dar nici nu vrea să se gândească la asta! Serveşte ca un turbat; forţa cu care icneşte când atacă mingea la serviciu aproape că te sperie... S-a adunat în el atâta dorinţă de victorie, atâta putere, atâta hotărâre, încât până şi un orb, până şi un om aflat prima dată în viaţă la o partidă de tenis ar înţelege că nimeni şi nimic nu poate schimba acum, în teren, cursul evenimentelor.

Când fluierul final consfinţeşte victoria lui Abrudan cu 6-3 în set şi cu 3-0 în meci, arena e un vulcan. Bucuria se revarsă nestăvilită. Valul de entuziasm cuprinde până şi pe cei mai liniştiţi oameni. Nu mai ştii cine are 11 ani; Iliuţă sau Daminescu - bărbatul cărunt, sobru, prestant, care se bucură ca un copil? Aplaudă publicul, aplaudă oficialii; chiar şi antrenorul spaniolilor schiţează câteva gesturi de aplauze (ce are în suflet numai el ştie!). Abrudan aşteaptă liniştit, demn, cu mâna întinsă, peste fileu. Lopez se apropie încet. Strânge mâna românului şi se îndreaptă spre bancă privind lung tabela de marcaj, pentru a se convinge că aşa e, că meciul s-a terminat, că timp de trei seturi n-a adunat decât şase ghemuri - şi cu cât efort! - în faţa unui necunoscut.

Marcel, Florin şi Andrei ajung primii la Mihu, sufocându-l, literalmente, într-o îmbrăţişare lungă, nesfârşită, din care îi desprinde Corbeanu, nerăbdător şi el să-l sărute pe Abrudan. Primul care vorbeşte este, totuşi, Mihu - ţinându-l pe Marcel de mână:

— Nea Manole, îţi raportăm că suntem în grafic!

Marcel îi mulţumeşte, din priviri. Corbeanu îl cuprinde în braţe, sărutându-l:

— Bătrâne, ai fost magnific! N-am mai văzut asemenea tenis de ani de zile!... Şi n-am să-l uit toată viaţa...

Mavrodin a coborât şi el în teren, însoţit de Racoviţă, Perovici, de câţiva din membrii biroului federal, Toţi îl îmbrăţişează pe Abrudan, felicitându-l, mulţumindu-i... Mavrodin i-a prins mâna şi parcă nu se îndură să i-o mai lase.

— Unde-ai fost până acum, omule?

— Strada Avrig 32, etajul al II-lea, apartamentul 8; sectorul nu-l ştiu, răspunde Corbeanu, în hazul general.

Ceea ce n-a înţeles Manole este faptul că Mavrodin a vorbit cât se poate de serios; cu gravitate, cu durere chiar...

În ciuda agitaţiei îngrijitorului terenurilor, căruia orice toc de pantof imprimat pe zgură îi produce o suferinţă fizică, de parcă i-ar intra în carne, partea laterală a suprafeţei de joc, unde se află acum jucătorii, s-a umplut de oameni coborâţi din tribune. Toţi vor să strângă mâna învingătorului, toţi vor să felicite pe autorul acestui spectacol într-adevăr de neuitat. Deodată, din învălmăşeală, ţâşneşte Iliuţă, care plonjează, pur şi simplu, în braţele tatălui său. Mihu îl prinde din zbor, îl ţine strâns şi-l învârteşte prin aer. Tatăl şi fiul se sărută o dată, de două ori, de trei ori, sub privirile mişcate ale celor ce-i înconjoară şi nu vor să se dea plecaţi, parcă pentru a prelungi clipele de bucurie ce le-au fost dăruite.

— Bravo, Mihule. Din inimă - bravo! A fost exact cum bănuiam...

Vocea vine din spate, dar bărbatul care-şi strânge încă la piept copilul ştie cine a vorbit. O recunoaşte nu numai după timbru, ci și după cuvinte, după siguranţa, după calmul cu care le-a rostit. Cine a crezut în victoria lui? Cine l-a făcut să creadă? Cine nu s-a îndoit niciodată de ceea ce ar fi putut deveni destinul jucătorului Mihu Abrudan? Cine a ştiut a înţeles că nu jucătorul, ci omul din el are nevoie de victoria aceasta pentru a se simţi cu adevărat om, om împlinit? Mihu se întoarce; da, este Laura. Îi sărută mâna cu respect, cu emoţie şi...

— Mulţumesc, Laura...

— Mie n-ai de ce. Ţi-a mers perfect. Ba nu; aproape perfect. În setul al III-lea ai dat un ghem degeaba. Ştii care...

— Da, ştiu; ultimul. Să nu mai vorbim despre el... Mihu zâmbeşte, dar zâmbetul lui e crispat. Laura e îngrijorată; Corbeanu ciuleşte şi el urechile:

— S-a întâmplat ceva?

— Nu cred... nu ştiu... Mi s-a părut că simt un blocaj în genunchiul stâng. Probabil un cârcel... îţi promit... vă promit că nu mai fac.

— Păi, să nu mai faci!

Râde şi Laura; l-a dojenit pe bărbatul din faţa ei ca pe Iliuţă... Abrudan vrea să-i afle părerea mai amănunţit:

— În rest... ţi-a plăcut?

— Minune! Câţi ani ai tu de fapt? Să nu spui 37, că nu se poate; ai încurcat numărătoarea...

Mihu intră în jocul ei, deşi locul începe să fie din ce în ce mai nepotrivit pentru o discuţie, după câtă foială e în jur:

— Tu câţi îmi dai?

— Cel mult 27! Nu-i aşa, Iliuţă?

Fericit cum este acum, băiatul ar fi de acord cu orice...

— Acceptă vârsta asta, Mihule. M-ai face şi pe mine de 24... Ştii ce ţi-a lipsit astăzi?

Continuarea replicii a fost atât de neaşteptată, încât Abrudan nu înţelege. Aşteaptă o explicaţie.

— Nu e vina ta, fii liniştit: ţi-a lipsit un adversar pe măsură. Duminică o să-l ai. Juanito nu e Lopez... Mihu se încruntă. Ştie - şi încă foarte bine - cine e Juanito... Din nou, Laura intervine, liniştitor:

— Cum ai jucat azi, n-ar fi avut nici el ce să-ţi facă. Să ştii că l-am fişat în toate cele patru seturi contra lui Grjgoraş... Astă seară ordonez tot materialul; mâine până-n prânz îţi trimit fişa completă cu tot ce-a făcut spaniolul în teren, fază cu fază, plus concluziile mele. E interesant, ai să vezi: „călcâiul” sare în ochi, când îi faci statistica greşelilor. Iliuţă trece pe la mine mâine dimineaţă, o ia şi, până la 11-12, îţi parvine. Succes!

Laura pleacă. Mihu ar vrea s-o reţină, dar îl invadează colegii, coborâţi şi ei din tribună. În frunte cu Daminescu.

— Aşa se joacă meciurile de adio, bătrâne! Bravo! Dar eu, dacă aş fi antrenor, chiar că nu ţi-aş mai da drumul!

— N-aveţi grijă, nici nu-i dau, precizează Corbeanu.

— Meciul ăsta trebuia să-l păstrezi pentru inaugurarea Palatului Sporturilor, Mihule...

Olguţa nu se dezminte:

— Nu, dom' director; primul meci pe parchetul palatului o să-l joace Cucu! A început să ia lecţii de la Iliuţă...

Cea mai emoţionată e Ioana; ar vrea să înceapă o discuţie foarte importantă pentru ea, dar înţelege că aici, acum... Se mulţumeşte să o anunţe, lăsându-i lui decizia de a o continua vreodată sau nu...

— Cred că am greşit... Am greşit grav, Mihule. N-am ştiut ceva important despre tine; şi n-am înţeles altceva, esenţial... Azi am priceput că uneori - şi pentru anumiţi oameni - *Sportul* nu e doar sport, pur şi simplu. Te rog să mă ierţi...

Abrudan îi sărută mâna. Răspuns nu are, acum; poate, altădată...

„Ciudat! După prima discuţie cu Manole, când nu mă hotărâsem, aşteptam cu teamă părerea Ioanei... N-a înţeles nimic din frământările mele, şi asta m-a durut... Acum recunoaşte că a greşit; a priceput acum ceea ce n-a putut realiza atunci sau ceea ce n-am fost eu în stare să-i explic... Dar de ce nu mă bucură nici schimbarea, nici starea de fapt? Oare să fie adevărat că tot ce nu vine la timp degeaba mai vine? Că trece pe lângă noi ca şi cum...?". Constatarea nu-l bucură; dimpotrivă. Încearcă să-şi lumineze gândurile, amintindu-şi că, adineauri, cineva care l-a înţeles de la început, cineva care nu s-a îndoit nicio clipă, i-a spus... i-a urat... N-a simţit niciodată, ca în clipa asta, ce înseamnă un punct de sprijin în viaţă, o certitudine...

Eroul zilei simte, deodată, o cumplită nevoie de odihnă. Își ia rămas-bun de la toţi; se convinge că totul e în ordine cu Iliuţă - Olga e o gazdă minunată! - şi porneşte spre vestiar, însoţit de coechipieri şi de Corbeanu. Coboară cele câteva scări de parcă le-ar urca... Ce e asta? Se opreşte o clipă, spre a-şi controla reacţia picioarelor. Tot la stângul. Până în clipa asta n-a simţit efortul... Corbeanu îl priveşte, îngrijorat:

— E ceva, Mihule?

Abrudan nu știe ce să răspundă. Se întoarce, urcă cele câteva trepte, apoi coboară din nou. „Controlul" l-a mai liniştit, dar nu i-a dispărut de tot cuta dintre sprâncene, semnul după care cunoscuţii ştiu sigur când are Mihu vreo problemă, când ceva nu e în ordine. „Probabil un cârcel... De oboseală. Puţin masaj diseară, poate şi mâine... Apoi - odihnă totală până duminică...". Manole insistă:

— Mihule, ai probleme cu piciorul?

— Nu, nimic... Oboseală, atât.

— Asta trece. Gata, la duș!

Într-adevăr, sub şuvoiul de apă fierbinte, Mihu parcă renaşte; are senzaţia că tot ce e rău se spală, se scurge printre gradenele de lemn. Se simte uşor ca un fulg. Rămâne doar bucuria, o bucurie nestăvilită, pe care de-abia acum are răgazul să o simtă întreagă. Şi, apoi, gândul la ce va fi... Nu, nu acum. Nu încă... Ba da; numai mâine nu-l va avea în faţă pe Juanito! Dacă nu acum, - când? Juanito, el e adevăratul etalon; un punct la Juanito, şi atunci, chiar... Azi s-a verificat; nu-i lipsesc armele. Totul e să poată. Își masează uşor umărul drept, atât de solicitat - mai ales la serviciile cu care l-a terorizat, pur şi simplu, pe Lopez. Muşchiul nu doare, nici articulaţia. De fapt, nu braţul îi pune probleme, ci de la picioare a venit primul semnal de alarmă, în ultimul set şi adineauri, pe scări... „Când nu ştii, degeaba vrei;

nu ştii - şi pace! Ca să poţi, esenţialul e să vrei. Esenţial, dar... suficient? Să mă mai ţină puterile o zi, numai o zi...".

În cantonament, masa de seară se desfăşoară într-o atmosferă calmă, relativ destinsă. Corbeanu a consumat discuţia cu Marcel, pe care l-a „frecat" şi l-a "forfecat" bine de tot; cu argumente. Băiatul a tăcut, primind tot. Ştie că nea Manole are perfectă dreptate; ştia chiar înainte ca acesta să fi deschis gura. Văzându-l pe Abrudan în teren, şi-a judecat singur, cu toată luciditatea, jocul şi comportarea. Îi stă pe buze, totuşi, o întrebare rămasă până la urmă nerostită: de ce acolo, pe bancă, antrenorul nu i-a vorbit aşa? De ce, la un moment dat, nu i-a vorbit deloc? E adevărat, există oameni care n-au nevoie de şoapte la ureche ca să fie ei înşişi, să-şi păstreze credinţa în şansa lor, să se regăsească în momentele dificile; alţii, însă... Ei bine, el face parte dintre "alţii"; îi este necesară îndrăzneala altuia, îi face bine - exprimată - credinţa altuia, ca să poată îndrăzni, să poată crede. Chiar şi furia pe adversar, pe propriile spaime, pe care o simte crescând în Abrudan când acesta pune mâna pe rachetă, la el trebuie stârnită, cultivată, întreţinută...

S-au terminat şi ultimele sfaturi pentru „dublul" de mâine, de fapt reluarea esenţializată a atâtor şi atâtor discuţii, pregătiri, scheme, ipoteze...

— Tinereţe, acum e rândul vostru!

Lecţia „bătrânului Abrudan" i-a ambiţionat, dar i-a şi liniştit pe copii. „Se poate! Nu sunt nici ei supraoameni! Dacă îi obligi, greşesc, ratează, se enervează... Totul e să-i obligi!".

În scurta plimbare pe alei cu care jucătorii s-au obişnuit înaintea somnului, Grigoraş se mărturiseşte, făcându-şi - indirect - autocritica faţă de Abrudan, cu care n-a discutat deloc meciul său cu Juanito.

— Ai avut dreptate, nea Mihu. Eu n-am crezut... Dacă aş fi crezut ca dumneata, poate, cine ştie... Dar... ai avut dreptate: putem să-i păcălim!

Mihu se opreşte, privindu-l lung.

— N-am spus niciodată treaba asta; să n-o mai spui nici tu! Putem să-i batem, nu să-i păcălim! Cinstit, pe tenis!

Băiatul tace. Aşa e şi în teren nea Mihu ăsta... Nu iartă nimic. După câţiva paşi, Marcel spune:

— Ferice de cine-a terminat povestea... Când mă gândesc la ziua de mâine...

Din nou, Abrudan se opreşte, contrariat:

— Cine a terminat? Eu? Așa crezi tu?

— Păi, obiectivul...

Mihu n-ar vrea să se mărturisească, dar nu se poate abţine, totuşi, să răspundă iritat:

— Obiectivul? De unde-mi ştii tu obiectivul?

Marcel înţelege că acum a „călcat în străchini" de-a binelea. Restul plimbării se desfășoară în tăcere.

La întoarcere, pe Abrudan îl aşteaptă o surpriză: Mavrodin a venit să schimbe câteva cuvinte cu el, între patru ochi - dacă se poate; e o problemă personală. Când rămân singuri, oaspetele neaşteptat intră direct în subiect:

— Mihule... mă laşi să-ţi spun pe nume, nu te superi?

— Vă rog, tovarăşe Mavrodin; chiar mă bucur...

— Poate ar fi trebuit să discut întâi cu Manole, dar vreau, totuşi, să mă consult cu dumneata. Şi... nu te speria de întrebare: ai putea să joci mâine dublul?

— Eu? La dublu? Cu cine?

— Cu oricine. Mai exact, cu cine crezi că ai şanse mai multe, Uite... ţi-o spun aşa, direct: de azi, am căpătat o încredere oarbă când te ştiu în teren. Şi mă gândeam că ar fi o şansă în plus...

Să nu crezi că nu înţeleg dificultăţile, riscul, bulversarea - într-o noapte - a unei pregătiri de câteva luni pe-o idee. Totul depinde de ceea ce-mi spui acum. Sigur, trebuie să fie de acord şi Corbeanu, dar... îl voi convinge. Şi - în caz extrem - îmi asum răspunderea.

Abrudan e perplex. Mintea lui a întors pe toate feţele, timp de câteva săptămâni, variantă cu variantă, fiecare posibilitate, fiecare situaţie de joc; numai la asta nu s-a gândit! Să-l ia pe Marcel? Dar băiatul e obişnuit cu Andrei, și împreună cu Abrudan n-a jucat decât de două ori! Dacă nu-l ia pe Marcel, ci pe Florin, cu care se înţelege, ce va spune Grigoraş? Ce va fi în sufletul lui? Cum să-l convingi că nu e lipsă de încredere în el? Şi cum să-i ceri să intre duminică în teren cu o asemenea stare de spirit şi să-l bată pe Lopez? Problema problemelor, la Grigoraş, e moralul; tocmai aici să-i dea în cap? Şi-apoi, el, Abrudan, va rezista? Semnele de azi... Asta înseamnă, practic, să renunţe la nebunia lui cea mai frumoasă: Juanito...

”Bine. câştigăm dublu; dar Grigoraş îşi va face punctul la Lopez? Şi eu, ce şanse mai am duminică? Practic, niciuna - după simptomele care...”.

— Mi-e greu să mă pronunţ, tovarăşe Mavrodin. Mă onorează încrederea dumneavoastră; vă sunt recunoscător... Să n-o luaţi ca pe-o fugă de răspundere, ca pe o eschivare de la greu...

— Nici vorbă de aşa ceva, Mihule. Vreau părerea ta sinceră, fără nicio reticenţă...

Exact aşa vorbeşte Mihu; sincer, fără nicio reticenţă:

— Mă tem. Şi pentru mine... Piciorul stâng mi-a pus, azi, nişte probleme...

Mavrodin se încruntă; întreabă repede, parcă mai interesat, mai afectat de ce aude acum decât de proiectul său:

— Ceva serios?

— Nu, sper să nu fie... Dar aşa... trei zile... chiar mă tem...

— Te înţeleg.

— Şi apoi... mă gândesc la băieţi. Daţi-le o şansă; au muncit, o merită. Eu sunt - totuşi - colacul de salvare, bun la vreme rea; ei sunt barca, ei trebuie să meargă înainte, cu ei veţi defila în anii următori...

— Nu te grăbi! Până atunci, am nevoie de puncte acum!

— Dacă mă odihnesc bine, dacă nu survine nimic complicat, dacă am puţină şansă, puţină de tot... încerc să vă mai aduc eu unul.

Pentru Mavrodin, cuvintele lui Mihu vin ca un balsam. Întreabă, cu sufletul la gură:

— La Juanito?

— La Juanito.

— Păi, atunci... n-am venit degeaba!

— Sper.

— Dacă dumneata speri, eu cred!

— Vă mulţumesc. Asta mă ajută cum nu vă închipuiţi...

Mavrodin a plecat, aproape liniştit. Nici Mihu n-a avut o noapte agitată; dimpotrivă, somnul l-a cuprins cum a pus capul pe pernă. Ultimul gând a fost de tot hazul: „Acum... să se mai perpelească şi spaniolii, că mie-mi ajunge”. Apoi a adormit.

18

Cine ar fi crezut? E din nou seară. Aceiaşi oameni, în jurul aceleiaşi mese. Dar cine ar fi crezut ieri - când se făceau planuri, mărturisite sau nu, când se discuta cu încredere despre „mâine” - că cina de azi va decurge aşa? Toţi sunt tăcuţi, posaci. Îşi fixează farfuriile, ca să nu se uite în altă parte, ca să nu li se citească

expresia privirii. Nu le e foame, dar mănâncă preocupaţi, concentraţi; aşa, nu trebuie să discute. De fapt, ce să-şi spună? La ce bun? Aici, Corbeanu are perfectă dreptate: dacă tenisul s-ar juca pe vorbe, avocaţii ar fi campioni mondiali. „După”, vorbele sunt inutile. Orice ar zice Manole, orice ar zice Mihu și Florin, care n-au jucat, oricum s-ar disculpa cei ce au fost pe teren, n-ar mai servi la nimic. Toţi ştiu asta foarte bine, de aceea privesc tăcuţi, fiecare în farfuria lui, prelungind momentul mesei care-i scuteşte de cuvinte, de explicaţii, de întrebări, de răspunsuri... Aşa au venit şi în microbuz, până la cantonament: fără un cuvânt. După meci, au zăbovit la duş, iar apoi la vestiar, până când - jucători şi antrenor, în consens tacit - au fost siguri că în arenă n-a mai rămas nimeni. Când au ieşit, totul era pustiu, dar un pustiu dezolant, în perfectă consonanţă cu starea lor de spirit. Pe cât de clocotitor fusese vacarmul din tribune cu numai două ore în urmă, pe atât de stranie era liniştea acum. Doar un vânticel începuse să se stârnească, să şuiere uşor, plimbând bezmetic hârtiile, contramărcile, coifurile de ziar aruncate prin tribune. Nu văzuseră niciodată - sau poate nu şi-o închipuiseră aşa - imaginea aceasta de loc pustiu, părăsit, în care parcă de când lumea n-a călcat ţipenie de om... Iată, în colţul din stânga-sus, stătuseră colegii de an ai lui Marcel, ceva mai jos, amicii lui Andrei... Pe centru, arhitecţii și constructorii lui Mihu... Peste tot, fiinţă lângă fiinţă. Şi de peste tot - strigăte, aplauze, încurajări... Nouă mii de oameni fuseseră un suflet, o voinţă, o imensă rugăminte - dar atât de intensă, încât tot acest patrulater de beton vibrase de cuvintele strigate, rostite, şoptite, murmurate, gândite tot timpul: „Hai băieţi! Încă puţin, băieţi! Un efort! Un ultim efort!“. Iar acum... parcă n-a fost niciodată, nimic. Nimic? Ba a fost: iată dovada. Tabela de scor a păstrat - rezumată, esenţializată - povestea unei zile pe care cei ce priveau acum

din uşa vestiarului şi-o doriseră altfel, cu totul altfel. Dar ce scrie pe tabelă nu se mai poate modifica: GRIGORAŞ + MARINACHE - JUANITO + LOPEZ: 2-3 (6-4; 5-7; 8-6; 4-6; 9-11).

Era seară. Lumina scăzută, siluetele întunecate ale plopilor din jur, şuieratul uşor al vântului ce se învârtea prin cotloane, iar apoi cele câteva femei înarmate cu mături, târnuri şi coşuri, venite să facă „toaleta" arenei pentru mâine (Mâine? Care mâine? Mai există un mâine?)... toate la un loc fac şi mai mare golul din inimi, şi mai acut regretul că cele trei ore şi jumătate de luptă acerbă n-au avut alt deznodământ. Şi ce puţin a lipsit! Ce aproape au fost băieţii de victorie! Cât de mică a fost distanţa până la împlinirea visului! 2-2 la seturi, 9-8 în setul decisiv, 40-30 în ghemul ce ar fi trebuit să fie ultimul... Cu Grigoraş la serviciu! Un punct, şi... victorie! Şi-ar fi imaginat cineva că, într-o asemenea situaţie ideală, cu nouă mii de suporteri în picioare, pregătiţi pentru aplauzele finale, cu doi adversari privindu-se derutaţi, neştiind ce să creadă şi ce să facă, Marcel va comite „dublă greşeală" la serviciu, oferind „pe tavă", cu mâna lui, punctul salvator unor parteneri de întrecere incapabili să-l facă singuri? După greşeala imensă... dar ce mai contează ce-a fost după greşeală?! În cinci minute, totul s-a dus de râpă. Aproape patru ore de chin, de trudă, de speranţe; spulberate cât ai clipi, când nu mai credeau în minunea asta nici spaniolii!

Aşa a fost. Tribunele au răsplătit, totuşi, efortul; amărăciunea eşecului nu s-a mai împletit cu reproşul - meritat - din ziua precedentă, când tinereţea nu aruncase în luptă vigoarea, ambiţia, dorinţa de afirmare... Dar eşecul rămâne eşec. Apasă greu, alungă orice gând care încearcă să aducă puţină consolare.

...Masa a luat sfârşit; trebuia să se sfârşească odată... Băieţii privesc spre Corbeanu, întrebător; vrea să stea de vorbă cu ei? Care-i programul?

— Peste o jumătate de oră, toată lumea la club!

Despărţirea - chiar şi pentru acest interval scurt - vine ca o uşurare, cel puţin pentru învinşii de azi. Se vede cât de colo: uşor nu le este. Doar Corbeanu spusese răspicat, în faţa conducerii C.N.E.F.S. şi a biroului Federaţiei, la fixarea obiectivelor pe oameni: „Mai mult, e voie; cine face mai puţin a pierdut meciul... El. Asta ca să fie clar". Acum e clar. Înainte de a porni spre aleile parcului, Marcel îl invită pe Abrudan la plimbare:

— Vii, nea Mihu?

— Nu, Marcele, mulţumesc... Rămân în cameră.

Grigoraş se temea că așa va suna răspunsul. E prima seară când Mihu nu face câţiva paşi împreună cu el, cu Andrei şi cu Florin, înainte de culcare. „Nu întâmplător tocmai azi... E supărat, și încă rău de tot. De ce nu spune? De ce nu strigă la noi, și el, și Corbeanu? De ce nu ne aruncă în obraz reproşurile, să se termine odată?!...". Băiatul n-avea de unde şti că altceva, cu totul altceva îl determina pe Mihu să renunţe la plimbare.

— Mihule, vii şi tu la club?

— Bineînţeles. Doar ai spus toată lumea...

În cameră, Abrudan studiază fişa trimisă de Laura. Ce spune statistica? Lucruri teribil de interesante... Şi pe deplin confirmate la „dublul" de azi, când Juanito a fost la un pas de dezastru. Nu el a găsit resurse pentru a reveni şi a „întoarce" soarta partidei, după gafa lui Marcel, ci vulpoiul de Lopez! Iată curba greşelilor lui Juanito din primul set al meciului cu Grigoraş; după fiecare greşeală, aproape automat, urmează a doua, spun însemnările. Prima a fost atac ratat; a doua, preluare greşită la o execuţie relativ simplă. Abrudan e uimit. „Câtă labilitate! Şi Grigoraş nu l-a *presat* în adevăratul înţeles al cuvântului...". Şi mai interesant: setul al doilea, în care Juanito „s-a plimbat", conţine un ghem pierdut „la zero"! Deci,

în plină dominare totală, nu poate opri un adversar debusolat să puncteze de patru ori la rând...

„Aaaa, da; episodul cu mingea contestată... Dar patru puncte?” Aceeaşi concluzie: se poate exploata psihologic orice greşeală. Setul al treilea: la toate capitolele, procentajele lui Marcel sunt superioare; dacă băiatul ar fi greşit mai puţin, Juanito ar fi pierdut mai categoric, pentru că nu el şi-a făcut punctele. Aici, Laura scrie şi subliniază: Atenţie! Setul al treilea - cel mai slab! Este curba de rezistenţă la efort şi la solicitare psihică cea mai convenabilă pentru tine. Aici trebuie să termini! Cifrele din setul al patrulea relevă diferenţe nesemnificative între cei doi adversari. Din nou, o notaţie importantă a Laurei: „În ultimul set, Juanito nu a forţat jocul. Procentul atacurilor: 50% faţă de seturile anterioare! A revenit la atac în ultimul ghem, invitat de placiditatea adversarului, când nu mai risca nimic! Deci, totuşi... nesiguranţă. Atenţie, Mihule!...”.

Totul coincide cu propriile sale concluzii. Juanito nu este invulnerabil, aşa cum joacă acum. Şi totuşi, ce jucător de clasă este! Dar trebuie contrariat. Cine-i „strică logica”, cine îi impune mereu alta îl irită, îl descumpăneşte, mărindu-şi considerabil şansa. Apoi, spaniolul trebuie presat; tot timpul! Mai ales cu mingi din fundul terenului. Pentru Juanito, aceea este zona apărării disperate, fără orizont şi fără iniţiativă, locul în care alergi bezmetic să salvezi atacurile lui; nu e obişnuit cu atacul de acolo. Dacă tu nu greşeşti, dacă exploatezi enervarea pe greşeala lui, e vulnerabil. Iată, de altfel, caracterizarea lapidară a spaniolului cu care Laura îşi încheie însemnările: „...Cel mai mare defect: labilitatea psihică. Vulnerabil, prin apărare exactă şi atac mai ales din fundul terenului, pe contre, cu condiţia unui joc neprelungit (3-0, cel mult 3-1)”.

Uşa s-a deschis, Corbeanu îl cheamă.

— Hai, Mihule...

Abrudan pune repede fişa pe noptieră, acoperind-o cu o revistă. Nu vrea să fie văzută, nu vrea să bănuiască cineva - chiar şi din asemenea indicii - visul lui frumos. Acum regretă că i l-a împărtăşit lui Mavrodin. Deodată, chipul omului venit la el ca la ultima şansă, în ceasul al doisprezecelea, îi apare în faţa ochilor cu atâta pregnanţă, încât parcă el, nu Corbeanu, stă în uşa deschisă şi-l priveşte. Mavrodin! Ce spune, ce simte acum, când „varianta tinereţe" s-a dovedit perdantă? Dacă accepta să joace, poate că atmosfera de astă seară ar fi fost alta, poate că la ora asta ar fi zbârnâit telefoanele, poate că toată lumea s-ar fi pregătit acum de sărbătoare... 2-1 cu Spania şi încă două meciuri de simplu în faţă, dintre care unul cu obiectiv nominalizat de victorie... Ce vâlvă! Ce comentarii! Ce minuni ar fi curs pe telexurile agenţiilor de presă! „Spania - cu celebrul Juanito în formaţie - eliminată din Cupa Davis de un copil şi un bătrân!". Ce senzaţie! A greşit, refuzând „dublul"? Nu, el - Abrudan - ştie bine că nu. Dar Mavrodin ştie? A înţeles că nu din comoditate sau din laşitate a refuzat?

— Vii, Mihule?

Abrudan se ridică, însoţindu-l pe Corbeanu spre locul întâlnirii. Manole nu a depăşit încă şocul. E atât de mohorât, de posac, încât... parcă n-ar fi el.

„S-a schimbat Manole... L-am văzut pierzând meciuri importante; la o oră după înfrângere, râdea şi spunea bancuri ca şi cum tocmai ar fi câştigat «*Masters*»-ul!".

— Ce vrei să le spui, Manole?

— Nu ştiu. Nu mai ştiu...

— Gândeşte-te bine ce le...

Corbeanu izbucneşte, tăind vorba lui Abrudan:

— Dar el, el de ce nu s-a gândit când avea mingea-n stânga, racheta-n dreapta şi, de două ori la rând, a băgat în fileu mingea câştigătoare? Cu mâna lui, Mihule! Nu presat de joc, nu presat de adversar, nu din alergare, nu din fază fierbinte, când n-ai timp să vezi, să gândeşti, să alegi... Nu, domnule; de pe loc! Pur şi simplu de pe loc, stând, cumpănind, socotindu-şi mişcările, potrivindu-şi piciorul, respirând adânc... O minge ne-a trebuit! Cea de care şi-a bătut joc Marcel! Şi eu, acum, să mă gândesc bine ce spun, ca să nu şochez băiatul? Mai bine i-aş da două palme, că nu merită altceva...

Abrudan îl opreşte; sunt încă pe coridor.

— Manole, dacă simţi nevoia... strigă la mine, spune-mi orice. Cu ei, stăpâneşte-te. Te rog mult... Marcel are de jucat mâine. Încurajează-l!

— Tu n-ai de jucat? Pe mine... pe noi, când eram în teren, cine ne încuraja? Cine ne căuta în coarne?

Am simţit reproşul tău, acolo, pe bancă... Ţi s-a părut că nu-l descânt...

— Nu ţi-am reproşat nimic, Manole!

— Am spus că l-am simţit. În tine se citeşte ca într-o carte deschisă; dacă n-ai învăţat să te prefaci până la vârsta asta, nici să nu mai încerci, că n-ai nicio şansă. Da, te-am înţeles... Dar ce să-i fi spus acolo, Mihule? Tenisul nu se toarnă cu pâlnia în urechi; îl ştii sau nu-l ştii! Îl joci sau nu-l joci!

— Marcel ştie mai mult decât joacă. Rămâne mereu ceva în el care trebuie scos afară cu forcepsul... Sau cu multă înţelegere...

— Ăsta e necazul: eu nu sunt nici moaşă, nici duhovnic...

— Trebuie, totuşi, să faci ceva! Îi eşti antrenor, răspunzi, Manole; profesional şi omeneşte, răspunzi de echipă, deci şi de el... Şi altul mai bun nu ai.

— De noi... cine a răspuns? Cu teoria asta, ce trebuia să se aleagă de Mihu Abrudan? Câţi ani nu ţi-a spus nimeni nimic - nici la ureche, pe bancă, nici cu voce tare, la antrenament? Ai trecut peste uitare, peste indiferenţă, peste ingratitudine, peste nedreptate; nu protesta, că așa a fost, acum știu mai bine ca oricine! Dacă eu spun asta, înseamnă că aşa a fost! Te-am găsit pe o văgăună de teren, „plezirist", mai în formă decât toţi corcoliţii ăştia!

— Manole, te implor: ai răbdare... Măcar amână discuţia până mâine seară... Acum spune-le câteva cuvinte, ia-l pe Grigoraş la o parte și pregătește meciul de mâine. Sau cu toţii de faţă, cum crezi tu că e mai bine...

— Adică eu, antrenorul lui, omul care - aşa cum spuneai - răspund de ce face Marcel pe teren, să nu-i spun verde, în faţă, că mi-a ratat calificarea?

— Să nu-i spui asta, Manole! Nu ţi-a ratat nimic. Încă...

Cuvintele parcă s-au rostit singure, pe negândite, pe nevrute. Planul pentru mâine este taina lui, speranţa lui, visul lui, zona cea mai intimă a gândurilor sale, în care numai Laura a pătruns, pentru că - de fapt - ea a descătuşat visul, făcându-l să se înfiripe, să prindă contur, forţă, să devină crez şi ambiţie... Acum, ca să împiedice ireparabilul, iată, a vorbit. Instinctul, teama pentru Grigoraş l-au făcut să vorbească, aşa cum faţa frământată a lui Mavrodin l-a determinat, aseară, să rostească singurele cuvinte ce puteau linişti pe omul de care se ataşase şi pe care-l simţea ataşat lui: promisiunea că duminică... Vocea lui Corbeanu sună nesigur:

— Crezi... Crezi că e posibil? Nu te supăra, nu vreau să mă înţelegi greşit... Ieri ai fost fără cusur, dar... în faţă nu era Juanito. Mai poţi prinde o zi ca ieri?

— Îmi trebuie una mai bună, Manole. Juanito nu e Lopez.

— Tocmai asta spun! Crezi că...?

— Pentru două puncte m-am pregătit. Ţi-am modificat obiectivul fără să-ţi spun; iartă-mă. Dacă s-o întâmpla să nu pot, să nu dai cu piatra. Înseamnă că, omeneşte, m-a depăşit.

Corbeanu îl priveşte, uluit. Ce fel de om e omul ăsta? Din ce plămadă e făcut? Da, vineri s-a convins: Mihu are atu-uri pentru tentativă, dar cine-l cunoaşte - și Manole îl ştie acum bine, bine de tot! - pricepe câtă încrâncenare, ce resorturi, ce angrenaje de ambiţie, de concentrare, autosugestie, eliminare a oricărei alte posibilităţi trebuie să intre în acţiune, să-şi pună singur în mişcare, pentru a crea „starea de hotărâre”, nebunia dorinţei de victorie, poate principala armă a lui Mihu Abrudan! A învăţat să citească în Mihu, a înţeles că efortul de a-şi „hotărî obiectivul”, de a şi-l pregăti psihic, de a se monta, e mai istovitor decât efortul în teren. Ar putea avea mâine o zi de plăcere, aproape ca pe „terenul cu iederă”... Oricum, ar juca foarte bine - Corbeanu e convins de asta - şi s-ar despărţi cu fruntea sus de publicul ce l-a „descoperit” la 37 de ani, ca pe un „out-sider” ce pierde frumos la o celebritate, după ce a spulberat un jucător foarte bun. Dar uite, Abrudan nu vrea aşa; vrea câineşte, vrea cu sufletul la gură, vrea cu sabia lui Damocles deasupra capului, vrea răspundere - totul pe umerii lui! Mai mult: se mărturiseşte, îi oferă unitatea de măsură - propria sa unitate de măsură, mult mai severă decât cea stabilită oficial - ca să existe criteriul de judecată, după... Iar pentru eventualitatea că va rata încercarea (încercare? La Mihu nu există „încercare”!), se scuză, ca și cum ar fi o culpă să nu realizezi mai mult decât ţi s-a cerut!

Manole îl îmbrăţişează pe Abrudan cu un gest spontan.

—Mulțumesc. Mulțumesc, Mihule...

Băieţii îi aşteaptă. Nu s-au liniştit; cel puţin Grigoraş pare mai nervos decât în timpul mesei. Corbeanu începe:

— Băieţi, nu analizăm jocul. Acum, n-ar servi la nimic. E mai util, cred, să ne gândim la ziua de mâine. Ştiu că aţi muncit, că aţi luptat azi, nimeni n-ar putea să vă reproşeze ceva... în afara greşelii de la „*match-ball*”, care ne-a costat meciul. Din păcate, un punct din cele planificate s-a dus. Mâine mai sunt două meciuri. Trebuie să încercăm imposibilul!

Marcel îl întrerupe. Cât a fost vorba despre el, jena l-a făcut să tacă, dar acum nu-şi mai poate stăpâni nervii:

— Nea Manole... Dacă e imposibil, hai să facem economie de vorbe! Ce atâtea discuţii? Am pierdut. Ştiu bine pe mâna cui. Luaţi-mi capul, faceţi-mi ce vreţi, dar să se termine cu poveştile, că nu suntem copii!

Corbeanu s-a făcut roşu-vânăt. Toată furia pe autorul gafei de azi - furie stăpânită un timp doar datorită intervenţiei lui Abrudan - riscă acum să irumpă şi să transforme toată discuţia în scandal. Mihu simte; îl strânge tare de mână pe Manole şi răspunde în locul lui:

— Ce vrei să spui, Marcele?

— Ce-aţi auzit. Ce ştim toţi. Eu unul, nu mai pot...

— Ce nu mai poţi?

— Nu mai pot de atâta responsabilitate, de atâtea obligaţii, de atâţia ochi îndreptaţi spre noi! Cinste mare, nimic de zis, dar... tenisul e un joc, nea Mihu; un joc! Îl joci; dacă eşti mai bun, câştigi. Dacă nu, pierzi - şi gata! La arenă, între mine şi Lopez nu se hotărăşte nici soarta omenirii, nici viitorul cosmosului, nici securitatea planetei, ci jucătorul cel mai bun dintre noi doi. Atât!

Corbeanu ascultă, stupefiat; surpriza i-a tăiat supărarea... Dar Abrudan simte cum se adună în el o mânie surdă, rea:

— Aşa crezi tu?

— Nu cred; sunt convins! N-ai văzut ce senin era Lopez, după înfrângere?

Corbeanu intervine, malițios:

— Ei lasă, că în materie de seninătate, l-ai tăiat! Când l-ai felicitat pe Juanito, parcă-i mulțumeai că ți-a lăsat un set!

— E mai bun, nea Manole! Dacă e mai bun, e mai bun! Eu sunt... dar... la nivelul nostru. Am luat campionatul, m-ați băgat în lot și, dintr-o dată, îmi cereți să ajung egalul elitei mondiale! Am avut și eu o muzicuță, am cântat din ea, cuiva i-a plăcut, m-a băgat în cantonament și... a chemat 9000 de oameni să audă cum cântă Grigoraș la orgă, cum scoate el acorduri grave, profunde, cum înfioară el omenirea, cum o ridică în cele mai înalte sfere... Eu știu să cânt la muzicuță, nu la orgă! Asta știu eu! Cine e de vină că așteptați de la mine un concert de orgă?

Abrudan s-a ridicat de la loc, apropiindu-se de Grigoraș cu o expresie care-i sperie pe toți.

— Deci, asta ai vrut tu: să cânți la muzicuță... Adică, mănțelegeți, la mijloc nu e doar comoditate, neputință, frică sau lașitate - alege tu cuvântul, că eu nu mai știu care se potrivește... Nuuu! Treaba e mai complicată! Frica, neputința, comoditatea sau lașitatea au program! Au platformă teoretică! Bravo, Marcele, ai crescut în ochii mei! Federația și-a chemat campionul la lot. Pe cel mai bun. Ce crezi că înseamnă să fii cel mai bun într-o țară: în primul rând drepturi sau în primul rând datorii? Au apelat la campion, la cel mai bun, pentru că de la el se așteaptă cel mai mult! Dacă nu ești tu cel ce poate da maximum, înseamnă că au greșit cei ce te-au ales! Trebuia să spui, Marcele! Trebuia să lași locul altuia, dar atunci, nu azi, când e prea târziu... Dacă cei mai buni aspiră la muzicuță, dacă ambiția lor se ridică numai până la muzicuță atunci... la orgă cine mai cântă? Cei din coadă? Nepricepuții? Neputincioșii? Sau... să aruncăm orga la gunoi, cu Bach cu tot, și să strigăm „Trăiască muzicuța!", că e treabă mai ușoară? Dacă oamenii cu har, cei cu talent se dau la o parte, fug

la muzicuță de la 20 de ani, cine să aspire la mai mult, la mai sus, la mai adânc?

Grigoraş e roşu ca focul. Un val de ruşine i-a colorat obrajii, iar în ochi îi joacă un abur de lacrimi cu care se luptă din răsputeri. Ar da orice să nu fi spus ce-a spus...

— Nea Mihu, eu n-am vrut... Scuză-mă... Iartă-mă și dumneata, nea Manole, dacă... M-au lăsat nervii... Ştiţi bine, eu m-am străduit să fac faţă...

Abrudan îl întrerupe. De altfel, e singurul care poate spune ceva acum, pentru că ceilalţi sunt uimiţi de izbucnirea lui Abrudan - calmul, tăcutul, echilibratul, stăpânitul Abrudan! - ale cărui cuvinte parcă sunt smulse din ființa sa...

— Ai zis bine, Marcele... „Să faci faţă" Așa e! Dar ştii ce înseamnă „să faci faţă"? Te-ai gândit vreodată? Îţi spun eu: să gâfâi după alţii, după cei din frunte! Ai văzut imagini de arhivă, de la începuturile tenisului? Ai văzut cum se juca pe vremuri? Ei bine... cum crezi că s-a ajuns la tenisul de azi? Cine l-a împins înainte? În niciun caz cei ce şi-au propus „să facă faţă", să „ţină pasul" cu noutatea! Trenul are în cap locomotiva, iar în coadă, vagonul cu „lanterna roşie"; ultimul vagon, aşa amărât cum e, „face faţă" şi „ţine pasul", că e târât de locomotivă! Asta e problema: vrei să fii locomotivă sau lanternă roşie? Vrei să „faci faţă" progresului sau să-l determini? Antrenorul tău, Corbeanu, a fost una din locomotivele tenisului mondial... Cum de nu te-ai molipsit, Marcele? Eu... eu n-am avut șansa lui... Nu acuz pe nimeni, n-a fost nimeni de vină; cel mult eu, pentru că n-am ştiut să-mi creez șansa. N-a fost să fie! Și uite, azi, deşi cu 17 ani mai bătrân ca voi, vă sunt coleg. Ştiţi bine, nu v-am spus asta niciodată până acum, dar... dar a venit clipa să v-o spun, ca să vă pot întreba: chiar nu înţelegeţi că e un noroc să ţi se ofere, la vârsta voastră, prilejul de a fi în frunte? De a urca scara

până în vârf? De a-ţi măsura valoarea cu valorile lumii? De a te ridica, învăţând de la ele, confruntându-te cu ele? Vă uitaţi la Juanito ca la o minune; într-un fel, chiar este. Orice valoare e o minune! Să nu uitaţi însă că are doar doi ani mai mult ca voi! A învăţat repede, a ajuns repede... Pentru că nu i-a plăcut muzicuţa. De cântăreţi la muzicuţă e plină lumea... Şi văd că tot vin alţii, mereu...

Mihu s-a oprit să-şi tragă sufletul. Nici el nu mai ţine minte să fi rostit vreodată atâtea cuvinte într-o discuţie, și pe un asemenea ton. Reia, mai liniştit:

— V-am stricat ședinţa tehnică. Iartă-mă, Manole. Stabileşte cu Marcel ce crezi că trebuie... Eu mă duc în cameră, să mă liniştesc. Dacă vrei să-mi spui ceva...

În drum spre culcare, Abrudan întinde ceva mai tare piciorul stâng. Pare că nu e nimic... Azi, la masaj, a fost totul în ordine. Medicul i-a dat, totuşi, două genunchiere. „Auzi... Muzicuţă!“. Nu-i iese din cap scuza lui Marcel. „Iată-mă şi moralist! Cred că puştii sunt făcuţi foc pe mine. Oricum, nu cât eu pe Grigoraș...”.

Mihu nu bănuia cât de mult se înșală.

19

E duminică. Până la primul fluier oficial a rămas aproape o oră, dar arena trăieşte cu înfrigurare, de pe acum, emoţia înfruntării pe care evenimentele anterioare au ridicat-o la rang de „vedetă absolută” a întâlnirii România-Spania: meciul Juanito-Abrudan. Vestea despre comportarea senzaţională a lui Mihu s-a dus ca fulgerul, stârnind regrete puţinilor iubitori ai tenisului absenţi, vineri, din tribune. „Dublul” de sâmbătă, cu echilibrul său, cu suspansul din final - chiar dacă ne-a privat de

un punct - a întreţinut şi a făcut să crească atmosfera de interes general. Azi au fost literalmente luate cu asalt tribunele, scările, toate colţurile arenei de unde se poate zări suprafaţa de joc, iar pe măsură ce se scurg minutele, oamenii, iată, apar în plopii din jur, în balcoanele celor trei blocuri de lângă teren, ba chiar şi pe acoperişuri...

Fericiţii posesori ai locurilor din tribună comentează aprins şansele românului. După jocul de vineri, mulţi au curajul să „meargă pe mâna lui" sau cel puţin să spere. Dar dacă fiecare „optimist" ar trebui să recunoască cinstit, absolut cinstit, ce are pe suflet, s-ar vedea câtă siguranţă, câtă încredere reală şi câtă proiecţie a dorinţei de victorie, câtă încercare de a-şi face singur curaj conţine pronosticul: „Bate Mihu!". Juanito sperie prin simpla sa prezenţă. E adevărat, a pierdut un set, dar când a trebuit să joace, spaniolul a jucat şi a făcut ce-a vrut; e adevărat, la dublu n-a strălucit, dar... oaspeţii au câştigat. Ar putea pune cineva mâna-n foc că al optulea jucător din lume a arătat tot ce ştie, tot ce poate? Oricum, de un lucru nu se mai îndoieşte nimeni: indiferent de scor, va fi un joc de văzut, de ţinut minte. După meciul cu Lopez, a devenit o certitudine faptul că Abrudan are ce opune celebrului său adversar. Dar după...? Dacă Mihu va egala, Grigoraş va fi în stare să smulgă victoria vulpoiului de Lopez?

Întrebări, calcule, ipoteze... în tribuna oficială, Mavrodin refuză să se mai gândească la „mutarea a doua"... Are capul plin de variante şi ochii roşii de nesomn. Noaptea de sâmbătă spre duminică a fost mizerabilă, după alte câteva, la fel... Dar azi? Ce va fi azi, acum? Zece mii de oameni aşteaptă răspunsul. Grupul colegilor lui Abrudan nu mai agită nicio pânză. Ce să mai scrie? Măcar de-ar fi! Iliuță s-a strâns tot lângă Laura. E ca un pui; de emoţie, are frisoane. Încearcă să zâmbească din când în când,

îşi face curaj, dar evită să vorbească, pentru a nu i se auzi vocea, pe care şi-o *drege* mereu, alungându-şi nodul din gât. Laura l-a simţit. Încearcă să-l liniştească, dar azi şi ea încearcă un soi de nelinişte. E mai mult decât emoţie; se teme de ce-a auzit. Mihu a cerut un consult medical, apoi două şedinţe de masaj la piciorul stâng. „Ar fi nedrept, ar fi strigător la cer ca un accident stupid să...” Refuză să-şi termine gândul. „Neşansa are şi ea o limită! Nu se poate să tot lovească într-un om, să-l urmărească până la...”

Iată, jucătorii îşi fac apariţia, în aplauzele miilor de oameni care au, în sfârşit, pe ce să-şi descarce nervii întinşi de aşteptare, de nerăbdare, de emoţie. Laura urmăreşte cu atenţie paşii lui Mihu; parcă merge normal. Dar... de ce, pe piciorul stâng, două genunchiere? Deci e ceva...

Românul şi spaniolul îşi scot treningurile, aranjându-şi lucrurile pe spătarul scaunului de odihnă. Alături, pe bănci, cei doi antrenori aşteaptă. E tot ce mai pot face acum. Arbitrul cheamă adversarii - care se apropie, îşi strâng bărbăteşte mâinile, privindu-se deschis. „Aşa da...”. Lui Abrudan îi place spaniolul. În primul rând, pentru că nu-i evită privirea; dimpotrivă, i-o caută, se uită cu admiraţie nedisimulată la bărbatul care i-a umilit colegul de echipă şi pe care acum, dacă-l învinge, transformă ultimul meci într-o simplă formalitate. Juanito pare calm, chiar foarte calm; e imposibil ca zâmbetul acesta să fie „de poză”. Şi chiar aşa este; ambii jucători se simt bine, fiecare ştie că vizavi se află cineva demn de respect.

Mingile de încălzire sunt aproape cordiale. Citeşti în gesturile celor doi cavalerismul, dorinţa de a-şi servi partenerul aşa cum trebuie pentru ca acesta să-şi poată „roda” în condiţii perfecte fiecare gen de lovitură. Marcel, Andrei şi Florin s-au aşezat undeva, în spatele băncii lui Corbeanu, primul aşteptând semnalul antrenorului pentru a pleca la „încălzirea mare”, pe

terenul din apropiere. Urmăresc cu admiraţie schimburile de mingi, dar sunt contrariaţi de expresia destinsă a competitorilor, de supralicitarea, aproape, a cavalerismului de-o parte şi de alta. Grigoraş şopteşte colegilor:

— Formidabil! Parcă se cunosc de-o viaţă...

— Nu se cunosc, Marcele - răspunde Gruia; se simt. Aceeași „stofă”... Cu diferenţe, dar... aceeași stofă.

Băieţii n-au prelungit între ei - nici aseară, nici azi - discuţia deschisă ieri, dar tirada lui Abrudan i-a marcat profund. Ecoul mâhnirii, al indignării lui a „lucrat” încet şi sigur în conştiinţa fiecăruia.

Acum, „nea Mihu” este idolul băieţilor. Oameni care vorbesc frumos şi convingător au mai auzit (vorba lui Marcel: „Cine nu are muzicuţă?”); oameni care joacă foarte bine au mai văzut; inşi cu o viaţă interesantă sau deosebit de serioşi le-a mai fost dat să întâlnească. Aseară, însă, au avut - brusc - revelaţia că lângă ei, printre ei, se află un om care cumulează toate aceste calităţi şi multe altele; un adevărat model cu care vrei să semeni, spre care vrei să tinzi. Ciudat: Grigoraş, obiectul „rechizitoriului” de aseară, acum e cel mai apropiat sufleteşte de Mihu. În mod obiectiv, înfrângerea „bătrânului” i-ar uşura teribil existenţa; meciul următor - meciul lui - s-ar juca, practic, strict formal. Ori cu 1-4, ori cu 2-3, înfrângerea are acelaşi gust. Și Lopez ar juca „la distracţie”... Dar nu! Marcel strânge pumnii pentru Mihu, îi doreşte victoria, pentru că, la 20 de ani, nu se poate să nu-ţi dorești - totuși! - a cânta la orgă, în ciuda crizelor de cinism juvenil... Și nu se poate să nu simţi nevoia de modele, de oameni în care să crezi, să crezi orbeşte, să încerci să fii ca ei. Și dacă nici Abrudan... atunci cine?

Încălzirea s-a terminat. Arbitrul invită jucătorii la locuri; începe meciul. Juanito va servi primul. Feţele combatanţilor își

schimbă expresia; mişcările devin calculate, gesturile trădează hotărâre, concentrare... Văzând figura, noua figură a lui Abrudan, Gruia exclamă uşurat:

— Gata! El e... Nu-l mai recunoşteam.

Da, el este. La primire, cu o rachetă în mână, stă un om care a aşteptat o viaţă clipa asta. Dincolo, se pregăteşte să servească unul din aşii tenisului mondial; tânăr, celebru, puternic, aureolat de victorii răsunătoare, cu tot viitorul în faţă... „De ce n-ai venit acum 15 ani? De ce nu ne-a aşezat soarta faţă-n faţă atunci când... Ajunge cu *de ce*! Joc acum! Gata”.

Abrudan strânge racheta, balansându-se uşor de pe un picior pe altul, până încremeneşte în poziţia de primire.

După cum îşi pregăteşte serviciul, se vede clar că Juanito nu glumeşte. Azi va juca tenis, ştie că trebuie să joace. Serveşte năprasnic. Cine ar fi crezut că măciuca asta poate fi returnată mai tare şi mai plasat decât a venit? Da, aşa s-a întors mingea. Arbitrul indică punct pentru român, într-o linişte nefirească. Tribunele nu s-au dezmeticit încă; ambele execuţii au fost atât de rapide, iar lovitura lui Mihu atât de aproape de tuşa laterală, încât nimeni n-a avut curaj să facă un gest, să scoată un sunet, neînţelegând - de fapt - ce s-a întâmplat. Exact ca la un meci de box în care publicul vede căzând pe unul dintre luptători, fără ca „ochiul colectiv” să fi putut percepe şi lovitura fulgerătoare care a secerat ficatul sau bărbia celui prăbuşit... Până la primele aplauze, tardive şi răzleţe, Juanito a şi schimbat locul de serviciu; se joacă un alt punct. Serveşte la fel de bine, returul este la fel de decis, numai că acum spaniolul e prevenit; aleargă, returnează, primeşte din nou o minge criminală pe care - sfidând legile fizicii şi bio-mecanicii - încearcă să atace. Asta aştepta Mihu pentru „lungul de linie” necruţător: 30-0. De data aceasta, publicul ştie ce s-a petrecut şi are timp să reacţioneze în voie; după numai două

faze, Juanito face cunoştinţă cu temperamentul latin în variantă românească. Priveşte tribunele, uimit; numai „Ole!” nu se strigă, în rest... Al treilea punct vine ca o glumă bună, ca o „poantă” scăpată printre lucruri serioase, încrâncenat de serioase: la o minge trimisă din fundul terenului, Abrudan răspunde... dar cum a făcut, de fapt? Cum s-a putut „tăia” o lovitură atât de puternică, cum s-a putut opri mingea returnată de român cu efect nefiresc, incredibil, la nici două palme de fileu, dar în terenul spaniolului, aproape sub bandă? Ce miracol a făcut-o să se învârtească prin aer şi să cadă aproape vertical, exact acolo unde nu putea fi ajunsă? Da, la antrenamente, când marii jucători se amuză, pot fi văzute asemenea execuţii... Dar cine e omul care-şi permite să facă punct la Juanito glumind? Asta nu poate rămâne aşa! Şi nici nu rămâne: publicul asistă acum la primul punct realizat direct din serviciu. Abrudan strânge din dinţi. „Asta nu! Numai asta, nu! «As» înseamnă... că la primire nu e nimeni. Eu nu sunt nimeni!”

Atacul reuşit i-a deschis spaniolului pofta de faze scurte, de conturi lichidate rapid; trăsneşte din nou un serviciu în colţul exterior şi - fără să mai aştepte - aleargă în faţă, la vole. Socoteală greşită, pentru că „răspunsul” trimite mingea în colţul opus al terenului, acolo unde nu avea cum să fie interceptată. E 1-0 pentru Abrudan, pe serviciul lui Juanito. Exact ca în meciul cu Lopez, de-abia la sfârşitul ghemului aplauzele răsplătesc, cum şi cât simt nevoia spectatorii, reuşitele din teren.

La schimbare, antrenorul spaniolilor se grăbeşte spre scaunul de odihnă, vorbind precipitat elevului său. Acesta ascultă, dă din cap, semn că a înţeles, aşa va face... dar se plictiseşte, întrerupând consiliul cu un gest rezolut: ştie el... Juanito e destins, zâmbeşte, zâmbetul nu are nimic forţat. E clar; nu pentru fotografi faţa şi întreaga sa atitudine exprimă siguranţă de sine. Sau nu încă.

Corbeanu e şi el lângă Abrudan, pipăindu-i genunchiul.
— Cum e, Mihule?
— Stai liniştit. Când nu mai pot, îţi spun...
— Mihule!
— Pot, Manole. Aşa e bine?
Corbeanu respiră adânc. ”Dacă şi ursul de Abrudan a început să glumească, să se joace cu nervii mei... Bine că-i arde de glumă!“
Ce a urmat l-a trecut pe spaniol prin toate chinurile infernului. De-abia acum înţelege expresia de neputinţă, de derută, de furie resemnată - dacă există aşa ceva! - din privirile lui Lopez, în meciul de vineri. De pe margine, lucrurile păreau, parcă, altfel; dar aici, în teren... Da, infernul există şi arată exact aşa: un dreptunghi de zgură roşie, iar în faţă - un om de piatră, prezent peste tot. Nu-l clinteşte nimic, nu întârzie, nu greşeşte, nu ezită, nu iartă, nu se enervează... Ochii săi de un albastru-cenuşiu ca oţelul îţi fixează privirile şi mâna, simţind, ştiind ce vei face, încotro vei îndrepta tirul, de parcă ar avea darul miraculos de a ghici gândurile. Iar în jur... un vulcan în plină erupţie, pe care doar gestul omului din faţă (Om? Juanito simte nevoia să se apropie de el, să-l pipăie, să se convingă!...), doar gestul imperativ-rugător al lui Mihu îl poate struni. Când mâna lui Abrudan se ridică pentru a cere linişte, în arenă se face o tăcere atât de profundă, încât se aud respiraţiile. E uluitor cum un om poate domina adversarul şi poate stăpâni, ca un magician, ceea ce prin definiţie nu se poate stăpâni şi nici dirija la comandă: entuziasmul a zece mii de oameni. Dar mai ales e formidabilă, aproape neomenească puterea de a se stăpâni pe sine. A trecut prin momente dificile; a fost condus de câteva ori - pentru că are în faţă un maestru! Patru ghemuri la rând spaniolul a avut „minge de ghem”, dar... tabela arată 6-3

pentru Abrudan, ultimul ghem „la zero”! A încercat şi Juanito să calculeze, să joace „la rece”, ca adversarul, să gândească, să anticipeze fiecare fază, dar - aproape mereu - din ciocnirea celor două tactici, a românului s-a dovedit cea exactă, cea câştigătoare.

Oamenii din tribună, fericiţii martori ai acestei minuni, sunt răguşiţi şi au palmele roşii de aplauze, deşi gestul repetat al lui Mihu a înjumătăţit de fiecare dată durata, volumul şi intensitatea freneziei sonore a publicului. Acum, spectatorii nu mai au ”voce” decât pentru exclamaţii şi interjecţii. Aşa comunică între ei: „fantastic!”; „extraordinar!”; „magnific!“, „nemaipomenit!“... Marcel, Andrei şi Florin parcă plutesc. Au uitat de încălzire; Grigoraş nu se mai gândeşte la Lopez, ci priveşte uimit la omul de pe scaun care-şi ascunde capul şi faţa sub prosopul mare, pufos. Băiatul repetă - a câta oară? - ca un gramofon stricat:

— Nu se poate! Nu se poate! Nu se poate!

Gruia știe mai multe despre Mihu, de aceea răspunde, cu toate că nici el nu e prea departe de starea celorlalţi:

— Ba se poate, Marcele. Uite că se poate, arunca-ţi-ai muzicuţa la gunoi!

Andrei intervine, ca Solomon:

— Ba să-ţi trăiască muzicuţa! Tu l-ai înfuriat, Marcele, aseară... Pentru tine joacă aşa, isteţule! Pentru noi! Poate se prinde ceva, poate băgăm la cap...

În tribuna oficială, tot cuvântul „formidabil” e pe buzele tuturor, trecând din om în om, ca o ştafetă.

Racoviţă îşi freacă mâinile, într-o stare de agitaţie euforică, neobişnuită la el.

— V-am spus, tovarăşe Mavrodin... Cine n-are bătrâni să-şi cumpere!

— Nu de asta e bun, Racoviţă... E bun... că e bun! Şi pentru că e om întreg. Dacă era şi tânăr, ehe!... Cine l-a ştiut şi l-a lăsat pe un teren de „plezirişti” ar merita o papară!...

Mihu şi-a luat prosopul de pe cap. Văzându-i faţa, Corbeanu se sperie; în mai puţin de o oră, omul de lângă el a îmbătrânit cu un an! Doar ochii, ochii...

— Ce să-ţi spun, Mihule...? N-am cuvinte... Minune! M-ai făcut praf!

— Eu vreau... pe el, nu pe tine.

— L-ai făcut şi pe el! Un lucru te rog: încearcă să-ţi dozezi efortul. Ești tras la faţă...

— Ăsta e șarmul meu, Manole...

— Nu e de glumă!

— Ştiu, în principiu ai dreptate, dar... dacă nu-l bat repede, mă bate el. La mine, totul e invers, nu vezi?

— Ţine-o aşa, pe dos, dar... până la sfârşit, Mihule, te rog...

Pe banca spaniolilor, Juanito n-a mai ascultat niciun sfat, respingând cu un gest aproape nepoliticos intenţia antrenorului de a-i spune ceva. Chiar aşa?

Atâtea consilii, atâta judecată, atâta chibzuială tactică... pentru cine? A greşit de la început, când nu şi-a dat drumul la joc cum ştie el, aşa cum poate, aşa cum a spulberat atâţia adversari mai buni, mai tineri, mai proaspeţi decât omul acesta care - poftim! - stă prăbuşit în scaun, cu prosopul pe cap, de parcă ar fi fost scos din teren cu targa! Gata cu „psihologia!“. Setul următor - altfel: sufocat, pur şi simplu sufocat! Trăsnit cu voleuri şi smeciuri de peste tot!

Exact aşa face. Se năpusteşte de la prima minge în atac, sub privirile speriate ale spectatorilor, convinşi că de-abia acum spaniolul s-a hotărât să joace - deşi nimeni n-ar fi putut spune de ce n-a făcut-o până în clipa asta.

Şarja furibundă spre fileu, deşi victorioasă, destinde faţa Laurei într-un zâmbet larg, în timp ce-i spune lui Iliuţă:

— E în mâna lui Mihu! Acum nimic nu-l mai scapă! Poate numai...

Într-adevăr, Abrudan asta și-a dorit: să-şi vadă adversarul așa cum e acum. Atacul spaniolului s-a soldat, într-adevăr, cu punct, dar a doua „fugă în faţă" e sancţionată cu un lob liftat, care învârte mingea atât de ciudat pe deasupra lui Juanito, încât acesta nu ştie cum să-şi potrivească paşii, unde să se oprească pentru a lovi, totuşi, dintr-o poziţie omenească... Atacuri, atacuri vehemente, reluate mereu şi mereu cu o energie nesecată; şi aproape toate... punct pentru Mihu. Cu execuţii ce vin ca un duş rece, românul spulberă fiecare avalanşă de furie ce pare că se prăvăleşte peste el. Ceea ce nu înţeleg spectatorii este perseverenţa spaniolului; „contrele", în loc să-l „răcorească", să-l invite la luciditate, îl înfierbântă și mai mult pe Juanito, ajuns ca un taur sub ochii căruia se flutură o pânză roșie. Abrudan îl aşteaptă, răspunde şi... adună punct după punct, ghem după ghem... Un set aproape fără greşeală; cine-a mai văzut? Când Juanito năvăleşte pe centru, urmează - matematic - „lungul de linie" atât de exact, încât s-ar putea preda elevilor tangenta la cerc, luând ca repere tuşa laterală şi urma rotundă, lăsată de minge pe zgura roşie alături, lipită de albul varului.... Când atacul vine lateral, o lovitură „în cruce", spre cealaltă parte a terenului ridică tribunele în picioare şi schimbă tabela de marcaj. Când adversarul reușește - prin manevre abile - să ocupe poziţia centrală de lângă fileu, lobul liftat îl aleargă înapoi... Şi după fiecare greşeală a lui Juanito, Mihu măreşte presiunea, aspreşte răspunsul, determinând a noua greşeală.

Exasperant pentru spaniol este că n-a punctat nici din atacuri pe care nu i le-ar fi scos nimeni! De câteva ori, românul a plonjat, a zburat pur şi simplu, returnând lovituri imposibile.

Incredibil! E 5-1, iar la serviciu vine Abrudan. Surprizele nu s-au terminat, însă. Pentru că, de la prima minge a ghemului, omul care şi-a măcinat adversarul pe „contre" se aruncă în atac, parcă pentru a demonstra unui învăţăcel „cum se face chestia asta"... Cu paşi mărunţi, furişaţi, în diagonală, Mihu pleacă la „vole"; două lovituri, două puncte. Juanito se bucură, totuşi; jocul ăsta îl ştie foarte bine, cel mai bine. Cu condiţia, desigur, să mai apuce să-l joace, să „lase" ceva cel din faţă. Dar Abrudan nu lasă nimic. După o reuşită a spaniolului, vine replica lui Mihu: un serviciu în trombă, o incursiune la fileu şi... punct. Iar la 40-15, nimeni - nici măcar Juanito - nu mai crede posibilă vreo minune. Un schimb prelungit, o greşeală de nerăbdare, de ciudă, de furie - şi... da, e 2-0, cu un singur ghem cedat în tot setul şi cu ultimul - câştigat la atac, în faţă, ca la o demonstraţie de tenis ofensiv!

Numai pauza mare - din fericire, iat-o, a sosit! - putea cuprinde revărsarea de bucurie din tribune. După ce se potolesc aplauzele propriu-zise, arena e cuprinsă de o febrilitate extraordinară. Oamenii comentează - atât cât îi mai lasă vocile epuizate - jocul lui Abrudan, inteligenţa, clarviziunea, disciplina tactică, precizia de metronom, dar mai ales dârzenia ieşită din comun cu care a zdrobit temperamentul şi virtuozitatea tehnică ale spaniolului. Încet-încet, o întrebare începe să circule, nu neapărat pentru a căpăta răspuns, ci aşa, de „amorul artei", ca toate întrebările retorice: unde a fost omul ăsta până la meciul cu Spania? Cine să ştie de Abrudan, dacă nu noi, cei de lângă el? Şi câţi Abrudani avem, ca să ne permitem luxul de a uita unul în cine ştie ce cotlon?

Iliuţă are şi el întrebarea lui, la care chiar cere răspuns Laurei:

— De unde aţi ştiut? Laura zâmbeşte din nou:

— Am antenele mele, Iliuţă...

— Şi... acum?

Vocea sună stins, ca şi cum copilul se teme până şi de întrebare!...

— Acum...tu ce crezi?

— Ce ştiu eu?...

— Asta să n-o mai spui! Dacă tu nu crezi în tatăl tău, atunci... cine să creadă?

— Ehe, dac-ar fi după mine...

Juanito a plecat la vestiar; timp este. Mihu nu s-a ridicat din scaun. Soarbe câteva înghiţituri dintr-o sticlă de citronadă, sub privirile lui Corbeanu, care nu mai ştie ce să facă, ce să spună...

— 6-1 cu Juanito... şi 2-0 la seturi! Eşti nebun! Abrudan confirmă întâi cu un gest al capului:

— Bine-nţeles. Nu ştiai? Numai un nebun venea la ce m-ai chemat tu.

Corbeanu îl sărută pe tâmpla transpirată, încinsă de efort. „Cum i se zbate artera!".

— Cum te simţi, Mihule?

— Nu ştiu. Nu mai ştiu. Parcă sunt anesteziat.

— Mai merge?

— Trebuie!

Probabil că ochii lui Corbeanu exprimă alarma, pentru că Abrudan adaugă:

— Stai liniştit. Uite, mai mişc...

Ca o demonstraţie, îşi mişcă degetele de la mâini, probând astfel că mai pâlpâie puţină viaţă în el, apoi face câteva rotiri uşoare din cap. Manole începe să-i maseze ceafa, umerii.

— Şi piciorul?

— Despre asta nu vorbim. Nu e voie.

Corbeanu îşi aduce aminte de Grigoraş. Îl caută cu privirea; iată-l, e la câţiva paşi în spatele lor.

— Marcel, la încălzire!
— Mai lasă-mă un ghem, nea Manole...
— Nimic. Ia-l pe Florin şi... şmotru.

Băieţii pleacă exact când Juanito apare din vestiar şi arbitrul cheamă jucătorii. Spaniolul parcă e alt om: proaspăt, se mişcă uşor, nu pare marcat nici de supărare, nici de efort. Acum ascultă cu deferenţă spusele antrenorului, dă din cap, afirmativ, la câteva cuvinte şoptite de Lopez, şi el echipat de joc. E un contrast izbitor între omul înfuriat, agitat, derutat care a terminat setul anterior şi băiatul acesta calm, stăpân pe el, intrat în teren pentru a lua totul de la cap, sigur de şansa lui.

Abrudan se ridică greu. Face câteva mişcări pentru a-şi îndrepta şi dezmorţi şalele, umerii, picioarele... Dacă cineva ar intra acum în arenă fără să ştie cine sunt cei doi, fără să aibă idee ce s-a întâmplat înainte, n-ar crede în ruptul capului că omul cu faţa suptă, schimbată de efort, conduce cu 2-0; şi chiar dacă i s-ar demonstra că aşa este, tot n-ar avea curaj să parieze, în continuare, pe mâna omului care acum - de-abia acum - își arată vârsta. Mihu pune piciorul stâng în pământ; apasă puţin, apoi îndoaie genunchiul. E bine; încă e bine. Din tribună, Laura îl urmăreşte, îngrijorată. Ea singură ştie ce înseamnă, de fapt, mişcările la care miile de oameni privesc indiferenţi. Ba nu; şi Mavrodin întreabă, neliniştit:

— Ştie cineva?... Abrudan a păţit ceva la picior?

— Aaa, nu, nimic important... Ieri şi azi a cerut masaj; din prudenţă, medicul i-a băgat piciorul în două genunchiere.

Arbitrul fluieră reluarea jocului. Juanito serveşte, Mihu returnează, mingea îi revine, înadins o trimite lung, dar mai înalt şi mai moale pentru a-l invita pe spaniol în faţă, la atac. Acesta nu se clinteşte însă de la linia de fund,

pregătindu-şi atent lovitura. Laura s-a încruntat, Pentru prima dată de când „curge” jocul, nu-i convine ce vede. Îi şi spune băiatului, care-i primeşte cuvintele pierit: - O să fie greu, Iliuţă... Tare greu.

Aşa este. Şi nu pentru că Abrudan a slăbit prea tare ritmul. Nu. Mihu e acelaşi, poate mai prudent cu forţele lui, ceva mai econom cu resursele, ceva mai reţinut - pentru că aşteaptă durerea de-acolo, de sub rotulă, durere care nu vine, dar şi în absenţă îşi pune pecetea pe reacţii, pe start, pe alergare... Diferenţa mare e la Juanito. A început meciul prin a accepta jocul de „regularitate activă”, impus de Mihu în primul set, şi a pierdut. A trecut apoi la atacul total, furibund; a eşuat lamentabil. Acum a priceput, în fine, că forţa românului stă în exactitate, în absenţa greşelii; s-a hotărât să-i macine rezistenţa, să-i sape capacitatea de a returna exact - şi agresiv, foarte adesea câştigător - până şi mingile cele mai grele. L-a văzut pe scaun şi a înţeles: e obosit. De ce a ,,băgat viteză”, de ce a ieşit la atac în ultimul ghem din setul al II-lea? Pentru că vrea să termine. Pentru că e obligat să termine. Se teme de prelungiri. Păi... să i le oferim! Ca să-ţi reuşească lovitura decisivă în faţa acestei tenacităţi fantastice, trebuie lungite fazele, adversarul trebuie plimbat prin colţuri, adus înainte şi înapoi, tocat mărunt, alergat, sufocat - sau mai exact, obligat să se sufoce singur... El are 37 de ani, el trebuie să-şi economisească forţele... Şi la box, cine caută numai „knock- out”-ul riscă să piardă la puncte!

Spectatorii sunt uimiţi. Acesta e Juanito? De când „ţăcăneşte” spaniolul, fără măcar să încerce lovitura puternică din fundul terenului? De când înalţă mingea spre adversar, aşteptând apoi să „scoată” o dată, încă o dată şi încă o dată, până cel ce atacă oboseşte, se plictiseşte, se enervează şi trimite mingea afară sau în fileu?

Şi totuşi, aşa a început să curgă jocul. Aşa pierde Mihu primul ghem.

La pauză, Abrudan se întinde în scaun ca în şezlong, îşi mai afundă o dată capul în prosop, vrând parcă să se izoleze complet, să nu vadă nimic, să nu audă nimic. „Gata! La 22 de ani poţi recupera, îţi dă mâna... La 37, ca să câştigi, trebuie să conduci! Vor mai veni momente grele, doar dincolo e Juanito, nu fite-cine... Trebuie să am de unde da, când mi-o fi greu... Ţăcăneşte, vrea să-mi omoare picioarele... A văzut, în sfârşit, genunchierele... Gata! Joc aspru”... De-abia acum aude prin prosop vocea lui Corbeanu, ca un ecou al propriului său gând:

— Nu te lăsa furat de leşinătura asta, Mihule! Ieşi din jocul lui! E cursă!

A urmat... o nebunie. Mihu a uitat şi de vârstă, şi de oboseală, şi de prudenţă, şi de celebritatea adversarului, şi de genunchiere, şi de clasamente, şi de ierarhii... De tot! „Valsul” s-a încheiat. Juanito încearcă disperat să „prindă roata” adversarului dezlănţuit, care atacă el, dacă celălalt vrea să lungească partida la infinit. Şi atacă necruţător. Icneşte şuierat şi loveşte năprasnic şi de la fileu, şi din fundul terenului, şi direct din serviciu - care i-a adus, în patru ghemuri, trei „aşi”! Cine era adineauri proaspăt, zâmbitor, încrezător în șansă, și cine stă prăbușit în scaun, ca un om terminat? Nu mai ştie nimeni. Până la 4-1, tot jocul a fost un iureş, un vârtej pe care - probabil - nu l-ar fi oprit nimeni. Fascinat, Corbeanu încearcă să-și reprezinte ce s-ar întâmpla dacă dincolo, în terenul spaniolilor, ar intra şi Lopez, aşa odihnit, aşa vulpoi cum este... „Nici împreună nu l-ar putea potoli pe turbatul ăsta!“. Un gând și mai ascuns răzbate din străfundurile conştiinţei unui om care a triumfat pe toate meridianele lumii: „Eu, Corbeanu... eu am jucat vreodată așa? Ce

înseamnă viaţa.., Uite-l; e fantastic. Şi până alaltăieri îl uitaseră toţi, puştii nici nu-i ştiau bine numele!".

La 4-1, spectatorii nu mai au putere nici să aplaude. Emoţia i-a secătuit de vlagă, năvala lui Abrudan spre victorie le-a tăiat respiraţia. Acum, în momentul de odihnă regulamentar, e o linişte ca în timpul desfăşurării jocului. Toţi înţeleg că Mihu are nevoie să-şi tragă sufletul în linişte, să se pregătească pentru... Două ghemuri mai sunt; două...

Juanito nu şi-a spus însă ultimul cuvânt. Peste câteva minute este 4-2. Apoi 4-3. Din acest moment, pe teren nu se mai desfăşoară un meci de tenis. Spectatorii asistă la o luptă supraomenească, la o încleştare totală, în care cei doi aruncă - până la ultima picătură - nu numai forţă, rezistenţă, tehnică, ci tot ce există în ei, toate resursele de gândire, de concentrare, de inteligenţă, de voinţă - mai ales de voinţă... Pe dreptunghiul de zgură roşie nu se măsoară doi jucători, ci două voinţe extraordinare, încordate la maximum. Şi toţi înţeleg că, aici, nu ştiinţa jocului va decide învingătorul, fiindcă tot ce ştie unul, ştie la fel de bine şi celălalt; va hotărî dârzenia, puterea de-a rămâne în picioare în faţa avalanşei ce vine de dincolo, prăvălită când de român, când de spaniol, când de amândoi în aceeaşi fază. Tamponându-şi cu batista frunţile asudate, respirând adânc, să-şi mai potolească bătăile inimii, martorii acestei încleştări extraordinare se întreabă - pe bună dreptate: dacă aici, în tribună, simţi că te frângi sub tensiunea fiecărui punct, ce trebuie să fie acolo, în teren, cu racheta în mână?

O explozie de urale face să vibreze aerul până departe: Abrudan a punctat şi e 5-3! Un ghem; acum doar atât mai trebuie - un ghem! Dar la fel de mult îl doreşte şi Juanito. Și îl câştigă. La o minge relativ simplă, Mihu ar avea de făcut doar doi-trei paşi; pe care nu-i face. Laura se ridică de la locul ei, pentru prima

dată speriată; își mușcă adânc rădăcina degetului mare ca să nu strige, Iliuță o privește și mai speriat, deși n-a înțeles reacția profesoarei sale.

Abrudan se îndreaptă încet către scaun, comandându-și fiecare pas. Corbeanu îl așteaptă în picioare, înnebunit. De altfel, toată arena e în picioare. Cine are răbdare să aștepte deznodământul „în fotoliu”, ca la teatru? Înfruntarea de pe teren a depășit de mult convențiile a ceea ce, de regulă, se cheamă „spectacol”, chiar și sportiv... Mihu se întinde pe scaun, se șterge cu prosopul, își înmoaie buzele în citronadă, apoi soarbe o gură.

— Ce e, Mihule?

— Nu știu... M-a fulgerat genunchiul. Mi-a fost frică să risc; cel mai greu, acum, e startul.

— Puțin masaj?

— Da, dar... nu acolo. Pe umeri și pe gât, Manole. Și încet, că la oasele bătrâne, doare și mângâierea...

— Ehe, de-am mai avea bătrâni ca tine!...

Grigoraș a venit de mult de la încălzire. Stă aproape de Mihu, împreună cu Andrei și Florin. Toți trei privesc fața „maestrului” lor... Aproape n-o mai recunosc! L-au văzut de multe ori obosit, marcat de efort, cu expresia schimbată, dar acum... Numai ochii sunt ai lui. Lucesc în văgăuna de sub sprâncenele stufoase cu o intensitate ciudată, aproape nefirească. Corbeanu îi șoptește:

— Mihule, un ghem... unul!

Da, atât ar mai fi; asta știe și Abrudan.

— Dacă nu-l câștig, pierd meciul.

— Nu fi copil! Ai două seturi înainte și pe ăsta în mână! Abrudan repetă serios, cu gravitate chiar:

— Dacă nu iau ghemul, pierd meciul.

Faţa lui Corbeanu a devenit o imensă spaimă şi o imensă rugăminte. Mihu se ridică, sprijinindu-se în rachetă, şi-l bate uşor pe umăr:

— Nu te speria. Am spus „dacă nu îl iau". Dar îl iau, Manole...

La serviciu e Abrudan. Pune mingea în joc fără să forţeze, cu o lovitură oarecare. Punctul se dispută lung, lung de tot, schimbul de mingi se întinde parcă o veşnicie. Întotdeauna, în asemenea situaţii greşeşte cine are nervii mai slabi. Deci: 15-0 pentru Abrudan. Tribunele explodează, dar Abrudan cere linişte - care vine imediat. La al doilea serviciu, Juanito riscă un retur foarte puternic, chiar lângă tuşă; mingea iese afară cu câţiva centimetri. Ce-a fost? Pe clipa de confuzie creată de întârzierea deciziei arbitrului, s-a făcut o linişte desăvârşită, până când vocea din megafon limpezeşte lucrurile:

— Minge „out", 30-0 pentru Abrudan...

Uralele, ovaţiile, vacarmul se apropie de punctul maxim. Mihu ştie însă - şi nu uită nici în asemenea situaţii-limită - că nu e sportiv să aplauzi greşeala adversarului, indiferent ce beneficiu ţi-a adus. Ridică din nou mâna cu un gest hotărât şi cere linişte, dar nu pur şi simplu pentru a grăbi serviciul, ci din respect - subliniat prin gest - pentru adversar. De pe bancă, antrenorul spaniolilor - impresionat de gest - se ridică şi aplaudă simbolic atitudinea românului. Juanito face la fel. Numai că... gesturile frumoase costă; Abrudan s-a deconectat o clipă, serviciul lui, al treilea, este prea uşor şi returul vine exact acolo unde spaniolul încercase să-l trimită în faza anterioară, dar acum, cei câţiva centimetri sunt înăuntru. Mihu ghiceşte, şi intenţia şi traiectoria... dar ce se întâmplă? De unde vine durerea; de sub rotulă, sau de mai sus? Parcă aici, la extremitatea muşchiului... Şi e cumplită. „Numai de nu m-ar ghici! Dacă înţelege, sunt pierdut". Atât mai are timp, atât mai poate: să simuleze o alunecare. De asta

a pierdut startul; a alunecat... întârzie câteva clipe în fandarea pe care s-a străduit să o execute cât mai plauzibil; îşi trage mai sus genunchiera de pe rotulă, peste cea de pe muşchi. Aşa parcă e mai bine... Dar tabela arată 30-15. Un singur punct avans. Al patrulea serviciu vine nu prea puternic, dar extrem de „tăiat"; mingea se învârte ca o sfârlează.

Juanito vede şi nu riscă un retur decisiv; a învăţat cât de periculoase sunt „efectele" românului... Returnează puternic, cu o minge lungă, „de siguranţă". Dar pe cât de lungă e lovitura lui, pe atât de scurtă şi „tăiată" e replica lui Abrudan. Întocmai ca în primul ghem al meciului, mingea parcurge o traiectorie imposibilă, cu prima porţiune normală, pentru ca - dintr-odată - să se scurteze vertiginos şi lângă fileu, la două palme de bandă, să se frângă brusc, spre zgură. Spaniolul plonjează, literalmente, dar tot ce mai poate face este să înfunde mingea în plasă cu vârful rachetei: 40-15. De data aceasta, numai arbitrul poate restabili tăcerea în tribune; cei zece mii de oameni, ajunşi la un pas, la un punct de victorie, simt nevoia să-şi descarce nervii, să-l încurajeze frenetic pe Abrudan cu ultimele resturi de voce...

În faza următoare, parcă pentru a plăti poliţa, Juanito repetă lovitura lui Mihu de adineauri, ca trasă la indigo: 40-30. Încordarea a ajuns insuportabilă, atingând punctul în care aproape că-ţi vine să spui: „Să se termine! Oricum, numai să se termine!".

Iliuţă nu se mai uită la teren. Nu mai are curaj. Îşi vâră capul sub braţul Laurei, rugându-o cu voce tremurată:

— Îmi spuneţi şi mie? Vă rog... Eu nu mai pot să privesc! Femeia îl strânge lângă ea, mângâindu-l pe cap şi şoptindu-i:

— Acum trebuie să priveşti! N-o să ştii niciodată ce e serviciul în tenis, dacă nu vezi faza asta...

— Nu... Tata a început să servească încet...

— Priveşte acum! Pentru că nu mai poate, „l-a păstrat", Iliuţă, înţelegi? L-a păstrat ca pe ultima armă. Uită-te...

Într-adevăr, Abrudan îşi prepară serviciul aşa cum un chirurg se pregăteşte de operaţie: meticulos, calm, pe îndelete, fără să omită nimic. Gesturile se derulează parcă filmate cu încetinitorul, mărind tensiunea aşteptării, deşi fiecare clipă în plus îl costă cumplit pe omul care strânge din dinţi şi încearcă să uite că, peste câteva secunde, toată greutatea corpului va trebui să se lase pe piciorul stâng, numai pe stângul... „O minge! Una! Cât e de-atunci? Mult... Aproape o viaţă. Ei bine... o viaţă pentru o minge! A plătit cineva mai scump un punct, de când există tenis pe lume?". Acum, piciorul e lipit de tuşă, mingea e aruncată, pluteşte deasupra capului, până când racheta o trăsneşte, năpustind-o în... banda fileului. Când cade pe zgură, mingea e însoţită de un oftat imens, şuierat din zece mii de piepturi. În mod reflex, Juanito face trei paşi înainte. E liniştit; urmează - trebuie să urmeze! - serviciul de siguranţă. Nimeni nu forţează, niciodată, al doilea serviciu, decât - cel mult - ageamiii, ca puştiul de ieri, la dublu. Mihu nu e de acord însă cu logica spaniolului. Reia ritualul serviciului şi mai meticulos, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Tribunele au îngheţat. Încearcă, totuşi? Deasupra arenei a coborât, ca un spectru, amintirea dublei greşeli cu care Grigoraş a pierdut ieri meciul de dublu. Orice, numai asta nu! Să calmeze jocul! Să tragă de timp! Să încerce altfel, oricum, numai nu cu riscul... Da, „prudenţii" au dreptate. Au perfectă dreptate. Ei nu ştiu însă că pentru Mihu nu mai există „altfel", nici „altă dată". Acum... aşa... ori niciodată. Nici Juanito nu ştie. De aceea rămâne acolo, cu trei paşi mai avansat, convins că raţiunea îşi va spune cuvântul, că - în ciuda pregătirilor ca pentru un serviciu decisiv - va urma lovitura de rutină, de siguranţă.

Mihu e gata. Stă puţin aplecat în faţă, cum obişnuieşte, respiră adânc, își roteşte umărul de câteva ori, balansează mingea în mâna stângă, o aruncă, apoi tot ce mai există în fiinţa lui - putere, voinţă, hotărâre, ambiţie, îndârjire, convingere că trebuie, bucurie pentru tot ce ar putea fi, un imens regret pentru ce n-a fost - totul se adună în braţul care propulsează racheta, cu forţa disperării. Spaniolul priveşte uluit mingea care atinge colţul terenului de ţintă, apoi ricoşează în prelata ce acoperă tribunele, spre fundul terenului; a înţeles prea târziu că, atunci când întâlneşti un adversar ca românul acesta, în faţa căruia a pierdut „la zero", trebuie să iei în serios fiecare gest, fiecare intenţie, pentru că întotdeauna, când spune ceva - fie și nerostit - chiar face, indiferent dacă „așa se obişnuieşte" sau nu.

În tribune, în pomii din jur, pe balcoane, pe acoperişurile blocurilor, peste tot unde spectatorii stau ciorchine, entuziasmul a ajuns la paroxism. Oamenii se îmbrăţişează, chiar dacă nu se cunosc; prin aer zboară şepcuţe, coifuri, ziare, cămăși... Strigăte, urale, aplauze transformă arena într-un infern sonor, deși corzile vocale trebuie să facă faţă acum solicitărilor, după ce și-au plătit din greu tributul de-a lungul partidei...

Deci mingea l-a ascultat. Mihu rămâne nemişcat, aşteptând să se convingă, să audă fluierul final, să vadă dacă nu contestă cineva epilogul, consfinţit - indirect, neoficial - de vacarmul ce-i sparge timpanele. Nu. Din nicio parte, nimic. Deci... Ridică racheta, semnul victoriei, apoi... cade fulgerat, cu amândoi genunchii pe zgură. La contactul brutal cu pământul, o durere ascuţită răzbate din piciorul stâng. ,,Oare așa să fie în viaţă? Chiar toate dor? Până și bucuria?". De fapt, nu bucuria l-a doborât. Nu e nici explozia de satisfacţie, de uşurare, nu e nici poză, nici răspunsul spectaculos la furtuna de aplauze din tribune, nici reflexul de apărare la năvala celor de pe - și de lângă - bancă,

porniți să-l sărute, să-l îmbrățișeze, să-l poarte pe sus... Nu. Pur și simplu, nu mai poate. Nu-l mai țin picioarele. Nu-l mai ascultă mușchii, ligamentele, articulațiile, nervii... Nimic. Până acum l-a susținut voința. Numai voința. Dar când cuvântul-deviză „trebuie!“ a rămas undeva, în urmă, Abrudan a căzut secerat. Ce n-au putut face adversarii a reușit clipa de după... Victorie? Da, victorie!

Mihu e ridicat pe brațe, aruncat, prins și din nou aruncat. Se desprinde anevoie din grămada de entuziaști; Juanito așteaptă cu mâna întinsă. Mihu reușește să ajungă la fileu, plătind fiecare pas cu un fulger de durere, netrădat însă de nicio grimasă, de nicio încruntare...

Colegii lui Mihu încearcă să-și mobilizeze ultimele resurse vocale. Daminescu vrea să lanseze un nou val de urale, dar Olga arată cu disperare spre gât: imposibil! Nici Cucu nu mai poate; nici măcar liniștita Ioana care, acum trei zile, n-ar fi înțeles cum te poate înnebuni un meci de tenis, și mai ales n-ar fi crezut că își va da sufletul aici, va tremura pentru o minge, va implora șansa să nu-l lase pe Mihu.

Laura nu face niciun gest. Strânge cu mâna stângă pe Iliuță, care plânge de bucurie cu un plâns liniștit, binefăcător. Și ea are lacrimi în ochi, privind prin ele ca printr-o perdea spre omul care e ținta unei manifestări extraordinare de entuziasm, de simpatie... Zece mii de oameni îi mulțumesc pentru trei ore fantastice, de vis frumos, de vis împlinit. Niciunul nu bănuiește însă că singura ființă din arenă care în clipa asta nu aplaudă, femeia blondă, frumoasă, cu alură de sportivă, este cea care a aprins flacăra speranței, a încrederii, a hotărârii...

Iliuță se desprinde de brațul Laurei, încercând să pătrundă în incinta terenului. Nu ajunge însă prea departe. Masa compactă de oameni agitați, îmbrățișați, tălăzuiți de aceeași bucurie

intensă, totală, îi blochează drumul. Băiatul rămâne în locul unde a ajuns, agitându-şi mâinile, ţopăind, doar-doar va fi zărit... Cine să-l zărească? Mihu nu poate scăpa din îmbrăţişările sufocante ce riscă să termine, să desăvârşească ce au început spaniolii. Trebuie să-şi încordeze din nou forţele pentru a face faţă şi băieţilor - nebuni de bucurie! - şi lui Manole, şi lui Racoviţă, şi tuturor celor din tribuna oficială, şi braţelor vânjoase cu care Mavrodin îl strânge ca într-un cleşte. Corbeanu îi şopteşte, fericit:

— Mulţumesc, Mihule...

— N-ai pentru ce. Azi am jucat pentru mine, Manole. În contul echipei, dar pentru mine. O dată în viaţă e voie, nu?

— Egoistule!

Abrudan izbucneşte într-un râs homeric. Replica lui Corbeanu l-a făcut să uite de oboseală. Egoist, auzi! El, egoist! Dar... stai; nu cumva este? Acum, în clipa bucuriei, n-a uitat nimic? N-a uitat pe nimeni? Privirile i se îndreaptă spre locul ştiut, din tribună. Până s-o descopere pe Laura, îl zăreşte pe Iliuţă sărind, agitându-se, strigând ca un naufragiat pe-o insulă pustie, la trecerea unui elicopter pe deasupra... Semnul lui Abrudan îl face fericit; acum are timp să aştepte. Privirile lui Mihu panoramează în continuare peste capete, peste mâini care flutură, până... iat-o; cu batista cu care şi-a şters lacrimile, îi face semn, dar discret, parcă jenându-se de vecinii care nu pot să nu repereze direcţia privirilor lui Abrudan, nu pot să nu identifice în femeia de lângă ei ţinta gesturilor sărbătoritului din teren. Mihu şi Laura se privesc intens. În ciuda distanţei care-i desparte, se simt mai aproape ca niciodată, se simt singuri în incinta imensă de beton; lumea din jur nu mai există. Brusc, Abrudan duce mâna dreaptă la buze, trimiţându-i o sărutare. Femeia o primeşte, închizând ochii. Ştie, acum ştie

că nu e numai recunoştinţă. E fericită. Faţa ei exprimă ceva din voluptatea sărutului adevărat. Mihu aşteaptă, nemişcat; cei din jur trag de el, dar nimic nu-l poate clinti până când mâna Laurei nu schiţează acelaşi gest... De-abia acum eroul meciului se lasă în voia grupului ce a crescut, a tot crescut, i-a înconjurat scaunul în care, - în sfârşit - a reuşit să se aşeze. De-acolo, un semn spre Daminescu şi colegi, apoi încet, cu paşi ca pe gheaţă, mai ales când trebuie să pună în pământ piciorul stâng, o ia către vestiar.

...Duşul parcă l-a mai înviorat. Medicul s-a uitat la picior; nimic grav, probabil o întindere, în cinci-şase zile va fi în regulă. „Nimic grav...". Dar dacă azi fleacul ăsta l-ar fi... Gata cu gândurile! S-a terminat! Puţin masaj, câteva momente de relaxare, după duş, pe bancheta cabinei, şi... găseşte puterea să se ridice, să stea de vorbă, să împartă zâmbete şi răspunsuri celor ce i se adresează - şi cine nu-l întreabă ceva, acum? Vestiarul s-a umplut de oameni; bucurie mare, forfotă, atmosferă de eveniment senzaţional... Tenismeni, oficiali, activişti sportivi, ziarişti, un operator de televiziune, câţiva fotoreporteri, ba chiar şi câţiva chibiţi despre care nimeni n-ar şti să spună ce hram poartă şi cum au pătruns acolo; toţi aşteaptă un cuvânt, o explicaţie, un răspuns...

Pe agitaţia voioasă, gălăgioasă a victoriei, intră în cabină arbitrul neutru. Foarte încurcat, îl ia la o parte pe Corbeanu, spunându-i ceva în engleză. Translatorul vrea să-şi facă meseria, dar Manole a înţeles. Încruntat, vorbeşte suficient de tare ca să-l audă toată lumea:

— Spaniolii au cerut control antidoping la Abrudan!

O tăcere de gheaţă taie, brutal, bucuria zgomotoasă de adineauri. Mihu nici nu clipeşte.

— În ordine. Să vină doctorul să-mi ia sânge sau ce vrea...

Întinde braţul, semn că şi în clipa asta e gata pentru control. Cineva pleacă după medic, în timp ce Corbeanu se interesează la translator:

— Cine a cerut controlul? Care dintre spanioli?

— Lopez...

— Eram sigur. Dar o s-o înghită cine n-a ştiut să-l pună la punct. Fii amabil şi invită-l pe Juanito, vreau să fie de faţă; doar el a fost „partea lezată”...

Translatorul a ieşit. Pe aşteptarea penibilă, apăsătoare, arbitrul improvizează câteva cuvinte de scuză; n-a fost iniţiativa lui, ba chiar a explicat solicitantului că i se pare cam..., dar, ca arbitru, e obligat să dea curs unui demers oficial... Manole şi Mihu îl liniştesc: nicio problemă!

Iată, şi-au făcut apariţia doctorul şi Juanito, însoţiţi de translator. Primul e deja pregătit să înfigă acul seringii în vena lui Abrudan, care aşteaptă cu mâna întinsă. Corbeanu îl opreşte cu un gest:

— Noi ne conformăm, dar vreau să se ia act: cer şi eu control la Juanito. Translatorul traduce. Juanito sare ca ars; la el? De ce la el? De unde şi până unde?... Corbeanu se apropie de translator, cerându-i rituos:

— Te rog să nu scapi niciun cuvânt din ce zic eu acum. (Apoi, către spaniol) Vreau să ştiu ce conţine sângele unui mare jucător când ia bătaie „la zero” şi caută ţapi ispăşitori...

Translatorul se execută întocmai cum i s-a cerut, cuvânt cu cuvânt. Juanito rămâne perplex. Ruşinea îi aduce tot sângele în obraz, dând tenului său măsliniu o nuanţă de roşu-vânăt. Când îşi revine, primul impuls este să plece. Face un pas spre uşă, dar găseşte puterea să se stăpânească. Întinde mâna lui Abrudan, cerându-şi scuze, apoi roagă pe traducător să comunice arbitrului că delegaţia spaniolă şi-a retras

solicitarea. Pe răspunderea lui! Apoi iese, salutând asistenţa. Medicul a rămas cu seringa în mână. Tot Corbeanu dezgheaţă atmosfera:

— Bravo, Mihule! Era cât pe-aci să-ţi verşi şi sângele pentru victoria de azi!

O explozie de râs anunţă că momentul penibil... gata, a trecut.

În tribune, entuziasmul s-a potolit. Oamenii şi-au adus aminte că s-a câştigat o bătălie - o bătălie superbă, de neuitat - dar războiul... Vocea crainicului anunţă la staţie: „Splendida victorie a lui Mihu Abrudan în meciul cu Juanito a relansat întrecerea. Scorul general este acum egal: 2-2. Urmează întâlnirea decisivă între tânărul jucător român Marcel Grigoraş şi Lopez - Spania”.

Nimeni nu aşteaptă spectacol. Tenis ca în meciul anterior... cine, de unde să ofere? Minunea la care au avut norocul să asiste se vede rar chiar şi pe arene celebre, între jucători celebri... Acum - victorie.

Competitorii au intrat în teren; începe încălzirea. Marcel e numai zel şi ambiţie, Lopez - numai prudenţă. Pe ultimele schimburi, în tribune se produce animaţie. Toate privirile se îndreaptă spre intrarea jucătorilor, apoi izbucnesc ropote de aplauze: şi-a făcut apariţia Abrudan. Păşeşte destul de greu, aproape şchiopătat, până la banca echipei noastre. Se aşază alături de Corbeanu, urmărind şi el ce se întâmplă în teren. De fapt, nu prea mai are ce, pentru că arbitrul anunţă sfârşitul încălzirii. Începe meciul.

Primul ghem e câştigat - repede şi uşor - de Lopez. Marcel vine spre scaun dezamăgit, uşor dezorientat. În ochi i se citeşte întrebarea: „Ce fac?” Corbeanu se apleacă spre el, şoptindu-i:

— Potoleşte-l...

— Nu greşeşte nimic!

— Fă-l să greşească; plimbă-l! Ţine-l în spate şi macină-l. Să lovească numai din mişcare. La kilogramele lui, a treia zi de efort, îl termini!

Marcel revine în teren, are serviciul, dar... pierde din nou. Ca şi în ghemul următor. Jocul clasic „dreapta-stânga, stânga-dreapta” - dar timid, încet, fără probleme pentru spaniol - convine de minune adversarului, care se odihneşte acum pe scaun cu 3-0 la activ. Mihu vrea să-i spună ceva lui Marcel, dar Corbeanu îl opreşte, cu un gest:

— Lasă-l în pace, să se adune.

Abrudan ştie că nu de „adunat” are nevoie Grigoraş acum şi că - în niciun caz - nu o poate face singur. Îl cunoaşte bine, Marcel trebuie încurajat, ambiţionat, scos din starea în care l-a aruncat scorul de pe tabelă... Iar ca joc... ce poate obţine cu ţăcăneala asta insipidă? Îi face un semn energic, cu pumnul strâns: „În faţă, agresiv, Marcele! Hai, curaj!“.

Al patrulea ghem începe cu un punct direct din serviciu, reuşit de român. Din tribune - primele aplauze... Marcel parcă prinde viaţă. Jocul său capătă aplomb, nerv, forţă; băiatul „se obrăzniceşte”, Lopez are - în sfârşit - adversar. După câteva minute e 3-2, apoi 3-3, în uralele publicului care simte că se poate. Da, se poate... dar nu oprind motoarele exact când ai început să le ambalezi, exact când ar fi trebuit apăsată acceleraţia până la fund... Jucătorii cu experienţă cunosc bine fenomenul: nu există numai „frică de înfrângere”, ci şi „frică de victorie” - mai ales la cei creditaţi cu şansa a doua sau fără nicio şansă. Când întrezăreşti victoria, când realizezi că nu eşti „outsider”-ul fără speranţă, cum te credeai, te cuprinde o teamă paralizantă. Asta se întâmplă cu Grigoraş. De la 3-3, Lopez „s-a plimbat” până la 6-3, spre nedumerirea şi dezamăgirea generală.

Marcel vine pentru minutul de odihnă, complet debusolat. Lângă scaun stau acum, de-o parte şi de alta, Corbeanu şi Abrudan.

— Ce fac, nea Manole?

— Strică-i jocul, că la tenis e mai bun ca tine... înalţă-i mingea, scoate-l din mână! Orice, Marcele, dar opreşte-l! Cum poţi...

— Asta e, că nu pot...

Abrudan intervine, dar calm, apropiat, cu încredere, aşa cum nu reuşise să vorbească Manole:

— Ba poţi. Ai câştigat trei ghemuri consecutiv pe atac, pe joc agresiv...

— Da, dar... pe urmă?

— Pe urmă, ai intrat din nou în „ţăcăneală" şi te-a decimat! Dacă n-ai arme ofensive pentru jocul din spate, pregăteşte-ţi minge pentru mers la fileu! Atacă de-acolo!

— Mi-e frică, nea Mihu... Ştie să „paseze"...

— Eşti prea tânăr pentru frică! Lasă bătrânilor frica. Tenisul e sport de oameni curajoşi! Ţi-a luat un set; ce mai aştepţi? Schimbă jocul, încearcă şi cum spun eu...

Odată cu setul al doilea, începe tenisul - adus de băiatul nostru. Din nou „încălzite", tribunele îl iau în braţe pe Grigoraş şi nu-i mai dau drumul până la... 6-3. Acum pare evident: când nu ai extraordinara siguranţă şi stăpânire de sine cu care se apără Abrudan, când nu-ţi este la îndemână răspunsul exact, când nu stăpâneşti lovitura decisivă chiar de la linia de fund, singura soluţie este să domini fileul. Exact asta a făcut Marcel, nelăsând spaniolului nicio speranţă. La un moment dat, Lopez a început, totuşi, să adune puncte din „contre" - într-un fel inevitabile când „te muţi în faţă" - dar de fiecare dată Abrudan i-a dat curaj:

— Nu-i nimic! Doar nu joci singur. Atacă! El ia un punct, tu două-trei!

Acum, la 1-1, în pauza ce precede al treilea set, Grigoraş are doi antrenori. Corbeanu îi masează uşor picioarele, în timp ce Mihu îi întinde paharul cu citronadă, ştergându-i apoi cu prosopul transpiraţia de pe ceafă. Băiatul nu spune nimic, dar privirile sale exprimă recunoştinţă pentru sfatul care l-a redresat. Mihu simte:

— Sper că ţi-a trecut cheful de muzicuţă, Marcele...

Grigoraş zâmbeşte. Da, chiar i-a trecut.

— Orice se întâmplă, nu te teme! Strânge din dinţi şi fă-ţi jocul. Pe-al tău, nu pe-al lui! Hai, du-te şi luptă!

Marcel face tot ce poate, dar... e mai greu. Lopez l-a studiat, i-a văzut intenţiile, i-a găsit cheia... Cât poate, ridică şi lungeşte mingea, uzând şi abuzând de loburi care-l plimbă pe Grigoraş de la fileu la linia de fund şi din nou în faţă, apoi iar în spate... Obrajii lui Marcel s-au congestionat, respiraţia e precipitată, din cauza oboselii se concentrează mai greu; chiar când ajunge în poziţie bună de atac, ratează... Acum, greşeşte două voleuri, consecutiv, şi... 4-5, într-un set pe care l-a dominat în teren, nu şi pe tabela de scor, unde este condus. În minutul reglementar de odihnă, îşi ocupă locul pe scaun, din nou pradă frământărilor. Întrebarea nu se mai adresează unuia din cei doi oameni care-l asistă, pentru că nu ştie cui!..

— Ce fac?

Corbeanu răspunde aproape răstit:

— Ce să faci? Joci!

— Joc, nea Manole, dar cum? A început să mă paseze, nu-l mai ghicesc cu vole-ul...

— Dacă simţi că nu-ţi merge atacul, calmează fazele... înalţă şi tu mingea...

Abrudan îl întreabă, ca şi cum n-a auzit cuvintele lui Corbeanu:

— Mai poţi, Marcele? Fizic – mai poţi?

— Am avut o cădere, dar acum... e mai bine. Mai pot.

— Bun! Ia spune: când te-ai simţit „deasupra”? Pe joc de regularitate sau pe atac? Nu te gândi la momentele când ai greșit mult...

Băiatul înţelege cine are dreptate, dar înţelege la fel de bine că cei doi oameni, din stânga și din dreapta, îi cer lucruri diametral opuse. „E clar; pe mâna lui nea Mihu”...

La reluare, un iureş ofensiv îl duce până la 6-5. Conduce; un ghem și are setul. Acum, Manole îi cere prudenţă, multă prudenţă...

— Pregăteşte-ţi bine mingea, nu risca, nu te hazarda, nu te-nghesui tu la greşeală, lasă-l pe el să greşească...

Numai că Lopez nu greşeşte, dacă nu e obligat de adversar. Cu faze lungi, cu joc poziţional, face punct după punct şi câştigă setul cu 8-6. Bucurie în tabăra spaniolilor, decepţie la noi, dezolare în tribune. E pauza mare dintre seturi. Jucătorii pornesc spre vestiar.

Din tribuna oficială, Mavrodin a văzut, a auzit, a înţeles ce se petrece pe banca noastră, dar e mult prea târziu să facă ceva. Ştie ce înseamnă un antrenor şi îl respectă, chiar dacă... îngândurat, mohorât, îi spune lui Racoviţă:

— Manole o fi el bun la pregătire, dar ca sfetnic, de pe bancă...

— În meciurile anterioare s-a descurcat...

— Crezi? Adică... ce să-i fi spus lui Abrudan?

— Aici aveţi dreptate... Ăsta e omul, cu calităţile şi defectele lui... Noi l-am ales.

— Noi, sigur că noi: nu-ţi reproşez. Mă gândesc însă că puteam alege şi altfel... Acum 18 ani, nu știu dacă cei ce au ales între doi oameni s-au gândit bine, dar anul ăsta... am greșit sigur. Măcar... acum știu.

Pe teren se dă semnalul de începere în setul care poate încheia totul sau poate deschide lui Marcel drumul spre victorie, iar echipei noastre - poarta elitei mondiale. Grigoraş s-a odihnit şi nu mai întreabă pe nimeni ce are de făcut. Acum ştie. Atacă din primul ghem, deşi e pe serviciul adversarului. Atacă mereu, atacă hotărât să nu cedeze - şi câştigă. Spectatorii au primit cu aplauze revirimentul de la primele mingi, dar toţi se tem; prea i-a „întors" Grigoraş după fiecare promisiune! Dar la 2-0, la 3-0, la 4-1 şi apoi la 5-2, cum să nu-l încurajezi frenetic? E mereu peste adversar, atacă, jocul îi merge, face punct după punct, ghem după ghem!

Marcel se odihneşte, relaxat. Ca de obicei, lângă el - Mihu şi Corbeanu.

— Cum te simţi, puştiule?

— S-a cam adunat, nea Manole... Cu jocul ăsta punctezi, dar te costă...

Abrudan intervine rapid, ca şi cum s-ar teme de ceva:

— Tot ce-i bun pe lume costă! Eşti tânăr, ai de unde plăti... Să n-o înmoi, Marcele!

Corbeanu nu-l contrazice pe faţă, dar „nuanţează":

— E 5-2; dacă simţi nevoia - numai dacă simţi nevoia - răsuflă puţin, că vine setul decisiv... Să nu te blochezi de oboseală atunci...

Nu, nu e bine! Abrudan ştie - şi spune:

— Ca să apuci setul cinci, trebuie să câştigi acum...

Marcel intră în teren pentru cinci ghemuri de coşmar. Pe momentul de omenească relaxare, spaniolul se apropie la 5-3, după care începe să trimită mingi lungi şi înalte. Marcel a pierdut „tempo"-ul; se enervează, greşeşte, încearcă să revină la atac, dar greşeşte mai mult şi... 5-4. În minutul de odihnă,

Abrudan încearcă ultima dată să-l liniştească şi să-l readucă la maniera de joc cu care, până acum, a reuşit ceva...

— Ai încă prima şansă. Dar joacă-ţi şansa fără teamă, auzi? Fără teamă! N-ai văzut că, luat tare, nu rezistă? Atacul e arma ta...

Cuvintele vin ca un jet de oxigen. Deşi nu s-a ridicat încă din scaun, Grigoraş strânge cu putere mânerul rachetei. Mai poate; are încă resurse... Nu oboseala i-a jucat festa... E pregătit de luptă, vrea să lupte. Se ridică, porneşte spre teren, dar vocea lui Corbeanu îl opreşte o clipă:

— Fii atent, Marcele... Conduci! Nu risca prosteşte...

Din tribuna oficială, Mavrodin a auzit şi nu se mai poate abţine; cu palmele pâlnie la gură, strigă spre teren:

— Atacă, Marcele! Fără teamă!

Băiatul e total descumpănit. Vocea îi spune ceea ce ştie şi el, dar faptul că o aude, că ştie a cui este... toată atmosfera, toate privirile îndreptate spre el... tabela de scor, acum douăzeci de minute arăta 5-2, iar acum... Priveşte spre bancă. Doi oameni îi dau sfaturi, amândoi dorindu-i binele, succesul, dar sfaturile se bat cap în cap! Ca şi înainte, simte în ce parte e adevărul, dar... tabela... scorul... publicul care tocmai acum a tăcut... Totul îi creează o stare de confuzie, de derută, de şovăială... Chemarea arbitrului îl readuce în teren, unde nu se dezmeticeşte până la 6-5 pentru spaniol.

La pauză, Grigoraş vine spre scaun aproape plângând. Corbeanu se ridică de pe bancă, dar nu pentru a-l întâmpina sau sfătui; pur şi simplu părăseşte banca, ostentativ, aşezându-se jos, sub gărduţul ce desparte tribunele de suprafaţa cu zgură. Trecând pe lângă Abrudan, îl invită, sarcastic:

— Dacă le ştii pe toate, învaţă-l tu cum să câştige! Hai, că se mai poate...

Lui Abrudan nu-i vine să creadă. Racoviță sare de la locul lui, din tribună, dar Mavrodin îl reașază cu un gest hotărât: „Măcar noi să nu ne dăm în spectacol...". Marcel a auzit cuvintele lui Corbeanu.

Se prăbușește pe scaun și-și înfundă fața în prosop, ca să-și șteargă nu atât nădușeala, cât lacrimile ce au început să curgă din belșug pe la rădăcina nasului. Mihu e lângă el.

— Marcele, tenisul e sport de bărbați, chiar dacă-l joacă și femeile... Fii bărbat, ține-ți firea! Îi desface prosopul de pe față și-i șterge bine gâtul, ceafa, brațele.

— Încă n-a câștigat. Mai e o șansă. Du-te în față! Atacă și câștigă! Fă-o pentru mine, Marcele...

Începe un ghem dramatic. Lui Grigoraș îi tremură mâna pe rachetă, dar nici spaniolul nu este - acum - mai sigur pe el; conduce, totuși, cu 30-0. Aici, Mihu se ridică de pe bancă, făcând semn: „Înainte! În față! Nu te uita la scor! ". Băiatul îl ascultă și... e 30-30. Ba nu; peste câteva clipe chiar 40-30, pentru că românul vine din nou la fileu, unde un vole superb - al treilea, consecutiv! - îl aduce în avantaj. Speriat, Lopez recurge la eterna diversiune: ridică mingea. O dată, de două ori, de trei ori... A patra oară greșește execuția; mingea se înalță, dar traiectoria e scurtă, nu ajunge nici la jumătatea terenului - situație ideală de atac. Marcel se repede, dar subconștientul îi împinge în urechi apelul la prudență: „Nu e prea departe de fileu? Dacă greșesc? La siguranță... la siguranță... Să cadă mingea sau din aer? La siguranță... Să nu risc...". O clipă-două de ezitare... senzația că nu i se mai potrivesc pașii...că e prea departe de minge, sau prea aproape... Lovitura e penibilă, în fileu. Egalitate, dar imens avantaj psihologic pentru spaniol, care face rapid două puncte, ultimul direct din serviciu.

Lopez explodează de bucurie. Aruncă racheta în aer şi strigă spre banca lui cât îl ţin plămânii...

Grigoraş e disperat. Cu un genunchi în pământ, bate zgura terenului cu pumnul, vorbind singur, cu lacrimi în ochi:

— De ce nu l-am ascultat!?! De ce nu l-am ascultat?!?

Deci... înfrângere. Toate speranţele, toate eforturile, toate sacrificiile, chiar şi bucuriile trăite aici, pe acest teren, au fost inutile, ca orice iluzie... Abrudan s-a ridicat. E lângă bancă, nemişcat, acolo unde ar fi trebuit să se afle antrenorul. Priveşte spre teren ca o stană de piatră. Pe faţă nu i se clinteşte niciun muşchi; parcă nici nu respiră. Simte o nevoie acută să-şi trăiască durerea, dar și-o refuză - sau și-o amână - când vede ce dramă trăieşte puştiul acolo unde el, Abrudan, fusese fericit mai adineauri. Zece mii de oameni muţi de necaz îl văd pe Mihu cum intră în teren, îl ridică de umeri pe Marcel, îl însoţeşte până la fileu, unde Lopez aşteaptă cu mâna întinsă, pentru salutul cu care se încheie orice meci de tenis. De-abia după ce adversarii şi-au strâns mâinile şi apoi au dat mâna, amândoi, cu arbitrul, Mihu se îndreaptă - șchiopătând ușor - către bancă și se așază, prinzându-şi capul în mâini. În faţă, dreptunghiul de zgură... Acum două ore şi jumătate credea că s-a răzbunat pentru o viaţă de anonimat. Dar Cupa Davis nu e turneu individual. La noapte, agenţiile internaţionale vor difuza în toată lumea ştirea pe care el, Abrudan, a încercat cu disperare să o modifice: „Conform previziunilor, Spania a eliminat ieri, la Bucureşti, echipa României din cursa pentru reintrarea în grupa valorică A...". Aşa este. În cupă, nu reuşitele individuale contează, ci echipa. Şi echipa lui a pierdut. Greu, pe muchie de cuţit, dar a pierdut. Când s-a hotărât să încerce, când Laura l-a convins să încerce, asta a vrut: să citească azi pe tabela de scor „ROMÂNIA - SPANIA 3-2". Dar iată, e invers. Poate aşa i-a fost scris: să nu

trăiască nicio mare bucurie, mai exact, nicio bucurie deplină pe terenul pe care l-a îndrăgit atât... pe care l-a părăsit, l-a regăsit, iar de azi... Oare nu e suficient să dai tot? „Nu, nu e suficient. Soarta nu mă iartă că n-am dat când trebuia...”. Tristă zi!

De Mihu s-a apropiat pe nesimţite Marcel. Îi şopteşte, stins:

— Iartă-mă, nea Mihu... Ţi-am otrăvit bucuria...

Cu un gest rapid, băiatul se apleacă și-i sărută mâna.

Abrudan s-a trezit. Sare ca ars. Vorbele i se adună șuvoi, gata să se reverse peste Marcel, care va afla din nou că tenisul e sport de bărbaţi, deşi îl joacă şi femeile, că durerea - mai ales durerea! - trebuie să fie demnă... şi câte nu mai are de spus Abrudan! Dar şi fără să le asculte, ochii lui Marcel sunt inundaţi de lacrimi. Băiatul ştie ce i-a răpit; ştie că victoria de azi - dar victoria completă, adevărată! - ar fi însemnat suprema (și singura) revanșă pentru...

— Iartă-mă, nea Mihu... Te implor...

A doua oară, cuvintele sună sfâşietor. Și atunci, omul puternic şi reţinut care le ascultă îşi simte şi el ochii în lacrimi. Cu un gest spontan, Mihu îşi îmbrăţişează colegul de echipă, de suferinţă. Cei doi se strâng cu putere, atâta durere în îmbrăţişarea lor, încât parcă fiecare caută la celălalt căldură omenească, un strop de consolare pentru clipa asta tristă, pentru ratarea a ceea ce ar fi însemnat, pentru unul, primul succes important din carieră, iar pentru celălalt singura împlinire pe un drum presărat cu ratări, renunţări, sacrificii... Acum, că sunt aproape singuri...

Singuri? Mihu şi Marcel, încă prinşi în îmbrăţişarea disperată - bărbăteşte disperată —, aud un cuvânt ca o şoaptă, deşi pare că iese din sute de piepturi. Se desprind și privesc în jur. Tribunele dezvăluie un tablou impresionant. Niciunul din cei zece mii de spectatori nu s-a clintit din loc. Toţi sunt în picioare, văzând, înțelegând ce se întâmplă în teren, trăind odată cu eroul acestor

trei zile de neuitat durerea lui. Cineva a aprins o torţă dintr-o fâşie de ziar; încă un spectator face la fel, apoi alţii şi alţii... Acum, mii de torţe parcă incendiază amurgul zilei minunate de toamnă.. Şi toţi oamenii, ca unul, murmură şoptit, dar sacadat, apoi cu voce plină, un cuvânt: Ro-mâ-ni-a.

Spectacolul e mişcător. Spaniolii, prinşi şi ei în atmosfera unică de mare şi sinceră trăire colectivă, s-au ridicat la rând cu toţi, şoptind odată cu spectatorii români (gest uimitor!) cuvântul rostit de toţi în cor şi privind cu imensă admiraţie spre omul pe care nu l-au putut învinge şi care ar fi putut să-i răstoarne de-a binelea, să-i elimine din Cupă, dacă un copil necopt la minte i-ar fi dat ascultare.

Mihu priveşte şi... parcă tot nu înţelege. Se teme să înţeleagă. Nu e învăţat cu succesul. El n-a avut parte de aplauze, de urale, nu s-a numărat printre răsfăţaţii galeriei. Cele două victorii atât de generos răsplătite n-au fost suficiente - după o viaţă de anonimat - să-i schimbe convingerea că aplauzele sunt pentru alţii... Şi apoi, azi... ce succes? De ce? Spania s-a calificat! Dar ce vede şi aude e real. De undeva, din tribună, cineva strigă, şi apoi zeci, sute, mii de alte voci repetă cuvintele: „Bravo, Abrudan!".

Mihu caută - din priviri - o confirmare la Marcel. Băiatul apleacă o dată, de două ori, capul... „Da, aşa este, da...". Ar vrea să şi spună ceva, încearcă să deschidă gura, dar nu poate articula nimic.

În tribună, toţi prietenii lui Mihu privesc terenul printr-o perdea de lacrimi. De fapt, Mihu are acum zece mii de prieteni. Iliuţă şi-a căutat refugiu în braţele Laurei, care-l mângâie şi-l alintă ca o mamă. Şi ea plânge. Ca şi Ioana, ca şi Olga... Până şi Daminescu îşi şterge, furişat, câteva lacrimi cu colţul batistei. În timp ce numele rostit din zece mii de piepturi nu se stinge, continuând să vibreze în atmosfera arenei, iar în tribună nu se

mişcă niciun spectator - omagiu adus unui om descoperit în ceasul al 13-lea, Abrudan porneşte cu greutate spre vestiar, ţinut strâns pe după umeri de către Marcel. De lângă bancă sar Florin şi Andrei, prinzându-se în stânga şi în dreapta celor doi. Iată-i: echipa! Între ei, Mihu păşeşte modest, dar demn, cu fruntea sus, cum s-a străduit să trăiască toată viaţa. Are ochii împăienjeniţi de lacrimi. „Noroc că s-a întunecat şi nu se vede... Sper că nu se vede”. Într-adevăr, lumina scăzută a amurgului ascunde miilor de martori faptul că în privirea lui Abrudan a licărit ceva. Nu cumva... bucuria? Nu cumva, acum, lacrimile sunt şi de bucurie? Nu cumva bătrânul Abrudan trăieşte, în sfârşit, o fărâmă din marea bucurie, din bucuria totală, deplină, pe care tenisul i-a refuzat-o mereu? Un ultim gând îi fulgeră prin minte, în clipa în care aproape a dispărut din câmpul vizual al spectatorilor: „Sunt buni cu mine... Sunt generoşi... Am pierdut, totuşi. Dar... dacă aşa arată înfrângerea, cum ar fi fost victoria?”

Oftând, Mihu deschide uşa coridorului ce duce spre vestiare şi începe să coboare scările, şchiopătând.

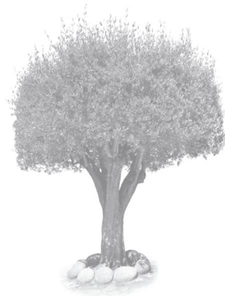
SFÂRŞIT

septembrie 1986 - ianuarie 1987

Ion Bucheru

Veninul victoriei

roman



*PREFAŢĂ (la ediţia I)**

De regulă, nu cred în utilitatea explicaţiilor ce prefaţează sau postfaţează, uneori, cărţile. Un roman - mai ales un roman - trebuie să se explice singur. În cazul de faţă am simţit, totuşi, nevoia să mă abat de la credinţa sincer exprimată mai sus.

Cu ani în urmă, apărea romanul „Revanşă târzie", inspirat, deasemenea, din lumea sportului. La numeroase întâlniri cu cititorii, am fost întrebat: „Cine este Mihu Abrudan? Dar Corbeanu? Dar Mavrodin?". Furaţi de asemănarea contextului acţiunii cu situaţia reală şi unanim cunoscută - existenţa unei echipe româneşti de tenis ajunsă, cândva, foarte aproape de vârful ierarhiei mondiale - mulţi au considerat ficţiunea ca pe un mod mascat de a evoca oameni vii şi fapte reale, căutând la lectură „cheia" recunoaşterii lor. O cheie care - precizez acum - nu există.

Cartea de faţă este, ca şi „Revanşă târzie", o poveste. Bârsan, Iuga, Pârlog, Ţenescu, Prişcu, Ispas şi toate celelalte personaje

---

** Romanul a apărut în 1995 la Editura "Odeon"*

ale cărţii n-au existat niciodată şi nici nu reprezintă „varianta literară” a unor oameni cu identitate precisă. Ei sunt rodul imaginaţiei autorului, „pioni” ai unei acţiuni de asemenea imaginate, ce nu împrumută de la realitate decât evenimentul cadru.

Da, e adevărat: cu ani în urmă, finala Cupei Campionilor Europei la volei masculin a adus faţă-n faţă două echipe româneşti; şi nu numai odată! Duelul lor, prelungire a unei superbe rivalităţi sportive din campionatul intern, a stârnit atunci un imens ecou în ţară şi în lume. Situaţia excepţională, trăită cu emoţie de pasionatul voleiului şi cronicarul sportiv care eram, a constituit declicul târziu sau, dacă vreţi, suportul de realitate din care s-a născut povestea încredinţată acum tiparului. Deşi tot despre o „finală românească” este vorba şi în carte, acţiunea nu reconstituie evenimentul sportiv trăit. Faptul „atestat istoric” - ca să mă exprim astfel - a devenit cadrul unei poveşti, mobilul ce stârneşte pasiuni şi ambiţii, determină reacţii, susţine întregul eşafodaj al relaţiilor dintre eroii cărţii, eroi imaginaţi, repet. Dacă martori oculari sau chiar „actori principali” ai memorabilului eveniment sportiv, citind cartea, ar exclama: „nu e adevărat, n-a fost aşa!”, m-aş simţi vinovat faţă de eroii reali, oamenii din teren şi de pe bancă, generaţiile de aur care au adus glorie sportului românesc şi bucurie în sufletele a zeci mii de spectatori. Sigur că n-a fost aşa, după cum e la fel de sigur că istoria reală a eroilor reali merită şi ea scrisă! Paginile de faţă propun cititorului nu acea istorie, ci, cum spuneam, o poveste despre nişte oameni care luptă, speră, iubesc, câştigă sau pierd - în sport şi în viaţă, se îndoiesc sau cred în steaua lor. Nu m-aş fi încumetat să o scriu dacă n-aş fi trăit un timp printre aşii voleiului nostru de-atunci, dacă nu le-aşi fi cunoscut pasiunea pentru sport împinsă, uneori, până la sacrificiu, dacă n-aş fi citit de-atâtea ori pe chipurile lor

bucuria victoriei sau disperarea eşecului şi, mai ales, dacă n-aş fi înţeles cât costă, omeneşte, gloria sportivă, cât de cumplită e înfrângerea, cu ce inimaginabil efort se ajunge în vârf şi se rămâne acolo... Recunosc: o exclamaţie de confirmare că, într-adevăr, aceasta este miza omenească a marii performanţe, aceasta e condiţia succesului, acesta este preţul, că „aşa este", ei bine, o asemenea exclamaţie a vreunuia dintre eroii reali ai acelor fapte de glorie sportivă ar însemna suprema satisfacţie a autorului. Pentru că, trădând - sau mai exact nerespectând - faptele petrecute aievea, m-am străduit să nu trădez sensurile lecţiei de viaţă oferite de „acei oameni minunaţi şi mingiile lor zburătoare".

Lor le dedic această carte.

AUTORUL

1. Povara victoriei

Dacă i-ar fi spus cineva, ieri, cât de greu va suporta victoria, ar fi luat-o drept o glumă de prost gust. Acum, însă, în întunericul nopţii, la sfârşitul celei mai fericite zile dintr-o viaţă, ce-i drept - nu prea bogată în bucurii, Bârsan încearcă zadarnic să se liniştească. Pentru prima dată în şase ani, rigiditatea somierei (de fapt, un strat de scânduri sub o saltea Relaxa, cu care-şi înzestrase patul după accident) i se pare insuportabilă. Se răsuceşte, căutându-şi o poziţie mai comodă, însă mişcarea îi face rău, amplificând zvâcnetul tâmplelor, durerea surdă şi rea care începe din frunte, de sub arcade, şi răzbate undeva, spre ceafă. Îşi simte muşchii încordaţi ca nişte arcuri, supuşi parcă altei voinţe decât a lui. Întreg corpul păstrează o stare de tensiune ciudată, acum - fără niciun temei; doar totul se terminase. Fusese îmbrățișat până la sufocare, aruncat spre tavan, prins pe braţe, purtat pe umeri în ovaţiile a mii de oameni entuziasmaţi, fericiţi. Acum...

Priveşte cadranul ceasului cu cifre fosforescente, de pe noptieră, şi se sperie. Aproape trei! Instinctiv, începe să-şi plimbe degetele peste sprâncene, peste cuta adâncă dintre ele, cu o mişcare uşoară, ca o mângâiere, întreruptă la răstimpuri de apăsări puternice şi prelungi, la câţiva centimetri de coada ochilor. Aşa îşi potolea migrenele în nopţile de nesomn de după accident, leac neprescris de vreun medic, necitit în vreo carte, dar uimitor de eficace. N-ar fi crezut să-i trebuiască tocmai azi, când suferinţa şi spaimele bolii s-au dus demult şi când bucuria ar trebui să-l învăluie, să-i răsplătească truda, scuturând îndoielile şi frământările trăite mai bine de trei ani, de când declanşase „campania”.

„Am un talent să mă chinui! Dacă eu, învingătorul, mă învârt ca pe jar în patul în care ar trebui să dorm liniştit, atunci Frantişek... ce-ar trebui să facă? Să se spânzure?!”

Auzindu-şi vocea cum murmură, involuntar, cuvintele gândite, Bârsan tresare, speriat de-a binelea, apoi începe să râdă. Poate auto-masajul „reţetă proprie”, poate veselia lipsită de răutate adusă de gândul că, în noaptea asta, altcineva are motive reale sa se frământe, poate chiar constatarea - maliţioasă la adresa lui însuşi - că, la 47 de ani, e cam devreme să te pomeneşti vorbind singur când, de fapt, ai vrea să dormi, sau toate la un loc încep să-şi facă efectul. Fierberea de sub frunte parcă-parcă se domoleşte. Amintirile zilei, până adineauri - frânturi de secvenţe derulându-se haotic, încep să se ordoneze.

Da, echipa lui e cea mai bună din Europa. Un an, Cupa rămâne la Bucureşti. Orice se va întâmpla în viitor, nimeni nu-i poate lua această bucurie. A câştigat clar, deşi... După primul set, 15-12 pentru cehi, „Înainte”, echipa lui, a schimbat terenul într-o linişte mormântală. Cineva i-a spus, după meci, că sfaturile adresate băieţilor în clipele acelea cu un calm

şi o siguranţă de care nu s-ar fi crezut în stare, s-au desluşit perfect, cuvânt cu cuvânt, tocmai de la „cucurigul” sălii. Asta a şi schimbat totul. Spectatorii, până atunci consternaţi de nereuşită în chiar setul inaugural, au privit cu uimire chipurile nefiresc de liniştite, au ascultat vorbele aşezate, calme, vocea sigură de sine care le rostea, de parcă noi am fi făcut primul pas spre victorie, nu adversarii. Încrederea neclintită a celor din teren a produs minunea, renăscând încrederea miilor de oameni veniţi să aplaude victoria. Şi victoria a venit, în entuziasmul dezlănţuit al tribunelor. O dată pornit, tăvălugul lui „Înainte” n-a mai putut fi oprit nici de subtilităţile atacului cehilor, nici de apărarea disperată, nici de serviciile rotative, cu care praghezii făcuseră ravagii pe toate terenurile Europei.

La 13-6 pentru români, în setul IV, care avea să fie şi ultimul, căpitanul oaspeţilor şi-a implorat, din teren, antrenorul să ceară schimbare, să facă ceva, orice, numai să oprească degringolada, să întârzie, măcar, deznodământul, dacă nu-l poate evita. De pe bancă, Svoboda, celebrul Frantişek Svoboda, omul care şi-a condus în atâtea rânduri echipa de club şi „naţionala” spre victorie, a clătinat uşor din cap, apoi a ridicat umerii, a neputinţă. Nimic de făcut; un vulpoi bătrân ca el simte când se poate şi când nu se poate. Bârsan, vechea lui cunoştinţă de pe vremea când se înfruntau amândoi în teren, ca jucători, e azi mai puternic, merită să câştige; ceea ce i-a şi spus, cavalereşte, după meci, cu martori!

...Starea de relaxare începe să fie deplină. Încă temător, Bârsan îşi mişcă încet capul; dacă nici la schimbarea poziţiei migrena nu-şi arată iar colţii, înseamnă că... a scăpat. Da, e bine. Degetele încetează masajul fin de pe arcade şi tâmple, mâinile se adună sub cap, ochii se închid, dar nu pentru somn, ci spre a obţine întunericul desăvârşit fără de care ecranul memoriei nu

fixează imaginile acestei zile unice, de care nu se mai satură, tot amintindu-şi-le. Ultimul punct... Cum s-a făcut ultimul punct? Pârlog? Ba nu, parcă Iuga... Da, Radu a fost! Pasa a venit înaltă -stil clasic - tocmai din colţul opus, tăind în diagonală întreg terenul. În faţă, dincolo, şase mâini s-au înălţat cu disperarea ultimei şanse, într-un bloc strâns ca un zid; al patrulea om din terenul advers a şi luat poziţia de plonjon, lângă cei trei, la dublaj, dar Iuga a ţâşnit aproape de pe loc într-o săritură uluitoare, parcă fără sfârşit. De-acolo, de sus, în momentul de plutire prelungit parcă împotriva legilor firii, când blocul advers nici nu mai exista, Iuga a privit - a avut timp să privească! - terenul, şi-a ales locul de ţintă, apoi a „îngropat" mingea cu mişcarea scurtă, zvâcnită, caracteristică lui. Băiatul a pus atâta sete în lovitură, încât, dacă cineva ar fi fotografiat mingea în fracţiunea de secundă a contactului cu podeaua, ar fi obţinut, cu siguranţă, imaginea unei sfere turtite zdravăn. De-aici încolo, nu mai ştie ce-a fost. A auzit un fluier, apoi un vacarm asurzitor. Braţe puternice, de foşti sportivi, l-au încins ca într-o menghine, apoi... apoi îşi aduce aminte perfect gândul ce l-a fulgerat încă înaintea senzaţiei de eliberare interioară, atât de mult dorită şi aşteptată: „Bine, am învins... Şi acum?" Constatarea că, în chiar clipa victoriei, el, Bârsan, n-a putut da frâu liber bucuriei până când n-a scos la iveală - din ce zone obscure de nelinişti şi spaime? - întrebarea „şi acum?...", îl amuză şi-l înfurie, totodată. „Sunt o figură! Cine a lăsat pe lume bucuriile, probabil că nu le-a lăsat pentru mine..." Dar, pe măsură ce se gândeşte mai bine, reacţia din sală nu i se mai pare chiar atât de absurdă. Braţele ce-l strângeau mai-mai să-l sufoce, entuziasmul, sărutările, aruncatul şi prinsul din aer, într-un cuvânt triumful, îi arată că a ajuns în vârf, unde nu mai există decât... „Decât ce? Coborâre? De ce nu încă o victorie? Şi de ce numai încă una?" Gândul închegat de-abia acum, în liniştea

dormitorului său, la adăpostul întunericului, îl ameţeşte mai tare decât vacarmul sălii dezlănţuite. Nu, în clipa asta e prea vlăguit, nu are nici puterea, nici curajul, nici răbdarea, sau poate că-i lipseşte dramul de inconştienţă pe care - paradoxal! - şi-a construit atât de logic, de riguros-logic, campania încheiată cu succes după trei ani de efort. Acum vrea pur şi simplu să se bucure, să-şi savureze victoria. Pentru întrebări şi răspunsuri are tot timpul; sunt în viaţă momente - uite, ca acesta! - când omul are dreptul să se bucure, să se „scoată din priză”...

De fapt, Bârsan ştie bine că, despre viitor, îl vor întreba alţii; mare minune dacă nu chiar mâine... Ispas a încercat şi aseară, la masa festivă, dar Prişcu, preşedintele clubului, i-a aruncat o privire cum numai el ştie. Parcă-i spunea din ochi preşedintelui federaţiei: „Lasă omul să respire! Ce, vrei să-i stea şampania în gât?” Poate că asta i-a şi dat curaj să reverse dintr-o suflare tot ce a spus. Frantişek şi jucătorii lui tocmai plecaseră la gară, conduşi de vicepreşedintele clubului, scuzându-se că ora de pornire a expresului de Praga îi obligă să se grăbească. Bârsan rămăsese, aşadar, între ai lui: jucători, club, federaţie. Când s-a ridicat cu paharul în mână, era hotărât să rostească cele 4-5 fraze de complezenţă, care vin singure pe buze, după atâtea şi atâtea folosiri ocazionale: „n-a fost uşor... am simţit pe parcurs ajutorul... mulţumim din suflet... pe viitor...” etc, etc. Dar, cum i se întâmplă nu rareori, s-a simţit, dintr-o dată, incapabil să spună altceva decât ce gândeşte şi ce simte în acea clipă. Truda, frământările, clipele de disperare adunate în trei ani au izbucnit, brusc. În locul cuvintelor amabil-protocolare şi al zâmbetului de învingător, mesenilor li s-a înfăţişat un om îngândurat, aproape trist, cu fruntea încreţită de concentrare şi cuta dintre sprâncene mai adâncă decât oricând.

— Ştiu că puţini au crezut în victoria noastră.

Reacţia involuntară a câtorva dintre cei prezenţi l-a făcut să adauge repede, însă fără nicio concesie în ton:

— Nu e un reproş, ci o constatare. De altfel, cele mai multe îndoieli... eu le-am avut; inevitabil, când porneşti la bătălie numai cu şase jucători, mari şi laţi. Excepţionali, dar şase, să mă ierte cele două rezerve, Moşuleţ şi Iordache, pe care am putut, din fericire, conta la nevoie... Ştiam că doi din titulari îşi trăiesc a doua tinereţe; sau a câta, Stratulat, şi tu, Băjenare? Așa, ca metaforă, „a doua tinereţe" sună frumos... Dar în teren, când „dau în tine" tunarii cehilor, polonezilor sau ruşilor, când meciul se lungeşte trei ore şi jumătate, cu plonjon din minut în minut, cu 4-5 sărituri la blocaj în aceeaşi fază, cu cinci kilograme pierdute într-o partidă... ei bine, acolo să vedeţi cum atârnă de picioare „a doua tinereţe"! Şase oameni, înţelegeţi? Asta înseamnă... trei ani, cu spatele la zid. Niciodată, în nicio săptămână, niciunuia nu i-a fost permis niciun accident, oricât de mic. O unghie tăiată prost şi infectată, un panariţiu nenorocit, o luxaţie banală, un fleac, orice, irosea toată munca. Mai mult: am pornit fără Iuga, adică cinci. Şi mai greu! De câte ori ai jucat cu febră, Pârlog?

Cel numit s-a eschivat, cu un gest de jenă. Bârsan n-a mai aşteptat răspuns:

— Să vă spun eu: de 7 ori. Mi-a făcut toate gripele, și numai în vârf de sezon competiţional. A fost cumplit... Pentru acea perioadă, jos pălăria în faţa dârzeniei lui Moşuleţ. Pe vremea când juca în locul lui Iuga, eu îi demonstram, la antrenament, că statura, detenta şi forţa loviturii lui de atac îi sunt necompetitive, iar duminica... el îmi câştiga meciurile, murind pe teren! Îţi mulţumesc încă odată, Moşule!...

Îmbujorat, Petre Moşuleţ se ridică, plecându-se în faţa „meşterului".

— Am cerut federaţiei doi jucători, sau măcar unul, până încheiem „campania europeană”. Nu i-am obţinut. Din nou, vin şi zic: i-am cerut într-o doară, mai mult de gura preşedintelui Prişcu. Dacă mă bucură ceva, acum, apoi mă bucură faptul că am câştigat aşa; fără pomană de la „cutia milelor”. Şi dacă mulţumesc pentru ceva clubului, federaţiei, lumii voleiului nostru, apoi mulţumesc pentru că ne-a ajutat să înţelegem esenţialul: obţii ceea ce-ţi făureşti singur. Și ca să poţi făuri, îţi trebuie valoare, muncă, încredere, voinţă. Priviţi-i: Pârlog, Iuga, Stavru, Bujor, Stratulat, Băjenaru, Moşuleţ, Iordache...

Deşi oameni în toată firea, cei strigaţi s-au ridicat, pe rând, în picioare, ca şi cum „meşterul” lor, de la înălţimea unei catedre nevăzute, ar fi strigat catalogul.

— Opt oameni. Trei ani au trăit pentru un singur ţel, ştiind ca ieşirea unuia din circuit, chiar şi numai pentru o săptămână, poate dărâma tot castelul nostru de vise. Oamenii ăştia au dat tot ce le-am cerut eu, s-au odihnit aşa cum am stabilit eu, şi-au strâns în braţe nevestele şi iubitele când le-am permis eu, n-au pus în gură un pahar de alcool nici la sărbători, au slăbit cu chinuri - de câte ori am crezut eu că e necesar. Și-au sacrificat concedii, interese, viaţă de familie, au renunţat, unii, la proiecte şi ambiţii profesionale absolut justificate - după valoarea pe care le-o cunosc. Trei ani n-au avut voie să fie bolnavi, deprimaţi... că în volei, ştiţi bine, nu trebuie să-ţi funcţioneze doar muşchii şi articulaţiile... Cât despre cele două rezerve... ce să mai zic; au acceptat regimul draconic ştiind că nu vor intra în teren decât un set, două, la câteva săptămâni, sau la vreun necaz. Mă plec în faţa tuturor şi-i rog să mă ierte că i-am chinuit trei ani.

Cine l-a întrerupt aici? Parcă Pârlog... S-a ridicat, dar Bârsan l-a aşezat jos, cu un gest părintesc - autoritar:

— Ştiu că vrei să mă contrazici sincer, Sandule. Vrei să spui că tu, ca voi nu v-aţi simţit frustraţi, că n-am de ce să-mi cer iertare. Ba am. Tot ce-aţi trăit voi, am trăit şi eu. Dacă ar fi s-o iau de la cap... nu ştiu de-aş mai avea curajul să o fac. Vouă, băieţilor mei, mă adresez acum. Aveţi viaţa în faţă. Sunteţi idolii tribunelor, oamenii doresc să vă cunoască, să vă semene - nu uitaţi asta niciodată: să vă semene, înţelegeţi? Poate veţi antrena echipe, veţi forma jucători şi oameni... Ei bine, în tot ce vă aşteaptă, cu mine şi mai ales fără mine, ţineţi minte că singurul lucru care contează este ce ai înfăptuit, ce a ieşit din truda ta, ce laşi în urmă. Preţul...

Ajuns aici, și-a așezat paharul lângă farfurie, a ocolit masa, apoi s-a oprit în faţa Cupei, aflată pe o măsuţă în colţul camerei de protocol.

— Cupa asta e fapta voastră, și-a încheiat Bârsan confesiunea absolut neaşteptată. A celor mai buni din Europa şi - practic - din lume. La anul poate va fi altfel, dar pagina de istorie a *Sportului* românesc scrisă de voi, n-o poate șterge nimeni. Orice istorie se scrie cu fapte, nu cu vorbe, iar faptele au dimensiunea sacrificiului şi trudei omenești zidite în ele. Sunt constructor, nepot de maistru zidar, și poate de-asta legenda lui Manole îmi spune mie mai mult decât altora, deşi... nu legendele, ci viaţa m-a învăţat că durează doar fapta în care înzidești ceva din tine. Ce se obţine repede, se duce repede. Nu cred în minunile făcute fluierând. Nu cred în omul care n-a transpirat niciodată de efort. Nu cred în vorbe; prea e plină lumea de vorbăreţi care, nu ştiu cum se face, dar n-apucă niciodată să încheie nimic din tot ce spun că au de gând să facă... Să bem pentru cei care au oferit, cu harul şi cu eforturile lor, cupa asta voleiului românesc!

A golit paharul fără să privească în jur; începuse să se teamă de reacţii. Tot restul serii n-a mai rostit decât vreo câteva

cuvinte. „Ce m-o fi apucat? Probabil că Ispas e făcut foc. Prişcu, nu; el mă cunoaşte, îmi ştie hachiţele, m-a „învăţat”... în fond, ce vină au ei că a fost greu? Doar m-au întrebat: vrei? te încumeţi? Eu am zis „da”, nu biroul federal şi nici preşedintele. Până şi Mioara m-a avertizat încă de-atunci că... Doamne, ce răbdare a putut să aibă femeia asta!”

Aici, toate gândurile se împotmolesc. Oricât ar încerca să se convingă singur că trebuia să încerce şi să reuşească, Bârsan ştie bine că, în sport, azi eşti, mâine nu; până şi marea victorie, triumful - cum a fost azi - vine şi se duce, dar viaţa, viaţa de o viaţă, nu de o clipă, pe care el, Bârsan, n-a ştiut, n-a putut sau n-a avut norocul să şi-o aşeze...

Din fericire, natura se îndură uneori să corecteze cutezanţele inconştiente ale omului, aducându-i aminte până unde se poate întinde. Somnul care l-a ocolit începe, în sfârşit, să-i dea târcoale. Imaginile zilei pălesc, o ceaţă deasă, ca o pâclă, şterge conturul gândurilor, oamenilor, amintirilor...

...Se trezeşte târziu, dar - fapt surprinzător la obiceiurile lui Bârsan, un matinal din fire - ar mai sta în pat, s-ar răsfăţa cu puţină trândăveală. Pe cât de frământată i-a fost noaptea, pe atât de senină, aproape veselă, se anunţă dimineaţa de după victorie. Chiar şi corvoada bărbieritului i se pare azi mai suportabilă. Are o barbă aspră şi deasă, cu părul rotit în mici vârtejuri presărate fără nicio noimă, pe gât şi pe obraji, făcând incert unghiul de atac al lamei, oricum ar încerca să o direcţioneze. Nu-i place să petreacă prea mult timp în faţa oglinzii, şi asta din tinereţe, cu mult înainte de a o întâlni pe Floricel, fosta lui soţie, o adevărată maestră în arta machiajului şi a dichisitului la oglindă - ce-i drept, cu rezultate uimitoare. O şi întrebase odată, nu maliţios, ci curios la culme: cum au răbdare femeile să se privească zilnic, zeci de minute, şi încă de aproape? Nu se plictisesc de propria

lor figură? Amintindu-şi întâmplarea, Bârsan zâmbeşte, în timp ce-şi încheie ritualul toaletei - azi, oricum, prelungit mult peste obicei. Va merge la club, apoi la federaţie, poate la conducerea mişcării sportive, va întâlni lume, vrea să arate omeneşte. La alegerea cravatei, s-a plictisit; cu un gest nervos, pune la loc întreg teancul scos din şifonier pentru „selecţie", descheie la fel de hotărât cămaşa scrobită şi trage peste cap „col-rule"-ul său „de gală", cu care-şi obişnuise cunoscuţii. „Te-a apucat cochetăria la bătrâneţe... Bravo, Bârsane!" Incidentul nu-i alungă starea de bine cu care părăseşte apartamentul, aşa cum nu reuşeşte să-l indispună nici chiar amintirea lui Floricel.

Privind oamenii care trec pe lângă el, grăbiţi şi indiferenţi, Bârsan încearcă o senzaţie ciudată. N-a fost niciodată un încrezut şi nici măcar un om sigur de sine. Ba, dimpotrivă, poate că a cerut prea puţin de la viaţă şi de la cei din jur, faţă de cât a dat. Poate că tocmai modestia pretenţiilor, aşteptarea - uneori prelungită inadmisibil - ca alţii să-i recunoască meritele şi valoarea, recunoaştere de care avea nevoie ca de aer pentru a crede în sine, l-au făcut să nu aibă întotdeauna ce ar fi meritat, iar tot ce a obţinut - să vină greu, târziu şi să coste foarte scump. Azi, ieşind în soarele acestei dimineţi minunate, pentru el de o frumuseţe aparte, aşteptase... ce aşteptase, de fapt? Să-l salute lumea, pe stradă? Să-l aplaude, ca aseară, în sală? Să-i ceară autografe? Să ştie toată suflarea cartierului, dacă nu chiar a Capitalei, că el e Dumitru Bârsan care...? Brusc, îşi simte obrajii arzând. „Noroc că nu se pot citi gândurile, altfel m-aş face de basm..." Ei bine, uite că, în ciuda a ceea ce aştepta („Oare chiar aşteptam? Să fi rămas chiar atât de naiv?"), totul merge ca mai înainte. Trotuarul, strada, oraşul şi mapamondul trăiesc o zi absolut banală, n-au fost zguduite de isprava lui Dumitru Bârsan. Copiii umplu parcul de vizavi cu larma obişnuită, bunicii

moţăie pe bănci, iar când se trezesc, strigă plozilor - inutil, ca întotdeauna - „să nu alerge, că transpiră”... Probabil că şi miile de suporteri de-aseară sunt acum cu gândul la ale lor şi, oricum, chiar dacă-şi mai amintesc de Bârsan şi de „Înainte”, aproape sigur dominanta gândului este spre ceea ce urmează; un nou campionat, o nouă Cupă a Europei... Din totdeauna, oamenilor li s-a părut absolut firesc să obţină ce le-ai oferit şi absolut normal să le mai oferi.

Omul ieşit din casă bine dispus, simte cum firea lui sucită, de ins frământat, e pe cale să-i joace o nouă festă, una dintre cele mai urâte. Ceva, cineva parcă-i şuieră la ureche, în duşmănie, cât de relativ este totul, inclusiv nemaipomenita lui victorie.

Constatarea îl face să strângă pumnii de furie. Tensiunea din frunte şi ceafă care l-a chinuit azi-noapte, împiedicându-l să adoarmă până spre ziuă, îl muşcă din nou, ameninţând să-i strice şi dimineaţa. Parcă şi pulsul... Simte nevoia să se aşeze. Iată, la câţiva paşi, o bancă sub un tei cu floarea de-acum scuturată, dar păstrând încă ceva din aroma îmbătătoare. Fără să fie obosit, de fapt, îşi face loc între bătrânul ce ţine, grijuliu, lângă picioare, sacoşa cu patru sticle de lapte, şi doi adolescenţi cufundaţi în lectura „*Sportului*”. Odată instalat, Bârsan răsuflă adânc, de câteva ori, să-şi potolească bătăile inimii pornite besmetic, întocmai ca aseară. „Iată-mă lângă pensionari... Cam devreme”, îşi spune Bârsan, trăgând cu coada ochiului spre omul mai în vârstă cu cel puţin un sfert de secol - după toate aparenţele. În ciuda anilor, respiră normal, pare liniştit şi senin. „Omul ăsta a ştiut să-şi trăiască viaţa; bucuriile - în orice caz. Numai eu am talentul - nu l-aş mai avea! - să-mi dijmuiesc singur bucuria... De fapt, ce aşteptam de la ziua de azi?”

Pe măsură ce se linişteşte, realizează absurditatea stării în care a intrat aşa, din senin. Ce l-a apucat? De unde până unde

dorinţa de recunoaştere puştească, ridicolă? Şi dacă nu e asta, atunci ce e?

Alături, cei doi băieţi au ajuns cu lectura „*Sportului*" la cronica meciului „Înainte" - „Dukla" Praga, ce domină pagina I a ziarului. Puştii au păstrat-o, probabil, la urmă, ca pe frişca de la prăjitură... După ce amândoi parcurg în grabă titlul de-o şchioapă, apoi textul celor patru coloane cules cu aldine, recitind fragmentele cele mai interesante, unul întreabă:

— Ai fost?

Cel întrebat ridică privirile din ziar, mirat de naivitatea colegului:

— În sală? Păi... de unde bilet? Ehei... Să pătrunzi la un meci ca ăsta!...

Ca şi cum vorbele puştilor - aşa, puţine - au declanşat din nou filmul finalei, Bârsan închide ochii şi vede miile de oameni trăind clipele de la sfârşit. Feţe radioase, mâini fluturate, voci răguşite, adunându-şi ultimele puteri ca să mai strige odată „bravo, băieţi!", să mulţumească... Ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi terminat altfel? Îi este, pur şi simplu, frică să-şi imagineze. Cum să cătrăneşti atâta omenire venită acolo să se bucure? Unul din acele gânduri ţâşnite dintr-o zonă profundă, incontrolabilă a conştiinţei, îl face să-şi înţeleagă, într-o străfulgerare, condiţia; a lui şi a băieţilor lui. Sunt oamenii care aduc bucurie sau amărăciune, descreţesc frunţile sau le încruntă, înobilează prin emoţie sau înverşunează prin necaz, toarnă un strop de uitare peste grijile şi amărăciunile ce nu ocolesc, probabil, pe nimeni, ori strică şi bruma de stare cu care oamenii au venit în tribune să admire, să aplaude, să trăiască un crâmpei de bucurie. Niciodată nu şi-a înţeles Bârsan rostul atât de clar, atât de acut, deşi s-a simţit întotdeauna responsabil faţă de sine, în

primul rând, din clipa în care a luat hotărârea; faţă de cei opt oameni care i s-au încredinţat, trup şi suflet, timp de trei ani; faţă de forurile care aşteptau cupa - într-un fel, promisă; faţă de istoria voleiului românesc, dacă vorbele nu sunt prea mari... Poate şi faţă de Mioara, căreia i-a amânat tihna atât de mult dorită, nişte ani... Da, nicio clipă nu s-a simţit, ca acum, verigă dintr-un lanţ viu, a cărui muncă bine sau prost făcută îmbogăţeşte ori seacă viaţa unui mare oraş.

Bârsan se ridică, liniştit dintr-o dată, apoi îşi continuă drumul cu aceeaşi bună dispoziţie cu care ieşise din casă. Deşi... un gând îl mai înţeapă, probându-i, parcă, sinceritatea faţă de sine însuşi. „Ce se întâmplă cu mine? De unde atâta labilitate? De ce spaime? De unde spaime? Poate... viaţa mea?” Stop. Nu se face bilanţul unei vieţi aşa, pe stradă. Şi apoi, asta e altă treabă. Cu totul alta.

În timp ce se îndreaptă spre federaţie cu paşi tot mai grăbiţi, gândul se insinuează din nou. „Nu trişez? Oare... viaţa mea să fie chiar altă treabă? Sau...?”

2. Promisiunea

— Ce zici, Dumitre, o mai ţinem un an?

Exact cum se aşteptase. Înainte chiar de „bună ziua” sau „bravo, mă!”, Ispas îi cere Cupa încă o ediţie! De vrut... cine nu vrea? Parcă el n-o doreşte? Dar una e să-ţi placă ori să vrei, şi alta s-o câştigi. Îl irită, mai ales, constatarea că aseară a vorbit degeaba. Şi-a pus sufletul pe masă, ca un naiv („la vârsta mea, naivitatea se cheamă altfel”...) şi uite că, din toată mărturisirea - pe care acum o regretă - Ispas atâta a înţeles: să-l ia scurt şi să treacă direct la angajament, ca şi cum aşa se ajunge în

vârf; apeşi pe buton şi... Bârsan nu vrea să dea curs enervării. N-a venit la harţă, şi apoi îl respectă pe Ispas, ştie ce-a făcut preşedintele federaţiei pentru voleiul românesc. Cu pripa asta nu se împacă antrenorul, cu ideea - parcă mai nouă la Ispas - că oamenii sunt maşini; îi programezi şi... câştigi. Încercând să-şi ţină firea, ba chiar amuzându-se, cu umorul lui foarte special, Bârsan răspunde, oftând:

— Aţi şi planificat-o?

— Tu... nu? se miră Ispas. Cupa e aici, echipa câştigătoare există, antrenorul— le fel, iar eu... să planific pierdere?

— E mai greu să te menţii decât să ajungi în vârf, spune repede Bârsan, dar Ispas îl întrerupe, cu voce de om profund convins că aşa şi numai aşa se pune problema:

— Asta înseamnă, cel mult, că trebuie să muncim mai bine. Toţi! Federaţie, club şi... desigur, voi...

”Nu ne-a uitat! La coadă, dar ne-a pomenit, totuşi...” Faţa lui Bârsan exprimă, probabil, periculos de exact gândul nerostit, pentru că Prişcu, preşedintele clubului, intervine prompt:

— Ştim că e greu, Dumitre. Am stat lângă tine, pe bancă, săptămână de săptămână; v-am văzut antrenamentele, le-am plâns de milă băieţilor, am priceput cât costă... Fii sigur că tot ce depinde de mine şi de club... Federaţia e hotărâtă să pună şi ea umărul, să ne mai mărească trupa, că asta e problema, de fapt.

Nu vei fi singur, îţi promit, deşi... pe voi e focul, nimeni nu poate juca în locul vostru.

Tonul cald şi aşezat al celui ce-i fusese cu adevărat alături în cei mai grei ani din viaţă, îi dă, ca prin farmec, linişte şi siguranţă. Prişcu nu-i cere; îi propune, aproape că-l roagă. Privită cu această stare de spirit, până şi poziţia lui Ispas pare, într-un fel, explicabilă: ce poţi aştepta de la o echipă de mare performanţă, decât... mare performanţă?

Constatarea că - în forul său intim - îi dă dreptate lui Ispas, îi stârneşte ciuda pe el însuşi. Nu e în stare măcar o dată să privească lucrurile prin prisma interesului său strict. De fapt, analiza „la rece” arată că se poate, sau cel puţin că există argumente pentru. Greu, uşor - asta-i altceva. Uşor, cu adevărat, ar fi să nu mai facă nimic, să-i salute şi să-şi vadă de treburi, dar nu e Bârsan omul... Acum patru ani, când s-a dus la Prişcu şi i-a propus să facă din echipa de volei a clubului (pe atunci echipă absolut oarecare) o formaţie campioană, vechea lui cunoştinţa exact asta l-a întrebat:

— Ştii la ce te înhami?

Sigur că ştia. Puţini oameni ştiau atât de bine ca inginerul constructor Dumitru Bârsan - aşa, nespecialist în antrenorat, cum se şi grăbiseră să murmure unii - ce înseamnă să schimbi în marş forţat statutul unei echipe, s-o iei din coada clasamentului şi s-o duci în vârf, cu gândul şi cu privirile spre nivelul mondial. El însuşi fusese jucător de „naţională”, şi nu unul din cei obişnuiţi să ia ochii şi aplauzele tribunelor cu trei-patru „bombe” pe meci. Dimpotrivă, fusese furnicuţa harnică şi cu mână de aur care face tot jocul: dă pasa exact unde, când şi cum vrea trăgătorul, blochează, dublează, plonjează, aleargă după mingi imposibile. Când şi-a început el cariera, aşa era în volei: de-o parte „seniorii”, „tunarii” care nu se prea omorau cu plonjoanele, uneori nici măcar cu aplecatul după mingile mai dificile, şi de cealaltă parte „servitorii” - de a căror exactitate, hărnicie şi inspiraţie la construcţia jocului depindea aproape totul. Generaţia lui a schimbat faţa voleiului. Când şi-a încheiat cariera, jocul cerea şase oameni care - toţi - atacă, blochează, dublează, pasează, plonjează, servesc, iar pe banca rezervelor cel puţin 3-4 jucători de valoarea titularilor, gata să înlocuiască pe cel ce dă semne că nu mai poate.

La „Înainte” a găsit numai doi jucători aşa cum îşi dorea. De la ei i-a şi venit ideea: Stratulat şi Băjenaru, trecuţi de prima tinereţe, dar bine clădiţi, ţinând încă la tăvăleală. În plus, sau în primul rând, caractere admirabile. Amândoi se zbăteau ca peştele pe uscat într-o echipă mediocră, nehotărându-se s-o părăsească, dar neputând nici s-o scoată la lumină. Lângă ei, Bârsan l-a adus de la început pe Sandu Pârlog, omul după care oftaseră toţi antrenorii din divizie. Cu trei „cărţi în mână”, a început să se bată pentru un loc „sus”. L-a ajutat şi şansa; după primul sezon, doi din foştii juniori cu care lucrase la lotul naţional numai câteva zile şi strict de plăcere, ca să-şi mai aducă aminte de tinereţe, s-au prezentat la el şi i-au declarat rituos:

— Meştere, noi jucăm la dumneavoastră sau... nicăieri. „Meşterul” - aşa-i spunea toată lumea, de când revenise în volei ca antrenor -, a reuşit să-i legitimeze mai uşor decât se aştepta. De fapt, toată lumea - şi în primul rând federaţia -simţea că la „Înainte” se întâmplă ceva care merită sprijin. A câştigat campionatul „cu cinci jucători şi o rezervă”, după formularea pe cât de mucalită, pe atât de exactă a... rezervei înseşi, Petrică Moşuleţ, perfect conştient că între el şi ceilalţi cinci s-a creat o distanţă valorică, dar „agăţat” de echipă ca râia. Bârsan s-a purtat cu el mai mult decât sincer; aproape brutal. I-a spus pe şleau că a pierdut cadenţa; nu-i reproşează nimic altceva decât... valoarea modestă - la nivelul atins şi mai ales urmărit de echipa lui, de aceea îi dă transferul pe loc, pentru orice alt club. „Moşu” l-a ascultat calm, nu s-a supărat (ştia bine că lucrurile aşa stau) şi i-a răspuns cu seninătate:

— Întâi să-l văd pe al şaselea, aşa cum vă trebuie, şi pe urmă...

Când a apărut Radu Iuga, Petrică s-a aşezat cuminte pe banca rezervelor, explicând la fel de senin meşterului că preferă

să fie al şaptelea la „Înainte”, decât titular la oricare altă echipă. Ce să-i fi răspuns, când n-avea altul?

...Asta n-ar fi crezut-o! Nici amintirea momentelor de impas, nici chipurile băieţilor, nici frământările lui nu rezistă ca argument pentru refuz, şi asta nu pe logica lui Ispas, ci pe propria sa logică, acum surprinzător de asemănătoare cu a preşedintelui. „Numai Prişcu e de vină. Înţelegerea lui... şi căldura... şi tonul de prieten apropiat... Ce uşor poate fi manevrat un om, dacă ştii cum să-l iei!...” În privirile aţintite spre el, Bârsan, citeşte, deja, intuiţia consimţământului aşteptat. „Şi Mioara? Ce-i spun Mioarei? Să mai aibă răbdare un an... sau cât? Că doar competiţia nu se suspendă la anul!” Din nou, sinceritatea iremediabilă, neputinţa de a se minţi îi joacă festa lui Bârsan, spulberându-i şi acest argument de care încearcă inutil să se agaţe. Ştie bine - şi recunoaşte - că Mioara a aşteptat atâta timp o rezolvare a vieţii lor nu din cauza campionatului şi nici a cupei, chiar dacă aşa s-a justificat el.

— Ei, cum e, Dumitre? Mai ţinem Cupa în ţară un an? Oricum, pentru faptul că ai adus-o... bravo, mă! Mâna uriaşă a lui Ispas îi strânge cu nădejde dreapta, ca într-o menghină, apoi antrenorul dispare, literalmente, în braţele şi la pieptul preşedintelui, care-l sărută pe amândoi obrajii mai emoţionat decât aseară. Bârsan se desprinde greu din îmbrăţişare, răsuflă adânc de câteva ori şi răspunde gâfâit, de-abia trăgându-şi sufletul:

— Dacă mai apuc... o ţinem.

Hohotul de râs al lui Prişcu pecetluieşte „pactul lui Bârsan cu federaţia”, cum avea să-l numească mai târziu preşedintele clubului „Înainte”, spre hazul tuturor prietenilor, amuzaţi mai ales de explicaţia însoţitoare:

— Pact cu obligaţii concrete, asumate benevol şi mai ales echitabil, de ambele părţi: Mitică - să câştige Cupa, Ispas - s-o raporteze la foruri...

Parcă uşurat de o imensă povară, Ispas se aşază, invitându-şi oaspeţii să ia loc în cele două fotolii comode, aflate de-o parte şi de alta a măsuţei pe care fumegă nişte cafele. Frecându-şi mâinile, ca după o afacere straşnică, gazda dă frâu liber bucuriei:

— Ei, şi acum, că rezolvarăm problema...

Bârsan se ridică, speriat, dar Prişcu îl reaşază în fotoliu, cu un gest, apoi pune lucrurile la punct cu calmul său dintotdeauna:

— Stai, frate, că n-am câştigat-o încă! Până să „rezolvăm problema”, cum zici, e de transpirat, nu glumă! Ispas îi priveşte pe amândoi cu uimire aproape comică. Clătinând capul, încet, începe să-şi dojenească musafirii:

— Copilaşi, prea mă credeţi voi îngropat în hârţoage! Eu să nu ştiu cum se ajunge în vârf acum, când toată lumea a învăţat volei şi-l joacă trăznet? Eu nu ştiu ce ne-aşteaptă? Ba ştiu, fraţilor, că am fost anul trecut la „europenele” de la Varşovia şi m-am speriat, iar acum două luni i-am văzut pe bulgari jucând acasă, cu ungurii, şi nu i-am recunoscut! Nu vă mai spun de japonezi, de chinezi... că nu degeaba a stat operatorul ăla mic şi cu toată faţa numai zâmbet sub scaunul arbitrului, aproape două luni, filmând până şi încălzirea... Ascultaţi la mine: peste doi-trei ani se va juca alt joc, voleiul va arăta altfel, ierarhiile se vor spulbera, cine-apucă, bine, cine nu... Dar tocmai de asta îmi trebuie un punct de sprijin, o certitudine; şi certitudinea sunteţi voi. Tu, Dumitre! Că... de antrenori care promit fără să clipească ce nici n-am avut curaj să le cer, m-am săturat! Uite, până-aici sunt sătul de guralivi ce-mi „vând” titluri mondiale şi europene aşa, la o cafeluţă, izbucneşte Ispas, ducându-şi mâna la gât cu un gest expresiv. Antrenorul ascultă uimit mărturisirea gazdei:

— Nu ştiu cât e merit şi cât e şansă în succesul tău, continuă preşedintele ceva mai potolit. Cert este că... până şi şansa ţi-ai construit-o. Nu te obliga nimeni să revii în volei, ca antrenor,

după ce ţi-ai făcut din plin datoria în teren. Şi când ai revenit - spun încă o dată: nu ştiu ce te-a adus la atâţia ani după despărţire - n-ai ales o echipă din vârf, ca s-o întreţii şi, pe lângă ea, să scoţi un ban sau să mai vezi pe gratis Europa ori măcar Balcanii... Din nimic - să mă ierte Prişcu, dar asta era! - ai făcut ceval Ceva cum n-au fost în stare să facă antrenori de meserie. Eşti, ca să zic aşa, „necalificat" - conform scriptelor; inginer! De-abia am închis gura clănţăilor care mă asaltaseră când ai preluat echipa din coada clasamentului: „Ce caută ăsta în pâinea noastră? Există o meserie în toate! Să stea la planşeta lui, că noi nu ne-am băgat peste el, să construim case şi poduri! Aşa... unde-ajungem?" I-am trimis la plimbare, până... vorba lor, vom vedea unde ajungem; tu - cu ce ştii despre volei şi voleibalişti; ei - cu patalamaua de antrenori. Noroc că la o echipă modestă nu se prea înghesuiau cei de soi... Şi uite, i-ai tăiat!

— Ţi-am spus de-atunci că aşa va fi... încercă Prişcu să oprească tirada lui Ispas.

— Parcă trebuia să-mi spui tu! - îi taie vorba Ispas, înfierbântat. Cum să nu-l fi ajutat? Ca să fiu cinstit, din încercarea asta federaţia n-avea ce pierde. Singurul risc a fost cu Pârlog. Îl doreau toţi, dar băiatul a vrut la tine. Stratulat şi Băjenaru... erau ai echipei, nu ştiu să-i fi cerut cineva, sau n-au acceptat ei. Bujor şi Stavru... aproape juniori, nu-i cunoşteau „rechinii" din divizie. Şi-apoi, nu se mai putea contesta realitatea: în primul tău an la cârma echipei, era cât pe-aci să câştigi campionatul. Cum să nu te-ajutăm?

Ispas se ridică şi începe să măsoare biroul cu paşii săi mari, sub privirile uimite ale lui Bârsan care află de-abia acum încâlceala de interese, sfori şi orgolii stârnite prin întoarcerea sa în volei.

— Când l-am văzut şi pe Radu Iuga la voi, acolo unde-i era locul, am înţeles că tu, clubul şi federaţia au avut noroc cu carul, continuă Ispas, stârnind pentru prima dată reacţia lui Bârsan. Deşi intuieşte ceva din încărcătura ascunsă a cuvântului, antrenorul întreabă, uşor vexat:

— Noroc ? Credeţi că norocul a... Preşedintele îl întrerupe, înverşunat:

— Da, da! Noroc, Dumitre! Noroc, mă! Ţi-o spune un om bătrân, care a trăit şi a văzut multe. A fost un noroc imens că toţi băieţii ăştia, într-adevăr de aur, s-a întâmplat să fie oameni întregi, caractere, inşi care mor pe teren când le-o ceri...

— Aici... s-avem iertare, intervine Prişcu. Mulţi au bătut la porţile echipei, cu mulţi băieţi talentaţi am încercat, dar la capitolul „calităţi umane”, am tăiat în carne vie! Ştie toată lumea că ne-am despărţit de vreo 4-5 jucători buni, numai pentru...

— Ştiu, Ilie, dar ce spui tu argumentează teza mea, replică Ispas. A fost o mare şansă că valorile sportive au coincis cu oamenii de caracter ! Îl vezi tu pe Dumitru lucrând cu fluşturateci ori licheluţe? Aici a fost norocul; că toate s-au legat... Acum, cine vrea să vă învingă, trebuie să adune şase inşi în teren şi un antrenor pe margine cu caracterele voastre. Asta e, poate, cea mai grea treabă, că... nu ştiu cum se face, dar pronia - sau cine-o fi dând - nu dă cu ghiotura: şi har, şi voinţă, şi seriozitate, şi modestie, şi răbdare, şi hărnicie, şi bun simţ, şi spirit de echipă... Sigur, totul se-adună în jurul unui om. El face şi oamenii şi jocul. Cum e el, e şi echipa. Aici, jos pălăria: meritul tău, Dumitre! Văzându-ţi „trupa”, te văd pe tine. De-asta spun că eşti punctul meu de sprijin. Acum înţelegi de ce am vrut să-mi promiţi? Pentru că te cunosc, şi cuvântul tău îmi ajunge. Pentru vară... ce planuri aveţi cu băieţii?

Da, s-au gândit; clubul a şi luat măsuri. Deconectare - două săptămâni. Fiecare pe cont propriu, dar cu mingea în bagaj; măcar la un zid, pase, câteva minute zilnic, aşa cum îşi încălzesc degetele virtuozii clapelor pianului sau ai corzilor viorii. Si cu limită de greutate peste care nu se trece. Apoi... un cantonament de două săptămâni, la munte. Dacă rămâne timp, băieţii ar vrea şi patru-cinci zile de mare. Cei trei studenţi - Iuga, Pârlog, Stavru - şi-au aranjat practica în aşa fel încât să poată participa la cantonament.

— Să-ţi adaugi ceva în calendar, Bârsane, precizează Ispas, după ce ascultă explicaţiile antrenorului cu evidentă aprobare. În vara asta, pe la mijlocul lui iulie, participăm la Universiadă. Nu te speria; e aici, aproape... La Sofia, se grăbeşte să adauge Ispas, văzând gestul de îngrijorare al antrenorului. N-am lăsat să-ţi cadă tot ţie pe cap răspunderea echipei; ai tras destul, ajunge... Dar pentru că ai trei oameni în primii şase, însoţeşti lotul în calitate de consilier tehnic; şi pentru băieţi, şi pentru fete. Un ochi ca al tău ne poate fi de mare ajutor... Priveşti, gândeşti, dai un sfat... Nu răspunzi, înţelegi?

Da, Bârsan înţelege. Aşa, parcă e altceva.

— În plus, continuă Ispas, e un prilej să-i cunoşti mai bine pe băieţii din provincie şi să te hotărăşti pe cine ceri; unul, doi - cel mult. Ca să fiu sincer, de asta am insistat să vii... Dacă te-aş pune acum să rosteşti vreun nume, ce-ai zice?

Antrenorul tace, încurcat. Numai gândul că i se cere un nume de jucător pe care alt antrenor contează, îl face să nu poată articula un cuvânt, deşi înţelege perfect că nici el nu poate fără ajutor.

Ispas precizează, zâmbind pe sub mustăţi:

— Iar ca să nu răceşti gura de pomană pe-acolo... nu viza pe nimeni de la „Unirea”. Bârsan şi Prişcu se privesc, intrigaţi. Ispas le satisface, prompt, curiozitatea:

— Atacă titlul. Obiectiv ferm! De fapt... cu ei o să vă bateţi și - dacă-mi permiteţi o părere - mai strâns ca anul trecut. Nu-i văd victorioşi, dar... uşor n-o să vă fie; au o ambiţie extraordinară. Acum, înţelegeţi: cum să mă duc eu, federaţie, sa iau tocmai de la „Unirea" un jucător pentru a vi-l da vouă?

Văzând cutele de pe fruntea lui Bârsan, Ispas se apropie de el și-l bate pe umeri:

— Hai să n-o luăm în tragic... Găsim noi o soluţie. Du-te la Sofia şi urmăreşte-i atent pe băieţii din Cluj şi Timişoara. Echipele studenţeşti sunt obişnuite cu fluctuaţia de jucători, lor le va fi mai uşor. Numai să merite, să fie ce-ţi trebuie...

Cafelele s-au răcit de mult, uitate pe măsuţă. Când Ispas şi-a adus aminte de ele, invitându-şi oaspeţii să le servească, uşa se deschide, făcând loc feţei etern panicate a secretarei tehnice:

— Vă cheamă la conducere! Acum, că arde!

Ispas o priveşte lung, încercând să o calmeze - sceptic totuși, asupra șanselor de reușită:

— Arde, pe naiba... Ardea dacă luam bătaie aseară! Am musafiri, nu vezi? Fata le ştie, însă, pe ale ei:

— Aşa mi-a spus Chiriac, şi ăla nu glumeşte!

— Mă duc, mă duc, o repede Ispas, făcându-i semn să-l lase în pace. Spune-i că în două minute sunt la cabinet.

În timp ce uşa se închide, preşedintele se scuză faţă de oaspeţi, cu un ridicat din umeri semnificativ.

„Asta e", vrea să spună gestul. Înainte de a ieşi, Ispas strânge mâna celor doi.

— Ţinem legătura, le spune la plecare. În două-trei zile, aflu toate amănuntele despre Universiadă. Va fi bine, Dumitre, ai să vezi... Până atunci, te-aş întreba ceva, dar aşa, ca între prieteni: ce pot face pentru tine?

Întrebarea sună neobişnuit, aproape şocant pentru Bârsan. Nu-şi aminteşte să i-o mai fi pus-o cineva.

— N-ai nicio nevoie? se explică Ispas. Vreo problemă de rezolvat, o vorbă de pus ştiu şi eu unde sau în ce... Sănătate, casă, maşină, vreo aprobare, ceva... Acum e momentul. Azi nu mă refuză nimeni.

— Mulţumesc, sunteţi amabil...

— Nu sunt amabil, mă; sunt un urs, ştiu eu bine ce sunt, dar câteodată, la o zi mare, îmi intră câte un om la inimă şi vreau să-i fac un bine... adică să-i întorc o părticică din binele făcut de el tuturor. E ceva rău în asta? Sau... în ceea ce te priveşte, a rezolvat Prişcu tot?

Prişcu neagă, vehement.

— Nu mi-a cerut niciodată, nimic. Decât... să-l las să-şi spargă capul cu echipa. Ispas priveşte spre antrenor, admirativ:

— Fericitule! Bine că apuc să văd şi eu un om fără probleme. Oricum, gândeşte-te şi spune-mi. Nici mâine nu e târziu.

Cu mâna pe clanţa uşii, Ispas mai aruncă o întrebare.

— Şi pentru că tot ne-am spus atâtea... ce-i drept, mai mult eu vouă decât voi mie... Aşa, pentru sufletul meu: de ce n-ai vrut să rămâi antrenor când te-ai lăsat de volei şi te-am rugat, iar acum patru ani ai venit singur, ba încă... după un accident păcătos?

Simţind cum i se urcă sângele în obraji, colorându-i şi urechile, Bârsan îşi spune cu ciudă: „Dacă tot am ajuns... persoană publică, obligată să facă faţă atâtor situaţii neprevăzute, ar fi timpul să învăţ să mă prefac".

— Ştiu şi eu? răspunde cu o voce care parcă nu e a lui. Poate... toană de om bătrân... poate frica de eşec... Luaţi-o cum vreţi.

Într-adevăr, Bârsan e incapabil să-şi disimuleze starea; Ispas, care se pricepe la oameni - şi tocmai de aceea ţine la Bârsan - înţelege şi regretă că a atins o coardă dureroasă.

— Iartă-mă, n-am vrut să... şi nici nu e treaba mea... Noroc, Dumitre; noroc, Prişcule, sunaţi-mă poimâine cel târziu... Vă îmbrăţişez şi... scuze că vă las singuri.

Făcând un ultim gest de rămas-bun cu mâna lui mare, neobişnuită cu „bezelele”, preşedintele iese, îndreptându-se către cabinetul unde Chiriac, şeful protocolului, decretase că „arde”.

După câteva minute, Bârsan şi Prişcu merg agale pe trotuarul îngust, din faţa sediului federaţiei, îndreptându-se către parcarea în care aşteaptă maşina lui Prişcu.

— Pot să te las undeva? îl întreabă preşedintele clubului pe antrenor.

— Nu, mulţumesc; mai am puţină treabă prin centru, răspunde Bârsan, cu gândul de pe-acum la cel mai dificil moment al zilei, pe care l-ar amâna cu bucurie dacă i-ar sta în putere, dar...

— Te vezi cu Mioara?

Întrebarea îl face să se oprească. O pudoare de adolescent îl îndeamnă să nege, ca şi cum ar fi un fapt reprobabil că se întâlneşte cu femeia care, de peste trei ani, îi este cea mai apropiată fiinţă. La ce bun să se ascundă şi tocmai de Prişcu? Doar omul acesta se numără printre foarte puţinii care-i cunosc povestea, exact aşa cum a fost. Şi apoi... are 47 de ani, e singur, nu are de dat socoteală nimănui, sentimentele lui pentru Mioara - singură şi ea - nu lezează pe nimeni. Atunci? Judecate la rece, lucrurile par clare, dar când pică un cuvânt sau o întrebare pe nepusă masă, ca adineauri, Bârsan tresare şi prima reacţie este să ferească privirilor...ce? Prietenia? Relaţia? Legătura? Niciunul din termeni nu se potriveşte. Nu mai e de mult vorba despre o simplă prietenie; „legătură” - îi sună licenţios, maculat parcă, iar „relaţie” îi place şi mai puţin.

— Să-i transmiţi complimente din partea mea. Irina vă aşteaptă la noi, într-o seară, să cinstim evenimentul, continuă Prişcu, nederanjat de tăcerea lui Bârsan, cu care s-a obişnuit şi al cărui fel de a fi îl cunoaşte. Poate serbăm nu numai cupa, adaugă zâmbind. Nu te supăra că ţi-o spun, Dumitre: te-am înţeles, ţi-am respectat punctul de vedere - de vreme ce însăși Mioara ţi l-a respectat - deși mi s-a părut greșit... dar vine un moment în care până şi sufletele cele mai generoase obosesc. Ştii cum e: doreşti foarte mult ceva, aştepţi, aştepţi... până-ntr-o zi, când îţi dai seama că acel „ceva” nu-ţi mai trebuie, dacă a venit prea târziu. Duşmanul de moarte al dragostei nu este ura, ci indiferenţa, te rog să mă crezi...

Cei doi pornesc din nou, Prişcu neîndrăznind să spună mai mult, Bârsan tăcând cu încăpăţânare. Ce-ar fi putut spune? Cum să nu dea dreptate vechiului său amic, de vreme ce el însuşi şi-a reproşat de atâtea ori slăbiciunea în faţa unei decizii pe care ar fi trebuit să o ia de mult? Dar, ori de câte ori s-a aflat în pragul hotărârii, ceva l-a oprit. Nu argumente logice, nici motive concrete sau fapte obiective petrecute în aceşti aproape patru ani. Nu; l-a paralizat întotdeauna o spaimă inexplicabilă, venită din experienţe vechi şi mai ales din amintirea unei clipe oribile şi a anului de groază care i-a urmat. Printr-un transfer absurd şi nedrept, dorinţa de a o lua de la început, alături de Mioara, s-a frânt întotdeauna în faţa amintirii suferinţei, a umilinţei, a sentimentului insuportabil de câine bătut şi părăsit -ce s-a dovedit mai puternică decât încrederea şi speranţa. Prietenul său Prişcu i-a spus, din clipa în care şi-a dat seama că şovăie şi a înţeles de ce: „Să te ferească sfântul de nedreptăţile oamenilor drepţi! Aşa procedezi tu cu Mioara. Dar... treaba ta. Treaba voastră”.

Au ajuns. Prişcu descuie portiera „*Skodei*” roşii, nu tocmai nouă, dar bine întreţinută, strânge mâna antrenorului, apoi urcă la volan şi-i spune, în timp ce învârte cheia în contact:

— Nu mi-o iei în nume de rău, sper... Noroc, Dumitre. Ne vedem după amiază, la sală.

Rămas singur pe trotuarul străzii înguste, întortocheate, Bârsan priveşte în urma *Skodiţei* ce se depărtează cu zgomot opintit, de motor încă rece. Singur îi e mai greu. Parcă nu se hotărăşte să plece. Într-un târziu, se urneşte. „Acum e acum!” - îşi spune, pornind spre o întâlnire aşteptată întotdeauna cu nerăbdare şi bucurie, dar azi, azi...

3. Un băiat fericit

Încă din zori, când îşi pregătea servieta pentru facultate, Radu şi-a propus ferm, ca un exerciţiu de voinţă: „zi absolut obişnuită: ascult atent, iau notiţe, răspund...” Primele două ore, a mers. Probabil că temperamentul profesorului de Logică sau retorica lui captivantă l-a ajutat pe Iuga să nu scape un cuvânt din prelegere, iar pe colegi - să aştepte pauza spre a-şi continua asaltul întrebărilor şi manifestărilor de simpatie cu care şi-au întâmpinat „eroul”. Acum, însă, vocea monotonă a conferenţiarului de Istoria filozofiei - capabilă să adoarmă auditoriul chiar dacă ar transmite în direct un meci de box - lasă gândurile să alerge în voie. După câteva minute de efort, Radu pierde pariul cu sine însuşi; pentru el, şirul expunerii s-a frânt, pixul s-a oprit undeva, spre sfârşitul celei de a doua pagini din caietul format mare, „studenţesc”. Cuvintele, parcă şoptite, despre unul din marii gânditori ai Renaşterii se pierd, făcând loc unui amestec ciudat de amintiri şi senzaţii percepute în

chiar clipele acestea. Toate îi creează un sentiment netrăit până azi. Aseară, când a încheiat lupta pentru cupă cu lovitura seacă, înverşunată, dezlănţuind entuziasmul miilor de spectatori, bucuria era altfel, avea ceva aproape sălbatic, de instinct primar, de izbucnire a nervilor prea îndelung struniţi. A trebuit întâi să scape din strânsoarea coechipierilor prăvăliţi peste el, mai-mai să-l sufoce; apoi - să nu mai audă bubuind în urechi scandările şi vacarmul „galeriei” la fiecare punct câştigat; iar mai târziu... să privească de atâtea ori Cupa, încât să fie sigur că este acolo, a lor, că totul s-a terminat... A fost mai degrabă un sentiment de eliberare decât bucurie propriu-zisă. Acum este altfel. Se simte centrul atenţiei generale, pe sub bănci vin bileţele, din jur i se adresează, în şoaptă, întrebări; atâtea, încât n-ar avea timp să răspundă chiar dacă la catedră n-ar vorbi un profesor. Dimineaţă, în faţa amfiteatrului în care avea cursuri, a găsit adunată aproape toată suflarea studenţească a facultăţii. Cine nu dorea să-i strângă mâna, să-l felicite pe eroul meciului de aseară?

Un băiat venit din munţii Vrancei, înalt, bine făcut, dar stângaci, păşind timid pe coridoarele Facultăţii de filozofie, zăpăcit de forfota Bucureştiului, complexat - în primele săptămâni - de erudiţia ostentativă a „vorbăreţilor” din seminar, dispuşi mai mult să completeze pe alţii decât să închege un expozeu propriu... Așa era Iuga, acum doi ani; azi... Dacă l-ar întreba cineva ce este fericirea, ar răspunde fără ezitare: fericirea este exact ceea ce simte el acum. Să ai 20 de ani, să atragi privirile, ca un magnet, să citeşti în ele admiraţie, ba chiar invidie, să te simţi puternic şi cu sete de viaţă, să te vezi aproape de un statut profesional şi social îndelung visat, un drum de carte; în plus - să ai în faţă o carieră sportivă ce promite să nu ocolească niciuna din competiţiile mondiale viitoare; să-ţi fie bine şi totul

în jur să-ţi spună că nicio uşă nu ţi se închide, dimpotrivă... Ce-şi poate dori mai mult un băiat de-abia ieşit din adolescenţă?

A început şcoala într-o comună de munte, din Vrancea, unde un profesor i-a pus în mână mingea de handbal. Ajuns cu echipa şcolii la finalele pe judeţ, întâmplarea l-a adus sub ochii lui Bârsan, şi el „fiu al Vrancei", venit să-şi vadă familia şi aflat tocmai în acea zi la liceul din Focşani, unde absolvise, ca să-şi salute foştii profesori. Terenurile de handbal şi volei se învecinau; echipele îşi făceau „încălzirea" în devălmăşie. Trăind - pe atunci - nostalgia carierei sportive nu prea de mult încheiate, Bârsan urmărea de pe bancă spectacolul atât de familiar lui, împărţindu-şi atenţia între terenul de volei şi cel de handbal. Deodată, ceva l-a făcut să nu mai aibă ochi decât pentru ceea ce se petrecea în faţa unuia dintre semicercuri. Aparent, cel mai banal fapt cu putinţă: patru apărători blocau şutul la poartă al unui atacant. Numai că atacantul, în loc să-şi ia elan, să vină în viteză, cum făcuseră toţi ceilalţi până adineauri, ţâşnea pur şi simplu de pe loc într-o detentă incredibilă. Privindu-l, Bârsan se întreba, uimit, cum de reuşeşte puştiul să se înalţe atât, dar mai ales să rămână acolo mult după ce „blocajul" ateriza pe zgura terenului, ca şi cum atacantul n-ar fi fost supus aceleiaşi legi a gravitaţiei. Bârsan privea şi nu-i venea să creadă. De-abia la a patra, a cincea execuţie, ochiul pătrunzător al fostului internaţional a început să descifreze „secretul". În primul rând, desigur, o detentă ieşită din comun. Dincolo de ea, însă, prelungirea plutirii venea dintr-un complex de mişcări ajutătoare, întocmai cum săritorii la lungime îşi menţin corpul în stare de zbor, deasupra groapei cu nisip, prin acea morişcă a braţelor şi picioarelor care pune la lucru toate segmentele membrelor şi prelungeşte traiectoria zborului.

Da, la atletism Bârsan mai văzuse tehnica aceasta. Chiar şi săritorii de triplu-salt execută ultima parte a probei, plutirea, lucrând intens din braţe şi picioare, dar la ei - ca şi la săritorii de lungime - factorul hotărâtor este elanul obţinut după zeci de metri de alergare. Uimitoare era, aici, transmutarea instinctivă a tehnicii atleţilor la ţâşnirea bruscă în sus, ca o explozie, cu cel mult unul sau doi paşi de elan, uneori nici atât. Pur şi simplu - zvâcnire verticală, „foarfecă" intensă a picioarelor, ca o zbatere, rotire puternică a braţelor din umăr, până când - în punctul culminant al săriturii, prelungită incredibil - mâna dreaptă îşi făcea datoria, executând şutul la poartă.

După atâţia ani petrecuţi în teren, coechipier sau adversar al tuturor gloriilor voleiului, Bârsan încerca să-şi amintească un jucător cu o asemenea săritură. Nu-i venea în minte niciunul! S-a apropiat de băiatul blond, năltuţ, al cărui trup, numai fibră, trăda o forţă ieşită din comun pentru vârsta lui - probabil 15-16 ani. Imaginându-şi-l în faţa fileului şi făcându-şi rapid socoteala cam cât ar trebui să plutească în aer un blocaj pentru a-l anihila, l-a întrebat dacă a jucat vreodată volei. Băiatul l-a privit, mirat şi fâstâcit că persoana lui stârneşte interesul cuiva, apoi i-a răspuns că... nu prea. Doar de câteva ori, în curtea şcolii; el e cu handbalul. Bârsan, fără să-i lase prea mult timp de gândire, l-a dus pe terenul de volei, a recuperat una din mingile cu care se încălzeau băieţii, şi-a făcut loc la fileu, aşa, în haine de oraş, cum se afla, a ocupat poziţia centrală, de ridicător, făcând semn puştiului să încerce o lovitură de atac. Băiatul a luat distanţa şi i-a trimis mingea surprinzător de corect pentru un începător. Din mâinile fostului internaţional, pasa a pornit „unsă", cu traiectoria înadins mai înaltă decât se obişnuieşte, mingea trăgând, parcă, după ea corpul suplu şi vânjos al elevului ce executa acolo, atunci, prima sa „bombă" la fileu.

Exact ca în fața semicercului, plutirea i s-a părut lui Bârsan că durează o veşnicie. Propulsat la aceeaşi înălţime cu care-şi uimise privitorul, apoi rămas acolo mulţumită aceleiaşi zbateri ciudate a picioarelor, băiatul a avut timp suficient să-şi aleagă - dintr-o mulţime de clipe posibile - momentul loviturii, „executând" mingea sec, cu o mişcare scurtă şi precisă, de parcă ar fi repetat un procedeu îndelung exersat. A urmat încă o încercare, încă una şi încă una, într-un crescendo de forţă şi corectitudine impresionant. Hotărât să-şi verifice „descoperirea", Bârsan a cerut ajutorul câtorva dintre voleibaliştii ce se adunaseră în jurul celor doi, rugându-i să încerce un blocaj. A strigat apoi băiatului care aştepta pasa tot mai mirat de ceea ce se întâmplă cu el, pregătindu-l pentru noua situaţie;

— Fii atent la mâinile din faţă! Încearcă să eviţi blocajul prin lateral; stânga sau dreapta, cum îţi convine...

Şi mingea a pornit, descriind aceeaşi curbă înaltă.

N-a fost nevoie de nicio manevră pentru ocolirea blocului. Când atacantul plutea încă, având umerii aproape de extremitatea superioară a fileului, acolo unde puţini jucători din divizie ajung, mâinile întinse ale apărătorilor căzuseră de mult, lovitura de atac - puternică, scurtă, exactă - neîntâmpinând niciun obstacol. După încă patru-cinci „atacuri cu blocaj", Bârsan a mai înţeles un lucru: avea în faţă un băiat hărăzit cu darul de a învăţa şi de a corecta rapid, cu instinct uimitor, mişcări şi execuţii tehnice pe care nu i le explicase nimeni, niciodată.

După câteva minute, Bârsan ştia că Radu Iuga e copil de ţărani din Prundeni - Vrancea, că a făcut ceva gimnastică, ceva handbal, că i-ar place şi voleiul, dar numai dacă asta nu-l va împiedica să înveţe carte. E în clasa a 10-a, se apropie bacalaureatul, admiterea, vrea să fie printre primii, altfel ştie că n-are șanse mai departe. A urmat apoi o discuţie în trei,

cu profesorul de sport al lui Iuga, continuată apoi în prezenţa dirigentelui și a directorului liceului din Focşani, în incinta căruia s-a petrecut toată tărăşenia, directorul fiind o veche cunoştinţă a lui Bârsan. La sfârşitul celor două „runde de deliberări”, treaba se și perfectase, spre stupefacţia băiatului: Radu va continua clasa a 10-a, de-abia începută, aici, la Focşani, unde un antrenor inimos şi priceput se va ocupa de el. Singurul impediment ce s-ar fi putut ivi, situaţia la învăţătură, era - în cazul lui Iuga - nu o dificultate ci un sprijin: 9 şi 10 pe linie, iar la disciplinele umaniste, chiar aptitudini deosebite. Profesorul din Prundeni se ocupă de consimţământul părinţilor; îi cunoaşte, nu va fi greu să-i convingă, sunt oameni care vor binele băiatului lor.

Dacă există întâmplări ce determină cursul unei vieţi şi oameni cărora un tânăr le datorează aproape cât părinţilor, o asemenea întâmplare a trăit şi un asemenea om a întâlnit Radu Iuga atunci, în curtea liceului din Focșani. Cum i-ar fi curs viaţa, fără acea zi? Nu ştie. E student la Filozofie, aşa cum și-a visat; la 20 de ani se simte - şi chiar este - eroul unui succes sportiv de răsunet, locul în „naţională” e definitiv câştigat; în jur - numai dovezi de admiraţie, simpatie, interes... Au rămas departe, în urmă, îndoielile părinţilor („ce-o fi aia şcoală de volei?”), sfiala, ba chiar teama cu care a pășit pragul liceului din Focşani, primele luni de „şmotru” pe teren, totuși joacă de copil pe lângă antrenamentele crâncene ale lui Bârsan, revenit între timp în volei. Descoperitorul său l-a urmărit tot timpul, i-a vegheat şi dirijat evoluţia chiar şi de la distanţă, până când l-a simţit „copt” pentru lotul unei echipe campioane. Aşa a ajuns Radu Iuga la „Înainte”...

Rumoarea din jur îl trezeşte la realitate. Conferenţiarul şi-a încheiat prelegerea, părăsind catedra și amfiteatrul cu paşi

mărunţi şi egali, exact cum îşi adună cuvintele în frază. Din toate colţurile, băieţi şi fete dau năvală spre Radu. Întrebările curg. „Ce-au zis cehii, la banchet?”; „Te-au chemat la lot?”; „Ce faceţi la vară?” „Anul viitor, ce şanse aveţi?”; „Declaraţia din „*Sportul*” e chiar a ta, sau ţi-a ticluit-o ziaristul?” Ce declaraţie? Radu n-a remarcat-o, parcă nu e cuprinsă în corpul cronicii... Colegul cu întrebarea îi întinde ziarul, subliniat şi pe marginea coloanei, şi printre rânduri. Într-adevăr, iată numele lui, cu majuscule, apoi citatul cu ghilimele: „Privind Cupa, constat că îi stă foarte bine aici, la noi, în România. Asta ne îndeamnă să... o mai păstrăm un an!” A zis? N-a zis? Sau poate nu chiar aşa? Cine mai ştie, în iureşul de aseară?...

Din spate, Mureşan, prietenul lui şi şeful galeriei, nelipsit de la meciurile lui Iuga, atacă direct:

— Berea când o bem, Radule?

Iuga ridică mâinile, predându-se în glumă:

— Sunt al vostru când vreţi, numai astăzi nu. După masă avem antrenament şi de pe acum simt că m-au lăsat balamalele...

Antrenament, a doua zi după o finală europeană extenuantă, şi după ce s-a terminat şi campionatul? Da, chiar antrenament. Aşa lucrează Bârsan. Le-a şi spus ce vor face: tot ce „n-a mers” aseară, în singurul set câştigat de cehi. Răspunsul lui Iuga provoacă o linişte nefirească în forfota gălăgioasă de până atunci, potolind dintr-o dată curiozitatea celor ce îşi imaginaseră viaţa şi succesele colegului lor ca pe un fel de chermeză perpetuă, poate obositoare din când în când, dar, oricum, stropită cu şampania meselor festive, nu cu kilogramele de transpiraţie pe care unii de-abia acum le ghicesc.

Cu bunul simţ al ţăranului din el, Radu n-a făcut niciodată nimic care să-l detaşeze în vreun fel de ceilalţi. Modest, săritor la nevoie, de o hărnicie dusă la extrem, a oferit colegilor mai

de grabă imaginea unui foarte bun student decât pe aceea a unei vedete răsfăţate de public. Legendele se ţes, însă, uneori din nimic. Nu toţi aveau cum să ştie ce înseamnă trei ore de antrenament cu Bârsan, ca să înţeleagă de ce sâmbăta seara, când „muritorii de rând” porneau spre reuniuni, Iuga se scuza, explicând colegilor că el trebuie să doarmă, e frânt, şi mâine dimineaţă are meci. Dar Iuga nu trăieşte sentimentul vreunui sacrificiu şi nici nu oftează după libertatea de a trândăvi sau de a-şi face treburile pe îndelete, în ritmul celorlalţi; nu i se pare nedrept că e aşa şi nu este ros de regretul că *Sportul* îl împiedică „să-şi trăiască viaţa”; nu tânjeşte după drepturi pe care Bârsan i le refuză drastic, lui şi coechipierilor, convingându-i, de fapt, să şi le refuze singuri. Atunci... de unde satisfacţia? O privire mulţumită a meşterului, la antrenament, un „bravo, mânzule!”, strigat spontan de pe bancă sau din teren, aplauzele tribunelor, strângerea de mână - sincer admirativă - a adversarului învins, conştiinţa că aici, la facultate, îşi merită şi-şi onorează locul dobândit pe merit, acestea îi sunt bucuriile, şi nu doreşte altele.

...Ultimele două ore, seminar. Asistentul, la curent - probabil - cu evenimentul sportiv de ieri, înregistrează cu plăcută surpindere „voluntariatul” lui Iuga la cuvânt, subliniind fiecare frază a intervenţiei acestuia cu gestul caracteristic momentelor sale de satisfacţie profesională: aplecarea repetată a capului, ca un fel de validare a afirmaţiilor studentului. Când băiatul îşi încheie intervenţia, asistentul i se adresează pe un ton care spune ma mult decât cuvintele:

— Felicitări, Iuga... Felicitări pentru tot.

„Probabil că nu numai nenorocirile, ci şi bucuriile nu vin niciodată singure”, gândeşte Radu, în timp ce iese de la seminarul după care ziua i se pare încă şi mai frumoasă.

Afară, explozia de verdeaţă din parcul facultăţii, mirosul teilor bătrâni - pătrunzător încă, deşi florile s-au scuturat, aşternând sub coroanele bogate covoare de galben-cafeniu, căldura plăcută, lumina amiezii începutului de vară, forfota colegilor continuată şi aci, pe aleile parcului, amintirile, cuvintele şi tonul asistentului... totul îi accentuează starea specială, de bucurie intensă, îmbătătoare. Nu ştie cum va fi mâine sau poimâine, dar azi...

La primul semafor, grupul începe să se destrame, fiecare pornind încotro îl duc treburile. Strângând mâini în dreapta şi-n stânga, despărţindu-se şi de Mureşan, cu care îşi fixează prima şedinţă de lucru pentru primul examen din sesiune, Radu se pomeneşte pe trotuar, în faţa semaforului, aşteptând culoarea verde alături de Cristina. Dintre toţi, numai ea pare a avea acelaşi drum cu Iuga.

— Te deranjez, cumva?

Pentru prima oară în aceşti doi ani, frumuseţea Cristinei - o brunetă cu ochi verzi, uşor migdalaţi, înaltă, de o eleganţă înăscută în ţinută şi mişcări - nu-l mai intimidează. Mai mult: nuanţa vag insinuantă din tonul fetei se adaugă, parcă, motivelor de satisfacţie cu care şansa îl răsfaţă azi. Răspunde, luând-o cavalereşte de braţ, ca pentru a-i oferi cea mai la îndemână dovadă că e aşa cum spune:

— Nicidecum. Dimpotrivă!

Privirea ironic-neîncrezătoare a Cristinei îl face să adauge în grabă:

— Ca să te conving... eşti invitata mea.

Fata îşi abandonează braţul strânsorii delicate şi tandre a băiatului, lăsându-se condusă prin forfota trotuarului aglomerat, semn că acceptă invitaţia. După câţiva paşi, întoarce capul către partenerul de plimbare, întrebându-l cu un zâmbet:

— Ştii... mă număr printre ghinioniştii care n-au apucat un loc pe-aproape, când povesteai... De aceea... numai dacă se poate spune: ce simte un campion european, după victorie?

Categoric, e o zi!... Intr-un impuls greu de stăvilit, Radu ar vrea să-i vorbească despre bucurie, să-i spună că în clipa aceasta are şi alt motiv de a se bucura, pe lângă ce-a fost ieri...

Parfumul discret al fetei pe care o simte sprijinindu-se de braţul său - sau revelaţia nu atât a frumuseţii ei, cunoscută şi admirată de mult, cât a apropierii absolut neaşteptate, nesperate; firescul acceptării invitaţiei fără întrebări curioase ori prudente - stare izvorâtă din ceea ce Radu întrevede cu bucurie a fi încredere în el şi plăcere de a-l simţi alături - toate îl îndeamnă să-i spună ce simte... iar ce simte, îl uimeşte, pentru că de doi ani, de când sunt colegi, nu s-a gândit (sau n-a sperat?) că va veni o clipă când...

— Deci... nu se poate spune, conchide fata.

— Ştii, Cristina... începe cu glas şovăielnic Radu, eu... nu mă pricep la vorbe şi n-aş vrea să spun prostii... De ieri trăiesc un fel de vis. Un coşmar frumos - dacă se poate spune aşa, pentru că e altfel decât visul: e un vârtej care mă tulbură, nu mă lasă o clipă să mă dezmeticesc... în fond, ce-am făcut aseară fac de doi ani, dar acolo, pe teren, după ultimul punct, parcă a explodat universul! Încă nu-mi vine să cred... Uite, chiar faptul că în clipa asta eşti lângă mine şi ne plimbăm...

Fata îl întrerupe cu aceeaşi voce care permite şi chiar invită să „citeşti printre rânduri”:

— Deci, dacă aseară pierdeaţi... crezi că eu nu m-aş mai fi simţit bine lângă tine, acum?

Dintr-odată, Iuga devine nesigur. Şi era atât de mândru că şi-a învins timiditatea de băiat de la ţară, topit, pur şi simplu, lângă o fată frumoasă care-l priveşte şi care-i vorbeşte altfel

decât o colegă... îi vine greu să susţină conversaţia pe terenul acesta alunecos, neobişnuit pentru el, mai ales în starea de euforie ce-i amorţeşte rezerva obişnuită, făcându-l cu atât mai vulnerabil. Înţelege clar: e intimidat - dar ce plăcut se dovedeşte sentimentul acesta! - de apropierea fetei, de iniţiativa ei. Încearcă să scape, murmurând încurcat:

— Râzi de mine...

— Crezi? răspunde fata cu o gravitate care-l face pe Radu să-și regrete cuvintele.

— Iartă-mă, spun prostii... Vezi? Astăzi sunt... cum să-ţi explic... încearcă el să repare ceea ce, probabil, fusese o gafă.

— Nu trebuie să-mi explici nimic; înţeleg perfect. Dacă vrei... armistiţiu până mâine, sau...?

Da, până mâine. Iuga o priveşte recunoscător, strângându-i uşor braţul, în semn de mulţumire, apoi se opreşte în faţa braseriei „Capşa", unde nu mai intrase niciodată.

— Bere n-am voie, dar un „*Pepsi*" şi o prăjitură, ca să serbăm evenimentul... Te rog, o invită el, înclinându— se uşor şi făcând loc fetei pe uşa masivă a celebrului local.

Înăuntru, nicio masă liberă. Undeva, într-un colţ, în extremitatea opusă a sălii,ar exista două scaune care ar permite stagiul de aşteptare până când... Radu fixează locul, dar Cristina îl îndeamnă spre cealaltă direcţie, unde compania temporară a cuplului ce ocupă masa i se pare mai suportabilă. Băiatul, fâstâcit şi nedeprins cu asemenea situaţii, o urmează şi... se trezeşte în faţa lui Bârsan. Antrenorul l-a urmărit încă de la intrare; acum, se adresează cu umor, amândurora:

— N-aţi nimerit bine, copii. Noi stăm mult. Vreţi să fiţi singuri, bănuiesc..

Salutându-și și mai fâstâcit antrenorul, înclinându-se în faţa femeii pe care a mai văzut-o de câteva ori alături de Bârsan,

Radu bate în retragere, conducând-o pe Cristina spre ieşire într-o stare din ce în ce mai confuză.

— Iartă-mă... Mergem în altă parte, oricum este ora să şi mâncăm ceva...

În timp ce porneşte din nou împreună cu Radu în sus, pe Calea Victoriei, fata - spectator amuzat al scenei din braserie -îl întreabă fără a reuşi să-şi disimuleze starea, deşi ar fi vrut, după cât de marcat pare însoţitorul ei:

— Antrenorul?...

Iuga confirmă, stânjenit.

— Dar aspru trebuie să mai fie, dacă...

— Nu, nu e ce crezi, o întrerupe Iuga, neştiind dacă astăzi, când totul contribuie, parcă, la a-l face să nu— şi găsească cuvintele, va reuşi să explice fetei raporturile lui atât de speciale cu meşterul, să o facă a înţelege ce reprezintă Bârsan pentru el.

Când tăcerea s-a prelungit până aproape de limita impoliteţei, Radu adaugă, nimerind exact tonul de confesiune jenată, dar strict necesară,chiar cu preţul devoalării unei realităţi pe care orice băiat doreşte, firesc, să o ascundă, mai ales în asemenea clipe:

— Ştii cum îmi spune Bârsan? Mânzul. De fapt, asta sunt eu pentru el şi pentru echipă. Sau... poate că asta sunt aşa, în general...

Ascultându-i cuvintele, Cristina înţelege că tânărul puternic, în aparenţă matur şi echilibrat, admirat şi curtat de mai toată suflarea feminină a anului şi facultăţii, „eroul” aplaudat de public, fotografiat şi intervievat de gazetari, este în realitate un copil mare, un adolescent întârziat, şocat de noutatea, de senzaţionalul situaţiei în care se află acum: la plimbare, pe Calea Victoriei, cu o fată frumoasă de braţ. Constatarea o face să se simtă şi mai bine lângă Radu. Potrivindu-şi paşii cu ai băiatului,

strângându-i mâna şi braţul, ca un răspuns, ca o încurajare, ca o dovadă de înţelegere, fata continuă mersul, respectând tăcerea care, acum, îi apropie.

4. Mioara

Apariţia neaşteptată a lui Iuga, intenţia lui de a se aşeza şi rămâne, l-au tentat în primul moment pe Bârsan să ofere băiatului cele două locuri libere de la masă. S-a răzgândit, însă, imediat; orice, numai laşitate nu. Ceea ce are de discutat cu Mioara va discuta, oricât de greu îi vine. Prezenţa lui Radu şi a fetei ar fi putut amâna explicaţia, dar ce rost are? Azi, mâine, tot va trebui să o înfrunte. Mai bine acum. O invitase, ceremonios, pe Mioara la masă, în oraş (eveniment absolut excepţional în istoria de peste trei ani a cunoştinţei lor) tocmai ca să asigure discuţiei un „teren neutru". De cele mai multe ori, Bârsan este musafirul Mioarei în apartamentul ei micuţ, dar atât de cald, primitor şi cu gust amenajat. Ordinea desăvârşită, curăţenia aproape pedantă îl mirau cu atât mai mult cu cât „stăpâna absolută" a casei este, de fapt, Ancuţa, fata Mioarei, o puştoaică de 13 ani.

Bârsan a refuzat anume, pentru azi, intimitatea locuinţei în care se simţea atât de bine, în ciuda faptului că Mioara îl invitase la prânz iar Ancuţa îl aştepta cu bucuria şi nerăbdarea din totdeauna. Preferase ambianţa neutră a unui local în care - credea Bârsan - îi va fi mai uşor să vorbească, să-şi explice şi, dacă va fi nevoie, să-şi pledeze punctul de vedere, deloc uşor de apărat. Când a vrut să intre în restaurant, Mioara l-a oprit. Nu, nu e nevoie; dacă el insistă, vor intra alături, în braserie, să guste ceva, să bea o bere, să stea de vorbă; „serbarea" va avea

loc deseară, acasă, nici ea şi nici Anca nu concep altfel. Masa e pusă, totul pregătit, a completat ea, zâmbind, în timp ce ocupau locurile unde i-a găsit Iuga, adineauri.

— Ei, cum te simţi, eroule? Te-ai liniştit?

Bârsan zâmbeşte. „Dacă ar şti Mioara cât de liniştit sunt!...” îşi spune, fără a bănui că femeia din faţa lui ştie, i-a citit gândurile din prima clipă a întâlnirii. De fapt, nu-i trebuia prea multă perspicacitate; expresia încurcată, solemn-confuză trădează de la distanţă intenţia unei mărturisiri dificile. Mioara ştie chiar şi ce vrea să-i spună Bârsan. Într-un fel, o apasă gândul că a fost invitată pentru aceste cuvinte, o mâhneşte sentimentul de culpabilitate al bărbatului, chiar şi nehotărârea lui de a începe să vorbească, o frământă amânarea ce-i va fi, probabil - ba nu: sigur! - anunţată, dar, mai mult decât situaţia în sine, o doare neîncrederea lui Bârsan în puterea ei de a-l face... fericit? Nu, la patruzeci şi ceva de ani nu mai are curajul să se joace cu vorbe mari; să zicem... împăcat cu sine, liniştit, apărat de singurătate, de răutatea şi grosolănia agresivă care l-au dezarmat întotdeauna. Să nu creadă, oare Bârsan că-şi poate găsi - ori regăsi - echilibrul, bucuria de a trăi, alături de ea? Imposibil, de vreme ce bărbatul aşteaptă, caută şi prelungeşte întâlnirile, îi mărturiseşte toate gândurile, făcând-o părtaşă la toate bucuriile și necazurile lui. Să fie mai mult încredere, prietenie - decât dragoste? Nu crede nici asta; altfel, Bârsan nu s-ar chinui de câte ori nu o găseşte la telefon, aşteptând apoi explicaţiile cu sufletul la gură, jenându-se să le ceară, dar primindu-le cu evidentă uşurare... Să-l sperie, oare, existenţa Ancuţei, al cărei „tată vitreg” - dacă, în cazul lor, se poate folosi expresia asta - ar urma să devină? Şi mai greu de crezut. Rar i-a fost dat Mioarei să vadă o simpatie și o înţelegere mai profundă între un copil și un adult. Ancuţa avea vreo nouă ani când l-a cunoscut pe Mitică Bârsan și, din

prima clipă, s-a ataşat de el cu un sentiment spontan şi total, cum numai copiii sunt în stare să nutrească. Întreaga afecţiune faţă de tatăl ei - secerat de moarte când ea de-abia începuse să meargă la şcoală - şi refuzată, apoi, oricărui alt bărbat din familie sau dintre cunoscuţii mamei, s-a revărsat dintr-o dată asupra lui Bârsan care, simţindu-se iubit, s-a apropiat de copil cu tot atâta bucurie. Şi atunci?

Mioara îi cunoaşte povestea; Mitică i-a spus-o din primele zile ale cunoştinţei lor, învingându-şi pudoarea de a vorbi despre ceea ce a fost şi este încă punctul dureros al vieţii sale. I-a mărturisit atât cât era necesar ca ea să fie prevenită: dacă se va apropia de el, va avea de-a face cu un om ciudat, cu firea sucită, refugiat în singurătate, neocolit de obsesii şi spaime. S-a „încondeiat”, chiar, prezentându-se mai dificil decât era. Mioara nu s-a speriat. Îl „citise” repede, înţelesese câtă sensibilitate zace în omul acesta închis în el, câtă dragoste de viaţă se ascunde sub renunţarea la un trai normal, dar şi câtă jignire, câtă umilinţă a adunat Bârsan.

La început a intrigat-o bărbatul retras, posac, parcă nimerit din greşeală în atmosfera vesel-festivă din casa lui Prişcu unde, întâmplător, fusese şi ea invitată la aceeaşi aniversare. Musafirul ursuz, retras într-un colţ şi stând ca pe ghimpi, vorbea monosilabic, de fapt răspundea, pentru că din proprie iniţiativă aproape nu deschidea gura. Îl stânjeneau, parcă, veselia, toasturile, glumele, mai ales acelea spuse între oameni care se cunosc de mult, după câteva şpriţuri. N-a reuşit să depăşească - nici ea şi nici altcineva dintre comeseni - rezerva încăpăţânată a bărbatului la care, totuşi, familia Prişcu ţinea foarte mult. Câteva cuvinte ale Irinei Prişcu, prietena ei („o decepţie gravă... poveste lungă şi foarte, foarte urâtă...”), au făcut-o să intuiască adevărul că acest fel de a fi este provocat de ceva, nu e un dat. N-ar fi

aflat niciodată mai multe despre Bârsan, chiar dacă l-ar mai fi întâlnit cu prilejuri asemănătoare (deşi imaginea bărbatului şi povestea lui, doar bănuită, începuseră s-o preocupe) fără întâmplarea care a urmat.

Inginerul constructor Dumitru Bârsan, delegat pentru o expertiză la imobilul din strada Răzoarele nr. 11, tocmai făcuse măsurătorile de rezistenţă, confruntase realitatea clădirii cu datele proiectului; îşi terminase, practic, munca „de teren" şi se căznea să redacteze constatările, sprijinindu-şi cu dificultate caietul pe balustrada scării, exact la etajul unde se iviseră cele mai multe probleme, când... o fetiţă dezgheţată şi prietenoasă a deschis uşa unuia din apartamente şi l-a invitat să intre, să scrie ca oamenii, la o masă, la un birou... După câtva timp, Bârsan trecuse de-acum la „ora de matematică", ajutându-şi „gazda" să rezolve exerciţiile şi problemele pentru a doua zi. Aşa i-a găsit Mioara; lucrând de zor. S-a scuzat, încurcată, şi-a dojenit fata pentru îndrăzneala nepoliticoasă, a dat fuga, apoi, în bucătărie, să facă o cafea, pe care a şi adus-o în pripă, dar, la prima înghiţitură din licoarea fierbinte, Bârsan a izbucnit în râs, aproape simultan cu Ancuţa. Întrebat, musafirul s-a văzut obligat să mărturisească de ce râde: fetiţa îi spusese cu puţin timp înainte că ea face cafea mai bună decât mama.

— Şi? a întrebat femeia, nerecunoscând în omul acesta deschis, aproape copilăros, pe bărbatul taciturn de la petrecerea lui Prişcu.

— Şi... a avut dreptate, vă rog să mă scuzaţi, a răspuns Bârsan, râzând cu aer vinovat şi privind complice spre Ancuţa.

Aşa s-au cunoscut. După patru-cinci luni, existenţele lor se uniseră într-o comuniune de mare frumuseţe. Erau aproape o familie. Se vedeau des, îşi căutau şi îşi doreau reciproc prezenţa, ştiau, fiecare, tot ce era esenţial de ştiut despre celălalt, dar...

când Mioara i-a propus să locuiască într-un singur cămin, negândindu-se în acea clipă la altceva decât la aspectele practice ale traiului cotidian, la simplificarea cheltuielilor şi eforturilor din cele două case, Bârsan s-a crispat, ocolind răspunsul. În prima clipă, Mioara şi-a reproşat pripeala, lipsa de tact. Au urmat, apoi, momente de îndoială. Poate că el îi ascunde ceva care-l împiedică să se căsătorească - în general, ori... poate cu ea? Sau poate că bărbatul despre care credea că o iubeşte, nu are încredere în trăinicia propriului său sentiment? N-a „vânat" niciodată bărbaţii; când a rămas singură, deşi nu i-a fost uşor, nu a alergat după un soţ cu orice preţ. Şi, mai ales, n-a vrut să dea Ancuţei un tată vitreg. De aceea, reacţia lui Bârsan a şocat-o. Ca răspuns, mai exact - ca mijloc de autoapărare, a încercat să fie mai rezervată. Răceala voită, auto-impusă, n-a rezistat. N-a acceptat-o nici Bârsan, nici ea - în cele din urmă. Timpul i-a spulberat, apoi, orice îndoială. Oricât de abil ar fi, un om se poate preface o lună, două, cinci, un an, dar nu-şi poate ascunde la infinit natura, firea, sentimentele, mai ales lipsa de sentimente, uscăciunea sufletească, ceea ce cu Bârsan nu era cazul. Dimpotrivă! În plus - argument extrem de important pentru Mioara, - un bărbat poate înşela intuiţia unei femei orbite de dragoste, dar detectorul atât de sensibil care este sufletul unui copil, niciodată. Ancuţa l-a adoptat definitiv pe Bârsan, întâlnirile cu el fiind adevărate sărbători pentru fată. Pe măsură ce l-a cunoscut mai bine, Mioara l-a simţit mai aproape de ea, l-a considerat al ei. Un singur prag n-a reuşit să treacă: acela al legiferării relaţiei lor atât de strânse, cunoscută de foarte puţini oameni, printre care, fireşte, Ilie şi Irina Prişcu, amândoi bucuroşi că cei doi s-au apropiat şi se înţeleg. Pentru ceilalţi, Bârsan a continuat să fie bărbatul singur, absorbit exclusiv de inginerie şi de echipă, iar Mioara - văduva devotată

numai şi numai fetiţei, în ciuda faptului că amândoi atrăgeau încă privirile, ca bărbat şi femeie, chiar dacă nu mai erau tineri... O singură dată a simţit Bârsan nefirescul situaţiei, întâmplarea obligându-l la o explicaţie: atunci când Anca nu i s-a mai adresat cu „nenea Mitică”, apelativul părându-i-se caraghios; „tată” -aşa cum l-ar fi numit cu bucurie - n-avea dreptul să-i spună şi, în disperare de cauză, l-a rugat să nu se supere dacă va adopta şi ea cuvântul „meştere”, auzit la băieţii din echipă... Seara, târziu, după ce fata a adormit, Bârsan a încercat să se explice: pornind la construcţia unei echipe campioane, n-a ştiut în ce se bagă, n-a bănuit că va fi atât de greu... Fuga continuă după doi iepuri, profesia şi marea performanţă sportivă - l-au făcut neom, nu are puterea să se adune şi să... Din fericire, nu va dura mult: la începutul verii... albă sau neagră, pe scut sau sub scut, şi atunci... Mioara l-a ascultat, ştiind că aude primul neadevăr din gura bărbatului care era şi nu era al ei. Cauza reală a nehotărârii lui Bârsan o înţelesese de mult şi, tacit, acceptase ideea că numai viaţa va alunga spaimele omului lovit de viaţă.

...De ce a invitat-o Mitică aici, într-un restaurant? De ce o priveşte încurcat, neştiind cum să înceapă? Privindu-l, descifrează lesne frământarea omului prob, care se chinuie, simţind că a venit scadenţa şi nu-şi poate onora cuvântul. Nu poate? Chiar nu poate? Mioara nu are timp de analize, acum. Peste câteva clipe, el - probabil - îi va spune: a fost chemat, i s-a mai cerut un an, n-a putut refuza... băieţii l-au rugat... chiar şi Prişcu... e şansa lor, a lui, nu numai obligaţie, deci...

Cuvintele încep, într-adevăr, să se audă, şovăitoare, smulse cu dificultate, legate trudnic, dar atât de asemănătoare cu „scenariul” Mioarei, încât femeia le ascultă cu un zâmbet involuntar; parcă ar fi scris ea textul. După câteva fraze, Bârsan se opreşte, deconcertat.

— Chiar nu mă crezi?

— Dacă nici eu nu ştiu cât ţi-a fost de greu, atunci cine, Doamne iartă-mă? - răspunde Mioara, încă destinsă, aşa cum ascultase „introducerea". Dar... scuză-mă; spune până la capăt.

Bârsan parcă şi-a pierdut respiraţia. Într-un târziu, de-abia reuşeşte să articuleze:

— Ce să spun, dacă nu mă crezi? Doar se vede...

Faţa femeii nu mai păstrează nicio urmă de bună dispoziţie, căpătând expresia concentrată, gravă, a momentelor de adevăr.

— Depinde ce trebuie să cred, dragul meu. Dacă te referi la dificultăţile obligaţiilor ce ţi le-ai asumat voluntar, atunci... ar fi absurdă îndoiala, doar ştiu mai bine decât oricine cât alergi, cât munceşti, cât te frământi, cât te costă - omeneşte - ceea ce faci. Dacă, însă, e vorba de altceva, sau - ca să spun lucrurilor pe nume - dacă te referi la noi doi, la prelungirea ciudăţeniei raporturilor noastre, apoi... ar trebui să crezi în primul rând tu.

— Mioara...

— Nu protesta; ştii bine că e cum spun. Dar, te implor, n-o lua ca pe-un reproş! Nu ţi-am cerut niciodată nimic. Ba nu, mint; într-o zi, spre începuturile cunoştinţei noastre, supărată pe mine însămi că nu te pot îngriji cum trebuie, că mănânci te miri ce şi pe unde apuci, că locuieşti într-o casă pentru care nu ai - şi nici nu e normal să-ţi faci tu - timp de curăţenie, gospodărie, gătit şi restul, ţi-am propus să locuieşti la noi. Am greşit, iartă-mă; mi-ai luat sugestia ca pe un ultimatum. Ţi-ai închipuit că forţez o rezolvare pe care n-o pot obţine altfel. Îţi jur că n-a fost aşa! Ca dovadă, n-am reluat niciodată discuţia. Tu eşti acela care a simţit, la un moment dat, nevoia să fixeze o limită, chiar şi aproximativă, perioadei acesteia, numită de tine, atunci, „de aşteptare". Ei bine, eu n-o consider aşa! Mi-ar face o imensă bucurie, fireşte, să fiu de drept şi de fapt soţia ta, să nu te

mai simt şi nici să nu fii musafir la mine-n casă, Anca să-ţi poată spune „tată”; într-un cuvânt - să fim o familie. Dar te rog să mă crezi şi să ţii minte: nu trăiesc prezentul, aşa cum este, doar în speranţa unui statut viitor. Nu condiţionez clipele petrecute cu tine de promisiuni la care nu te-am obligat. Ţin la tine - observi eufemismul; la vârsta mea, nu se mai spune „te iubesc” - aşa cum eşti, chiar şi cu nehotărârile, cu spaimele tale. Mi se pare că greşeşti şovăind, dar - asta ştiu sigur! - este greşeala unui om cinstit, căruia nu-i sunt indiferentă...

— Mioara!

— Sau poate greşesc? Spune-mi tu adevărul, corectează-mă dacă şi unde greşesc...

Bârsan ascultă înmărmurit cuvintele Mioarei, în această adevărată „zi a confesiunilor”. Primul impuls este să pună definitiv capăt, cu două-trei fraze scurte şi clare, atât discuţiei cât şi situaţiei în sine. „Mâine, chiar mâine, strângem actele, facem analizele şi...” Dar - a câta oară? - amintirea veştii primite pe un pat de spital, apoi imaginea apartamentului gol, parcă de-abia ieşit din mâna instalatorilor şi zugravilor, apoi lunile de obidă, primele întâlniri insuportabile cu prietenii şi colegii, mila citită în privirile lor, ca şi întrebările nerostite... Şi, din nou, logica -până şi logica afectivă! - îi spune că Floricel a fost Floricel, în timp ce Mioara... Ar vrea să deschidă gura, să rostească frazele prin care s-ar încheia totul, şi nu altfel decât şi-a dorit, dar... frica e mai puternică, paralizându-i voinţa. Frică de ce? Vocea Mioarei îl scoate din impas:

— Mitică... ştii ce? Hai să vorbim despre orice altceva; ce-ai făcut azi, cum te-au primit la federaţie, ce le-ai promis, cum ai de gând să te descurci, încotro o să apucăm şi noi măcar câteva zile, în bucăţica de concediu cât Anca va fi în tabără... Nu te frământa, că doar n-ai omorât pe nimeni!

Uite: singura ta datorie faţă de mine, dacă tot nu poţi trăi fără datorii, este să... să fii omul pe care-l ştiu şi-l iubesc. Atât! Vrei să-ţi spun mai mult? Până acum vreo trei ani, chiar şi cuvintele „trăieşte cu cineva" mă jenau, situaţia ca atare şi expresia ei verbală mi se păreau, cum să spun?... compromiţătoare. Și acum cred la fel, dar numai când ele ascund trădare, minciună, imoralitate. Iubindu-te, nu trădez pe nimeni, nu mint pe nimeni; tu, la fel. Atunci? Când limba asta a noastră, românească, spune despre un om că „trăieşte cu...", apoi spune un adevăr peste care trecem prea repede, şi pe nedrept jenaţi, cum am făcut eu. A trăi... Ce poate fi mai omenesc? Nu este viaţa bunul suprem al omului? Iar dacă o fiinţă omenească nu poate trăi decât cu o altă fiinţă omenească, una anume, aceea şi numai aceea... Cred că niciuna din limbile pământului nu defineşte atât de adânc şi frumos comuniunea dintre un bărbat şi o femeie. Nu „se culcă", nu „petrec", nu „se iubesc" sau „fac dragoste" (ce oribil!), ci trăiesc, înţelegi? Trăiesc! Ţi se pare frivol punctul meu de vedere? Sau n-ai chef, acum, de analize semantice?

Ascultând-o, Bârsan simte cum i se descarcă povara de pe suflet. Dacă n-ar fi atâta lume în jur, s-ar apleca peste marmura groasă şi rece a mesei şi ar săruta mâna minunii de femeie cu care soarta l-a răsplătit pentru toate necazurile vieţii. Îi zâmbeşte stins, neândrăznind încă să creadă că explicaţia de care el n-a fost în stare a oferit-o chiar Mioara şi că, de fapt, nici măcar nu era nevoie de vreo explicaţie, Mioara l-a înţeles că nu e cămătar sentimental, să pândească scadenţa poliţei ca să-şi „execute" creditorul...

— Mulţumesc, Mioara... Cuvântul e tocit, sună inexpresiv, ştiu, dar... n-am altul acum, în loc de cap am un... Te rog să fii sigură că...

— Nu mai tot da asigurări, că nu eşti ADAS, îi taie vorba femeia, ridicând paharul cu bere şi ciocnindu-l de cel aflat în faţa lui Bârsan. Noroc, Mitică! Te-i fi angajat destul acolo, la federaţie, ăia au planuri de muncă, obiective, fac rapoarte şi dări de seamă... Cu ei, da; vezi ce faci! Noi... să fim sănătoşi, să ne ducem tinereţile, că la vârsta noastră, viitorul e-n faţă! Şi dacă, vreodată, o să te saturi de burlăcie şi o să vii singur, neîmpins de la spate, să-mi ceri mâna, atunci... ei bine, atunci... am să mă gândesc. Sau vrei asigurări?

Zâmbind, în sfârşit, Bârsan ridică, la rândul lui, paharul, ciocnind cu Mioara, apoi dă pe gât lichidul gălbui ce i se pare o băutură divină. În clipa asta, probabil că şi oţetul i-ar fi plăcut; încet-încet, limba i se dezleagă. După câteva minute, „reînviat" de buna dispoziţie a femeii, povesteşte cu lux de amănunte întâlnirea de la federaţie, începe apoi să-şi mărturisească temerile pentru la anul, când toţi ochii vor fi pe el, cine l-o fi pus să se înhame la un nou ciclu...?

— Decât să te frământi că nu faci, că stai pe margine şi priveşti la nepricepuţii ieşiţi în faţă ca păduchele-n frunte, e mai bine cum ai hotărât, îl linişteşte Mioara. Nu eşti tu omul care se menajează; dacă asta e bucuria ta, dacă aşa te simţi împlinit... ia-o de la cap. Dar nu uita că existăm şi noi; îndură-te şi rupe câte-o fărâmă de timp şi pentru sufletul nostru...

Când cei doi părăsesc braseria, Bârsan o conduce pe Mioara de braţ, atent şi tandru, exact aşa cum văzuse pe geam, de la locul său de lângă fereastră, că se depărtaseră pe trotuar Radu Iuga şi bruneta frumoasă ce-l însoţea. Nu-l mai stânjeneşte echivocul relaţiei cu Mioară, care-l făcea - până azi - stângaci, indecis şi crispat de câte ori se aflau pe stradă, în centru. Nici măcar tinereţea elevului său preferat, ivit parcă anume să-i reamintească vârsta idilelor şi explicaţiilor sentimentale, nu-l

mai face să-şi măsoare, jenat, propria lui vârstă şi mai ales, dreptul de a trăi acum, la anii lui, o poveste de dragoste.

După-amiază, la ultimul antrenament al sezonului, cei opt jucători ai echipei „Înainte" şi-au dat seama, uimiţi - unii, după câţiva ani de colaborare! – că meşterul lor, deşi le-a scos sufletul şi azi, neiertând nimic, e de fapt un om vesel, spune vorbe de duh, ştie bancuri, râde... Chiar şi „sarcinile individuale" pentru scurta vacanţă, avertismentele ferme cu privire la greutate şi tot ce se leagă de noua „campanie europeană", sunt rostite destins, cu fruntea fără cute, aşa cum băieţii - ca şi Prişcu, prezent la sală - nu-l mai văzuseră şi auziseră aproape niciodată. Iar seara, cele două gazde - Anca şi Mioara Nichituş - au avut bucuria să primească un oaspete fermecător, atât de „altfel" decât de obicei, încât noaptea, târziu, la despărţire, Ancuţa i-a şoptit la ureche, în timp ce-şi luau rămas bun:

— Meştere... te rog mult, mult de tot: mai câştigă o dată cupa şi... să fii încă doi ani ca azi!

5. Întâmplări la „mica Olimpiadă"

Ispas avusese dreptate: Universiada se dovedeşte o experienţă extraordinară, şi nu numai sportivă. Bârsan străbătuse Europa în lung şi-n lat, prezent la tot felul de turnee sau meciuri, dar aproape întotdeauna... tren sau avion, hotel, sala de competiţie, joc, hotel, din nou sală şi joc, cel mult 2-3 ore „liber" în oraş, apoi... gară sau aeroport şi... acasă. Nu trăise, însă, până acum atmosfera unei manifestări de o asemenea amploare şi diversitate. Aci, voleiul e doar o părticică dintr-un program revărsat peste stadioane, săli, piscine, terenuri, iar competiţia sportivă în ansamblul ei devine parte dintr-un şi mai lung şir de

deschideri şi închideri festive, spectacole, întâlniri prieteneşti, expoziţii, seri de dans, totul - pe fundalul unui oraş ce trăieşte două săptămâni pentru şi sub semnul „micii Olimpiade”.

Sofia şi-a primit oaspeţii cu braţele deschise. Cochet, curat, având ceva din aerul unei staţiuni submontane, oraşul s-a lăsat cucerit din prima zi de exuberanţa miilor de competitori, oficiali, arbitri, antrenori, translatori, ziarişti, operatori şi comentatori sportivi, albi, negri şi galbeni, vorbind mai toate limbile pământului.

Universiada nu înghesuie întrecerile unei discipline în 2-3 zile, ci le resfiră astfel încât să rămână vreme pentru recuperare după efort, ba chiar şi pentru plimbare, întâlniri, spectacole şi discuţii, aşa cum nu avuseseră parte niciodată Bârsan şi băieţii lui, deprinşi să vină, să joace şi să plece. Antrenorului-consilier i se pare, chiar, că atmosfera de festival extra-sportiv riscă să „scoată oamenii din priză”. Obiectivele lotului sunt pretenţioase: băieţii - locul I, fetele - unul din primele trei locuri; deci... atenţie! Ţenescu, antrenorul băieţilor, i-a dat dreptate. După primele două victorii fără probleme (3-0; 3-0!), a programat antrenamente uşoare, în aşteptarea confruntărilor decisive. Muşat, conducătorul tehnic al fetelor, a considerat că nu e nevoie.

Mai tânăr decât Bârsan, şi el fost jucător dar de valoare modestă, profesorul de educaţie fizică din Timişoara Lucian Ţenescu şi-a făcut, cu răbdare şi muncă, o echipă ajunsă în câţiva ani cea mai bună formaţie din provincie. Aici, la Sofia, şi-a adus cinci din cei şase jucători de bază, doi dintre ei devenind titulari în echipa studenţească a ţării, alături de Iuga, Pârlog şi Stavru. De la prima întâlnire, Bârsan a constatat nu fără mirare că timişoreanul îl observă atent, la antrenament sau joc, vrând parcă să-l studieze, să-l copieze. De câteva ori, Ţenescu l-a rugat, chiar, să conducă

el, Bârsan, şedinţa de pregătire, ceea ce „consilierul" n-a pregetat să facă, înţelegând să-şi ajute colegul nu numai cu sfaturi. De atunci, antrenorul-titular s-a apropiat şi mai mult de maniera „consilierului", cei doi întâlnindu-se pe aceeaşi poziţie în mai toate momentele colaborării lor. Aranjamentul iniţial îi plasase şi în aceeaşi cameră de hotel - neexistând decât camere cu două paturi - dar Ţenescu se scuzase, jenat; sforăie cumplit şi nu vrea să deranjeze, va sta cu unul din jucătorii lui, băiat tânăr, cu somn zdravăn, când pune capul pe pernă, doarme buştean... Aşa a ajuns Bârsan în aceeaşi cameră cu Iuga, opţiune ce n-a mirat pe nimeni; toţi ştiau că Radu e un fel de „fiu adoptiv" al meşterului, cel puţin în materie de volei.

Până şi vremea ţine cu sportivii. Niciun nor nu întunecă cerul, niciun strop de ploaie n-a perturbat, până acum, programul competiţiilor, cele mai multe desfăşurate în aer liber, în plină zi ori la lumina reflectoarelor. Muntele Vitoşa, din apropiere, parcă răcoreşte atmosfera, făcând aerul respirabil chiar şi la această oră a amiezii, când cei trei antrenori - azi în „zi liberă" - se plimbă prin parcul satului olimpic, făcându-şi siesta după un prânz copios.

— La aşa regim... ori alergăm şi noi puţin, ori dăm hainele la lărgit, se plânge Muşat în glumă, mângâindu-şi începutul de burtă ce ameninţă să ia proporţii.

— Păi... să organizăm un „trei la trei" cu rezervele; „meciul generaţiilor", răspunde Ţenescu, aşteptând o confirmare de la Bârsan.

— Şi, din cinci în cinci minute... reanimarea! La kilogramele lui Florin şi la anii mei, ca să nu mai spun de vertebra cu bucluc, asta ne-ar trebui; un meci cu puştii! - conchide Bârsan, în râsetele colegilor. Uite-i că vin, continuă el, de data asta serios; dacă vă încumetaţi, să-i provocăm.

Într-adevăr, pe aleea cu tei proaspăt plantaţi se apropie în grabă câţiva dintre voleibalişti, făcându-le semne de la distanţă, cu aerul că au ceva important de comunicat. Ajunşi lângă antrenori, Iuga se face purtătorul de cuvânt al grupului, invitându-şi maeştrii să vadă „ceva ce n-au mai văzut", azi, la ora 14,30, pe terenul unde joacă, de obicei, fetele.

— Chiar dacă v-aţi făcut alt program, lăsaţi orice la o parte, că merită, insistă Radu, adăugând repede, când vede privirile intrigate ale lui Bârsan: pe cuvânt, meştere, n-o să vă pară rău!

La 14,30 fix, cum sunase invitaţia, micul grup de voleibalişti români ia loc într-un colţ al tribunelor goale, o dată cu intrarea pe teren a echipei ce apără, în turneul feminin, culorile Japoniei. Douăsprezece fete construite perfect, parcă anume pentru volei; toate înalte dar nu foarte, suple, cu braţele şi picioarele formate din segmente lungi, cu torace puternic, ca de înotători sau canotori, trădând agilitate în mişcări chiar şi numai după mersul uşor, elastic, de felină. Peste tricourile verzi, fiecare poartă un fel de şorţ - pieptăraş, ca o haină de protecţie ce acoperă faţa, spatele tricoului şi o parte din şort. In urma lor, doi antrenori poartă pe umeri două plase imense, pline cu mingi pregătite pentru joc. Fetele se opresc, se aliniază în faţa antrenorilor, salută - întâi printr-o aplecare adâncă, de ritual oriental, apoi cu salutul sportiv, puternic şi la unison. Deci... antrenament. „Foarte ciudat!" - îşi spune Bârsan, informat între timp că exact peste două ore, japonezele vor susţine cel de-al doilea meci oficial din competiţie, aici, pe terenul unde se pregătesc să înceapă... ce? încălzirea? E absurd, cu două ore înainte! Antrenament? Probabil, dar cum decurg preparativele, deşi ipoteza pare şi mai absurdă, dacă ceea ce se vede n-ar confirma-o.

Cele douăsprezece fete au format şase cupluri care, după câteva mişcări uşoare, de dezmorţire, primesc câte o minge. Urmează pasele, la început înalte, cu boltă, aşa cum cere şi Bârsan, întotdeauna, băieţilor lui, apoi... din ce în ce mai ciudate. Mingea este împinsă din degete, catapultată ca o ghiulea spre perechea de mâini de vizavi, care o returnează la fel, într-un crescendo de forţă greu de atins şi de către bărbaţi. După minute lungi, când degetele jucătoarelor par a nu mai putea face faţă presiunii balonului, mingea începe să fie lovită de jos, fără degete, numai cu palmele împreunate, adunate căuş. Pasele încep şi acum domol, relativ uşor de executat, apoi forţa loviturii creşte. La câteva pase normale, una soseşte cu traiectorie mult deviată - fie lateral, fie în sus ori în jos, către pământ. Atât de greu de preluat sunt aceste pase, încât pentru privitorii din tribună, mingea pare iremediabil pierdută. De fiecare dată, însă, apare sub ea - miraculos! - căuşul mâinilor, returnând mingea ca şi cum operaţiunea nu ar fi prezentat nici cea mai mică dificultate. Uimit, Bârsan priveşte, nevenindu-i să creadă. Când s-a deplasat jucătoarea, şi cum? Când a avut timp să se ridice din plonjon pentru a primi şi returna perfect? „Bine; la pasa deviată stânga sau dreapta, înţeleg: plonjon ori deplasare rapidă stânga sau dreapta. La traiectorie joasă, aplecare în faţă, până către pământ. Dar uite că mingea vine şi la înălţimea gâtului, a frunţii, unde orice preluare se face din degete, numai din degete, aşa cum este logic... Se ştie că probabilitatea de a imprima balonului direcţia dorită este infinit mai mare când foloseşti zece degete decât atunci când loveşti „cu ciunga”, cum îi spun voleibaliştii... Atunci, de ce - şi de la înălţimea capului, şi de oriunde, tot „cu ciunga?”. Privind în continuare zecile, sutele de pase fără greşeală, minute întregi în care niciun deget nu atinge mingea şi mingea nu atinge pământul, antrenorul

înţelege răspunsul, care-l uluieşte: pentru a forma la jucătoare aceeaşi siguranţă şi exactitate prin orice procedeu, din orice poziţie. Într-adevăr, când mingea vine incomod - eufemistic spus - corpul îşi schimbă fulgerător poziţia, făcând posibil tipul de preluare impus de antrenor.

La începutul exerciţiului, Iuga a marcat timpul. Acum anunţă cu voce tare:

— Unsprezece minute de când nicio minge n-a atins pământul!

Bârsan schimbă priviri uimite cu Ţenescu şi Muşat. Toţi trei înţeleg că asistă la o adevărată revoluţie în volei. Deci, dacă fetele au ajuns la o asemenea siguranţă... e perfect posibil ca aproape orice minge „scoasă” în apărare să nu fie doar „salvată”, ci trimisă cu adresă coechipierului pregătit pentru atac! În faţa unei asemenea ofensive, când organizezi blocajul? Şi apoi, preluarea „în degete” conferă avantaje, dar prezintă un risc: orice arbitru tendenţios sau mai uşor influenţabil de strigătele „galeriei”, poate fluiera „dublă”, oferind punct adversarului; pe când, la preluarea de jos, cine şi ce să-ţi impute?

Dar nebunia abia începe. Deşi fetele din teren sunt leoarcă de sudoare - este totuşi iulie, ora 15,30, au trecut cincizeci de minute de pase şi plonjoane - antrenorii pornesc la o nouă fază a antrenamentului. Ca şi cum n-ar fi fost mulţumiţi de intensitatea efortului, circulaţia mingiilor încetează, cuplurile se desfac şi jucătoarele se aliniază în două şiruri de câte şase, la patru-cinci paşi distanţă una de alta. În faţa fiecărui şir, un antrenor prinde mingea, ca la handbal, şi o năpusteşte cu toată forţa braţului spre una din jucătoarele aflate în poziţie de primire. Tema exerciţiului - incredibil: returnarea mingii exact la mâna din care a pornit, dar nu oricum, ci prin procedeul de lovire indicat chiar în acea clipă de către antrenor! Baloanele

vâjâie prin aer, aruncate sălbatic, aproape cu ură, invitându-te mai degrabă să te fereşti din calea lor. Jucătoarele se aruncă, însă, pe traiectoria ghiulelelor, făcând imposibilul pentru ca mingea să se întoarcă exact la mâna antrenorului spre a fi aruncată la fel, către altă jucătoare, şi ea la fel de hotărâtă să nu greşească. Şi aşa... până când reflexele funcţionează din ce în ce mai greu, mingea-pedeapsă îşi face loc din ce în ce mai des printre sau pe lângă mâinile obosite, lovind fără cruţare pieptul, abdomenul, picioarele, capul, umărul, ce nimereşte. Jucătoarele icnesc la fiecare contact năprasnic cu balonul, exact ca boxerii când primesc o lovitură în plin.

Uluit, Bârsan se desprinde de grup, coborând repede din gradenă în gradenă, până lângă plasa de sârmă ce împrejmuieşte terenul. Simte nevoia să privească de-aproape, să se convingă de realitatea a ceea ce vede. După el coboară toţi ceilalţi jucători şi antrenori, lipindu-şi feţele de plasă. În teren, un fluier opreşte exerciţiul. Cele douăsprezece fete par sufocate; antrenorii le oferă câteva clipe de răgaz. Jucătoarele respiră adânc, mâinile şi picioarele schiţează cu dificultate mişcări de relaxare, capetele se rotesc încet, de la stânga la dreapta şi apoi în sens invers. Un nou semnal adună trupa la execuţia loviturii de atac. Două ridicătoare ocupă, rapid, poziţia centrală de-o parte şi de alta a fileului, celelalte ordonându-se în două şiruri, fiecare cu câte o minge în braţe. Cum de mai pot degetele chinuite, pline de cârpeli cu leucoplast, să trimită mingea exact unde şi cum trebuie pentru detenta şi timpul de plutire al fiecărei trăgătoare? Cum de mai găsesc vlagă muşchii picioarelor, încât să propulseze atacantele spre partea superioară a fileului, în sărituri pe care şi le-ar dori mulţi băieţi din divizie? Şi de unde putere în braţele tăvălite prin toată zgura terenului, pentru loviturile acestea scurte, seci, şi ele competitive în orice campionat masculin?

Când s-a terminat totul, Iuga - din nou cronometrorul operaţiei - anunţă cu voce tare grupului rămas în picioare, ca la finalul electrizant al unei meci de box:

— O oră treizeci şi două, în total...

Nu, nu trebuie făcut încă totalul, pentru că urmează serviciile. Cel puţin 15-20, de fiecare jucătoare, în procedee diferite, unul aproape necunoscut europenilor: „mingea plutitoare”, a cărei traiectorie ciudată, în zigzag, Bârsan şi ceilalţi aproape că n-o înţeleg. După alte opt minute, mingile sunt adunate în plase, jucătoare şi antrenori părăsesc dreptunghiul de joc, pentru a face loc îngrijitorilor terenului, agitaţi că până la ora oficială a jocului nu vor avea timp să niveleze zgura și să refacă marcajele. Japonezele s-au culcat, toate, cu faţa-n sus, într-un colţ al incintei de zgură. Sunt frânte, desfigurate de efort. Zac, pur și simplu, sub razele soarelui de iulie. Unul din cei doi antrenori se plimbă pe lângă trupurile istovite, vorbind încet, monoton, cu vocea odihnitoare ca o litanie. Din când în când, de pe zgură se aude câte un cuvânt; întrebate, probabil, jucătoarele confirmă sau întăresc spusele antrenorului... Secundul apare de la vestiar cu patru termosuri, o stivă de pahare de plastic şi o cutie metalică ciudată, ca o trusă medicală, dar mai mare şi mai înaltă. Fetele se ridică în şezut, primind paharele cu ceai cald pe care-l sorb încet, cu delicii; după ceai, din cutia metalică apar șervete umede, aburinde, câte unul pentru fiecare jucătoare.

La fel de încet, parcă executând un ritual, fetele îşi şterg fruntea, tâmplele, ceafa, gâtul, braţele, apoi pulpele şi gambele, masându-le uşor. Dinspre teren, la grupul spectatorilor improvizaţi ajunge o aromă pătrunzătoare de plantă exotică. Stavru nu-şi poate înfrâna curiozitatea; înconjoară în fugă gardul de sârmă, se apropie de locul unde se odihnesc japonezele, adulmecă aerul ca un ogar, apoi se întoarce la grup.

— Cred că e mentă, explică el, scurt.

Între timp, tribunele au început să se populeze. Nu cine ştie ce; începe de-abia primul meci, lumea vine spre cel de al doilea şi mai ales seara, pentru jocul-vedetă, programat în nocturnă. Au apărut şi adversarele japonezelor, gata să-şi facă încălzirea regulamentară. „Bine, îşi spune Bârsan; puţin ceai şi un prosop muiat în apă fierbinte cu iz de mentă te pot ajuta, cel mult, să nu-ţi dai duhul după un asemenea antrenament... Dar vine jocul. Cine intră în teren? Cine şi cum suportă efortul care de-abia începe? Că doar nu tot fetele astea care de-abia îşi mai trag sufletul, de-abia mai mişcă...”

Din scaunul arbitrului, fluierul invită echipele la încălzire. Japonezul anunţă că el e pregătit pentru joc, cedând adversarelor, cu un gest amabil, şi jumătatea sa de teren. Întors de la masa oficialilor, antrenorul nipon îşi ajută fetele să-şi scoată ciudatele pieptăraşe. Echipamentul de joc e ud-leoarcă, dar fără nicio urmă din zgura roşie ce a îmbâcsit numai pânza de protecţie, făcând-o cărămizie. Fetele s-au ridicat, acum fac mişcări uşoare, exact ca la începutul antrenamentului, trec la genuflexiuni de-abia schiţate, rotiri de braţe, de cap, dar totul - stins, cu lipsa de tonus firească după efortul extraordinar de-abia încheiat. Când adversarele şi-au terminat minutele regulamentare la fileu, japonezele înteţesc ritmul mişcării, prezentându-se la linia de trei metri, aliniate pentru salutul tradiţional; acum par a fi mai aproape de felul cum trebuie să arate o echipă înainte, nu după joc. Sorţii dau serviciul adversarelor; acestea îşi ocupă locul în teren, dar japonezele se află încă lângă linia de fund, adunate în jurul antrenorului principal. Toate cele 12 jucătoare, strânse în cerc, se apleacă, întind mâinile, unindu-şi-le, apoi din toate cele douăsprezece piepturi izbucneşte un sunet gutural, aproape sălbatic, ca un strigăt de luptă. Bârsan, Ţenescu, Muşat

şi băieţii lor se privesc, uimiţi. Acestea sunt jucătoarele aproape leşinate, de-adineauri? Doar le-au văzut cum respirau, cum arătau, cum s-au târât literalmente, până în colţul unde şi-au sorbit, extenuate, ceaiul şi şi-au şters sudoarea... Şi acum, iată-le: cele şase de pe bancă, stând ca pe ghimpi; cele şase din teren, în poziţie de primire, concentrate, cu o expresie crâncenă, întocmai ca antrenorul când le „executa" fără milă, aruncând cu mingea în ele fără să se întrebe dacă balonul va întâlni mâinile sau trupul vlăguit de efort. Privindu-le cum aşteaptă serviciul încordate, cu genunchii uşor îndoiţi, văzându-le degetele dispărute sub bandajele de leucoplast, ghicindu-le vânătăile de sub bronzul glaben-măsliniu al pielii, Bârsan înţelege, într-o clipă de revelaţie, că domnişoarele de vizavi - proaspete, bine fardate şi cu vagi urme de transpiraţie doar pe la subsuorile tricourilor cochete - nu au nicio şansă. Absolut niciuna.

Meşterul nu s-a înşelat: meciul a durat treizeci şi opt de minute, cu pauze cu tot. La fluierul final, adversarele japonezelor - echipă cu pretenţii la un loc bunicel în clasament - nu se dezmeticiseră încă.

Zestrea lor de puncte: cinci în primul set, trei în al doilea, două în ultimul.

La celelalte meciuri, Bârsan şi Ţenescu n-au mai rămas; au plecat spre cantonament, însoţiţi de băieţi, lăsându-l pe Muşat şi pe fete să-şi vadă posibilele adversare. Drumul către hotel l-au parcurs în tăcere, tot gândindu-se la ce au văzut, tot încercând să înţeleagă. Bârsan - mai frământat decât toţi. I s-a reproşat nu o dată duritatea efortului impus echipei. În momentele de îndoială, atât de caracteristice firii sale chinuite, a fost tentat să creadă că într-adevăr, cere prea mult, că de aceea - şi îndreptăţit - l-au părăsit jucători buni, curtaţi şi repede obţinuţi de alte echipe. Acum înţelege că, de fapt, n-a ştiut până unde trebuie

împinsă limita efortului la pregătire, ca să „te joci" la meci. A aflat azi, deşi credea că voleiul nu-i mai poate oferi surprize fundamentale. Bine că a aflat Ia timp!

Parcă simţind ce-i aşteaptă, Pârlog, Iuga şi Stavru merg îngânduraţi pe lângă el, trăgând cu coada ochiului Ia faţa încruntată a meşterului. Observându-le mina, Bârsan rupe tăcerea pe un ton ce se doreşte destins:

— Ei, cum e, băieţi? Cum e, Radule? Că tu ne-ai chemat să vedem „miracolul japonez"...

— De, meştere,...răspunde băiatul, nehotărât. Apoi, după câteva clipe de tăcere, izbucneşte într-un acces de sinceritate: bine că nu m-a născut mama japoneză!

Băieţii şi antrenorii râd, dar parcă nici de râs nu mai au poftă. Drumul către cantonament continuă în tăcere.

A doua zi - a cincea, după calendarul Universiadei - o veste face înconjurul delegaţiei române: baschetbaliştii noştri, veniţi la Sofia pentru un loc pe podium, au scăpat de înfrângere ca prin urechile acului în faţa unor iluştri necunoscuţi! Culmea este că tocmai cel ce ar fi trebuit să ducă echipa spre victorie, căpitanul şi conducătorul de joc Marin Arvinte, era cât pe-aci să piardă meciul. Dacă antrenorul nu-l scotea la timp, mâncam bătaie - şi încă una ruşinoasă! Cum să pierzi în faţa unor jucători care nici la „încălzire", fără adversar în faţă, nu prea nimereau coşul? Simplu: concentrezi toate mingile în mâna unui jucător - Arvinte - dornic să marcheze din toate poziţiile, una mai imposibilă ca alta, dar... ratând aproape tot, strigând la coechipieri pentru greşeli imaginare, enervând pe toată lumea şi dereglând întregul mecanism al unei echipe evident

mai bune, dar incapabilă să se exprime în teren din cauza unui om!

Iuga, unul dintre puţinii martori oculari, povesteşte meşterului seara, în cameră, cum a fost:

— Parcă-i luase cineva minţile...

— Nu băuse, cumva, înainte? întreabă Bârsan, neştiind cum să-şi explice altfel „reportajul” de la faţa locului făcut de Radu cu lux de amănunte.

— Cine, Marin? Păi... ăsta n-a gustat strop de băutură nici la revelion! Mă tot întreb: ce-a fost, de fapt? Că trebuie să se fi întâmplat ceva, nu se poate! E adevărat că, la primul timp de odihnă, Marin l-a rugat pe antrenor, pe un ton ce nu i-l mai auzise nimeni: „Nea Vasile, spune-i să plece! Să se ducă unde-o vedea cu ochii, să mă lase să joc!...”

— Cine să plece?

— Nu ştiu, meştere, răspunde băiatul cu năduf. Ceea ce ştiu -doar am fost acolo! - este că nea Vasile i-a răspuns să lase-n pace tribuna şi să-şi vadă de joc. Marin s-a uitat din nou spre tribune, că între timp se adunaseră ceva spectatori, dar nu cine ştie ce, şi... a scăpat caii-n porumb, de nu mai ştiai ce e cu el! Bârsan rămâne pe gânduri. Arvinte... Arvinte... Cine i-a spus povestea unui jucător din „naţionala” de baschet? Parcă Prişcu... Da, Prişcu i-a istorisit - şi despre Arvinte era vorba - cum se poate rata o carieră, cum se poate clătina un bărbat ca bradul dintr-o prostie. „Prostie? Dacă nefericirea unui om e prostie, atunci...” îşi spune Bârsan, uimit că tocmai el poate gândi aşa.

— Ia spune: în lotul de scrimă nu e o fată, Lavinia? întreabă antrenorul.

— Este. La meciul de care vă spun a stat lângă mine, dar a plecat după ce nea Vasile l-a scos pe Arvinte.

— Ştiai că Lavinia e fosta lui soţie?

— Nu, răspunde băiatul, neînţelegând unde vrea să ajungă Bârsan.

— Deci... nu ştii nici cum s-au despărţit?

Radu îşi priveşte antrenorul, intrigat. Nu poate face legătura între cele văzute pe teren şi ceea ce pare a insinua meşterul.

— Căsnicia lor a durat doi ani, povesteşte Bârsan. Ea de-abia intrase la facultate când s-au luat, înfruntând dezacordul ambelor familii. Iubire mare, ce mai... A venit un copil. Dacă-l ştii pe Marin, nu e greu să ţi-l imaginezi ca tată şi soţ; o minune de om. Până-ntr-o zi, când Lavinia a plecat cu lotul la nişte campionate europene. La întoarcere, era de braţ cu un coleg din echipa băieţilor. Nici nu s-a uitat la Arvinte, prezent la aeroport cu copilul lor în braţe; nu i-a mai trebuit nici soţ, nici copil, nici casă, nici lucruri... nimic; doar divorţul. L-a obţinut repede; Marin n-a mai vrut s-o vadă şi nici să mai audă de ea. Ceea ce fusese dragoste, s-a transformat într-un soi de ură, într-o scârbă de viaţă din care l-au scos numai eforturile câtorva oameni apropiaţi şi mai ales gândul că are de crescut un copil - rămas la el prin hotărârea tribunalului. E o minune că Arvinte şi-a revenit şi mai joacă...

Nedumerirea lui Iuga este acum neîncredere. Băiatul întreabă - la fel de nepriceput în arta disimulării ca şi antrenorul său:

— Chiar aşa, meştere?

Bârsan zâmbeşte ciudat, aproape dureros, şi repetă aproape mecanic ideea cu care încheiase:

— Ascultă la mine: e o minune că nu s-a pierdut, că mai joacă şi că e aici, cu voi...

Radu nu îndrăzneşte să-l contrazică, dar gestul său, ca şi mimica la fel de expresivă arată limpede cât crede băiatul în ipoteza lui Bârsan. Acesta murmură stins, cu faţa marcată de acelaşi zâmbet chinuit, ca o grimasă:

— Ţi se pare imposibil ca simpla prezenţă a unei femei să te scoată din minţi şi să te facă neom... Aşa e că nu crezi?

— Dar nu e de crezut! Nu se poate! - izbucneşte Iuga. Oricât de puternic ar fi un sentiment sau oricât de adânc ţi-a pătruns în suflet o femeie, bărbatul... e bărbat, nu? Viaţa trebuie trăită bărbăteşte, cu sau fără... Cum să-ţi fie scârbă de viaţă, cum să te ratezi, cum să nu-ţi mai poţi controla gesturile numai pentru că o femeie te-a...

Avalanşa de cuvinte se opreşte brusc. Faţa lui Bârsan e atât de schimbată, încât Iuga, speriat, se frământă să priceapă ce gafă a comis. După câteva clipe de tăcere grea, penibilă, băiatul îndrăzneşte:

— Vă e rău, meştere? Antrenorul răspunde şoptit:

— Nu, mânzule. Acum, nu. Mi-a fost, cândva. Rău şi greu. Tu nu poţi înţelege. Până nu trăieşti, nu ştii. Dar... ascultă un om bătrân care-ţi vrea binele: să nu mai crezi că tot ce nu pricepi tu nu există sau nu poate exista. Fereşte-te de deziluzii...

Antrenorul se întinde pe pat, cu mâinile sub cap, privind albul intens, de zugrăveală proaspătă, al tavanului. Aşa petrecuse luni de zile după... Fără o clipă de şovăire, ca şi cum hotărârea ar fi fost de mult luată, începe să vorbească, uimit el însuşi de faptul că o face. La început nesigur, cu voce scăzută, căutându-şi cuvintele. De ce în clipa asta? De ce în prezenţa lui Radu - sau, poate, pentru el? Şi, mai ales, de ce împotriva legământului făcut cândva, că nimeni, niciodată, nu va afla ce a fost în sufletul lui atunci, şi mult timp după...? Bârsan nu-şi poate explica. Pur şi simplu, simte nevoia să se mărturisească, să scape de povara purtată atâţia ani. Şi Iuga ascultă, uimit.

— Aşa am crezut şi eu, Radule; că bărbatul de-aia e bărbat, să ia viaţa-n piept, să o trăiască nelăsându-se zdruncinat de nefericiri - reale sau imaginare. La anii tăi, şi chiar mai târziu,

suferinţele din dragoste îmi stârneau aceeaşi reacţie: „să fim serioşi...” Mi se părea ridicol să te chinui pentru că o femeie... Dezechilibrul din decepţii sentimentale îmi suna a roman prost „de amor”. Asta, până-ntr-o zi.

M-am însurat târziu; n-aş putea explica de ce. Poate... solicitările, eforturile timpurii, pe două fronturi - cartea şi *Sportul*, apoi meseria şi *Sportul* - pe care le cunoşti bine; poate firea mea retrasă... Cert e că au trecut pe lângă mine anii, aproape mă obişnuisem cu singurătatea, când... am cunoscut o femeie. Frumoasă - puţin spus; era minunată, adică este, că trăieşte şi nici măcar nu s-a schimbat prea mult. Nu mai eram de mult un adolescent, să-mi pierd minţile. Trăisem şi văzusem destule, bătusem ţara cu ingineria şi cu *Sportul*, colindasem Europa... Ce mai; om trecut de treizeci de ani, înţelegi? Şi cu toate astea, din prima clipă mi-a tăiat respiraţia. Când am văzut-o, primul gând a fost să-l fericesc pe bărbatul care vieţuieşte lângă o asemenea femeie. Habar n-aveam că e nemăritată şi că tocmai eu voi fi acela care... De fapt, ea s-a apropiat de mine; eu n-aş fi îndrăznit. Pe atunci, nu ştiam că, întotdeauna, femeile sunt cele care aleg. Mi se părea ireal de frumoasă, şi chiar era! Imaginează-ţi o fiinţă înaltă, cu un corp perfect, graţioasă ca o balerină, cu gâtul prelung şi delicat, susţinând capul minunat, încadrat de păr lung, auriu. Nu ştiu nici azi ce m-a impresionat mai puternic: ovalul perfect al feţei? Tenul catifelat, puţin creol? Ochii albaştri care parcă ascundeau cerul? Aerul ei detaşat, de fiinţă din altă lume, plutind deasupra a tot ce urâţeşte sau meschinizează existenţa cotidiană? Părea că nimic din jur n-o atinge, n-o murdăreşte, că e plămădită - în fiinţa materială şi în cea spirituală - din esenţe divine.

Ea m-a ales. După câteva luni, eram căsătoriţi. Nu ştiu cum, nu ştiu când; ţin minte, doar, că răstimpul dintre prima întâlnire şi

prima zi de căsnicie mi s-a părut un vis, un vârtej ireal de speranţă şi teamă, de gelozie pe toţi bărbaţii din preajma lui Floricel - aşa o cheamă - şi de imensă fericire, atunci când, înţelegându-mi frământarea, mă liniştea cu un cuvânt, explicându-mi cât de puţin o interesează lumea din jur, mai ales cea masculină... Nu m-am dezmeticit bine nici atunci când ne uniserăm vieţile, când devenisem familia Floricel şi Dumitru Bârsan. O familie, credeau toţi şi în primul rând eu, cu toate datele unei fericiri de durată. Primul şoc din starea asta de transă mi l-a adus întâlnirea lui Floricel cu maică-mea. Bătrâna -femeie simplă dar cu extraordinar bun-simţ, cu rară intuiţie a vieţii şi oamenilor, - a făcut tot ce era omeneşte posibil ca să n-o „citesc”, dar eu am înţeles că nu-mi plăcuse nevasta. De-atunci, venea foarte rar la noi, la Bucureşti, şi niciodată nu zăbovea peste strictul necesar. Înţelegeam, vedeam că nu se simte bine cu Floricel, deşi n-au avut, niciodată, nici cel mai mic schimb de cuvinte. După vreun an, când n-am mai suportat incertitudinea, am întrebat-o dacă e adevărat. A tăcut, nelăsând-o inima să spună da, însă neputând nici să mintă, negând. Ar fi fost primul neadevăr spus în viaţă, cel puţin mie. Am întrebat-o, atunci, ce-i reproşează norei. Mi-a dat un răspuns uluitor:

— N-am nimic cu ea, Mitică - mamă; ce să am eu cu Floricel, mai ales dacă o iubeşti atât? Numai că... e prea frumoasă şi se îngrijeşte prea mult de frumuseţea ei. Ştiu că pe-aici nu e ca la noi, în sat, dar... să dea sfântul să mă înşel: când te chinui atâta pentru ce se vede, nu ştiu cât îţi mai stă gândul la ce este aici, uite - aici, a încheiat bătrâna, însoţindu-şi cuvintele cu un gest al mâinii spre interiorul pieptului, în stânga, acolo unde îşi imagina ea că este lăcaşul sufletului.

Fireşte, nu mama a fost vinovată de tot ce s-a întâmplat. Aş spune, dimpotrivă, că bătrâna s-a luptat să-mi apere căsnicia,

chiar şi prin distanţa păstrată mereu - în ciuda sentimentelor faţă de mine. Oricum m-aş fi trezit la realitate şi fără intuiţia mamei, mărturisită târziu şi numai la insistenţele mele. Şi realitatea...

Ajuns aici, Bârsan înţelege că s-a înşelat. Nu e pregătit încă să povestească totul detaşat, ca pe o istorie veche, de mult clasată sau întâmplată altcuiva. Evocate, faptele încetează de a mai fi amintiri; ele îl năpădesc, trăieşte totul la prezent, de parcă s-ar afla nu după atâţia ani, într-o cameră de cantonament undeva, peste graniţele ţării, ci atunci, acasă, unde... Toate se învălmăşesc, ochii larg deschişi ai lui Radu capătă, parcă, nuanţa de albastru ciudat al ochilor fostei sale soţii, faţa lui devine ovalul feţei care l-a fascinat cândva lăsând înăuntru, în suflet, acelaşi gol absolut care alungă orice gând, până la anihilarea fiinţei. De-aici, Bârsan nu mai ştie ce şi cum spune; nici măcar nu-şi mai aude vocea. Gândurile se conduc şi se exprimă singure, scăpându-i de sub control.

Cum a început? Copilul. Floricel n-a vrut să audă de copil. I-a descris, oripilată, ce se întâmplă cu o gravidă, cum încep greţurile, cum i se umflă mâinile şi picioarele, cum se îngraşă, cum numără zilele de chin, târându-şi greutatea nefirească („auzi; nefirească!”) şi mizeria fizică prin căldurile verii bucureştene; cum... Când a auzit-o, Bârsan a rămas trăsnit. Ce putea crede omul crescut în cultul familiei despre o femeie perfect sănătoasă, dar hotărâtă să refuze cu orice preţ până şi ideea de maternitate? Cum să se împace cu gândul că această femeie este soţia lui? Au venit, apoi, toate celelalte... descoperiri? Nu; la început au fost simple constatări, conturând însă, toate, repede şi exact, imaginea unei fiinţe ciudate, greu de înţeles şi clasificat - cel puţin pentru un om ca Bârsan, crescut de părinţi şi de lumea *Sportului* în morala simplă, aspră şi dreaptă, bazată,

printre altele, pe datoria de a trăi cu respectul celorlalţi şi pentru ceilalţi şi în convingerea că măsura îndeplinirii acestei datorii dă măsura valorii tale. Un timp, n-a avut nimic concret să-i reproşeze lui Floricel, în afara refuzului ei categoric de a avea copii. În casa lor n-au fost scandaluri şi nici măcar discuţii pe ton ridicat. Aparent, totul părea în ordine, dar - după euforia primelor luni petrecute împreună - o răceală de gheaţă coborâse parcă peste existenţa pe care bărbatul însetat de dragoste, căldură şi tandreţe şi-o dorise cu totul altfel. Toate încercările de a prelungi starea de bine a începuturilor căsniciei au fost zadarnice. Un imens egoism al femeii - la început egoism de cuplu, apoi strict de persoană -, un permanent calcul al „rentabilului" şi „nerentabilului" în judecarea până şi a celei mai mici decizii, o exacerbare a interesului care gonea din casă orice alt criteriu i-au înveninat lui Bârsan bucuria de a trăi. A încercat să lupte, să-şi spună părerea - atunci când era convins că e spre binele lor comun -, împăcându— se greu cu abdicarea de la felul său franc şi deschis de a fi şi de a concepe convieţuirea. L-au întâmpinat priviri paralizante, amestec de uimire, dezaprobare şi dispreţ. Ca să le evite, Bârsan s-a obişnuit cu tăcerea, devenind martor - implicat prin tăcere şi acceptare pasivă - la un fenomen ciudat: cu cât părea mai solid şi mai aspectuos - privit din afară - edificiul căsniciei lor (împlinit, între timp, cu toate însemnele bunăstării materiale), cu atât se topea până şi bruma de căldură şi afecţiune ce-i unea, ca şi speranţa bărbatului de a putea să schimbe ceva dintr-o realitate insuportabilă. Cinstea -ajunsă proverbială printre cunoscuţii săi - l-a îndemnat pe Bârsan să se întrebe dacă nu este şi el de vină, cumva. S-a chinuit să afle ce şi unde a greşit; s-a străduit să schimbe ceea ce era în puterea lui să schimbe din modul său de viaţă... A renunţat complet la volei, ca să poată oferi mai mult timp lui Floricel. Uimit, şi-a dat

seama, curând, că prezenţa lui acasă de fapt o incomodează, că locul lui în căminul lor este luat, progresiv, de obiectele - e drept: scumpe şi de bun gust - ce se adunau în neştire, căutate cu sârg şi achiziţionate chiar şi pe datorie, numai să nu „zboare ocazia”... A trăit câţiva ani ca într-un muzeu, atent să nu cumva să atingă tapiseria, să nu păteze covorul lucrat manual, să nu ciobească, doamne-fereşte, cristalurile, să nu... să nu...

Cum a suportat? Nu ştie. Acum, chiar nu înţelege. Poate...da, probabil asta l-a ţinut: săptămâni în şir străin în casa lui, străin alături de soţia lui, venea, din senin, câte o zi în care totul părea altfel, şi în bună măsură chiar şi era. Când nu se mai aştepta, Floricel devenea, subit, atentă, chiar exuberantă; îl aştepta cu masa împodobită festiv; cum intra pe uşă, îi sărea de gât, apoi îl lua de braţ, ducându-l la plimbare, spre lacuri. Pe drum, femeia vorbea tot timpul, fericită, povestind câte-n lună şi-n stele. E drept - dar constatarea a făcut-o târziu - stările acestea euforice coincideau aproape întotdeauna cu achiziţiile importante de mobilă, veselă, tablouri, covoare, dar mai ales de îmbrăcăminte. După câte o asemenea zi, adevărat balon de oxigen pentru Bârsan, existenţa intra în normal. Un „normal” din ce în ce mai greu de suportat.

Din mândrie, din orgoliu, Bârsan n-a împărtăşit nimănui eşecul - pentru că eşec era, oricât s-a străduit să se convingă singur că nu toţi oamenii sunt la fel, că nu au toţi aceleaşi motive de bucurie, că, în fond, nu poate exista egalitate perfectă într-un cuplu; întotdeauna cineva trebuia să dea mai mult... Uimitoare a fost - judecată acum, după atâta timp - persistenţa sentimentului care l-a apropiat de Floricel. In ciuda eşecului conştientizat şi recunoscut, în ciuda şirului de umilinţe mai mari sau mai mici, pentru Bârsan, soţia lui a continuat să fie, ca în prima clipă, femeia fascinantă, misterioasă, imposibil de

definit cu un cuvânt sau cu o formulă, dar așa cum era, a iubit-o tot timpul, cerându-i numai atât: să se lase iubită. Dacă n-ar fi existat sentimentul acesta, poate că tot ce a urmat n-ar fi fost atât de...

Terminase cu voleiul de vreo patru ani. Într-o zi, foștii colegi de echipă l-au invitat la sală, să încingă un „amical", „ca pe vremuri", preambul la o șuetă și la o bere bună și rece. S-a dus, a jucat „ca pe vremuri", dar la un plonjon lateral, o durere ascuțită ca un tăiș de cuțit înfipt în spate i-a fulgerat șira spinării. A rămas acolo, întins, până când prietenii l-au instalat pe targa „Salvării", i-au vegheat internarea și s-au îngrijit de primele măsuri ca totul să meargă repede și sigur. A doua zi, Floricel - intrată în rezerva de spital cu aerul ei detașat, absent, superior - a aflat din gura medicului că radiografia „e urâtă", nimeni nu se poate pronunța încă ce și cum, dar... consecințele pot fi dintre cele mai grave. În cazul unei paralizii parțiale, se contează mult pe organismul călit și mai ales pe voința fostului sportiv de performanță care - medicii sunt siguri - va avea dârzenia necesară unor exerciții dificile și îndelungate de recuperare, care să-l scoată din scaunul cu rotile

De atunci, Bârsan nu și-a mai văzut soția, A treia zi, unul din amici i-a adus la spital câteva rânduri de la Floricel. Să o înțeleagă... să o scuze... nu suportă mizeria fizică, nici la ea, nici la cei din jur... nu are stofă de martir... tot ce e urât și trudnic o oripilează... e mai bine să-și vadă fiecare de viața lui... E convinsă că el n-o să-i stea în cale, avocații se vor înțelege, nu are nici cea mai mică îndoială asupra generozității lui... Cam atât. Paradoxal, adevăratul șoc nu l-a resimțit la lectura rândurilor scrise în grabă, ci în clipa când aceeași prieteni foarte vechi l-au ajutat să părăsească spitalul, înfășurat de la brâu până sub bărbie într-un corset trainic de gips, și să ajungă la apartamentul său. Când

a deschis uşa, a înlemnit. Casa era goală, absolut goală. Din puzderia obiectelor adunate de-a lungul a mai mult de şapte ani ca într-un muzeu, nu mai rămăsese nimic. Dispăruse mobila, dispăruseră covoarele, tablourile, perdelele, galeriile, lustrele, jaluzelele, obiectele electrice, vesela, bibelourile, cărţile, ca şi cum n-ar fi existat niciodată, ca și cum apartamentul ar fi fost de-abia terminat iar el, Bârsan, îi păşeşte pragul pentru a-l lua în primire. Într-una din cele trei camere, a găsit, totuși, o canapea; de-asupra, câteva umeraşe cu costumele sale, paltonul şi balonzaidul, un teanc de rufe, pe jos - trei perechi de pantofi, iar alături - sacul cu echipament sportiv, de-asupra căruia Floricel îndesase o pungă de nylon cu obiectele de toaletă ale soţului ei; în baie nu putuseră rămâne pentru că până şi policioara de faianţă fusese demontată, o dată cu oglinda de deasupra, cu mânerele pentru prosoape şi cu boilerul pentru apă caldă.

Prima senzaţie a fost de şoc năucitor, paralizant. De-abia parchetul fără o cârpă şi pereţii goi i-au relevat sensul rândurilor citite în spital. Ciudat; nu jaful din casă l-a încremenit, ci înţelegerea faptului că, ani de zile, i-a fost spoliată însăşi viaţa, i-au fost furate şi terfelite sentimentele, a trăit ca un tolerat lângă o femeie cu altă scară de valori, cu alte trebuinţe, concepţii de viaţă, disponibilităţi sufleteşti. O disperare cumplită l-a cuprins, apoi - ca şi cum trupul slăbit de boală şi ros de spaima invalidităţii perpetue n-a mai putut suporta durerea - a simţit cum se cufundă într-un gol imens ce-i pătrunde fiinţa, făcându-l incapabil de gând şi simţire. Amicii care-l aduseseră l-au instalat cu greutate pe canapea. În timp ce unul a rămas de pază la căpătâiul corpului inert ce refuza orice comunicare sau reacţie, celălalt a plecat după un cearşaf, o pătură şi o pernă. Bârsan nu mai ştie dacă a petrecut noaptea singur sau însoţit. Își aduce aminte, în schimb, șirul gândurilor,

din clipa în care a redevenit capabil să gândească. A început prin efortul de a şi-o imagina pe Floricel, fiinţa ezoterică, dirijând campania deşurubării, demontării, împachetării, ambalării şi transportării rapide a lucrurilor din casă. Era, oare, tot ea, fiinţa superioară, detașată, privind peste și prin oameni, văzând parcă numai ceea ce se ridică deasupra meschinăriei vieţii cotidiene? Ar fi vrut să-i audă glasul, să-i urmărească gesturile, să o admire cum conduce mutarea, cum fereşte obiectele ei dragi de cea mai mică vătămare. Ar fi fost curios să afle cum și când a reușit să găsească atât de repede o casă... Apoi, realizând absurditatea gândului, şi-a înţeles, dintr-o dată, drama. Singurătatea, adică. L-au adus acasă foştii colegi de echipă, doi dintre ei s-au îngrijit să aibă un cearşaf pe canapea şi o pernă sub cap, să se poată acoperi cu o pătură; ceilalţi l-au ajutat, fiecare cum şi cu ce a putut. Ei, nu femeia aleasă drept soţie. Deci el, Dumitru Bârsan, este un om părăsit, singur, absolut singur. Nu-l aşteaptă nimeni, nu-l doreşte nimeni, omeneşte nu e necesar nimănui, n-are familie, n-are cămin, n-a fost în stare să dea viaţă din viaţa lui unei fiinţe omeneşti care să-i poarte numele şi să-i cinstească memoria atunci când...

Rememorând în câteva străfulgerări de gând anii petrecuţi lângă Floricel, constată cu uimire că o bucată bună din viaţă -exact cea aflată în vârful existenţei unui bărbat! - a trăit nu viaţa lui, ci viaţa ei, pentru ea şi prin ea. Casa a avut atâtea camere câte a dorit Floricel. Obiectele au fost exact acelea alese de ea, cunoştinţele le-au păşit pragul numai când și cine a crezut ea că trebuie, prietenii mai apropiaţi - dacă au avut, într-adevăr, asemenea prieteni - au fost oamenii cunoscuţi prin ea, lecturile s-au făcut după opţiunile ei, ca și alegerea spectacolelor - puţine - la care au mers împreună. Tot ea a dictat absenţa unui copil în cămin, ca și distanţa faţă de aproape toţi cei dragi lui Bârsan

înainte de a se fi căsătorit, începând cu părinţii, fratele, nepoţii, colegii de volei... Numai viaţa n-a putut-o privi prin ochii ei, şi nici judecăţile ei de valoare asupra oamenilor sau faptelor nu şi le-a putut însuşi. De fapt, atât i-a mai rămas al lui. Rupt, dintr-odată, de lângă fosta lui soţie, Bârsan se simte întocmai ca infirmul rămas, brusc, fără cârje: pierdut, dezorientat, incapabil să facă un pas.

...A doua zi a venit maică-sa, din Vrancea, împreună cu fratele său mai mic, Ilarie, rămas pădurar în locul bătrânului Bârsan care se săvârşise din viaţă nu cu prea mult timp în urmă. S-au speriat nu de casă, nici de întâmplarea în sine, ci de Dumitru al lor, pe care nu-l mai recunoşteau. Bătrâna a rămas la Bucureşti, să-l îngrijească, dar a înţeles repede că nu va răzbi cu un om parcă hotărât să refuze viaţa... Şi-a chemat, din nou, celălalt băiat, aducându-l din fundul pădurii pentru a-l obliga pe Dumitru să vină cu ei în casa părintească, unde să-şi înzdrăvenească trupul, dar mai ales sufletul. Unsprezece luni au tot bătut doctorii drumul ocolului silvic, dându-le uneori temeri, alteori speranţe; de o mulţime de ori a coborât Bârsan dealul împădurit, în „Salvarea" din Focşani, al cărui șofer învăţase drumul că l-ar fi putut străbate şi legat la ochi, până în ziua când ultimul corset de gips a fost scos, radiografia dând cale liberă gimnasticii de recuperare. Bolnavul a început să meargă, să mânuiască extensoare şi mini-haltere, să ridice greutăţi legate de laba piciorului, apoi să bată coclaurii, urcând coastele dealurilor atât de bine cunoscute din copilărie.

S-a întors în Bucureşti aproape refăcut fizic. Un ultim consult cu cei mai buni specialiști și cu vechiul expert în medicină sportivă ce-i fusese medic la lotul naţional, i-a dat certitudinea că a scăpat. E om valid, capabil de mişcare, chiar şi de efort,

peste un timp, cu condiţia să se ferească, totuşi, de excese. Între timp, Ilarie lichidase casa, procurându-i o garsonieră dublă, mobilată - spre surpriza şi bucuria lui Dumitru - şi dotată cu toate cele necesare traiului.

— Dacă nu-ţi place gustul meu, frăţioare, cumperi tu altele, i-a spus pădurarul când au păşit amândoi în noua locuinţă.

Aici a încercat Dumitru să reînnoade firul întrerupt al vieţii, luptându-se cu coşmarul trecutului ce refuza să devină trecut, încercând să uite, să scape de ruşinea - uneori copleşitoare -a bărbatului părăsit în cel mai greu moment al existenţei sale. Aici s-a deschis şirul nopţilor de insomnie, cortegiul întrebărilor chinuitoare, al îndoielilor de sine cărora numai răsăritul soarelui şi apoi munca la institut le puneau capăt, până seara, când, din nou... Lucra cât doi, „trăgea” ca un apucat, înhămându-se la cele mai dificile treburi, colindând ţara pentru proiecte sau expertize ocolite de toţi pentru dificultatea lor. Simţea, totuşi, că nu-i ajunge. Dorea să se apuce de ceva care să-i stoarcă şi ultima picătură de energie, să nu-i mai rămână o clipă pentru gânduri, regrete și frământări. Avea nevoie - pe atunci o nevoie inconştientă - de revanşă, de confirmarea publică, indiscutabilă, a faptului că e încă în stare să realizeze ceva important, că n-a murit, că nu e o cârpă de aruncat la gunoi...

— Așa am ajuns la Prişcu. Așa am început să construiesc echipa campioană a ţării și a Europei. Aşa m-am reîntâlnit cu voleiul. Aşa te-am descoperit pe tine, mânzule, - îşi aude Bârsan cuvintele, în sfîrşit, realizând că... a gândit cu voce tare şi că acum, Iuga - martor la spovedania sa - îl priveşte cu ochi mari, aburiţi de lacrimi. „Cutremurul” acesta l-am trăit la 40 de ani trecuţi. Înţelegi? Patruzeci de ani! Credeam că sunt un om puternic. Nu mă cunoşteam; puţin a lipsit să mă prăbușesc. Și, ca să spun adevărul până la capăt, nici azi nu sunt lecuit.

A rămas în mine o spaimă de viaţă, de tot ce depăşeşte zona măsurătorii exacte... Vertebra mi s-a sudat, corpul a găsit puterea să nu se lase schilodit, dar sufletul... sufletul... Mi-e frică să trăiesc, Radule, pricepi? Văd bătrâneţea cu ochii, e lângă mine, şi mi-e frică s-o întâmpin altfel decât singur, deşi nimic nu e mai cumplit decât singurătatea... Mi-e groază de decepţii. Simt că acum, la vârsta asta, chiar n-aş mai putea suporta o lovitură, deşi nici singurătatea...

După câteva clipe de tăcere, Bârsan întreabă, pe neaşteptate:

— Cine era fata de la Capşa? Apoi, parcă speriat de indiscreţia întrebării, adaugă repede: dacă nu vrei, nu-mi spui...

Radu, încă sub impresia celor auzite, răspunde evaziv:

— O colegă... deocamdată. Nu spun că nu-mi place sau că nu mă gândesc la ea; câteva zile, chiar am crezut... ce să vă spun...

Bârsan îl priveşte lung, apoi adaugă cu voce caldă, aşa cum i-ar fi vorbit, probabil, băiatului său dacă...

— Gândeşte-te bine. Cumpăneşte. Şi, mai ales, încearcă să o cunoşti. Nu ştiu ce e dragostea, n-au fost în stare s-o definească oameni mai mintoşi decât noi, dar mie unuia... mi-e frică, înţelegi? Mi-e frică! Fereşte - te, mânzule!... Hai să ne culcăm, ţi-am făcut capul calendar, încheie Bârsan, întorcându-se cu faţa la perete şi trăgându-şi pătura până peste cap să-şi ascundă noaptea albă ce se profilează, pe care şi-a stârnit-o singur, dovadă că - exact cum spusese - încă nu e lecuit.

...Dis-de-dimineaţă, cineva bate la uşă. E Tică Bujoreanu, antrenorul gimnaştilor, vechi cunoscut de-al lui Bârsan.

— 'mneaţa meştere, ieşi din scutece mai repede, că întârziem, îl grăbeşte vizitatorul matinal. Pune-ţi repede un trening, ceva, şi vino. Am auzit despre minunea voleibalistelor nipone, dar... hai să vezi; „miracolul japonez" nu s-a terminat.

În drum spre sală, Bujoreanu se mărturiseşte:

— Poate că nu te-aş fi deranjat la ora asta criminală, dar ştii... eu... cu limbile străine... Micuţul vorbeşte engleza şi m-am gândit că tu te descurci...

— Care micuţ?

— Ai răbdare, o să-l vezi îndată.

Peste câteva clipe, cei doi intră în sala nouă, cochetă, perfect amenajată, unde şase gimnaşti japonezi lucrează la aparate cu o agilitate extraordinară, sub supravegherea unui antrenor micuţ, un bărbat între două vârste. La comanda acestuia, băieţii schimbă aparatele, jucându-se cu solul, calul, bara şi inelele, deşi mişcările sunt alese şi combinate diabolic, parcă anume să nu poată fi executate. Cele mai imposibile combinaţii de răsuciri, salturi şi poziţii de incredibil echilibru defilează pe sub ochii uimiţi ai vizitatorilor matinali care nu-şi închipuiseră că omul poate executa cu o singură mână ceea ce în mod normal le solicită pe amândouă, că un corp îşi poate pierde greutatea, plutind pur şi simplu, că săritura cea mai dificilă, triplul salt, poate fi introdusă într-un exerciţiu doar ca pretext pentru aterizarea „în şurub” de 360°! După minute numeroase de lucru intens, vocea guturală a antrenorului comandă adunarea. Băieţii, arătând ca după o încălzire ceva mai tare, se grupează într-o zonă a sălii, apoi, la un alt semnal al antrenorului, se ridică toţi într-o „lumânare” perfectă: palmele şi creştetul capului, bine fixate de parchetul sălii, constituie baza de susţinere a corpului, în timp ce picioarele se ridică drepte, fără nici cea mai mică pendulare. Japonezul micuţ şi cu multe dioptrii la ochelari marchează prompt clipa, apoi aşteaptă. Bujoreanu se apropie, vrând să folosească minutul de răgaz. Meşterul îl urmează, preluând oficiile de translator. Începe prin a-şi cere scuze şi pentru deranj, şi pentru „englezeasca” sa nu tocmai corectă, apoi se prezintă

pe sine şi pe colegul său care e chiar gimnast, dar şi el, Bârsan, deşi lucrează cu voleibaliştii, e foarte preocupat de problema adaptării organismului la efort.

Japonezul se înclină, ceremonios. Discuţia se leagă repede. Întrebările celor doi români primesc răspunsuri exacte, detaliate. Într-un târziu, obosit de efortul traducerii cu care nu prea este deprins, Bârsan îşi permite o clipă de răgaz; întoarce capul spre o zonă a sălii şi constată cu uimire că micuţul antrenor şi-a uitat elevii cu capul în jos! Picioarele acestora, în aceeaşi „lumânare" perfectă, nici nu tremură, nici nu balansează, dar feţele s-au congestionat, venele de la tâmple sunt umflate, se zbat, braţele se chinuie să asigure nemişcarea de statuie a corpului, deşi efortul le-a încordat la maximum. „Pe mine mă doare capul că am tradus din engleză nici 20 de minute, dar pe ei?"

— Aţi uitat de elevii dumneavoastră, se adresează Bârsan japonezului, însoţindu-şi cuvintele cu un gest, spre băieţi.

— Aaa, nu, răspunde micuţul, consultându-şi cronometrul-brăţară. Mai au şase minute. Acesta este exerciţiul fundamental al antrenamentului. Urmăresc să le schimb punctul de reper...

— Cum, adică? intervine Bujoreanu, crezând că Bârsan n-a găsit traducerea exactă pentru cuvintele japonezului.

— Vedeţi... La gimnastică, tot ce se execută în poziţie normală, cu capul în sus, de regulă nu pune probleme sportivului. Necazurile încep atunci când gimnastul e obligat de exerciţiu să lucreze în poziţie inversă, cu capul în jos. Atunci apar inexactităţile, nesiguranţa, greşelile sancţionate de arbitri. De ce? Simplu: în zeci de mii de ani, organismul şi-a format obişnuinţele de coordonare a mişcărilor şi mai ales de echilibru, luând ca punct de reper staţiunea bipedă, în timp ce poziţia răsturnată reprezintă o noutate, o pojghiţă subţire în raport cu deprinderile îndelung fixate pe scară filogenetică, înţelegeţi?

Când un gimnast se va simţi aproape la fel de sigur pe mişcări şi pe echilibru cu capul în jos, aşa cum e cu capul în sus, eroarea sau ezitarea poate fi înlăturată. Asta fac eu. Colaborez cu medici, cu fiziologi, puteţi fi convinşi că sportivii nu riscă nimic. Trebuie numai efort, un efort imens, răbdare şi voinţă. După cum vedeţi, băieţii mei le au...

Luându-şi rămas bun şi urând succes micuţului japonez, cei doi părăsesc sala tăcuţi şi îngânduraţi, întocmai cum porniseră voleibaliştii spre cantonament, de la antrenamentul şi meciul japonezelor. Cel puţin Bârsan simte că de-acolo, din experienţele petrecute sub ochii lui, vor ţâşni, curând, noutăţi dintre acelea care schimbă faţa unui sport.

Peisajul străzilor din Sofia, devenit atât de familiar în ultimele două săptămâni, defilează acum pentru ultima oară pe sub ochii delegaţiei noastre. Din fuga autocarului, privirile îşi iau rămas bun de la bulevardul larg, de la străduţele mici şi curate ce se desprind la dreapta şi la stânga, pavate cu mozaic galben, ca un peron de gară, apoi de la clădirea Universităţii, de la silueta impunătoare a Vitoşei, până când şoseaua iese din oraş, tăind câmpia ce anunţă o toamnă încărcată de rod.

Universiada s-a terminat. Nori negri, vălătuciţi, s-au învârtit toată ziua de-asupra oraşului, ameninţând cu ploaie. N-a căzut însă niciun strop, natura ţinând până-n ultima clipă cu sportivii. Acum, când cele două autocare transportă delegaţia română spre ţară, picăturile au început să sfichiuiască geamurile, brăzdându-le cu şuviţe subţiri de apă ce capătă, sub presiunea curentului, traiectorii ciudate. Nu se mai cântă, ca la venire; oboseala întrecerilor îşi spune cuvântul. Domneşte, totuşi, o atmosferă destinsă; bilanţul este peste aşteptări. Cel puţin ei, voleibaliştii, n-au avut probleme. Ca să elimine orice surpriză,

au adunat gospodăreşte punct după punct şi set după set, n-au „iertat” nimic, nu şi-au permis relaxări cu adversarii mai modeşti, iar cu cei tari au jucat fiecare minge aşa cum se joacă punctul decisiv: câineşte. La înmânarea medaliilor de aur, toată suflarea din tribune şi din lojele oficiale a recunoscut, sportiv, prin aplauze îndelungate, că titlul se află în mâinile celei mai bune echipe din turneu.

...Bârsan îşi sprijină tâmpla de geamul rece şi aburit al autocarului, peste care a tras perdeaua de creton maroniu. Ar vrea să doarmă, dar somnul ce i-a dat târcoale adineauri s-a cam dus. Îşi schimbă poziţia, răsucindu-se în scaunul cu spătar înalt, incomod. Alături, Sandu Pârlog se strânge, să-i facă loc, dar meşterul îl linişteşte, bătându-l uşor cu podul palmei peste genunchiul pe care băiatul şi l-a retras cât a putut mai mult.

— Stai liniştit, Sandule. Am crezut că o să aţipesc, dar... Când m-o răzbi, adorm eu, n-avea grijă...

Pârlog trage cu ochiul spre bancheta din faţă, unde Iuga moţăie cu capul pe umărul unei baschetbaliste („Miss Universiada”, alături de cel mai bun jucător al turneului de volei, cum fuseseră proclamaţi oficial cei doi), apoi spre bancheta din spate, spre a se convinge că nici de-acolo nu-l poate auzi cine nu trebuie, apoi se apleacă spre Bârsan, şoptindu-i la ureche:

— Meştere... v-a spus ceva nea Ţenescu?

— Ţenescu? Ce să-mi spună? - răspunde antrenorul cu voce mai ridicată.

Speriat, Sandu îl apucă de mână, strângându-i-o uşor, în timp ce, cu cealaltă mână, duce un deget la buze, cerându-i discreţie; apoi continuă, şoptit:

— Nu ştiu, n-am prins mare lucru, dar... am impresia că nea Lucică pregăteşte ceva.

— Păi... în prag de campionat... cine nu pregăteşte? Are trupă bună, băieţi tineri, harnici, ce-am văzut aici, mi-a plăcut. Nimănui n-o să-i fie uşor cu ei, la Timişoara...

— Asta e, că... nu la Timişoara! - trânteşte Sandu noutatea pe care ardea de nerăbdare să i-o „vândă” lui Bârsan.

— Cum, adică? Atunci... unde? răspunde antrenorul, simţind că i-a trecut, brusc, cheful de somn.

— Nu ştiu nimic sigur, meştere. El n-a scăpat un cuvânt, dar doi băieţi de-ai Iui, numai doi, ştiu ceva şi ne-au sondat şi pe noi...

— Pe care „noi”?

— Pe mine şi pe Stavru.

— Adică?... insistă Bârsan, din ce în ce mai intrigat.

— Ne-au luat pe departe... Dacă ne împăcăm cu clubul, cu echipa, cu antrenorul - auzi tâmpenie! Mircea i-a repezit de nu s-au văzut, dar eu, mai curios din fire, n-am trântit uşa, să văd ce vor, poate mai scapă vreunul vreo informaţie. Aşa am aflat ca nea Lucică Ţenescu e vorba să vină la o echipă din Bucureşti şi trage după el tot ce are mai bun la Timişoara. Are ambiţii mari, caută jucători, tatonează în dreapta şi-n stânga...

— Dreptul lui, spune Bârsan nu foarte convins. Pe Radu l-au încercat?

— Nici pomeneală! Numai un prostovan putea cere lui Iuga să-l părăsească pe Bârsan... Şi băieţii nu-s proşti, am văzut eu... Ce, parcă ei nu ştiu că Radu vă datorează tot? Se vor feri de el, puteţi fi sigur; cel puţin până nu se tranşează povestea... dacă o fi, într-adevăr, ceva.

Bârsan rămâne pe gânduri, apoi închide discuţie:

— De, măi, Sandule... Ce să zic? Pentru noi... ori că ne luptăm cu Ţenescu la Timişoara, ori că-l înfruntăm la Bucureşti, tot

victorie ne trebuie. Dar... ia spune, continuă el, dorind să răspundă unui gând: când te-au abordat băieţii lui Lucică?

— Aseară, după finală, când totul era clar.

— Asta e bine, conchide Bârsan, bucuros şi de ce aude, şi de faptul că Sandu a înţeles sensul întrebării.

Doar ştie ce se-ntâmplă într-o echipă când cineva „bagă fitilul”...

— La noi, meştere, putea să bage şi trotilul; degeaba! Aici, oricum, ne-am fi văzut de jocul nostru; cât vă ştiam pe bancă, am fi dus meciul şi-n trei... Iar acasă... aş vrea să-l văd pe-ăla care deschide gura, să ne-ntrebe de transfer!

„Numai mie mi se putea întâmpla aşa ceva. Vin la Sofia să-mi recrutez jucători şi în loc să mă aleg eu cu vreun transfer, aflu că alţii fac curte băieţilor mei”, gândeşte Bârsan, în timp ce se chinuie să-şi găsească o poziţie mai comodă pentru somn.

Deşi îngreunat de ploaia ce i-a însoţit tot timpul, drumul spre Bucureşti a decurs normal. O oprire ceva mai lungă, pentru masă, alte două-trei pauze de dezmorţire, pentru şoferi, apoi... graniţa şi Capitala. După ce au parcat în faţa căminului studenţesc de unde porniseră către Sofia, locul de popas pentru cei din provincie până la cele mai convenabile legături de tren sau avion, bucureştenii s-au răspândit spre case, care-ncotro. Băieţii de la „Înainte” şi-au îmbrăţişat colegii de lot, luându-şi rămas bun şi dându-le întâlnire... pe teren, acolo unde le stă bine sportivilor. Bârsan a strâns şi el mâinile tuturor, felicitându-i pentru tot ce au făcut. Faţă-n faţă cu Ţenescu, „meşterul” s-a simţit o clipă tentat să-l întrebe, cu schepsis, când şi cum se vor mai întâlni, dar figura deschisă a colaboratorului său, cu care se înţelesese perfect, l-a făcut să-şi reprime curiozitatea. Timişoreanul i-a venit, însă, în întâmpinare. Strângându-l zdravăn în braţe, sărutându-l pe

amândoi obrajii şi mulţumindu-i din inimă pentru ajutor, Ţenescu i s-a adresat pe un ton special:

— Dacă aş şti mai multe acum, te rog să mă crezi că ţi-aş spune mai multe... Adică tot. Dar... cum încă nu ştiu, îţi spun numai atât: s-ar putea să ne vedem mai repede şi mai des decât crezi. E posibil să devin bucureştean şi... să ne luptăm pe viaţă şi pe moarte!

— Chiar aşa? râde Bârsan fără prea multă veselie.

— Vorba vine, râde şi Ţenescu. Oricum, stăm de vorbă, când se „adjudecă”...

— Bine, Lucică. Aştept. Ce-o fi, om vedea. S-auzim de bine. „Ce-a ştiut, mi-a spus...” Formulând gândul, Bârsan, s-a despărţit de proaspătul său colaborator cu inima oarecum împăcată.

6. Proiecte, speranţe, ambiţii...

— Alte probleme?

Tăcere, deşi până acum nu s-a prea făcut economie de cuvinte. Ispas insistă, totuşi:

— Întrebări? Nelămuriri?

Din nou - tăcere.

— Dacă asta este... închidem şedinţa. Biroul federaţiei se va întruni săptămâna viitoare, pentru ultimele chestiuni rămase în suspensie, conchide Ispas, ridicându-se de la masa prezidiului şi dând, astfel, semnalul împrăştierii surprinzător de grăbite a participanţilor, care-ncotro, grabă în evident contrast cu „temperatura” consfătuirii.

De regulă, întâlnirea pregătitoare a unui nou sezon competiţional se desfăşura liniştit; conducerea federaţiei comunica noutăţile, antrenorii şi delegaţii cluburilor le notau. Astăzi, însă, spiritele s-au încins. Culmea este că tocmai cei aflaţi în centrul controversei - Prişcu, preşedintele clubului „Înainte” şi

Bârsan, antrenorul echipei - au tăcut de la început până la sfârşit, în ciuda faptului că majoritatea vorbitorilor s-au referit la ei. De fapt, „tonul” tăcerii l-a dat Bârsan, ale cărui gesturi hotărâte l-au împiedicat de câteva ori pe Prişcu să intervină. Ba, la un moment dat, meşterul - invitat direct de către un coleg să-şi exprime punctul de vedere - a precizat fără măcar să se ridice din scaun:

— Dacă şi când voi avea ceva de spus, am să spun. Deocamdată ascult.

Totul a pornit de la comunicarea lui Ispas. Preşedintele, convins că anunţă o veste bună, aşa cum şi era noutatea, a dat citire telexului Federaţiei europene de volei: datorită performanţelor sale, România va fi prezentă în noua ediţie a „Cupei Campionilor Europeni” cu două echipe. Prima, fireşte, „Înainte”; a doua, conform hotărârii biroului federal, va fi „Unirea”. Argumente: locul II în campionat şi, mai ales, potenţialul uman adunat de vicecampioni în această vară. De aici a pornit disputa; de la concretizarea a ceea ce Ispas denumise, în mod generic, „potenţialul uman acumulat la club”, mai clar spus - transferările de-acum ratificate. Noutăţile erau, într-adevăr, senzaţionale: conducerea tehnică a „Unirii” a fost preluată de Lucian Ţenescu, odată cu el venind timişorenii Brânzei şi Damaschin, Popişteanu de la Cluj şi Drumaru, din Bucureşti, toţi - componenţi ai lotului naţional universitar. Imediat după citirea numelor, cineva din sală a întrebat cum intenţionează federaţia să sprijine echipa campioană, recunoscută pentru valoarea ei, dar şi pentru situaţia precară a lotului. Ispas n-a putut răspunde nimic; secretarul federaţiei, Macovei, a păstrat aceeaşi tăcere jenată, şi chiar dacă Bârsan şi Prişcu - acesta din urmă, oprit de antrenor - n-au pus paie pe foc, discuţia s-a încins, unii pledând pentru susţinerea formaţiei ce ne-a reprezentat cu strălucire, alţii opinând că „dormi aşa cum îţi aşterni”, că - în

fond - nu federaţia, ci „Înainte” ar fi trebuit să se îngrijească de completarea lotului. Au fost chiar vorbitori care s-au întrebat dacă n-ar fi cazul să se asigure echipei un antrenor cu normă întreagă, fără alte preocupări profesionale, străine de sport... Aceste cuvinte, de fapt, l-au făcut pe meşterul să tacă obstinat şi să-i impună tăcere şi lui Prişcu.

La sfârşit, rămas printre ultimii în sală, Ţenescu se apropie de Bârsan, şi el pregătit de plecare, adresându-i-se pe un ton marcat de atmosfera disputei de-abia încheiate:

— Meştere... te rog să mă înţelegi... M-au chemat, am venit; cine a vrut, m-a urmat. Sunt băieţi crescuţi de mine, la Timişoara. Să fi refuzat şansa? Poate, cine ştie... ăsta e norocul meu! Sper că nu eşti supărat...

— De ce să fiu, Lucică? răspunde Bârsan, acum deplin liniştit. Să mă supăr pe cineva dornic să facă mai mult? Sunt supărat pe mine, că am stat cu mâna-n gură şi am aşteptat să-mi rezolve alţii problemele, continuă el, vorbind suficient de tare ca să fie auzit de Ispas, Macovei şi Prişcu. Dar nu-i nimic; poate... tot răul spre bine. Asta va proba ce pot băieţii mei.

Conducându-l pe Ţenescu spre uşă, Bârsan e gata să părăsească şi el sala de şedinţe. Îl opreşte un gest al lui Ispas, dar numai pentru câteva clipe, fiindcă, de-acolo, din prag, Bârsan - rămas acum singur cu Prişcu şi cu reprezentanţii federaţiei - li se adresează pe un ton ce se doreşte calm şi civilizat, reuşind în bună măsură să fie:

— Nu aşa ne-am înţeles, dar... discutăm altă dată; acum mă aşteaptă băieţii, cu noutăţile. Mă grăbesc să le transmit mesajul: dacă vor cupa, să pună osul la treabă, singuri-singurei...

— Dumitre!

— Altă dată. Vin mâine; promit! Mă şi calmez, mă mai gândesc... Până atunci, vă salut. Și Bârsan iese, coborând în fugă

scările celor patru etaje, ca şi cum un metronom invizibil ar fi şi început să măsoare secundele rămase până la start.

În sală, Ispas simte reproşul în privirile lui Prişcu şi izbucneşte:

— Ce să fi făcut, Ilie? V-am spus din iunie că „Unirea” s-a pus pe treabă, că ţintesc sus. S-au zbătut, au găsit soluţii, nu e simplu să rezolvi toate problemele puse de atâtea transferuri!

Prişcu ascultă fără prea multă convingere, apoi rosteşte întrebarea ce i-a stat tot timpul pe buze:

— Dacă e aşa, de ce nu ne-ai spus şi nouă să ne zbatem, să „găsim soluţii?” De ce ne-ai lăsat să credem că problema lotului nostru e şi problema federaţiei? Sau, mai de grabă, a ei?

Ispas răspunde cu gravitatea unui început de spovedanie:

— Ne cunoaştem de-o viaţă, Ilie; mă crezi sau nu mă crezi că în iunie, tot ce aţi aflat azi era deja pornit, dar – fără ştirea noastră? Macovei este martor: să spună el dacă „răsuflase” ceva la federaţie!

Macovei întăreşte spusele preşedintelui.

— Doar despre Ţenescu auzisem un zvon, că e în tratative cu „Unirea”...

— Nu de el e vorba, ştii bine, răspunde Prişcu, încins. Nici Bârsan n-are nimic cu Lucică. Un jucător ne trebuia; măcar unul, şi jucătorul ăsta nu s-a găsit într-un campionat ai cărui tehnicieni - i-ai auzit! - pricep lesne că o campioană a Europei merită ajutată cu un om ca să păstreze titlul... care e al României, domnule, nu doar al unui club!

— Găsiţi-l voi, şi...

— Acum? se montează Prişcu. Noi să culegem din ce-a rămas?

— E meritul cui a ales, Ilie. Şi nu te-aprinde, că aşa nu rezolvăm nimic. În locul tău - nu te supăra că ţi-o spun - eu nu mi-aş fi asumat şi preşedinţia secţiei de volei, dacă aş fi avut pe

cap un întreg club; aş fi pus acolo un om mai puţin ocupat, care să alerge, să-l ajute efectiv pe Bârsan la treaba organizatorică, la „bucătărie”, dar mai ales la transferuri,că meserie ştie meşterul cât toţi antrenorii la un loc!...

Prişcu tace, încurcat; aici, chiar nu are ce să răspundă. Ispas îşi dă seama că a nimerit într-un punct sensibil şi continuă, cu intenţia de a repara lucrurile:

— Vino și tu, mâine, cu Bârsan. Luăm toate loturile din divizie, om cu om, discutăm cu cluburile... încă mai e timp, au mai rămas trei săptămâni până la start.

În urma lui Prişcu, Ispas priveşte lung spre Macovei, oftând cu năduf și scărpinându-se după ceafă, ca omul intrat în bucluc.

— Macovei, dragule, să te ţii! Ce va fi anul ăsta în voleiul nostru, n-a mai fost! Şi cine ştie dacă și când va mai fi!

La sală, Bârsan îşi găseşte băieţii echipaţi, aşteptându-l. În primele clipe, le evită privirea, încurcat. Pe drum și-a „făcut procesul”, reproşându-și naivitatea, dezinteresul, neglijenţa... în fond, cine să se îngrijească de soarta echipei, dacă nu antrenorul? Acum, ce să le spună? Că vor începe o nouă campanie în şase jucători și două rezerve, exact ca anul trecut? Că, din nou, până la vară, nu există boală, sărbătoare, accident, problemă personală, indispoziţie - nimic altceva decât echipa? La despărţire, el și Prişcu le-au promis că răspunderea se va împărţi pe mai mulţi umeri, că nu vor mai fi obligaţi să trăiască și să joace, fiecare, cu sabia lui Damocles deasupra capului. Şi iată, se întoarce cu mâna goală, obligat să le explice... de fapt, ce să le explice? Să le ceară, din nou, exact ca la începutul campaniei trecute...

Pârlog, căpitanul echipei, rupe tăcerea, întrebând pe un ton al cărui umor n-ar fi scăpat nimănui - în afară de Bârsan, în starea în care se află:

— Câte echipe facem, meştere; două sau trei?

Un hohot de râs acoperă cuvintele lui Sandu. Băieţii râd zdravăn şi de întrebarea mucalită a colegului lor, dar şi de aerul confuz, vinovat al antrenorului, de naivitatea copilului matur din faţa lor, singurul om care nu aflase, până azi, ce transferuri s-au făcut, cine a venit la „Unirea", cum se comentează „în târg" evenimentele profilate la orizontul acestui sezon competiţional ce se anunţă atât de aspru. Râd, simţind nevoia să dea ceva din veselia lor lui Bârsan, acum crispat, speriat nu de muncă, ci pentru că e obligat să ceară altora, din nou, ceea ce el, cu firea de om „înhămat la greu" printr-un soi de etern contract cu destinul, a ajuns să facă aproape din nevoie interioară.

De fapt, toţi cei opt se bucură că pornesc la drum ei şi numai ei. Între gândul liniştitor că există cineva, pe banca rezervelor, capabil să-i înlocuiască într-un moment greu, şi mândria de a se simţi, fiecare, parte de neînlocuit a unui ansamblu perfect, a învins orgoliul. Ce-au făcut odată, vor mai face; sunt capabili să urce din nou până-n vârf, fără proptele; se cunosc, se înţeleg fără cuvinte, atmosfera aceasta de familie mare, unită, puternică prin unire, nu merită să fie ameninţată, poate chiar sacrificată numai şi numai pentru a pune echipa la adăpost de slăbiciunile omeneşti ale vreunuia dintre ei. Soluţia e simplă şi verificată: să nu existe slăbiciuni.

Bârsan îi priveşte, uimit; în prima clipă, nu înţelege nimic. Apoi râsul molipsitor al băieţilor îi descreţeşte, una câte una, cutele frunţii, până când faţa i se destinde într-un zâmbet larg. În fine, simte starea de spirit a oamenilor lui şi le vorbeşte liniştit, aşa cum n-ar fi reuşit în nicio altă variantă a întâlnirii cu echipa:

— Băieţi... ăştia suntem, ăştia defilăm. N-am primit pe nimeni, şi nici n-am insistat, deocamdată. Mâine m-a chemat Ispas, la federaţie, să reluăm tratativele, poate, totuşi...

— Lăsaţi poimâine, sau... la vară, că anul ăsta ne descurcăm singuri, punctează, din nou, Pârlog, în hazul general.

După ce se potoleşte veselia, Sandu continuă, de data aceasta cât poate el de serios:

— Faceţi cum credeţi că e mai bine, meştere, dar... contaţi pe noi! Ne ştiţi, ne-aţi probat. Fiecare şi-a făcut bine socotelile; am discutat şi răsdiscutat. Uşor nu e, dar merită! Ce-am trăit noi, ăştia opt oameni, lângă dumneavoastră, ce bucurie... nu există preţ s-o plătească. Păi... cum să n-o mai trăim odată? Cât despre ajutor... Să nu insistaţi, să nu vă puneţi obrazul pentru vreun jucător, de grija noastră, că noi... ca japonezele, meştere! Vă amintiţi?

„Ce mai... Am noroc! Orice-aş zice eu, sunt un norocos! Şi Mioara... şi copiii ăştia... în loc să mă-ntrebe ce-am păzit...”

— Mulţumesc din inimă, copii. Nu m-am îndoit de voi. Am vrut, doar, să vă asigur dreptul la o clipă de relaxare... poate dorită, poate necesară, nu ştiu... Gândul că trebuie să intri în teren, să joci şi să câştigi săptămână de săptămână, oboseşte mai rău decât efortul. Va fi greu; cu cei mai buni, toţi joacă bine... dar mă bizui pe voi. Acum, la treabă!

Antrenamentul - al zecelea după zilele petrecute la munte - începe cu o intensitate ucigătoare. „Lecţia japonezelor”, povestită de Pârlog, Iuga şi Stavru cu lux de amănunte, a ajuns să prezideze un spirit de muncă ce face minuni. Întors de la Sofia, Bârsan şi-a extras cu minuţiozitate toate noutăţile de pregătire şi joc; a adăugat tot ce a înţeles din discuţia cu micul antrenor al gimnaştilor niponi. Faţă de anul trecut, intensitatea efortului s-a dublat. Prişcu, prezent la câteva antrenamente, şi-a exprimat

teama de „prea mult" şi de „prea greu", întrebându-l sincer îngrijorat pe Bârsan:

— Mitică, nu exagerezi?

Ciudate i s-au părut lui Prişcu şi exerciţiile lungi, interminabile, de pase în care degetele celor două mâini parcă nici nu există; apoi exerciţiile şi mai ciudate, cu pasă de atac dată din plonjon, care schimbă literalmente obiectivul jocului din linia a II-a. La toate întrebările preşedintelui, antrenorul a răspuns numai atât:

— Puţină răbdare... Discutăm la iarnă.

Azi, de exemplu, băieţii şi-au adus de la atelierul clubului ultima inovaţie: saboţii. După două ore de şmotru în sală, toată lumea iese la terenul din curte pentru a inaugura „prelungirea detentei" cu ajutorul saboţilor special concepuţi de Bârsan şi Pârlog, inoperanţi - din păcate - pe parchetul sălii. Ideea e simplă: pe nişte tălpi metalice, groase, de plumb, s-au adăugat feţe de pânză tare, rezultând nişte încălţări ce atârnă ca ghiuleaua de picior. „Potcoviţi" astfel - după expresia lui Pârlog - cei opt jucători, împărţiţi în patru cupluri, execută serii lungi de pase numai din săritură, luptându-se la fiecare desprindere de pământ cu greutatea cumplită ce te ţintuieşte, parcă, de zgura terenului. Cu aceleaşi încălţări, băieţii trec la blocaj: sărituri, sărituri... cât mai multe, cât mai înalte, cât mai rapide, exact în porţiunea de fileu în care meşterul aruncă, pe neaşteptate, balonul ce trebuie respins de către blocul în doi şi în trei, bloc alergat de la centru la banda din stânga a fileului, apoi - fără o clipă de răgaz -tocmai în extremitatea dreaptă...

Când „saboţii infernali" sunt scoşi, iar picioarele frânte de efort se odihnesc din nou în tenişii uşori ca fulgul, jucătorilor li se pare că plutesc. Cel mai rezistent la proba „bocancilor

kamikaze" - cum au denumit-o, spontan, băieţii: Moşuleţ. Pârlog a înregistrat faptul, comentându-l la vestiar în stilul său personal:

— Fraţilor, dacă nici cu tălpile de plumb nu intră Moşu' în naţională, atunci...

Zi de antrenament şi la „Unirea". Lot mare: 14 jucători. Ar fi fost 16, dar doi oameni din „vechea gardă" și-au cerut transferul. Azi, Ţenescu s-a hotărât să „cearnă oamenii" în prezenţa conducerii secţiei şi a clubului. Şi - ca să nu fie discuţii - a așezat de-o parte a fileului vechea garnitură de titulari, iar de cealaltă, cele patru noi achiziţii, plus primele două rezerve din fostul lot. Alcătuirea formaţiilor a stârnit zâmbete, dar acum, la ultimele mingi, nu-i mai arde nimănui de râs; „titularii" pierd cu 3-0! După ultimul punct, realizat de Brânzei, timişoreanul, fără bloc în faţă şi cu șase adversari transformaţi în spectatori, Ţenescu își trimite oamenii la vestiar; nu cu ei are treabă „la concluzii", ci cu cei chemaţi să-i valideze opţiunile, formulate scurt şi rezolut:

— Bănuiam că toată vara s-a cam stat, dar nu credeam că situaţia e chiar aşa de...

— Ceva - ceva s-a mai făcut, să nu dăm cu barda, că nu e cazul, îl întrerupe Stoiciu, preşedintele secţiei.

Fără să ridice tonul, Ţenescu pune lucrurile la punct:

— Atunci... cum e posibil ca o echipă vicecampioană să piardă „la zero" în faţa a şase jucători adunaţi pentru prima dată în acelaşi teren? Dacă nu ştiţi, să vă spun eu: Brânzei, Damaschin şi Popişteanu au muncit toată vara în lotul universitar, unde au format o linie; Drumaru, ştiind că vine la noi și dorind să se impună, a lucrat singur. Nu spun asta ca să mă scot pe mine-n faţă; reţineţi doar că s-au pregătit, aşa cum e normal să facă orice sportiv de performanţă! Ei, cei patru, au bătut azi, vă pot demonstra statistic, am notat autorii tuturor punctelor, pe

seturi; ceilalţi doi au fost umplutură... Cât despre titulari... suiţi-i pe cântar şi o să înţelegeţi de ce gâfâie după câteva sărituri! E admisibil?... Vicecampioni, şi să nu mai încapă în haine, când sezonul bate la uşă?

— Deci, pe cine vezi în primii şase? intervine Tabacu, preşedintele clubului.

— Nu ştiu. Cer încă 4-5 trialuri, în toate formulele posibile, cu dumneavoastră lângă mine. Hotărâm pe văzute. De pe acum pot spune însă că mă dispensez de Adam şi Căruntu. N-am ce face cu ei. Ceilalţi 12... muncă pe brânci, până ne lămurim ce poate fiecare. Dacă vreţi o părere - subliniez; deocamdată, o părere - doi-trei din foştii titulari au şanse să intre în formula cu care încep campionatul.

— Nu te pripeşti? Una e forma şi alta valoarea, intervine din nou Stoiciu.

— Lucrez cu toţi, vrea să încheie Ţenescu discuţia. Cine răspunde la comenzi, are uşa deschisă; cine nu... îmi trebuie cel puţin 10 oameni la fel de buni; asta e singura noastră armă în lupta cu Bârsan. Pentru că... să fie clar: locul II îl aveţi şi-l puteaţi păstra şi fără mine. Am venit pentru locul I; campioni sau... nimic! Ca un prim pas, v-aş propune ceva - nu numai dumneavoastră, conducerii, ci tuturor: din clipa asta să nu mai existe „jucătorii noştri" şi „veneticii". Indiferent de unde vin şi ce vechime au aici, dacă apără culorile noastre, sunt ai noştri, toţi. Cine şi cât joacă, asta va hotărî valoarea, ambiţia şi hărnicia fiecăruia.De acord?

Un murmur general de aprobare răspunde cuvintelor lui Ţenescu. Invitaţii la meciul de trial părăsesc tribunele cu sentimentul că, în sfârşit, echipa lor şi-a găsit omul de care avea nevoie.

Cât a fost cu băieţii, Bârsan a lucrat în linişte, uitându-şi gândurile. Calmul lor, cheful de muncă, umorul lui Sandu Pârlog i-au alungat frământările. Rămas singur, gândurile negre revin. Cum să stai un an în şase oameni? Te fereşti cât poţi, previi tot ceea ce se poate preveni, dar o întâmplare, un accident... Oamenii nu sunt maşini, necazurile vin nechemate, când nu te-aştepţi și de unde nici n-ai visat! „E clar: chiar din prima etapă, și Moşuleţ și Iordache trebuie să joace cel puţin un set pe meci, fiecare. Momentul intrării în teren trebuie să-i găsească pregătiţi"... Bârsan nu-şi poate explica ce anume îl determină să se gândească cu atâta insistenţă la rezerve; cert este că l-a cuprins teama, o teamă nelămurită.

Tot rumegându-şi gândurile, a ajuns în faţa blocului Mioarei. Parcă se mişcă perdeaua, la fereastra sufrageriei... Deci Ancuţa i-a pândit sosirea. Constatarea îl face să uite, din nou, toate grijile, și fără să mai aştepte liftul, o ia pe scări, voiniceşte. Fata îl aşteaptă, într-adevăr, cu uşa deschisă larg şi cu semnalul pregătit; când Bârsan păşeşte pragul casei, întâmpinat, ca întotdeauna, cu o bucurie debordantă, vocea Ancuţei se face auzită probabil nu numai de la bucătărie, unde Mioara trebăluieşte încă, ci şi din apartamentul vecin:

— Mama, la masă! A venit meşterul!...

Târziu, după cină şi mai ales după ce domnişoara Anca Nichituş a smuls promisiunea formală a musafirului - care nu mai e de mult musafir în casa ei - că o va lua cu echipa în prima deplasare din campionat, Mioara ascultă, uşor îngrijorată, noutăţile lui Bârsan. Spera să vină cu veşti bune, să-l vadă mai liniştit, dar după ce a glumit şi a râs cu fata, părând că s-a scuturat de griji în atmosfera tonică a căminului unde poposeşte întotdeauna ca într-o oază, bărbatul a căpătat, din nou, aerul de om preocupat, trădându-și adevărata stare de spirit. Mioara nu

l-a lăsat până nu i-a spus tot; acum, când ştie, îşi dă seama că va urma un an!...

— Nu se mai poate face chiar nimic? întreabă ea, convinsă că trebuie găsită, totuşi, o soluţie, altfel... îl cunoaşte bine pe Mitică, ştie că e în stare să se frăsuiască un an întreg, clipă de clipă, aşa ca acum, până când - vorba lui - se alege albă sau neagră.

— M-au chemat mâine, la federaţie, să mai luăm o dată efectivele, om cu om... Un pripăşit s-o găsi, din douăsprezece loturi divizionare, ca să-mi închidă gura, dar... ce să fac cu el?

— Pe rezervele tale... cam cât contezi?

— Răi nu sunt, dar... îmi trebuie mai mult. Omul venit de pe bancă trebuie să aducă echipei nu numai vigoarea şi prospeţimea jucătorului odihnit, ci mai ales încrederea celorlalţi în el. Asta e problema! La mine, orice înlocuire scade potenţialul, măreşte stress-ul, îi obligă pe cei din teren la un efort în plus. Dacă provoc teama de greşeală, plătesc prea scump odihna de câteva clipe a titularului... îmi trebuie un jucător de valoarea primilor şase; unul singur!

— Prişcu nu poate...? insistă Mioara.

— Când putea, n-a făcut-o. A contat pe abilitatea mea în racolări, pe care tu ţi-o imaginezi... A crezut că mă întorc de la Sofia doldora de oferte.

— E clar, izbucneşte în râs fără veselie Mioara, încercând să şi-l închipuie pe Mitică faţă-n faţă cu ipoteticul „partener de afacere”. Dacă pe tine te-a găsit Prişcu să rezolvi treburi de genul ăsta, m-am lămurit; bravo vouă! Dar... ia spune - schimbă vorba, deodată, ca sub impulsul unui gând atunci venit: de unde o cunoaşte Iuga pe Ivonne? E ceva între ei?

Bârsan face ochii mari.

— Ivonne? Asta cine mai e? Bruneta cu care a intrat atunci, la Capşa? Spunea că e o colegă...

— Eşti în urmă cu politica, monşer! Persoana de care-ţi spun are părul blond-platinat şi e asistentă la noi, la spital. Am văzut-o alaltăieri cu Radu, prin oraş. Întâmplător, o cunosc bine. Mi-ar părea rău să-i sucească minţile băiatului; n-ar fi la prima poveste de genul ăsta...

Văzând cum se adâncesc cutele de pe fruntea lui Bârsan, Mioara adaugă repede, regretând că a deschis discuţia:

— Nu te supăra că mă amestec, nu e treaba mea, ştiu, dar... mă gândesc şi eu în toate felurile, să nu iasă vreun necaz...

„Asta ar mai lipsi!” - îşi spune Bârsan, promiţându-şi să se lămurească rapid („chiar mâine!”). Nu de alta, dar puţini oameni ştiu atât de bine ca el ce se poate alege dintr-un bărbat orbit de dragostea pentru o femeie care nu-i merită sentimentul.

Cu toate eforturile lui Bârsan de a-şi ascunde îngrijorarea, şi mai apoi de a-şi reprima amintirea dureroasă a unei femei blonde şi frumoase, întruchipând pentru el ideea de destin nefast, cu toate strădaniile Mioarei de a-l scoate din starea ascunsă inabil, seara s-a desfăşurat sub semnul gustului amar: pentru ce a fost cândva şi pentru ce s-ar putea întâmpla dacă...

7. Startul

Arbitrul anunţă ultimele cinci minute de încălzire. Semnul intensifică ritmul atacurilor la fileu. Câţiva jucători au şi încheiat exerciţiul, pândind acum mingile pentru cele câteva servicii de probă, cu care pregătirile vor lua sfârşit. Peste cinci minute, aici, la Cluj, fluierul arbitrului va marca, pentru jucătorii lui Bârsan, startul „anului infernal”, la capătul căruia mica trupă de la „Înainte” (cea mai mică din întreaga divizie: opt jucători

şi un antrenor!) speră să cucerească din nou titlul naţional şi european. Toţi opt sunt la încălzire; pe bancă aşteaptă Prişcu, Ancuţa -invitată de onoare, conform promisiunii - şi, bineînţeles, meşterul.

Bârsan pare calm. Până adineauri, a şi fost. Chiar dacă ar fi păşit cu teamă în moderna sală a sporturilor unde sorţii au hotărât să „deschidă stagiunea”, primirea extraordinară a clujenilor l-ar fi liniştit. Când băieţii lui au intrat pe teren, drumul până la linia de trei metri, pentru salutul tradiţional, l-au parcurs printr-un coridor viu; de-o parte şi de alta, jucătorii-gazdă se constituiseră într-un fel de „gardă de onoare”, salutând prezenţa campionilor Europei în oraşul cu atât de vechi şi frumoase tradiţii în volei. În aceeaşi clipă, tribunele pline au izbucnit în aplauze şi urale, câteva sute de studenţi scandând, furtunos şi repetat, sub bagheta unui dirijor improvizat: „Înainte, înc-un an, campion european!” Aducând la bancă cele opt buchete şi umplând, astfel, braţele Ancuţei cu flori, Sandu Pârlog nu se poate abţine să nu-l „ciupească” pe Prişcu:

— Păstrăm florile până duminica viitoare, pentru Bucureşti, sau cumpără clubul altele? Cu copiii care să le ofere... aranjează Ancuţa!

Fata aprobă cu entuziasm; dacă trebuie, face ea rost şi de flori, numai să... Pârlog îi ciufuleşte părul tuns băieţeşte, apoi se grăbeşte să se întoarcă la datorie. Ultimele mingi de atac la fileu bubuie pe podea concomitent cu serviciile care au început să zboare între cele două margini ale terenului. O pasă înaltă de la Iordache îl înalţă pe Radu până acolo unde palmele blocajului advers nu ating niciodată balonul; sus, în aer, o mişcare scurtă, zvâcnită, adună tot trupul arcuit deasupra mingii. Urmează lovitura seacă, puternică, ricoşeul din podea, apoi... ce-a fost asta? Două servicii, pornite în aceeaşi clipă dintr-o parte şi alta

a terenului lovesc în aer mingea „executată” de Iuga, provocând un „carambol” foarte rar întâlnit pe vreun teren de volei: nu două, ci trei baloane se ciocnesc în aer! Derutat, Radu încearcă să se ferească de mingile ce sar besmetic şi să-şi controleze în acelaşi timp aterizarea din săritura care stârnise murmure de admiraţie în tribune. Talpa piciorului stâng întâlneşte, însă, nu parchetul sălii, ci una din mingi. Alunecând, corpul zboară spre înainte în timp ce spatele ia contact brutal cu scândura terenului de joc. O exclamaţie de spaimă izbucneşte simultan din mii de piepturi, apoi... linişte; o linişte nefirească. Bârsan şi Prişcu se reped în teren. Jucătorii - oaspeţi şi gazde -sunt ciorchine, în jurul trupului întins pe parchet. Iuga se ridică cu greutate, ajutat de Stratulat şi Băjenaru; roteşte uşor capul, ca pentru a-şi alunga o stare de ameţeală. Febril, Bârsan îi încearcă articulaţiile, apoi îi palpează spinarea, de-a lungul coloanei, întrebând mereu;

— Doare? Doare? Doare? Dar aici?

În câteva clipe, medicul delegat îşi intră în atribuţii. Iuga e condus cu grijă până la bancă, apoi examinat cu de-amănuntul. Nu, nu pare nimic serios; mai mult sperietura... A avut noroc. Bârsan e palid, parcă i s-a scurs tot sângele din obraji. Îl ţine pe Radu lângă el, deşi băiatul încearcă să-şi reia locul, alături de colegi.

— Stai liniştit. Ai răbdare câteva minute. Dacă nu apare nicio durere... mai vedem. Acum, nu.

După ce anunţă noua formulă de echipă la foaia de arbitraj, Bârsan se aşează din nou pe bancă, lângă Prişcu, Ancuţa şi Iuga. Cu capul în mâini, priveşte fix parchetul verde-oliv, exact culoarea pardoselii de pe care, cu ani în urmă, prietenii l-au ridicat spre a-l instala pe targa salvării, după care... Nu, nu vrea să-şi aducă aminte şi, mai ales, refuză imaginea lui Iuga

într-un corset alb, de gips; vrea să alunge coşmarul amintirilor care nu mai sunt amintiri, pentru că, în tabloul halucinant, oferit de memorie, bărbatul ce se chinuie să-şi recapete vlaga, să-şi mişte fiecare articulaţie cu un dram mai mult decât ieri, luptându-se disperat cu cârjele, cu ţarcul, cu bara, cu greutăţile, strângând din dinţi la elongaţii şi extensoare, nu mai este Bârsan, ci Radu, băiatul pe care el...

— Meştere, vă rog!... N-am nimic, lăsaţi-mă să...

— Nu te mişti de lângă mine, auzi?

Bârsan se sperie de propria-i voce. Articulează cuvintele cu greutate, le pronunţă răguşit, strident, ca un om şocat. Într-o clipă, n-a mai rămas nimic din buna dispoziţie a începutului festiv; starea de bine, atmosfera sărbătorească s-au spulberat pentru omul şi aşa predispus să se gândească în primul rând la necazuri şi ghinioane, circumspect cu veştile bune, deschizându-şi greu baierile inimii pentru bucurie, ca şi cum bucuria ar fi fost lăsată pe lume pentru alţii, nu pentru el. Când l-a văzut pe Radu căzând, i s-a tăiat respiraţia, dar după ce a trecut primul val de frică, nelegat decât de sănătatea şi binele băiatului, Bârsan începe să simtă cum se instalează şi creşte în el o stare veche, ciudată, încercată şi ca jucător, în teren, dar mai ales pe bancă: spectrul eşecului. Momentele acestea de anxietate nu şi le-a putut explica, şi nici să le învingă sau să le alunge din suflet n-a fost în stare vreodată. Le-a trăit în faţa unor adversari puternici ori modeşti. Adversarii şi spectatorii îl priveau cu invidie sau cu admiraţie („ce-i pasă lui Bârsan; e liniştit, merge la sigur!”), dar el, marele favorit, se frământa, strângea pumnii pentru băieţii din teren, cu inima bătând besmetic, uitând subit toate argumentele logice: plusul de valoare al jucătorilor săi, „cota” echipei, experienţa, munca investită, dovezile - nenumăratele dovezi - de forţă morală, putere de mobilizare în momentele

de cumpănă etc, etc... E adevărat, echipa lui e „mare favorită”, n-a mai cunoscut înfrângerea de nu mai ţine minte când, dar... ce echipă - în volei sau în alt sport - a reuşit să evite eşecul la nesfârşit? El, Bârsan, s-a aflat în teren, de partea cealaltă a fileului, când voleibaliştii sovietici - în acea vreme lideri autoritari ai tuturor clasamentelor europene şi mondiale - au pierdut cu 3-0 în faţa echipei noastre, încheind în nici 70 de minute uluitoare, o supremaţie de mulţi ani.

Ce s-a întâmplat atunci, exact atunci, cu jucătorii obişnuiţi doar să învingă? Ce n-a mai mers? Ce s-a rupt în acea zi într-un angrenaj construit cu migală, perfect pus la punct şi mereu învingător? De-atunci, din clipa în care colegii, fericiţi, îl îmbrăţişau şi se îmbrăţişau, Bârsan se tot frământă, încercând să priceapă resorturile intime ale eşecului-surpriză. Cum şi de ce? Şi - mai ales! - cât depinde de tine, antrenor, ca să eviţi clipa eşecului sau să o amâni... cât? Să împingi pragul... până unde? Prin ce mister, luni şi ani la rând, câţiva oameni sunt capabili să-şi sincronizeze perfect voinţele şi puterile, pentru ca, într-o zi -niciodată ştiută dinainte! - cineva să cedeze, fisura să apară, provocând...

Ridică privirile din podea. Vrea să-şi vadă băieţii, simte nevoia să le cântărească mişcările, să-i judece prin comparaţie cu adversarii, să-şi recapete încrederea din siguranţa execuţiilor cu care campionii Europei încântă publicul chiar şi la încălzire.

De alături, Prişcu - observator atent - îi prinde mâna, şoptindu-i cu tonul de „glumă serioasă” instaurat de ani de zile între el şi Bârsan ori de câte ori preşedintele vrea să atace un subiect delicat:

— Iar te-au apucat spaimele? Fă economie de spaime, Mitică! Păstrează-le pentru Ţenescu, pentru cehi sau pentru cine ne-or mai hărăzi sorţii!...

Antrenorul zâmbeşte, chinuit. Nu el cheamă frica. Sunt momente când ştie bine că ea n-are niciun temei; acum, de exemplu... Dar cu cât logica pledează pentru calm şi certitudine, cu atât...

Un fluierat lung, urmat de altul scurt şi strident, dă semnalul primului serviciu. Toată echipa lui Bârsan e în poziţie de primire. Pe bancă, Iuga şi Iordache se apleacă şi ei, uşor, înainte, îndoind genunchii şi pregătind mâinile în mod reflex, întocmai cum şoferii obişnuiţi cu volanul, când stau pe scaunul din dreapta, pun involuntar „frâne” - evident inutile - înfigându-şi piciorul în podeaua maşinii simultan cu şoferul ce acţionează pedala de frână. Mingea porneşte din mâna clujeanului, depăşeşte fileul razant cu banda şi cade între Băjenaru şi Stratulat, fără ca vreunul dintre ei să fi schiţat măcar un gest de preluare. Punct! Tribunele reacţionează prompt, încurajându-şi echipa. Cei doi „vinovaţi” ridică mâna spre coechipieri, dar mai mult spre banca de pe care Bârsan îi priveşte cu reproş. De-alături, Iuga şopteşte, rugător:

— Meştere, lăsaţi-mă să intru!...

O clipă, Bârsan e tentat să ceară schimbare, dar imediat îşi reprimă intenţia. „Am ratat o preluare; atât! Şi e prima minge... Ca să nu-şi piardă încrederea în ei, trebuie să nu mi-o pierd eu!” Drept răspuns, mâna dreaptă a antrenorului îl fixează pe Radu, pregătit să se ridice şi să intre în teren. Fluierul arbitrului dă curs celui de al doilea serviciu. Mingea, lovită exact ca în faza anterioară, descrie aceeaşi traiectorie ciudată, joasă, chinuindu-se parcă să nu atingă banda fileului, ceea ce reuşeşte din nou, ca prin minune; acum, ea nu mai întâlneşte însă podeaua, ci mâinile lui Pârlog, arcuit într-un plonjon superb. Din căuşul palmelor lui porneşte pasa înaltă, exact pe fileu, unde adversarii sunt spectatori, aşteptând - conform uzanţei - intrarea ridicătorului, apoi pasa,

apoi... Moşuleţ zvâcneşte scurt şi, fără blocaj în faţă, schimbă violent traiectoria balonului, „îngropându-l" în terenul advers cu o lovitură cu care vrea, parcă, să-şi justifice intrarea în primii şase. Tribunele se animă din nou, răsplătind cu aplauze atacul-surpriză ce nu rămâne o fază izolată, ci prefigurează - ca un eşantion decupat dintr-o serie - desfăşurarea întregului set. Pentru că, după serviciul lui Stavru, după preluarea clujenilor şi atacul lor, amortizat la blocaj de Bujor şi Băjenaru, plonjonul lui Stratulat înseamnă, din nou, pasă ideală pentru Sandu Pârlog, care aduce primul punct echipei sale cu o execuţie la fel de precisă, în faţa unui adversar la fel de nepregătit, obişnuit să considere preluarea din plonjon un mod de a „salva" mingea, nu de a oferi pasa decisivă cu precizie matematică. După câteva minute, la 15-5, când echipele schimbă terenul, Bârsan - în sfârşit - e calm; ştie cum vor curge seturile următoare, dar, mai ales, înţelege că n-a muncit degeaba.

Până azi, două arme i-au asigurat succesul: blocajul şi - mai ales - forţa de atac, dar un atac „cinstit", clasic, construit pe cele trei faze obligatorii: preluare, ridicător, trăgător. Acum, cele mai multe puncte le-a adus surpriza. „Lecţia japonezelor" a început să dea roade, simplificând construcţia şi oferind atacantului porţiuni largi de fileu fără blocaj, ceea ce - la detenta jucătorilor lui Bârsan - înseamnă punct sigur. Ani de zile, meşterul le-a interzis băieţilor săi să rişte. A construit totul inginereşte. Aşa s-a născut jocul ordonat, metodic şi eficace, bazat pe trei principii de fier. Primul: blocajul propriu trebuie să existe întotdeauna, să se înalţe cât atacantul advers, simultan cu el şi să închidă toate culoarele. Doi: omul de atac trebuie să sară mai sus decât blocajul adversarului şi să lovească năprasnic, fără drept de apel. Trei: toată lumea blochează, preia, pasează, atacă - deci, niciun jucător nu este „mână moartă" în vreuna din

fazele jocului. Până la Universiadă, Bârsan n-a crezut în voleiul acrobatic; s-a ferit de procedeele cu procent ridicat de risc, cerând întotdeauna soluţia cea mai sigură, pasa cu degetele, mizând totul pe săritura, forţa şi exactitatea omului de la fileu, acolo unde toţi cei şase jucători ai săi se simt ca peştele în apă. Azi, meciul de la Cluj are valoarea unui test: să-i spună, adică, ce se poate obţine renunţând la aceste reguli.

— Cum te simţi, mânzule?

Crezând că întrebarea e un mod de a-l pregăti să intre în setul al doilea, Radu sare de pe bancă.

Bârsan îi face semn să se aşeze.

— Nu, nu încă... Te-am întrebat cum te simţi. Vreo durere, ceva? Ameţeală? Nu, nimic din ceea ce se teme meşterul.

— Atunci... ia o minge şi încălzeşte-te cu Iordache. Bagă de seamă: nu forţezi. Doar pase.

— Joc setul doi? întreabă Radu, bucuros, în timp ce privirile îi fug spre o zonă a tribunei, iar mâna dreaptă parcă schiţează, fără prea multă decizie, un gest de salut.

— Te încălzeşti. Pe urmă, vedem...

Arbitrul fluieră începutul setului. Gazdele, parcă desmeticite din şocul surprizei, fac eforturi disperate să țină pasul cu campionii şi mai ales să „se agațe” de jocul acesta atât de puţin obişnuit pe terenurile noastre. Blocajul se grupează mai rapid, înțelegând că atacul poate veni în orice clipă, din orice minge. Stimulaţi de exemplul jucătorilor lui Bârsan, clujenii plonjează și ei după toate baloanele, prelungind fazele de joc— spre bucuria spectatorilor, care-i încurajează frenetic. Iritaţi de evoluţia jocului, campionii forţează, dorind cu orice preţ să restabilească diferenţa din primul set, dar.., o preluare de jos a lui Stavru pune mingea în mâna unui clujean, care „n-o iartă”. Greşeşte,

apoi, Stratulat, aproape la fel. După recâştigarea serviciului, e rândul lui Moşuleţ să justifice vechile rezerve ale lui Bârsan faţă de pasa fără degete; preluarea lui oferă mingea adversarilor, care profită şt punctează. Echipele merg „cap la cap” până la 6-6, când Bârsan se ridică, cerând primul timp de odihnă. De pe margine, Iuga se apropie în fugă, dar un gest al antrenorului ii trimite din nou la încălzire.

— Nu aşa, copii, spune meşterul cât poate de calm. Se vede că nu ştim bine lecţia... Fără panică şi fără pripeală, vă rog! Ce încercăm noi, se obţine greu; o echipă nu-şi schimbă jocul în două luni.

— Primul set a mers, îndrăzneşte Pârlog.

— Pentru că am jucat singuri! Când au înţeles, uite că nu mai merge! Au şase puncte; patru le-au făcut din pasa noastră! Cum, adică: muncim pentru adversar? Preluarea „de jos” e nesigură, ăsta-i adevărul. Până învăţăm, facem ce ştim bine. Avem nevoie de fiecare set şi de fiecare punct. Deci: preluare controlată, pasă cinstită, atac fără întoarcere. Nimeni nu riscă, nimeni nu greşeşte. Jocul nostru. Clar?

La reluare, „maşina de volei” a bucureştenilor, repusă pe făgaşul îndelung exersat, macină fără cruţare vânzoleala - acum fără spor - din terenul advers, adunând punct după punct. Ca la comandă, de-o parte a terenului a dispărut greşeala; mingea circulă fără abatere pe trasee perfect cunoscute, atacul - construit în trei timpi, dar cu precizie de ceasornic - se dovedeşte de nestăvilit iar blocajul campionilor, de netrecut. Spectacolul s-a mutat la fileu, acolo unde pasa clasică, înaltă, exact de-asupra benzii, pune în valoare detenta jucătorilor lui Bârsan. Când atacă clujenii, patru mâini aşezate exact unde trebuie se opun loviturii, mărind zestrea de puncte a bucureştenilor. Setul se încheie cu 15-8, sub privirile unui public contrariat nu atât de

scor, cât de „schimbarea la față” a campionilor. Care le este, de fapt, jocul?

Ciudat... în loc să-l bucure, revirimentul îl încruntă pe Bârsan. Acum, chiar nu mai știe ce merită făcut.

Parcă exprimându-i frământarea, Prișcu spune, clătinând din cap:

— O să-i zăpăcești, Mitică! La un moment dat, vor încurca borcanele...

Așa este; „meșterul” știe bine că nu poți fugi după doi iepuri, trebuie să te decizi, să gândești bine și să mergi pe-un drum, până la capăt, altfel... „Iuga. Unde e Iuga? Trebuie încercat și cu el în teren, poate că Radu...” Un semn - și „mânzul” vine în fugă, aducându-l și pe doctorul sălii, fost voleibalist și el, gata să se pună garant pentru capacitatea de joc a băiatului. Bârsan se hotărăște rapid.

— Moșule, îți mulțumesc, ai fost la înălțime. Setul trei intrăm cu mânzul. Încercăm din nou „varianta japoneză”, dar... atenție: continuăm cu ea numai dacă țineți adversarul sub șase puncte. Cum începe bâlbâiala și zăpăceala, vă trec pe trei timpi, clasic.

Băieții își ocupă locurile în teren pentru setul-test, în timp ce Prișcu, obsedat de gândul formulat înainte, toarnă gaz pe focul dilemelor lui Bârsan:

— Și dacă nu merge?

— Am spus: o luăm „bătrânește”, din nou.

— Iar eu te întreb: dacă știm bine o lecție, cu care n-am pierdut în trei ani niciun meci, de ce încercăm alta?

— Pentru că mâine sau poimâine, ce știm nu mai ține! Țenescu a văzut și el voleiul japonezelor și sunt convins că, acum, muncește la el de-i ies ochii! Și chiar dacă nu-i va merge lui o să le meargă cehilor, rușilor, polonezilor sau mai știu eu cui... Ăștia ne așteaptă în Cupă!

De alături, Ancuţa - venită la Cluj ca la un fel de serbare, ceea ce pentru ea chiar şi este - priveşte uimită la cei doi bărbaţi care se frământă, discută, se contrazic, deşi este limpede că echipa lor va câştiga, în timp ce învinşii par calmi, senini, pe banca lor nu se îngrijorează nimeni, antrenorul nu e încruntat ca meşterul... Ciudaţi sunt, uneori, maturii!

Setul trei începe cu un iureş al bucureştenilor, oprit - sau mai exact întrerupt - la 0-9 printr-un timp de odihnă, cerut de tabăra clujeană. Odihnă... după ce? Gazdele n-au mai apucat, de fapt, să joace, deşi acum ştiau că orice preluare poate fi pasă de atac, deşi antrenorul le-a cerut blocaj la orice fază şi alarmă permanentă în linia doua. O singură dată, „ciunga" lui Băjenaru n-a vrut să trimită balonul exact acolo unde era aşteptat, respingându-l necontrolat, cu o traiectorie atât de înaltă şi laterală, încât ar fi descurajat pe oricine. Tocmai asta l-a incitat, însă, pe luga. Aproape de pe loc, a ţâşnit - cu mişcarea explozivă, caracteristică lui - propulsat de morişca braţelor şi de foarfeca ciudată, ca o zbatere, a picioarelor, interceptând mingea acolo unde părea că nu mai poate fi ajunsă şi trimiţând-o necruţător în terenul clujenilor, la câteva palme de marginea opusă. Execuţia incredibilă a bucureşteanului, rămas câteva clipe în aer, la înălţimea arbitrului din scaun, stârneşte un ropot de aplauze. Trăsnea, antrenorul clujenilor, bate din palme, entuziasmat, şi odată cu el, adversarii de pe bancă, apoi cei din teren omagiază în acelaşi fel reuşita de excepţie. Modest, Radu primeşte cu capul şi privirile plecate manifestaţia de simpatie, până când Sandu Pârlog îi şopteşte:

— Salută publicul, mânzule! Nu vezi că eşti pe post de artist? I-ai vrăjit!...

Băiatul priveşte tribunele; caută reperul neidentificat până acum, deşi a mai încercat şi de pe bancă, la încălzire: un cap blond-oxigenat, cu părul tuns scurt. Iată, i se pare că-l zăreşte şi, ca urmare, schiţează un gest timid, aducând a salut. Pârlog, amuzat, îl îndeamnă cu voce tare:

— Curaj, curaj...

La 9-0, şi după un asemenea joc, Bârsan... ce să le mai spună alor lui? Un singur lucru îl preocupă acum: Iuga.

— Radule, poţi?

— Nicio problemă, meştere, răspunde băiatul, cu faţa îmbujorată de succes.

— Dacă mai forţezi, te scot!

La auzul ameninţării, Pârlog - în vervă - împreunează mâinile către antrenor, implorându-l, în hazul băieţilor:

— Fie-vă milă de spectatoarele blonde, meştere! Ce se fac ele, fără Iuga în teren?

Radu roşeşte mai tare, privind insistent podeaua. Înseninat, Bârsan îi ciufuleşte părul, cu gestul a cărui semnificaţie ciracii lui o cunosc perfect: meşterul e mulţumit. În clipa asta, chiar este, şi nu se sfieşte să le-o spună:

— Bine, copii... Cam aşa ar trebui să arate jocul. Să vă văd mai departe... Băjenare, ai greşit preluarea corectată de Radu, însă nu eşti tu cel mai vinovat; minge neatinsă de blocaj, în terenul nostru? Asta nu se poate! Acum... gata, la muncă. Pentru fiecare punct sub şase, dau o ciocolată.

— O bere nu merge, meştere? încearcă Pârlog marea cu degetul.

— Bere... la pensie, alcoolicule! râde, în sfârşit, Bârsan cu toată gura, întorcându-se la bancă sub privirile fericite ale Ancuţei, care pierduse speranţa de a-şi vedea idolul destins în timpul acestui meci, unde - culmea! - câştigă la scor... La

11-0, când clujenii cer schimbare de jucător, Prişcu se apleacă la urechea lui Bârsan, şoptindu-i uşor încurcat:

— Ai avut dreptate, Mitică... Morişca asta, când merge, nici dracu n-o mai poate opri!

— Dar şi când nu merge! - oftează cu năduf Bârsan. Parcă pentru a-i da dreptate, mingea servită de băieţii lui revine „bubuită" prin surprindere, găsindu-l nepregătit pe Bujor, care,din plonjon, o „pune" în mâna unui clujean, oferind gazdelor, plocon, singurul lor punct - punctul de onoare.

— Vezi? izbucneşte Bârsan. Asta e „ciunga"! Te omoară! Din atacul tău, se-ngraşe adversarul...

— Halal grăsime! E 11-l, Mitică, încearcă Prişcu să-l aducă la realitate. O greşeală, într-un set!

— Două: Băjenaru şi Bujor. Iar setul... nu e terminat.

— Bine, două, consimte Prişcu, exasperat . Disputa de pe bancă - purtată, ce-i drept, în şoaptă - se stinge, acoperită de aplauzele tribunelor. La un serviciu în fileu al bucureştenilor, clujenii răspund cu o „rotativă" pe cât de puternică, pe atât de bine plasată: la două palme de colţul terenului. Pârlog n-a mai avut timp decât să zboare prin aer, într-un plonjon acrobatic, şi să bage pumnul mâinii stângi între balon şi parchetul sălii. Din mâna lui Sandu, mingea sare spre tavan, oprindu-se la câteva palme de unul din tuburile de neon, apoi cade, învârtindu-se cu un efect ciudat. Stavru, pe fază, vine la pasa de atac, dar Iuga se precipită şi el, catapultându-se într-una din săriturile ce i-au făcut faima şi lovind balonul cu sete, ca şi cum s-ar afla deasupra fileului, nu în dreptul liniei de fund. Cine s-ar fi apărat, la o asemenea fază? Cum să ghiceşti traiectoria „ghiulelei", spre a alege zona săriturii la blocaj? Pentru a doua oară, Radu e răsfăţat de tribune - sensibile, întotdeauna, la cei ce joacă şi pentru spectacol. Prişcu trimite şi el felicitări spre teren, cu

palmele împreunate deasupra capului. Cât despre Ancuța, ea aplaudă mai puternic decât cei mai înfocaţi suporteri. Numai Bârsan face un semn de avertizare către Iuga. I-a spus să nu forţeze, de ce nu ascultă? Băiatul înţelege şi ridică mâna; gata, s-a potolit...

După nici trei minute, se joacă ultimul punct. Îl câştigă Pârlog, cu o execuţie menită, parcă, să demonstreze că Radu nu deţine monopolul săriturilor-minune. Mingea, lovită mult deasupra celor şase mâini înălţate la blocaj, cade aproape perpendicular, la nici doi metri în spatele apărătorilor clujeni, punând capăt unui duel devenit inegal. Echipele salută publicul, campionii culeg ultimul ropot de aplauze. Cei doi antrenori îşi strâng mâinile, lângă tuşe, în acelaşi timp cu elevii lor, în teren. Trăsnea, conducătorul tehnic al studenţilor, spune cu admiraţie nedisimulată:

— Meştere, nu văd cine te poate încurca anul ăsta, la noi... Joci alt joc! Ce le-ai făcut? Bârsan zâmbeşte. „Ehei, dac-ai şti cât costă noutatea asta!..."

Prişcu şi Ancuța întrerup discuţia celor doi antrenori. Fata vrea să vadă oraşul, Prişcu - să fixeze programul orelor pe care le mai au de petrecut în Cluj aşa, fără grija meciului, ba chiar cu bucuria unui început promiţător. Trăsnea nici nu concepe să se sustragă îndatoririlor de gazdă; a pregătit totul, băieţii sunt aşteptaţi cu prânzul, iar meşterul, fata lui (apelativul a făcut-o pe Ancuța să se strângă lângă Bârsan, iar pe bărbat să roşească până-n vârful urechilor) şi preşedintele, dacă au o clipă liberă şi vor să-i onoreze casa... Da, desigur; când băieţii termină duşul... Iată-i că vin. Iuga e primul. Se apropie de Bârsan, căutându-şi cuvintele, cu un aer nesigur.

— Meştere, v-aş ruga ceva...

La gestul de încurajare al antrenorului, băiatul continuă:

— Să mă învoiţi, dacă se poate...

Bârsan îl priveşte înţelegător, deşi nu fără un dram de mirare.

— De acord. 15,45 în gară; la 16 - pleacă trenul.

— Eu... vedeţi... aş veni cu rapidul de noapte, dacă se poate, răspunde Iuga, cuprins din nou de stânjeneala cu care se întorsese de la vestiar. Mâine sunt la şcoală, după masă la sală, adaugă băiatul repede, ca o justificare.

— Deci... pierzi o noapte?

— Nu, meştere, am vagon de dormit, continuă Radu discuţia cu tot mai multă dificultate, ocolind privirile antrenorului.

„Aşadar... treaba e gândită de mult! Eu, cel care trebuie să zic da sau nu, sunt pus în faţa faptului împlinit! Consimţământul meu a fost considerat o formalitate...” Însolitul situaţiei și mai ales faptul că tocmai Iuga este cel în cauză, îl nelinişteşte şi-l irită. Încearcă să nu-şi trădeze starea de spirit, dar nici de data aceasta jocul nu-i iese; privirile sale brusc posomorâte şi încărcate de reproş îl fac pe Radu să regrete că a îndrăznit. Mai mult pentru a-şi ascunde tulburarea şi a câştiga timp, Bârsan se pomeneşte întrebând:

— Rude? Băiatul neagă.

— Prieteni? Obligaţii?

Radu tace în continuare, de data aceasta fără niciun gest lămuritor. După câteva clipe lungi şi dificile pentru amândoi, vocea lui Iuga se face auzită, trădând dublul regret de a-şi fi supărat antrenorul fără măcar să-şi rezolve problema:

— Nu-i nimic, meştere. Dacă nu se poate...

Tonul, faţa băiatului, aerul confuz, mâhnirea ce i se citeşte în ochi, toate la un loc îl fac pe Bârsan să-şi regrete reacţia, ba chiar să şi-o judece aspru. „Am ajuns un satrap! Mi-e frică şi de umbra mea! Îi chinui şi pe ei, mă chinui şi eu... pentru ce? E om în toată firea; are o treabă, o nevoie, un interes, îl priveşte ce”.

— Ba se poate, mânzule. Ne vedem la sală. Ai grijă de tine! Brusc, amintirea accidentului îi încreţeşte din nou fruntea. Spune, te resimţi? Ceva, dureri?...

— Nimic, meştere. Vă mulţumesc! - răspunse Iuga cu bucurie aproape copilărească, pornind ca din puşcă spre ieşire, unde -odată cu apropierea lui, - din umbra unui ungher al holului se desprinde o siluetă feminină, îndreptându-se la fel de grăbită către uşa mare şi grea a sălii. Când femeia păşeşte afară, la braţul lui Radu, soarele amiezii îi luminează părul galben-pai, făcându-l să strălucească, deşi tunsoarea este scurtă, podoaba capilară părând mai degrabă frizura unui adolescent puţin excentric. Bârsan priveşte în urma celor doi cu un sentiment ciudat. Ceva nedefinit, ca o premoniţie, îl face să regrete uşurinţa cu care a spus da. „Prostii”— mormăie Bârsan, întorcându-şi capul spre Ancuţa şi pregătindu-se de plecare.

...După o scurtă plimbare prin oraşul superb - mai ales acum, la început de toamnă -, o masă bună, o vizită pe fugă la Mişu Trăsnea şi o călătorie cu rapidul în buna dispoziţie generală, toate la un loc lăsând Ancuţei Nichituş amintirea unei zile extraordinare, „caravana” voleibaliştilor campioni descinde în Capitală, unde - în ciuda orei înaintate - „informatorii” lui Sandu Pârlog aşteaptă la peron, cu veşti proaspete. „Unirea” a câştigat tot „la zero”, acasă: 15-11, 15-7, 15-5. Cineva întreabă cum au mers băieţii lui nea Lucică.

— Vioi, răspunde martorul ocular, un nelipsit al meciurilor de volei.

— Periculoşi? aruncă altcineva.

— Mai buni ca anul trecut - în orice caz, vine răspunsul. Pârlog conchide:

— Deci... au şanse mari la locul II !

Pe voia bună provocată de verdictul lui Sandu, grupul se destramă, fiecare apucând-o spre casă. Parcă mai timidă acum,

când se apropie sfârşitul călătoriei, Ancuţa păşeşte tăcută alături de Bârsan, strângându-se lângă bărbatul care o sprijină protector, simţindu-i nesiguranţa, dar punând-o pe seama oboselii. Într-un târziu, fata se hotărăşte să rişte întrebarea îndelung pregătită:

— Meştere... mă mai iei?

Drept răspuns, Bârsan se opreşte şi, cu un gest spontan, o strânge la piept cu dragoste dar şi cu obida omului care şi-a dorit din răsputeri să fie tată, fără să fi avut parte de o asemenea bucurie. Apoi, cu Ancuţa purtată pe sus, ca o povară scumpă, susţinută şi protejată de braţele sale vânjoase, îşi continuă drumul spre casă.

8. Apare o problemă

„Nu răspunde nimic! Numără până la zece, respiră adânc, linişteşte-te, gândeşte bine ce spui înainte de a deschide gura!". În zadar încearcă Bârsan să-şi impună calmul. Cuvintele lui Iuga i-au tăiat răsuflarea. Cum, adică? Dintr-o dată, „meştere, ştiţi... eu... mă căsătoresc"! Gândurile i se învălmăşesc şi nici măcar ochii larg deschişi ai băiatului care-i caută cu insistenţă privirea, implorând o vorbă de răspuns, nu pot opri avalanşa întrebărilor năucitoare. Cum să se însoare Radu cu o femeie pe care nici n-o cunoaşte ca lumea, iar el, Bârsan, cum să-i spună că - din păcate sau din fericire - Mioara o ştie bine? Şi chiar de n-ar fi aşa... student în anul al III-lea, cap de familie? Bărbat, să te ţină nevasta? Şi ce nevastă!? Adică, să vină o... o... Ivonne... dar, mă rog, cine este Ivonne să i-l răpească pe Radu? Şi de ce tocmai acum, când...? Familia! Oamenii erau liniştiţi, îşi ştiau băiatul pe mâinile unui vrâncean de-al lor, feciorul pădurarului din

Frăsinet care, până azi, nu şi-a călcat cuvântul că va avea grijă de Radu, însă acum.., ce să-i spună bătrânului Iuga? Întrebările năvălesc fără să-i lase lui Bârsan o clipă de răgaz, să răspundă ceva, orice, băiatului speriat de violenţa reacţiei mute a celui considerat, întotdeauna, nu numai antrenor.

„Ce să fac? Dacă torn tot ce gândesc şi ce ştiu, cu vorbele mele bolovănoase, cu neputinţa mea - fir-ar blestemată! - de a îndulci adevărul sau de a-l spune pe jumătate, atât cât să nu supere şi să nu rănească, îl jignesc şi n-o să mă ierte toată viaţa. Dacă tac... dar cum să tac? Cum voi justifica tăcerea mai târziu, când se va desmetici - pentru că orice stare de inconştienţă se termină odată, şi atunci?...” Bărbatul încercat de viaţă din plin se chinuie să-şi calce pe inimă, să-şi destindă faţa şi să găsească un cuvânt bun sau măcar neutru, să rostească una din multele expresii banale, uzitate în asemenea ocazii. „Poate-i trece”, vrea Bârsan să se amăgească singur. „Şi dacă de aici, de la mine, pleacă să depună actele? Cum să-l las?”. Încearcă să deschidă gura, să spună ceva, dar un gând îi opreşte cuvintele pe buze. „Dacă mie mi-ar fi spus cineva, acum nu ştiu câţi ani, că Floricel nu e femeia potrivită pentru mine, să nu cumva să fac prostia de a mă însura cu ea... ce-aş fi răspuns? Nu l-aş fi trăsnit?” În aceeaşi clipă, mai puternică decât toate gândurile şi dilemele, din străfundurile amintirilor ţâşneşte imaginea unui apartament gol-goluţ, despuiat de orice semn că ar fi fost cândva locuit; imaginea parchetului luciu, a zidurilor goale, a boccelei cu haine de pe colţul canapelei rămasă ca prin minune, amintirea ruşinii cumplite, trăită în cadrul uşii, sub privirile prietenilor uluiţi. „Poate să creadă ce-o vrea. Mai bine să mă considere duşman sau câine acum, decât să mă blesteme atunci, că l-am lăsat...”

— Radule, îţi dai seama ce faci?

Iuga se frământase mult până să vorbească. Nicio clipă nu şi-a imaginat o asemenea reacţie. O încrâncenare de om lovit pe nedrept în cea mai sensibilă zonă a sufletului, exact de către cine nu s-a aşteptat, îl amuţeşte, împiedicându-l să rupă tăcerea, să spargă tensiunea ce s-a instalat pentru prima dată de când se ştie între el şi meşterul său. Tot Bârsan găseşte puterea de a articula un cuvânt, fără că nimerească, însă, ieşirea din impasul în care l-au împins vorbele rostite:

— Ivonne?

Radu confirmă, cu aplecarea repetată a capului - gest atât de familiar antrenorului.

— O cunoşti? întreabă din nou Bârsan. Gândeşte-te bine: o cunoşti?

— O iubesc.

— Ştiu, măi băiete, dar eu te-am întrebat altceva! Şi Arvinte, colegul tău de la baschet, a iubit-o pe femeia care i-a devenit soţie împotriva sfaturilor şi hotărârii părinţilor. Ce-a ieşit, ai văzut.

Băiatul tace, privind duşumeaua sălii, aşa cum a făcut din clipa în care a înţeles poziţia lui Bârsan.

Ascultă, suportând torentul de cuvinte ce se revarsă asupra lui.

— Cu taică-tău ai vorbit? Ce-o să spună nea Vasile, când te-o vedea cu nevasta de mână, în casa lui? El te ştie la carte, Radule, şi la volei, în grija mea, să-ţi croieşti un drum în viaţă, nu să te-nfunzi înainte de a-ţi lua zborul... Ai încă doi ani de şcoală, şi cu ăsta, de-abia început, trei. Trei ani, pricepi? în care nevasta o să-ţi ceară bani, haine, mâncare, casă, distracţie, concediu, plimbare, vizite, cărţi; e femeie tânără şi vrea să trăiască. Cu ce?

— Are salariu, munceşte... încearcă Radu, timid, să oprească dezlănţuirea antrenorului.

— Ea; dar tu? Ai curaj să trăieşti într-o casă în care femeia e bărbatul, iar tu... ce mai eşti tu, atunci? Şi pe urmă... ştii că a mai fost măritată? Cam repede a ajuns la divorţ!

Faţa lui Iuga se încruntă, maxilarele i se strâng, scrâşnit, arătând cât de mult îl costă tăcerea. Dacă i-ar vorbi astfel altcineva, oricine altcineva... își stăpâneşte, totuși, răspunsul, uitându-se însă drept în ochii antrenorului care încearcă să-i transmită din priviri ceea ce nu reușește cu graiul său de om nedeprins cu răsucitul vorbelor.

— Radule, te rog să mă crezi, nu-ţi trebuie ţie, acum... Sau, măcar, nu te grăbi! Mai gândeşte-te, mai stai... S-o cunoşti, să ştii ce fel de om este, dacă vă potriviţi, dacă vreţi același lucru de la viaţă...

Vocea lui Bârsan s-a muiat, alarma de la început este acum durere de părinte ameninţat în tot ce are mai scump: destinul copilului său. După câteva clipe, adaugă aproape în şoaptă, umilit că trebuie să invoce el argumentul pe care Iuga ar fi trebuit să-l descopere singur:

— Îți vorbeşte un om lovit de viață. Așa am crezut și eu: că e suficient să iubeşti, să oferi femeii de care te-ai îndrăgostit tot ce ai şi ce eşti, să-ţi confunzi existenţa cu a ei, să nu ştii altceva decât binele şi fericirea ei...

Încălzit, o clipă, de tremurul vocii lui Bârsan, Radu întreabă - cu tonul pe care și l-ar fi dorit pentru întreaga discuţie dintre el şi antrenor:

— Se poate altfel? Se poate construi altfel o familie?

— Nu, Radule; numai aşa. Aici... ai dreptate. Dar cu o condiţie: femeia să merite sentimentul şi să răspundă la fel, să fie demnă de iubirea și de respectul tău...

Vocea băiatului se înăspreşte din nou.

— Asta, meştere... daţi-mi voie să ştiu mai bine decât oricine. Oricum, vă cer permisiunea să lipsesc mâine, să vorbesc şi cu tata.

Bârsan tace, aprobând rugămintea cu gestul mut, neputincios, al omului care şi-a epuizat argumentele şi e gata să lase totul la voia întâmplării; cum o fi să fie... Radu mulţumeşte, salută rece, oficial, şi porneşte grăbit către ieşirea sălii, urmărit de privirile cătrănite ale antrenorului.

...Singur pe platforma din spate a troleibuzului aproape gol, la ora târzie la care se îndreaptă spre centru, după antrenament şi mai ales după înfruntarea cu Bârsan, Iuga meditează la cele întâmplate, speriindu-se de propriul său curaj. Acum, rememorând „la rece" discuţia, ar da orice să nu se fi ajuns aici. Ştie bine cât datorează antrenorului. De altfel, acum trei ani, după primul joc şi prima victorie sub culorile echipei campioane, negăsindu-şi somnul de bucurie în întunericul cămăruţei lui semimansardate, jurase să poarte recunoştinţă lui Bârsan cât va trăi, orice s-ar întâmpla, oricum vor evolua lucrurile. Şi tot ce s-a întâmplat de atunci n-a făcut altceva decât să sporească motivele de recunoştinţă. La Sofia, povestea acelei părţi din viaţă care l-a marcat atât de puternic pe binefăcătorul său l-a impresionat profund; de-atunci, admiraţiei şi recunoştinţei li s-a adăugat o dimensiune nouă: un fel de dragoste filială împletită cu compasiune, cu înţelegerea bărbătească pentru un destin atât de ciudat, dăruit cu toate datele împlinirii şi totuşi... Atunci, în noaptea mărturisirii l-a înţeles Radu, cu adevărat, pe cel de care viaţa îl legase, din întâmplare, atât de strâns. Şi tot atunci şi-a întărit legământul de a nu-l supăra, înfrunta şi cu atât mai puţin a-l jigni vreodată, chiar dacă, pentru asta, va trebui să-şi stăpânească reacţii şi cuvinte, să „înghită" ceva ce i se va părea, la un moment dat, nedreptate sau... „Da, nedreptate făcută mie. Dar ei? Cum poate să gândească şi să spună despre Ivonne că nu-mi merită sentimentele? Cum

poate insinua că, dacă aş cunoaşte-o mai bine, m-aş lecui, nu mi-ar mai trebui căsnicie cu o...? Aşa crede Bârsan, că Ivonne s-a apropiat de mine pentru că vrea casă, haine, mâncare, distracţii, vizite, concedii etc? M-a găsit pe mine, Radu Iuga, pricopsitul?! Ce să zic!?!”

Rememorarea cuvintelor lui Bârsan îi urcă sângele-n cap, făcând să-i zvâcnească tâmplele. „Nu este el de vină. Experienţa trăită Ia vârsta când rănile sufleteşti dor cumplit şi se vindecă atât de greu... apoi singurătatea, singurătatea prelungită... Asta este! Nici măcar Mioara Nichituş şi minunea ei de fetiţă nu l-au readus pe Bârsan în rândul oamenilor”... îşi spune Iuga, bucuros că a găsit, cumva, o motivaţie în proprii săi ochi pentru a trece mai uşor peste ceea ce dragostea lui pentru Ivonne îi spune că e bănuială nemeritată, acuză fără temei.

Amintirea cunoştinţei lor îl face pe Radu să zâmbească. La Sofia s-a întâmplat, în zilele Universiadei. Tocmai intrase într-un magazin, să-şi cumpere o hartă a oraşului şi vederi pentru prietenii din ţară, când, în faţa lui, o fată blondă, înaltă, suplă, cu alură de nordică, de o frumuseţe modernă, se chinuia să se înţeleagă cu vânzătoarea. Dificultatea părea insurmontabilă, pentru că la bariera de limbă - clienta nu rupea o boabă bulgăreşte iar vânzătoarea nu înţelegea o iotă din strădaniile blondei de a se face înţeleasă în franceză şi engleză - se adăuga încă una: blonda nu ştia că, de fapt, bulgarii apleacă de sus în jos capul, în semn de negare, şi îl întorc lateral în semn de afirmare, inversul gestului cu care românii negă sau afirmă fără cuvinte; de aici, confuzia. După minute bune de gesturi infructuoase, în care n-a reuşit nici să obţină ce dorea, nici sa afle cât costă câteva fleacuri de papetărie, „nordica” a exclamat, enervată, în cea mai curată limbă română:

— Este nemaipomenit! Aşa ceva... nu se poate!

Radu a lămurit lucrurile, rapid: tânăra şi frumoasa compatriotă şi-a făcut cumpărăturile, Iuga şi-a luat şi el harta şi vederile... Amândoi au părăsit magazinul râzând, ca două vechi cunoştinţe. Discuţia s-a legat uşor. Ea a venit cu un grup de turişti din Bucureşti: opt zile, un tur al Sofiei şi... opt bilete la competiţiile Universiadei. E studentă? Nu, nu este (răspunsul a fost franc, fără nicio clipă de cochetare cu un statut mincinos), a dat la medicină de două ori, dar n-a intrat, e asistentă medicală, nu mai are curaj să încerce încă o admitere nu pentru ca nu s-ar mai fi pregătit, ci aşa...

S-au despărţit dându-şi întâlnire la viitorul meci al echipei noastre, adică peste o zi. Radu a jucat ca la un test de valoare şi formă; dând tot ce poate. La sfârşit, după victorie, când micul grup de români din tribună aplauda cu alt tonus decât restul publicului, Iuga a simţit pentru prima dată ce înseamnă să te urmărească doi ochi frumoşi de femeie tânără, aţintiţi asupra ta, încălziţi de reuşitele tale, îngrijoraţi până şi de clipa ta de ezitare, în teren... A recunoscut-o, a salutat-o cu un gest de confirmare a recunoaşterii, ea a răspuns; l-a aşteptat, după meci, pentru a-i spune că, din păcate, grupul ei părăseşte Sofia mâine, aşa că... Şi-au dat întâlnire la Bucureşti; a insistat să o caute la telefonul scris în grabă, pe planul oraşului Sofia, cumpărat împreună, şi... s-a dus, lăsându-l într-o stare ciudată. În acea seară, pentru prima dată de când se afla departe de ţară, n-a ştiut ce să scrie în spaţiul restrâns, rezervat corespondenţei, de pe vederea - a şaptea! - ce urma să fie expediată Cristinei chiar a doua zi dimineaţă.

Plecarea la Sofia survenise într-un moment crucial pentru relaţia lui cu Cristina. Din acea zi în care se pomenise singur cu ea, se plimbaseră, apoi luaseră masa împreună într-un restaurant din centru, se întâlniseră, în continuare, de foarte

multe ori. Poate sfiala lui de a trece pragul unei prietenii cu nuanţă camaraderească, poate rezerva sau nepriceperea ei de a-l face să treacă acest prag, poate senzaţia că nimeni şi nimic nu ameninţă începutul de idilă ce se înfiripa mai mult din priviri şi tăceri... toate la un loc creaseră fiecăruia faţă de celălalt un statut ambiguu; dar atât de plăcut tocmai prin aşteptări, speranţe, revederi şi din nou aşteptări, în pragul unui moment care... După examene, în cantonament, Iuga a simţit dintr-o dată cât de mult îi lipsesc întâlnirile cu Cristina. S-a învoit de câteva ori, pentru câteva ore; nea Lucică nici măcar nu l-a întrebat pentru ce solicită plecările. În scurtele răgazuri petrecute împreună cu ochii pe ceas, nu s-a simţit în stare să spună mai mult decât îndrăznise în după-amiezele lungi în care colindaseră împreună parcurile Bucureştiului, minunate în zilele începutului de vară, înotaseră umăr lângă umăr în apa lacului Floreasca, apoi zăcuseră la soare, după minute lungi de despicat valurile ca la cursele de fond. S-au despărţit exact aşa cum terminaseră sesiunea: obişnuit, fiecare, cu prezenţa celuilalt, dar parcă stânjenit, fiecare, de indecizia sau de prelungirea nehotărârii celuilalt. Pe Cristina, timiditatea lui Radu - într-un fel - a flatat-o. Fără prea multă experienţă sentimentală, atâta lucru ştia: un băiat se fâstâceşte, roşeşte şi tace alături de o fată a cărei apropiere o caută cu perseverenţă numai atunci când simte ceva pentru ea. Altfel, golănaşi amatori de legături repede consumate, văzuse destui. N-avusese de suferit, în ciuda frumuseţii care atrăgea băieţii ca lumina becului fluturii, pentru că instinctul, educaţia şi grija unei mame înţelepte şi cu experienţă de viaţă, o ajutaseră să se ferească de primejdiile vârstei şi mediului. De aceea, băiatul atât de altfel decât ceilalţi, deloc grăbit în a-şi mărturisi sentimentele, tăcut dar nu posac, timid dar nu timorat, cu un bun-simţ adânc înrădăcinat, preocupat tot timpul - uneori, ce-i drept, poate

prea preocupat – să n-o deranjeze, să nu pară deplasat sau insistent, ei bine, băiatul acesta îi plăcea din ce în ce mai mult. Începuse să ştie mai multe despre el. Aflase - povestită pe larg - istoria carierei sale sportive, relaţia atât de specială cu Bârsan, câte ceva despre familie, despre anii de şcoală în liceul din Focşani, unde l-a descoperit antrenorul. Încet-încet, învăţase să preţuiască seriozitatea băiatului ajuns la o atât de rapidă recunoaştere, dar care nu primise nimic de-a gata de la viaţă. Din discuţiile cu Radu îi intuise şi limitele, explicându-şi-le. Se gândea cu bucurie la momentul când natura relaţiilor dintre ei îi va permite să se ocupe de omul atât de sensibil şi receptiv, spre a-i deschide porţile unor domenii încă puţin cunoscute lui. Nu-i reproşa cunoştinţele puţine şi deprinderile sărace în materie de muzică sau de artă plastică, de pildă; oamenii alături de care s-a format Radu nu ştiuseră tot, nu-i putuseră da tot. Oricum, nu rareori era surprinsă de aria şi temeinicia cunoştinţelor lui; tot ce se putuse dobândi prin lectură, colegul ei adunase cu lăcomie uimitoare la un tânăr trăit mai mult în trening, prin cantonamente, cum era Iuga. Uneori constata cu stupoare că ea, născută într-o casă de intelectuali, cu biblioteca burdușită de valori fundamentale şi lucrări de referinţă, n-a citit cât copilul de ţărani din Vrancea, care umbla prin cantonamente, deplasări şi turnee cu câte 2-3 cărţi în sac!

În ziua plecării spre Sofia, numai întâmplarea i-a împiedicat să aibă o explicaţie. Iuga se hotărâse să-i vorbească deschis, dar în singura oră ce le-a stat la dispoziţie, n-au reușit să fie singuri nicio clipă. Până şi drumul spre cantonament, de unde urma să plece autocarul, l-au făcut în fugă, însoţiţi de o verişoară a Cristinei care s-a ţinut de ei ca scaiul; a urmat un rămas-bun ca o amânare, ca o promisiune... Pe drum, Radu s-a gândit tot timpul la conţinutul primei scrisori. Îi va scrie

Cristinei tot. „Şi ea o să creadă că n-am curajul unei mărturisiri decât dacă între mine şi fata iubită am aşternut 600 km! Halal bărbat...” Din această temere s-au născut două scrisori şi şapte vederi cu rânduri calde, oricum mai calde decât „temperatura” întâlnirilor de la Bucureşti, deşi nu declaraţii de dragoste, încă... Pentru ca, deodată, să vină o femeie blondă, înaltă, suplă ca un manechin din jurnalele de modă scandinave, să-l privească în ochi fără nimic provocator - după opinia lui Radu - însă deschis, să-i spună fără prea multe ocolişuri că-l place, că doreşte să-l reîntâlnească, explicându-i cum o poate găsi şi insistând să o caute, la întoarcerea în ţară... „Ciudat! Fata asta, deşi m-a cunoscut alaltăieri, m-a şi văzut jucând, m-a aplaudat, mi-a ţinut pumnii; pe Cristina o cunosc... de când? Doi ani şi... dar n-a fost niciodată la un meci de-al meu!” Întâmplare? Poate, dar gândul i s-a înfipt în minte şi n-a rămas fără consecinţe.

La Bucureşti, prima grija a fost să-i telefoneze Cristinei. Nu i-a răspuns nimeni. Acasă, în cutiuţa de poştă, a găsit câteva rânduri lămuritoare de la ea: lipseşte din Bucureşti, a plecat cu părinţii, la munte. Aşteaptă revederea cu nerăbdare; s-o caute începând din... A treia zi, a sunat-o pe Ivonne. În seara aceleeaşi zile, s-au întâlnit şi blonda n-a pierdut vremea cu introduceri şi explicaţii... De atunci, Radu pluteşte... Viaţa a devenit un vârtej ce nu-i mai lasă răgaz nici măcar să respire, să se dezmeticească. A fost pe la facultate, ba, a găsit o zi şi jumătate - nu mai mult - pentru a da o fugă până acasă, la părinţi, să-i liniştească; e bine, sănătos, la Sofia a avut succes, să nu-i poarte grija, are tot ce-i trebuie... La antrenamente dă tot ce poate, cu toată duritatea efortului impus de Bârsan, însă ca niciodată, momentele acestea - până de curând viaţa lui -au devenit clipe de aşteptare a întâlnirilor cu Ivonne. Lângă ea, simte că trăieşte; restul i se pare obligaţie, rutină. Ştie ce se

aşteaptă de la el şi face eforturi să nu dezamăgească, să nu trişeze, dar... nimic nu mai e ca înainte. A descoperit un univers nou, cu bucurii de o intensitate netrăită încă. Poate că o fire mai uşuratică ar fi traversat altfel prima poveste de dragoste din viaţă. Iuga s-a aruncat însă în ea cu toată seriozitatea gravă a firii sale, acordând fiecărui cuvânt importanţa jurământului şi fiecărei toane a femeii iubite - semnificaţia deciziei de care atârnă însăşi viaţa.

Intensitatea sentimentului, a trăirilor băiatului a speriat-o la început pe Ivonne. Nu ştia că se poate iubi aşa. Trecuse prin viaţă cu uşurinţă, privind detaşat şi bucuriile şi necazurile. Avusese parte şi de unele, şi de altele, fără ca ele să-i schimbe firea ori să-i influenţeze filozofia - dacă nu e prea mare cuvântul pentru principiile uşor de descifrat - după care şi-a condus existenţa cel puţin de când se întreţine singură. Noutatea legăturii cu Iuga a prins-o într-un joc neobişnuit pentru ea. S-a ataşat de Radu mai mult decât îşi închipuise că e capabilă. Nu i-a fost prea greu, pentru că Radu nu i-a cerut decât să se lase iubită. Nicio îndoială, niciun nor nu venise încă să umbrească povestea de dragoste a băiatului.

Cristina a înţeles repede că se întâmplă ceva. N-a cerut explicaţii. Cu bunul simţ şi discreţia cu care se apropiase de Iuga, a repus între ei distanţa strict colegială, fără să-i scape stânjeneala celui pe care, câtva timp, se obişnuise să-l considere prietenul ei, dorindu-şi-l încă şi mai apropiat. A rănit-o, desigur, răceala bruscă, inexplicabilă, de care nu se simţea vinovată, dar nimeni - în afară de Radu şi nici el, cu adevărat - n-a înţeles ce se întâmplă cu ea; ce se întâmplă cu ei, de fapt.

...Poate că lucrurile ar fi curs liniştit, un timp; poate că ziua de azi ar fi adus pentru Radu un antrenament banal, nu discuţia care-l apasă şi-l obsedează încă; poate că... Dar uite, n-a fost

să fie linişte. A izbucnit dihonia; exact ce nu trebuia nimănui. Totul s-a declanşat acum patru zile, când Ivonne i-a spus cu nonşalanţa ei obişnuită:

— Nu ştiu încă sigur, dragule, dar... cred că... vom avea un copil.

Văzându-i figura uluită, femeia a adăugat în glumă, sporind năuceala băiatului:

— De ce spaima asta? Fii calm, că nu vine poimâine! Avem în faţă nouă luni... şi a izbucnit într-un hohot de râs ce s-ar fi dorit molipsitor, dar n-a reuşit să fie; dimpotrivă.

Ciudat: nu numai vestea, ci - poate chiar mai mult decât ea - tonul Ivonnei, râsul ei au încheiat brutal starea de semi-inconştienţă, de vis frumos în care trăise Iuga. Aproape trei luni, existenţa lui fusese un soi de transă, de perpetuă sărbătoare. Trăise suspendat, abstras din realitate, sustrăgându-se - într-un fel - nu numai firii sale ci şi principiilor lui Bârsan, asimilate involuntar de băiatul care s-a format în umbra şi sub influenţa personalităţii meşterului.

Va fi, este tată! Tot ce i-a fost sădit în conştiinţă de când există, îi spune că el, Radu Iuga, nu poate fi decât tatăl copilului adus pe lume de către soţia sa, şi pentru prima dată în aceste trei luni de vis frumos, îl zgârie tonul de glumă frivolă, aproape vulgară, folosit de Ivonne pentru a-i transmite vestea care pentru el este taina sfântă a zămislirii unui copil; copilul lor. A stat îngândurat toată seara, făcând-o pe femeie să regrete că i-a spus, ba chiar să intuiască greşeala ei. Târziu, la despărţire, băiatul se hotărâse: cât mai curând, actele. Sigur, trebuie vorbit acasă, cu părinţii, dar... meşterul, mai ales meşterul, el e aici, îl controlează zilnic, îi cere să fie cu trup şi suflet lângă echipă, întreg şi în formă.

A ajuns. Băiatul coboară din troleibuz, grăbindu-se către garsoniera cam înghesuită, dar comodă, totuşi, şi plasată foarte

central, a Ivonnei. Ca de obicei, este aşteptat. Încă din vestibul, Radu deşartă sacul cu noutăţi, bucuros că-i poate „raporta" iubitei depăşirea celui mai greu moment pentru el - greu din multe motive pe care ea nu le înţelege, poate, acum, dar le va înţelege cu siguranţă, când îl va cunoaşte pe Bârsan. Important e că şi-a luat inima-n dinţi şi i-a spus, acum meşterul ştie şi nu s-a opus formal, chiar dacă şocul noutăţii...

— Nu s-a opus la ce?

Întrebarea femeii îl lasă perplex. Cum „la ce"? La căsătoria lor!

— Bine, mă bucură binecuvântarea meşterului, că aşa se obişnuieşte, văd, la echipa voastră: să ceri voie antrenorului şi când vrei să-ţi sufli nasul, şi când vrei să te-nsori. Dar cu mine ai discutat? Nu crezi că trebuie să fiu şi eu de acord?

Radu o priveşte incapabil să articuleze un cuvânt.

— Uite ce e, dragule, reia Ivonne cu calm, dar rostind cuvintele rar şi subliniindu-le, să nu se piardă nicio nuanţă. Ne-am cunoscut, ne-am iubit, ne simţim bine împreună, dar... să fie limpede: nu depind de voinţa nimănui. Nici măcar de a ta. Detest femeia care aşteaptă să vină un bărbat „s-o ia". Sunt obiect, să fiu luată, dusă la primărie, trecută-n acte, apoi... băgată într-o casă şi pusă la muncă, la făcut copii, la distracţie, la plimbare sau la ce mai are chef domnul şi stăpânul? Nu, dragule; asta -niciodată! Foarte posibil să-ţi devin soţie, dacă mă vrei, dar trebuie să vreau şi eu, nu numai în virtutea unui accident... da, da, un accident, nu te-ncrunta şi nu protesta! Asta e o sarcină, la urma urmei; un accident, poate să fie sau poate să nu fie, înţelegi, Radule? Eu am mai fost măritată, ţi-am spus din prima zi, dar căsnicia n-a durat decât unsprezece luni, până când fostul meu soţ a găsit cu cale să-mi dicteze ce am de făcut. Şi nici nu era ceva important; un fleac, o treabă oarecare...

Nu suport să hotărască alţii pentru mine. Nu accept să fiu un apendice al bărbatului, al oricărui bărbat de pe lume, indiferent dacă mă iubeşte sau nu.

— Şi noi? Şi copilul? de-abia reuşeşte Radu să îngaime.

— Aaaa, dragule, asta e cu totul altceva, completează Ivonne pe cu totul alt ton, ca şi cum ar povesti ultima parte a unei glume bune. Dacă îmi accepţi concepţiile şi mi le respecţi, dacă îmi promiţi că viaţa noastră nu va fi con-jugală, adică - tradus pe româneşte - trasul în comun la un jug nevăzut dar simţit al naibii mai ales de către femeie, care trebuie să stea smerită, plecată, supusă şi harnică... ei bine, atunci...

Ivonne se apropie de Radu. Ochii ciudaţi, albaştrii-verzui, parfumul ei, dar mai ales sărutarea prelungă îl ameţesc. În timp ce Iuga se topeşte în braţele femeii, ea îi şopteşte la ureche:

— Nu te supăra, dragule... Trebuie să mă apăr. Chiar şi de tine! Ajută-mă să nu devin o fată-n casă... Altfel... într-o zi... ce te va mai reţine lângă o biată asistentă medicală?

Radu îi închide gura cu o sărutare. Ivonne, sufocată de îmbrăţişare, are timp, totuşi, să constate că „dresajul" merge mai uşor decât bănuise. „Dragul" - cum îi spune ea, cu un termen foarte folosit în Clujul natal - învaţă repede şi, cu toată îndărătnicia lui de ţăran, e surprinzător de docil în mâinile ei nu neapărat rău intenţionate în ceea ce-l priveşte, ci mai degrabă decise să apere un mod de a fi şi un statut croite ferm şi odată pentru totdeauna.

Rămas singur, Bârsan îşi strânge echipamentul şi caietul de antrenament. Azi nu mai are putere şi nici curaj să dea ochii cu Mioara. Nu i-ar strica nici înţelepciunea, nici căldura, poate nici dojana ei, dar a început să-i fie jenă să tot meargă la ea pentru a-şi vărsa ofurile şi a prinde putere tocmai el, bărbatul care

- normal - ar avea datoria să-i fie reazem. În plus, azi se simte atât de demoralizat, încât - cu siguranţă - Mioara se va speria. N-ar fi prima discuţie între ei, pe tema asta. Înaintea meciului de duminica trecută, n-a fost om două zile, parcă-l apucaseră toate spaimele iadului, sâmbătă noaptea n-a dormit aproape de loc. Mioara l-a lăsat în voia lui, dar duminică, după meci (3-0, lejer...), la care a asistat şi ea, împreună cu Ancuţa, l-a invitat la o plimbare lungă prin parc și i-a făcut o morală zdravănă, explicându-i ceea ce, de altfel, ştia şi el foarte bine: că așa nu se poate trăi. Cine are nervi pentru existenţa de tip „confruntare perpetuă”, n-are decât să o trăiască, cine nu... să lucreze acolo unde se poate trăi fără competiţie, evenimente şi risc. Sau să-şi vadă de inginerie, dacă meseria lui nici nu-l întoarce pe dos, nici nu-i crează insomnii...

— Te perpeleşti ca peştele pe uscat. De ce? În şase meciuri n-ai pierdut decât un set, i-a spus ea, rezumând situaţia de fapt. Şi atunci? Nu e păcat să-ţi consumi viaţa tremurând pentru o nenorocire care „va să vie?” Şi dacă nu vine? Dacă, uite, drobul de sare nu cade de pe sobă şi vei constata că un an ai tremurat degeaba? Spune, Mitică, dar sincer: câţi ani crezi că ţi-au mai rămas, ca să strici unul prosteşte? Nu te întreb de anii noştri, ci de anii tăi! Ce rău ţi-ai făcut, că vrei să te răzbuni pe tine atât de crâncen?

Bârsan a râs, a râs și Mioara; ziua le-a fost, în continuare, plăcută și destinsă, dar către seară, „drogul Nichituş” și-a încetat efectul. Acum, dacă s-ar duce la Mioara, ce să-i spună? Că temerile lui n-au fost zadarnice? Că a gândit ca o cobe, atrăgând, parcă, necazul prin spaimele lui? Uite, lovitura vine exact de acolo de unde se aştepta mai puţin: Iuga îl lasă... „Mă lasă? Se însoară; asta e altceva. M-am sălbăticit, m-am însingurat, gândesc ca un maniac! Degeaba se luptă femeia asta cu mine, să mă facă să simt omeneşte... Degeaba mă iubeşte o fetiţă mai

mult decât ţine un copil la tatăl adevărat, închipuindu-şi că merit sentimentul ei... Dacă eu trăiesc numărându-mi viaţa în puncte şi seturi, unde scrie că toţi trebuie să trăiască la fel? Am primit cuvintele lui Radu ca pe o trădare personală; de ce, cu ce drept? Faţă de echipă, şi-a făcut datoria, n-am ce-i reproşa. Poate că fata asta... n-o fi cea mai potrivită alegere, dar nu-i sunt nici tată, nici tutore; nu-i trăiesc eu viaţa... E tânăr, chiar dacă se înşeală acum, are timp să ia totul de la cap... Şi, la urma urmei, fiecare îşi are binele lui, nu poate stabili nimeni etalonul fericirii...

Reproşându-şi discuţia cu Radu şi tot gândindu-se cum să repare răul, îşi dă seama că, totuşi, Mioara îl aşteaptă, i-a promis că vine acasă. „Măcar un telefon...” Din cabina de lângă sală, formează numărul, scuzându-se; e târziu, a lungit antrenamentul fără să vrea, e obosit, e şi într-o stare proastă...

— Ce necazuri, Mitică? îl întrerupe vocea Mioarei de la celălalt capăt al firului. Te pomeneşti că... nenorociri la fel de mari ca victoria de duminică? Sau şi mai grozave?

În câteva cuvinte, Bârsan îi relatează noutatea.

— Sper că nu i-ai spus ceva... şocant... sau jignitor? întreabă Mioara, acum sincer îngrijorată.

— Ba, mă tem că... oftează Bârsan.

După o lungă pauză, vocea femeii se face auzită din nou, dar mai rezolut decât obişnuieşte ea să discute cu Bârsan:

— Mâine reiei discuţia; insist, Mitică. Eu sunt principala vinovată; dacă nu-ţi spuneam ce ştiu despre Ivonne, poate că...

— E absurd! Ai făcut-o cu bună credinţă şi-ţi mulţumesc...

— Pe naiba! Nu vezi ce-a ieşit? Lasă-i să-şi facă viaţa cum cred ei. E tânără şi poate că o dragoste adevărată...

Bârsan încheie convorbirea, refuzând încă o dată invitaţia transformată în apel insistent de a veni, de a se sfătui împreună. Nu, nu poate, e sfârşit.

A doua zi, la sală, Sandu Pârlog „l-a citit” din prima clipă. Profitând de un moment prielnic, şi-a abordat antrenorul pe tonul său obişnuit, neserios numai în aparenţă:

— Meştere... v-aş întreba ceva, dar... nu vă supăraţi?

— Spune, Sandule!

— Cutele de azi - băiatul îşi însoţeşte cuvintele cu un gest al arătătorului spre fruntea într-adevăr brăzdată de trei cute parcă mai adânci decât de obicei - sunt din cauza mânzului?

— Aşa este, recunoaşte Bârsan.

— În legătură cu... suedeza lui? Aşa-i spunem noi lui Ivonne, explică Sandu.

— Exact.

— Şi... l-aţi luat în serios? Lăsaţi-l în boii lui, că-i trece repede. Dacă nu, îl lecuim noi, dar mai sigur... îl vindecă Ivonne. Are suedeza un chef de căsnicie, mai ales cu un tip ca mănzul, cum îmi arde mie să-i dăm titlul lui Ţenescu. Eu i-am spus pe şleau: măi mânzule, chestia asta cu amorul, de la Cluj ţi se trage, de când ai căzut în cap! Te-ai... şi Pârlog îşi însoţeşte din nou cuvintele cu un gest cât se poate de expresiv. Acum, Ivonne vine peste tot după Radu, cum a fost şi atunci, la Cluj, dar... nu ţine, meştere; fata se plictiseşte repede, vă spun eu, că am antene...

Bârsan zâmbeşte, nu atât liniştit, cât încălzit de constatarea că băieţii încearcă să-l scutească de gânduri negre sau măcar să i le mai împrăştie cu o vorbă bună, cu o glumă, deşi... mai ştii?

A doua zi, când a rămas între patru ochi cu Iuga, după antrenament, spre surprinderea lui, vorbele au venit de la sine şi s-au legat fără cel mai mic efort.

— M-am gândit mult la discuţia noastră, Radule. Acum, pe linişte, pot să-ţi spun că viaţa ta e... a ta şi te priveşte. N-aş vrea să mă consideri duşmanul fericirii tale, pentru că nu sunt, şi nici egoistul care te vrea numai şi numai pentru echipă. Mai

mult: dacă ţi-am întins mâna odată şi ţi-am oferit şansa să urci, nu înseamnă că-mi eşti dator pe viaţă. Nu; pur şi simplu, am vrut şi-ţi vreau binele. Luat prin surprindere, am reacţionat, poate, pripit, sau... aşa cum văd eu binele cuiva. Încearcă să uiţi, dacă răspunsul meu te-a mâhnit. Asta nu înseamnă că nu te rog din nou - acum, însă, cu calm şi cu toată încrederea în discernământul tău - să judeci bine pasul. Asta ţi-o spune un om care ştie ce poate însemna pentru un bărbat o căsnicie nefericită; de altfel, cred că alaltăieri a vorbit în primul rând „păţitul” din mine...

Radu l-a ascultat cu sufletul la gură, fericit că meşterul este omul pe care-l ştia el, drept şi înţelegător, gata să-şi recunoască, atunci când e cazul, o greşeală de moment. N-a putut să înşăileze, drept răspuns, decât un „vă mulţumesc, meştere”, gâtuit de emoţie şi recunoştinţă.

— Nea Vasile Iuga ce-a spus? întreabă Bârsan, curios.

— Ce să spună? Exact ca dumneavoastră... A zis că nu mă crede în stare de prostii; şi dacă le fac, eu le trag, aşa că... să deschid ochii.

„De ce n-am păstrat şi eu mintea de ţăran înţelept, să nu fac gafe - ca să am ce îndrepta?” - se întreabă Bârsan, admirând raţionamentul lui nea Vasile, ce pare fără cusur. Aşa pare; cum este de fapt... o va demonstra viitorul.

9. Testul

— Ai văzut, nea Lucică? Formidabil!

Brânzei, jucătorul de bază al lui Ţenescu, flutură ziarul deasupra capului ca pe un trofeu, semn că a găsit acolo o noutate extraordinară. El a citit-o în tramvai, în drum spre antrenament,

şi nu i-a venit să creadă. Antrenorul ia „*Sportul*”, îl deschide şi caută cu privirea ceea ce Brânzei consideră a fi - după ton şi gesturi - „o bombă”. Nu vede nimic.

— La volei... Aşa, acolo! - exclamă băiatul, când nea Lucică îşi fixează, în sfârşit, ochii pe rubrica de volei, din pagina a 2-a.

Într-adevăr, de necrezut! Printre rezultatele reproduse sec, din lipsă de spaţiu, un scor comentat, cu o notă: „Campionii -la un pas de înfrângere în faţa ocupantei penultimului loc: „Poli”-Timişoara - „Înainte” 2-3, după un meci dramatic!”. În paranteză, scorurile pe seturi, de unde rezultă că fosta lui echipă, ajunsă „ciuca bătăilor”, a condus cu 2-0 la seturi şi era cât pe-aci să termine victorioasă! Nu se poate; acolo s-a întâmplat ceva. Sau... „maşina de volei” a lui Bârsan a început să scârţâie? De la ce? Doar i-a văzut săptămâna trecută şi... recunoaşte deschis: s-a speriat. Le merge tot, iar „lecţia japoneză” au învăţat-o uimitor de repede şi bine.

— Tu ştii telefonul lui Mărgărit?

La răspunsul afirmativ al băiatului, antrenorul continuă, grăbit:

— Hai să-l sunăm. Trebuie să ştiu ce-a fost acolo.

Iancu Mărgărit e acasă. Da, a jucat şi el, ieri. Echipa a prins o zi extraordinară, nimeni n-a înţeles cum şi de ce, că, până acum... de groază! E drept; la replica bucureştenilor, nici nu era greu.

— Lasă poveştile, Iancule. Concret; vreau situaţia din teren, pe seturi...

— Concret, nea Lucică; dacă nu vrei comentariu, fac reportaj. Au început în forţă, credeam că ne termină iute, dar i-a ţinut până la prima greşeală a lui Iuga. O preluare, ceva simplu, nu mai ţin minte exact. Pârlog l-a admonestat, Iuga i-a răspuns şi... a început aiureala. Am preluat conducerea, ne-am dus până la 13, acolo au avut o revenire - Băjenaru, trei puncte direct din

serviciu, apoi unul afară, servim şi noi în fileu şi atunci... cu Iuga la serviciu, s-a produs incidentul...

— Ce incident? - întreabă Ţenescu.

— Păi... ştiţi cum se mai întâmplă pe la noi... Bucureşteanul a vrut să servească, şi-a aruncat mingea, dar un copil a intrat în incinta de joc şi l-a tras de mâneca tricoului tocmai când...

— Mă, voi aţi înnebunit? izbucneşte Ţenescu, simţind că vede roşu înaintea ochilor. Ce e la voi, sfârşitul lumii?

— Nu noi, nea Lucică... zău că n-a fost „lucrătură", te rog să..., se bâlbâie timişoreanul, la celălalt capăt al firului. Ce suntem noi vinovaţi că un păcătos de ţânc s-a găsit să facă pe deşteptul? Arbitrul s-a sesizat, a oprit jocul, dar până să ne dăm seama ce şi cum, Iuga i-a trăsnit o palmă copilului, că l-a răsucit pe călcâie! Şi de aici... să te ţii! Lumea a izbucnit în huiduieli, tatăl copilului a intrat pe teren să ceară socoteală, şi uite-aşa... Când s-a restabilit ordinea - noroc cu Bârsan, că altfel... - Iuga, un ghem de nervi, a servit la trei metri afară din teren. Serviciul nostru l-a căutat tot pe Iuga, şi l-a găsit; punct. Încă o minge la el ne-a mai adus un punct, şi... setul. Uite-aşa ne-a dat vedeta bucureştenilor un set pe tavă!

— Şi pe urmă?

— Păi... cam la fel, până spre jumătatea setalui al doilea. Cine l-a jucat pe Iuga, a avut punctul în buzunar. Nimic nu i-a mers, dar nimic! Pe la 6-3 pentru noi a încercat vreo două sărituri, dar vai de capul lor. Ei, şi aici... s-a întâmplat povestea care era să-i îngroape...

— Să nu-mi spui că tot voi... sau publicul, că vă mănânc, Iancule! - scapă Ţenescu, printre dinţi, neavând curajul să se gândească la întâlnirea cu Bârsan.

— Nu, nea Lucică; ei, cu mâna lor! Dar stai să vezi. Pe Ia 6-3, Pârlog a vrut să preia un serviciu, Iuga s-a năpustit peste el şi

s-au ciocnit de-au sărit scântei, iar mingea... între ei, că râdea lumea ca la circ! Acum... chiar era să iasă dandana mare. Își scoteau ochii, dacă nu intra Bârsan „tare" în amândoi. L-a scos pe Iuga, dar nici Pârlog n-a mai făcut nimic. Nu mai știa, cred, nici cum îl cheamă! Ştii cum am luat setul? La plimbare! Să mor dacă te mint!

— Și al treilea? întreabă Țenescu, înnebunit.

— Era cât pe-aci să-i păcălim. Am avut 6-3 şi 8-5, şi tot Pârlog a fost „gaura principală"... Iuga nici n-a mai intrat. L-a trimis Bârsan la vestiar de n-a crâcnit! Când echipa lui vedea moartea cu ochii, a apărut și domnul Iuga duşat şi îmbrăcat, parcă venea de pe Corso... Şi cum vă spun, la 8-5 pentru noi, Bârsan s-a desmeticit şi l-a schimbat şi pe Pârlog. Dar nu numai el făcea prostii în teren, nea Lucică; toţi, domnule!

— Și?

— Și i-a salvat bătrânul Moşuleţ, ajutat cumva de Iordache, că aşa se-ntâmplă; la barza chioară, face Dumnezeu cuib! Cum a ieșit Pârlog, Moșu a preluat frâiele. S-a zbătut ca un apucat.A ştiut să facă puncte din orice, le-a pus mingea-n mână tuturor; a calmat, a încurajat, a îmboldit, a-njurat pe cine şi când trebuia... Minune, nea Lucică; pur şi simplu, minune! El ne-a bătut. De când sunt n-am mai văzut un om care să se înhame la joc şi să-l schimbe, trăgând echipa după el, cum a făcut Moşu' duminică. Să-i pupe mâna toţi, că el i-a scos din găleată... Nici Iordache n-a jucat rău, dar Moşu!...

— Deci... rezervele! murmură Ţenescu, nevenindu-i să creadă, apoi reia convorbirea, cu voce uşor schimbată:

— Iancule, fii atent la ce spun şi răspunde sincer... dar absolut sincer. Arbitrul n-a „tras" pentru voi? N-a fost nimic necurat la mijloc?

— Noi? Doar mă cunoşti, nea Lucică! Al naibii să fiu! În afara incidentului cu puştiul - care, e drept, nu se prea întâmplă la un meci de divizie, altceva... absolut nimic! Au fost proşti -şi gata!

— Galeria? insistă Ţenescu, dornic să ştie tot.

— Galeria... cum e pe la noi: mai cu „texte”, mai cu „strâmbe”, dar publicul de-aia e public, să aplaude sau să fluiere. Parcă noi... ce păţim prin alte oraşe?!

Mulţumind pentru informaţii - extraordinare, într-adevăr, -, Ţenescu pune receptorul în furcă şi porneşte spre sală, îngândurat.

Meşterul nu şi-a revenit încă din „şocul timişorean”. A evitat orice discuţie. Cei câţiva colegi de institut, iubitori de volei, care au citit în ziar rezultatul şi au avut curiozitatea să-l întrebe „cum a fost, de era cât pe-aci să”..., s-au ales cu răspunsuri evazive sau cu un gest indecis al umerilor şi al mâinii drepte, fără niciun alt cuvânt lămuritor. Ciudat este că nici acolo, pe loc, unde şi când trebuia, n-a reacţionat. A avut, ce-i drept, curajul să-l scoată pe Radu, atunci când prezenţa lui în teren devenise, evident, cel mai periculos adversar al echipei sale. A înţeles, mai departe - dar inadmisibil de târziu - că Sandu Pârlog nu mai are nici el capul pe umeri din cauza scandalului cu Iuga, şi a avut curajul să renunţe şi la el. Dar după asta... Când a privit banca şi n-a mai văzut pe nimeni - în afară de Sandu, încă fierbând de furie, cu capul în mâini, privind duşumeaua, ca un câine bătut - a simţit că i se taie respiraţia. Scorul - 2-0 pentru adversari şi în setul III, 8-5! Cum a fost atât de inconştient să se lanseze în aventura asta? Cum şi-a putut imagina că va reuşi să manevreze la infinit piesele puţine şi, probabil, uzate de atâta folosire, de vreme ce n-a fost nevoie decât de un fleac, de o prostioară, pentru ca cei mai buni jucători ai săi să-şi iasă din fire şi să se dea în spectacol sub ochii unui public venit să admire o campioană europeană şi

vede, în schimb... ce? Să râdă lumea de băieţii lui? De el? Deci... aici a ajuns, la o săptămână înaintea primului test cu adevărat concludent: meciul cu „Unirea”...

O disperare nebărbătească l-a cuprins, de data aceasta nu pe închipuiri şi spaime venite din nimic, ca în atâtea rânduri, ci provocată strict de realitatea incredibilă cu care se confruntă: adversara - penultima echipă din clasament, „jumulită” bine de Ţenescu - e peste el; pe bancă - gol; în teren - să nu priveşti..., iar duminică, duminică... S-a simţit, dintr-odată, paralizat. Seturile trei şi patru, cele mai grele, s-au jucat - practic - fără el, deşi nu s-a clintit de pe bancă şi a privit tot timpul în teren; faptul era fără precedent în istoria colaborării lui cu echipa, trecută, nu o dată, prin momente de cumpănă. Un singur lucru deştept a făcut Bârsan, probabil ideea salvatoare, dar şi aceea exprimată aproape inconştient: când l-a introdus pe Moşuleţ în teren, în loc de indicaţii tactice, i-a spus numai atât:

— Moşule, se-alege praful... încearcă să-i potoleşti, să-i încurajezi, să le bagi minţile-n cap... Spune-le ce ştii, fă ceva, orice; pe mine nu mă duce mintea, nu înţeleg, nu cred ce văd! Altă armă... altcineva decât pe tine, nu mai am... îl arunc şi pe Iordache-n foc, imediat, dar e crud şi văd că aici şi-au pierdut firea inşi căliţi... Opreşte-i!

S-a trezit de-abia în ultimul set, al cincilea. Atunci a fost capabil de prima intervenţie lucidă. A cerut timpii de odihnă când a trebuit, a spus fiecăruia ce are de făcut şi tuturor ce joc să joace, cum să facă faţă situaţiei, adversarului, galeriei. Tot atunci, întors pe bancă, a găsit primul cuvânt bun, liniştitor, pentru Sandu Pârlog, care se dădea de ceasul morţii. Şi tot atunci, către sfârşit, a găsit Bârsan puterea să-l caute cu privirile pe Iuga şi să-l cheme acolo unde-i este locul: pe bancă, lângă antrenorul şi coechipierul său, alături de care trebuie să fie chiar aşa,

pedepsit, în haine de stradă... Nici setul cinci n-a fost simplu. Timişorenii au urcat până la opt puncte, deşi... cine avea ochi de văzut, nu putea să nu priceapă că „minunea” se terminase. Cu jucătorii... parcă s-a întâmplat un miracol: fiecare şi-a adus aminte de ceea ce ştie şi poate, dezmeticindu-se subit dintr-o lungă şi inadmisibilă zăpăceală pe care ei înşişi n-o înţeleg şi nu şi-o iartă. La sfârşit, după fluierul ce consfinţea o victorie amară, cei şase bucureşteni au salutat publicul cu privirile-n pământ, pornind spre vestiar tăcuţi, incapabili să dea ochii cu meşterul şi cu cei câţiva microbişti (drukeri -cum li se spune în Timişoara), ce se mai foiau încă prin sală. Antrenorul l-a oprit, totuşi, o clipă pe Moşuleţ, pentru a-i strânge mâna, a-l săruta şi a-i spune - lui şi numai lui:

— Mulţumesc, Moşule. Fără tine...

Veteranul a zâmbit, fericit, sufocat de oboseală şi emoţie. Deabia a articulat:

— Ştiam... ştiam că va veni ziua când... când va fi nevoie şi de... şi de unul ca mine, meştere. Eu... eu vă mulţumesc... Suntem aici!

La masă, Bârsan şi-a dat seama lesne că toţi aşteaptă ceva. Nu le-a spus nimic, şi nu deliberat. Pur şi simplu nu s-a simţit în stare să le vorbească. N-a ştiut ce să le spună. De fapt, a mai rămas, oare, ceva nespus între ei, de-atât amar de vreme? Acum... să le ceară să-l judece pe Iuga pentru gafele din teren?

Gafa e gafă. Cine-o face repetat, a terminat cu performanţa, şi gata! Ce e de comentat aici? Să-l pună în discuţie pe Pârlog? Sandu n-a vrut decât să suplinească atât cât se mai puteau suplini greşelile lui Radu, încercând să acopere zona acestuia. Când s-a văzut admonestat, insultat, aproape bruscat sub ochii publicului, şi-a pierdut firea.

Ce-a fost cu el? S-a simţit incapabil de acţiune. El, meşterul, omul lucid, hotărât? Un soi de apatie, un sentiment al neputinţei, de înţelegere bruscă şi dilatată a precarităţii forţelor în raport cu obiectivul propus l-a paralizat, făcându-l să tacă toată ziua cu încăpăţânare şi la teren, şi imediat după meci, şi la masă, şi în tren, spre casă, pe drumul cel mai penibil din câte au străbătut băieţii de la „Înainte" împreună cu antrenorul lor. Starea s-a prelungit şi acasă. La sosire, noaptea, târziu, a anunţat-o telefonic pe Mioara că s-a întors; nu, nu e în gară, a ajuns acasă, n-a mai vrut s-o deranjeze la ora asta, totul e în ordine („auzi: în ordine!"), o va căuta mâine... La institut, Bârsan s-a adâncit în lucru, încercând să uite de volei, de echipă, de Iuga, de Pârlog, de faptul că toată lumea aşteaptă înfruntarea lui cu Ţenescu peste exact şase zile... „Oare cum trăiesc colegii mei, inginerii, proiectanţii care ştiu doar institutul şi atât? Cum o fi ziua de muncă începută la opt și terminată la 16, apoi... lectură, plimbare, film sau teatru, vizită, şuetă, televizor, fără grijă, fără calcule, fără spectrul unei tabele de scor care...? Vocea unei colege mai tinere îl face să tresară şi să ridice ochii din planşetă, unde începuse să vadă, de-acum, nu linii trase în tuş, ci nişte cifre scrise electronic, schimbându-se halucinant.

— Dom' Bârsan, vă caută cineva, la poartă!...

Prima reacţie a fost să întrebe: „Pe mine?" De când lucrează în institut, nu-şi aduce aminte să fi fost vizitat. Îşi lasă lucrul, intrigat, grăbindu-se către ghereta portarului. „Precis, vreo dandana, că veşti bune..." Ultimul om pe care se aştepta să-l vadă în holul institutului era Ţenescu. Lucică se precipită spre el, cu un aer încurcat, de vinovăţie, pe care Bârsan nu şi-l explică.

— Bună ziua, meştere, şi... să mă ierţi că te-am deranjat de la lucru, dar, cum să-ţi spun... am simţit nevoia să...

Ţenescu vrea să continue, dar nu găseşte cuvinte, realizând târziu dificultatea şi chiar echivocul demersului său. „Cine se scuză, se acuză... şi oricum, dacă i-a intrat în cap ideea că eu am pus la cale măgăria, reuşesc să i-o scot cu două-trei vorbe?... Urâtă treabă!”

— Bună, Lucică! Ce vânt te-aduce?

Bârsan nu pare nici supărat, nici suspicios. Constatarea îi dă ceva mai multă siguranţă lui Ţenescu.

— Am auzit ce s-a întâmplat la Timişoara.

— S-a şi dus vestea? întreabă Bârsan, încruntând fruntea şi simţind cum îl părăseşte starea de apatie care l-a blocat până adineauri.

— Vreau să mă înţelegi exact, meştere, continuă Ţenescu precipitat, speriat de reacţia interlocutorului. Intrigat de scor, am vorbit cu unul din foştii mei jucători... Omul mi-a spus că, la un moment dat, te-ai luptat nu numai cu adversarul, ci şi cu spectatorii. Băiatul n-avea interes să mintă, doar a fost implicat într-un fel, şi bine nu i-a picat nici lui povestea asta:.. Mi-a relatat exact cum a fost. N-aş vrea să crezi că eu... că am vreo legătură cu scandalul de-acolo, meştere. De-aia am venit, să te asigur că nici n-am incitat, nici n-am montat pe nimeni să facă mizerii băieţilor dumitale. Cunosc destui inşi în Timişoara... „drukeri” înrăiţi, care se pretează la multe, dar te rog să mă crezi... eu, niciodată...

Aici, Ţenescu se opreşte; nu mai ştie nici ce, nici cum să spună. Bârsan, în sfârşit, înţelege. Răsuflă uşurat.

— Ai crezut că bănuiesc „mână duşmană”?! Şi... tocmai pe tine! Nu, Lucică. Am motivele mele să nu dorm pentru ce-a fost acolo, şi nu ţi-ar strica să le afli, odată, că - oricât m-ar costa pe mine, acum - sunt o experienţă omenească şi profesională, poate îţi vor prinde bine cândva. Până atunci, ţine minte sfatul unui om păţit: nu miza totul pe o carte, nu merge pe mâna unui

jucător şi nici măcar doi, oricât de buni ar fi! Un om e un om şi atât; are probleme, are momente bune sau proaste, viaţa curge fără să ţină seama de nevoile unei echipe sau de insomniile unui antrenor. Să nu rămâi la mâna nimănui, Lucică, dacă vrei să dormi liniştit...

— Dumneata îmi spui mie că ai probleme, meştere? Dumneata, care ai făcut o echipă... minune? - întreabă Ţenescu.

— Minune, pe naiba! mormăie Bârsan, retrăind o clipă coşmarul celor cinci seturi din sala timişoreană. Oricum, îţi mulţumesc pentru gândul bun... Fii sigur că nu te-aş fi bănuit niciodată. Iar pentru duminică... ce să-ţi spun? Succes? Ştii că nu sunt fariseu. Mă voi bate, Lucică!

Cei doi bărbaţi îşi strâng mâna, despărţindu-se ca doi prieteni înaintea unei zile esenţiale pentru fiecare dintre ei. Mâine succesul unuia va însemna, obligatoriu, eşecul celuilalt.

La 17 fix, toţi cei opt jucători sunt echipaţi şi aliniaţi, gata de antrenament. Pe bancă, Prişcu aşteaptă primele mişcări de încălzire, dar Bârsan, în loc să le comande, îşi adună oamenii într-un colţ al tribunei, invitându-l, cu un gest, şi pe Prişcu să participe la discuţie. Băieţii se apropie, contrariaţi. Şedinţă, înainte de antrenament? Treaba asta n-a făcut-o Bârsan niciodată. Băieţii se adună în jurul antrenorului.

— De regulă, noi discutăm după antrenament; azi, însă, e... o zi... o zi mai altfel, găseşte meşterul cu oarecare dificultate cuvântul. Începem cu discuţia, pentru că... trebuie să hotărâţi. Voi, nu eu. Şi cum veţi hotărî, aşa vom face. Ieri am înţeles că se întâmplă ceva cu echipa. Asta trebuie să stabilim, în primul rând: ce este? Efort prea mare? Supraantrenament? Oboseală nervoasă? Plictiseală de volei? Sau... probleme de altă natură? Şi ce fel de probleme? După ce răspundem, trecem la ce avem de făcut...

Iuga ridică două degete, ca la şcoală. Când Bârsan îi face semn să vorbească, spune simplu, fixând cu privirea un punct îndepărtat, din tribună:

— Toată lumea ştie, aşa că... ce să mai lungim vorba? Eu sunt vinovat. Fără prostiile mele...

— Tu ai început, Radule, îl întrerupe Bârsan. În afară de Moşu' și Iordache, toţi s-au luat după tine! Asta e grav. Așa că... să nu ne-mbătăm cu apă rece; peste cinci zile e „momentul adevărului" şi autoamăgirea costă scump.

— Poate, insistă Iuga, dar... tot vina mea este. M-am băgat peste toţi, am încurcat tot jocul, am asmuţit publicul împotriva echipei, cu tâmpenia aia... Cât despre incidentul cu Sandu, ce sa mai zic; m-am purtat... lui i-am cerut scuze, seara; acum vă cer şi dumneavoastră... şi tuturor.

„Dacă a înţeles că e de vină şi recunoaşte, e bine...", îşi spune Bârsan, cu inima ceva mai uşoară.

— Cu tine se întâmplă ceva, Radule... Ce anume? întreabă antrenorul, nerăbdător să vadă dacă şi în continuare Iuga va fi la fel de sincer şi deschis.

— Probleme personale, meştere... răspunde Iuga, de-abia auzit.

— Atât de personale, măi băiete, că dau peste cap o echipă! Radu adaugă şi mai încet:

— Aş prefera... dacă se poate... între patru ochi, după antrenament...

— Cum vrei, conchide antrenorul. Dar spuneam că nu numai asta e problema.

— Aşa e, intervine Pârlog. De vină suntem toţi. Eu, că m-am lăsat dus de nervi și am pierdut un set ca un zănatic; ceilalţi -că n-au strigat, şi la Radu şi la mine, de la primele gafe, cum a făcut Moşu'; să ne fi chemat la ordine! Drogaţi dacă eram,

beţi morţi sau... mai ştiu eu cum, şi tot n-am fi jucat în halul ăsta!

Ascultându-l pe Pârlog, Prişcu face ochii mari. Chiar aşa?

— A fost... a fost... dar de ce? Asta e problema, insistă Bârsan. Trebuie închis robinetul „surprizei", că eu, încă una... nu mai suport! Cine vrea să-şi spună părerea?

Toată lumea tace, prelungind momentul de aşteptare grea, penibilă.

— Atunci... să vă spun ce cred eu, începe Bârsan. Dacă e vorba de vinovăţii, apoi ele încep de la mine, şi nu de-acum, ci de când v-am obligat să duceţi pe umeri, încă un an, o povară ce se dovedeşte prea grea pentru numai opt oameni. Până acum ziceam şase, dar de ieri, de când ne datorăm locul în clasament celor două rezerve, suntem - clar! - opt. Numai că... şi atâţia se dovedesc prea puţini.

— Meştere... intervine Pârlog, dar Bârsan îl întrerupe, continuându-şi cu hotărâre gândul.

— După ce termin, spui ce vrei. Ei bine, s-a adunat oboseala, oboseala nervoasă mai ales. A cedat Iuga; „probleme personale", spune el, şi probabil că aşa este, dar efectul... l-aţi simţit pe pielea voastră. Nimeni - în afară de Moşu' şi Iordache, cei mai puţin uzaţi! - nu şi-a putut ţine firea. Asta nu se întâmplă decât acolo unde treaba scârţâie al naibii! Într-o familie normală, o discuţie banală, chiar pe ton mai ridicat, nu provoacă drame, dar când bărbatul şi nevasta trăiesc pe un butoi de pulbere, primul cuvânt în doi peri scapără scânteia şi aprinde fitilul! Asta e la noi. Ca să vă spun adevărul până la capăt, eu... eu simt o asemenea oboseală.

Recunosc în faţa voastră şi a preşedintelui clubului: la Timişoara, haosul din teren m-a blocat. V-am lăsat singuri. Scoaterea lui Iuga şi Pârlog, singura iniţiativă de care m-am

învrednicit, ar fi făcut-o şi un orb. N-am spus un cuvânt până când Moşuleţ nu v-a adus, doar el ştie cum, la 2-2. A fost cea mai gravă greşeală de când exist în volei, şi daca am comis-o, înseamnă că se întâmplă ceva şi cu mine. Iar dacă aşa stau lucrurile... ce facem? Ne odihnim câteva zile? Rărim antrenamentele? Micşorăm intensitatea? Trecem pe „muncă de întreţinere”, părăsind repetarea procedeelor noi? Sau... tragem pe dreapta, pur şi simplu, jucând ca alţii, din amintiri? În fond, am luat titlul de două ori, cupa continentului - o dată; să mai guste şi alţii din fericirea victoriilor plătite cu sânge, să vadă şi ei cum este când nu ştii nici de casă, nici de familie, nici de prieteni, nici de şpriţ, nici de berică, nici de-o zbânţuială, că... de, acum e vremea noastră, cât suntem tineri! Hotărâţi voi. Eu fac exact ce spune echipa. Simt că nu mai am puterea să fiu locomotivă, să trag un tren cu opt vagoane care se lasă greu. Omeneşte vă spun: nu mai pot!

Deşi au trecut ani buni de când îl cunoaşte, Prişcu priveşte uimit pe omul care vorbeşte cu sinceritate totală, dezarmantă, dezvăluindu-şi frământările şi chiar omeneasca slăbiciune în faţa elevilor săi aşa cum niciun alt antrenor n-ar fi făcut-o. Credea că ştie totul despre Bârsan. Acum, însă, cuvintele lui şi tonul cu care le rosteşte îi relevă dintr-o dată drama amicului său, ba chiar şi răspunsul unor întrebări pe care şi le-a pus în repetate rânduri cu privire la el. Un bărbat în putere, cu viaţa personală începută prost şi făcută ţăndări, rămas cu complexul bărbatului părăsit... Un om pe care o femeie bună, frumoasă şi înţelegătoare îl iubeşte, o fetiţă îl adoră, un cămin primitor îl aşteaptă, iar el... el refuză totul, amână - pentru când? -, dă cu piciorul şansei unice, generozităţii soartei parcă hotărâtă să repare printr-o întâmplare ceea ce tot printr-o întâmplare stricase cândva... ca să-şi ducă existenţa... cum? Agăţat de o

tabelă electronică! Asta e viaţa lui: săritura lui Iuga, blocajul lui Pârlog, serviciul lui Stavru, plonjonul lui Băjenaru, preluarea lui Bujor, pasa lui Stratulat... Ingineria şi-o rezolvă numai el ştie cum! Când „merg băieţii", e fericit; când nu, intră în friguri şi spaime, îşi reproşează greşeli reale sau imaginare, fără să se menajeze ori să dea vina pe alţii... „Ce uşor trecem pe lângă oamenii deosebiţi! Cât de puţin îi înţelegem şi ce repede suntem dispuşi să le micşorăm gesturile şi comportarea, să-i măsurăm cu unitatea de măsură comună..." Sub impulsul unui sentiment de vinovăţie, Prişcu vrea să rupă tăcerea, dar Iuga i-a luat-o înainte cu o clipă.

— Pentru că de la mine a pornit totul, vreau să spun primul ce cred. Nu vorbesc în numele celorlalţi... Eu nu mă simt terminat, nici supraantrenat, nici sătul de joc. Cred că... mai pot. Fizic - în orice caz, chiar dacă duminică am avut o zi mizerabilă. Cu problemele mele... am să le rezolv. Cred că... sper că... - aici vocea băiatului a pierdut, o clipă, siguranţa - va fi posibil. Nu mă „daţi absent", meştere. În rest... cer iertare tuturor.

— Ce mai, intervine Pârlog: mergem înainte, aşa cum aţi stabilit programul de pregătire. Nicio abatere! Consideraţi că la Timişoara nu s-a întâmplat nimic...

— Dar s-a întâmplat, Sandule! Numai struţul bagă capu-n nisip! Dacă ni-l scoate Ţenescu?

— Bine, concede Pârlog; atunci... n-o să se mai întâmple. Şi, din toată aiureala de ieri, să reţinem că pe banca rezervelor avem doi oameni de nădejde, iar unul dintre ei... colac de salvare, nu altceva! Eu, unul, n-am mai văzut un meci „întors" de către un om, aşa cum a făcut-o ieri Moşu'. Şi Iordache a fost bun, dar Petrică... aur! Cine n-are „moşi" să-şi cumpere! - încheie Sandu, în aplauzele celorlalţi şase care privesc, toţi, spre al şaptelea - Petrică Moşuleţ, roşu de emoţie.

— Ceilalţi... ceva de spus? întreabă Bârsan, fără să se grăbească, privind în ochi pe fiecare.

— De acord cu Pârlog - confirmă Băjenaru, şi - după el -repetă formula fiecare, pe rând.

— Deci... unanimitate. Toată lumea, gata de muncă. Asta e bine. Eu... profit, totuşi, de prilej, ca să-mi exprim un gând mai vechi. Am început sezonul cu cea mai bună intenţie. Obiectivul, ştie toată lumea, l-am acceptat ca pe ceva de la sine înţeles. Am pornit la muncă nu fără temeri, dar hotărât să fac treabă, ceea ce doresc din tot sufletul şi acum. Din păcate, pe parcurs... nu ştiu; s-a întâmplat ceva. Nu cu voi, să fie clar; cu mine. Oboseală? Firea mea? Vârsta? Nu râdeţi; să vă văd în prag de 50!... Oricum, simt că ceva nu mai e în ordine. „Episodul timişorean" mi-a demonstrat că am motive să mă întreb ce se întâmplă.

Probabil... m-au lăsat reflexele. Şi când o maşină de „formula unu", ba încă cea mai bună, are un pilot îmbătrânit, cu reflexe nesigure, soluţia se cunoaşte: alt pilot la cârmă.

Băieţii se privesc, speriaţi. Au înţeles bine? Îi lasă meşterul? Ochii tuturor se îndreaptă către preşedintele clubului, implorându-l parcă să intervină, să taie din rădăcină până şi germenele unui asemenea gând care.,.. Prişcu e însă paralizat. Cuvintele lui Bârsan îi formulează brutal continuarea logică a tot ceea ce înţelesese revelator despre făuritorul echipei cu care azi se mândresc clubul şi ţara, iar continuarea, tradusă în planul îndatoririlor lui, de om al deciziei, sună aşa: dacă bărbatul acesta va veni într-o zi, să-i spună: „am terminat, mi-am făcut datoria, cheamă la cârmă pe cine vrei, am şi eu dreptul la câţiva ani de linişte, după atât amar de vreme trăită în teren sau pe bancă..." ce va răspunde atunci? Ei bine, iată că ziua a venit. Trebuie să răspundă, şi panica din privirile elevilor lui Bârsan îi spune clar cum trebuie să răspundă, chiar împotriva a tot ce

ştie despre prietenul ajuns, probabil, într-un impas grav, dacă nu chiar la capătul puterilor, de vreme ce simte nevoia să lase tot şi să plece...

Tot Bârsan îi scoate din încurcătură:

— Nu e o treabă de hotărât de azi pe mâine, ştiu bine, dar am adus-o la cunoştinţă pentru ca, într-o anume perspectivă, să-şi găsească şi ea rezolvarea firească. În ce mă priveşte... multe depind de ce va fi duminică. Nu supraapreciez echipa lui Ţenescu, dar e, totuşi, primul adversar serios. Ea ne va arăta unde suntem. Meciul e un test şi pentru voi, dar şi pentru mine. Se va vedea cât mă mai ţin puterile şi cât nu...

Băieţii răsuflă uşuraţi. „Dacă e aşa, meştere, apoi... lasă-l pe nea Lucică în seama noastră! O să-i facem o chermeză, s-o ţină minte!” - parcă spun privirile lui Pârlog, singurul dintre cei prezenţi care ar fi putut da cu totul alt curs discuţiei de azi, dacă ar fi spus tot ce ştia, tot ce se întâmplase, de fapt, în preziua „episodului timişorean”. Ar fi trebuit, oare, să vorbească? Nu; căpitanul echipei e convins că a procedat corect. Când ai şansa unui antrenor ca Bârsan, nu-l amesteci în toată măţăraia vieţii echipei, unde se mai petrece şi câte-o dandana, uneori...

Prişcu a urmărit antrenamentul cu cea mai mare atenţie. Oricât s-a străduit, n-a desluşit niciun motiv de alarmă, şi - după atâţia ani de privit de pe margine - nu s-ar putea spune că „n-are ochi”... Totul pare în ordine, băieţii se mişcă exact ca de obicei, adică bine. Iuga nu este nici el altfel; sare, loveşte, are vlagă şi chef. La sfârşit, toţi pleacă spre case parcă mai înseninaţi. Oboseala i-a marcat pe jucători, dar a mai alungat ceva din amărăciunea zilei şi, mai ales, din alarma stârnită de ameninţarea lui Bârsan, la care nimeni nu vrea să se gândească, deşi ea domină gândurile fiecăruia.

Două cupluri au prelungit, totuşi, după plecare, discuţia premergătoare antrenamentului. Primul - în „*Skodiţa*” roşie, de la volanul căreia Prişcu a riscat o întrebare, nu foarte convins că face bine zgândărind o rană proaspătă, dar simţind că, fără să ştie ce gândeşte meşterul, nu poate rezista:

— Cu plecarea... sper că ai glumit.

— Eu nu glumesc niciodată cu treburi serioase.

— Atunci... ce-ai urmărit? Să-i sperii? ,

— Nici pomeneală! Speriatul sunt eu. Trebuia să-i vezi împiedicându-se, ciocnindu-se între ei, ca începătorii, să auzi râsetele din tribună, bancurile golanilor... Cum să suport aşa ceva? La Timişoara... nu mă cunoaşte lumea, dar aici? Ia imaginează-ţi dezastrul de ieri, reeditat duminică, în Capitală.:. Şi cu muncă pe rupte, şi cu frământarea, şi de râsul lumii la bătrâneţe - asta nu!

Prişcu tace, reproşându-şi că a redeschis discuţia. Când s-au apropiat de centru, întreabă:

— Unde te las?

— Acasă.

— N-ar fi bine să treci pe la Mioara? A vorbit cu Irina la telefon... Parcă spunea că te-aşteaptă.

— Nu, mulţumesc. Am s-o sun, mai târziu.

Al doilea cuplu, Pârlog şi Iuga, discută cu voce scăzută, dar destul de aprins, pe platforma din spate a troleibuzului ce-i duce spre centru, în prelungirea aceluiaşi eveniment care a bulversat liniştea echipei.

— De ce n-ai spus?

Întrebarea pusă de Radu sună nesigur, trădând - şi la el - îndoiala că problema poate fi lămurită acum.

— Am aşteptat să văd dacă spui tu, vine răspunsul.

— Ne-am înţeles să rămână între noi...

— Atunci, de ce mă mai întrebi? Am hotărât, am tăcut!

— N-am bănuit că, dintr-o prostie, va ieşi... încearcă Radu să se justifice într-un fel.

— Trebuia să fii sigur! N-ai înţeles ce-l ţine pe omul ăsta lângă noi? Îl știi de-atâta timp și tot n-ai înţeles? Chinul de a ajunge şi a rămâne cel mai bun e modul lui de a fi fericit. Când va simţi că ceva sau cineva îi ia bucuria asta, lasă totul baltă. Şi - ca să revenim la subiect - nu-ţi doresc să fii tu acel cineva. De azi până duminică inclusiv, - dormi la mine.

— Ești nebun? sare Iuga. Păi asta n-am...

— N-am discutat aşa pentru că nu ştiam ce iese din escapada ta! Şi dacă nu înţelegi cu binele, îţi întorc palma de vineri noaptea, dar nu cum mi-ai aplicat-o tu, chiaun de băutură cum erai, ci... la nivel de mare performanţă! Să nu te dau pe mâna băieţilor, Radule, că... atâta-ţi lipseşte: să afle Băjenaru, Stratulat ori Moşuleţ. Ăia te mănâncă, înţelegi? Acum... trecem pe la tine, îţi iei ce-ţi trebuie, iar mâine, de la facultate, vii direct la masă, apoi... la mine; uite, ţi-am pregătit un rând de chei... La antrenament plecăm împreună şi de-acolo, din nou acasă. Amândoi, scumpule... Duminică după meci... liber, până la masa de seara. Noaptea... cantonament, la mine.

— Şi aşa... până când? întreabă Radu, care nici să protesteze nu mai apucă.

— Până pricepi ce înseamnă răspunderea. Până înveţi să te stăpâneşti.

— Dar eu... ani de zile... Pârlog îi taie vorba, înfuriat:

— „Ani de zile” nu s-a ţinut nicio muiere de capul tău, nătărăule! Asta e toată filozofia! Te-ai îndrăgostit şi, ca să faci pe bărbatul, te laşi târât pe la tot felul de aiureli şi bagi în tine vodcă şi lichior ca-n butoi, după ce toată viaţa n-ai pus strop de alcool în gură! Bagă de seamă: dacă te mai găsesc undeva,

vreodată... ori dacă aud că te-ai mai aflat în halul în care erai vineri noaptea, cu mâna mea te stâlcesc! Auzi!... Să mă cheme la telefon gazdele, să le scap de tine!...

— Sandule...

— Aaaa...! Ni s-a trezit demnitatea? Dar când te căram în spinare, ca pe un sac, şi mă rugam de şoferi să mă lase cu tine-n taxi, că „răspund eu”... atunci cum era? De ce nu făceai atunci pe bățosul? Unde era diva, să te admire? Uiţi că nici ea nu se mai ţinea pe picioare? Să fie clar, Radule: ai pornit cu noi, mergi cu noi: tot anul. Îţi place, nu-ţi place, asta e. După campionat şi cupă, faci ce vrei, dar cât timp vâslim toţi într-o barcă, tragi cot la cot cu noi. Azi ai promis...

— N-am promis nimănui să trăiesc cu guvernantă...

— Când n-o să mai ai nevoie de guvernantă, o să trăieşti singur. Dar singur, să fie clar, dacă suedeza ta nu înţelege la ce te-ai angajat!

— Mă obligi tu?

— Gata, închide Pârlog discuţia, intuind că de-aici încolo nu poate urma decât scandalul, adică exact ce nu trebuie nimănui, acum. Deci, să recapitulăm, amore mio, o dă Sandu pe glumă: pijama, obiecte de toaletă, caiete, cărţi, echipament curat pentru mâine, jurnalul personal, dacă ţii, că ai ce scrie, slavă domnului... întâi - meciul de duminică, apoi... mai vedem. Tactica salamului, maestre: feliuţă cu feliuţă, până luăm campionatul şi „prelungim viza” cupei. Pe urmă, dacă simţi tu chemare, din partea mea... poţi să-ţi faci şi harem!

Ziarul de marţi a revenit asupra „surprizei de la Timişoara”, cum o califică - îndreptăţit - toată suflarea voleibalistică, furnizând amănunte; unele, nu foarte măgulitoare la adresa publicului şi organizării, altele - îngrijorătoare pentru forma şi moralul campionilor. În numărul de joi, o avancronică la meciul

cu „Unirea” a împins lucrurile mai departe, avansând câteva întrebări-cheie. Vom asista, oare, la o schimbare în fruntea clasamentului? Acum, în preajma startului cupei europene, unde vor merge două echipe româneşti, îi va fi dat, oare „out-sider”-ului, „Unirea”, să devină formaţia ce polarizează speranţele iubitorilor de volei din ţară? Asistăm, oare, la apusul unei stele şi la ridicarea alteia? Articolul nu propunea răspunsuri, dar nici nu ocolea câteva teme de meditaţie. Cea mai importantă: la ritmul şi duritatea efortului în voleiul de azi, poţi tenta spre marea performanţă fără lot? Şi nu cumva „revelaţia” de la Timişoara, Petre Moşuleţ, rezerva care a redresat corabia în derivă a campionilor, a putut fi revelaţie numai pe fondul valorii foarte modeste a adversarilor?

Bârsan a citit articolele încruntat, ca de obicei; Pârlog le-a comentat în stilul său personal, promiţând cu voce tare - şi stârnind animaţie, dar, parcă, nu atât de veselă ca în vremurile bune - că dedică victoria de duminică semnatarului celor două intervenţii gazetăreşti, acelaşi, din întâmplare sau nu. Moşuleţ s-a făcut că nu înţelege insinuarea, lucrând toată săptămâna ca un turbat. Cert, „episodul timişorean”, cu valul discuţiilor stârnit de el, a constituit reclama ideală pentru meciul „Înainte” -„Unirea”, dacă mai era nevoie de aşa ceva. Ar fi fost lume multă oricum, dar, în contextul creat, nu-i de mirare că tribunele au devenit neîncăpătoare. Pronosticurile? Acum 8-9 zile, ar fi fost net în favoarea campionilor, dar azi...

Asistenţa urmăreşte cu maximă atenţie încălzirea. „Iniţiaţii”, cu ochii pe Bârsan, îi urmăresc gesturile, faţa, indicaţiile - puţine şi formulate scurt - date jucătorilor. Pare calm, sigur pe el; cu încruntarea şi cutele adânci de pe frunte şi dintre sprâncene, lumea s-a obişnuit de mult. Şi Iuga? Iuga, „cel mai

slab de pe teren” la Timişoara? Dar Pârlog, înlocuit şi el şi ţinut pe bancă până la fluierul final? Se pare că vor juca, se încălzesc împreună, lovesc mingea puternic şi sigur, par a nu avea probleme nici cu sănătatea, niciunul cu celălalt, deşi se spune că în mult comentatul meci de duminica trecută, au fost la un pas de încăierare... în terenul „Unirii”, multă mişcare, mult zel. Ţenescu nici nu s-a aşezat - pe bancă. În picioare, lângă tuşe, spune tot timpul ceva, arată ceva, indică o mişcare, face un semn... Dacă ar fi să judeci lucrurile după „preambul”, în ce să crezi mai degrabă: în calmul taciturn, în zgârcenia de cuvinte şi gesturi a lui Bârsan, ori în efervescenţa taberei opuse, unde antrenorul pare un dirijor de orchestră în plină desfăşurare? În foiala celor şase cupluri de jucători ai „Unirii”, care de-abia încap într-o jumătate de teren, sau în mişcările măsurate ale celorlalţi opt oameni pentru care partea lor de parchet ajunge şi chiar prisoseşte?

Primul set a început să dea răspunsuri, dar... ciudat: ele uimesc pe toată lumea. Au venit, toţi, la pomul lăudat, cu sacul, să vadă şi să aplaude faze electrizante, atacuri blocate, reluate, din nou blocate şi din nou construite, plonjoane spectaculoase... Da, probabil că publicul ar avea parte de ele, dacă amândouă combatantele şi-ar onora firma. Deocamdată, echipa lui Bârsan face ce vrea şi-i „iese tot”, în timp ce „Unirea” nu leagă nimic. Din prima clipă, campionii au devenit stăpâni ai spaţiului de deasupra fileului, dominându-l atât în atac -puternic şi precis - cât mai ales la blocaj, transformat azi mai mult ca oricând din armă defensivă, în sursă de puncte, mereu alte puncte... Loviturile elevilor lui Ţenescu se izbesc de patru sau şase mâini aflate, exasperant, exact pe traiectoria balonului, fără fisură între ele, fără nici cea mai mică desincronizare a mişcărilor şi săriturilor. Ţenescu cere

prima schimbare, dar noul venit nici n-apucă să se aşeze bine în teren, că o minge trăsnită de Iuga de la o înălţime incredibilă îl loveşte în piept, doborându-l ca pe un popic. Sufocat de lovitură, ameţit de contactul brutal cu podeaua, Drumaru se ridică, năuc, nimerind cu greu banca de pe care de-abia se ridicase. Spectatorii nici nu ştiu cum să reacţioneze: să-l căineze pe accidentat, ori să râdă? - pentru că e de râs să vezi un ditamai jucător doborât de-o minge, ca şi cum un copil s-ar fi rătăcit într-un joc de adulţi. Noroc că banca lui nea Lucică e plină; altul în teren! Locul lui Drumaru e luat de Brudea, care, la al doilea atac al lui Iuga, de la aceeaşi înălţime şi cu aceeaşi adresă, când aude vâjâitul mingii, nu se mai gândeşte nici la punct, nici la prestigiu; întoarce spinarea, măcar să primească lovitura unde se suportă mai uşor. Acum, publicul nu se mai abţine: aplauzele şi râsetele izbucnesc în cascade. La 2-8, Ţenescu cere primul timp de odihnă. Îşi adună băieţii, încearcă să-i liniştească, le aminteşte schemele repetate, îi imploră să blocheze, mai ales să blocheze, să nu-şi mai lase adversarul să atace fără mâini în faţă, iar atacul propriu... mai sus, cât mai de sus lovită mingea, blocul lui Bârsan nu poate fi învins altfel... „Uniriştii" îl ascultă cu ochii în pământ. Teoretic, ştiu tot, dar în teren...

Şi de-ar fi numai Iuga! Pârlog joacă azi de parcă şi-a mizat viaţa pe fiecare minge. E peste tot, scoate tot ce trece de bloc, zboară spre baloane, readucând în teren mingii după care n-ar mai alerga nimeni. Băjenaru, sobrul Băjenaru, a atacat de două ori din fundul terenului, imparabil; Stratulat a „pus" trei mingi, direct din plonjon în mâna lui Stavru, şi el „călău" astăzi, la fileu... Iar Bujor... de necrezut! Tot ce se întâmplă în teren întăreşte - minut cu minut - convingerea generală că numai o minune i-ar putea salva astăzi pe adversarii campionilor.

Cei mai convinşi de acest adevăr sunt chiar victimele, măcinate de sentimentul neputinţei. Ca şi cum întâmplarea a aruncat într-o competiţie doi adversari de calibre, categorii şi valori inegale, după niciun sfert de oră, în teren există o singură echipă: „Înainte". Partenerii de întrecere se sting văzând cu ochii. Senzaţia generală din tribune - mai exact: motivul general de insatisfacţie - s-ar putea exprima aşa: păcat că fiarele dezlănţuite ale lui Bârsan, astăzi în zi formidabilă, nu au în faţă un adversar pe măsură. Ce meci s-ar fi încins! E greu de spus însă cine ar putea fi, la noi sau aiurea, acel adversar; ce echipă ar avea arme să înfrunte un sextet în care nimeni nu greşeşte, nimeni nu ezită, nimeni nu iartă când ajunge la fileu. Aproape nicio fază nu se joacă, în terenul campionilor, din trei pase şi aproape nicio minge nu are traiectorie previzibilă. Plonjonul nu este un procedeu salvator, ci pasă de atac. Dincotro vine ghiuleaua? Cine-o execută? Şi apoi... aproape nicio minge nu e lovită cu tălpile lipite de parchet, ci din săritură, şi niciodată nu ştii dacă săritura înseamnă atac ori pasă... De unde atâta vitalitate, aproape un set - numai prin aer? Hai, Iuga, Stavru, Pârlog... la anii lor, mai merge; dar Stratulat? Băjenaru? De necrezut!

Setul se termină la 15-4, fluierul final aducând pe buzele tuturor o singură întrebare: vor rezista campionii propriului lor ritm? Se poate juca, timp de trei seturi, cum au început ei? Curioşii se lămuresc repede. Din startul setului II, tăvălugul lui „Înainte" îşi continuă implacabil drumul spre victorie şi chiar dacă, dincolo, Brânzei reuşeşte două-trei atacuri frumoase, Damaschin blochează - în sfârşit - o minge la Stavru şi alta la Pârlog, iar Popişteanu punctează o dată direct dintr-un serviciu înşelător, în esenţă - nimic nu s-a schimbat. Oamenii, da; prin terenul vicecampionilor s-au mai perindat Vlase,

Ardelea, Grănescu, Brudea. Niciun jucător, nicio formulă de echipă şi niciun sistem de aşezare în teren nu reuşeşte să salveze o situaţie pe care nimeni şi nimic n-ar mai putea-o salva.

Din nou, fluier de set; nu 15-4, ca în primul, ci... 15-7. Asistenţa s-a lămurit. Numai o echipă de zei ar putea întoarce rezultatul, de la 2-0, în faţa unui „Înainte" aşa cum joacă azi... Pe bancă, Prişcu pur şi simplu pluteşte. „Ca să vezi ce e viaţa! Luni, ne dădeam de ceasul morţii, presa ne pregătea panegiricul, îl şi vedem pe Bârsan plecând de la echipă, şi azi... poftim! Călare pe situaţie; şi cum?!" În tribuna oficială, Ispas râde cu un ochi şi plânge cu celălalt. Dacă Bârsan ar fi capotat, cum se aşteptau unii - şi cum el, deşcă bătrână, n-a crezut nicio clipă -s-ar fi simţit vinovat. Oricât nu depind de el - sau numai de el - transferările, preşedintele federaţiei ştie bine că Prişcu şi Bârsan au pierdut anul acesta, bizuindu-se pe promisiunea lui. Ar fi trebuit să le spună clar: nu pot, îngrijiţi-vă singuri... Noroc că, uite, le merge morişca de sar scântei! Asta e bine, dar... ce facem cu „Unirea"? Ce-a păzit Lucică aici? Cum scoate capul în Europa cu nişte jucători care i-au luat lui Bârsan 11 puncte în două seturi? „Ar fi culmea să convoc mâine biroul federal pentru a stabili cu ce forţe întărim... „Unirea"!"

Aproape de tribuna oficială, Ancuţa şi Mioara stau ca pe ghimpi, alături de Irina Prişcu. E bine, e foarte bine, dar... de s-ar termina! Irina, soţia preşedintelui, nu înţelege un lucru, asaltându-şi prietena cu întrebări:

— Draga mea, dacă sunt aşa buni, de ce atâta zbucium? I-ai văzut? Parcă sunt scamatori şi acrobaţi! Cu asemenea echipă, Mitică ar trebui să stea liniştit... să treacă pe la sală, să mai supravegheze... Am să-i spun lui Ilie să-i aducă un asistent, un băiat tânăr... Ce e chinul ăsta pe capul lui, când...?

Pe Mioara, aproape că o pufneşte râsul. Auzi! Mitică, luft-inspector, în vizită pe la sală, să-şi vadă echipa câteva minute şi să supervizeze munca unui tinerel! Ce puţin ştiu oamenii despre cum se face orice lucru bun pe lumea asta! Cât este ea de „antisportivă”, urmărind primele două seturi cu inima strânsă, cu mâna încleştată în mâna fetei sale, minunea jocului i-a adus lacrimi în ochi. Raţional, voleiul îi este duşman, de vreme ce-i răpeşte o parte – şi ce parte! - din fiinţa iubită, dar... cum să nu recunoască? Perfecţiunea mişcării în teren, a execuţiilor tehnice, tot ce se întâmplă azi de-o parte a fileului nu este şi nu exprimă altceva decât aspiraţia spre perfecţiune a omului pe care-l cunoaşte atât de bine. Zbuciumul pentru lucrul fără cusur, rodul zbaterii, nesomnului, îndoielilor, întrebărilor, în căutarea soluţiei ideale. Ce uşor şi frumos pare totul, privit de pe margine! Dar cât costă demonstraţia asta de vigoare, virtuozitate şi voinţă se gândeşte cineva? Ştie cineva că omul care stă pe bancă şi aşteaptă setul trei calm - aşa crede lumea! -a fost la un pas de „dezertare”, lucru aflat de la Prişcu, nu de la el, noutate pe care ea, Mioara, nici n-a ştiut cum s-o ia; ca pe o veste bună? Ca pe un necaz? Că, împreună cu Ancuţa, a trebuit să-l „aresteze”, pur şi simplu, într-o seară, la sală, după antrenament, pentru a putea afla mai pe îndelete ce se întâmplă cu el, de ce o ocoleşte, de ce refuză o discuţie sau măcar o masă bună şi o seară fără griji, să-şi mai uite necazurile? Of, de s-ar termina... şi bine! - se roagă Mioara în gând.

Setul III începe, şi este superb. Să fie de vină oboseala campionilor? Relaxarea? Sau certitudinea că au victoria în buzunar? Să fi echilibrat jocul tresărirea de orgoliu a „out-sider”-ului? Cert e că, acum, „Înainte” - aceeaşi echipă în zi extraordinară - are în sfârşit un adversar. Punctul - venit uşor, aproape de la sine, în primele seturi - acum trebuie muncit.

Spectatorii au ce şi-au dorit: luptă. O luptă electrizantă, chiar dacă fazele se încheie, de regulă, în favoarea celor ce au fost la cârma jocului tot timpul. Până la 5, echipele merg cap la cap. De-acolo, cu Iuga la fileu, campionii se dezlănţuie din nou, rupând seria reuşitelor „la paritate" prin patru puncte consecutiv, din atacuri imparabile. „Unirea" luptă, rezistă cu disperare, se agaţă de minge în linia doua, înalţă blocajul, măcar să „şteargă", să amortizeze baloanele, dacă nu le poate opri; ba chiar atacă, punctează, lungeşte fazele şi soarta fiecărui punct... Dar tocmai rezistenţa acerbă stârneşte, dincolo, o izbucnire încrâncenată ce nu mai e joc, ci un soi de furie - furie perfect lucidă, perfect controlată, turnată în execuţii ce concentrează, uimitor, toată forţa şi puterea de voinţă a unor oameni. Mingile de atac ale campionilor parcă nu mai caută punctul pe tabela de scor, ci knock-outul, grăbindu-se să încheie, ca la box, socotelile printr-o lovitură decisivă. Acum, când de partea cealaltă a fileului există blocaj şi atac, „Înainte" apasă pe acceleraţie; săriturile la fileu ating înălţimi uimitoare, ridicând mereu ştacheta spre care trebuie să urce blocajul spre a se apăra cu şanse, ori atacul pentru a găsi culoar... E o supralicitare continuă, care ţine publicul cu sufletul la gură, deşi problema învingătorului nu şi-o mai pune nimeni.

După 39 de minute - un set aproape cât celelalte două la un loc! - scorul e 14-10 pentru campioni. La serviciu - Iuga. Băiatul se concentrează. Toate privirile se îndreaptă spre el, într-o linişte perfectă. Ciudat: în loc să servească, Radu face zece - doisprezece paşi înapoi, cu mingea în braţe, măsurându-şi parcă terenul, ca săritorii în lungime care-şi apreciază distanţa până la pragul de bătaie, apoi se opreşte şi se concentrează din nou, aşteptând fluierul. Arbitrul îi face semn: poate servi. Iuga se

ridică o clipă pe vârfuri, porneşte; primii doi-trei paşi îi parcurge normal, apoi alţi cinci-şase sprintează. Când ajunge lângă linia de fund, bate pe piciorul stâng şi aruncă mingea mult deasupra capului. Elanul şi bătaia îl propulsează într-una din săriturile incredibile care, şi de data aceasta, provoacă o exclamaţie de uimire în tribune. La cel mai înalt punct al săriturii, mâna dreaptă trăsneşte mingea cu o forţă extraordinară, îngropând-o în terenul advers. Jucătorii de la primire urmăresc paralizaţi execuţia. Mingea cade între ei, vâjâind; surpriza le-a blocat reflexele. Punct şi... victorie.

Şi mai ciudat: explozia de entuziasm din tribune, aproape că nu are ecou în teren. Învinşii privesc încă locul unde a bubuit balonul expediat de Iuga cu un serviciu cum nu se mai văzuse niciodată pe vreun teren, la noi. Învingătorii nu sar în sus de bucurie; surprinzător de calmi şi reţinuţi, ridică mâinile, semn că... e gata, au terminat, apoi - ca pentru un raport cu semnificaţii numai de ei ştiute - se întorc spre bancă, unde Bârsan îi aşteaptă în picioare, liniştit, mulţumindu-le cu un semn discret, ce poate semnifica „e bine; aşa - da!" Spectatorii văd şi aplaudă, unii înţelegând, alţii ghicind că victoria aceasta „la zero" are un sens aparte, de vreme ce elevii o dedică meşterului lor şi o fac manifest, în văzul tuturor. Deci... a fost, totuşi, ceva? Şi ce anume? Ce se poate întâmpla rău în viaţa unei asemenea echipe încât s-o facă să gâfâie şi să vadă moartea cu ochii în faţa codaşilor clasamentului? Oricum, un lucru e limpede pentru toată lumea - şi apropiaţii lui Bârsan speră din toată inima că aşa este: ziua de azi, reconfortantă prin scor, dar mai ales prin joc, a readus liniştea - dacă ea a fost ameninţată, cumva - în mica tabără a campionilor; linişte esenţială acum,în pragul competiţiei europene.

Da, liniştea a revenit. O simte şi Bârsan, o simt şi băieţii. Nimeni nu ştie însă pentru cât timp.

10. Ruptura

S-a hotărât. Începând de azi, totul - normal. Ca înainte. Va locui în camera lui, va lucra la măsuţa lui, va dormi în patul lui, când și cum îi place. Își va vedea singur de treburi. Care anume îi sunt treburile... asta va hotărî el; nici antrenorul, nici clubul, nici coechipierii. Nu e copil, să-l dădăcească Pârlog, şi nici căţeluş, să fie scos în lesă la antrenament, masă, cursuri şi meci. Dacă le place aşa, bine; dacă nu...

În timp ce urcă scările cămăruţei sale semimansardate, ducând în spate sacoşa voluminoasă cu lucrurile ce s-au adunat în zilele petrecute la Pârlog, Radu se înverşunează, montându-se singur, căutând - şi găsind din belşug - argumente pentru o posibilă explicaţie. Parcă-l vede pe Sandu năvălind, somându-l să-şi ia bagajul şi să se întoarcă „în cantonament”! Nu-i nimic; să vină. Acum ştie cum să-i răspundă. Ceea ce nu realizează Radu este faptul că mai toate frazele gata pregătite le-a auzit întâi de la Ivonne. Duminică, după meci, s-au întâlnit, şi oricât s-a străduit Radu să-şi ascundă noul „statut”, Ivonne l-a ghicit. A râs de s-a prăpădit! Asta... la început. Când s-a terminat amuzamentul, fata i-a făcut „teoria tutelei”, explicându-i ce categorii de persoane sunt puse, de obicei, sub interdicţie: bătrânii senili, nebunii periculoşi, inconştienţii şi minorii turbulenţi. El unde s-ar încadra? Radu a încercat s-o dea pe glumă („O trăsnaie de-a lui Sandu; e un aiurit și jumătate!”), dar n-a mers. Ivonne a plecat... nu supărată, ci mai rău: batjocoritor-indiferentă, rugându-l să-i dea un telefon când va fi din nou stăpân pe timpul și deciziile lui. Până atunci, nu vrea să-l inoportuneze, își dă seama că

muşchii, articulaţiile şi reflexele maestrului Iuga reprezintă o valoare naţională şi nu-şi mai permite să atenteze la perfecta lor funcţionare. Cât despre seara de vineri, când l-a dus la amicii ei, să-l prezinte „cercului” - unde, ce-i drept, amândoi au întrecut măsura şi a ieşit ce-a ieşit - îşi cere scuze; n-a vrut să-i facă rău; nu ştia că el se topeşte din 3-4 păhărele de votcă.

Radu ar fi primit cu mai multă plăcere două palme. De-atunci, de la discuţia cu Ivonne, s-a hotărât să se întoarcă acasă, cu orice risc. În fond... cine, ce poate să-i facă? Da, a pierdut noaptea de vineri, a băut mai mult decât trebuia, necunoscându-şi măsura. Sâmbătă nu s-a putut odihni, aproape toată noaptea premergătoare meciului n-a închis ochii din cauza durerilor de cap şi de stomac, iar duminică dimineaţa... ştie toată lumea ce-a fost; s-a văzut. A greşit, e clar, dar de-aici până la a fi sechestrat şi păzit... Nu le-a plăcut cum a jucat cu „Unirea”? Tot el a fost, tot Radu Iuga!

A ajuns. Cele trei etaje şi jumătate i s-au părut mai lungi ca de obicei. Introduce cheia în broască, încearcă să o răsucească, dar... ce s-a întâmplat în lipsa lui? Cheia nu se mişcă, de parcă n-ar fi de la această uşă. Să nu fi încuiat? Nu se poate! Apasă, clanţa şi... uşa se deschide, dezvăluindu-i o imagine care-i face inima să bată mai repede. Ivonne, îmbrăcată cu una din pijamalele sale, e întinsă în pat; a adormit cu o carte în mână, aşteptându-l. Zgomotul făcut de Radu o trezeşte. Fata se răsuceşte în aşternut, se ridică într-un cot, buimăcită de somn, clipeşte de câteva ori, încercând să-şi dea seama unde se află, apoi zâmbeşte larg, recunoscând camera şi mai ales pe Radu aplecat deasupra ei.

— Te-au eliberat? întreabă fata cu o maliţie îmblânzită de bucuria - sperată şi nu prea - a revederii. Iuga roşeşte, un timp nu răspunde, apoi face un gest hotărît cu mâna, vrând parcă să spună: „gata, am închis capitolul!” De spus, nu spune însă nimic. Doar nu s-au întâlnit ca să se certe.

Seara, târziu, o toropeală plăcută îi cuprinde pe amândoi. Cu ochii întredeschişi, Ivonne stă cuibărită la pieptul puternic al băiatului. Ca întotdeauna, o uimeşte forţa omului de lângă ea, atât de copil şi atât de bărbat. Uneori, văzându-i seriozitatea gravă, o apucă remuşcările; l-a schimbat, i-a schimbat drumul... E atât de altfel, comparat cu bărbaţii pe care i-a cunoscut! Dar sunt momente când, lângă Radu,şi ea se simte schimbată. Absolut surprinzător, alături de Radu se pomeneşte gândind la ziua de mâine, încercând să-şi reprezinte viitorul, viaţa ei, a lor... A lor? Da; Radu n-a glumit, e convinsă. Un cuvânt spus aşa, aparent printre altele, la el atârnă mai greu decât o semnătură pe un act. Asta o şi sperie, deşi cuvântul poate că nu e cel mai potrivit: excesul de seriozitate care, într-un fel, o obligă, sentimentul că trebuie să-şi controleze continuu reacţiile, cuvintele, chiar şi gândurile, ba uneori să şi le modifice, ca să umple măcar în parte diferenţa imensă dintre firile lor. Dar şi aşa... e minunat să fii iubită de un om ca Iuga, să te simţi respectată, să te învăluie senzaţia de încredere absolută, de temeinicie pe care se poate clădi o existenţă.

— Ce mai spune Bârsan? I-a plăcut cum ai jucat duminică? întreabă Ivonne.

— Cu „Unirea”... da. S-a liniştit.

— A înţeles, în sfârşit, că nu explodează universul dacă un om bea, într-o seară, un pahar, chiar şi un pahar în plus?

— Nu-l judeca prea aspru; are dreptatea lui. Dacă i-ai cunoaşte viaţa...

— Viaţa unui om nu-i dă dreptul să hotărască viaţa altor oameni; fără să fie necesar, adaugă ea repede, observând gestul lui de răspuns. Fără să fie neapărat necesar! - că asta e toată problema, Radule. Ce trebuie, trebuie; dar ce nu? De ce să-ţi impună ţie, la douăzeci şi ceva de ani, obiceiurile lui, de om

ajuns la 50? Tu, în câteva ore de odihnă, recuperezi ceea ce pe el îl marchează câteva zile.

— Totuşi, băieţii... încearcă Radu.

— Care „băieţi”? Băjenaru şi Stratulat - trecuţi de 30; terminaţi. Moşuleţ... bătrân şi antitalent; dacă nu lucrează o zi, cade. Bujor şi Stavru... există prin echipă. Toţi - oameni de pluton, şi nu ştiu cine v-a băgat în cap prostia că, la voi, echipa este Bârsan, când, de fapt, valorile adevărate, stâlpii, sunt Iuga şi Pârlog. Voi duceţi totul în spate.

— Da, dar uite că Sandu... El acceptă, şi încă...

— Nu ştii de ce? Chiar nu ştii? Gândeşte-te puţin, copil naiv! Ce va fi Pârlog? Absolvent de educaţie fizică, profil volei. Dacă se pune bine cu antrenorul, cine rămâne în locul lui Bârsan? Conducerea clubului înseamnă Prişcu, iar Prişcu, ştii bine, nu suflă un cuvânt în faţa antrenorului vostru. Crezi că Sandu e prost? Că nu s-a gândit la viitor? Acum îi merge jocul, e pe cai mari şi la club şi la naţională, dar nu uita, are doi ani mai mult ca tine, în teren mai stă alţi 3-4... şi pe urmă? Tu, cu diploma ta, îi saluţi, faci ce vrei, n-ai nevoie nici de club, nici de federaţie, dar el? Nu mă amestec în treburile tale, Radule, dar şi un orb vede că azi, singura valoare autentică de la „Înainte” nelegată de nimeni şi nimic, eşti tu. În echipa asta sau în alta, chiar şi la naţională, un antrenor care-şi cunoaşte interesul te ţine pe palme şi-n puf, că e la mâna ta. În fond, te priveşte. Dacă-ţi place aici, joacă aici. Dacă ţi se pare că Bârsan e cel mai bun, lucrează cu el, dar înţelege, te rog, cine are nevoie de cine şi cine pe cine serveşte!

Cuvintele Ivonnei au un efect straniu. În prima clipă îl şochează, aproape că-l revoltă, contrazicând un sistem de judecată adânc înrădăcinat, ce se sprijină pe câteva postulate vechi şi cu autoritate absolută. Dar odată şocul depăşit, gândul

că el este altfel, că dintre toţi şase, valoarea autentică este el şi, comparat cu Pârlog - cealaltă valoare unanim recunoscută a echipei - de partea lui este şi tinereţea şi nondependenţa, ei bine... gândul îi strecoară în suflet o senzaţie ciudată. Îşi aduce aminte de ziua trăită la facultate imediat după finala cupei, când se simţea plutind de fericire, părându-i-se că a lui este lumea şi spre el sunt îndreptate toate privirile, ziua când şi Cristina...

Acum i se pare că descoperă, deodată, cheia bucuriei de atunci, explicaţia acelei senzaţii de putere absolută, de mulţumire absolută: e conştiinţa propriei valori, înţelegerea adevărului atât de simplu, totuşi, că mii de oameni se omoară să găsească bilete la un meci ca să-l privească şi să-l aplaude pe el. Dacă se gândeşte bine... ce antrenor nu şi l-ar dori în echipă? În ce formaţie n-ar avea loc? Din câţi adversari români ori străini a întâlnit, câţi l-au blocat? Cine i-a scos atacurile? Sau pe cine n-a reuşit el să anihileze la fileu? La Universiadă, n-a fost el declarat cel mai bun jucător al turneului? Asta nu mai e treaba echipei, ci a lui, strict a lui; nici tactica, nici „gândirea de pe margine". Cât de naiv a fost! S-a considerat dator, pentru ce? Pentru un gest pe care l-ar fi făcut orice antrenor şi pentru care, oricum, s-a plătit cu vârf şi îndesat. Atât de tare îl înfierbântă gândul acesta nou şi incitant, încât ar fi în stare să reconstituie, cu programul celor trei ani în faţă, numărul punctelor făcute cu mâna lui, săptămână de săptămână, set cu set şi fază cu fază. Păi, dacă ar sta să le socotească!...

...Soneria îl trezeşte din vârtejul gândului atât de nou, aproape ameţitor. „Pârlog! Numai Sandu sună de două ori, prima dată lung şi apoi scurt..." Să deschidă? Ivonne se mişcă lângă el, apoi întreabă, pe ton neutru:

— Aştepţi pe cineva?

Nu, nu aşteaptă pe nimeni. La ora asta, cineva de acasă, dintre ai lui, nu poate fi, iar în rest... Soneria se aude din nou, cu acelaşi ţârâit repetat şi inegal, ca un semnal codificat.

— Vezi cine e, dragule nu vreau să-ţi fac încurcături. Iuga merge la uşă, răsuceşte iala, dar, din prudenţă, deschide numai atât cât să poată vedea cinei caută, deşi e aproape sigur că ştie. Într-adevăr, Sandu Pârlog îl şi ia în primire:

— Deci... aşa, maestre! Fugim de sub escortă... şi căpitanul echipei vrea să intre ca la el acasă, aşa cum s-a simţit întotdeauna la Iuga, de altfel ca şi Iuga în camera ceva mai arătoasă a colegului şi prietenului său. Radu se opune, oprindu-l.

— Iartă-mă, Sandule... Nu sunt singur.

— Hopaaaa! Ne-am şi reluat viaţa mondenă? Dar ştiu că nu pierzi vremea. De ce nu mi-ai spus?

— N-am ce să-ţi spun. Ce e de vorbit, vorbesc cu meşterul. Chiar mâine.

— Şi-i spui tot?

— Absolut tot. Începând cu faptul că nu mai permit nimănui să judece şi să hotărască pentru mine. Vin la antrenamente, muncesc, joc, dar...

— Joci ca la Timişoara?

— S-a întâmplat o dată în trei ani! răspunde Iuga, ridicând tonul. Asta nu dă dreptul nimănui să mă ia de acasă şi să mă ascundă sub cheie. Eu n-am ţinut socoteala greşelilor reparate de mine în teren, a meciurilor câştigate de mine...

— Ce spui, maestre? Avem texte noi! exclamă Pârlog. Deci, reia el ofensiv, procesul vedetei cu muritorii de rând, asta vrei? Perfect. Ne judecăm, dar până atunci... vreau să vorbesc cu Ivonne. Sper să aibă mai multă minte decât tine, spune Pârlog, şi face un pas, vrând să intre. Iuga se opune, blocând cu pieptul deschizătura uşii.

— Nu mă obliga să... încearcă el să pună la punct lucrurile.

— Să-mi mai dai o palmă? întreabă Pârlog, simţind că nu-şi mai poate stăpâni nervii. Asta... chiar nu-ţi recomand, că te bat de te zvânt şi te livrez suedezei un maldăr de vânătăi şi cucuie, auzi? Puşti înfumurat şi zănatic ce eşti!

Până să se dezmeticească Radu, Pârlog este în cameră, învingând cu uşurinţă rezistenţa nu foarte convinsă a gazdei. Din pat, Ivonne - învelită în pătură şi sprijinită de amândouă pernele - îi priveşte cu calm şi detaşare.

— Dacă faci tot tapajul ăsta numai ca să schimbi câteva cuvinte cu mine, poftim; te ascult, se adresează ea lui Pârlog, cu ceremoniozitate comică.

— Domnişoară dragă, răspunde Sandu - simţind rapid tonul discuţiei, care-i convine perfect - vă rog să-mi scuzaţi colegul pentru proastele maniere în faţa reprezentantelor sexului foarte frumos - ce e drept, e drept; aici... nu ştiu cum se face, dar a avut gust!

— Sandule !

— Vezi? Exact ce-ţi spuneam! Eu te complimentez şi el strigă la mine. Dar gluma e glumă şi eu am venit pentru treburi serioase, schimbă Pârlog tonul, pe neaşteptate. Ca să fiu scurt, te rog pe dumneata să-l faci să priceapă - dacă nu e în stare singur - că există datorii de onoare pe care un bărbat, dacă e bărbat, trebuie să le respecte.

— Datoriile faţă de echipă... eram de faţă şi am auzit fără să vreau... v-a spus clar că le respectă, dacă la ele vă referiţi. Se pregăteşte, joacă... Ce mai vreţi?

— Vrem să se pregătească şi să joace aşa cum a făcut-o până acum.

— Mai concret - până când?

— Până te-a cunoscut pe dumneata, răspunde sec musafirul nepoftit, ca răspuns la tonul tăios şi rău al Ivonnei.

Iuga sare ca ars, înaintând ameninţător spre Pârlog, care nu se clinteşte, aşteptându-l liniştit.

— Sandule, nu mă face, că...

— Uşor, maestre; nervii cauzează. Apoi, adresându-se Ivonnei, îşi continuă apelul, coborând tonul dar fără să cedeze un pas. Ca să fie şi mai clar, te rog spre binele tuturor: ajută-l să-şi înţeleagă interesul. Chiar şi interesul dumitale, dacă sunteţi de-acum împreună. Altfel, cât e el de Iuga, se alege cu o suspendare de nu se vede, dar până la suspendare, va avea de-a face cu băieţii, şi n-aş vrea să fiu în pielea lui.

— Mă ameninţi? strigă Iuga, furios că se vorbeşte despre el ca şi cum n-ar fi de faţă.

— Deloc. Îţi spun ce-o să urmeze. Pentru cine nu-şi respectă obligaţiile liber asumate, există mijloace de constrângere. Sau despărţirea, subliniază Pârlog cu schepsis, dar... apropo, adaugă repede, adresându-se din nou către Ivonne: l-ai întrebat unde mănâncă de trei ani? Cine-l ajută să-şi plătească chiria? Cum şi-a procurat camera şi lucrurile de pe el? Cum a văzut câteva ţări străine? Că n-or fi toate din banii lui nea Vasile Iuga! Ei bine, se poate şi fără, ţi-o spun eu. Dacă vrei să-i faci un mare bine, ajută-l să priceapă treaba asta.

— Parcă numai „Înainte" poate să-i asigure... încearcă Ivonne, înţelegând că nu e de glumit cu ceea ce spune Pârlog.

— Or mai fi şi alţi interesaţi, poate... dar cam prin septembrie viitor; aproape un an stă la „carantină". Cam mult, nu-i aşa? Până atunci, e al clubului. Nici la lot nu poate fi chemat, dacă „Înainte" îl suspendă. Mor de curiozitate să-l văd pe Radu fără tot ce-nseamnă pentru el echipa asta care ne freacă, ce-i drept,

dar... de ce să nu recunoaştem? mai şi are grijă de noi. Mă rog; treaba lui! Fiecare îşi cunoaşte interesele, n-are decât să facă ce vrea, e băiat mare şi...

Zeflemeaua ce-i aduce Ivonnei un zâmbet în colţul gurii îl exasperează pe Iuga. Uitând că este gazdă, se repede să-i înfigă mâna în guler şi să-l dea afară pe impertinent, dar vocea fetei îl ţintuieşte pe loc:

— Radule!

Sandu înţelege că nu mai are ce căuta acolo. Cu Radu - în starea în care este - nu se poate discuta; prezenţa „suedezei" îl face să-şi piardă şi bruma de luciditate ce i-a mai rămas. Îndreptându-se către uşă, face o reverenţă în faţa Ivonnei, apoi li se adresează amândurora calm, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

— Mulţumesc de găzduire, a fost foarte plăcut la dumneavoastră... dar nu trebuia să vă deranjaţi, nu servesc nimic, sunt în cură de slăbire. La revedere, cu plăcere şi altă dată... Din prag, adaugă: şi n-ar strica să vă gândiţi la ce v-am spus. Spre binele ambilor. Fericire, copii!... Şi Sandu dispare, lăsându-şi gazdele fără replică.

Prima se dezmeticeşte Ivonne. Îşi consultă ceasul-brăţară, scoate pijamaua de împrumut şi începe să-şi îmbrace hainele, cu mişcări grăbite şi hotărâte.

— Pleci? îngaimă Radu.

— Apoi, dragule... te las, cum bine a zis colegul şi prietenul tău apropiat, să te gândeşti la ce ai de făcut, răspunde Ivonne, terminându-şi toaleta surprinzător de repede. Recunosc, nici mie nu-mi strică un răgaz de gândire, de vreme ce situaţia nu e cum o ştiam. N-aş vrea să te am pe conştiinţă...

— Nu te lua după Sandu, încearcă Radu să o convingă, inutil însă.

— Nici nu mă iau. Dacă aş face-o, ar trebui să-ţi spun adio, nu la revedere... Vreau să mă gândesc la interesul ambilor -parcă aşa s-a exprimat, nu? - cu speranţa că vei ţine seama şi de cuvântul meu. De pe acum, însă, pot să-ţi spun un lucru: cine riscă scandal şi vrea să joace tare, trebuie să-şi fi sorbit, măcar, gălbenuşul. Decât să te dai mare şi să faci valuri inutil, doar ca să aibă antrenorul pe cine aduce îndărăt, de ureche, ca pe copiii neascultători, mai bine stai în banca ta, faci ce fac toţi, la sfârşit îţi primeşti coroniţa de premiant şi... gata. Numai că asta trebuie s-o ştiu şi eu. Nu te deranja, staţia e la doi paşi, ajung imediat, adaugă Ivonne repede, oprindu-l pe Radu, care începe să se îmbrace pentru a o însoţi. Eu, în locul tău, aş fi insistat să rămân, dar nu face nimic, înţeleg că eşti tulburat de evenimente, continuă ea să-l fiarbă cu o remarcabilă ştiinţă a înteţirii focului cu paie proaspete; de condus nu e nevoie, mă descurc... Te rog! încheie Ivonne aproape imperativ, năucindu-l de-a binelea pe Radu.

Ivonne e îmbrăcată. Cu poşeta pe umăr, se îndreaptă fără grabă spre uşă.

— Pa, dragule, te las să meditezi şi să te odihneşti. Sper să dormi, mâine trebuie să fii proaspăt, cum te cere datoria... şi calm, te rog. Cu strigăte şi îmbrânceli nu obţii nimic de la nimeni.

Rămas singur, Iuga se simte ultimul om de pe lume. Furia îl îneacă şi o ruşine cumplită i-a urcat sângele în obraji. Ar rupe, ar sparge, ar urla, l-ar călca în picioare pe Pârlog, i-ar distruge, fărâmă cu fărâmă, pe toţi cei ce vor să-i răpească fericirea, umilindu-l în faţa femeii iubite. Dacă se îmbracă repede, dacă fuge după ea şi o ajunge, poate... înfige mâna în haine, dând să se îmbrace, dar după o clipă le aruncă pe scaun. Bun, o prinde în staţie sau pe drum; şi pe urmă? N-a auzit destule? El... ce să-i

spună? Cu vorbe nu poate schimba nimic. Disperat, Radu se aruncă pe pat, bătând perna cu pumnii.

„De ce te fereşti, nu scapi. Trebuia să se întâmple, mai devreme sau mai târziu...” Din clipa în care Sandu i-a povestit întâmplarea cu Iuga, întrebarea este una singură: discuţie cu toată lumea de faţă, sau între patru ochi? Că, fără să ne lămurim, nu se poate. Mâine, sau chiar azi, după antrenament, vor sta de vorbă, vor judeca situaţia pe toate feţele. Tot nu-i vine să creadă că sunt închise căile spre înţelegere cu un băiat aşa cum ştie că este Radu. Dacă nici pe Iuga nu se poate sprijini la nevoie, atunci... pe cine?

Ronţăind câteva fursecuri puse azi dimineaţă de Mioara în servietă, Bârsan îşi încheie dejunul frugal, apoi îşi pregăteşte sacul cu echipament. Are chef să intre şi el în teren, să se mişte cu băieţii; îi va face bine efortul. Coloana nu-l mai supără de mult. E gata. O privire, roată, prin cameră, să se asigure că n-a uitat nimic, un control la buzunar... Da, are şi biletele de cinema (diseară, după antrenament, merge cu Mioara şi Ancuţa la film), apoi... soneria de la intrare. Cine poate fi, la ora asta? Cu sacul pe umăr, pregătit să ia drumul spre sală, Bârsan deschide uşa holului. Când vede cine-l caută, face ochii mari.

— Nea Vasile Iuga! Sănătate şi bine-ai venit!... Ce te-aduce pe la mine? Dar hai înăuntru, îl îndeamnă Bârsan pe ţăranul cam de-o vârstă cu el, deşi cutele feţei şi mai ales uşoara gârboveală a spinării îl fac să pară mai bătrân. Hai, vino...

Musafirul neaşteptat păşeşte timid pragul, închide uşa în urma lui şi strânge mâna gazdei.

— Sunteţi pregătit de plecare, bag seamă... Să nu vă opresc de la treburi, spune stânjenit, nehotărându-se să depăşească spaţiul holului de la intrare.

— Hai şi ia loc o clipă, că n-o fi foc dacă m-or aştepta cinci minute... Plecam spre antrenament, dar... am timp, nu-ţi face griji. Ei, ce este? Vreun necaz?

— Apăi, domnu' Bârsan, nici nu ştiu ce să vă spun... Mai degrabă, dumneavoastră aţi putea să-mi spuneţi mie o vorbă, ceva...

— Ce anume, nea Vasile?

— Păi... cu fii-miu, domnu' Bârsan, că până acum nu ne-a făcut niciun necaz, niciodată, şi mintea mea proastă ce şi-a zis? De la un copil care ţi-a adus numai bucurii, să te-aştepţi mereu numai la bine, dar uite că...

— Ei, ce s-a întâmplat?

— Nişte rude mai îndepărtate, de prin Bucureşti, ne-au dat veste că Radu e pus pe-nsurătoare cu o... nici nu ştiu cum să-i zic... Auzi dumneata de ce l-am trimis la carte şi-l ajut cu tot ce-i trebuie!...

— De ce să auzi treaba asta de la rude? Eu l-am învoit pe Radu de la antrenament şi l-am trimis să discute cu dumneata, să-ţi spună ce vrea să...

— Radu? Acasă, Radu? Când? Că nu l-am mai văzut de prin august, de când v-aţi întors de la Sofia! Bârsan ascultă uimit.

— N-a venit acum vreo două săptămâni, într-o joi, parcă? Nu v-a spus cine e fata? Privirea uimită a omului îl întărâtă şi mai tare pe Bârsan.

— Nu i-ai spus dumneata că „însurătoarea e treaba lui, cum îşi aşterne aşa va dormi”? întreabă meşterul mai mult ca să-şi descarce nervii decât ca să afle răspunsul pe care, de acum, îl cunoaşte. Montat, îşi aduce aminte până şi cuvintele pe care Radu le-a atribuit lui taică-său.

Bătrânul Iuga fixează parchetul, roşu ca focul, apoi murmură, copleşit de ruşine:

— Sunt om serios, domnu' Bârsan... Dacă eu spun că nu, apoi... Aşa v-o fi zis, te pomeneşti? Că a fost, că ne-a spus, că l-om fi şi binecuvântat? Nu i-ar fi ruşine! L-am căutat azi la facultate, a doua oară în viaţă calc pe-acolo, dar n-am dat de el...

— N-a fost la cursuri? întreabă Bârsan, speriat.

— N-a fost. Colegii ziceau că primele ore l-au văzut, dar pe urmă... poate o fi avut vreo treabă la dumneavoastră, cu *Sportul*, că el aşa, de capul lui, nu lipseşte niciodată.

— Nu l-am chemat, nea Vasile. Când este, este, dar azi... Dacă e cum zici, se schimbă povestea! Ca să ţi-o spun pe-a dreaptă, şi mie-mi face necazuri, dar lasă, le lămurim noi pe toate; bine că ştiu. Dăm de Radu la sală, imediat. Vii cu mine.

Bârsan se ridică. Se scoală şi musafirul, de pe scaunul pe care se aşezase aproape cu de-a sila. Bătrânul Iuga iese din casă cu inima strânsă. La capătul scărilor se opreşte, făcându-l pe Bârsan să se oprească şi el şi să-l privească întrebător.

— Eu... eu aş zice... nu ştiu, poate greşesc, dar... nu e bine să mergem amândoi acolo unde vin toţi colegii lui, domnu' Bârsan... Să nu creadă că vrem să-l judecăm de faţă cu toţi. E tare mândru, îl cunosc. La el, ruşinea, când îl năpădeşte... şi acum, tare mi-e teamă că are de ce!... nu-l îndeamnă la bine. Şi nici de mine nu pun mâna-n foc că m-oi putea stăpâni. Vorbiţi-i dumneavoastră, ce ştiţi şi cum ştiţi, că de la 16 ani vi l-am dat pe mână şi până acum i-aţi fost ca un părinte. Nu se poate să nu vă asculte! Diseară, l-oi aştepta acasă la el, să-i spun şi eu câteva vorbe. La carte şi la sport nu mă amestec, n-am eu minte să-l sfătuiesc ce şi cum, dar cu însurătoarea... un părinte simte întotdeauna dacă odrasla face bine sau rău. Nu de alta, că nu eu îmi fac viaţa, dar nu vreau să-şi bată joc de băiatul meu vreo fâţă, să-i mănânce zilele, că băieţii proşti

de buni şi serioşi, aşa cum zicem noi că e Radu... tocmai ăştia pică morţi după te miri cine şi pe urmă n-au nicio scăpare în faţa batjocurii, ajung preş de şters picioarele, domnu' Bârsan... Poate să nu facă ce spun eu, dar... măcar să audă ce gândesc; pe urmă, treaba lui...

Uimit de înţelepciunea ţăranului, Bârsan confirmă cu un gest mut; da, e mai bine aşa. Cam de pe la opt, opt şi jumătate, nea Vasile să fie la Radu acasă, discuţia o va deschide el, Bârsan, imediat după antrenament, şi va continua apoi între tată şi fiu. În faţa blocului, pe trotuar, meşterul îşi părăseşte musafirul, îndreptându-se grăbit către sală.

Cum ajunge, din uşă îl caută cu privirea pe Iuga. Nu-l zăreşte.

— Radu e la vestiar? se interesează antrenorul pe un ton ce nu crează dubii, în ciuda dorinţei şi chiar a efortului ca întrebarea să sune neutru.

— N-a venit. Nu ştim nimic de el, răspunde Băjenaru, sub privirile mirate şi jenate ale tuturor. Absenţă de la antrenament, neanunţată în prealabil, la „Înainte”... e noutate absolută.

Bârsan se echipează rapid şi ocupă locul lui Iuga în dispozitiv, preluând comenzile din teren, unde aleargă, sare şi loveşte ca-n tinereţe. Simte nevoia să-şi descarce nervii, să nu se mai gândească la povestea ce-i fierbe capul. Vrea ca, la noapte, când întâmplările zilei îl vor năpădi, chinuindu-l, să-l răpună oboseala, ca pe vremea când avea vârsta jucătorilor săi şi cădea extenuat, dormind ca un buştean.

Ridicându-se dintr-un plonjon spectaculos, dar inutil, la un atac reuşit al lui Bârsan, Pârlog - azi în „echipa adversă” - îşi complimentează antrenorul, glumind nu prea departe de adevăr.

— Ar trebui să vă legitimăm, meştere. Daţi bine şi mai ales... nu lipsiţi de la antrenamente.

Băieţii râd. Bârsan nu reuşeşte decât o părere de zâmbet, regretând că Sandu i-a adus aminte de Iuga exact când îl furase jocul şi uitase pentru câteva clipe.

Mioara şi Ancuţa au apărut într-un colţ al tribunei goale. Îl aşteaptă; a fost iniţiativa fetei, pentru că întâlnirea era fixată în faţa sălii de cinema. Amândouă privesc jocul surprinse de ipostaza neașteptată în care le apare Bârsan. Fata, cel puţin, aplaudă ca la meci, dar nici Mioara nu este mai puţin impresionată de vigoarea loviturilor, de agilitatea cu care se mişcă bărbatul ce ar putea avea copii de vârsta elevilor săi - azi parteneri de joc. Din păcate, surpriza de după antrenament e mai puţin plăcută: vor merge singure la cinematograf, el are o complicaţie urâtă, survenită în ultima clipă. Da, cu Iuga - tot Iuga! - şi nu ştie dacă... Va încerca, desigur, să ajungă în timp util la film, îşi păstrează biletul, va lua un taxi, dar, după cum se profilează lucrurile... Ancuţa şi Mioara, prima, dezamăgită; a doua, de-a dreptul îngrijorată - părăsesc sala, pornind către staţia de troleibuz, nu înainte de a-l ruga din nou, amândouă, să vină chiar şi mai târziu.

Când ajunge la uşa cămăruţei lui Radu, Bârsan îşi dă seama dintr-o privire că este inutil să încerce soneria: aşezat pe treptele scării, cu sacoşa mare alături, Vasile Iuga moţăie, toropit de oboseală.

— N-a venit nici acasă, nea Vasile?

Omul tresare, deşteptându-se şi deslușind, acum, întrebarea repetată de Bârsan. Cum adică, „nici acasă”? N-a fost niciunde avea antrenorul treabă cu el? Păi, dacă la şcoală nu, la pregătire nu, acasă, în pragul nopţii, nu, atunci... ce se întâmplă cu băiatul lui? Cum de n-a știut?

— E opt și un sfert, spune Bârsan, privindu-şi ceasul. N-are rost să-l aşteptăm aici. Dacă n-a apărut până la ora asta... Vii cu

mine, nea Vasile, te odihneşti, şi mâine... om vedea ce-i de făcut. Hai să mergem, îl mai îndeamnă o dată antrenorul, înfingându-i mâna în braţ şi luându-l după el pe scări, în jos.

Seara a trecut greu pentru amândoi. După o cină încropită la repezeală, din care oaspetele de-abia a gustat, şi numai la invitaţiile insistente şi repetate ale gazdei, Bârsan a încercat să închege o discuţie, spunându-i câte ceva despre dificultăţile create de Radu - pe un ton nu prea alarmat, însă - dar musafirul s-a închis în el ca ariciul, răspunzând monosilabic sau lăsând fără niciun răspuns cele mai multe din întrebări. Imediat după-masă, Bârsan întinde un pat pliant, aşterne un cearşaf curat, pune o pernă şi o pătură, apoi îşi invită musafirul să se culce.

— Nu te mai frământa, nea Vasile, că până mâine tot nu-i nimic de făcut. La urma urmei... n-o fi dracul chiar atât de negru. Dacă mai poţi zăbovi prin Bucureşti, cred că ar fi bine să te duci mâine dimineaţa, din nou, la facultate. Îl găseşti sigur. Eu... am să încerc altceva, că tot necazul... ştiu de unde pleacă. Hai, culcă—te şi te odihneşte. Ţi-o fi ajungând...

Până să „sune stingerea", Bârsan a mai dat două telefoane. Primul, Mioarei, scuzându-se încă o dată că i-a stricat seara -încă o seară! - şi rugând-o să-i spună dacă mâine dimineaţă ar putea-o găsi pe Ivonne Lazaride la spital. Nu, nu e cazul să se îngrijoreze, o asigură că n-are de ce; chiar dacă va discuta cu asistenta medicală, va fi calm şi deferent. Ce-i va spune, şi în ce calitate? Ei, asta-i bună! O va ruga omeneşte să înţeleagă o situaţie, să ajute un om - la care spune că ţine. Nu, nu se erijează nici în părinte, nici în tutore, de altfel tatăl lui Radu e aici, lângă el, ar putea spune el însuşi toate astea mâine, dar, orice s-ar zice, un dram de răspundere pentru situaţia lui Radu are şi el, Bârsan; iar pentru soarta echipei... e şi mai clar, nu? De altfel, mâine îi va spune Ivonnei că n-ar strica să schimbe şi ea câteva

cuvinte cu familia Iuga. În fond, dacă au pornit pe drumul ăsta..., Mioara e de părere să se mai gândească. Un amestec acum, şi aşa, ar putea agita lucrurile în loc să le potolească; dar, mă rog, face cum crede el că e mai bine...

Al doilea telefon a fost mai scurt: un apel la Pârlog, cu rugămintea să-i procure până mâine la prânz adresa lui Ivonne. Da, are de gând să-i facă o vizită şi nu e sigur dacă va reuşi în cursul dimineţii; are o predare de proiect, la institut. Dacă o află, să-l sune la atelier; s-ar duce imediat după program, până-n antrenament. Nu însoţit; asta în niciun caz. Mulţumeşte pentru ofertă, însă e mai bine între patru ochi. Un om de vârsta şi cu experienţa lui discută altfel, va fi întocmai ca demersul unui părinte.

Au adormit, amândoi, foarte târziu, încercând fiecare să-l convingă pe celălalt că doarme de mult; nici măcar oboseala celor patru seturi cu băieţii lui nu l-a ajutat pe Bârsan să închidă ochii. A doua zi, dis-de-dimineaţă, s-au despărţit la fel de stânjeniţi aşa cum şi-au petrecut întreaga seară.

„Cristea... Sârbu... Surugiu... Gănescu... Filitti... Ionescu... Lazaride, Ivonne Lazaride. Da, aici stă, murmură Bârsan numele locatarilor de pe lista afişată la avizierul din hol, începând să urce scările celor două etaje indicate de tabel. Toată dimineaţa s-a gândit cum să deschidă discuţia. Ştiind că nu este un spontan, şi-a pregătit idei, fraze, dar mai ales şi-a repetat cu obstinaţie un cuvânt, încercând să-l transforme în realitate interioară: „calm... calm... calm”... De fapt, numai de aceasta se teme cu adevărat: să nu-şi iasă din fire dacă Ivonne îl va repezi sau îi va răspunde obraznic. Ştie că stă prost cu nervii. N-o cunoaşte pe Ivonne. A văzut-o de două-trei ori la braţul lui Radu, aducându-l sau luându-l de la sală, însă niciodată n-a avut

prilejul să audă un cuvânt din partea ei, să schimbe un gând... Ca urmare, e circumspect. Se aşteaptă la orice, mai exact - la tot ce poate fi mai rău. Se teme, dar, din păcate, nu are timp de aşteptat. Poimâine, campionat, iar joia viitoare, debutul în Cupa campionilor; nicio zi de răgaz.

A ajuns. Vrea să-şi facă anunţată prezenţa, dar în ultima clipă mâna i se opreşte deasupra butonului soneriei. „Şi dacă fac o prostie? Dacă iese rău? Cât mă pricep eu să discut cu o femeie!... Probabil că de asta Mioara m-a...” Imaginea bătrânului Iuga răsucindu-se cu nespuse precauţiuni în patul pliant, să nu cumva să-şi trezească gazda, apoi gândul că peste două ore, la sală, va trebui să spună ceva băieţilor, să ia o hotărâre, îl determină să apese pe butonul soneriei. „Fie ce-o fi!” Un clinchet muzical ca de vibrafon, un uşor zgomot dincolo de uşă, un licărit de lumină în rotundul „ochiului magic” încastrat în uşa groasă, de stejar masiv, apoi... linişte. După câteva clipe de aşteptare, uşa se deschide şi gazda, Ivonne Lazaride, îl salută din prag. Bârsan se înclină, ceremonios, ca un cavaler de modă veche.

— Pe mine mă căutaţi, domnule Bârsan, sau...?

— Pe dumneavoastră, răspunde meşterul, privind-o atent şi încercând să-i citească pe faţă reacţia la vizită, pentru a se hotărî cum să înceapă.

— Atunci... poftiţi, îl invită fata, deloc impresionată că e căutată acasă şi nici încurcată sau intimidată de aerul oficial-ceremonios al lui Bârsan. Scuzaţi deranjul, e cam strâmt la mine şi, acum, cam vraişte, am venit acasă de câteva minute.

Bârsan traversează holul cu dulapuri în perete şi cu un cuier sculptat, de mare efect, pătrunzând în interiorul unei încăperi mobilate cu piese vechi, masive, de certă valoare, dar în evident dezacord cu spaţiul unei singure camere, ce s-ar cere

economisit pentru a lăsa loc de mişcare şi respirat. Un covor persan foarte mare, puţin uzat dar şi el piesă veritabilă, nu mochetă sau marfă de serie, acoperă practic întreg parchetul camerei, strecurându-se cu greutate pe sub picioarele groase ale şifonierului impresionant, cu patru uşi, pe sub patul dublu, de colţ, şi pe sub masa pentru şase persoane dar extensibilă, după cât pare, până aproape de caloriferul din extremitatea camerei. O combinaţie de sufragerie, dormitor şi cameră de zi care, mobilată mai simplu, ar putea să pară imensă.

— Luaţi loc, spune Ivonne, oferindu-i un scaun şi aşezându-se alături, într-uit fotoliu foarte jos. Mulţumindu-i, Bârsan ocupă scaunul, privind-o oarecum descumpănit de aerul degajat, aproape amabil, al gazdei. Şi-a închipuit-o altfel. Fizic, da, impresia anterioară se confirmă; este exact genul de femeie în stare să înnebunească un bărbat. Foarte suplă, cu o alură modernă, de manechin „ultimul tip" - aşa cum văzuse prin revistele de modă ale Mioarei -, cu părul de culoare galben-pai, tuns foarte scurt, băieţeşte, cu un corp puternic şi feminin în acelaşi timp, Ivonne pare prototipul femeii emancipate, frumoasă şi conştientă de frumuseţea ei. Expresia feţei denotă o anume distincţie şi, în orice caz, o fire deschisă, francă; ai zice că aerul acesta, atitudinea aceasta de om dintr-o bucată contrazice restul şi chiar ceea ce îşi închipuise Bârsan despre ea, dacă n-ar fi privirile. În ochi îi joacă permanent o luminiţă fie ironică, fie maliţioasă, fie de-a dreptul batjocoritoare, care incită, provoacă, spune mereu altceva decât cuvintele, gesturile, ansamblul atitudinii sale. E atât de mobilă şi greu de fixat nuanţa, încât omul din faţa ei nu apucă să priceapă dacă acel ceva incitant din priviri cheamă, respinge sau batjocoreşte. „În faţa ei, Radu... nicio şansă", are timp să-şi mai spună Bârsan, amintindu-şi-o într-o străfulgerare de gând

pe Floricel, varianta cu alt aspect fizic a aceluiaşi tip feminin, probabil.

— Ar fi trebuit să ne cunoaştem mai de mult, începe Bârsan, optând în ultima clipă pentru cea mai simplă modalitate de explicaţie, intuind că nici el nu este prea bine înarmat pentru o discuţie sofisticată, de „politichie” răsucită, cu un asemenea interlocutor. Am fi scutit nişte neplăceri, îşi continuă el ideea.

— Neplăcerile cui? întreabă Ivonne, prefăcându-se că nu înţelege.

— Cred că... ale tuturor. Ştiu că v-aţi apropiat de Radu, că băiatul are cele mai serioase intenţii în ceea ce vă priveşte. Nu-i sunt nici tată, nici rudă, deci... nu am căderea să mă pronunţ dacă e bine, dacă trebuie să facă acest pas acum. Are însă părinţi...

— Înţeleg că mă sfătuiţi să mă prezint familiei Iuga şi să cer oficial mâna băiatului? întrebă fata cu o candoare perfidă.

Înciudat că a intrat din start într-o fundătură, Bârsan dă înapoi, încurcat.

— Nu asta am vrut să spun. Deciziile lui îl privesc, viaţa voastră vă priveşte... Tot ce vă rog este ca, odată porniţi pe acest drum, să faceţi în aşa fel încât el să nu bareze şi nici să îngreuieze ori să abată drumul lui Radu. Este sportiv de mare performaţă, s-a angajat la o treabă deosebit de grea şi importantă, nişte oameni - printre care şi eu, mărturisesc - şi-au pus mari speranţe în el. Este esenţial pentru Radu, pentru binele şi împlinirea lui să nu înşele aceste speranţe; mă înţelegeţi?

— Drept să spun, nu, răspunde fata acum tăios, privindu-l în ochi. Chiar nu înţeleg ce legătură am eu cu randamentul sportiv al lui Radu Iuga. Şi nu pricep de unde până unde o fată care se împrieteneşte cu un băiat, ascultă o declaraţie de dragoste, apoi o cerere în căsătorie de la iubitul ei care nu este nici minor, nici

iresponsabil, trebuie să fie asaltată cu tot felul de intervenţii ciudate - ca să nu le calific alt fel - şi, în final, abordată de însuşi antrenorul, care îi reclamă... pe cine? Şi îi cere, ce? Asta nu pricep.

— Chiar aşa?

— Exact aşa. Nu l-am oprit să joace. Nu l-am împiedicat să se pregătească. Dimpotrivă, eu i-am impus să nu ne facem program comun în zilele de antrenament, ca să nu...

— La noi, toate zilele sunt de antrenament, domnişoară; chiar şi ziua de ieri, când Radu a lipsit. Ca şi de la facultate, spune Bârsan, simţind că începe să se enerveze, deşi face eforturi să-şi impună calmul.

— Da? se miră Ivonne. Mie mi-a spus că e liber.

— Iar eu vă spun că n-a fost şi nu este. În nicio zi, niciunul din oamenii mei nu este liber, din păcate.

— Dacă nu sunt indiscretă, oamenii dumneavoastră... când mai trăiesc, domnule Bârsan? Ce fel de viaţă duc oamenii despre care vă place să spuneţi că sunt ai dumneavoastră? Din câte ştiu, patru au familii, trei au şi copii... Le-aţi făcut program? Le-aţi afişat pe perete în ce zile şi între ce ore au voie să se culce cu nevestele, cu ce mână au voie să-şi legene ori să-şi mângâie copiii, ca să nu-şi strice articulaţiile şi să nu-şi obosească muşchii lor preţioşi? Iar pe ceilalţi... prin ce sistem îi controlaţi? Ce măsuri aţi imaginat pentru a fi sigur că nu vă dărâmă nimeni planificarea energiei per total şi pe cap de jucător?

— Stimată domnişoară, începe Bârsan, accentuând flecare cuvânt şi străduindu-se să-şi stăpânească glasul, în vreo treizeci de ani de volei nu mi-a vorbit nimeni aşa. Pun totul pe seama necunoaşterii şi neînţelegerii, de aceea continui discuţia şi precizez încă o dată că n-am venit să mă amestec în treburile

dumneavoastră. Ştiu că există în viaţa fiecărui om şi a fiecărui cuplu o zonă în care nu poate şi nu trebuie să pătrundă nimeni. Vă rog să mă credeţi: nu vreau să trec acest prag. Înţelegeţi, însă, că şi în viaţa anumitor echipe, uneori există - întocmai ca într-o familie - o zonă intangibilă din afară. Opt jucători şi un antrenor ne - am legat să înfăptuim ceva cumplit de greu, şi acest ceva nu poate fi realizat decât cu sacrificii şi împreună. Altfel nu se poate.

— Eu nu-i cer lui Radu să dezerteze. V-am spus: îi respect zilele de antrenament, zilele de meci, nu fac nimic de natură să-l îndepărteze...

— Cum vă explicaţi, atunci, că după ani de zile de comportare exemplară, după ce v-aţi împrietenit era cât pe-aci să ne piardă un meci?

Ivonne îl priveşte lung; în priviri i se aprinde bucuria unei replici la care bănuieşte că nu există răspuns.

— Dar duminica trecută, cu „Unirea", vi l-a câştigat. Asta nu puneţi la socoteală, văd...

— Nu el; echipa a câştigat duminică. La Timişoara, dacă pierdeam, era strict din cauza lui. Şi apoi... este irascibil, s-a certat cu un coleg, numai că nu l-a bătut pe teren. Ieri n-a venit deloc şi nici măcar nu mi-a dat un telefon, să inventeze o scuză. Lucrez de patru ani cu echipa asta şi de trei ani cu el; aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată.

— Deci... o absenţă înseamnă sfârşitul lumii?...

— Nu, domnişoară; la treaba pe care o facem noi, o absenţă înseamnă începutul sfârşitului. Mult este până apare fisura, că pe-acolo se scurge tot, până se-alege praful! N-aţi făcut sport de performanţă şi nu ştiţi... Şi apoi... Iuga!, beat? Cărat în spinare şi suit în taxi fără să mai ştie de el? Absent de la cursuri, când obligaţiile sportive - atât de solicitante - nu-i impun? Nu vă

supăraţi, domnişoară; astea nu sunt nici invenţii, nici păreri, ci fapte concrete.

— Discutaţi cu el această treabă a lui, răspunde Ivonne, trecând din nou la nedumerirea perfect jucată. Nu înţeleg ce doriţi de la mine.

— Să-l ajutaţi. Să ne ajutaţi.

— Pe el sau pe dumneavoastră? vine răspunsul, la care tonul voit naiv nu se potriveşte deloc cu sensul foarte exact al întrebării.

— Faceţi, vă rog, un efort şi înţelegeţi că, obiectiv, interesul lui coincide cu interesul nostru; cel puţin în situaţia aceasta... Ajutaţi-ne!

— Cum? întreabă fata cu o nevinovăţie dezminţită de priviri, făcându-l pe Bârsan să se simtă ridicol, plimbat într-un fel de joc de-a şoarecele şi pisica ce ameninţă să nu se mai sfârşească.

— Influenţându-l în bine, încearcă antrenorul încă o dată, călcându-şi peste mândrie şi stăpânindu-şi nervii întinşi la maximum. Îndemnându-l să se încadreze exact ca până acum unei discipline greu de înţeles din afară şi, poate, greu de suportat, dar absolut necesară. Indispensabilă, vă rog să mă credeţi, şi consimţită, subliniez: consimţită ! Ajutaţi-l, în ultimă instanţă, să-şi vadă interesul...

— Interesul lui sau al altora? aruncă Ivonne întrebarea pe un ton nevinovat, contrazis şi de sensul cuvintelor, dar mai ales de privirile ironic-persiflante. Ştiţi bine că un jucător de talia lui Radu Iuga îşi poate realiza interesul - ca să folosesc termenul dumneavoastră - sub culorile oricărui club, ba chiar şi ale echipei naţionale; valoarea este necesară oricând şi oricui. Mai dificil este pentru echipa şi, - de ce să n-o recunoaştem? -pentru antrenorul care-l pierd. Păstraţi, cumva, acest raţionament pentru forul dumneavoastră intim?

Bârsan simte cum i se urcă sângele-n cap. E clar; nu mai are ce căuta aici; şi-a făcut datoria, a încercat... De altfel, nici n-o să-şi mai poată stăpâni mult timp nervii, iar de scandal... cine are nevoie? Se ridică, uitând că ultimele cuvinte ale Ivonnei au fost, de fapt, o întrebare. Gazda nu a uitat, însă:

— Cum să interpretez tăcerea şi chiar intenţia dumneavoastră de a încheia discuţia, tocmai când am ajuns la acest punct, nevralgic - înţeleg? insistă ea cu aceeaşi candoare pe care nuanţa aparte a privirii o ajută să-şi devoaleze perfidia.

Bârsan nu mai are răbdare să joace jocul impus de Ivonne.

— În niciun fel, domnişoară. Sau... cum doriţi. Am crezut că pot discuta omeneşte, că pot explica o situaţie, că am cui adresa o rugăminte. Văd că m-am înşelat. Nu-i nimic. Se poate şi altfel. Vă previn: pentru Radu... mă voi bate. Cu oricine. Şi cu el, dacă alt fel nu se poate, dacă o pasiune care l-a orbit îl duce la ratare şi ameninţă nu numai soarta lui, ci şi a altora. N-am să-l las să se piardă.

— Şi asta mi-o aruncaţi în obraz aici, în casa mea? izbucneşte Ivonne, fără să-şi mai controleze reacţiile şi însoţindu-şi strigătul cu un gest fără echivoc. Părăsiţi imediat...

Bârsan este, de-acum, lângă uşă, dar... faţă-n faţă cu Radu, care tocmai a intrat şi priveşte scena uluit. Ceea ce reuşeşte să înţeleagă dintr-o privire este faptul - pentru el indiscutabil - că Bârsan a insultat-o grav pe Ivonne, de vreme ce ea strigă aşa cum n-a auzit-o niciodată şi nici nu îşi imaginase că este capabilă, arătând bărbatului uşa ca ultimului bădăran. Viitoarea lui soţie, mama copilului său... iar alături, meşterul, omul la care, ani de zile, s-a închinat ca la o icoană... Amândoi îl privesc, aşteptând, fiecare, să ia atitudine, să spună, să facă ceva, să reacţioneze într-un fel. Iar el, Radu, de-abia scăpat dintr-o explicaţie imposibilă cu taică-său - venit tocmai acum din fundul Vrancei să-l întrebe ce se întâmplă cu el şi ce are de gând - nici nu-şi mai simte capul

pe umeri, e incapabil să gândească, să înţeleagă situaţia, necum să oprească vârtejul în care nici el nu ştie cum a intrat. Alergase aici într-un suflet după un cuvânt bun, după o încurajare, după o clipă de linişte înaintea confruntării cu echipa şi cu Bârsan, la sală; în loc de toate astea, îl întâmpină tabloul incredibil la care asistă, înmărmurit.

— V-a sosit elevul. Poftiţi, lămuriţi-vă cu el, judecaţi-l, dar... nu în casa mea, vă rog! - aruncă Ivonne încă sub imperiul furiei nestăpânite, declanșată de cuvintele lui Bârsan.

Antrenorul a şi ajuns dincolo de uşa masivă de la intrare, la a cărei sonerie avusese neinspirata idee să apese pe buton ca să împace lucrurile... Cu un picior în hol şi cu celălalt afară, încălecând pragul garsonierei, Iuga priveşte când la Ivonne - apariţie şocantă, cu faţa congestionată, cu vinele gâtului umflate, cu ochii tulburi, ieşiţi din orbite - când la meşterul care-l aşteaptă şi chiar îi spune, scurt, neînvrednicind nici măcar cu o privire pe femeia ce l-a dat afară din casă:

— Am de vorbit cu tine, Radule. Acum.

— Meştere, vă rog... vă implor... murmură băiatul, disperat, simţind că se scufundă pământul sub el de ruşine şi de furie -o furie neputincioasă, fără adresă.

— Te aştept jos. Fără o explicaţie acum, nu mai stăm de vorbă niciodată. Şi Bârsan coboară scările, grăbit.

Iuga intră şi închide uşa, privind la Ivonne ca un câine bătut.

— Ce s-a întâmplat? reuşeşte să articuleze, după secunde lungi de aşteptare încordată.

— Aaaa, nimic deosebit, răspunde pe tonul ei obișnuit, regăsindu-și aplombul şi stăpânirea de sine. Ba chiar... banal, nu? În fond, cine n-are dreptul să-mi deschidă uşa, să strige la mine şi să-mi arunce în obraz că ţi-am sucit minţile, că te-am făcut neom, că te duc la pierzanie? Pârlog m-a ameninţat sub

acoperişul tău, Bârsan aici, la mine, şi amândoi - în prezenţa ta; e adevărat, dragule?

— Eu... cu Bârsan... bâlbîie Radu, neştiind cum să potolească valul de răutate acum rece, calculată a Ivonnei.

— Deci... mint? N-ai fost de faţă, n-ai auzit, nu pui mâna-n foc că e chiar așa?! Mulţumesc!

— Ivonne!...

— Ştii ce? M-am săturat până-n gât de bâlciul ăsta. De ce să tot suport jigniri şi insulte sub ochii tăi, fără să spui un cuvânt şi să faci un gest? Dacă e să mă apăr singură, atunci... ce cauţi lângă mine? Culmea e că mă atacă numai prietenii tăi! Ei îţi vor binele, eu - răul! Ei îţi apară interesul, eu te nenorocesc! M-am săturat; gata! Du-te la Bârsan, cere-i iertare, fă ce ştii, dar pe mine... mă laşi. Acum.

Distrus, Iuga iese, coborând scările cu gândul la şocul următor, probabil şi mai... deşi, în clipa asta, despărţirea de Ivonne i se pare cel mai rău lucru din câte i se pot întâmpla. Bârsan îl așteaptă pe trotuarul de vizavi. Pare că s-a liniştit. Nu se plimbă, nu se agită; stă nemişcat, cu privirile aţintite spre Radu, care se apropie şovăielnic.

— Te-ai întâlnit cu taică-tău? îl întreabă, când Iuga e lângă el.

— Tata? îngaimă băiatul, înţelegând şi mai speriat că nici acest necaz - picat parcă anume să se-aleagă praful – n-a rămas necunoscut lui Bârsan.

— L-ai întâlnit sau nu? Radu confirmă.

— Nu ştiu dacă ţi-a spus, dar... azi-noapte a dormit la mine. De ce m-ai minţit, Radule? Iar lui... de ce-i ascunzi intenţiile tale, dacă eşti convins că faci bine ce faci? De ce ai început să trăieşti hoţeşte?

Iuga nu mai suportă privirile lui Bârsan. Tace, cu ochii în pământ, realizând cum creşte în el valul de ruşine disperată.

— Înţeleg ce simţi, continuă Bârsan, hotărât să-şi spună gândul până la capăt. Ştiu ce îţi închipui că este, sau chiar este pentru tine această femeie, dar ştiu la fel de bine ce s-a petrecut, obiectiv, în ultimele două luni, de când... Te-ai hotărât la un pas important, de care părinţii trebuiau să ştie. Nu le-ai spus, deşi pe mine m-ai asigurat de contrariu; mi-ai reprodus până şi cuvintele cu care şi-au formulat acordul. La echipă, după trei ani exemplari, erai gata să aduci o înfrângere, făcând scandal pe teren. Ai insultat şi pălmuit - am aflat de-abia ieri, cu stupoare -pe unul din colegii tăi, venit să te care acasă în spinare, ca pe un sac de nisip. Ieri n-ai venit la antrenament şi, ca să fie tacâmul complet, ai lipsit şi de la şcoală, că lucrurile se leagă întotdeauna, nu-i aşa? Taică-tău a umblat după tine două zile ca să te găsească; aseară te-am aşteptat şi eu şi el în faţa uşii. De-aia te-am căutat azi aici, unde eram sigur că vii. Trec peste faptul că eu, antrenorul tău, venit la femeia care, înţeleg, îţi va fi soţie ca să o rog omeneşte să te ajute, sunt dat afară din casă, deşi n-am spus nimic de natură să justifice gestul. Astea sunt faptele, Radule. Judecă-le şi spune cinstit: dacă legătura cu Ivonne a început aşa, dacă în două luni a determinat un om ca tine să facă atâtea, ce şanse are să dureze şi - dacă va dura -unde o să te ducă? Ce se va alege de tine?

Iuga tace, îngrozit de bilanţul înşirat cu voce surprinzător de calmă şi ton coborât acolo, pe trotuart, sub ochii trecătorilor. Epuizat, băiatul este la un pas de o izbucnire sinceră. Îi stau pe buze cele câteva cuvinte smulse din inimă, care ar putea rupe tot răul, l-ar elibera de tortura insuportabilă a ruşinii şi nehotărârii. Da, va promite şi chiar va... Fără să vrea (fără să vrea?), Radu îşi ridică privirile din asfaltul trotuarului, spre faţada blocului din care tocmai a ieşit. De la una din ferestrele

larg deschise ale etajului doi, Ivonne -rezemată de pervaz - îl privește batjocoritor-admirativ. Un gest discret al mâinii drepte și o aplecare ușoară, repetată, a capului, vor să spună „bravo, asculți smerit! Ei, așa te iartă precis!” Brusc, tot ce gândise și aproape hotărâse în clipa anterioară, se năruie. Exact cum îi spusese bătrânul Iuga lui Bârsan, ieri: „pe Radu, rușinea nu-l îndeamnă la bine...” Necontrolat, se pomenește vorbind rău, înverșunat, cu o voce care parcă nu este a lui, uluindu-și interlocutorul:

— Domnule Bârsan, vă rog să mă lăsați în pace. M-am săturat să vă tot dau socoteală.

— Radule! încearcă meșterul să-l trezească la realitate, ridicând tonul, doar-doar...

— Vă rog. Se uită lumea la noi. Eu n-am ce să vă mai spun. Și Iuga dă să plece.

— Dezmeticește-te, mânzule! se agață Bârsan cu disperare, obligându-l să stea, trecând peste jignire, peste tot, înțelegând că poate în clipa asta, acum, se hotărăște soarta unui om la care ține ca la copilul său.

— Repet: vă rog să mă lăsați în pace. Știu că urâți femeile și că vă e frică de ele. Ei bine, n-or fi toate ca fosta dumneavoastră soție și nici n-or fi toți bărbații atât de...

Aici, Iuga se oprește. Văzând fața lui Bârsan - de care se sperie - își înghite cuvântul înainte de a-l rosti, încercând cu disperare să-și închipuie că nici cele spuse nu le-a rostit, dorind nebunește ca printr-o minune, ele să nu fi ajuns la urechile lui Bârsan, să nu le fi auzit nimeni, niciodată. Un ultim impuls de regret dureros, sfâșietor, îl îndeamnă să-și ceară iertare, sperând că, poate, nici acum nu e prea târziu. Totul ține însă o clipă. Rușinea convertită în ură și furie pe toți și pe toate, ca un val de inconștiență, este mai puternică. Se smulge de lângă Bârsan, traversând în fugă strada și

urcând treptele celor două etaje, până la garsoniera Ivonnei, care-l aşteaptă în uşă. Femeia înţelege că, deocamdată, a câştigat; cum ea - din principiu - trăieşte azi fără prea multe frământări pentru ziua de mâine iar pentru poimâine şi mai puţin, îl întâmpină cu un zâmbet cald, mângâindu-l pe frunte ca pe un copil.

— Hai, linişteşte-te... Or să treacă toate, o să fie bine, nu mai pune la inimă... Vino, dă-le încolo de necazuri...

Afară, Bârsan încă nu se poate desprinde de trotuar, să pornească încotrova, oriunde, să părăsească locul unde i s-a adus cea mai grea jignire de când se ştie, de către băiatul care, până mai ieri, a fost mândria lui. Indignarea l-a sufocat, împiedicându-l să gândească. Pe măsură ce judecata i se limpezeşte, constată cu uimire că îi devin indiferente şi soarta lui Iuga, şi a echipei. O nepăsare stranie pentru toţi şi toate...

„Nu merită. Nimic nu merită. Ani la rând... cei mai frumoşi ani, sacrificaţi... pentru ce? Pentru cine?" Campionat, cupă, club, federaţie, public, echipă... toate sunt undeva, departe. Nu-i mai spun nimic. Un singur gând îl chinuie, un singur regret insuportabil: într-o noapte de inconştienţă, şi-a deschis sufletul în faţa unui nemernic care, acum, îi aruncă în obraz că „n-or fi toţi bărbaţii atât de..." De tâmpiţi, adică? De îmbrobodiţi, numai buni de jucat pe degete şi aruncat pe drumuri, ca el? Cum de-a putut mărturisi unui om de nimic ceea ce nu ştie nimeni despre cel mai greu moment din viaţa lui? Cum de nu şi-a apărat cea mai intimă, cea mai dureroasă părticică a sufletului său, de grosolănia ofensatoare a unui neisprăvit care acum, probabil, se amuză cu o femeie pe seama cretinului de Bârsan, încornoratul, părăsitul... Nu; asta nu. Aici nu mai este nici jignire, nici insultă; dacă ar fi numai atât, ar rezolva totul ca între bărbaţi. Aici...

Se pomenește căutând în buzunare o monedă. O găsește. Cu fisa în mână, pornește - decis, dintr-o dată - după un telefon public. Peste câteva clipe, formează numărul lui Prișcu.

— Alo, Ilie? Eu sunt, Bârsan. Scuză-mă că te deranjez, dar... te rog să vii azi, la sală. Neapărat.

Probabil că tonul sau insolitul apelului stârnesc îngrijorarea președintelui, care întreabă - nu fără teamă - ce s-a întâmplat.

— Ai să vezi. Te aștept; la revedere. Și Bârsan agață receptorul în furcă, pornind în pas de voie spre sală. S-a hotărât să facă drumul pe jos, deși are de mers aproape o oră. N-are a face; puțină mișcare chiar îi trebuie. Timp... slavă domnului; oricum nu mai trece pe-acasă. N-a mâncat, dar nu contează. Important este că azi - azi în orice caz, dar poate... totdeauna, începând de acum - nu mai are nevoie de echipament și nici de caietul gros, plin cu însemnări, de care nu s-a despărțit niciodată, baza planurilor sale riguroase, minuțios construite și îndeplinite matematic, cu o tenacitate de care, acum, i s-a făcut lehamite.

Ajunge primul, ca de obicei. Când se strânge toată lumea, inclusiv Prișcu - toți întrebându-se ce se întâmplă cu meșterul că începe antrenamentul în haine de oraș -, Bârsan îi adună într-un colț al tribunei și le spune pe cât de calm, pe atât de hotărât:

— Pe Iuga nu e cazul să-l mai așteptați. Nu mai vine. Iar dacă vine, azi ori altă dată, vă sfătuiesc pe voi și pe cine va conduce antrenamentele de-acum încolo, să nu-l primiți până nu veți avea garanția că poate fi într-adevăr util echipei, că a redevenit omul și jucătorul de altădată. Azi... îl rog pe Sandu să conducă el ședința. Mâine, oricum, hotărâsem zi de pauză, iar duminică... până duminică mai e timp. Președintele vă va comunica, la meci, cum s-a hotărât, ce a decis conducerea clubului în legătură cu noul...

Bârsan se opreşte, dar cuvântul nerostit explodează ca o bombă. Oamenii se privesc, interzişi. Ce s-a întâmplat? Singurul care bănuieşte este Pârlog. Numai el ştie de unde vine meşterul. Aşadar... Ivonne Lazaride! Însă nu numai ea, de vreme ce Bârsan este atât de lovit şi ştie atât de sigur ce se întâmplă cu Iuga. Asta n-o putea face decât Radu. El contează pentru meşterul, nu „suedeza”. Deci... copilul iubit!

„Bine, Radule; discutăm noi. Dacă nu ţi-o place!...” Într-un moment de inspiraţie, Sandu se ridică parcă împins de un resort, spunând repede:

— Am înţeles, meştere. La treabă, băieţi!

Aşa s-au tăiat scurt toate întrebările ce ar fi năvălit din toate părţile peste Bârsan. Sandu a înţeles că, în starea în care se află, antrenorul nu suportă întrebări şi, răspunzându-le, ar spune, poate, altceva decât după un timp de gândire. Noaptea se va dovedi un sfetnic bun iar Prişcu va reuşi, poat, e să şteargă urmările înfruntării cu Iuga. Ca şi cum, printr-un procedeu miraculos, Sandu ar fi reuşit să-şi transmită gândul, toţi îi înţeleg intenţia şi-i ascultă apelul, fără cea mai mică ezitare. Jucătorii simt că s-a întâmplat ceva numai de către colegul lor ştiut, de vreme ce Sandu a ales această reacţie ce nu vine în niciun caz din nepăsare. Toată lumea în teren, toate privirile către Sandu; comenzile lui, ce dirijează mişcările de încălzire fără minge, sunt îndeplinite fără crâcnire. Prişcu rămâne pe bancă, sprijinindu-şi în mâini capul pe care nici nu şi-l mai simte din cauza durerii instalată brusc. Nu întreabă nimic, din teamă. Priveşte tăcut antrenamentul, alături de Bârsan. După câteva minute, meşterul începe să fie atent la mişcările precise şi energice ale celor şapte oameni. „Dacă din opt jucători dezertează unul, rămân şapte. Dar dacă dezertează antrenorul? Atunci... ce mai rămâne? Şi dacă fuga unui om - nu contează

cine şi de ce! -m-a dus la disperare şi apoi la indiferenţă, apoi băieţii ăştia... ce trebuie să simtă şi să creadă, asistând la fuga antrenorului lor?”

De-abia acum realizează că nimeni nu l-a întrebat nimic. Nu şi-a exprimat, nimeni, nici măcar nedumerirea, deşi le-a comunicat cel mai grav lucru cu putinţă: îi lasă singuri exact când începe greul. Nepăsare? Nu se poate. Îi cunoaşte bine. Da, s-a înşelat asupra unui om, şi încă grav, dar nu poate greşi cu toţi. Au tăcut pur şi simplu din respect. Un respect, azi, nemeritat. Au pus totul pe seama unui accident, a unei stări speciale... O toană, poftim!, care trebuie înţeleasă şi menajată. „Să-mi fie ruşine. Nu-i merit; pur şi simplu, nu-i merit! Pentru un descreierat, las totul de izbelişte, sunt în stare să”...

După câteva minute, Bârsan întreabă cu voce tare, să fie auzit de către toţi, chiar şi de cei ce lucrează la extremitatea opusă a sălii:

— Are cineva o bluză de trening în plus?

— Găsiţi în sacul meu, meştere, răspunde Stratulat. Un rând de echipament complet, azi l-am luat de la spălat. Şi pantofi, dacă doriţi...

După alte câteva minute, Bârsan se întoarce din vestiar echipat pentru joc. Nu fără un sentiment de jenă, păşeşte în teren tocmai când exerciţiile de pregătire fizică s-au terminat, iar din cele două plase, purtate de Stavru şi Bujor, au apărut mingile.

— Mulţumesc, Sandule, se adresează el căpitanului echipei, încercând fără succes să desluşească pe feţele băieţilor o reacţie la comportarea lui atât de ciudată. Atenţie: azi numai blocaj cu atac, servicii şi trei seturi-şcoală. Primul - numai cu două atingeri: preluare şi atac.

Antrenamentul propriu-zis începe, condus de Bârsan - aşa cum e firesc, cum trebuie - şi se întinde pe vreo trei ore bune,

Cam atât înseamnă, la meşterul, „numai" blocaj cu atac, servicii şi trei seturi-şcoală, adică... jocul oprit la orice inexactitate tactică şi reluat în varianta optimă, dictată de antrenor, întocmai ca la căutarea mutării ideale, într-o partidă de şah. Toţi sunt leoarcă de sudoare, dar tocmai pentru că e greu, ca de obicei, tuturor le-a venit inima la loc. Parcă şi lui Prişcu i-a trecut durerea de cap, fără piramidon sau antinevralgic, deşi preşedintele înţelege că aşa, la cheremul fiecărui incident, nu se poate merge mai departe. Ceva trebuie făcut. Dar ce?

11. Mobilizare generală

Este de-abia opt şi un sfert, până la ora partidei oficiale a rămas încă timp, dar jucătorii, antrenorul, preşedintele şi Burcea, secretarul coordonator de la „Înainte", sunt adunaţi în vestiarul sălii ce va găzdui meciul de azi, spre uimirea îngrijitorului şi a femeii de serviciu care nici n-au apucat să facă randuiala obişnuită prin camera duşurilor şi în spaţiile rezervate jucătorilor. Vineri seara, după antrenament, Prişcu s-a întreţinut îndelung cu Pârlog, aflând de la Sandu ce crede el că s-a întâmplat în cursul după-amiezii; sâmbătă dimineaţa, cei doi au luat om cu om, consultându-i: ce facem dacă Iuga a dat bir cu fugiţii şi, mai ales, dacă jignirea adusă meşterului - că nu se poate să nu se fi întâmplat nimic, după cum arăta Bârsan! - este atât de gravă, încât antrenorul nu mai vrea sau nu mai poate lucra cu el?

Răspunsul a fost unanim: mergem cu meşterul, nici discuţie. Prişcu a insistat, rugându-i să se gândească bine. Cum să te mai gândeşti alături de cine trebuie să fie echipa, conducerea, toţi? Răspunsul i-a mers la inimă lui Prişcu, ajutându-l să privească ceva mai optimist săptămânile şi lunile următoare,

deşi... Sâmbătă la prânz, înarmat cu aceste opinii, preşedintele l-a aşteptat pe Iuga la facultate, după cursuri. Ce se întâmplă cu el? De ce n-a venit la antrenament, joi şi vineri? Radu n-a refuzat pe faţă discuţia, dar nici n-a abordat-o sincer şi deschis. Chiar interesează părerea lui, de vreme ce numai alţii hotărăsc în toate? Chiar contează atât de mult prezenţa lui, încât... Da, contează. Ca dovadă, preşedintele clubului vine la el, a doua zi chiar, doreşte să-l asculte, să vadă ce e de făcut înaintea meciului de mâine - gândit ca o repetiţie generală pentru confruntarea de joi, din Cupă - când o eventuală absenţă ar putea alerta federaţia, presa, conducerea mişcării sportive. Deci... care e problema? Neînţelegere cu antrenorul. Concret - în legătură cu ce? Ar fi prea multe de spus... Dacă sunt multe, nu-i nimic, să le spună pe îndelete, doar de-asta a venit, să le afle, să le rezolve. El, Iuga, are şi şcoală, e din ce în ce mai ocupat, la facultate au început anii cei mai grei. Asta e problema? De ce n-a spus? Doar a aprobat şi el, la rând cu ceilalţi, programul fără nicio obiecţie. Da, e adevărat; probabil că a greşit. Şi apoi... nu se gândeşte nimeni la statutul lui în cadrul echipei, statut care nu-l mai satisface. Are probleme personale, dificultăţi. Bine, dar asta nu este treaba antrenorului, ci a clubului; i-a vorbit Radu vreodată despre toate acestea lui, ca preşedinte? I-a cerut să-l ajute? Din câte ştie, are o cameră procurată cu ajutorul clubului; alte înlesniri legale i s-au rezolvat prompt. Da, e adevărat, dar... acum el nu mai este singur, şi problemele sunt altele. Şi apoi... ştie cineva ce i-a făcut şi ce i-a spus Bârsan? El nu mai suportă amestec în viaţa personală! Antrenamentul, campionatul naţional, Cupa campionilor europeni - astea nu sunt „viaţă personală”, şi acum despre ele e vorba; restul, se discută şi se lămureşte, soluţii există întotdeauna. Să se gândească bine la ce i-a spus, a conchis Prişcu. Duminică dimineaţa, la opt şi un sfert, înaintea meciului,

şedinţă. Chiar la sală. Nu se poate intra în teren fără o limpezire a situaţiei. Asta înseamnă - întreabă luga, zâmbind „gen Ivonne" - că numai de o oră are nevoie Bârsan ca să-şi anunţe hotărârea în „cazul luga" şi să obţină excluderea ori suspendarea? Aici, Prişcu şi-a pierdut şi el calmul.

A plecat de la facultate uimit. Pur şi simplu, nu-şi explică o asemenea transformare în câteva zile. Cum gândeşte, ce spune, şi pe ce ton!... „Repede se mai învaţă prostiile!"...

Sâmbătă seara, Mioara şi Anca Nichituş s-au pomenit - încă înainte de sosirea lui Bârsan, reţinut la institut până târziu - cu Irina şi Ilie Prişcu. „Vizită... jumătate de curtoazie, jumătate de afaceri", a precizat musafirul, punând-o rapid la curent pe Mioara cu cele întâmplate şi cerându-i, ajutorul. Ce poate face ea? Foarte mult: să-l susţină pe Mitică din toate puterile. Traversează poate cel mai dificil moment de mulţi ani încoace, de când... Ea l-a susţinut întotdeauna, şi dacă se gândeşte bine, când a avut Mitică momente uşoare? Tot timpul -îndatoriri, şi toate presante.

Exact în timpul discuţiei, a picat Bârsan. Aflase şi el de opt şi un sfert, îl găsise Burcea la telefon. Ca să poată fi mâine cu capul limpede în chestiunea cu pricina, are o singură rugăminte: azi, nimic.

Niciun cuvânt. Simte nevoia să se „dezintoxice" de povestea cu Iuga, altfel o să ajungă s-o viseze şi noaptea... Şi apoi, prea multe vorbe pentru un fapt - după opinia lui - clar. Ne întâlnim mâine, relatăm ce s-a întâmplat, spunem ce gândim, hotărâm şi... asta e tot. Ba nu - şi cu asta chiar a închis subiectul: dacă Iuga se încăpăţânează să nu joace, trebuie ceruţi şi obţinuţi neapărat doi-trei băieţi, chiar din eşaloanele inferioare; nici antrenamentul nu poate fi organizat în şapte oameni!

Târziu, după plecarea musafirilor, când şi Ancuţa dormea de mult, Mioara l-a întrebat, ştiind că acum nu mai are rost să se prefacă:

— Mitică... spune-mi: cu ce te pot ajuta?

— Mai mult decât mă ajuţi...

— Se poate şi mai mult, dacă ai nevoie.

— De unde ştii?

— Ştiu. Simt. Încă n-ai aflat că habar n-ai să te prefaci?

— Detectivule! - murmură Bârsan. Dacă n-ai fi fost tu... Dacă n-ai fi tu...

— Ei, ce-ar fi fost dacă n-aş fi eu? încearcă Mioara să-i descreţească fruntea. Ţi-ai căuta, te pomeneşti, vreo blondă-pai, tunsă „tifos”, care să te fiarbă la foc mărunt, cu trei clocote pe zi... înţeleg că asta se poartă acuma, nu? Astea scot din minţi bărbaţii...

Au adormit mult după miezul nopţii, cu senzaţia de relativă linişte.

...Acestea au fost evenimentele premergătoare şedinţei, de la care nu lipseşte nimeni, decât... împricinatul. Când vede că Prişcu, enervat de absenţa lui Iuga, vrea să înceapă, Sandu Pârlog intervine, cerând încă 5-10 minute; poate Radu a întârziat. Au aşteptat în tăcere; evident - inutil. După fix zece minute, preşedintele spune:

— V-am convocat atât de... de neobişnuit, pentru că s-a întâmplat ceva la fel de neobişnuit. Vom intra în teren fără unul din jucătorii de bază, şi asta... în ajunul meciului cu polonezii. Faptul va stârni reacţii, vor urma întrebările, şi cred că trebuie să ştim ce răspundem. Îl rog pe meşterul să ne spună, foarte pe scurt, ce s-a întâmplat vineri, pentru că antecedentele se cunosc. Personal nu ştiu decât ceea ce ştiţi şi voi. N-am venit cu vreo idee preconcepută, şi cu

atât mai puţin m-am gândit la vreo hotărâre pe care să o impun.

Meşterul relatează scurt şi sec evenimentele. Pe măsură ce vorbeşte, oamenii îl privesc tot mai uimiţi; dacă n-ar fi Bârsan cel care vorbeşte, aproape n-ar crede! Povestea se încheie repede:

— Asta a fost tot. În ceea ce priveşte antrenamentul de vineri... e un moment pe care-l regret. Ştiţi care. Am greşit, îmi dau seama. Una este să te retragi, alta să fugi când e mai greu. O eventuală soluţie de înlocuire de la cârma echipei mi-ar conveni, doar am mai cerut-o; aştept şi salut pe omul priceput, cu chef de muncă şi nervii mai puţin uzaţi decât ai mei. Până atunci, am înţeles că trebuie să-mi văd de treabă. Cer scuze tuturor pentru cele întâmplate. Cred că... da; asta e tot.

Pârlog a relatat şi el, foarte succint, discuţia cu Iuga. Concluzia lui: cel puţin în momentul de faţă -, intratabil. Influenţa Ivonnei Lazaride este atât de puternică şi deruta omenească atât de gravă, încât îi viciază tot sistemul de gândire, toate deciziile. Nici măcar interesul nu şi-l mai cunoaşte. Prişcu adaugă ce-a înţeles el din discuţia cu Radu. Scurt - conflict pe toate planurile. L-a invitat la şedinţă. N-a venit. Asta limpezeşte lucrurile.

Jucătorii? Stratulat: aşa ceva, la „Înainte” nu s-a pomenit nici pe vremea când meşterul de-abia începuse construcţia acestei echipe. Am ajuns în vârf tocmai pentru că asemenea evenimente ne-au fost străine, deşi la alţii... dar treaba lor. Clar, trebuie sancţiune: suspendare, până când Iuga dovedeşte că a înţeles şi se apucă de treabă. Băjenaru: întru totul de acord cu Stratulat, dar... şi o discuţie cu Iuga - numai după ce acesta vine şi-i cere scuze meşterului, de faţă cu toţi. Şi lui Pârlog. Stavru, Bujor, Iordache: aceeaşi opinie. În plus - anunţată federaţia. Să

nu-l mai cheme la lot până nu-şi vede de muncă, în echipă. Iar aici, la noi... nicio concesie; dacă nici Radu nu e mulţumit de statutul lui, atunci... cine? Ce mai vrea?

Moşuleţ le-a dat tuturor de gândit cu intervenţia lui, de altfel foarte scurtă. Susţine întru totul propunerile anterioare; el, rezerva, omul care munceşte şase zile în draci ca să stea pe bancă duminica, are toate motivele să judece şi mai aspru actele iresponsabile ale unui puşti căruia succesul i s-a suit la cap; şi chiar le judecă, cerând sancţiune drastică. Dar... îi roagă pe toţi să nu uite cauza. Adevărul adevărat este că un copilandru a intrat sub influenţa nefastă a unei femei; dragostea l-a orbit, nu mai vede, nu mai judecă, nu mai înţelege. Dacă-l lăsăm, se pierde. E păcat de el, şi ca om, şi ca jucător. O soluţie nu poate oferi, dar... să se gândească fiecare, poate... Cât despre meşterul... să-i fie scuzată francheţea, dar îl roagă să nu-şi mai facă planuri de plecare. „Înainte” nu înseamnă Iuga şi nu sunt toţi ca Iuga; e nedrept să facă cineva o porcărie iar consecinţele să le suporte alţii. Cu Radu sau fără, echipa trebuie să-şi vadă de drum. Şi dacă e fără, există o singură şansă: mobilizare generală.

— Se poate şi „mai generală” decât este, Moşule? întreabă Bârsan.

— Se poate, meştere. O să vedeţi.

După şedinţă, în teren, 3-0 fără probleme. La sfârşitul meciului, unul din oficiali nu şi-a putut stăpâni curiozitatea, întrebând ce e cu Iuga? Sandu Pârlog s-a făcut, pe loc, purtătorul de cuvânt al echipei, declarând rituos, pentru uzul tuturor urechilor interesate:

— E în voiaj de nuntă; deocamdată pe Coasta de Azur, dar cum nu suportă căldura, se va retrage, probabil, pe undeva, prin nord, mai la răcoare... E cu o suedeză trăsnet, care posedă fiord personal. Vă trimite complimente tuturor.

— Prişcule, voi aţi înnebunit!

Într-o stare de agitaţie vecină cu panica, Ispas măsoară biroul cu paşii lui mari, apăsaţi, recunoscuţi întotdeauna de cei ce lucrează la etajul inferior, în camera situată pe aceeaşi travee a clădirii.

— Noi? răspunde Prişcu, indignat. Care „noi"? Un copil zănatic, ameţit de succes și innebunit de o femeie, o ia razna, iar pentru că el dezertează este de vină echipa?

— Aici nu discutăm cine e vinovat. Peste trei zile vă aşteaptă polonezii; crezi că ei te întreabă de vinovăţii? Ăia joacă volei! Voi... cum răspundeţi? Cu ce?

— Adică, noi nu jucăm volei?

— Să vă văd fără Iuga! - o ţine una şi bună Ispas.

— Dacă veneai ieri dimineaţă la sală, ne vedeai.

— Cu „Sănătatea"? Mersi!

Ispas îşi continuă preumblarea, sub ochii lui Prişcu, până când acesta izbucneşte:

— Dar mai stai odată locului, că m-ai ameţit! În legătură cu luga, continuă preşedintele clubului ceva mai potolit, să-ţi fie clar: n-am venit pe post de ins „chemat la ordine". Eu îţi aduc la cunoştinţă o situaţie dificilă, presantă. Prea v-aţi obişnuit ca numai alţii să vă creeze probleme! Sunt ani de când noi ni le rezolvăm singuri sau, mai exact, nu le avem. Liniştea de până acum n-a venit din senin, să ştii! Nişte oameni, dar mai ales unul - îl cunoşti - şi-au sacrificat tot ca să nu doară capul pe nimeni. Ei bine, uite că s-a întâmplat şi la noi! Avem, în sfârşit, faliţii noştri...

De pe scaunul pe care s-a aşezat la somaţia musafirului său, Ispas ascultă, cătrănit.

— Nu se poate să nu existe o soluţie, murmură el. N-aţi ştiut voi cum să-l luaţi, ori aţi întins coarda prea tare...

— Noi sau el? Va să zică Iuga se îmbată, îşi pălmuieşte colegul, face scandal în teren, incită publicul, e gata să ne piardă un meci, îşi insultă antrenorul, dispare de la pregătire, absentează de la meci oficial, refuză să vină la discutarea situaţiei lui... şi tot noi întindem coarda? Pur și simplu, am spus stop.

— Nu acum, Ilie!

— Spui când trebuie, nu când vrei! Nu noi am provocat necazul.

— Mă rog; aţi făcut-o. Şi acum? întreabă Ispas, cu ochii spre calendarul din perete, în care ziua de joi, 12 noiembrie, este încercuită cu roşu.

— Nu ştiu. Meciul cu „Gwardia" îl jucăm, sigur, fără Iuga. Poate returul de la Varşovia să-l apuce, dacă-i vine mintea la cap. Oricum, Bârsan vă cere rapid 2-3 jucători, să facem cinci perechi măcar pentru antrenament. Mitică a ajuns al optulea jucător, la pregătire! E posibil? Din calificări, din divizia B, nişte juniori mai răsăriţi, dacă nu se poate altceva, deocamdată. Până la vară, că pe urmă... are federaţia grijă de noi cum a avut şi anul trecut, nu?

Ispas se ridică şi îşi reia mersul prin cameră. Deodată se opreşte în faţa lui Prişcu, înfigându-i degetul arătător în piept şi întrebându-l sub impulsul unei inspiraţii de moment:

— Mă laşi să stau eu de vorbă cu Iuga?

— Dacă te las? Te rog!

— Vrei să-l convoci tu, să zicem pentru...

— Nu, Marine, îl întrerupe Prişcu. Chemaţi-l voi. Eu am fost odată; rezultatul... Poate că apelul federaţiei are alt ecou.

— Bine; îl caut şi vorbesc. Îmi fac drum neapărat pe la voi, să vă aduc şi propunerile de jucători, iar cel târziu miercuri... băieţii, să-i vadă Dumitru, să-i încerce... Sper că n-a pus la inimă povestea cu Iuga.

Prişcu îl priveşte cu reproş, vrând parcă să spună: „aşa îl cunoşti pe Bârsan?”

— A cerut să plece. Oficial şi de faţă cu toată echipa, Nici acum nu ştiu ce l-a făcut să-şi schimbe hotărârea.

Ispas simte că i se taie picioarele. Se aşază pe scaun, greoi, apucându-şi capul în mâini. Într-un târziu, întreabă cu voce răgușită, ca după o spaimă teribilă:

— Rămâne?

— Da, rămâne. Cel puţin deocamdată. Măcar asta s-a rezolvat, n-a fost nevoie de intervenţia nimănui...

— A căpiat lumea, Ilie. Că... toate astea... când? După minunea de meci cu „Unirea”! La sfârşit, puteam jura că doi-trei ani nu discutaţi cu nimeni, nici în ţară, nici „afară”. Iar acum... Te pomeneşti că Ţenescu se duce mai departe, în timp ce voi...

— Ei lasă, nu vă grăbiţi cu ferparul, că n-am murit încă, răspunde Prişcu, luându-şi rămas-bun și părăsind sediul. Turnând ultima noutate, l-a lăsat pe Ispas mai speriat decât l-a găsit. De fapt, speriaţi sunt amândoi, dar, spre deosebire de preşedintele federaţiei, preşedintele clubului a avut timp să se obişnuiască, oarecum, cu ideea.

„AZI - START ÎN COMPETIŢIA EUROPEANĂ A ECHIPELOR DE CLUB. Voleiul nostru masculin luptă pe două fronturi”. Titlul avancronicii din „*Sportul*” i se pare lui Radu surprinzător de neutru, iar conţinutul - rezervat, dacă nu chiar circumspect. De ce? „Unirea” are, într-adevăr, meci foarte greu la Belgrad, mai ales după eşecul categoric din campionat. Nici echipa lui (a lui?) nu e scutită de emoţii. Polonezii sunt foarte puternici... S-o fi auzit ceva? Oare numai absenţa lui să provoace această prudenţă pe care altfel nu şi-o explică? Sau...

Gândurile îi sunt întrerupte de un bileţel, trecut din mână-n mână şi din bancă-n bancă, până la el.

Desfăcându-l, recunoaşte, surprins, scrisul ordonat, uşor aplecat spre stânga al Cristinei.

Ciudat; Cristina nu are asemenea îndeletniciri în timpul orelor de curs, iar cu el, „corespondenţă” de acest soi şi chiar comunicare strict colegială n-a mai avut de mult. Textul i se pare şi mai surprinzător decât faptul în sine: „Ştiu că m-am trezit cam târziu, dar... încerc. Te rog să-mi procuri, dacă e posibil, un bilet pentru meciul de azi. Scuză îndrăzneala, Cristina”. Asta e bună! Iuga rupe o foaie din caiet şi scrie grăbit:

„Îmi pare rău, dar nu am nici pentru mine. Cred că voi rămâne pe-afară. Radu”. Împătureşte biletul şi-l trimite pe acelaşi traseu, urmărind atent parcursul, apoi expresia Cristinei în clipa când citeşte răspunsul. De la distanţa - nu foarte mare - ce-i separă în amfiteatru, înregistrează reacţia fetei cu strângere de inimă. Cristina mototoleşte biletul, aruncându-l în pupitrul băncii cu un gest nervos, în timp ce obrajii, gâtul și urechile i se împurpurează. Radu întoarce capul, rapid, simţind că n-ar fi în stare să-i susţină privirea dacă ea şi-ar îndrepta ochii către el. De-abia acum îşi dă seama: scriind adevărul adevărat, a făcut, dacă nu o gafă, cel puțin o glumă proastă. Cum să-i explice? Câte ar trebui să-i spună pentru ca fata să-l înțeleagă şi să-l creadă că astăzi după-amiază, dacă el, Radu Iuga, doreşte să intre în sală pentru a vedea meciul, trebuie să-şi procure un bilet pe care nu-l are?

De fapt, la facultate, nimeni nu este la curent cu ultimele evenimente. Doar Miki Mureşan, colegul lui nelipsit de la volei, a obţinut un răspuns la întrebările insistente şi alarmate, după absenţa de duminică a lui Iuga, dar nici Mureşan nu ştie ce s-a hotărât Radu să facă azi: joacă? Nu joacă? Și asta, pentru că... nu știe nici Iuga. Dimineaţă, plecând spre facultate, și-a luat

sacul cu echipament, pregătit ca de obicei, dar în mod reflex şi mai mult „ca să fie”. Înţelegerea cu Ivonne a fost clară: nu se duce, nu joacă, nu trece nici măcar pe la cantina-restaurant, să nu dea nas în nas cu cineva din echipă sau de la club. Azi, fără el! De-abia când vor vedea amicii cum e fără Iuga în teren, dar nu cu un adversar de doi bani, ca la Timişoara, în faţa căruia şi Moşuleţ se dă mare... atunci să vedem cum rămâne cu suspendarea! Atunci, lucrurile vor apărea în adevărata lor lumină: un conflict între jucătorul nr. 1 al echipei şi antrenor, în care câştigă Iuga sau Bârsan. Dacă balanţa va înclina spre el, pentru returul de la Varşovia garantează victorie şi calificare. Dacă nu, transfer; şi repede. N-a discutat cu Ţenescu, dar nu se poate să nu-l primească „Unirea”; şi nu aşa, pe uşa din dos, ci cu toate onorurile, cum merită un jucător ca el. Iar acolo, din prima clipă... statut clar şi condiţii corespunzătoare, dacă tot trage echipa în sus, spre ce-a fost „Înainte” când îl avea pe Radu Iuga în primii şase...

lvonne s-a interesat mai îndeaproape - de altfel, toată „schema” îi aparţine - şi a aflat că regulamentul Cupei campionilor îi permite să joace pentru „Unirea” chiar şi în această ediţie, cu condiţia să nu fi apărut în fosta lui echipă decât pe plan intern. Dacă nu joacă azi, şi nici returul de peste două săptămâni, la Varşovia, are poarta deschisă spre cupă imediat, sub alte culori.

La ieşirea din casă, dimineaţa, şi-a luat, totuşi, sacul. N-ar putea explica de ce. Nu, nu s-a hotărât să calce înţelegerea cu lvonne, care de cinci zile îi tot explică „cum e viaţa”, cum îşi urmăresc şi-şi apără oamenii interesele, cum trebuie profitat de momentul când eşti în vârf, când îţi merge şi toţi au nevoie de tine, că pe urmă... Nici dorul de echipă ori de joc nu este încă atât de puternic, încât să-i poarte paşii fără voia lui spre sală.

Simte, totuşi, ceva ciudat. Senzaţia asta de confuzie, de pierdere a identităţii; impresia - difuză, totuşi - că acum nu mai este nimic şi că nu mai aparţine nimănui, că a părăsit o poziţie, o situaţie, şi se îndreaptă... spre ce? Ţenescu, desigur, dar... dacă va trebui să „facă tuşa” un an? Şi dacă federaţia se va opune? Dacă „Unirea” părăseşte Cupa din primul tur şi rămâne doar campionatul în care el, până la toamnă stă pe margine? Iar dacă are noroc şi totul va merge cum spune lvonne, acolo... cum va fi? Şi la lot, dacă va fi chemat, cum să joace cu Sandu, poate şi cu Stavru? Ciudat: la Bârsan nu s-a gândit în toate aceste zile, deşi se temuse că o va face tot timpul. E o minune că a izbutit. Nu ştie ce i-a dat puterea să evite, să amâne, să găsească mereu alte centre de interes, mereu alte puncte de susţinere...

De fapt, în ultimele patru-cinci zile, de când s-au precipitat evenimentele, Radu n-a meditat, în adevăratul înţeles al cuvântului, la nimic. Viaţa, acest crâmpei de viaţă, i-a fost mai mult ca oricând un vârtej. În clipele de răgaz, între partide epuizante de amor care-l amețesc, a ascultat gândurile femeii pe care o iubeşte ca un nebun, spuse cu voce tare. lvonne a înţeles că, pentru a-l face să reziste, trebuie să nu-l scape nicio clipă de sub control; un control persuasiv şi dulce, presărat cu zeci de gesturi şi atenţii tandre, cu care Radu nu este obişnuit; cu monologuri lungi, urmate de tăceri studiate, cu vârtejuri nebune de dragoste şi apoi cu discuţii despre viitor, cu proiecţia pe un ecran imaginar a vieţii lor, atunci când vor locui într-o casă frumoasă, când el - ajutat de un club mai generos -îşi va putea folosi diploma şi notorietatea sportivă aşa cum...

Atâtea visuri frumoase n-a ascultat Radu de când este. Viaţa i s-a părut, dintr-o dată, altfel, perspectivele i s-au deschis cum n-a îndrăznit să şi le imagineze, încălzindu-l nu atât

prin ceea ce-i ofereau lui - pentru că nu l-a încercat niciodată sentimentul frustrării şi nici nu-i trebuie foarte mult ca să fie mulţumit -, ci prin darul de a o face fericită pe Ivonne. Atâta bucurie a simţit în ea de când s-a hotărât să facă pasul către altă condiţie, încât frământările personale, întrebarea dacă a procedat bine sau nu, examenul de conştiinţă vizavi de Bârsan şi chiar teama pentru materializarea proiectelor pe care Ivonne nu mai pridideşte să le facă, visând cu voce tare pentru amândoi... toate sunt undeva, departe, într-un sertar ascuns, de unde nu ies, încă nu ies la iveală spre a-i întuneca seninul. E fericit că o poate face fericită pe Ivonne - şi atât. Altceva nu ştie, şi deocamdată... mai mult decât visuri, nu are. De când nu mai ia masa la club, întinde din greu de ce i-a lăsat taică-său pentru mâncare.

De ce şi-a luat, totuşi, echipamentul? Pur şi simplu, un impuls, sau... există, poate, o zonă a conştiinţei lui care nu acceptă sau nu s-a obişnuit cu ideea că „Înainte" începe „campania europeană" fără el, cu o singură rezervă pe bancă, lângă un Bârsan ros de îndoieli, simţindu-se vinovat pentru ce a făcut şi ce n-a făcut, reproşându-şi, probabil - după cum îl cunoaşte - chiar şi plecarea lui Iuga, în timp ce el, absentul, e bine-mersi, citeşte detaşat avancronica meciului care poate deveni dezastrul echipei sale şi-şi face planuri pentru orele următoare: la prânz va mânca ceva, la Ivonne, după-amiază va face o plimbare tot împreună cu ea, diseară sunt invitaţi la nişte prieteni de-ai ei iar mâine, mâine... va afla rezultatul şi comentariile din ziar...

Soneria anunţă sfârşitul ultimei ore de curs din programul zilei. Radu ar vrea să aibă, totuşi, o explicaţie cu Cristina, deşi nu prea ştie ce să-i spună, şi cum; e greu să rezumi în câteva cuvinte o situaţie atât de complicată. Se apropie de ea, dar privirea de gheaţă a fetei îl opreşte. „Trebuie, totuşi; măcar să ştie că nu

joc şi că, poate, nu voi mai juca niciodată la „Înainte”. De-afară, Mureşan - ieşit primul - vine în fugă, întrebându-l grăbit:

— Eşti aici sau nu? Ce-i spun?

Îl caută un bărbat brunet, voinic; după haine şi morgă, pare ceva şef. Parcă i-a recunoscut şi figura, l-a văzut pe la volei, printre oficiali... „Cine poate fi? Ori Prişcu, ori Burcea, ori vreun trimis de-al lor...” O clipa stă în cumpănă. Dacă acum îşi ia sacul şi se duce, cu siguranţă - toate se vor uita, se vor şterge ca şi cum n-ar fi fost. Va intra, îşi va da sufletul pe teren, iar în bucuria victoriei va găsi cuvintele potrivite şi pentru Sandu, şi pentru meşterul... „Şi Ivonne? Ce va spune diseară?”

— Miki, eu nu ies. Nu sunt aici; am plecat acum o oră, am dispărut, m-am spânzurat, spune-i ce ştii.

Mureşan aleargă din nou pe hol, în timp ce Radu rămâne adăpostit în nişa dintre catedră şi peretele din dreapta al amfiteatrului. Peste câteva clipe, Mureşan se întoarce, arborând o mină satisfăcută:

— E-n regulă. A plecat.

— Vreun mesaj, ceva? A spus cine este? întreabă Radu, curios, totuşi.

— Nimic, dar după mutră... nu i-a picat bine absenţa ta. „Cred şi eu! Ei, lasă, măcar un meci să vadă cum e!” Acum, dacă emisarul clubului a plecat, ar da o fugă după Cristina. Poate o prinde să-i explice, totuşi, situaţia. Mulţumeşte lui Miki Mureşan pentru serviciul făcut, apoi porneşte grăbit pe coridorul lung, coborând în fugă scările, spre ieşirea studenţilor. Se uită prin holul de la demisol, pe aleea parcului, dar Cristina nu mai este nicăieri. „Ce crede despre mine?” Brusc, sentimentul de jenă şi culpabilitate pentru ceea ce fata poate lua - şi chiar a luat, după reacţie - drept o grosolănie, un afront, creşte disproporţionat cu incidentul în sine. Încurcătura îl frământă. De fapt, nu atât

bileţelul prost inspirat este de vină, ci conştiinţa lipsei de cavalerism faţă de Cristina. E drept, de când s-au reîntâlnit la facultate, fata nu l-a întrebat nimic, Cristina e mult prea bine crescută şi prea mândră ca să fi procedat altfel, dar după atâtea întâlniri, ajunse la un moment dat zilnice, după corespondenţa de la Sofia, el ar fi trebuit să găsească o formulă de explicaţie, un mod de a încheia frumos o poveste, chiar nepornită de-a binelea, cum a fost relaţia lor. N-a făcut-o, pentru că tot ce s-a întâmplat cu el toamna aceasta a fost ca un fel de vârtej care l-a obligat să vadă totul cu alţi ochi decât ai lui, prin prisma unor principii de viaţă atât de neobişnuite, încât sigur le-ar fi respins, dacă ele n-ar fi îmbrăcat forma gândurilor şi cuvintelor lui Ivonne, şi dacă instinctul nu i-ar fi spus că ori le acceptă, ori o pierde pe Ivonne.

Şi Cristina? Până în clipa aceasta nu şi-a pus niciodată întrebarea. A trebuit să vină întâmplarea cu bileţelul, ziua când clubul îl caută la facultate iar el se ascunde în nişa catedrei, când echipa joacă fără el şi când, mâzgălind adevărul pe o bucăţică de hârtie, cuvintele sună a glumă proastă, pentru a-şi înţelege o datorie elementară, de obraz. Şi, la fel de brusc, o senzaţie de teamă şi îndoială pune stăpânire pe el. Nu se întreabă dacă a greşit; ştie bine că a greşit. Întrebarea este mai gravă: de ce s-au adunat atâtea, dintr-odată? De ce ani de zile n-a fost obligat să fugă, să se ascundă, să-şi facă reproşuri, să ocolească şi să amâne până şi aprecierea propriilor acte şi opţiuni, să evite întrebările colegilor, să mintă, să trăiască hăituit, cu fereală şi remuşcări, ca acum? Şi de ce totul, dintr-o dată, în două luni? Nu are nici puterea şi nici curajul să împingă judecata până la capăt.

E mai simplu de recunoscut că, de când s-a întors de la Sofia, a trăit bucurii extraordinare. Un ultim gând îi mai scapără,

involuntar: dacă, înainte de Universiadă, ar fi avut şansa unei clipe de singurătate cu Cristina şi curajul unei mărturisiri? Dacă, la întoarcere, ea ar fi fost, nu Ivonne, cea care... Cum i-ar fi fost viaţa, acum? Își reprimă gândul ca pe o trădare. Nu, nu trebuie, nu are voie să gândească așa...

Cu sacul pe umăr purtat inutil, Iuga iese din parcul facultăţii, luând-o agale pe bulevard. Exact pe aici mergea în iunie trecut, când Cristina... „Trebuie să iau o pâine, Ivonne m-a rugat să nu uit”. Priveşte firmele şi vitrinele. Parcă pe aici era un centru de pâine? Sau mai încolo? În fond... găseşte altul; timp are berechet, Ivonne vine de la spital după trei şi jumătate. Băieţii au terminat masa de mult...” În zile de meci, prânzul e comun şi, de regulă, foarte devreme. Şi-a propus să nu se mai gândească la meci, la echipă, la băieţi, la Bârsan, la Prişcu şi nici măcar la volei, până nu va ști exact ce-i cu el, dacă joacă și unde; dar uite, e mai ușor de zis decât de făcut, cel puţin când e singur; lângă Ivonne, totul pare altfel.

După exact 24 de ore, în biroul federaţiei, Ispas fierbe pe scaun, privindu-şi interlocutorul cu o expresie care-l sperie pe Macovei, martor la scenă. Secretarul nu l-a văzut de multă vreme într-un asemenea hal de furie, încă reţinută dar gata să explodeze. El, Macovei, n-ar vrea să fie în pielea lui Iuga.

— De ce n-ai fost ieri la şcoală? întreabă Ispas, după câteva clipe lungi de tăcere, ocolind încă obiectul convocării lui Radu la federaţie.

— Am fost.

— Toată ziua?

— Toată, îngaimă Radu, speriat de ton şi de căutătura crâncenă a preşedintelui.

— Minţi. Ieri, pe vremea asta - spune Ispas apăsat, consultându-şi ceasul - te-am căutat eu şi nu erai. Un puştiulache mărunţel şi cârn, care zicea că ţi-e coleg, mi-a spus că ai plecat, după ce s-a mai uitat o dată în amfiteatru, după tine.

„Deci... Ispas a fost!” Acum Iuga e speriat de-a binelea.

— Va să zică, aşa am ajuns!? Să căutăm oamenii de lot, ca să-i băgăm în teren cu de-a sila, fără să-i găsim nici acasă, nici pe la facultăţile unde zic ei că sunt studenţi, iar noi, ca tâmpiţii, îi credem! Bravo, mă!

Ispas se ridică de pe scaun şi începe să frământe parchetul cu picioarele lui mari, măsurându-l de-a lungul şi de-a latul. Deodată se opreşte în faţa lui Iuga, cu degetul arătător întins spre el, parcă somându-l să răspundă la întrebarea ce vine pe ton ciudat, absolut diferit de cel anterior:

— Acum... zi-mi aşa, pentru sufletul meu de om bătrân şi depăşit, probabil, de mentalitatea voastră, a ăstora tineri. Dar te previn: dacă nici de data asta nu-mi răspunzi cinstit... Ai fost la meci?

Iuga îl priveşte uimit. Numai la asta nu se aştepta. Adunându-şi tot curajul, articulează cu dificultate:

— Nu.

Parcă lovit în moalele capului, Ispas îşi trece mâna prin părul negru şi des cu o furie acum nereţinută, apoi izbucneşte:

— Bine, mă, neisprăvitule! Că ai ce ai cu Bârsan, te priveşte, deşi... dacă eram în locul lui, te călcam în picioare! Că te-a răbdat inima să-ţi laşi echipa la greu, iarăşi te priveşte. Că ai început să-ţi minţi părinţii, să te porţi incalificabil cu toată lumea, că te-ai ascuns trei zile, să nu putem da de tine, că nu-ţi mai cunoşti nici interesul... treacă şi asta. Dar să n-ai curiozitatea să vezi cu ochii tăi ce se întâmplă acolo unde trebuia să fii şi

să lupţi!... Să nu faci pentru echipa care te-a scos dintr-un fund de ţară, te-a învăţat volei şi te-a făcut om de lot, nici măcar cât ultimul ins de la galerie, să nu te învredniceşti nici atât: să strigi în cor cu toată lumea „Hai, Înainte!”... Ei bine, asta n-am să ţi-o iert niciodată! Eu, Ispas, nu clubul sau federaţia! De ce n-ai venit măcar în tribună? Ţi-a fost ruşine? Ţi-a fost frică să nu te vedem, să nu te aruncăm în teren, aşa-i? Păi dacă-i aşa, băieţaş... muscă să te fi făcut, furnică, gânganie, orice, numai să fii acolo, să vezi, să înţelegi - dacă n-ai priceput în trei ani, de când stai printre oamenii ăia! - ce înseamnă voinţă, putere de luptă, solidaritate, dragoste de club şi de ţară, mândrie de sportiv!

Sufocat, Ispas îşi trage sufletul, respirând adânc și așezându-se în scaunul încăpător, cu spătar înalt. De-acolo continuă cu tot atâta năduf:

— A fost 1-1, domnule Iuga. După set câştigat de noi la 6, au luat polonezii set la 21! 23-21! Știi ce înseamnă asta într-un meci de volei, nu? Se sărutau și se bucurau oaspeţii de parcă ar fi cucerit cupa! Iar noi... vedeam moartea cu ochii, ne muşcam mâinile în tribună că n-avem cum să-i ajutăm pe-ai noştri! Ce mai... Toată lumea era topită. Și când credeam că ne bat de ne zvântă, s-a pus Bârsan cu jocul pe ei, că nu mai ştiau nici cum îi cheamă! Năuci alergau după minge! Atât doreau; s-o atingă măcar o dată cu blocajul, s-o pună și ei o dată în pământ, sănătos, să vadă dacă nu e vrăjită, fermecată... Două seturi la 4 şi la 5, înţelegi? Cu o echipă în care joacă cinci din cei şase titulari ai naţionalei poloneze! Asta a urmat după 1-1, dar până acolo!.. Tu, atunci, unde erai? Cum de te-a răbdat inima să fugi tocmai când le ardea buza după tine? Când pe banca rezervelor mai era un singur jucător, unul singur, dacă s-a mai pomenit așa ceva? Dacă atunci, la cumpănă, la 1-1, desprinderea o făceau

polonezii, nu noi - că puţin a lipsit! cum ai mai fi scos capul în lume? Cum ai fi dat ochii cu oamenii? Nu cu echipa; cu toţi cei ce te cunosc, te-au văzut jucând, ştiu cum ai ajuns voleibalist, cine a muncit cu tine, cine ţi-a acordat încredere, cine te-a făcut om, fi-ţi-ar omenia să-ţi fie de...

Şi din nou Ispas se opreşte să respire, înecat de indignarea care l-a cuprins la rememorarea celor trăite ieri, în sală.

— Dacă vrei să ştii, când am auzit despre conflict, în prima clipă ţi-am luat apărarea. Pe neştiute şi, mărturisesc, în mare măsură interesat. N-aveam nevoie de o echipă ciuntită care, după ce că abia-şi trage sufletul cu numai două rezerve, începe să piardă şi titularii! I-am acuzat pe ei că n-au procedat cu tact, că n-au avut răbdare. Dar... am greşit, acum o spun răspicat! M-a indus în eroare ceea ce ştiam eu despre Radu Iuga, băiatul serios, muncitor, corect care, ziceam eu, nu putea greşi atât de grav încât să nu i se ierte o abatere. N-am putut crede niciun moment că vei avea cruzimea să înfigi cuţitul în spatele echipei, dezertând în momentul cel mai greu, când timpul scurt făcea imposibilă o înlocuire, un transfer, o soluţie - chiar şi cârpeală... La sală, până-n ultima clipă am stat cu ochii pe uşă, să te văd apărând. Iar tu... vii după meci, adus „sub escortă” de secretarul federaţiei după ce preşedintele nu te-a găsit la facultate, şi-mi spui senin că nici n-ai avut curiozitatea să priveşti din tribună! Poate n-ai ştiut nici cum s-a terminat, te pomeneşti? Ai dormit liniştit, iar azi dimineaţă ai deschis ziarul, să vezi ce-au făcut amărâţii ăia de la „Înainte”?!... Azi ai aflat scorul? Spune cinstit! O dată cu ştirea că Ţenescu a luat bătaie la Belgrad, cu 3-2, dar păstrează şanse de calificare; nu-i aşa?

Radu apleacă de două-trei ori capul, cu o mişcare aproape imperceptibilă.

— Apoi, dacă ăsta-i adevărul, măi băiete... ce să-ţi mai spun? Tu ai ceva de întrebat, Macovei?

— Nu, răspunde secretarul federaţiei, neştiind ce să facă pentru a scurta povestea care ameninţă să-l ducă pe Ispas în pragul apoplexiei.

— Mâine se întruneşte biroul federal. Punem în discuţie cazul tău şi... te avertizez: eu cer sancţiune drastică. Așa nu se poate! Dacă ai ceva de spus, spune; mie sau biroului. E dreptul tău să te aperi.

Iuga tace, încăpăţânat. Cum să explice omului acesta aproape bătrân, care nu ştie decât volei şi iar volei şi care vede -sau vrea să vadă - numai trofee, cupe şi diplome? Nu. N-are ce să explice.

— Te ascultăm. Sau doreşti să vii la şedinţa biroului federal? Cum vrei, deşi... Fă-mă să înţeleg: ce te-a făcut să iei o hotărâre atât de gravă? De ce, Radule?

Iuga simte că, la acest ton, nu mai poate evita un răspuns. Mai mult: înţelege că un om cu experienţa de viaţă şi perspicacitatea lui Ispas nu poate fi minţit.

— Eu... începe Iuga, hotărându-se brusc, eu cred că... mă las de volei. Nu mai pot.

— Ce nu mai poţi, copile? De ce greu te-ai izbit, ce nenorociri ai înfruntat tu, că nu mai poţi?

— Nu suport jignirea.

— Jignire, de la Bârsan? exclamă din nou Ispas, revoltat. Dar tu nu l-ai jignit?

— Dacă m-ar fi jignit pe mine, era altceva. Eu suportam orice, dar... şi vocea i se frânge.

— Greşești, Radule. Ştiu exact ce s-a spus. Mi-au relatat aproape cuvânt cu cuvânt, oameni care au fost de faţă, şi nu unul!

— La ce mă refer eu n-a fost niciun martor, răspunde Iuga; Decât... şi tace din nou, hotărât de data aceasta să nu

lase pe nimeni să pătrundă în viaţa lui intimă, orice s-ar întâmpla.

„Deci... asta e! Dumitru a spus sau a făcut ceva care a lovit în iubită... Asta nu e reacţie de lichea, oricât rău a făcut şi mai poate face încă. Se întâmplă ceva în sufletul lui şi sentimentul ăsta, sau ce-o fi, Bârsan nu l-a înţeles, n-a ştiut să-l menajeze. Cu Iuga... încă se poate discuta!” - raţionează Ispas cu repeziciune, reproşându-şi că n-a intervenit mai din vreme.

— Vrei să vii mâine la şedinţă? Gândeşte-te, pregăteşte-te, vei fi ascultat...

— Nu. Eu... altceva nu am de spus.

— Ei, drăcia dracului, mormăie Ispas când rămâne singur cu Macovei. De-aia nu e bine să ştie omul prea multe; că-i crapă capul de gânduri! Vezi tu? îşi revarsă preşedintele năduful pe secretarul federaţiei, ca şi cum el ar fi de vină cu ceva. Sufletul omului e suflet, nu poţi face cu el ce vrei... Iuga s-a simţit lovit în tot ce are sau crede el că are mai scump... Să-l omori? E uşor să suspenzi, să frângi o carieră, dar... cine câştigă? Ce se va alege de băiatul ăsta care numai golan sau ins pus pe căpătuială nu pare?

— Păi... dacă-i înţelegem pe toţi şi face fiecare ce vrea...

— Aici e dandanaua! Fiecare are dreptatea lui, deşi... dacă mă gândesc la Dumitru... îţi dai seama? Îl găseşti, îl creşti, îl faci om, te idolatrizează şi, dintr-o dată... Vezi, Macovei? Acum înţelegi de ce nu există mai multe echipe ca minunea asta a lui Bârsan? Pentru că niciun alt nebun nu e dispus să-şi investească viaţa - dar nu aşa, de trei ori pe săptămână, între orele 17-20, ci toată fiinţa, absolut toată! - în nişte puştani care, când fac tuleie-n barbă, dau în tine şi te lasă! Iar noi, la judecată, trebuie să-i mai şi înţelegem, pentru că şi ei au dreptatea lor, mă! Oricum, Radu... casă bună cu Bârsan... niciodată!

Şedinţa biroului federal a fost furtunoasă, unii cerând sancţiune exemplară, alţii clemenţă şi înţelegere, dar mai ales primatul interesului echipei. Şi acesta este clar: să joace Iuga. Prişcu, prezent la şedinţă (Bârsan a declinat invitaţia fără niciun alt comentariu) n-a aderat la niciuna din tabere. S-a mulţumit să furnizeze informaţie obiectivă, relatând faptele. Până la urmă, decizia a fost lăsată la latitudinea clubului - în fond, partea lezată şi cu putere de decizie, conform tuturor reglementărilor.

La comunicarea hotărârii, înaintea antrenamentului din după-amiaza aceleiaşi zile, jucătorii lui Bârsan au primit vestea cu relativă indiferenţă. Ei... ce au avut de spus au spus, iar de făcut... au şi început să facă. În meciul cu polonezii s-a văzut. Numai Pârlog a găsit cu cale să o comenteze scurt:

— Generoasă, federaţia! Nu ne dă oameni, dar nici nu ni-i suspendă!

12. Conspiraţia femeilor

Bâzâitul monoton al avionului parcă i-a toropit pe toţi. Jucătorii moţăie în fotoliile cu spătarul coborât la maximum. Sunt frânţi. Plasat pe partea opusă, lângă Prişcu, pe rândul de scaune cu câte două locuri, Bârsan îi priveşte prin fâşia subţire dintre pleoapele aproape lipite, cuprins de remuşcare: i-a terminat! Prişcu a coborât şi el spătarul înalt al fotoliului şi a încercat să doarmă, ceea ce nici n-a fost prea greu, după o zi ca aceea de ieri şi, mai ales, după o deşteptare la cinci dimineaţa, pentru a prinde avionul de Bucureşti.

Cel puţin deocamdată Bârsan are toate motivele să fie destins, deşi nu reuşeşte. Îşi plimbă privirile peste chipurile marcate de

efort şi nesomn ale băieţilor săi. Aseară a terminat meciul pe la zece, iar „stingerea" s-a dat mult după miezul nopţii, în aripa din hotelul varşovian zguduită de decibelii orchestrei ce făcea ravagii în barul de noapte prost izolat fonic. Şapte oameni... Cât vor mai rezista? Dorm toţi, epuizaţi de efort. Jocul a durat peste trei ore; cinci seturi, toate cu prelungiri, cu fiecare punct muncit câineşte, smuls unui adversar de o forţă şi tenacitate cum nu mai întâlnise de mult. „Tot aşa ar fi rezistat şi dacă...? Cu Iuga, cum ar fi...?" Asta îl frământă acum pe Bârsan. Vrea să priceapă ce anume a lungit atâta meciul: valoarea adversarului sau slăbiciunea lor? Şi dacă, de-acum încolo, echipa lui va rămâne pentru totdeauna lipsită de „acceleraţie", dacă e condamnat să se zbată veşnic în cinci seturi şi trei ore cu adversari mai acătării..." Dacă ar ști Prişcu ce gândesc, m-ar ucide!"

Într-adevăr, Ilie Prişcu plecase spre Varşovia cu două obiective clare: calificarea şi „lecuirea" lui Bârsan. Primul este realizat; al doilea... Dar cine ar reuşi să-l vindece pe meşterul de regrete şi frământări? De când joacă fără Iuga, tot stă, priveşte şi compară: „atacul ăsta, cu Radu la fileu s-ar fi terminat de mult... Blocajul ăsta, cu Radu acolo, ar fi fost ermetic şi aveam punctul... Plonjonul ăsta, dacă l-ar fi făcut Radu..." Se descurcă şi Moşuleţ. Acasă, cu adversari mai modeşti, face chiar minuni, dar la greu... Mi-a câştigat meciul, totuşi; aici, la Varşovia. Şi dacă nici aici n-a fost greu!... Ce mai vreau de la el, ce să-mi facă?" Aseară l-a încercat pe Iordache; cu el a început, îl recomanda tinereţea şi mai ales detenta. A fost perfect cât timp toată lumea a jucat perfect. La primul impas, către finalul setului întâi, băiatul s-a blocat, a greşit de două ori consecutiv, apoi -după ce s-a recâştigat serviciul printr-o acrobaţie a lui Pârlog, tot Iordache a servit în bandă şi... 1-0 pentru polonezi. Cum a intrat Moşu', s-a schimbat faţa

jocului; echipa a început să lupte, să se „agaţe" de scor şi de un adversar în extraordinară dispoziţie de joc, să ciupească punct după punct aşa cum numai Petrica Moşuleţ ştie. Numărându-le cu sufletul la gură, simţind că „bătrânul" a adus încredere, tenacitate, dar mai ales „cheagul" sufletesc ce lipsise în teren, Bârsan a înţeles cât datorează rezervei de care a vrut să se dispenseze, cândva. Cu prezenţa lui tonică pentru toţi ceilalţi, cu punctele făcute te miri cum, din mingii prelinse miraculos pe lângă mâinile adversarilor sau deviate din blocaj în „out", „Înainte" a egalat; polonezii au luat din nou conducerea la seturi, încă sperând în calificare, dar setul al IV-lea - decisiv pentru desemnarea echipei ce avea să meargă mai departe - a revenit românilor, după o luptă epuizantă, încheiată printr-un „recital Pârlog": şase puncte, făcute cu mâna lui, într-o manieră de mare campion. „Of, cu Iuga pe diagonala lui Sandu!...", s-a gândit tot timpul Bârsan, de pe bancă, binecuvântând zbaterea salvatoare a lui Moşuleţ, dar înţelegând -cu ochiul profesionistului - că adevărata „rasă", ca la caii pur-sânge, arată altfel... La 2-2, ‚Înainte" - învingătoare acasă cu 3-1 - era calificată, polonezilor rămânându-le, cel mult, şansa unei victorii de palmares. N-au obţinut-o, pentru că meşterul şi-a primit băieţii, la pauză, cu aceste cuvinte:

— Vă sărut, copii! Aşa se joacă pentru calificare! Dar acum... volei. Cer tuturor măsura maximă a resurselor. Cine simte că nu mai poate, îmi face semn; Iordache îi ia locul imediat. Deci... pedala acceleraţiei, până la fund! Încercaţi faza din două mingi, cu atac direct şi bloc agresiv. Pe viaţă şi pe moarte!

Uimiţi de şoc, polonezii s-au dezmeticit greu şi târziu, dar tresărirea lor de orgoliu a fost superbă.

Privind cum sar scântei în teren, Prişcu s-a aplecat cu teamă la urechea lui Bârsan străduindu-se să se facă auzit în vacarmul din sală:

— Îi omori, Mitică! Ai calificarea; ce-ţi mai trebuie victorie? Joci şi duminică; lasă-i uşor, că plesnesc...

Bârsan n-a răspuns. Când echipele au schimbat terenul,la jumătatea setului cinci, cu 8-7 pentru români, le-a spus băieţilor scurt:

— Tot aşa! Serviţi-l pe Sandu înalt, chiar şi în linia II-a, că-i merge tot... Tu, Moşule, dacă mai poţi, încearcă să-ţi ridici puţin săritura... Tu, Stavrule, atacă pe „drept", că diagonala din faţa ta se apără mai bine. Evit-o; când ai minge, întoarce mâna şi ocoleşte-o! Restul, ca până acum - şi chiar mai tare! Hai, copii, că mai e puţin; şapte puncte şi... gata; acasă!

N-au fost şapte, ci nouă, şi încă cele mai grele, dar... le-au făcut. De-abia după ultimul punct, când nu se mai putea întâmpla absolut nimic, Bârsan i-a răspuns lui Prişcu:

— Să-i las să piardă? Asta niciodată, Ilie! E mult până te obişnuieşti cu bătaia; pe urmă... praful s-alege! Victoria nu e numai o problemă de valoare, ci şi de mentalitate. O stare de spirit. Iar înfrângerea... întâi o accepţi ca idee, apoi abandonezi şi... eşti înfrânt; te laşi înfrânt. Asta e mecanismul. O dată declanşat, cine-l mai poate opri?

Privirile lui Prişcu au fost, probabil, grăitoare, pentru că meşterul, îmbrăţişându-şi şi sărutându-şi băieţii cu recunoştinţa de după fiecare victorie, a găsit un zâmbet şi pentru preşedintele speriat de fanatismul antrenorului:

— Nu moare nimeni din muncă, fii liniştit! Până poimâine învie toţi, ai să-i vezi. Şi duminică e ultimul meci din tur; au o lună pauză.

— Cu antrenament zilnic! a replicat Prişcu, ştiind bine ce fel de „odihnă" va urma.

... Vocea stewardesei anunţă că, peste câteva minute, avionul va ateriza pe aeroportul Otopeni, rugând pasagerii să-şi prindă centurile de siguranţă şi să nu fumeze. Băieţii se trezesc,

buimăciţi de somnul furat la o oră atât de neobişnuită. Prişcu se mişcă şi el în fotoliu. Privindu-l pe Bârsan, înţelege că meşterul n-a aţipit nicio clipă.

— De ce nu te odihneşti, omule?

— Păi... până acum ce-am făcut?

— Măi Mitică, măi om bun, mai scoate-te din priză, că eşti fiinţă vie, n-ai nervii de fier... Măcar după victorie apucă şi tu o zi-două de linişte. Sper că n-ai nimic de reproşat băieţilor.

— Lor - nimic, murmură Bârsan.

— Dar cui, fiinţă sucită ce eşti?

— Mie. Este vina mea, Ilie. Am greşit când n-am făcut ce trebuia, să-mi adun jucători, şi a doua oară, că am făcut ce nu trebuia. Un antrenor serios nu porneşte la drum cu opt oameni, şi dacă o face, nu-şi permite luxul să-i mai şi piardă.

În aerogară, Ispas, Macovei şi Burcea, de la club, îi aşteaptă avizi de amănunte. Vor să ştie cum a fost, set cu set; ziarul de azi n-a publicat decât scorul şi 4-5 fraze scrise din redacţie. Ca niciodată, niciun ziarist de-al nostru n-a însoţit echipa în deplasare, aşa că... De la Bârsan, curioşii nu scot decât câteva cuvinte: greu, mai greu decât s-a aşteptat. Jocul ne-a „mers”, cu adevărat, în seturile patru şi cinci; în rest, s-a muncit.

— Îl auziţi? intervine Prişcu exasperat, sub privirile amuzate ale celor şapte jucători, de mult obişnuiţi cu zgârcenia în aprecieri a antrenorului lor. Bate „Gwardia” - practic naţionala Poloniei - la ea acasă, şi vouă vă povesteşte că i-a mers jocul numai două seturi! Spune tu, Sandule, că i-ai avut adversari pe polonezi de trei... sau de patru ori?

— De cinci, răspunde Pârlog.

— Şi mai bine! Ei, cum au fost ieri?

— Vârf de formă, ce mai... confirmă căpitanul echipei. Dar nu-l contrazic pe meşterul; puteam să-i „terminăm” cu 3-l.

Primul set l-am dat gratis. Oricum, bine că s-a terminat aşa...

După ce Prişcu a povestit, moment cu moment, istoria meciului, Pârlog formulează întrebarea care-l preocupa nu numai pe el:

— Şi nea Ţenescu?

Ehei, ce-a păţit bietul Lucică! S-a calificat sau nu? Că, în cupă, aşa se discută... S-a calificat, dar numai el şi spectatorii de-aseară ştiu cum! Cu două puncte, pentru care i-a tremurat inima până-n ultima clipă... Victorie cu 3-2, dar au avut sârbii 2-0 la seturi! Doi-zero, aici, la Bucureşti? Exact aşa! Meciul era ca şi terminat, de calificare - nici vorbă, publicul se pregătea de plecare, la ce să mai stea? Ce să vadă? Ei, şi uite că... s-au agăţat de joc băieţii lui Ţenescu. Mai cu schimbările de jucători, mai cu timpii de odihnă, mai cu galeria - câtă mai rămăsese şi mai avea grai - au luat un set la limită, apoi pe al patrulea clar -că aici s-a şi obţinut diferenţa de puncte - şi pe urmă s-au bătut ca dracii în al cincilea, smulgându-l când nimeni nu mai credea că vor reuşi. Egalitate la victorii şi la seturi, dar punctaverajul... două puncte în plus! Aşa s-a dus mai departe Lucică.

— Bine că n-au scos zecimale, comentează Pârlog, imaginându-şi cam ce-a fost în sală şi, mai ales, emoţiile de la calculul final.

— Ce n-au avut, Marine? întreabă Prişcu pe Ispas, vrând să înţeleagă mai exact ce s-a întâmplat pe celălalt „front" al calificării echipelor noastre, care - fără să ştie prea bine de ce -îl obsedează în ultima vreme.

— Ştiu eu? răspunde Ispas, căutându-şi cuvintele. Probabil că... exact ce aveţi voi: clasă. Sunt bine lucraţi, ştiu lecţia, dar... ce să mai vorbim? I-aţi avut în faţă. Când dau de echipe ca voi, se vede limita, deşi... naiba să mai înţeleagă; lipseşte atât de puţin, încât...

Grupul se îndreaptă către autocarul care-i aşteaptă. Ca din întâmplare, Ispas rămâne câţiva paşi în urma celorlalţi, reţinându-l pe Prişcu.

— În ce ape se scaldă Bârsan azi? întreabă preşedintele federaţiei cu voce scăzută. Am o veste nu prea... și n-aş vrea s-o afle de la alţii.

Parcă intuind că se discută despre el, antrenorul se apropie de cei doi. Ispas i se adresează, urmărit cu inima strânsă de preşedintele clubului:

— Aş vrea să te pun la curent cu o noutate, Dumitre...

— După cum începi, aduce a veste proastă. Hai, toarn-o, că m-am obişnuit.

— Aseară, Iuga şi-a făcut reapariţia la sală.

— Treaba lui.

— Da, dar... pe banca lui Ţenescu.

Prişcu rămâne cu gura căscată; Bârsan, în schimb, primeşte noutatea cu un calm ce-l surprinde şi pe el.

— Treaba lui, rosteşte meşterul din nou, spre uimirea lui Prişcu și a lui Ispas, care se aşteptau la o explozie de indignare.

— Ba, asta... este şi treaba voastră, a federaţiei, adaugă Prişcu, iritat.

— Desigur... nici nu se pune problema, răspunde Ispas, în pripă, spre a nu lăsa vreun dubiu asupra bunelor sale intenţii. Eu spuneam aşa, ca...

Din primul grup, Sandu Pârlog li se adresează cu voce tare, neavând răbdarea să ajungă lângă ei spre a le furniza „bomba”:

— Aţi auzit? Maestrul Iuga tratează amor cu „Unirea”! Aseară s-a afişat pe banca lui nea Lucică. Grozav, nu?

— Treaba lui, îl priveşte, decretează Bârsan a treia oară, ca şi cum ar vrea să ştie toată lumea că pentru el, Radu Iuga reprezintă un capitol închis.

În cele trei zile de absenţă a bărbaţilor, Irina Prişcu s-a întâlnit de două ori cu Mioara, formulându-şi propunerea astfel: dacă Mitică se chinuie din cauza unui jucător rătăcit iar cauza rătăcirii este o femeie, de ce n-ar sta ele de vorbă cu împricinata aşa, ca între femei?

— În ce calitate? a răspuns Mioara, uimită.

— Dar ea, în ce calitate ne-a stricat liniştea? Asta e drama: cine vrea să facă un bine, se întreabă dacă are dreptul, pe când cine „bagă strâmba”, o face fără să clipească... Hai să ne-nţelegem cu ea! Că... e limpede: femeia vrea ceva. Poate... stă în puterea lui Ilie să rezolve. Nu e o prostie să păgubească toţi? Parcă pe „divă”... cum ziceai că o cheamă?... Ivonne, da, Ivonne... crezi că o aranjează situaţia asta confuză? Fii sigură că nu!

La început, Mioara n-a fost de acord. A doua oară, însă, gândindu-se mai bine, şi-a dat seama că demersul poate rămâne, cel mult, fără rezultat; mai rău decât acum n-are cum să fie.

— Ce să spun?! Ei bine, atunci...

Aşa s-a ajuns la întâlnirea de a doua zi. Exact când, la Varşovia, Bârsan îşi conducea băieţii în camere, pentru odihna premergătoare meciului, în camera de gardă a spitalului „Caritas” Mioara se pregătea să deschidă discuţia, servindu-şi cu câte o cafea musafirele: profesoara Irina Prişcu şi asistenta Ivonne Lazaride.

— Să mă scuzi, domnişoară, că am apelat la acest mod şi la acest loc de întâlnire, dar... sunt de gardă azi, şi prietena mea, Irina, doreşte foarte mult să-ţi vorbească.

— Vă rog, răspunde Ivonne, deloc stânjenită de situaţie şi nici de subiectul discuţiei, pe care-l bănuieşte, desigur, de vreme ce Irina şi-a rostit răspicat numele: Prişcu.

— Într-adevăr, preia vorba Irina, s-au petrecut în ultimele zile nişte întâmplări care mă determină să vă cer ajutorul,

domnişoară Lazaride. Nu e un demers oficial, ca să zic aşa, ci pur şi simplu apelul unei femei aflate în impas, către o altă femeie. Soţul meu, de care cred că aţi auzit, este conducătorul unui club sportiv. Ei bine, toate secţiile, la un loc, nu-i creează atâtea probleme ca echipa de volei, unde plecarea logodnicului dumneavoastră a declanşat o adevărată stare de criză. Deschis şi franc, întreb: ce trebuie făcut ca să se întoarcă? Evident, nu am garanţia că,ştiind răspunsul, pot asigura integral rezolvările, dar... ceva-ceva sunt convinsă că pot face.

— Sunteţi amabilă, răspunde Ivonne, tot aşa de calmă şi sigură pe sine ca la începutul discuţiei.

— Nu sunt de loc amabilă, zâmbeşte Irina. Dimpotrivă, am recunoscut că sunt interesată.

— Pentru mine, sinceritatea este o formă de amabilitate, zâmbeşte şi Ivonne. V-aţi gândit, înţeleg, că putem împăca nişte interese ce nu sunt chiar atât de divergente cum par, ba chiar... e posibil să coincidă, nu?

— Exact.

— Şi bănuiesc - continuă Ivonne fără maliţie, dar marcat, pentru a nu lăsa niciun dubiu despre cât de bine cunoaşte situaţia - nici doamnei doctor Nichituş nu-i este indiferent rezultatul convorbirii noastre...

— Aveţi dreptate şi în această privinţă, recunoaşte Irina, care a preluat definitiv frâiele discuţiei. Da, avem de câştigat toţi dintr-un acord, în timp ce conflictul aduce tuturor numai pagubă. Deci, concret... despre ce ar fi vorba?

Ivonne zâmbeşte din nou, de data aceasta uşor melancolic, cu o umbră de regret imposibil de „jucat”, cel puţin aşa i se pare Irinei, o foarte bună fizionomistă.

— Păcat că nu v-am cunoscut mai devreme, spune Ivonne. Aşa... îmi rămâne numai plăcerea unei discuţii sincere.

— Aţi rezolvat altfel doleanţele dumneavoastră? vrea Irina să înţeleagă.

— Nu. De câteva zile, Radu Iuga nu mă mai interesează. Acum... problemele lui sunt numai şi numai ale lui. Vă rog să mă credeţi, adăugă Ivonne cât se poate de convingător, văzând privirile schimbate de cele două prietene.

— Este ultimul lucru la care mă aşteptam, murmură Irina, dezarmată de sinceritatea femeii.

— Să vă spun drept, şi eu, mărturiseşte Ivonne. Am fost foarte apropiaţi. Un timp, am crezut ca legătura noastră va duce la căsătorie... M-am înşelat.

Turnura neaşteptată a discuţiei creează un moment de tăcere stânjenitoare, depăşit tot de Irina:

— S-ar putea să fie, totuşi, o despărţire temporară... Din câte ştiu, Radu ţine foarte mult la dumneavoastră...

— E posibil, dar... eu l-am părăsit. Nu suport oamenii care nu ştiu ce vor.

— Sunteţi sigură că Iuga nu ştie ce vrea? înăspreşte uşor tonul Irina, sub privirile speriate ale Mioarei. Poate că vrea altceva decât dumneavoastră.

— Atunci... şi mai clar. Doi oameni care nu vor acelaşi lucru de la viaţă n-au ce căuta împreună. Ce rost avea s-o lungim? Mai devreme sau mai târziu, tot ajungeam la impas. Dar, scuzaţi-mă, sunt convinsă că n-aţi dorit să discutăm relaţia mea cu Radu Iuga. Rezolvarea situaţiei lui în echipă depinde, acum, de Radu. Vorbiţi cu el. Pronunţând ultimul cuvânt, Ivonne îşi aranjează imperceptibil ţinuta, cu un gest care vrea să spună că, din această clipă, nimeni nu va mai obţine nimic de la ea.

— Mulţumesc pentru sinceritate, răspunde Irina, înţelegând că întrevederea s-a terminat. Cele trei femei se ridică de pe scaune. Ivonne le salută şi părăseşte camera de gardă.

— E „brici”, fata! exclamă Irina, în urma ei. N-aş vrea să fiu în pielea bărbatului care va avea parte de ea. Oricum, Radu a avut noroc că a scăpat...

— Crezi? Tare mă tem că n-a scăpat, oftează Mioara. Nici el şi nici noi...

— Ne-a minţit, adică?

— N-am spus asta. Cred că s-au certat. Dacă l-o fi luat cum ne-a luat pe noi, băiatul s-o fi speriat, a ezitat şi... N-ai auzit? El trebuie să vrea exact ce vrea ea, altfel... Probabil că i-a oferit, recent, un expozeu despre ce vrea Ivonne Lazaride de la viaţă...

— Şi el n-a acceptat, crezi? întreabă Irina, mirată că prietena ei, care a tăcut tot timpul speriată şi timorată de siguranţa de sine a asistentei, găseşte acum explicaţia cea mai plauzibilă a situaţiei.

— Deocamdată. Dar va accepta. Va face tot ce-i cere, ai sa vezi. Cum naiba obţin unele de la bărbaţi tot ce vor, iar altele nici măcar ce merită şi e spre binele tuturor... asta nu înţeleg! Dar... poate că mintea mea e de vină, judecata asta proastă, de pe vremea lui Pazvante, oftează doctoriţa Nichituş cu năduf.

Mioara nici nu bănuia cât de exact pusese diagnosticul. De câteva zile, Radu umbla ca un câine bătut, fără să-şi găsească locul nicăieri. La facultate, orele par o veşnicie. Sta cu ochii pe ceas, aşteptând soneria, incapabil de concentrare, strecurându-se printre cursuri şi seminarii cum nu o făcuse niciodată, deşi, acum, timp pentru studiu... berechet. În pauze, aproape că nu ieşea pe coridor. Rămânea într-un colţ cu Miki Mureşan, schimbând la răstimpuri câte o vorbă, ferindu-se de colegi, evitând-o mai ales pe Cristina, faţă de care complexul de vinovăţie creştea cu fiecare zi. O distanţă jenantă se aşternuse între el şi toţi ceilalţi, poate nu atât de mare şi atât de adevărată cum credea el, dar -

cert -percepută subiectiv ca o prăpastie. Era aproape convins că toată lumea ştie ce i s-a întâmplat, compătimindu-l, dar aşa cum este compătimit un neisprăvit, incapabil să-şi organizeze viaţa. După ore, cu servieta la subsuoară, uneori cu sacul de echipament pe umeri - luat dimineaţa de-acasă strict din obişnuinţă - pur şi simplu nu ştia încotro s-o apuce. Două zile a mâncat cu Miki la cantina studenţească, pe o cartelă procurată de colegul său. A treia zi n-a mai putut suporta privirile ce - i se părea lui - îl iscodeau din toate părţile; a ţinut drumul drept spre casă, unde-i mai rămăsese ceva dintr-un pachet primit săptămâna trecută de la părinţi. Ar fi trebuit să înveţe, desigur; în cămăruţa lui îl aşteptau materialele - adunate mai mult prin grija lui Miki - pentru cele trei examene ale sesiunii din iarnă, unul mai greu ca altul, dar ştia bine că, odată ajuns, se va întinde pe pat, va fixa tavanul cu privirile şi va rămâne aşa, gândindu-se la toate câte i s-au întâmplat, cu voinţa paralizată, martor neputincios al propriei sale derive. De-abia acum, în absenţa singurului dar atât de puternicului punct de susţinere morală, evenimentele din ultima vreme îşi dezvăluie adevăratele dimensiuni, căpătând puterea de impact miraculos amânată de ceea ce fusese pentru el dominanta absolută a existenţei: Ivonne.

De câteva zile, Ivonne nu mai există. L-a exclus din viaţa fără o explicaţie, fără măcar să se fi certat. Pur şi simplu, i-a pus în vedere: ori se duce miercuri la Ţenescu şi joi, la meciul cu sârbii, apare pe bancă lângă el, să ştie toată lumea unde va juca, unde joacă de fapt Radu Iuga - chiar dacă nu oficial, încă -, ori... cu ea a terminat. Se va duce, desigur, din moment ce şi-a părăsit echipa şi a pornit pe drumul acesta, şi de vreme ce a rezistat presiunilor preşedintelui federaţiei de volei, dar... de ce acum? De ce musai, pripit şi în văzul lumii, ca o

demonstraţie de forţă inutilă şi păguboasă, care-i va sui pe toţi în cap? Oricum în campionat nu va avea drept de joc decât sezonul viitor; e lege! În Cupă... da, pentru asta se va duce la Ispas, îi va explica, îl va ruga, se va zbate şi clubul, că are tot interesul, şi eforturile concertate vor rezolva... Dar aşa, pe nepusă masă, doar ca să irite şi mai tare clubul de unde pleacă, suporteri, ziarişti, federaţie? De ce? Simplu: pentru că aşa se obţine ce vrei, dacă vrei într-adevăr: demonstrând că nu-ţi pasă de nimeni şi nimic, că o dată ce te-ai hotărât, nu te mai încurci nici în reticenţe, nici în regrete stupid-sentimentale şi nici în prejudecăţi sau vorbe goale!

De fapt, Ivonne aranjase totul. Din prudenţă, nu l-a abordat întâi pe Ţenescu, temându-se de scrupulele acestuia; s-a adresat lui Stoiciu, preşedintele secţiei. Răspunsul a fost imediat şi categoric: când vine, e al nostru! Cum să nu-l dorească o echipă pe Radu Iuga? Exact asta aştepta Ivonne. Ţenescu nu s-a opus nici el. Cum putea s-o facă? Un jucător ca Iuga n-ar fi găsit, probabil, nici în străinătate! Cât despre aspectul moral al problemei... în fond, nu l-a smuls el de lângă Bârsan. Când va hotărî federaţia să-i dea drept de joc, atunci să joace; merită aşteptat şi un an, investiţia se justifică!

Ivonne s-a întors de la club bucuroasă că-i poate aduce lui Radu vestea bună. Acesta a ascultat-o cu un sentiment ciudat, contradictoriu, uşurat - într-un fel - că pune punct momentului de confuzie din cariera sa sportivă, dar speriindu-se la gândul că va trebui să înfrunte public, acum, consecinţele pasului făcut mai demult prin ruptura de colegi.

— Bine, am să mă duc, i-a răspuns Radu.

— Miercuri, a precizat Ivonne, ca să nu mai fie niciun dubiu. Adică poimâine. Ţenescu te aşteaptă. Joi seara, apari la sală cu noua ta echipă.

— Cum? a sărit Radu, speriat. Joi? De ce neapărat joi?

— Pentru că... vorba multă, sărăcia omului, dragule! Pentru că mişcările astea nu le reuşesc decât oamenilor care ştiu ce vor şi demonstrează public hotărârea lor. Sau... tu eşti altfel?

Brusc, privirile disperate ale lui Radu - pentru care consecinţele rupturii de Bârsan rămăseseră tot timpul o perspectivă fără termen şi contur precis - au făcut-o pe Ivonne să înţeleagă adevărul, pe care-l bănuia, de altfel: un om ca Iuga va trebui veşnic împins de la spate. Va avea ea puterea şi răbdarea să se lupte toată viaţa pentru el şi cu el? Va suporta nehotărârea, eternele lui scrupule, prejudecăţile, privirile acestea speriate, de om dezorientat, care parcă a comis o crimă şi acum trebuie să o dezvăluie public? Oricum, întâlnirile ei cu Radu din ultima vreme - mai lungi, devenite aproape convieţuire - începuseră să fie măcinate de tăceri prelungite. Amândoi constatau că, minute bune, dacă nu jumătăţi de oră, nu aveau ce-şi vorbi ori se temeau să spună ce gândesc, ca nu cumva vorbele şi gândul să nu contrazică gândul şi vorbele nerostite ale celuilalt. Ceea ce Radu simţea difuz, dar sentimentul încă orbitor de puternic îl împiedica să conştientizeze, Ivonne începuse să ştie: nu peste mult timp va urma trezirea, şi atunci... Ea nu fusese niciodată îndrăgostită nebuneşte de Iuga; de altfel se îndoia că va iubi vreodată așa vreun bărbat, dar ţinuse la el şi încă ţinea – în felul ei, desigur. I se părea firesc să-l facă să-şi cunoască şi să-şi realizeze interesul. Nu se aşteptase, însă, la îndărătnicia băiatului. Ce fel de viaţă urma să ducă alături de el? Se poate trăi tot timpul, cu ultimatum-uri, cu decizii impuse, ori-ori? Aşa că, hotărându-se dintr-o dată, l-a privit în ochi, spunându-i pe un ton nici măcar ridicat, dar care nu admitea replică:

— Ştii ce, dragule? Noi doi suntem unul „hăis” şi unul „cea” încă înainte de a ne fi început viaţa ca lumea. Ce-o să fie mai

târziu? Ia să-ţi vezi tu, frumos, de treburile tale şi eu de ale mele. N-are rost să ne chinuim reciproc. Trăieşte cum vrei, cum ai apucat. De azi, gata.

Cuvintele l-au lovit pe Iuga mai rău ca o măciucă. În năuceala clipei, s-a agăţat instinctiv de ceea ce i se părea singura punte sigură de legătură între el şi Ivonne:

— Și copilul?

Ivonne l-a privit alb, apoi i-a răspuns la fel:

— Nu există niciun copil. S-a înşelat medicul. Se mai întâmplă. Aşa că... nu ai nicio obligaţie, dacă la asta te gândești. Mergi liniştit.

Radu nu s-a dezmeticit nici afară, pe trotuar, acolo unde, cu vreo trei săptămâni în urmă, îl părăsise pe Bârsan aruncându-i în faţă jignirea şi lăsându-l înmărmurit. Întocmai ca atunci, a privit spre fereastra de la etajul II, sperând - speranţă absurdă, ştia bine - că Ivonne îi va face semn să se întoarcă. Niciun semn. Fereastra a rămas închisă, nici măcar perdeaua nu s-a mişcat pe dinăuntru.

De atunci, umblă fără rost negăsindu-şi liniştea şi locul, incapabil să citească, necum să înveţe, să-şi adune gândurile, să dea un sens timpului care trece, înspăimântându-l.

...A avut o noapte insuportabilă. Simţea să trebuie să stea de vorbă cu cineva apropiat, să-şi descarce sufletul, să scape de povara remuşcărilor. „Cristina!” Imediat, gândul i s-a părut aşa cum şi era: absurd. La ea să alerge acum, în puterea nopţii? Ca să-i spună... ce? Că iubeşte o femeie care-l chinuie, impunându-i ceea ce, până a o cunoaşte, considerase a fi nerecunoştinţă, trădare, atitudine amorală? Că acelaşi sentiment l-a făcut să uite ceea ce începuse să se înfiripe între ei, vara trecută? Bun; şi dacă fata, ascultându-l totuşi, avea să-l

întrebe: „O mai iubeşti?”, el ce ar urma să răspundă? Să mintă iar? S-a săturat de minciuni. Şi dacă va răspunde cinstit: „da, o mai iubesc”, atunci... ce caută la Cristina? O clipă, s-a gândit să plece acasă, la părinţi. Şi-a numărat, chiar, banii, să vadă dacă-i ajung pentru călătorie. A renunţat repede şi la gândul acesta, temându-se nu numai de neînţelegerea lui Vasile Iuga, ci şi de palma lui grea, care... mare minune să nu-i scapere obrazul, dacă va spune tot, absolut tot, ca la spovedanie. Numai la Ivonne nu s-a gândit să alerge. Simţea că acolo are o şansă numai dacă i-ar putea raporta: „am fost, m-am înţeles, joi seara sunt alături de ei”. Ceea ce...

Joi s-a dus la facultate, unde a stat ca pe ghimpi. Mureşan l-a invitat, ca de obicei în ultimele zile, la cantină, dar Radu l-a refuzat, mulţumindu-i; azi mai are ceva „resurse”, poate mâine... în jurul orei cinci, un impuls mai puternic decât el l-a ridicat din pat, determinându-l să se îmbrace cu febrilitate. La şase fără zece era la sală, la intrarea sportivilor. După alte câteva minute se afla în vestiarul „Unirii”, prezentat de Stoiciu, preşedintele secţiei, viitorilor săi coechipieri. La 18,15, când jucătorii intrau în teren pentru încălzire, pe banca „Unirii” rămâneau - spre uimirea generală - Ţenescu, Stoiciu şi rezerva nelegitimată încă Radu Iuga. Aşa se „scrisese istoria” aflată a doua zi dimineaţa, la aeroport, de către Bârsan şi băieţii lui.

Târziu, după meci, Radu a îndrăznit să sune la uşa Ivonnei. Când gazda a apărut, i s-a adresat cu voce pierită, ca în aşteptarea sentinţei:

— Am fost.

Ivonne nu s-a dat la o parte din dreptul uşii de-abia crăpate, privindu-l nehotărâtă. După câteva clipe de gândire, care lui Radu i s-au părut o veşnicie, îi răspunde - stupefiant pentru Iuga:

— Bine. Deşi... nu mai era nevoie. Dar dacă te-ai dus, acum...

— Şi noi? a întrebat băiatul înspăimântat, interpretându-i cuvintele ca pe un verdict negativ, ca pe un refuz de împăcare, deşi acel „bine”...

— Nu ştiu. Am să mă gândesc, a răspuns Ivonne, rece. Acum nu pot. Văzând privirile speriate şi intrigate ale omului care alergase într-un suflet să-i spună şi să-i demonstreze cu un fapt probatoriu că, din clipa aceasta, va face tot ce-i cere, a adăugat repede: nu e nimeni la mine. Dacă nu crezi, intră şi controlează, dar acum nu mă pot gândi la treburi importante, sau dacă mă obligi să hotărăsc acum, mi-e teamă că rezultatul nu te va avantaja, înţelegi? Vorbim mâine. Vreau să fiu singură. Noapte bună.

A urmat încă o noapte nedormită, chinuit şi de regretul că n-a îngroşat obrazul pentru a se convinge că Ivonne era, într-adevăr, singură. A doua zi Radu s-a pomenit cu Ivonne la facultate. Niciodată nu venise să-l ia de la cursuri. Când a văzut-o, a simţit că i se taie picioarele. De la ieşirea studenţilor - unde l-a aşteptat, aşezată pe una din băncile parcului - până la trotuarul dinspre bulevard, au mers în tăcere, parcurgând cu pas de plimbare aleea parcului desfrunzit de frigul lui decembrie. Lui Radu, inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— Te-a deranjat că m-au văzut colegii? începe ea, neutru.

— O, nu, nici pomeneală!... Cum poţi gândi aşa?

Brusc, fără nicio legătură cu începutul discuţiei, Ivonne aruncă întrebarea pe care şi-o pregătise şi pentru al cărui răspuns venise, de fapt:

— Înţeleg, Radule, că tu nu poţi trăi fără mine...

— E adevărat, confirmă el cu teamă şi speranţă.

— Asta mă bucură şi mă flatează, recunosc. Am să fiu însă cinstită cu tine şi am să-ţi mărturisesc că, deşi nu-mi eşti deloc

indiferent, eu pot trăi fără tine. În general, pot trăi fără un om anume. Așa e firea mea. Sau, dacă vrei, aceasta este deosebirea dintre noi. Când am înţeles-o, am fost pe punctul să pun capăt, irevocabil, legăturii noastre. Înţelegi ce vreau să spun?

Deşi nu înţelege exact, dar intuieşte - şi ce simte îl sperie -Radu confirmă.

— Vreau să fiu a ta, dacă mă accepţi așa cum sunt, continuă ea. Şi dacă n-o să-mi reproşezi niciodată ceea ce acum îţi mărturisesc de bună voie și nesilită de nimeni... Și dacă, mai ales, n-o să mă faci să regret mărturisirea. Cinstea mă obligă să-ţi spun acum, când nu e prea târziu, că acesta este modul meu de a iubi. Pentru că te iubesc, Radule, dar în felul meu. Poate egoist, poate autoritar, poate altfel decât femeile care pretind - mincinos, cred eu - că o iubire le schimbă firea, modul de a concepe viaţa, aspiraţiile, tot. Eu nu sunt ca ele. Mă accepţi așa?

Iuga, aruncat când în abisul spaimei disperate, când pe culmile fericirii de fiecare cuvânt al Ivonnei, confirmă din nou, cu acelaşi gest mut, apoi o ia de braţ și pornesc împreună, ca după o împăcare definitivă. Din tot ce i-a spus Ivonne, el reţinuse ferm un singur lucru: că îl reprimeşte alături de ea.

Mioara Nichituş avusese dreptate. Ea ghicise exact nu numai ce s-a întâmplat între cei doi, dar și ce va fi.

13. Începe returul

Nu e încă noapte, dar întunericul de-afară îl obligă pe Bârsan să aprindă veioza pentru a-şi putea continua lucrul la birou. Este sfârşit de ianuarie, se întunecă devreme. La lumina becului puternic, fără de care, de la o vreme, nu prea mai vede („săptămâna viitoare trebuie să-mi controlez neapărat ochii;

probabil că am nevoie de ochelari...”), reia calculele. De fapt, creionul şi hârtia nu-i spun nicio noutate. În campionat stă bine. Numai o minune l-ar putea da peste cap. A terminat turul cu trei seturi pierdute: 33-3 setaveraj, în timp ce „Unirea”, de pe locul II, a adunat o înfrângere şi nouă seturi cedate. Chiar dacă nu câştigă revanşa, în retur, cu rivalul său direct („dar am s-o câştig!”), tot păstrează locul I. Cine i-ar mai putea lua seturi? Băieţii au ajuns de o seriozitate şi o ambiţie uimitoare. Trădarea lui Iuga i-a făcut „câini” cu toţi adversarii. Joacă în duşmănie, lovesc mingea cu ură - că uneori îl şi sperie; au intrat, toţi, într-un soi de frenezie a punctelor şi seturilor, numărându-le cu satisfacţie lacomă, căutând, parcă, în tabela de scor şi în clasament justificarea eforturilor ce - recunoaşte - au început să apese şi să întindă nervii tuturor. „Cam devreme; am ajuns doar la jumătate, iar în Cupă, greul de-abia vine”, gândește Bârsan, îngrijorat ca întotdeauna, dar azi parcă mai mult ca oricând, și altfel; fără panică, ci lucid, la una din orele de analiză cu hârtia în faţă şi creionul în mână, moment de construcţie sau mai exact de proiectare şi reproiectare a jocului. Mâine începe returul, iar poimâine va afla ce i-au hărăzit sorţii în etapa a III-a, din Cupă. Tare ar mai avea nevoie de un adversar comod, să-și scoată băieţii la o plimbărică, să mai respire şi ei două-trei zile! „N-am eu norocul ăsta!”, mormăie Bârsan. Meciul cu „Unirea”, din campionat, nu-l sperie. Băieţii lui Ţenescu au progresat, e adevărat, se vede experienţa internaţională, se simte şi mâna lui Lucică, dar nu acolo e problema. De Cupă se teme.

Aici simte că treaba începe să se înfunde. Stă în faţa caietului plin cu scheme gândite inginereşte. Toate - soluţii tactice, de fapt subterfugii pentru absenţa lui Iuga. Pe măsură ce trece timpul, Bârsan înţelege şi mai bine ce-a însemnat Radu: 30-40% din „super-clasa” echipei sale. Piesa care, în zi bună - şi

zile proaste, la Iuga, nu-şi aminteşte decât una: la Timişoara - îi asigura „şocul” tăvălugului de neoprit. Neavând rezerve, dar cu doi voleibalişti de super-clasă în formaţie, tot jocul lui Bârsan era construit pe ipoteza: meci scurt, terminat repede; 3-0, cel mult 3-l. Iuga și Pârlog punctau când și cum vroiau, nu întâlniseră încă apărare sau blocaj care să-i oprească; ceilalţi, și ei jucători foarte buni - Stavru, sensibil apropiat de primii doi -, făceau restul. Pârlog a rămas singur. Stavru a urcat valoric, și va mai creşte, dar plusul câştigat nu acoperă golul lăsat de Radu. Băjenaru şi Stratulat - şi ei ceva mai buni ca anul trecut, dar... cu resursele fizice pe muche de cuţit. Bujor, util şi exact. Moşuleţ... minunat, dar cu adversari până la un nivel valoric; peste, încep problemele. Iordache - încă rezervă și ca valoare şi ca mentalitate; titular, probabil... niciodată, deşi la un moment dat mizase pe el. Acestea îi sunt „piesele”, plus -mai nou - unul din cei patru băieţi aduşi de Prişcu din campionatul Capitalei: Mircea Darie, un talent autentic, dar... copil. Total: opt oameni, din nou opt! Oricum i-ai lua, oricum i-ai suci, orice scheme şi combinaţii tactice ai desena pe hârtie și încerca la antrenament, golul lăsat de Iuga nu se umple. N-are cum.

Proba indiscutabilă a avut-o în dubla întâlnire cu „Academic” - Sofia, în turul doi al Cupei, în care, da, a pierdut cu 3-2. L-a învins un adversar pe care el, Bârsan, îl bătuse la Sofia, în finala „Universiadei”! S-a temut de meciul cu bulgarii -altfel, echipă foarte bună, „scheletul” naţionalei, cu doi ridicători şi un atacant printre cei mai bine cotaţi din Europa. A pregătit jocul cu cea mai mare atenţie. Două săptămâni a lucrat blocajul pentru anihilarea lui Asparuhov, dar la Sofia... a asistat de pe bancă, pierit, la neputinţa băieţilor lui de a smulge setul decisiv, al cincilea. Eforturile istovitoare din cele două ore și jumătate ale primelor patru seturi le-au tăiat picioarele. Blocul s-a grupat

cu întârziere şi nu s-a mai înălţat suficient, atacanţii... la fel; au cedat şi nervii (trei servicii afară, la 13-13, în setul cinci!)... Când a ajuns Asparuhov la fileu, din trei faze meciul era terminat.

Noroc că Prişcu avusese prudenţa să-i ceară lui Ispas - şi să insiste - să vină cu ei la Sofia. Flancat de cei doi, meşterul a suportat parcă mai uşor clipa de care se temuse atât. Deşi... la fluierul final, când adversarii se sărutau de mama focului iar publicul zguduia pereţii cu aplauzele şi strigătele - numai Zaharov, antrenorul bulgarilor, privea îngândurat terenul, ştiind că 3-2 acasă, cu „Înainte", nu înseamnă calificarea - Bârsan a simţit că-i stă inima. „Deci... aşa arată înfrângerea!" O senzaţie de gol, de neputinţă, înţelegerea într-o fracţiune de secundă a inutilităţii eforturilor de săptămâni şi luni... Reprezentarea uimitor de exactă a chipurilor de oameni care-l vor întreba „cum a fost?", „de ce?" Impresia că s-a rupt ceva ireparabil, că de-acum nimic nu va mai fi ca înainte... Frica de obişnuinţă cu eşecul, gândul insuportabil că îl ameninţă - dacă nu l-a şi înghiţit deja - plutonul celor atât de obişnuiţi cu bătaia... Degeaba au încercat Ispas şi Prişcu să-l liniştească, explicându-i că în Cupă, înfrângere înseamnă ratarea calificării, nu pierderea unui joc. El ştia bine că aici, la Sofia, şi-a dorit victoria nu numai pentru calificare, ci şi ca un test de valoare în faţa unui adversar foarte bun şi tenace. N-a câştigat. N-a putut să câştige. Va merge mai departe, poate, dar echipa Iui nu mai este ce-a fost.

La Bucureşti, revanşa i-a redeşteptat speranţele: 3-0, cu toate seturile sub 10 puncte. Băieţii au jucat magnific! Cum a fost posibil? Asta încearcă să reconstituie acum, la birou, cu caietul deschis şi cu creionul în mână: explicaţia victoriei atât de categorice în faţa unui adversar care-l bătuse în urmă cu doua săptămâni. Ce s-a schimbat? Ce a funcţionat altfel? Din

caietul cât un registru, completat şi la teren, şi seara, după meci, fazele jocului se recompun, punct, cu punct, iar concluziile sunt revelatoare.

Pe oameni, reuşitele se concentrează la Pârlog şi Stavru; greşelile - puţine, câte au fost - se adună la Moşuleţ şi, oarecum, la Bujor. Ce-i rămâne de făcut? Primilor doi nu le mai poate pune nimic în spate, ca sarcină de joc; şi aşa, ei duc greul. Stratulat şi Băjenaru, pentru a da randamentul actual, trebuie să-şi păstreze raza de acţiune de-acum, altfel - la vârsta lor - apare oboseala, încep greşelile... Semnul de întrebare e în zona Moşuleţ - Bujor; la primul, mai ales. Cu cine să mai încerce? Iordache nu s-a dovedit o soluţie. Darie? În campionat, poate, deşi acolo se descurcă şi Moşu; dar în Cupă? Băiatul e „crud" la propriu şi la figurat, are doar 18 ani, un puseu de creştere l-a lungit brusc, lăsându-l subţirel şi deşirat, „fără tonaj", cum îi spune în glumă Sandu Pârlog, îndopându-l cu dulciuri și ciocolată, iar la cantină obţinând cu regularitate supliment și pasându-i-l puştiului care ar mânca și cu ochii, dar îi este rușine să ceară. Da,poate că mâine dimineaţă ar trebui să înceapă setul I cu puştiul, să vadă ce iese.

Soneria telefonului îl ridică de la birou. Vocea panicată a Irinei Prişcu îl îngheaţă:

— Alo, Mitică?! În clipa asta porneşti spre Spitalul de urgenţă. Te întâlneşti cu Mioara şi Ilie, la camera de gardă...

— Ce s-a întâmplat? strigă Bârsan, speriat.

— Ancuţa. Fractură urâtă. A alunecat pe scări şi... Grăbeşte-te.

După câteva zeci de secunde, Bârsan aleargă prin faţa blocului, să oprească un taxi. Agaţă unul aproape din mers; şoferul apasă pedala acceleraţiei făcând să patineze roţile pe carosabilul îngheţat, apoi maşina porneşte scrâşnind din cauciucuri, ca la raliu. Ajuns la spitalul din calea Florească, Bârsan urcă în fugă

cele câteva trepte ce duc la camera de gardă. Pe o bancă aşteaptă Mioara, palidă, speriată, alături de Prişcu, îngrijorat şi el.

— Ce-a fost? Ce este? încearcă să afle Bârsan, străduindu-se să vorbească liniştit, în timp ce se aşează lângă Mioara şi-i ia mâna în mâinile lui puternice. Răceala degetelor îl sperie. Începe să-i maseze încet podul palmei îngheţate, cerând din priviri lui Prişcu să spună el ce s-a întâmplat, pentru că Mioara a început să plângă încet, ducându-şi cealaltă mână, cu batista mototolită, la ochi.

— Încă nu ştim exact... Fata e pe masa de operaţie de câteva minute. A fost pe-afară, după cumpărături, s-a întors - probabil - cu ceva zăpadă îngheţată pe tălpi, a urcat scările spre apartament, apoi şi-a adus aminte că trebuia să mai cumpere ceva... A dat să se întoarcă, dar mişcarea i-a fost, cumva, grăbită, neatentă... poate şi întunericul de pe scări, poate ghinionul că întâmplarea s-a petrecut tocmai în locul în care scările se îngustează către balustradă, la turnanta spre etajul I... I-a alunecat piciorul şi a căzut...

— Pe spate? Pe-o parte?

— Ea spune că pe dreapta, cât a putut să vorbească de dureri şi de spaimă, şopteşte Mioara de-abia auzit. S-a dus pe scări , încă vreo 7-8 trepte. Noroc că avea şuba...

Mintea lui Bârsan lucrează cu febrilitate. „Orice, numai craniu şi coloană - nu! La vârsta ei, oasele se sudează, se repară şi articulaţia, numai coloana... să nu cumva..."

— Tu ce crezi? întreabă Mioara stins, suspinând uşor.

— Nu ştiu, draga mea, răspunde Bârsan, cu inima strânsă. Aici sunt cei mai buni medici, ştii bine. Ai încredere; la nici 13 ani, o fractură se sudează uşor...

— Da, dar coloana?... se aude vocea înspăimântată a femeii, ca un ecou al propriei lui spaime.

— Nu te gândi la ce e mai rău! Eu am făcut fisură de vertebră aproape de 40, şi uite că s-a reparat... Şi-a pierdut vreo clipă cunoştinţa?

— Nu; ea spune că nu...

— E bine! Stai cuminte, încearcă Bârsan să o liniştească. După aproape o oră de aşteptare încordată, doctorul Romilă, cel care preluase cazul, intră în camera de gardă cu o mină încurajatoare.

— E aproape bine, spune el pe un ton ce nu pare deloc de circumstanţă. Fractură de femur şi fisură de iliac; s-ar putea să fie ceva şi la articulaţia mâinii drepte, a aterizat cu cotul de treapta scării. Cu tot ghinionul, eu zic - şi vă rog să mă credeţi -că putea fi mai rău... Câteva zile rămâne la noi, sub observaţie.

— Ceva urmări? Credeţi că...? îndrăzneşte Bârsan, dorind să ştie de la început la ce trebuie să se aştepte.

— Una singură, îi răspunde medicul, cu o seriozitate ce nu anunţă în niciun fel cuvintele care urmează: va învăţa să urce scările cu atenţie. Cel puţin aşa sper... Şi, desigur, adaugă el - de data aceasta pe ton profesional - trei săptămâni de stat la pat, cu gips. Vreţi să o vedeţi, desigur... Vă conduc.

După câteva minute, cei trei părăsesc spitalul, oarecum liniştiţi. Despărţindu-se de Prişcu şi mulţumindu-i pentru ajutor, Mioara şi Bârsan se îndreaptă către locuinţa familiei Nichituş. În hol, bărbatul apasă comutatorul automatului electric. Cei doi urcă scările, în tăcere, până la apartamentul Mioarei. Descuind iala, apoi siguranţa dublă din centrul mânerului metalic al clanţei, gazda pătrunde în casă, aprinde lumina şi, înainte de a-l invita înăuntru, îl întreabă cu teamă:

— Poţi rămâne? Ai, cumva, treburi care...

Bârsan o priveşte uimit. Femeia din faţa lui este aproape distrusă, vine de lângă patul de suferinţă al copilului ei despre

care nici măcar nu ştie cum va suporta accidentul, cu ce urmări şi, în cel mai greu moment pentru ea, îl întreabă, sâmbătă după şase seara, dacă are timp să rămână lângă ea, dacă nu-l solicită alte treburi, mai importante... Ascultându-i întrebarea, Bârsan trăieşte una din acele clipe de revelaţie, în care un om înţelege cât într-un sfert de viaţă. Ce treburi să aibă? Ce poate fi mai important acum, într-un moment de cumpănă, decât viaţa ei, a lui, a Ancuţei? Şi nu numai acum! De ce să tremure ani la rând pentru fiecare oscior şi fiecare fibră din muşchiulatura lui Iuga -pentru ca, în final, să primească o palmă şi o trădare - şi să nu se devoteze acestor fiinţe, care-l iubesc? De ce să tot aibă grijă de străini, năpăstuindu-şi femeia şi copilul? - ,pentru că... îi sunt altceva Mioara şi Ancuţa? Şi până când să tot trăiască pentru un punct, un set, o victorie sau un titlu? Fata care aşteaptă de ani de zile să-i poată spune „tată”, putea fi acum paralizată, sau cine ştie... Se poate compara o asemenea durere cu prostiile pentru care tremură el, de ani de zile?

Se pomeneşte vorbind, căutându-şi cuvintele:

— Eu... bineînţeles că azi şi mâine, după meci... vom fi împreună, dar eu, ştii, m-am gândit... mă gândesc de mult, Mioara, că ar fi mai bine... că a venit vremea să... să nu mai plec niciodată. Dacă mă primeşti... Luni, marţi, când poţi şi tu, mergem, lăsăm actele la primărie, dacă...

Mioara îl priveşte, zâmbind ciudat, aproape trist.

— Mincinosul meu drag... şopteşte ea, îmbrăţişându-l aşa, înfofolită în haina groasă pe care n-a apucat să o dezbrace. Ştiu eu bine „de cât timp te-ai gândit”! De adineauri, Mitică... Te-a apucat aşa, o milă, sau nu ştiu cum să-i zic, văzându-mă doborâtă de întâmplarea asta nenorocită. Mulţumesc, dragul meu, dar aşa... nu vreau. O să treacă, se va face bine, va veni acasă, va fi din nou linişte... Nu vreau să rămâi la noi într-un

moment de slăbiciune, şi nici să mă numesc doamna Bârsan ca o compensaţie pentru necazul ce m-a lovit, înţelegi? Hai, ajută-mă să-mi scot haina şi dezbracă-te şi tu, că nu suntem în gară, ci într-o casă de oameni, încheie Mioara. Iar cu actele - o dă ea pe glumă, mirându-se că mai e în stare de aşa ceva - dacă nu uiţi până săptămâna viitoare, mai discutăm...

A doua zi dimineaţa, pentru prima dată în patru ani şi mai bine, Bârsan s-a prezentat la meci fără caietul lui imens, înarmat doar cu un carneţel şi un pix, împrumutate de la Mioara; ceea ce nu l-a împiedicat să noteze mai tot timpul. A câştigat cu 3-0, începând jocul cu Darie şi terminând tot cu el în primii șase, fără nicio pauză de odihnă, pentru că băiatul s-a dovedit o soluţie. După-amiază, la spital, Bârsan i-a promis Ancuţei o surpriză, fără să-i spună despre ce este vorba. Luni, la prânz, Ispas i-a transmis vestea prin telefon: turul III, în cupă, cu TSKA-Moscova. Nu ca Ţenescu, blagoslovit cu un veritabil voiaj de plăcere până la Bruxelles, unde va întâlni campioana Belgiei, adică... floare la ureche. Miercuri, Bârsan o convingea pe Mioara să-i dea actele şi să-şi facă, amândoi, analiza de sânge necesară formalităţilor pentru căsătorie, iar vineri, plicul cu certificate şi buletine de analiză era pe masa ofiţerului stării civile. Programarea - peste trei săptămâni. „E cam înghesuială”, i-a explicat funcţionarul, cu iz de scuză pentru stagiul de aşteptare; „Treaba lor, îi priveşte, vor vedea ei...” a răspuns Bârsan, privit lung și ciudat de către omul care nu se aștepta la asemenea cuvinte tocmai din partea unui cetăţean serios, aşa cum părea tomnaticul candidat la însurătoare din faţa lui.

14. Verdictul în „cazul Iuga”

Sosirea lui Iuga în tabăra „Unirii” marcase profund existenţa echipei lui Ţenescu. Radu - nelegitimat - nu apăruse încă în noua sa formaţie nici măcar într-un meci amical. Dar, mărturisit sau nu, cu el în lot începea un capitol nou în viaţa colectivului care nu dusese lipsă de jucători buni şi foarte buni nici până la venirea lui. Radu Iuga reprezenta însă pentru toţi - s-a văzut din prima săptămână de lucru în comun - super-clasa. Chiar a doua zi după apariţia lui în vestiar, a început forfota. Nu exista voleibalist român să nu cunoască povestea descoperirii „mânzului” de către Bârsan, continuată cu o legătură de suflet minunată, din care se născuse un mare sportiv. Brânzei, Damaschin şi Popişteanu, colegii lui de la Sofia, ştiau că „meşterul” îl alesese pe Iuga să doarmă în cameră cu el, deşi acolo se afla şi Sandu Pârlog; de altfel, pe— atunci toţi îl tratau ca pe băiatul lui Bârsan. Şi atunci? Cum dai cu piciorul unei echipe extraordinare, o părăseşti în momentul de vârf, pentru a o lua de la capăt altundeva? De ce să treci printr-o „carantină” de un an, pe tuşă? Tuturor li se părea treaba tare încâlcită şi deloc curată; de înţeles, n-a înţeles-o nimeni. Dar a urmat foarte repede concluzia: în fond, motivele plecării îl privesc pe Iuga, deşi... când primeşti un nou coleg, e bine să ştii cu cine ai de-a face. Important e că acum, Radu se află la „Unirea” şi prezenţa lui va modifica -absolut sigur - formaţia în clipa legitimării, deci, din actualul sextet de bază, unul „pică” la rezerve, iar de-acolo... Dar lucrurile au mers mult mai departe.

Chiar de la primul antrenament, noii coechipieri au fost obligaţi să-şi măsoare - o dată cu antrenorul, fireşte - toate execuţiile, toate performanţele fizice şi tehnice, cu noua unitate

de măsură ce se afla lângă ei şi era de-a dreptul sufocantă: Radu Iuga. Până şi colegii lui de la Sofia reîntâlneau un voleibalist trecut între timp prin exerciţiul infernal - şi nu o zi sau două -al „saboţilor kamikaze”, prin lunile de şmotru cumplit al „lecţiei japoneze”, încercată şi aici, la „Unirea”, de către Ţenescu, dar incomparabil mai „moale”, golită adică tocmai de miezul esenţial: munca împinsă până la sacrificiu, până spre limita resurselor fiecăruia. De la prima săritură a lui Radu la fileul antrenamentului „Unirii”, nimic n-a mai fost bun, nimic nu i-a mai plăcut lui nea Lucică şi lui Stoiciu. Şi pe bună dreptate. Totul a început să fie reconsiderat, „tras în sus”: şi săritura de atac, şi săritura la blocaj, şi procentul de reuşite la pasa directă din plonjon, chiar şi serviciul. Dar nimeni nu s-a putut plânge, pentru că nimănui nu-i dădea mâna să spună: „mai bine nu se poate”... Ba da! Cine mârâie, n-are decât să privească la Iuga. Cum s-au născut valorile lui Bârsan? Cum s-au şlefuit? Cum au ajuns la performanţele de necrezut, spre care noii colegi ai lui Iuga privesc uimiţi, oricât de puţin le-ar conveni ipostaza de inşi beşteliţi că ei n-au fost în stare să obţină tot atât de la ei înşişi? Cum? Foarte simplu; povesteşte chiar Iuga, explicând pe îndelete - şi nu cu aerul că spune cine ştie ce grozăvii - durata, structura, intensitatea unui antrenament condus de meşterul. Băiatul evocă episodul „saboţilor infernali”, al săriturilor cu tălpi de plumb până când nu-ţi mai simţi picioarele, exerciţiile de gimnastică acrobatică, deprinderea de a suporta minute în şir poziţia verticală, exerciţiile de atletică grea, halterele pentru forţă şi toate celelalte, pe care băieţii lui Ţenescu le ascultă îngânduraţi, înţelegând că-i aşteaptă zile grele... Ceea ce s-a şi întâmplat. Luându-l pe Iuga drept etalon, nea Lucică a ridicat brusc ştacheta pretenţiilor. S-au auzit şi murmure - Radu a înţeles repede că atmosfera de aici este alta decât la fosta sa

echipă - dar Ţenescu s-a menţinut ferm pe poziţie, ca şi Stoiciu: cine nu vrea sau nu poate, ne lasă!

De-abia din povestirile lui Radu - altfel nu foarte volubil sau dispus să vorbească, dar tras de limbă cu obstinaţie - a înţeles Ţenescu ceea ce la Universiadă nu avusese nici timpul, nici cadrul să priceapă prea bine. Acolo, Bârsan n-a fost antrenor, ci consilier; i-a lăsat pe cei doi conducători de echipe să-şi facă treaba, să conducă - de fapt - antrenamente de omogenizare şi menţinere, nimic altceva. L-a uimit, astfel, pe Ţenescu o amintire a lui Radu de pe vremea când - încă elev - fusese chemat la unul din loturile de juniori încredinţat lui Bârsan pentru vreo două săptămâni. Într-una din zile, meşterului i-a fost adus un băiat înălţuţ, destul de bine făcut, venit cu recomandări foarte bune de la clubul său, în ciuda lentoarei cu care se mişca. Antrenorul l-a privit, i-a dat de făcut câteva exerciţii, l-a întrebat dacă nu poate să se mişte mai cu chef de muncă, apoi i-a pus în faţă un maldăr de mingi, cerându-i o sută de servicii cât poate de bine şi de puternic. Nu mai puţin de o sută, a precizat Bârsan, apoi s-a aşezat în colţul terenului, privind cu atenţie primele 10-12 execuţii, până când băiatul a schimbat terenul cam agale şi a început să-şi adune mingile tot aşa; după asta, antrenorul şi-a văzut de treburi, lăsând impresia că nu mai priveşte terenul, în realitate numărând serviciile minge cu minge. La 91, băiatul s-a oprit, a venit la antrenor şi i-a raportat că e gata.

— Toate? a întrebat Bârsan.

— Toate.

— 100?

— 100, a răspuns băiatul, ceva mai puţin sigur de el.

— Atunci... îţi iei echipamentul şi te întorci la club. Eu nu am nevoie de tine. Şi cu asta, discuţia s-a terminat.

Delegatul federaţiei a intervenit, dar Bârsan nici n-a vrut să audă: „dacă, la 15 ani, „ciupeşti” ca găinarii câteva execuţii la un exerciţiu, şi mai şi minţi, eşti mort pentru performanţă!”

— Poate a numărat greşit, omule! a exclamat delegatul, încercând să-l menţină în lot pe puştiul abia sosit.

— Poate. Dar eu lucrez numai cu cei care greşesc în plus. Cu ăi de greşesc în minus, să muncească cine are timp de pierdut. Îi doresc puştiului din tot sufletul să mă contrazică, să fiu eu profet mincinos, dar dacă băieţaşul ăsta, sub care adoarme şi pământul pe care calcă, va ajunge vreodată vârf la vreun sport, să mă anunţi şi pe mine, că tare vreau să văd minunea! Întâmplător sau nu, de-atunci...nimeni n-a mai auzit de juniorul întors la clubul său.

Radu şi-a intrat foarte repede „în mână”. La jocurile de antrenament, oricare din cele două echipe care îl are printre componenţi - indiferent de numele celorlalţi cinci - câştigă. Un soi de invidie - la unii, colegială, dar la cei mai mulţi... invidie pur şi simplu - îl înconjură, creându-i un statut foarte ciudat; pe de-o parte râvnit de toţi, pe de altă parte nedorit de nimeni.

— Mulţumesc, băieţi! Gata, la duş, anunţă Lucică Ţenescu, vorbele fiindu-i primite cu o exclamaţie generală de bucurie. Radu, rămâi o clipă, te rog.

Iuga se apropie. Antrenorul îl invită să stea jos, pe banca tribunei, lângă el; o fi obosit. Nu, nu este cazul...

— Radule, începe Ţenescu pe un ton mai aparte, aş vrea să te rog să mă înţelegi. Noi am încercat, dar clubul n-a fost de acord sau n-a putut., nu ştiu ce să zic...

Iuga se încruntă. Sunt probleme în legătură cu el? Asta ar fi o...

— Poimâine este plecarea la Bruxelles, continuă Ţenescu. Tu n-ai drept de joc, dar noi am vrut să faci, totuşi, deplasarea... Cu toate drepturile, fireşte; acum eşti al nostru. Ei bine... nu s-a aprobat.

Radu răsuflă uşurat. Nicio clipă nu se gândise că ar putea merge cu echipa. Ce să facă un jucător nelegitimat la un meci oficial? Oraşul... o fi el frumos, dar *Sportul* de performanţă nu e turism. „La „Înainte”, o asemenea problemă nici nu s-ar fi pus” se pomeneşte Iuga reflectând, mirat că - în ultima vreme - se gândeşte din ce în ce mai des cum era dincolo.

— Îţi promit că e ultima dată când rămâi acasă, continuă Ţenescu încurcat, luând tăcerea băiatului drept semn de amărăciune şi deziluzie. De altfel, sper să-ţi dau, curând, o veste bună cu legitimarea...

— Asta... da, ar fi o treabă, răspunde Radu bucuros. Cu deplasarea... nu vă faceţi probleme, nea Lucică. Ştiam că nu merg; ce să caut, fără drept de joc? Urgentaţi transferul; pentru rest... e tot timpul.

Înţelegând că asta e tot, Radu porneşte şi el spre vestiar, să mai prindă apă fierbinte, aşa cum îi place să facă duşul. În urma lui, Ţenescu priveşte lung, străduindu-se să priceapă cine este, de fapt, noul său elev: băiatul uimitor de serios, modest, harnic şi prob, sau insul capabil de o trădare atât de urâtă ca aceea prin care a ajuns în echipa lui?

De la sală, Radu se îndreaptă spre garsoniera Ivonnei. Acolo locuieşte mai tot timpul, în aşteptarea apartamentului promis de club, dar condiţionat de cedarea celor două spaţii locative şi mai ales de căsătorie, mereu amânată nu de către el, ci de ea. Ivonne îl întâmpină bine dispusă.

— Noutăţi? întreabă ea, după ce-l sărută, ca întotdeauna când Radu se întoarce acasă.

— Nimic deosebit, răspunde băiatul, convins că spune adevărul, dar zâmbind încă de scena la care asistase în vestiar, înainte de plecare.

— De ce zâmbeşti? întreabă din nou Ivonne, uşor mirată, ştiindu-l atât de sobru, încât, uneori, nici gâdilat nu și-ar arcui colţurile gurii, a destindere.

— Băieţii.... E o forfotă în echipă!... Să-i vezi pe toţi cu listişoare cu măsuri, cu tipare... Era să le spun eu povestea de-acum trei ani, cu nu mai ştiu ce echipă, parcă poloneză... Burcea, secretarul clubului, s-a dus la gară, să-i întâmpine. Seara, la masă, ne-a şi comunicat: „mâine, pe teren, n-avem treabă!” „De ce, nea Burcea?”, l-am întrebat, curios să ştiu cum de ne va fi atât de uşor a doua zi. „Păi...încă de pe peron au început să iscodească unde găsesc de cumpărat Gerovital - dar în cantităţi mai mari, carpete persane şi pantofi de lux. Apoi, mânzule, unde încep afacerile, performanţa s-a dus, a ieşit pe uşa din dos!” Și - culmea! - așa a fost.

— Când plecaţi? întreabă Ivonne, fără să dea semne că a amuzat-o istorioara lui Radu.

— Poimâine, dar... eu nu. Azi mi-au comunicat oficial.

— Cum? Nu pleci la Bruxelles? întreabă Ivonne, cu voce brusc schimbată.

— Normal. Merg doar jucătorii cu drept de joc, răspunde Iuga, mirat de întrebare, dar mai ales de ton. Ivonne se îndreptă spre telefon, întrebându-l grăbită:

— Ştii numărul lui Ţenescu de-acasă?

— Da, dar n-a ajuns încă; spunea că trece pe la...

— Dar pe-al lui Stoiciu? îi tăie vorba Ivonne. Cu el trebuie vorbit, că el trage sforile...

— Care sfori? Ce să vorbim cu Stoiciu? încearcă să priceapă Iuga, și când înțelege, din trei pași este lângă telefon, reașezând

cu un gest hotărât receptorul în furcă. Nu vorbim cu nimeni. E inutil. Mi s-a spus clar: hotărârea conducerii clubului. Nu vreau să mă fac de râs.

Ivonne îl priveşte străin şi rece, luând într-un târziu mâna de pe telefon. După clipe lungi de tăcere penibilă, scoate din poşetă o hârtie, întinzându-i-o.

— Dar la mine te-ai gândit, dragule? Aveam și eu o listişoară. Uite-o, așa arată. Să vedem ce faci cu ea dacă stai acasă și nu vrei să te compromiţi, insistând...

Uimit, Radu citeşte hârtia pe care sunt mâzgălite, în franceză, câteva denumiri de produse, probabil cosmetice, iar mai jos, pe româneşte, articole de îmbrăcăminte, cu măsurile notate în două sisteme: cel centro-european şi cel nordic.

— Am insistat să pleci de la asceţii lui Bârsan ca să-ţi mai vezi și tu de interese... Că or fi bune gloria și aplauzele și devotamentul, dar de trăit se trăieşte cu haine, cu un săpun ca lumea, cu un flacon de...

— Dar, Ivonne, nu eşti nici dezbrăcată, nici lipsită de „un săpun ca lumea", iar flacoanele... slavă domnului, nici nu mai încap pe poliţa din baie!

— Așa e, dragule, însă nu le am de la tine. Nu ţi-am cerut, fii liniştit! Ştiu că nu ai cu ce, dar în Belgia puteai să mergi, dacă te zbăteai...

— Cum să mă fi zbătut? întrebă Radu, tot mai uimit.

— Simplu: „nu mă luaţi, plec". Ia să-i fi spus așa lui Ţenescu!

— Unde să plec?

— Oriunde. La „Înainte", de exemplu. Da, da nu te uita așa... Irina Prişcu, soţia preşedintelui, mi-a și făcut o vizită de tatonare, cerându-mi să ne formulăm pretenţiile. Pricepi? Sunt dispuşi să trateze cu tine, să— ţi ofere ce vrei... Aici, casă... deocamdată nu ţi-au dat, deplasări - nimic... Numai transpiraţie, ca și dincolo...

— Dar ce-ai vrea să fie? întreabă Radu revoltat de-acum, fără să aibă, totuşi, curajul devoalării.

— Nu ştiu; orice! Trei zile la Bruxelles, de exemplu, şi nu pentru mine - ca să nu zici că sunt egoistă - ci pentru tine! Mie să-mi fi adus o sticluţă cu parfum, un ruj de buze, o cârpă, un jurnal de mode, poftim, o prostioară, un fleac, ce s-o întâmpla! Nu ţi se pare firesc?

— Deci... să mă duc la Prişcu şi la nevastă-sa şi, după tot tapajul, să mă târguiesc ca la piaţă: vreau asta... şi asta... şi asta...?

— Nu te duce nicăieri, dragule. Stai acasă, trage ca plăvanul, munceşte şi lasă pe alţii să umble, să vadă, să aducă, să vândă, să ceară şi să obţină casă, serviciu...

— Ce serviciu să-mi dea Prişcu mie, student în anul III?

— Perfect! Atunci stai şi aşteaptă absolvirea... Dar hai să punem punct, că e penibil. Gândim diferit, Radule, încheie Ivonne, ca o concluzie la care, fără să vrea şi fără să-i convină deloc, el subscrie integral, înţelegând pentru prima dată mai concret, ce înseamnă în concepţia Ivonnei „un statut corespunzător valorii lui”. Oftând, îşi caută cărţile şi caietele peste care trebuie să se uite pentru seminarul de mâine.

...A treia zi dimineaţă, Iuga citeşte, împreună cu Miki Mureşan, grupajul ce domina pagina I a *Sportului*, titrat cu litere de o şchioapă: „Zi fastă pentru voleiul românesc: „Înainte” - victorie la Moscova, în faţa puternicei campioane a U.R.S.S.! „Unirea” - victorie la Bruxelles!” Cronicile nuanţează afirmaţia, şi pe bună dreptate; una este să învingi T.S.K.A. la ea acasă, cu 3-2 - după un joc senzaţional - şi alta să baţi tot cu 3-2 campioana Belgiei, echipă despre care ştia toată lumea că a ajuns în turul III numai din lipsă de adversari mai acătării... Oricum, victoriile sunt victorii, primul pas către calificarea pe ambele fronturi e făcut.

— Tu când joci, Radule? îndrăzneşte Miki o întrebare, ştiind că este strict retorică.

— Nu ştiu. Să-ţi spun drept, m-am săturat să aştept, răspunde Radu oftând, aşa cum face din ce în ce mai des în ultima vreme. „Of, dacă s-ar putea repara ceva numai gândindu-te! Dacă numai prin gând s-ar putea şterge cuvinte rostite, fapte întâmplate...”

Liniştea şi întunericul nopţii îi fac bine. Cu privirile aţintite în tavan, Bârsan retrăieşte cu intensitate, ca în atâtea rânduri, întâmplările zilei. Ce zi! Ca şi cum hazardul nu i-ar fi programat suficiente evenimente - da, veritabile evenimente! - în cele douăsprezece ore de-abia încheiate, dis de dimineaţă s-a mai pomenit cu încă unul, neanunţat. Trandafir, directorul Institutului, o autoritate în domeniul construcţiilor, l-a chemat şi i-a propus, nici mai mult nici mai puţin decât să preia conducerea unei secţii ce urma să ia fiinţă pentru proiectarea unui obiectiv de maximă importanţă şi complexitate. Directorul n-a fost prea explicit, n-are încă mandat să vorbească despre lucrare nici colaboratorilor apropiaţi, dar din cele câteva propoziţii destul de vagi, conţinând totuşi „indiscreţii programate”, Bârsan a înţeles că este vorba de o lucrare subterană uriaşă, de nivel mondial. Auzise mai demult că atacarea proiectării Metroului bucureştean este iminentă - probabil că despre el este vorba - dar nu-şi imaginase niciodată că se va gândi cineva la el pentru o astfel de treabă. Directorul vrea să ştie cum stă el cu timpul, mai ales în perspectivă; dacă la vară şi în continuare are de gând să continue cu *Sportul*... Problema are bătaie lungă, nu intră „pe rol” imediat, dar în 3-4 luni va începe adunarea documentaţiei, lucrările de organizare a secţiei, poate călătorii de documentare... Dacă acceptă postul

- şi ar fi o prostie să nu-l accepte! - toate îi vor solicita timp, poate absenţe îndelungate din Bucureşti şi din ţară...

— Şi credeţi că eu aş putea să?... a încercat Bârsan să-şi exprime îndoielile, ameţit de perspectiva deschisă din doar câteva fraze.

— Nu cred; sunt sigur, i-a tăiat-o directorul. Un om ca tine îmi trebuie, dar cu capul la proiect. Cu tot capul, înţelegi? Că de ţinută.... ce să mai spun? Văd că eşti îmbrăcat ca un şef din cap până-n picioare, ai fi bun şi de ministru, a încheiat directorul pe glumă, privindu-i cu sinceră admiraţie costumul bleu-marin de mare gală şi perfect croit, cămaşa scrobită, de un alb-imaculat, şi cravata sobră dar rafinat asortată la costum.

Bârsan a ieşit de la Trandafir plutind. N-a dat deocamdată niciun răspuns; a cerut o zi-două, să se gândească exact aşa cum i-a cerut directorul: repede şi bine.

De la institut, a alergat într-un suflet la sală să urmărească măcar câteva minute antrenamentul voleibaliştilor sovietici, cărora - diseară - le oferă revanşa în Cupă, şi apoi să participe împreună cu oaspeţii la conferinţa de presă, solicitată insistent de redacţiile bucureştene. A privit cu admiraţie execuţiile ruşilor, care şi aşa, uşoare, urmărind mai mult acomodarea cu terenul, îţi încântau ochii. S-a întrebat, chiar, prin ce minune a reuşit să-i învingă acasă, înţelegând însă, din starea lor de spirit şi din felul cum se mişcau, că au venit să se bată şi să se califice mai departe. Cele văzute l-au făcut şi mai circumspect în declaraţiile pentru ziarişti. Deşi i-a fost cerut cu insistenţă, s-a abţinut de la orice pronostic, în timp ce fostul lui adversar de pe vremea când juca în „naţională”, Saneev, acum antrenorul TSKA-ului, a promis victorie la exact atâtea puncte diferenţă câte îi sunt necesare pentru calificare. Treaba l-a cam indispus pe Bârsan. Cineva l-a

întrebat dacă va începe jocul tot cu foarte tânărul Mircea Darie, revelaţia meciului de la Moscova, omul care - spre surprinderea generală - a înclinat acolo balanţa victoriei. La răspunsul afirmativ al lui Bârsan („da, încep cu el şi-l ţin în teren atâta cât rezistă; îmi este foarte util...”) ziaristul a „plusat”, dorind să ştie dacă, după opinia lui Bârsan, recenta descoperire şi achiziţie a echipei campioane, are şanse să ajungă un nou Radu Iuga.

— Sper că nu, a răspuns meşterul scurt, parcă şi mai posomorât. După replică, nimeni n-a reuşit să mai scoată vreun cuvânt de la el, în afara vechiului său prieten Saneev, antrenorul sovieticilor, pe care l-a înţeles şi l-a scuzat pentru „războiul psihologic” declanşat prin declaraţia de presă şi care, de altfel, după întâlnirea cu ziariştii, i-a şoptit la ureche fără serviciile translatorului, să nu cumva să-l audă jucătorii săi:

— Mitia... Esli ne budet, nicevo! Eşcio dalşe... (Mitia, dacă n-o să fie, nu-i nimic! Mergem mai departe, ar suna traducerea liberă a cuvintelor lui Saneev...)

„Micuţul japonez de la Universiadă nu mi-ar fi mărturisit niciodată treaba asta, şi probabil nici n-ar fi gândit-o”! nu s-a putut abţine Bârsan să reflecteze pe marginea replicii vechiului său amic, simţindu-se cumva mai liniştit că diseară va avea de luptat cu un antrenor căruia nu-i este complet străină filozofia resemnării, chiar exprimată în glumă.

De la sală, a prins un taxi, ca să ajungă în ultima clipă la primărie, unde întâmplarea făcuse ca tocmai azi, în ziua aceasta încărcată de evenimente, să-i fie programată căsătoria. Mioara, prevăzătoare şi înarmată cu răbdare (ştia programul lui Mitică) venise mai devreme, să „prindă rând”. Îl aştepta, însoţită numai de Irina şi Ilie Prişcu, emoţionată ca o domnişoară de pension.

— Sper că n-ai mai spus nimănui, a murmurat ea, luând buchetul frumos aranjat din mâinile meşterului, achiziţie nesperată, de ultim moment, găsit chiar în piaţa Amzei, unde-l lăsase taxiul.

— Fii liniştită, suntem numai noi, a răspuns Bârsan. Dacă nici ei n-au divulgat nimic, a adăugat, făcând un gest spre familia Prişcu în a cărei discreţie „tinerii căsătoriţi” îşi puneau toate speranţele, atunci... am scăpat. Peste două duminici, însă, te previn: o să vină frate-miu Ilarie şi mama, din Vrancea.

— Să vină, Mitică, dar nu acum...

N-a fost după gândul lor. Cu câteva clipe înainte ca familia Bârsan să fie invitată în faţa ofiţerului stării civile, au năvălit toţi cei opt băieţi din echipă, gâfâind de alergătură. Vinovatul: Sandu Pârlog, care, făcându-şi drum pe la Ancuţa, la spital, să-i lase portocale şi cărţi, a aflat vestea de la fată şi a convocat telefonic pe toată lumea; numai el ştie cum i-a găsit. Înmânându-le „buchetul din partea echipei” şi rostind urările de rigoare, Sandu a precizat:

— Florile... la primărie; cadoul, la sală: 3-1.

Şi exact 3-l a fost. Băieţii s-au ţinut de cuvânt cu un efort superb, deşi la un moment dat, miile de oameni prezenţi în tribune au avut senzaţia că mica trupă a campioanei noastre va exploda. Setul patru, ultimul, a durat 51 de minute! Cât un meci. La 2-1 pentru „Înainte”, TSKA-ul a aruncat în joc toată forţa şi experienţa unei şcoli de volei strălucite, începând să domine întrecerea exact când Darie, sufocat „dădea în primire”, după ce, până atunci, se descurcase minunat, mai ales la fileu. Şi din nou, „bătrânul” Moşuleţ, trimis în teren să moară sau să învingă, a început să facă minuni, strângând rândurile defensivei, îndemnând, încurajând, admonestând, implorând, chinuindu-se în atac să păcălească un blocaj mai înalt decât săritura lui, şi - incredibil! -reuşind,

alunecând pe burtă câte 2-3 metri după mingi imposibile spre a i le trimite lui Pârlog la fileu, singurul jucător român căruia defensiva oaspeţilor n-a putut să-i oprească niciun atac. La 21-21, jucători şi public, epuizaţi nervos, aşteptau sfârşitul, oricare, numai să se pună capăt tensiunii... Atunci a reintrat Darie, după aproape jumătate de oră de odihnă pe bancă, alături de Bârsan. Cu el la fileu şi cu Pârlog în defensivă, din două plonjoane ale lui Sandu, cu pas direct, şi două atacuri scurte, s-a terminat totul. Când mingea a bubuit de podea şi tabela de scor s-a schimbat pentru ultima dată, încremenind la 23-21, Darie a căzut, moale, într-o rână. Coechipierii credeau că de bucurie, aşteptându-l să vină, să se prindă şi el în îmbrăţişarea tuturor, dar puştiul a rămas acolo, intrigându-i pe toţi cu nemişcarea. Leşinase, După câteva clipe, stropit cu puţină apă rece, masat uşor la tâmple, şi-a revenit. „Emoţia", a bâiguit el, extenuat, făcându-l pe Bârsan să priceapă că nu poate cere unui copil ceea ce obţine de la băieţii lui, şmotruiţi ani de zile, „lucraţi" fibră cu fibră, pregătiţi exemplar pentru regimul de efort epuizant impus de antrenor; altfel, îl dă peste cap.

Apoi seara.... Dar până seara, spitalul. Of, ce bucurie pe Ancuţa, când fetiţa i-a văzut pe amândoi trecând pragul rezervei în ţinută de gală, şi când Mioara, cu „buchetul miresei" în mână, s-a aplecat asupra ei, sărutând-o şi şoptându-i cu lacrimi în ochi:

— Acum, draga mamei, acum... poţi să-l săruţi pe tata. Suntem Mioara şi Ancuţa Bârsan...

Iar seara, după meci, după bucuria victoriei, după cupa de şampanie ciocnită în cinstea evenimentelor... Alături, respiraţia liniştită a Mioarei se agită o clipă. Femeia se mişcă în somn, strângându-se lângă el, căutându-l instinctiv cu mâna prin întuneric, apoi îşi lipeşte obrazul de umărul puternic al celui care, acum, este soţul ei.

— Nu dormi? şopteşte ea toropită de somn.

— Nu încă. Adorm şi eu... Hai, odihneşte-te, nu-mi purta grija...

Capul Mioarei se lasă, moale, pe umărul lui; cuvintele pe care, probabil, vrea să le mai rostească mor pe buze, apoi respiraţia i se aude din nou, la fel de uşoară ca adineauri. În ciuda nesomnului, Bârsan simte o stare de bine, o linişte interioară cu care nu este deloc obişnuit. La el, până acum, chiar şi bucuriile veneau agitate, uneori de-a dreptul chinuitoare, pentru că succesul - aproape singura bucurie trăită ani de zile -îi aducea întotdeauna întrebarea: „şi acum?”, întrebare cumplită pentru o fire ca a lui Bârsan. Da, și în clipa asta se gândeşte la ce va fi. Propunerea lui Trandafir îl preocupă („formidabil! N-am găsit o clipă de răgaz, toată ziua, să-i spun Mioarei noutatea”); victoria îl bucură și ea... Pe toate le simte însă alt fel decât în nopţile de insomnie frământată din trecut. Are un punct de sprijin: femeia de lângă el. Oare de ce a aşteptat atât? De ce a lipsit-o de sprijinul şi prezenţa lui? iar el, - de ce s-a lipsit ani de zile de certitudinea şi tihna pe care simpla ei prezenţă, respiraţia liniştită, obrazul catifelat încă, îl fac să le trăiască?

„Şi acum?”, se surprinde Bârsan întrebându-se, pentru că - în mod obiectiv - se află în pragul unor decizii cruciale; dar întrebarea nu-l mai sperie. Constatarea îi dă un soi de bucurie netrăită încă: bucuria victoriei împotriva lui însuşi. Deci... şi acum? Şi acum... vom vedea, își răspunde meşterul, fericit că, în fine, a ajuns la filozofia simplă şi sănătoasă de care n-a fost capabil o viaţă. Căutându-şi o poziţie mai comodă, însă mişcându-se cu grijă, să nu sperie, cumva, somnul fiinţei dragi de lângă el, Bârsan închide ochii şi adoarme.

Şedinţa biroului federal, programată în ajunul revanşei „Înainte" - „Unirea" din returul campionatului, avea anunţat un singur punct la ordinea de zi: „Măsuri pentru încheierea cu succes a prezenţei echipelor noastre în Cupa campionilor Europei". Ce măsuri? - s-au întrebat unii, citind convocatorul sau ascultând enunţul rostit la telefon de Macovei, secretarul federaţiei. De-acum... cele două tabere să se pregătească serios, să muncească şi să aştepte sorţii; altceva... cine, ce să le mai facă? Situaţia e cunoscută; în competiţia europeană au rămas patru concurenţi: echipele româneşti, „Dukla" - Praga şi „Dinamo" - Berlin. Deci: ori o semifinală românească, adică o prezenţă sigură în finală, ori... luptă pe două fronturi pentru ceea ce depăşea chiar şi cele mai optimiste pronosticuri: o finală românească! „Înainte"... da, fusese creditată cu şanse, deşi după plecarea lui Iuga, mulţi s-au îndoit că rândurile sărăcite valoric se vor putea strânge într-atât, încât să învingă cele mai puternice şcoli de volei din Europa, pe care sorţii - ca un făcut - le-au tot scos în calea elevilor lui Bârsan parcă anume să-i încerce de ce sunt - de ce mai sunt - în stare. Despre „Unirea"însă, nimeni nu crezuse că va ajunge până aici, dar iat-o, e gata să atace semifinala, poate chiar...

Şedinţa a durat foarte puţin. La început, cei doi antrenori au informat, scurt, cum stau cu pregătirile, unul - Bârsan - simţind, celălalt - Ţenescu - ştiind precis că referatele lor verbale nu sunt altceva decât preambulul la o altă discuţie.

Stoiciu înaintase un memoriu abil argumentat care, în esenţă, cerea legitimarea imediată a lui Radu Iuga. Nu pentru campionatul intern, fireşte. Acolo... regulamentul e clar: dacă un jucător a apărut o dată într-o echipă, transferul i se acordă numai după încheierea campionatului. Mai mult: „Unirea" nu-l solicită pe Iuga nici măcar pentru Cupa campionilor, dacă sorţii vor hotărî, cumva, o semifinală românească. N-ar fi drept ca

una din echipe să intre în finală folosind jucătorul celeilalte... Dar nu e păcat ca Radu Iuga să stea pe tuşă, când „Unirea” va lupta cu jucătorii cehi sau germani? Prezenţa lui în teren ar însemna, absolut sigur, şansa maximă pentru un eveniment într-adevăr extraordinar: o finală românească într-o cupă europeană, fapt nemaiîntâlnit în niciun alt sport de echipă! În plus, transferul este perfect legal! Şi atunci? Nu e păcat ca o problemă strict subiectivă, o neînţelegere, o rivalitate internă, să greveze asupra competitivităţii noastre pe plan internaţional? O finală românească în Cupa campionilor ar transforma Bucureştiul, indiscutabil, în capitala voleiului continental. Asta am avea de pierdut, lăsându— ne conduşi de sentimentalism, de criterii subiective, neacordând drept de joc imediat celui mai valoros voleibalist român care, acum, stă pe tuşă.

După ce Stoiciu a terminat de citit memoriul, s-a lăsat o linişte mormântală. Hotărârea plutea în aer; cei prezenţi simţeau că totul duce spre decizia pentru care pledează memoriul, dar pe care nimeni - afară de cei interesaţi direct - nu o aproba cu conştiinţa împăcată. Toţi ochii sunt aţintiţi asupra lui Bârsan, deşi nimeni nu e dispus să-i susţină privirile scrutătoare, uşor ironice şi parcă mai puţin încrâncenate decât de obicei. După zeci de secunde de tăcere grea, jenantă, ruptă o singură dată de îndemnul lui Ispas: „Hai, fraţilor, să vă auzim părerea...”, Bârsan ridică două degete, anunţându-şi intenţia de a spune ceva. La gestul meşterului, un sentiment de uşurare îi cuprinde pe toţi; măcar ştim cum stăm şi pe ce picior dansăm...

— De obicei, începe Bârsan, se spune „ca să nu lungim discuţia”...Aici nu se potriveşte formula. Eu propun alta: „ca să nu începem discuţia”, pentru că o discuţie de fond despre echitate în sport, cu aplicaţie la cazul nostru, ne-ar lăsa un gust amar. Cel

puţin unora... Şi tocmai acum, când trebuie să ne adunăm toate puterile, să facem faţă, dacă sorţii ne vor da şansa unei prezenţe pe două fronturi... Pe scurt, ca să nu începem discuţia, propun să votaţi pentru. Aş vota şi eu, dar n-am dreptul; nu sunt membru al biroului federal, dar pe preşedintele meu, Ilie Prişcu, îl rog - amical şi oficial - să o facă. Altceva nu discut.

Bârsan s-a aşezat într-o linişte şi mai adâncă. La întrebarea lui Ispas „cine este pentru?", s-au ridicat toate mâinile celor cu drept de vot, în timp ce câteva capete - nu toate - s-au plecat, jenate, iar majoritatea privirilor au început să fixeze puncte imaginare din tavan sau chiar din balcoanele blocului de vizavi, observate prin fereastră cu o subită atenţie. Vocea uşor nesigură a lui Ispas - aşa cum nu i-o mai auzise nimeni de multă vreme -a rezumat hotărârea, repetând-o, ca să nu fie vorbe mai târziu:

— Aşadar, Radu Iuga primeşte drept de joc pentru „Unirea", valabil numai pentru meciurile din Cupă. Hotărârea biroului se aplică numai dacă „Unirea" va avea ca adversar, în semifinale, fie campioana Cehoslovaciei, fie pe germani. Dacă sorţii vor hotărî o semifinală românească, totul rămâne pe loc până la toamnă, în perioada reglementară de transferări. Cu acestea... urăm succes celor două echipe.

Aşa s-a rezolvat „cazul Iuga". În spiritul unor comandamente ce nu pot fi omise ori subapreciate, dar cu sentimentul general că votanţii au aprobat o măsură ce s-ar fi cuvenit cel puţin discutată pe toate feţele şi în toate implicaţiile posibile.

A doua zi, „Înainte" şi „Unirea" s-au înfruntat în returul campionatului, într-un joc ce a umplut până la refuz tribunele sălii „Floreasca". După aproape trei ore de luptă, încheiată din nou cu victoria campionilor— dar după cinci seturi distrugătoare, toate la limită şi cu prelungiri - spectatorii

au plecat spre case storşi de puteri şi cu convingerea că asistaseră la cea mai spectaculoasă încleştare de forţe ce putea fi văzută între două echipe din ţară. Viitorul foarte apropiat avea să dovedească dacă se înşelau sau nu, dacă se poate şi mai mult...

Pe teren, după ultimul punct, punctul victoriei - venit chinuitor de greu - Bârsan şi-a îmbrăţişat băieţii cu mai multă recunoştinţă şi căldură ca oricând, şi parcă altfel: ca la o despărţire. Nu luase încă nicio hotărâre, deşi Trandafir îl aştepta şi-l presa. Ce văzuse în teren, de pe bancă, îi făcuse inima mică de tot: o victorie ca un cântec de lebădă. O victorie plătită cu sânge, smulsă numai printr-o voinţă extraordinară - pentru care n-o să le poată mulţumi niciodată aşa cum merită, de fapt, băieţilor lui. Dacă rămâne, asta-l aşteaptă de-acum: muchea de cuţit, sau poate... mai rău; nu poate, ci sigur. Creşte Darie, dar se duc Băjenaru şi Stratulat... Să plece? Gândul îi apasă cunoştiinţa. Nu-l linişteşte nici măcar argumentul că îi lasă campioni; al treilea titlu consecutiv, acum parafat, gata... Dar cucerit... cum? Cu un 3-2 în retur, chinuit, în timp ce, la primul test, îşi spulberase adversarul! „Cât am pierdut în trei-patru luni!” Mai departe nu are curaj să se gândească. Până când... amintirea figurii lui Ţenescu, urmărind cu atenţie voturile - inutil, de altfel, pentru că se ridicaseră toate mâinile (şi culmea – la îndemnul lui!) - l-a făcut să vadă roşu înaintea ochilor. „Chiar aşa? Chiar să fi venit vremea lui Ţenescu? Nu. Nu încă. Te-ai grăbit degeaba să-mi pui cruce, Lucică, scumpule. Am o poliţă de plătit, măcar aşa, de amorul artei!... O bătaie să-ţi mai dau. Una singură, dar s-o ţii minte toată viaţa! Pe urmă...”

După încă două zile, telexurile anunţau decizia sorţilor: în semifinale, „Înaintea” - „Dukla” Praga şi „Unirea” - „Dinamo” Berlin.

„Deci... încă o probă de foc. Cum mi-o fi norocul...” Furios că s-a surprins rostind în gând cuvântul interzis băieţilor lui („ce-i aceea noroc?”), Bârsan a şi început să-şi facă socotelile: deci, de mâine...

15. Varianta „vis frumos” se validează

Iuga urcă scările celor două etaje în grabă şi cu emoţie. Ar vrea să sară câte două trepte, cum face uneori, dar sacul de pe umeri şi mai ales sacoşa de voiaj ce atârnă kilograme bune îl împiedică. Ajuns în faţa uşii de stejar masiv, apasă butonul soneriei scurt şi repetat, apoi aşteaptă. Dinăuntru nu se aude nicio mişcare. Contrariat, Radu scoate cheile, descuie şi intră. Se aştepta să o găsească acasă pe Ivonne. De fapt, spera să-l întâmpine la aeroport. Probabil că n-a putut, a fost reţinută la spital; sigur aceasta e cauza absenţei de-acasă tocmai azi, când ştia că el se întoarce de la Berlin, şi încă victorios. Prima să apariţie la „Unirea”, primul meci internaţional din „seria nouă”, prima deplasare cu Ţenescu, prima victorie - preţioasă cât trei sferturi din calificarea în finală! E ceva, nu?

Radu îşi dezbracă haina groasă, aruncând-o pe un fotoliu, şi deşartă sacoşa, întinzând conţinutul pe pat. Câteva minute dacă mai întârzie Ivonne, are timp să pună la punct „regia” sărbătoririi... Din maldărul de pachete şi pacheţele, băiatul alege cu grijă cele două materiale de rochii, punându-le la vedere, apoi punga cu săpunuri, spray-uri şi cosmeticale; alături - cutia cu pantofii eleganţi, de seară. Din sacul rămas în hol, scoate cu grijă tortul ambalat măiestru în cilindrul de carton, cumpărat în ultima clipă, la aeroport, ca să nu se topească glazura. Da, s-a păstrat perfect, juri că vine din bucătărie - via frigider, nu de la

Berlin, via Praga... Desfăcându-l din ambalaj, Radu îl plasează exact în mijlocul mesei, punând în dreptul celor două scaune din capetele ovale, unde vor sta el şi Ivonne, cele două şervete de pânză brodate cu albastru, cele două farfurii superbe, tot alb-albastru, porţelan cu cobalt, şi cele două cupe din cristal de Boemia, pentru şampanie, toate - cumpărate din Berlin, după 3-4 ore de alergătură şi o sumedenie de socoteli „la frăncuţ", să-i ajungă banii. In mijlocul mesei, lângă tort, aşază sticla cu şampanie - aceasta, ce-i drept, luată de la „Alimentara" din colţ. Are şi în buzunar ceva pentru Ivonne, dar broşa de chihlimbar, cu montură de filigran argintat, cere altă „regie", în alt moment... Strângându-şi lucrurile sale în sacoşă (toate, vechi; pentru el şi pentru părinţi n-a cumpărat de la Berlin niciun cap de aţă...), Radu îşi admiră opera, frecându-şi mâinile şi trăind cu anticipaţie bucuria surprizei, când Ivonne va...

E trecut de 18. În aşteptare, se întinde pe unul din fotoliile joase, moi, în care te cufunzi ca într-o scoică. Îşi aminteşte că, de la aeroport, a cumpărat „Informaţia". Se ridică, scoate ziarul din buzunarul hainei şi caută, înfrigurat, amănunte. Din Berlin, rubrica sportivă consemnează doar scorul (3-2 pentru „Unirea"), cuvenitele felicitări pentru victorie şi convingerea comentatorului că una din echipele româneşti a pus un picior zdravăn în finala Cupei campionilor Europei. În deplasare, cu Iuga în formaţie - nu uită ziarul să menţioneze - , „Unirea" a câştigat pe merit. Scorul trebuia să fie şi mai categoric, după cum apreciază cronicarul. Cât despre „Înainte", care a susţinut „acasă" prima manşă a dublei întâlniri cu „Dukla"... ei, aici se complică lucrurile. Victorie, e drept, dar chinuită. Ziaristul scrie textual: „Ieri, campionii ne-au arătat - pentru a doua oară în acest sezon - faţa nouă şi nedorită a unei echipe care, din excepţională, a rămas numai foarte bună. Acesta e paradoxul, şi

poate, ghinionul: adversarul ce îşi va juca peste două săptămâni cartea calificării acasă, la Praga, deţine o asemenea clasă, încât numai super-clasa ar putea avea, acolo, câştig de cauză. Nu ştim ce se poate face în două săptămâni, dar ceva trebuie făcut. Altfel,„..”

Radu pune ziarul la o parte, îngândurat. Aseară, deci, Bârsan a condus mereu, dar n-a mai reuşit desprinderea. Şi-l aminteşte pe meşterul, în minutul de odihnă cerut anume, sau la pauza dintre seturi: cu o privire, cu un gest, cu un cuvânt - „acum”! -declanşa furtuna. Atacul trăsnea mingea paralizant, blocajul devenea atac iar plonjoanele în linia a II-a nu lăsau nicio palmă de podea liberă pentru mingea care efectiv, nu avea unde să cadă în terenul campioanei! Ce „serii” extraordinare! 6-7 puncte, fără schimbare de serviciu... Ce derută la adversar! Ce vacarm în sală! „Da, au fost vremuri frumoase”... Avea meşterul o intuiţie extraordinară a clipei când trebuie declanşat iureşul... Cuvântul „acum!” parcă-i hipnotiza. Intrau în teren ca vrăjiţi, totul devenea posibil. „Ce ne făcea? Cum reușea?” se întreabă Radu, zâmbind vag amintirilor. „Ei - ce-a fost, a fost! Nici ieri nu mi-a mers rău - mie, cel puţin. Trupa meşterului însă... se pare că...”

Din hol, se aude un zgomot de cheie în broască. A venit! Radu îşi simte inima bătând mai puternic. Ivonne intră în vestibul, îşi lasă haina la cuierul mare, sculptat, apoi - văzând sacul lui Radu - grăbeşte pasul, încercând, fără prea mult succes, să-şi schimbe mina obosită şi plictisită cu care s-a întors.

— Oooo!... exclamă ea, din uşă, admirând, subliniat, priveliştea. Bine-ai venit, dragule!, spune în continuare, gratulându-l pe Radu cu un sărut şi trecând în revistă „expoziţia” de pe pat, apoi obiectele de pe masă. Cu una din farfurii într-o mână şi cu un şervet de pânză în cealaltă, Ivonne zâmbeşte, comentând

îngăduitor: „drăguţ din partea lor. Cam sărăcuţ, ce-i drept. Să vă fi dat măcar câte şase, dar... mă rog; calul de dar nu se caută-n gură”.

— Este cadoul meu, nu al lor, precizează Radu, lovit ca de o insultă.

— Daa? Ia-uite! - se miră Ivonne, privindu-le încă o dată şi încercând să pună în priviri mai multă bunăvoinţă. Drăguţe, drăguţe... Le bag în servantă, să nu le spargem, spune ea repede, şi cele două farfurii dispar în dulapul din colţul camerei, împreună cu cele două cupe de şampanie şi cu şervetele. Pune tu două farfurioare de tort, dragule... şi pahare, te rog, până încerc eu pantofii, aruncă ea din mers, aşezându-se pe pat şi străduindu-se să-şi vâre piciorul drept într-unul din pantofi, fără să reuşească. Fir-ar ai naibii de friţi, cu numerele lor chisnovate! exclamă Ivonne, trăgând de bareta pantofului. Când observă expresia feţei lui Radu, adaugă repede: nicio problemă, chiar mâine-i mărit. Cât ai dat pe ei? Oricum cer peste şase sute, dar aşa, ca chestie, să ştiu cum stăm... Da, săpunurile sunt bune, turuie ea într-o vorbărie întreruptă numai de gesturi, mirosind săpunurile, citind inscripţiile de pe cele patru spray-uri şi probându-le dispozitivul de funcţionare, controlând cele două tuburi de ruj şi agitând sticluţa cu ojă, să-i poată vedea mai bine nuanţa. Cu astea... ai brodit-o, dragule, încheie ea „inventarul” pungilor şi, privind cam ciudat materialele de rochii spre care întinde mâna, pipăie superficial unul din cupoane, dar îl lasă repede şi, fără niciun comentariu sau apreciere, îl înfăşoară împreună cu celălalt, aruncându-le pe amândouă într-un raft al şifonierului, alături de alte materiale nelucrate. Bravo, te-ai descurcat... Aşa mică e diurna voastră? încheie Ivonne capitolul, ca o concluzie, sub privirile uluite ale lui Radu. Doamne, cum îşi imaginase bucuria cadourilor şi întrebările despre meci, întrebări ce nu

vin, de parcă s-ar întoarce dintr-o excursie, nu de la o victorie atât de...

— Hai, deschide şampania, să bem; mi-e o sete!.... îl invită Ivonne. Da' ce te-ai şifonat aşa? Nu-ţi fă probleme cu pantofii, ţi-am spus că nu rămân în pagubă. Scuză-mă o clipă...

Tot vorbind, Ivonne dispare în baie, de unde se întoarce după câteva minute, găsindu-l pe Radu exact aşa cum l-a lăsat: în picioare, în mijlocul camerei, dezorientat. Femeia înţelege rapid cât de grav a greşit. Încălzindu-şi expresia feţei şi tonul, reia conversaţia - de fapt monologul, încercând să schimbe diapazonul:

— Dezbracă-te, fă un duş, refrişează-te, că eşti de pe drum... Dar pentru tine? întreabă ea, rotindu-şi ochii prin cameră. Ia să văd ce ţi-ai adus...

Privirile îi cad pe o pereche de mănuşi bărbăteşti, îmblănite, din piele de cea mai bună calitate, aşezate pe colţul comodei. Le ia, le pipăie şi cu voce - de data asta - sincer admirativă, îşi complimentează iubitul:

— Ei... da! Superbe... Să le porţi sănătos.

Iuga priveşte şi el mănuşile, năucit. Sunt aproape noi, dar o examinare mai atentă nu lasă dubii: au fost purtate. Târziu, reuşeşte să articuleze cu glasul alterat:

— Mulţumesc, dar... nu sunt noi şi... nu sunt ale mele.

— Ce vrei să spui? ridică Ivonne tonul, albindu-se la faţă.

— Ce-ai auzit, răspunde Radu cu o stăpânire de sine ce-l miră şi pe el; nu sunt mănuşile mele, nici vechi, nici noi. Nu le-am văzut de când sunt, nu eu le-am lăsat aici, în dormitorul tău. Absolut sigur, acum trei zile, când am plecat, mănuşile astea bărbăteşti nu erau în casă.

— Insinuezi că....

— Nu insinuez nimic, Ivoune; ţi-am răspuns la întrebare.

— Bine că ne-am pricopsit şi cu gelozie, exclamă ea. Asta ne

mai lipsea! Acum... ce vrei? Să-ţi spun că nu ştiu ce e cu ele? Să mă jur? Să mă blestem? Ei bine...

Din nou, Radu îi taie vorba cu o prezenţă de spirit şi cu o detaşare de care n-a fost niciodată capabil în faţa Ivonnei:

— Nu e nevoie, draga mea! Între nişte păcătoase de mănuşi bărbăteşti şi logodnica mea, bineânţeles că am să-mi cred logodnica! Astea - continuă el cu un gest spre „corpul delict” - au venit prin cine ştie ce miracol, aduse de cine ştie ce duh sfânt... sau, mă rog, există şi duhuri necurate...

— Termină odată cu circul! ţipă Ivonne, cu furia celui lipsit de argumente însă hotărât să nu cedeze nici în faţa evidenţei. Şi dacă mă iei aşa... sunt un om liber şi nu permit nimănui să...

— Om liber? Eşti un om liber? Deci... asta înseamnă, pentru tine, libertatea? Apoi, draga mea, asta trebuia s-o ştiu şi eu.

— Nu-ţi permit! Să ieşi din casa mea şi să mă laşi în pace! îşi pierde femeia controlul, arătând uşa cu degetul întins, întocmai ca lui Bârsan nu cu mult timp în urmă.

Iuga se apropie de ea cu paşi hotărâţi şi cu un calm ce o sperie mai mult decât o criză de isterie.

— Uite ce este, Ivonne; ca să fiu lângă tine am înfruntat o lume şi am renunţat la tot. La tot, înţelegi? Am făcut ce mi-ai cerut, exact cum ai vrut, fără să mă întreb dacă este bine sau rău. Dar dacă, la capătul acestui drum - care, omeneşte, m-a costat şi mă costă încă - aflu o pereche de mănuşi bărbăteşti în dormitorul tău şi nicio explicaţie pentru ele - nici măcar o minciună! - , plus afirmaţia că eşti om liber, apoi, draga mea... nici nu e nevoie să mă dai tu afară. Plec singur. Când vei avea o explicaţie plauzibilă, să mă cauţi, încheie Iuga, îmbrăcându-şi liniştit canadiana, luându-şi sacoşa de lângă uşă, sacul de echipament din vestibul, dând bună seara şi ieşind din casă

sub privirile stupefiate ale Ivonnei, convinsă până în clipa asta că Radu nu va fi niciodată capabil de o asemenea reacţie.

Iuga a făcut o groază de timp până acasă. N-a avut răbdarea să aştepte troleibuzul. Cu sacul pe umăr şi cu sacoşa - acum sensibil mai uşoară - pe braţul drept, a luat-o pe jos. Frigul neaşteptat al serii de sfârşit de martie l-a mai dezmeticit; când a ieşit din casa Ivonnei, simţea că-i fierb creierii. Nici măcar n-a apucat drumul cel mai drept; a hoinărit aşa, cu bagajul după el, ocolind prin fel de fel de străduţe pe care nu mai trecuse niciodată, până nu şi-a mai simţit picioarele şi mâna dreaptă.

Când a ajuns, în sfârşit, Ivonne îl aştepta în camera lui micuţă. Lui Radu i s-a părut că are ochii roşii, plânşi. Pe masa strâmtă, de pe care femeia adunase cărţile şi hârtiile, se aflau tortul, sticla de şampanie şi nişte pateuri. Cum a intrat, Ivonne s-a apropiat de el, rugându-l printre lacrimi.

— Mă ierţi? Iartă-mă, dragule.... Mi-am ieşit din minţi... Sunt obosită, azi noapte am făcut o jumătate de gardă, la spital, pentru o colegă, apoi am avut o zi îngrozitoare... Şi... nu suport suspiciunea; mă scoate din fire... Acum ştiu exact cine a fost la mine. Dacă vrei, mâine, chiar mâine te întâlneşti cu Dorina şi Andi, - sigur ale lui sunt - ca să te convingi. Dacă m-aş fi gândit o clipă, dacă nu m-ai fi exasperat cu bănuiala... Iar despre ce mi-ai adus de la Berlin... îţi mulţumesc din inimă. N-aş vrea să crezi că... Dimpotrivă, sunt minunate!

Primul impuls al lui Iuga este să scoată din buzunar cutiuţa cu broşa de chihlimbar montat în filigran argintat şi să o ofere musafirei neaşteptate, ca semn de împăcare. Un impuls mai puternic decât el îl opreşte, totuşi, să facă gestul. De ce - n-a înţeles. Şi nimic din tot ce-a urmat în acea noapte - aparent, una din nopţile lor frumoase de dragoste - n-a putut alunga

imaginea unor mănuşi de piele îmblănite, a degetului întins, arătând uşa, şi nici vocea stridentă a Ivonnei, proclamându-şi libertatea. Apăruse îndoiala.

...A doua zi, la facultate, din nou forfotă în jurul eroului întors de la Berlin. Reapariţia numelui Radu Iuga, scris cu majuscule - cel mai bun de pe teren! - a declanşat iarăşi interesul unanim. Întocmai ca altădată, întrebările curg, discuţiile nu contenesc, amănuntele sunt sorbite cu nesaţ; Radu a redevenit centrul atenţiei generale. În pauza mare, Miki Mureşan, fericit că, din nou, are ce „vinde" curioşilor, oferă şi el o bombă amicului său.

— Radule, îţi spun una... trăsnet; cazi jos şi mori! Dar... rămâne între noi, da?

— Zi, bătrâne; tac ca mormântul.

— Ţin-te bine: Cristina se mărită.

Cuvintele îi explodează în urechi absolut inexplicabil. „Cert; am intrat în zodia reacţiilor paradoxale, ca să nu zic alt fel! Ieri, cu Ivonne mi-am ţinut firea uimitor, în timp ce acum mă dă gata un fapt ce nu mă priveşte..." Chiar nu-l priveşte? Radu nu ştie ce să-şi răspundă, însă după ore, este lângă Cristina, în aşa fel încât s-o poată însoţi măcar câţiva paşi. Fata îi înregistrează prezenţa nu fără mirare, dar nimic nu-i trădează starea de spirit atunci când răspunde apelului, potrivindu-şi paşii cu ai băiatului pe aleea parcului ce a început să dea semne de primăvară, în ciuda frigului prelungit.

— Cristina, eu... am auzit o veste care... pentru care... aş vrea să te felicit şi să-ţi spun... începe Iuga, apoi... nu mai ştie ce să spună. Un val de ruşine îl inundă, împiedicându-l să rostească vreun cuvânt. Reflex, mâna i se strecoară în buzunarul canadianei, de unde scoate cutiuţa de catifea galbenă în care se află - tot pe un suport pluşat - broşa de chihlimbar. Aşa cum, aseară, n-a stat o clipă pe gânduri în a refuza cadoul Ivonnei, deşi pentru ea îl

cumpărase, tot aşa, acum întinde Cristinei obiectul gingaş fără nicio ezitare, murmurând:

— M-aş bucura să-ţi placă şi să o porţi... poate chiar de ziua nunţii. Îţi doresc fericire, Cristina, şi te rog să mă ierţi...

— Pentru ce să te iert? răspunde fata luând cutiuţa, desfăcând-o şi admirând bijuteria din interior, o mică operă de artă, găsită de Radu, norocos, într-o consignaţie a Berlinului. N-am ce să-ţi iert. Aş spune că... dimpotrivă. Când atâţia amatori de idile îţi toarnă în ureche vorbe cu nemiluita, e de admirat un bărbat care găseşte puterea să nu rostească nişte cuvinte fără acoperire. A fost o purtare cavalerească, în fond. Vorbele vin uşor, aproape singure, suntem culţi, am citit cărţi, am văzut filme... Câte declaraţii de dragoste nu ne-au bombardat timpanele şi retina!... E superbă, schimbă ea discuţia, închizând cutiuţa şi întinzându-i-o. Îţi mulţumesc pentru intenţie, dar... păstreaz-o. Cine ţi-a dat vestea, te-a dezinformat; darul nu are obiect. Nu mă mărit, Radule.

Iuga o priveşte năucit. Văzându-i expresia, fata zâmbeşte uşor, apoi continuă cu un „haz de necaz” ce-l zăpăceşte şi mai tare pe însoţitorul ei.

— Miki ţi-a spus, nu?

Radu confirmă, fără un cuvânt.

— Am ştiut eu cui încredinţez taina şi mai ales rugămintea de a nu o dezvălui nimănui. Ca o tabelă de afişare e Mikişor al nostru! Chiar nu ştiu ce m-a apucat. Pur şi simplu, am simţit nevoia să se vorbească şi despre mine, să fac pe interesanta... Când îţi citeam numele-n ziar, mi-am imaginat ziua de azi, cu întrebări, răspunsuri, discuţii, amănunte, forfotă... Vei juca şi returul cu nemţii, după câte am înţeles. Atunci să vezi! Numai poveşti senzaţionale! O fiinţă banală ca mine... ce-ar putea-o

aduce în „gura târgului” - în afară de vreun scandal, doamne ferește? Un eveniment monden; altceva, ce? Uite-așa a aflat Miki despre măritișul Cristinei... Păstrează-ți broșa. De la un om sincer și cinstit ca tine, nu vreau să am nimic prin minciună. Îți mulțumesc.

Apucându-i palma între palmele lui puternice, Iuga îi închide mâna peste cutiuța delicată, spunându-i cu voce ușor tremurată:

— Te rog s-o păstrezi. Vreau să fie a ta. Din toată inima te rog, Cristina...

Tonul băiatului nu lasă dubii. Cristina mulțumește încă o dată și pune cu grija cutiuța într-o despărțitură a servietei. Ajunși pe trotuar, fata se rupe de lângă el, temându-se, parcă, de continuarea discuției. Radu privește în urma ei într-o stare confuză. S-ar grăbi să o ajungă, simte nevoia să mai stea cu Cristina, dar teama îl oprește; adineauri s-a blocat în mijlocul frazei. Și... la ce bun? „Nu i-a fost dat broșei să fie cadou de nuntă”, conchide Radu, realizând de-abia după ce și-a cristalizat gândul, dubla lui semnificație: Cristina are broșa, dar nu se mărită, iar Ivonne, acum... Chiar; oare de ce tergiversează Ivonne căsătoria lor? Întrebarea și-o pune cu o detașare care-l uimește. Oftând, Iuga pornește spre cantina clubului, aproape speriat. Întotdeauna l-a speriat incapacitatea de a înțelege ceva; acum... nu pricepe ce se întâmplă cu el.

Pentru Bârsan, norocul a fost unul singur: că exact a doua zi după meciul cu cehii, încheiat „pe gâfâite”, Ancuța a ieșit din spital. Poartă încă gips la piciorul drept și un corset pentru bazin, dar prezența ei a umplut casa, ajutându-l să-și alunge spaimele, mai exact - nedându-i răgazul să le trăiască. In clipele de „alarmă”, când frământările se insinuau, meșterul își îndrepta privirile spre manșoanele albe, de gips, amintindu-și din ce-a scăpat Ancuța. „Astea sunt adevăratele drame! Pentru

asta merită să tremuri, nu pentru...” Dar şi acest gând a devenit repede, un motiv de autoreproş. „Eu mi-am găsit un liman... Am o familie, un cămin... Dar echipa? Promisiunea mea? Şi viitorul? Prostii! Gândurile nu repară nimic. Am în faţă treisprezece zile până la Praga. Cum obţin acolo ce n-am reuşit aici? Asta e problema; restul....”

A început chiar în după-amiaza zilei a 13-a, pe numărătoare inversă. Înaintea antrenamentului, şi-a adunat oamenii, aşa cum a făcut-o în mai toate clipele de cumpănă, atât de numeroase în ultima vreme. Le-a vorbit sincer, cerându-le răspunsuri la fel de sincere. Mai putem? Da. E greu, dar... trebuie. În fond, au rămas două „hopuri” mari şi late; într-o lună nu crapă nimeni, iar ce mai au de jucat în campionat, e fleac: două meciuri. Atunci, cum lucrăm? Şase inşi... pe rupte, ca până acum. Ceilalţi doi, Moşuleţ şi mai ales Darie, simt nevoia odihnei, vor program diferenţiat, măcar 2-3 zile; sunt topiţi de efort. „Puştiul” a trecut, brusc, de la două antrenamente pe săptămână, cum făcea la vechea echipă, la regimul sufocant al campionilor şi, mai ales, la tensiunea nervoasă a meciurilor cu miză maximă, care-l seacă. Moşu’ mărturiseşte şi el: simte că „dă în primire”, dimineaţa se scoală obosit, de parcă atunci a ieşit din „bocancii kamikaze”. Deci: azi, Darie şi Moşuleţ -repaus total. Dacă vor să plece acasă - liberi! Ceilalţi, şmotru; mai ales - ce n-a mers bine joi. Mâine, cei doi, tot pauză, iar puştiul... supraalimentaţie, mai ales dulciuri şi carne. Poimâine, meci de campionat; Darie şi Moşuleţ - rezerve. Se va intra cu formula Pârlog-Băjenaru-Stratulat-Stavru-Bujor-Iordache şi să sperăm că tot aşa se va termina. Luni şi marţi, încă program diferenţiat. De miercuri, tare cu toată lumea. E cineva care doreşte alt program? Nu. Rezistă toată lumea la ce va urma? „Acum, meştere... om muri şi-om vedea!”, răspunde Pârlog, scoţând două ciocolate mari din

buzunar şi întinzându-i-le lui Darie. „Ia puştiule; am declanşat programul de supraalimentaţie, că se-apropie ignatul... Cehii de-abia te-aşteaptă!”

Bârsan se aştepta la o zi încrâncenată, dar antrenamentul începe într-o atmosferă nesperată. „E bine. Poate asta să-i ţină în picioare...”, gândeşte meşterul cu o rază de speranţă. Nu ştia -nu avea de unde şti - că băieţii sosiseră la sală cu mult înaintea lui, convocaţi de Pârlog. Acolo, între ei, s-a născut legământul: ori ce s-ar întâmpla, vor juca finala. Morţi, copţi, în cârje, pe targă... nu vor da satisfacţie celor care de-abia aşteaptă să spună: unde este Iuga, este şi cupa; cu el au câştigat-o, fără el - nu mai fac doi bani. Vrem să se vorbească aşa?. Evident, nu. Dacă nu, atunci... Şi s-a declanşat încă o dată „mobilizarea totală”. Fizic, tehnic, tactic ar fi avut grijă Bârsan; băieţii au început însă un program - individual şi colectiv - de „încărcare a bateriilor” pe plan psihic. Din chiar clipa discuţiei strict secrete, n-au mai vorbit decât despre victoria de la Praga, gândindu-se numai la ea, montându-se, văzând aevea tabela de scor şi titlurile cronicilor de-a doua zi, auzind vocea crainicilor în limba aceea cântată, cu vocalele prelungite, toate - consfinţindu-le calificarea. Iar în finală... Să vedem echipa care va reuşi să le ia Cupa!

— Ce le-ai făcut, Dumitre? reuşeşte Ispas să întrebe de-abia trăgându-şi sufletul, sufocat de îmbrăţişarea ce l-a lipit de cele şase trupuri ude leoarcă şi secătuite de vlagă, din terenul pe care de-abia s-a terminat semifinala. Bârsan nu răspunde pentru că... nu poate vorbi. Cu un nod în gât şi cu ochii jucând în lacrimi, îşi priveşte, mut, jucătorii. Ar vrea să intre în teren, dar nu poate; vin ei, de la linia de trei metri - unde au salutat un public pe cât de zgomotos până atunci, pe atât de tăcut şi dezamăgit acum -să-l îmbrăţişeze pe meşterul lor la sfârşitul acestui

meci memorabil, care avea să determine, a doua zi, apariţia în „*Sportul*” a unui articol, intitulat de asemenea, memorabil: „Jos pălăria în faţa campionilor!”, al cărui supratitlu suna ca o autocritică: „De marile echipe să nu te îndoieşti niciodată!”. Da, victorie; nu numai calificare, ci victorie! Şi unde? Cu ce adversar, cum şi în ce atmosferă?!

Primul contact cu oraşul i-a speriat. Chiar în faţa hotelului lor, vitrina marelui magazin universal era dominată de fotografia de grup imensă, aproape în mărime naturală, a voleibaliştilor cehoslovaci care - printr-un montaj fotografic, desigur - ridicau Cupa spre un presupus public... Nimeni nu se mai îndoia, probabil, de prezenţa jucătorilor de la „Dukla” în finală şi de faptul că, odată ajunşi acolo, victoria va fi a lor...

— Meştere, ia priveşte! a exclamat Sandu Pârlog, văzând minunea. Fraţilor, după meci cotizăm şi schimbăm poza. Nu se cade să rămână oamenii şi bătuţi, şi cu banii daţi, s-a adresat el colegilor, care râdeau şi nu prea, intimidaţi de ceea ce înţelegeau nu numai din vitrina cu fotomontajul, ci şi din titlurile avancronicilor, din declaraţiile lui Frantişek Svoboda, antrenorul convins că a venit clipa revanşei. Bârsan se aştepta se la o asemenea atmosferă; când acasă câştigi chinuit, printr-o zvâcnire a unuia din jucători în finalul ultimului set, cum să-ţi acorde cineva vreo şansă aici?

Şi iată că băieţii lui au câştigat. Au condus tot timpul, iar setul cinci l-au încheiat cu 15-6; numai un noroc al gazdelor n-a terminat meciul cu 3-1. „Deci... finala! Joc finala!” Bârsan se dezmeticeşte, în sfârşit. Lângă el, Ispas şi Prişcu nu-şi mai găsesc locul de bucurie, băieţii nu se dau duşi, nu le vine să părăsească dreptunghiul de parchet unde au făcut pasul decisiv spre împlinirea visului pentru care trăiesc de astă toamnă. Tribunele se golesc. Gazdele pleacă, tăcute, către vestiar.

Frantişek stă posomorât pe colţul băncii lui, singur, meditând - probabil - la ghinionul ce i-a scos în cale, doi ani la rând, pe vechiul lui adversar din vremea tinereţii, Dumitru Bârsan, şi atunci de temut, ca jucător, dar acum, ca antrenor!... Cehul se ridică şi se apropie de învingător. Translatorul apare imediat în spatele românului, gata să-şi facă datoria.

— Felicitări, Dimitri, spune gazda, strângând mâna lui Bârsan. Azi... credeam că va fi rândul meu. Dar... nu ştiu, aţi jucat altfel...alt joc decât acasă. Ce le-ai făcut?

Bârsan zâmbeşte. Exact asta l-a întrebat Ispas, în prima clipă când a putut rosti vreun cuvânt.

— Nimic. Am odihnit doi şi i-am leşinat pe ceilalţi cu muncă pe brânci, că... opt sunt toţi.

— Cine e aşchiuţă ăsta, înalt şi slab? De unde l-ai mai scos? întreabă Frantişek, arătând spre Mircea Darie, azi cu adevărat senzaţional.

— Elev, are 18 ani...

— Să-l îngraşi şi să-l lucrezi; va fi un mare jucător. Specialitatea ta, Dimitri: să produci mari jucători! Mai aveai, astă vară, un tinerel extraordinar... Cum se numea?... Iura... Iuha... Iuda...

— Ai nimerit! zâmbeşte Bârsan din nou, amuzat de ultima variantă. Iuga îl cheamă. M-a părăsit.

— Eu nu i-aş fi dat drumul nici mort! Succes mai departe, bătrâne... şi antrenorul porneşte în urma băieţilor lui la fel de îngândurat cum se apropiase de Bârsan.

Seara, târziu, un telefon la Bucureşti l-a asigurat pe Ispas că „varianta vis frumos” - cum o numise el după şedinţa biroului federal - devenise realitate. Cupa campionilor Europei la volei masculin va avea o finală românească. „Unirea” câştigase la Bucureşti, cu 3-2 („gata s-o încurce, de siguri ce erau! Noroc cu Iuga... La ananghie, s-a pus Radu cu tunul pe adversar şi până la

15 nu s-a oprit!" - a precizat Macovei la telefon). La aflarea veştii - de care nu se îndoise nicio clipă - Bârsan a simţit o strângere de inimă. Nu ştia de ce i-ar fi părut mai bine să lupte cu „Dinamo" - Berlin sau cu oricare altă echipă. De fapt, ştia, dar nu dorea să-şi strice seara aceasta minunată.

Din „joia victoriilor" cu extraordinară rezonanţă internaţională, lumea voleiului românesc trăia euforic, în aşteptarea evenimentului. Cine-ar fi crezut? Cea mai prestigioasă competiţie europeană - cu finală românească! „Unirea", în anul debutului, finalistă!

Goana după un bilet la „meciul secolului" s-a declanşat chiar a doua zi de la aflarea veştii ce făcea înconjurul Europei, transmisă şi comentată superlativ de către toate agenţiile de presa. Noroc că, a treia zi, federaţia noastră i-a liniştit pe amatorii de bilete, înmulţiţi incredibil de la o zi la alta. Vor fi locuri suficiente, finala se va disputa într-o hală imensă, cu capacitatea de circa 15.000 de spectatori, dacă nu chiar mai mult. După ce s-a anunţat şi modul de disputare a finalei - stabilit ad-hoc, dat fiind insolitul situaţiei, dar aprobat de federaţia internaţională (un singur meci, nu două întâlniri tur-retur) - opinia publică n-a mai avut decât o întrebare, mai exact - o temă de îndelungi şi furtunoase discuţii: joacă Iuga?

Unii găseau întrebarea fără obiect. Cum să nu joace, de vreme ce este legitimat la „Unirea" şi a fost prezent în semifinale? Din moment ce are drept de joc pentru această competiţie, poate participa la toate fazele ei. Faptul că sorţii i-au scos în faţă fosta lui echipă este o întâmplare ce nu schimbă litera regulamentului. Alţii susţineau exact contrariul. Iuga a jucat la „Înainte" chiar în acest sezon competiţional; transferul lui s-a făcut exclusiv pentru Cupă, nu şi pentru campionatul intern, tocmai în ideea ca fosta lui echipă să nu fie în niciun

fel prejudiciată. Decizia s-a luat din raţiuni de reprezentare internaţională; unii au aflat, chiar, că biroul federal a aşteptat cu transferul tragerea la sorţi a semifinalelor, spre a nu-i permite lui Iuga participarea într-o semifinală românească. Şi atunci? Cum se împacă principiul non-prejudiciului cu prezenţa lui Iuga între rivalii campionilor, acolo unde aportul lui va fi decisiv? Partizanii primei opinii au răspunsul pregătit: la treaba asta trebuia să se gândească federaţia de la început, nu acum, după ce a consfinţit dreptul lui Iuga de a juca la „Unirea”!

De aici... „lung prilej de vorbe şi de ipoteze”. Printre suporteri, pentru că, oficial, nimeni n-a contestat dreptul Iui Ţenescu de a-l folosi pe Radu. Toţi cei ce votaseră transferul îşi reproşau, însă, pripa cu care spuseseră „da” înainte de a fi luat în calcul toate scenariile posibile şi de a nu fi prevăzut o soluţie dreaptă, echitabilă și pentru această eventualitate.

Un singur om putea „întoarce” situaţia, cu o hotărâre strict personală şi nelegată de niciun regulament: Radu Iuga. Ar fi făcut-o, poate, dacă Ivonne n-ar fi înţeles ce înseamnă pentru cariera sportivă a logodnicului ei momentul finalei, şi - mai ales - dacă Ivonne nu i-ar fi cunoscut firea. Urmarea: din seara calificării, după ultimul meci cu „Dinamo”-Berlin, Radu a trăit trei săptămâni de vis lângă o femeie tandră, înţelegătoare, însetată de dragoste, atentă la toate gândurile şi frământările lui, hotărâtă să spulbere îndoiala ce se strecurase în sufletul bărbatului gelos, cu răspunsuri pregătite pentru toate întrebările, pornită, parcă, să-i demonstreze cât de frumoasă şi senină poate fi viaţa când doi oameni se iubesc şi se înţeleg perfect. În lungi plimbări, femeia l-a „spovedit” cu o remarcabilă ştiinţă în a-l face să-şi exprime temerile, reticenţele, dezamorsându-le una câte una. Ca un făcut, în tot acest răstimp Radu n-a rămas singur aproape

nicio clipă. Ivonne şi-a luat obiceiul de a-l aştepta zilnic pe bancă, la ieşirea studenţilor. Drumul spre cantina clubului l-au parcurs, împreună, masa au luat-o împreună, iar după antrenament, „îngerul păzitor" apărea din nou în holul sălii, pentru plimbarea de seară, adevărată şedinţă de psihoterapie în care se discutau evenimentele zilei, gândurile şi reacţiile lui Radu, mărturisite cu o sinceritate ce-i făcea bine, despovărându-l, parcă, de o culpă nu foarte clar definită, dar apăsătoare, totuşi. .

Într-o după-amiază, după antrenament, Ţenescu l-a luat la o parte. Nesiguranţa primelor cuvinte l-a făcut pe Iuga să priceapă că nu numai el e frământat de prezenţa sau absenţa din finală.

— M-am gândit mult, Radule... Cum să-ţi spun... uşor nu mi-a fost şi nici nu-mi este. Răspund de o echipă, am ambiţii, obligaţii, am muncit pentru poziţia câştigată... Recunosc: nu speram să joc finala, dar... iată-mă finalist! Ştiu că de ultimul „hop" nu treceam fără tine. Îţi mulţumesc din toată inima, dar, înţelegi... e firesc să vreau mai mult. Vreau Cupa. Radule. Dacă nu joci, am șanse mici, ştiu şi asta. Cu tine... e altceva. Ca antrenor, pot să-ţi cer, am dreptul să-ţi cer, să te oblig să joci. Ca om... înţeleg ce simţi; mi-e greu să-mi imaginez ce va simţi Bârsan când te va vedea în terenul meu. Uneori m-am gândit ce-aş face în locul lui... Dintr-un punct de vedere, n-am conştiinţa încărcată, nu eu am fost cauza despărţirii voastre: mi-ai bătut la uşă şi te-am primit. Dar sunt om şi nu pot să nu mă gândesc şi aşa. Ce facem?

La tăcerea îndelungă a lui Iuga, Ţenescu reia:

— Şi asta înţeleg: preferi să execuţi o dispoziţie decât să hotărăşti tu. Bine; am să-mi asum răspunderea. Decizia mea e luată: încep jocul fără tine. Te rog să nu spui nimănui de ce; dacă află Stoiciu. mă mănâncă! Încerc să câştig singur. Dacă merge, bine; dacă nu... va trebui să te arunc în luptă, înţelegi?

Joc „*fair-play*” până la capătul posibilităţilor mele de manevră. Îţi cer acelaşi lucru, dacă şi când voi apela la tine. Ce zici?

Radu l-a privit cu recunoştinţă.

— Vă mulţumesc, nea Lucică! Mai mult de-atât... ce să vă rog?

Ciudat; cuvintele antrenorului, care ar fi trebuit să-l liniştească - aşa cum s-a şi întâmplat în prima clipă - au avut darul să-l pună pe gânduri, ameninţând, chiar, să dărâme edificiul de siguranţă şi încredere înălţat de Ivonne cu atâta migală. „Dacă Ţenescu, un străin, beneficiarul direct al prezenţei mele în teren, îşi face scrupule, apoi eu...?!” Frământarea a durat până când Radu a întâlnit-o pe Ivonne în holul sălii şi a pornit cu ea de braţ la plimbarea cotidiană. După câteva minute îndoiala rămăsese undeva, în urmă; toate gândurile şi speranţele zburau spre viitor.

...Tot viitorul a fost subiectul singurei discuţii despre volei dintre Bârsan şi Mioara, în toate cele trei săptămâni premergătoare finalei.

Într-una din seri, când a simţit că nervii soţului ei sunt gata să plesnească, Mioara a deschis vorba cu tactul ei de totdeauna.

— Cum e, Mitică?

— Nu ştiu. Nu mai ştiu... răspunde el, derutat, dorind, într-un fel, să ocolească explicaţia, dar simţind că ar avea tare multă nevoie de ea.

— Atunci să-ţi spun eu, că ştiu, zâmbeşte Mioara, văzându-i reacţia. Pe tine, dragul meu, te chinuie, poate, şi teama de a nu pierde cupa, dar mai rău te frământă gândul că, dacă va fi înfrângere, ţi se va datora. Te acuzi de faptul că l-ai pierdut pe Iuga şi, mai nou, îţi reproşezi uşurinţa cu care, la şedinţa biroului federal, le-ai dat mână liberă, ba chiar i-ai îndemnat să aprobe transferul. Aşa-i?

Bârsan o priveşte, uimit de intuiţia femeii care, de mulţi ani, dar mai ales de când sunt soţ şi soţie, îi citeşte fiecare umbră de gând.

— Eu zic, continuă Mioara, că n-are rost să te macini. De fuga lui Radu nu eşti vinovat, asta să pricepi o dată pentru totdeauna, iar... ce-ai spus atunci, la şedinţă... gata, s-a comis, nu mai poţi schimba. Fii sigur că „Unirea” îl avea pe Iuga şi fără tine! Munceşti pe rupte, faci tot ce poţi... Ce mai vrei? Nu ştiu ce va fi la meci, nu sunt Mafalda şi nici optimist de circumstanţă, dar ai oferit atât de mult dragostei tale de tinereţe, voleiul - na, că sunt şi geloasă! exclamă Mioara zâmbind - încât eşti ultima fiinţă din lume care trebuie să-şi facă mustrări de cuget. Încearcă să hotărăşti ce vei face după. Meditează şi hotărăşte.

— Crezi că trebuie?... întreabă Bârsan neîndrăznind să-şi termine ideea.

— Din partea mea, nu; ţi-o spun sincer. Trăiesc aşa cum mi-am dorit, cu omul pe care l-am dorit. Sunt fericita cu tine, aşa cum eşti; fata mea te iubeşte mai mult decât îţi poţi imagina. Ce mi-aş putea dori mai mult? Dar mă gândesc la tine. Că vine o vârstă, bătrânelul meu drag, când „fericire” înseamnă şi puţină tihnă. Sau nici nu cunoşti termenul? adaugă Mioara, mângâindu-i tâmpla albită de fire argintii. Vreau să-ţi fie bine; ţie, înţelegi? Dacă ăsta e binele tău, mergi înainte, dar... poate că trebuie să încerci şi altceva; să cauţi împlinirea, de pildă, în ce-ţi propune Trandafir...

— Tu ce-ai face în locul meu?

— Nu ştiu, încheie Mioara. Tu te cunoşti mai bine. Gândeşte-te şi...

„Da, are dreptate, e timpul să hotărăsc”, conchide Bârsan pentru sine. Un singur lucru din câte i-a spus Mioara nu-i sună bine: ideea că ori victorie, ori înfrângere... Nu poate accepta înfrângerea nici ca ipoteză.

— Ştii ceva, Mitică? se aude vocea Mioarei.

— Te ascult, murmură el.

— Ceva îmi spune că Iuga nu va juca. Replica îl ridică, brusc, în capul oaselor.

— Crezi? întreabă Bârsan, neîndrăznind să se agațe de speranţă, aşa cum ar dori.

— Ai să vezi. Acum... dormi, te rog... Mai vorbim mâine, îl mângâie ea, aşezându-i din nou capul pe pernă ca unui copil. Hai, gata, e târziu...

16. Şi acum...?

Deşi interesul stârnit de „finala românească” încă din clipa anunţării ei lăsa să se întrevadă ce va fi în ziua meciului, nimeni nu şi-a putut imagina atmosfera zilei cu pricina la proporţiile reale. Casele de bilete au fost luate cu asalt, un loc în tribună devenind visul irumos al unor oameni ce nu văzuseră în viaţa lor un meci de volei; cât despre „microbişti”... Din provincie soseau autocare cu posesori de bilete şi chiar cu amatori de „un bilet în plus” (naivii!). Unde să încapă toţi? „Masa presei”, alta dată 7-8 locuri rezervate cronicarilor bucureşteni, devenise acum o mică tribună cu zeci de scaune ce-şi aşteptau ocupanţii, ziarişti români şi din mai toate ţările Europei ce se văzuseră eliminate în etapele anterioare ale Cupei. Japonia avea chiar doi reprezentanţi, unul - înarmat cu nelipsitul aparat de filmat al tehnicienilor niponi. Accesul în sală, de fapt hala imensă a unui impozant complex expoziţional, a început, ca la meciurile internaţionale de fotbal, cu trei ore înainte. „Galeriile” pregătiseră lozinci, întinse pe fâşii lungi de pânză ori pe semi-carton, dovadă că sunt gata să-şi susţină echipa favorită până la ultima picătură de energie. Pe scurt, febra marilor evenimente sportive cuprinsese Capitala, depăşind orice închipuire,

transformând sala improvizată în punctul spre care se grăbeau mii şi mii de oameni pe jos, în tramvaie, autobuze şi troleibuze supraîncărcate, sau la volanul autoturismelor ce-şi căutau fără succes un loc de parcare.

...Strecurându-se prin vânzoleala de oameni și mașini, străbătând cele trei cordoane de ordine, fără de care, probabil, sala ar fi devenit o clădire asediată, băieţii lui Bârsan schimbă priviri semnificative. Așa ceva, la un meci de volei!... Cel puţin Darie este copleşit. Se apleacă la urechea lui Pârlog, întrebându-l pierit:

— Nea Sandule...

— Puştiu, îl întrerupse Pârlog; din clipa asta îmi spui pe nume. Ca între bărbaţi. Cine joacă într-un asemenea infern, e bărbat. Cu toate drepturile!

Puştiul zâmbeşte, bucuros, dă din cap - semn că a înţeles -şi reia întrebarea:

— Nea Sandule...

— Sandule! îl corectează Pârlog, ferm.

— Ai mai jucat pe undeva cu atâta puhoi de omenire?

— Nicăieri, puştiule, că nu sunt nici Pele, nici Garrincha! Dar... nu te mai gândi la public. În tribune n-au decât să intre câţi vor. Important este că în terenul adversarilor n-au voie decât şase.

— Da, dar... cu Iuga.

Pârlog se încruntă. „Of, Radule!... Dacă ştiam pentru cine transpir cu tine trei ani!... Dacă mi-ar fi spus cineva cine va lua caimacul!...”

— Ţie frică de Iuga? întreabă el, privind faţa înfrigurată de emoţie a băiatului. Darie recunoaşte, cu un gest de-abia schiţat.

— Ţi-am mai spus: Radu poate fi blocat. Totul este să nu sari ca la ceilalţi. Are plutirea mult mai lungă, la el trebuie să înalţi blocul câteva clipe mai târziu, şi foarte sus. Asta e toată şmecheria; exact cum ne-a arătat meşterul.

Echiparea se face în linişte. Tot ce fusese de spus, se spusese în amănunt, la tabla de demonstraţii, pe variante, inginereşte, şi apoi în teren, cu mingea, de-a lungul unor exerciţii reluate obsedant; acum... Acum, iată-i, păşind în arenă, o dată cu partenerii de întrecere, într-un vacarm inimaginabil.

— Numai taurul lipseşte... comentează Pârlog.

Din tribuna oficială, Ispas urmăreşte încălzirea cu o stare de spirit ciudată. Ar trebui să se bucure, şi chiar se bucură; e mândru că voleiul românesc, cu care şi-a confundat existenţa de atâţia ani, poate oferi un asemenea eveniment. Ceva îl râcâie, totuşi. O strângere de inimă îl încearcă de câte ori privirile i se opresc asupra chipului împietrit al lui Bârsan, aşezat, ca de obicei, pe colţul băncii de la marginea terenului, alături de nelipsitul Ilie Prişcu. Preşedintele federaţiei ştie bine: fără concesia sau... hai să-i spunem graba de-atunci, evenimentul de azi n-ar fi existat. Pierdere imensă, desigur, dar Ispas l-ar putea privi pe Bârsan drept în ochi; acum, imaginea omului tăcut, demn, care n-a întrebat şi n-a cerut nimic nici când i-a ajuns cuţitul la os, şi căruia i s-a luat rodul muncii de câţiva ani, îl face să trăiască un sentiment de vinovăţie greu de suportat.

Aproape de tribuna oficiala, Mioara, Ancuţa - fata, cu gipsul de-abia scos - şi Irina Prişcu, aşteaptă încordate. În partea opusă, aproape simetric, Ivonne priveşte cu atenţie terenul. După cum se mişcă la încălzire, Radu pare liniştit şi cu poftă de joc. Asta e bine. Până-n ultima clipă s-a temut Ivonne de ceva, nici ea nu ştia bine de ce anume. S-a temut, pentru că toate planurile ei se sprijină pe ce va fi azi, aici; dacă Radu va demonstra ceea ce crede şi speră ea, de mâine... Undeva, mai sus, Miki Mureşan conduce una din galeriile vicecampionilor, spărgând urechile Cristinei - venită pentru prima dată la un meci de volei şi uluită, literalmente, de tot ce se întâmplă în jur.

„Deci... aşa trăieşte Radu... Uimitor!” îşi spune fata. „Trebuie să fii de fier ca să rezişti presiunii fantastice... Caracter de oţel trebuie să ai pentru ca mâine dimineaţă să te aşezi în bancă, modest, să iei notiţe, să înveţi şi să răspunzi cot la cot cu toţi, convins că eşti exact ca ei, că ai absolut aceleaşi drepturi şi obligaţii...”

Arbitrul cheamă formaţiile la linia de trei metri; încălzirea s-a terminat. Bârsan îşi aduce pe bancă cele două rezerve, Moşuleţ şi Iordache, privind terenul lui Ţenescu spre a identifica formula de echipă cu care porneşte Lucică. Nu şi-a făcut iluzii în legătură cu Iuga. E adevărat, cuvintele Mioarei au mijit o speranţă, însă chiar a doua zi dimineaţă, la lumina limpede a zilei de primăvară, speranţa s-a spulberat. Cine renunţă de bună voie la cea mai teribilă armă din câte are, exact în bătălia decisivă? Dar... ce se întâmplă, totuşi? Radu nu e în primii şase! Bârsan ţâşneşte de pe bancă, chemându-l pe Sandu Pârlog la marginea terenului şi spunându-i precipitat:

— Atenţie! Lucică pregăteşte ceva... se întâmplă ceva, nu-mi dau seama ce. Probabil... Iuga va sări în foc mai târziu, când obosim. Nu intraţi în joc de uzură, Sandule! Nu lungiţi povestea! Aveţi grijă!

Pârlog reintră în teren, schimbă câteva cuvinte cu băieţii, apoi se aşază în dispozitiv, gata să primească serviciul pe care sorţii l-au acordat „Unirii”. De-abia acum toată lumea realizează că meciul începe fără Iuga. Un val de voci se revarsă scandând „Iuga! Iuga!”, întârziind astfel fluierul arbitrului. Acesta cere insistent linişte, cu mâinile ridicate spre tribune. În sfârşit, porneşte prima minge, declanşând - ca un semnal tainic - sarabanda drăcească a elevilor lui Bârsan.

Campionii se dezlănţuie din start, ca şi cum le-a lipsit numai semnalul verde spre a-şi îngenunchea adversarul. Luptând din

răsputeri să stăvilească atacurile furibunde, blocajul „Unirii" se înalţă mai sus ca oricând, dar parcă niciodată „călăii" campionilor n-au lovit mingea de la o asemenea înălţime sufocantă. De-acolo de unde Pârlog şi Stavru domină spaţiul, pornesc ghiulelele necruţătoare, pregătite în linia a II-a prin preluări exacte, cu pas direct. Galeria campionilor e în delir. Numele fiecărui trăgător, după fiecare atac reuşit, e scandat din mii de piepturi. Ţenescu urmăreşte speriat canonada pe care elevii lui nu reuşesc s-o stăvilească. La 6-l, sare de pe bancă, cerând primul timp de odihnă. Publicul scandează din nou „Iuga! Iuga!", dar antrenorul nu-şi schimbă planul; încearcă să-şi calmeze băieţii, cerându-le blocaj, blocaj şi iar blocaj, doar au stabilit clar: asta e cheia! La reluare, jocul se mai echilibrează, parcă, dar după câteva minute tăvălugul campionilor începe să se rostogolească din nou, aducând iarăşi puncte; ceva mai greu, dar adunându-le, totuşi. La 13—7, se vede clar: e setul lui Bârsan. „Lovitura de graţie" o execută Mircea Darie, uimind toată omenirea din tribune; de unde găseşte aşchiuţa asta de copil puterea să se înalţe cu două capete peste blocaj şi să lovească mingea cu atâta forţă, încât plonjonul apărătorului nu serveşte decât fotoreporterilor?

— Intru? îşi întreabă Iuga, la pauză, antrenorul, aproape strigând ca să poată fi auzit în vacarmul ce se revarsă din tribune.

— Încă nu, se hotărăşte Ţenescu, după o clipă de gândire, înţelegând însă cât riscă, văzând privirile lui Stoiciu, în stare să-l mănânce, nu alta... Oricum, fi pregătit, adaugă el cât poate de tare, să-l audă toată banca.

Dincolo, în terenul campionilor, băieţii schimbă priviri mulţumite, de oameni stăpâni pe situaţie. Semnul victoriei - cu degetele în „V" - se schiţează discret, fiecare simţind nevoia să

păstreze şi să ridice tonusul general. Pârlog îl ia pe Darie pe după umeri, camaradereşte.

— Tot aşa, puştiule! Vezi că merge?

— N-a intrat Iuga, murmură băiatul, dezvăluindu-şi emoţia cu care luptă mai abitir decât cu adversarul.

— Fi-ţi-ar Iuga să-ţi fie! strigă Pârlog. E şi el om ca toţi oamenii; mai fără obraz, mai fără caracter, dar în rest... Când vine, ia-l strâns, înalt şi... sări târziu, nu uita! Clar!?

Darie face semn că a înţeles, umezindu-şi buzele ce i se usucă de emoţie şi ştergându-şi de tricou palmele ude în permanenţă de o transpiraţie nervoasă, pe care n-a avut-o niciodată.

— Lucică, bagă-l în teren, nu te juca cu focul! comandă şi imploră Stoiciu, disperat, când vede că echipa intră tot fără Iuga.

— Răspund! Nu sunt copil, cunosc miza... Lăsaţi-mă să-mi fac meseria!

Al doilea set începe sub semnul unui echilibru de nimic anunţat, după cum „cursese” jocul până atunci. Totul se mută exact acolo unde se temuse Bârsan: într-un joc poziţional, cu faze lungi, cu atacuri blocate şi reluate exasperant. Din „atac la baionetă”, purtat în iureş, s-a trecut la „hărţuială de tranşee” care macină forţele încet şi sigur. Bârsan înţelege pericolul, cere timp de odihnă, roagă, dar... „Unirea”, deşi fără Iuga, parcă s-a trezit. Blochează strâns, atacă, reia atacul o dată şi încă o dată, până pune mingea-n pământ. Jocul a început să semene cu „ţăcăneala” de la tenis: face punctul cine are mai multă răbdare. Ţenescu a operat două schimbări până acum, odihnindu-i pe Brânzei şi Damaschin; Bârsan n-a cerut niciuna, deşi sudoarea curge şiroaie pe feţele jucătorilor săi. Darie, cel puţin, e livid; antrenorul vede, panicat, cum i se scurge vlaga băiatului cu fiecare săritură şi plonjon. La 13-13, Ţenescu are în teren garnitura cea mai bună - minus Iuga, încă.

Bârsan riscă, îl scoate pe Darie; cum intră, Moşuleţ face punct. „Unirea" egalează, campionii iau din nou conducerea, sunt egalaţi, apoi întrecuţi dar revin, egalând, ba chiar conduc încă o dată, însă la 19-19, parcă s-au blocat: două greşeli, la două mingi relativ uşoare şi... 1-1 la seturi, în uralele galeriei vicecampionilor, renăscută şi în plină ofensivă. „Şi vine de-abia setul III, iar Iuga... e încă pe bancă!", îşi spune Bârsan, simţind o transpiraţie rece în spate, care i-a muiat maioul şi cămaşa, deodată. „Aşa... nicio şansă. Ori ca în setul I, ori nici n-apuc pe-al cincilea...". Îşi întâmpină băieţii calm, perfect stăpân pe judecată şi reacţii. Toţi cei opt jucători, roată în jurul lui, îl ascultă concentraţi.

— Copii, dincolo.,, socoteala e simplă: vor să ne toace mărunt, la drum lung. Au rulat deja noua oameni, iar pe Iuga îl păstrează pentru final. Dacă nu ieşim din jocul lor, pierim. Darie, mai poţi?

Băiatul confirmă, răsuflând ceva mai liniştit; minutele de pe bancă l-au mai înviat.

— Altcineva... simte altcineva că „dă în primire"? Cinstit; în funcţie de asta facem jocul... Nimeni, niciun cuvânt.

— Atunci, copii... toată lumea, ca la început. Pas din preluare, iar atacul... fără milă! Nimeni nu mai mângâie mingea! Treceţi la bloc în trei, sus şi fără nicio fisură. Două seturi, şi... gata! Pe viaţă şi pe moarte! Ştiţi ce v-a spus Prişcu: cine moare pe teren... bust pe soclu, în faţa clubului! încheie Bârsan, reuşind să zâmbească nici el nu ştie cum.

— Meştere, eu aş vrea... statuie călare. Se poate? întreabă Sandu, destinzând de-a binelea atmosfera.

— Cum vrei tu; şi cu herghelie, dar... terminaţi-i! Acum, copii!

Şi „copiii" - trei dintre ei având, de mult, copii - pornesc încă o dată avalanşa în faţa căreia nu rezistase nicio echipă de pe continent. Blocul se înalţă din nou fără nicio speranţă pentru

atacant, cu şase mâini de netrecut; loviturile vin sălbatic, mingea bubuie, turtindu-se de parchetul sălii, sub privirile unui public electrizat, ce urmăreşte cu sufletul la gură explozia de forţă, precizie şi fantezie a campionilor. În sală şi în teren a coborât iarăşi convingerea - pe care, până azi, numai echipa lui Bârsan a fost în stare să o impună publicului şi adversarilor -că nimeni şi nimic nu poate schimba soarta setului, atât de năvalnic este iureşul, atât de etanş este dispozitivul apărării - unde toate mingile întâlnesc mâini pregătite, mâini, numai mâini, niciodată podeaua! Privind „execuţia" din teren, Ispas -uluit de ceea ce vede - murmură la urechea lui Macovei:

— Ăştia nu joacă volei, mă! Ăştia se răzbună, ascultă-mă pe mine! Au turbat...

Într-adevăr, băieţii lui Bârsan parcă sunt turbaţi. Pârlog conduce uraganul cu uimitoare energie şi cu execuţii de maestru, îndreptându-l spre singurul sfârşit posibil: victoria. Sandu este peste tot. La fileu nu iartă nimic; în spate, salvează tot. După plonjoane de acrobat, clipa următoare îl găseşte pregătit, în poziţie de primire; când s-a ridicat? Când a ajuns la loc, în zona lui?

Iuga a sărit de pe bancă, gata să intre în teren, trimis de Stoiciu, dar Ţenescu îl reaşază cu un gest categoric: nu acum.

— Dar când? strigă Stoiciu, şi în clipa de linişte - miraculos aşternută peste vulcanul din sală - vocea lui răsună amplificat, ca o răbufnire de exasperare şi derută. De fapt, aşa şi era.

Radu stă ca pe ghimpi, trăind cea mai contradictorie stare de spirit din câte puteau exista. Pe de o parte, dezlănţuirea foştilor colegi îi face o imensă bucurie, instalată pe nesimţite, dar acum punând stăpânire pe el în ciuda oricărei logici şi raţiuni. Sentimentul e mai puternic decât orice, vine dinlăuntru, din amintirea zilelor când fusese acolo, în miezul vârtejului, printre

magicienii ce uluiesc şi ţin cu sufletul la gură cincisprezece mii de oameni, paralizând un adversar de talia actualei sale echipe. Pe de altă parte... da, regretă că Ţenescu nu l-a aruncat în foc, să lupte cu Pârlog („ce jucător e Sandu!”), să realizeze şi el minunile pe care căpitanul campionilor le izbuteşte incredibil... Pârlog - idolul galeriei, iar el - spectator? E drept, un spectator vrăjit de iureşul campionilor, alături de care - constată uimit -i-a rămas o parte din suflet, dacă nu cumva chiar... dar simte nevoia, omeneasca nevoie să arate ce poate, cine este Radu Iuga! Pe băieţii lui Bârsan nu-i consideră acum adversari; nu poate, în ciuda a tot ceea ce s-a întâmplat, dar... „Sandu nu e mai bun ca mine!”. Şi... dacă intră? Dacă le frânge, cu mâna lui, visul? Au ajuns la un pas; mai au 3-4 puncte şi un set... „Ei - fericiţi, iar eu... I-am promis lui Ţenescu. E bine? E rău? Şi dacă mă cheamă?” Niciodată nu şi-a realizat Iuga atât de acut condiţia imposibilă. Stă pe o bancă - străină? a lui? - şi se frământă, bucurându-l ceea ce ar trebui să-l înfurie. Nu mai ştie ce vrea, ce-i trebuie, al cui este, de partea cui...

Un ropot de aplauze anunţă sfârşitul setului: 15-5. Dar Mircea Darie se clatină pe picioare, Nae Băjenaru are, parcă, doi bujori aprinşi în loc de obraji, iar Stratulat vine spre bancă aproape târâş; până să ajungă la vestiar, pentru cele câteva minute de pauză, trebuie să stea o clipă, să-şi tragă sufletul, făcându-l pe Bârsan să-şi muşte mâinile. „Încă un set... Mai rezistă un set?”

Tabacu, preşedintele „Unirii”, se apropie încruntat de Stoiciu şi Ţenescu, hotărât să-şi impună cu orice risc punctul de vedere. Văzându-l, antrenorul ridică mâinile, a „pace”; da, începe setul al IV-lea cu Iuga, pentru o asemenea situaţie limită l-a şi păstrat, în ideea că, dincolo, Bârsan n-are cu cine să-i „taie asul”. Aşa a fost gândită schema. Stoiciu se reaşează pe bancă, ştergându-şi fruntea udă de transpiraţie. De-ar începe odată!... Jucătorii se întorc de la vestiar. Parcă simţind

ce-i aşteaptă, „trag de timp”, prelungind clipele de răgaz, respirând adânc.

— Intră Iuga! exclamă Darie, văzându-l pe Radu în dreptunghiul de joc, măsurând cu braţul întins la maximum înălţimea fileului.

— Nu-l cheamă aşa, răspunde Pârlog cu voce tare, făcându-l pe Radu să se întoarcă spre cei doi şi să ciulească urechea. La privirea nedumerită a puştiului, Sandu adaugă apăsat: se scrie Iuga, dar se citeşte Iuda.

Un val de furie îl cuprinde pe fostul jucător al campionilor, spulberându-i starea confuză, nehotărârea de până atunci. „Aşa? Iuda ? Bine, Sandule! Deci... la război - ca la război! Hai, atunci, să ştie toată lumea cine e mai bun: Pârlog sau...cum îi zici tu!”

Setul începe crâncen. Bârsan le-a cerut alor lui să menţină ritmul cu orice preţ, dar startul vijelios al campionilor se izbeşte de riposta furibundă a adversarului, aflat pe marginea prăpastiei. Pentru „Unirea,”„mai târziu” nu există; trebuie să dea tot ce poate acum sau niciodată. Şi - cu Iuga în teren - echipa e alta. Prima minge de atac, cu boltă neobişnuit de înaltă, cum cere întotdeauna proaspătul intrat în teren, îl „trage” pe Radu în sus, până-şi simte umerii aproape de banda fileului. Din reflex, nu loveşte balonul imediat, ci aşteaptă să cadă blocul. Când execută, în sfârşit, mişcarea, mingea i se întoarce în piept, catapultată de palmele lui Darie, înălţat de unul singur la blocaj exact aşa cum îi ceruse Sandu: târziu şi strâns. Uimit, Iuga aterizează cu mingea-n braţe, penibil. Cum, adică? Îl blochează copilul ăsta pe el, Radu Iuga? A doua minge porneşte năpraznic din mâna atacantului atât de temut, dar din nou Darie - acum susţinut de Băjenaru, la bloc în doi - pune stavilă bombei, permiţând lui Bujor să scoată de sub blocaj

şi să înalţe balonul pe care, ţâşnind surprinzător, „aşchiuţă” îl „îngroapă” în terenul adversarilor, sub privirile lui Iuga - spectator la fază...

— Bravo, puştiule! Ai văzut că te-ai speriat degeaba? strigă Pârlog, încurajându-l pe Darie.

Încins ca un taur în faţa pânzei roşii, Iuga se năpusteşte în joc cum n-a făcut-o niciodată. A intrat să arate ce poate, nu să se lase umilit de un copil! Coechipierii îl simt şi se agaţă, toţi, de locomotiva ce trage garnitura cu o forţă extraordinară. Dincolo, Pârlog se zbate să păstreze pedala acceleraţiei apăsată până la fund, deşi simte că maşina răspunde din ce în ce mai greu la comenzi. Sandu ştie bine că orice oprire, acum, e fatală. Duelul la fileu se încinge superb, în linia a II-a nu mai există minge pierdută; se aleargă după orice, se scoate orice, atacul se reia până la epuizare... După câteva incursiuni mult peste cei 3-4 metri din jurul liniilor laterale şi de fund, spaţiul de joc se măreşte la cererea arbitrului, cordonul agăţat de stative ce delimitează incinta terenului fiind împins către zona scaunelor de la parter. Spectatorii se retrag pentru a face loc şarjelor şi plonjoanelor ce nu mai contenesc. Totul stă sub semnul echilibrului perfect între două voinţe colective încordate la paroxism, cu doi lideri dezlănţuiţi. Numai că... Ţenescu este la a treia schimbare de jucător, în timp ce Bârsan n-a operat niciuna. Pe cine cu cine să schimbe? Meşterul stă cu ochii pe Darie; e sigur că el va cădea primul, pentru el trebuie păstrat Moşuleţ. Păstrat... Până când? E 12-12; trei puncte lipsesc! Ba, nu; două, pentru că Darie, exact omul pe care se gândea să-l scoată, schimbă din nou tabela scorului. „Două puncte; numai atât, copii!” Parcă auzindu-l, puştiul se întrece pe sine: deşi pasa a venit prost, obligându-l să sară mult în lateral spre a o corecta,

băiatul împinge mingea cu un ultim efort spre mâinile lui Radu; acesta, surprins, o întoarce cu un gest reflex în terenul campionilor, chiar lângă extremitatea fileului, apoi priveşte, pierit, spre balonul ce cade încet, la o palmă de tuşă, dar afară. Punct pentru „Înainte"; 14-12!

O exclamaţie ţâşnită din mii de piepturi marchează nu atât punctul, cât ceea ce-l însoţeşte: dezechilibrat de săritură, Mircea Darie a căzut pe parchetul sălii cu o bufnitură surdă. Un geamăt de durere, apoi... linişte; o linişte nefirească în vacarmul de adineauri. Puştiul nu se poate ridica singur şi nici măcar nu se mişcă; e purtat pe braţe până la bancă. După câteva palpări superficiale, ce stârnesc gemete de durere, medicul sălii ridică din umeri, a neputinţă, apoi adresează lui Bârsan un semn negativ: nu e nimic de făcut, Darie nu poate relua jocul.

Schimbare. Peste o clipă, Moşuleţ e în teren, iar peste câteva minute, Iuga încheie o serie de patru bombe reuşite, după ce blocajul echipei sale se opusese de tot atâtea ori atacurilor lui Stavru, Băjenaru şi Stratulat. Toţi trei avuseseră, pe rând, victoria în mână, dar au ratat-o; vlăguiţi, au lovit mingea fie fără forţă, fie inexact. „Unirea" a egalat la seturi: 2-2.

Negru la faţă, Bârsan priveşte cu ură spre tabela de scor, care n-a vrut, pur şi simplu n-a vrut să se mai modifice o dată; în dreptul echipei sale, şirul cifrelor s-a oprit la 14. Clătinând capul şi oftând din adâncul plămânilor, meşterul se întoarce spre Darie. Băiatul stă întins pe un măldar de treninguri, în spatele băncii rezervelor. Medicul e încă aplecat de-asupra lui, încercând să-şi dea seama despre ce este vorba.

— Fractură? întreabă Bârsan cu inima strânsă, sperând, totuşi, că ghinionul are şi el o limită, chiar când e vorba despre mâna aceasta de băieţi, loviţi din toate părţile.

— Nu pare. Oricum, îl internez imediat. Aştept Salvarea. Trebuie radiografie. Chiar dacă nu e fractură, va avea de tras cu articulaţia... Noroc că e crud, la vârsta lui se repară toate...

Jucătorii sunt la vestiar, să se mai „învie” cu puţină apă rece. Bârsan a rămas lângă Prişcu pe bancă, ţinând mâna dreaptă a lui Darie şi mângâindu-i-o ca pentru a-i alina durerea, o durere ce se citeşte pe faţa puştiului în ciuda eforturilor de a şi-o ascunde.

— Meştere, să mă iertaţi... murmură Darie. Bârsan ridică sprâncenele, întrebător.

— V-am lăsat baltă, la minge de meci... continuă puştiul, cu glasul sugrumat de emoţie şi durere. Dar, să ştiţi, dacă mă fac bine, eu... niciodată!... și glasul i se frânge. Deși strânge pleoapele din răsputeri, lacrimile curg prin colţul ochilor şi i se preling pe obraz, brăzdându-i faţa.

Bârsan își simte şi el ochii umezi. „Dacă ar şti puştiul câtă nevoie am în clipa asta de gândul lui bun şi curat...” Instinctiv, privirile i se îndreaptă către zona tribunei unde s-au așezat Mioara şi Ancuţa. Amândouă, ridicate în picioare, îl fixează, pierite. Un semn, o fluturare de mână a Mioarei, amândouă mâinile unite strâns de-asupra capului, de către Anca, un zâmbet stins, de răspuns... şi meşterul porneşte spre vestiar, să dea curaj băieţilor - din cât mai are şi el - acum, în pragul încercării decisive: ultimul set.

...Ţenescu a intrat în teren cu o linie de trei oameni complet odihniţi. Din vechea garnitură n-au rămas decât Iuga, Brânzei şi Damaschin. Şi aşa cum campionii se năpustiseră - în setul I - asupra adversarului de la primul fluier, tot aşa vicecampionii atacă furibund, imprimând jocului un ritm sufocant. Primele atacuri sunt respinse, totuşi, cu eforturi eroice: „Înainte” găseşte chiar resurse de contraatac. Până la 4, echipele merg cap la cap, dar acolo echilibrul se rupe. Iuga face patru puncte,

consecutiv, ultimul - fără blocaj în faţă, ca la antrenament. Băieţii lui Bârsan nu mai pot nici să se mişte! La 8-4, „Unirea” schimbă terenul într-o furtună de aplauze, fremătând de nerăbdare să reia asaltul. Dincolo, de-abia îşi târăsc picioarele şase oameni terminaţi, livizi, apăsaţi nu numai de handicapul ce pare insurmontabil, dar mai ales de senzaţia cumplită a neputinţei, din care nu se mai pot smulge. Atunci se petrece minunea.

In euforia victoriei iminente, Miki Mureşan îşi agită „galeria”, scandând - pentru a câta oară? - numele cu care şi-a asurzit vecinii din tribună: „Iuga! Iuga!” Cei şase jucători ai echipei campioane se opresc o clipă şi întorc privirile spre tribună. Pârlog simte cum i se urcă sângele-n cap; Moşuleţ strânge pumnii, Stavru murmură ceva nedesluşit, în timp ce Bujor, Băjenaru şi Stratulat îl caută din ochi pe fostul lor coleg, înconjurat acum de jucători proaspeţi, gata de luptă, el însuşi de-abia încălzit după un set şi jumătate, rotindu-şi braţele din umeri şi flexându-şi uşor genunchii, să nu „iasă din stare”... Exprimând ceea ce simt toţi, Moşu’ îşi întreabă coechipierii cu voce strangulată de furie:

— Măi fraţilor... Ne bate Iuga pe noi? Sandule, patru puncte! Stavrule, auzi? Patru! În linia II-a, nimic nu atinge duşumeaua; să crăp dacă las vreo minge! Lucraţi-i voi, la fileu, că aici... Patru puncte, copii!

Ce urmează, uluieşte o lume. Cincisprezece mii de oameni sunt în picioare, nevenindu-le să creadă. Bârsan însuşi s-a ridicat de pe bancă, luat de valul nebuniei superbe ce face să renască -de unde? din ce? - puterea şi orgoliul celor şase oameni acum câteva clipe extenuaţi, ce-şi târau paşii spre terenul unde ştiau că vor încheia în genunchi un drum până astăzi triumfal. Valul zboară din teren, cuprinde tribuna, taie respiraţiile, ţine cu sufletul la gură specialişti şi profani. La masa presei pixurile stau uitate pe scândura acoperită cu pânză

albastră, deasupra carnetelor deschise; cine mai are timp de ele? Până şi oficialii de la foaia de arbitraj notează punctele şi schimbările de serviciu din picioare, furând câte-o secundă pentru a scrie ce trebuie neapărat scris. Nimeni nu se îndură să piardă o frântură de imagine din lupta supraomenească ce s-a declanşat în teren atunci când toate conturile păreau definitiv încheiate. Cu ultimii stropi de vlagă, Moşuleţ şi Pârlog aruncă echipa într-un atac disperat. Campionii îşi înalţă, din nou, blocajul şi trăgătorii acolo unde, în prima jumătate a setului, nu reuşiseră să mai urce, dar o fac cu preţul unor eforturi ce uluiesc. Până şi spectatorii din ultimile rânduri de bănci înţeleg, văd, simt că fiecare săritură doare ca un traumatism; spre a o executa, jucătorii se smulg din podeaua în care epuizarea fizică i-a pironit. Doar voinţa încordată la paroxism, doar strigătul celorlalţi cinci jucători împing spre înalt sau lansează în plonjon pe cel de la fileu sau pe apărătorul din linia a II-a . Minunea din teren, uimitoare, superbă, nu mai ţine de sport; întreaga suflare din sală trăieşte una din clipele de graţie în care omul îşi demonstrează capacitatea - fără margini, probabil - de a lupta cu sine însuşi, de a-şi înfrânge limita. Pentru că, altfel... de unde au sorbit putere? Cine i-a înviat? Cine le-a dat forţă, când adineauri nu puteau nici să meargă? Ca şi cum Bârsan ar fi scos din vestiar şase jucători noi-nouţi şi i-ar fi vârât în pielea oamenilor sfârşiţi ce schimbaseră terenul pierduţi, resemnaţi, jocul se relansează, dar gâfâiala şi icnetul efortului se aud atât de puternic, aproape dureros în linişte a ce s-a coborât ca prin farmec în arenă, încât martorii oculari ai revenirii incredibile aşteaptă din clipă-n clipă explozia acestui mecanism ce funcţionează parcă împotriva legilor firii. Mobilizaţi de forţa disperării, campionii strigă tot timpul, cu voci răguşite, ca să-şi coordoneze acţiunile, să evite dublarea

mişcării, să declanşeze startul celui ce trebuie să sară la atac ori la blocaj.

De partea cealaltă a fileului, vicecampionii primesc lovitura în plin şi se clatină ca boxerul surprins cu garda descoperită. Echipa lui Ţenescu se trezeşte din şoc la 9-8 pentru campioni, când Iuga, după un lung şir de rateuri, reuşeşte să oprească avalanşa punctelor pierdute. Pentru o clipă, numai. Pârlog recâştigă serviciul, apoi Stavru aduce un nou punct. La 10-8, în timpul de odihnă cerut de „Unirea," Bârsan întinde băieţilor lui şase bucăţi de lămâie muiate în zahăr, ce sunt duse la gură şi supte cu nesaţ.

— Aşa, copii... Atenţie la Iuga - le spune meşterul, cu speranţele renăscute. I-aţi oprit cinci atacuri; acum va cere mingea departe de fileu, de frica blocajului. Săriţi la toate mingile, chiar când simulează pasa!

Bârsan a intuit exact. Mingile încep să-l caute pe Radu din ce în ce mai înalt şi departe de bandă, acolo unde mâinile blocului n-au cum ajunge. Aşa egalează „Unirea", dar Băjenaru zvâcneşte şi prinde o lovitură ce îndoaie perechea de mâini din faţă de parcă le-ar fi pocnit cu ranga; imediat, Stratulat face punctul şi, după el, Moşuleţ prelinge una din mingile lui „bâlbâite", la a cărei cădere leşinată în teren îţi vine să-ţi stingi ţigara-ntre gene, - cum spune Pârlog la antrenamente, enervat că n-a putut găsi niciodată remediul acestor atacuri puerile, acum, însă, mană cerească! Vicecampionii se apropie din nou, „Înainte" reface diferenţa de două puncte, adversarii egalează, după care - sub privirile înspăimântate ale lui Bârsan, care ştie bine că doar o minune îi mai ţine pe băieţii lui în picioare - limita obişnuită a setului, 15 puncte, se împinge la 16, la 17, la 18! E 19-18 pentru campioni, dar Moşu' se clatină în teren, ca un om beat. Din aşternutul gros de treninguri, Darie vrea

să se ridice, smulgându-se din mâinile medicului care se luptă cu el, să-l ţină pe loc. Băiatul roagă, imploră să fie trimis în foc, mişcându-şi piciorul din coapsă spre a dovedi meşterului că poate, că rezistă o săritură, un punct - punctul victoriei! Bârsan îl culcă la loc, cu un gest ce nu admite replică, dar... „Unirea" a egalat. O minge uşoară a atins podeaua chiar în faţa lui Moşuleţ; numai să fi întins mâinile... Bârsan înţelege că Moşu' a căzut. Cu inima strânsă, îl cheamă din teren, aruncându-l în luptă pe Iordache. Cum intră, singurul jucător de rezervă al campionilor are şansa unui atac fără bloc, dintr-o pasă venită de la adversar. Se lansează, bate cu sete pe piciorul stâng, se ridică, întoarce mult mâna, căutând porţiunea de lângă fileu şi... „îngroapă" mingea afară, la o palmă de tuşă: 20-19 pentru vicecampioni.

Bârsan priveşte pierit tabela de marcaj. Timpii de odihnă i-a consumat, de schimbat nu mai are pe cine, Moşu nu şi-a revenit încă, e turmentat de efort, iar Darie... N-are cum oferi măcar momentul de respiraţie jucătorilor săi. Neputincios, aşteaptă serviciul lui Iuga. Băieţii lui preiau corect, pasa îl caută din nou pe Iordache, dar acesta, timorat de greşeala anterioară, loveşte mingea uşor, permiţând lui Damaschin să recupereze. Deşi aflat pe linia de fund, Iuga strigă din toţi rărunchii: „Pas!" Ca la comandă, mingea se bolteşte acolo, la extremitatea terenului, de unde nimeni n-ar avea curaj să atace. Radu ţâşneşte de pe loc, urcând după minge ca şi cum o forţă nevăzută l-ar fi catapultat spre cupola de sticlă a halei imense. Înţelegându-i intenţia, Pârlog îşi strigă colegii cu forţa disperării: „bloc!" Trei oameni se înalţă, încercând să oprească lovitura iraţională a fostului lor coechipier. Pornit ca o ghiulea din mâna lui Radu, balonul zguduie banda fileului, se răsuceşte ca o sfârlează, apoi merge în echilibru pe muche exact de-a lungul porţiunii

fără blocaj, nehotărându-se unde să cadă. După câteva clipe ce par tuturor o veşnicie, mingea se scurge, încet, în suprafaţa de joc a campionilor, hipnotizaţi de mişcarea capricioasă a sferei de cauciuc şi piele, astăzi trecută şi ea, parcă, de partea celor vorbiţi să le smulgă cupa.

O explozie inimaginabilă de strigăte, urale şi aplauze zguduie geamurile halei, transformând incinta într-un vulcan în erupţie. Câştigătorii se încleştează într-o îmbrăţişare ce-i cuprinde pe toţi. Vizavi, campionii se uită încă la mingea care nici măcar n-a mai sărit, rămânând acolo, la 3-4 palme de tuşă, unde a trimis-o hazardul.

Bârsan priveşte terenul, împietrit. Moşuleţ şi-a apucat capul în mâini, bătând cu pumnul tâmpla stângă, refuzând să accepte că totul s-a sfârşit. In spate, Darie suspină mocnit. Prişcu se aşază pe bancă; i s-au muiat genunchii, o ameţeală bruscă face să se învârtă cupola sălii, vacarmul tribunelor dezlănţuite îi ajunge la urechi ca prin vată.

Terenul e inundat de suporteri, prieteni, rude, admiratori şi admiratoare, chibiţi ce năvălesc de pretutindeni, transformând dreptunghiul verde într-o viermuiala de fiinţe ce se agită, ridică pe braţe jucătorii victorioşi, aruncă, prind şi din nou aruncă pe fiecare dintre învingători. O singură insulă din verdele parchetului este încă vizibilă în foiala pestriţă de pe suprafaţa de joc: porţiunea în care s-a refugiat echipa lui Bârsan. În jurul ei nu e nimeni. Toţi aleargă spre proaspeţii campioni ai Europei, singura echipă din istoria competiţiei ce câştigă trofeul în acelaşi an în care, în campionatul ţării, n-a reuşit să ocupe decât locul al II-lea.

Primul îşi revine Pârlog. Ridicând capul, îşi cheamă colegii cu un glas ce se doreşte cel din totdeauna, deşi nu este:

— Hai, fraţilor.

Băieţii se înşiră la linia de trei metri, aşteptând în poziţie de drepţi, deşi fiecare clipă de stat în picioare îi costă, acum, efortul cu care altădată ar fi câştigat un set. Gestul lor dezmeticeşte sala. Forfota se potoleşte, intruşii părăsesc terenul, învingătorii se aliniază şi ei, arbitrul coboară din scaun, secundul şi arbitrii de margine îşi ocupă locurile conform protocolului regulamentar, învingătorii şi învinşii salută publicul apoi îşi dau mâinile spre a încheia aşa cum se cuvine cel mai spectaculos şi dramatic meci de volei văzut vreodată în România. Din cei 12 jucători, unul singur a rămas cu mâna întinsă, negăsind nicio mână pe care să o strângă: Radu Iuga. Foştii colegi l-au ocolit, toţi, deşi el a schiţat gestul de salut spre fiecare. Primul refuz a trecut aproape neobservat; al doilea a redus zgomotul din tribune, al treilea i-a amuţit de-a binelea pe toţi iar la al patrulea, un fotoreporter aflat în apropiere a şi declanşat bliţul. Instinctiv, Radu şi-a acoperit faţa cu mâna stângă, parcă spre a nu putea fi recunoscut, dar uitând să-şi retragă dreapta întinsă inutil, oferind astfel fotoreporterului inspirat un instantaneu memorabil, ce avea să câştige marele premiu la un salon de artă fotografică, sub titlul „Salutul lui Iuga". Nimeni din tabăra foştilor săi colegi nu l-a învrednicit cu o privire. Doar Pârlog, trecând pe lângă el, i-a aruncat din mers:

— Felicitări, Javră! Ne-ai promis astă toamnă că vei face pe dracu-n patru să rămână cupa-n ţară încă un an. Te-ai ţinut de cuvânt; bravo! Apoi Sandu porneşte şi el spre vestiar, încrucişându-şi paşii cu medicul şi brancardierii care-l transportă pe Mircea Darie la "Salvarea" sosită între timp. O strângere de mână, un cuvânt de încurajare, o asigurare că mâine, chiar mâine îl va vizita, şi puştiul ia drumul spitalului, în timp ce Sandu deschide uşa vestiarului. Dacă ar putea, s-ar încuia pe dinăuntru şi ar rămâne acolo, să nu audă nimic şi să nu vadă pe nimeni, să se culce şi să doarmă până când clipele

trăite acum i se vor părea, la deşteptare, un vis urât. Deodată, un gând îl face să rotească privirile de jur-împrejur şi să-şi întrebe colegii, pe ton panicat:

— Meşterul! Băieţi, unde e meşterul?

Pârlog - singurul dintre cei şapte capabil, la ora asta, să facă cinci-şase paşi în fugă - se precipită pe coridor, apoi intră în sala pregătită pentru festivitatea de premiere, unde Prişcu îl caută de zor pe Bârsan care, parcă, a intrat în pământ. „Nu e la vestiar?” îl întreabă el, din priviri, pe Sandu? Nu, Bârsan nu este nicăieri. Pentru prima dată în ani lungi de colaborare, şi-a părăsit băieţii după meci, fără un cuvînt. Căpitanul echipei se întoarce la vestiar speriat. De-abia acum realizează dimensiunile şocului trăit de meşterul lor; dacă Bârsan a făcut asta, apoi...

În sediul clubului, echipa lui Ţenescu sărbătoreşte victoria. Banchetul se va organiza peste două-trei zile, evenimentul merită cu prisosinţă, dar şampania trebuie destupată acum, când bucuria irepetabilă a triumfului e fierbinte. Conducători, antrenor, jucători, soţii şi câteva fiinţe foarte apropiate ascultă cu paharul în mână toastul lui Tabacu, preşedintele clubului, apoi cuvintele rostite de Stoiciu şi, în sfârşit, urarea lui Ispas, prezent alături de ei doar câteva clipe, atât cât să-i felicite. Când reprezentantul federaţiei îşi încheie „spiciul”, o şi porneşte din om în om, să închine paharul cu fiecare. În dreptul lui Iuga, la braţul căruia Ivonne zâmbeşte fericită, Ispas se opreşte, clatină capul şi oftează adânc, aproape uitând că se află la o sărbătoare:

— Ei, Radule, Radule...

Cuvintele sunt smulse din adâncul fiinţei şi exprimă ceea ce simte toată lumea dar nimeni nu îndrăzneşte să spună.

Iuga îngălbeneşte, pentru că le aştepta. Imaginea mâinilor refuzate, după meci, se înlănţuie cu chipul lui Bârsan,

înmărmurit, fixând terenul în care mingea de-abia a alunecat de pe banda fileului. Apoi, ca într— un coşmar, crâmpeie de imagini şi cuvinte i se învălmăşesc în memorie cu o viteză halucinantă. Vorbele lui Pârlog, bliţul fotoreporterului, chipurile foştilor lui colegi ce-i ocolesc privirile şi-i refuză mâna, feţele câştigătorilor care, după izbucnirea declanşată de fluierul final, când erau gata să-l sufoce cu îmbrăţişările, acum îşi trăiesc bucuria între ei, izolându-l instinctiv, pentru că nu este cu adevărat al lor decât în foaia de arbitraj şi pe tabela de scor, acolo unde, fără el... „Se scrie Iuga, dar se citeşte Iuda...”. Toate se amestecă şi răbufnesc în oftatul lui Ispas: „Ei, Radule, Radule!...” Băiatul încearcă să-şi revină, să-şi recapete echilibrul, privind Cupa. E aceeaşi, dar anul trecut avea parcă, alt contur; sau i se pare? Nu. Şi-o aminteşte de la agapa cu cehii, când meşterul le-a vorbit, după victorie, aşa cum nu vorbise niciodată, chemându-i alături de el încă un an... De ce trăise atunci cu atâta intensitate victoria? De ce acum se simte străin de bucuria acestor oameni şi de orice bucurie? De ce nu-l încălzeşte nici măcar conştiinţa contribuţiei sale decisive la victorie? Dacă vreun meci de volei a fost câştigat, vreodată, de un jucător, apoi - sigur! - azi, în finala Cupei s-a jucat acest meci! „Tocmai asta mă roade, înţelege Iuga într-o frântură de clipă. Şi tot asta mă face străin de ei... Acum se bucură, ciocnesc, toastează, dar nu-mi vor ierta niciodată că fără mine ar fi fost înfrânţi, că nici n-ar fi ajuns până aici, că am venit de pe banca meşterului să-i duc în finală şi să le-o câştig”.

— Ce-i cu tine, dragule? îi şopteşte Ivonne la ureche, în timp ce Ispas îşi ia rămas-bun, cu un gest de salut adresat tuturor, grăbindu-se către ieşire.

Vocea Ivonnei îl trezeşte. Rotindu-şi privirile, încearcă să găsească puncte de sprijin. Doreşte sincer să depăşească bariera ce simte că-l separă de oamenii din jur, ba chiar şi de

cupa aşezată deasupra vitrinei cu trofee, în aşteptarea locului de onoare ce-i va fi găsit, probabil, mâine... Sala de protocol a clubului, în care n-a mai păşit niciodată, e firesc să i se pară străină, dar chipurile celor din jur, de ce? Parcă acum îi vede prima oară pe Ţenescu, pe Damaschin, pe Brânzei şi Brudea, pe Stoiciu, Tabacu Popişteanu... Şi chiar pe Ivonne, care se simte ca la ea acasă... Brusc, se întoarce spre femeia datorită cărei se află aici, privind-o lung, iscoditor, cu detaşarea rece de care n-a fost niciodată capabil. Uimit, descoperă un chip prelung, supt, uşor deformat de un machiaj excesiv, cu linii drepte şi aspre, de fiinţă voluntară, obişnuită să-şi impună întotdeauna voinţa. Ivonne!... Aşa arăta şi la Sofia, în clipa întâlnirii lor? Şi în prima noapte de dragoste? De ce i s-a părut atunci că citeşte pe faţa ei altceva? Că e altfel? Cum i s-au părut privirile - acum dure, cu inflexiuni metalice, încălzite numai de o alarmă nedefinită, de intuiţia că se întâmplă ceva?

— Ce este, dragule? repetă femeia.

Nimic. Absolut nimic. Dacă a fost ceva, a fost până acum. Altfel... cum a putut părăsi tot? Cum a putut trăda tot? Nimeni nu e de vină. Ţenescu... l-a primit pentru că i-a cerut-o. Colegii... l-au acceptat pentru că le-a fost impus şi le-a fost util, deşi simpla lui prezenţă a avut - şi are chiar în clipa de faţă! - ceva umilitor; există întotdeauna o undă de umilire în ajutorul salvator oferit cuiva. Ivonne... i-a dorit binele, poate, dar binele ei. Numai el, Radu Iuga, este vinovat. Numai el poartă răspunderea pentru dezamăgirea cumplită de— acum, când miracolul s-a terminat ca la un semn, aşa cum vraja coborâtă în spaţiul unei scene se destramă când luminile savant filtrate ale reflectoarelor se sting, lăsând scândura, cartonul, pânza şi mucavaua să-şi arate chipul netransfigurat de magia scenografului demiurg. Iar Ivonne... se luptă să nu fie nedrept

cu ea, dar... o pereche de mănuşi îmblănite, bărbăteşti, ies din cotloanele memoriei, proiectându-se, imense, pe ecranul clipei de bilanţ; apoi o mână cu degetul arătător întins către uşă, însoţită de o voce răguşită, rea: „afară din casa mea!” La cine strigă? La el? La meşterul? Prea mult. Cere prea mult de la biata sa conştiinţă frământată...

— Ivonne, eu plec. Trebuie să plec de-aici, spune Radu sec, rezolut.

Brusc, aşa cum s-a produs revelaţia lui Iuga, Ivonne înţelege. De fapt, ştia de mult. In două rânduri a încercat să se rupă de Radu, intuind că el nu-şi va putea învinge firea, că va veni o clipă când o va privi ca pe o străină sau, poate, ca pe un duşman, reproşându-i schimbarea unui drum început altfel. A dorit să fie bine, a sperat că va fi; azi, după victorie, a trăit o clipă iluzia reuşitei depline, crezând că, alături de ea, Radu poate fi ca ea, că bucuriile ei pot deveni şi bucuriile lui. A greşit. Dacă nici triumful - pentru că azi, neîndoielnic, a fost triumful lui, deşi niciun toast n-a făcut măcar aluzie la Radu Iuga! - nu-l poate face să se bucure, să-şi uite scrupulele, apoi mâine?...

— Vrei să pleci acum?întrebă Ivonne cu voce scăzută, ştiind, de fapt, răspunsul.

— Da, acum.

— Îi spui ceva lui Ţenescu?

— Nu pot. Nu ştiu ce. E timp destul pentru explicaţii...

— De noi nu te mai întreb... şopteşte femeia, cu emoţie nejucată în glas.

— Nu ştiu, Ivonne. Acum... nu ştiu nimic. Trebuie să fiu singur. Să mă gândesc.

Fără să-i pese dacă plecarea e remarcată sau nu, Iuga se smulge de lângă femeia al cărui glas i se pare la fel de străin ca absolut tot ce-l înconjoară, deşi Ivonne i-a vorbit sincer şi

cald. După câteva clipe este pe trotuarul larg din faţa clubului, alergând în întunericul nopţii.

În casă e linişte. Luminile s-au stins de mult, deşi nimeni nu doarme. Îndeplinindu-i rugămintea cu inima strânsă, dar fără să murmure, Mioara s-a culcat cu Ancuţa în camera fetei, lăsându-l pe Bârsan singur, cum a dorit. Cu mâinile sub cap și cu privirile în tavan, stă întins peste cuvertura netrasă, încercând să-și revină. Nu și-a scos nici hainele. Este așa cum s-a întors acum cîteva minute, exact când Mioara, disperată, pierduse speranţa să-l mai poată găsi cu telefonul pe la cunoştinţe; încercase şi la Prişcu, şi la Ispas, şi la Pârlog, şi la câţiva din băieţi. Nimeni nu-l văzuse pe meşterul. Fusese aşteptat şi la festivitatea de premiere, întârziată cât a fost cu putinţă, doar-doar... Venise acasă tocmai când Mioara nu mai ştia pe cine să sune, unde să-l caute. Intrase frânt de oboseală, dar cu faţa liniştită, parcă. Atât o rugase: să-l lase singur („de mâine... ai să vezi; totul va fi normal, dar acum... te rog, vreau să fiu singur. Ultima nebunie! Iartă-mă..."). O mângâiase pe obraz cu aer uşor absent, spusese Ancuţei noapte bună, sărutând-o pe frunte, ca în fiecare seară, se scuzase din nou că nu poate vorbi nimic, apoi se întinsese pe patul nefăcut, scoţându-și numai pantofii.

Din sală fugise, pur şi simplu, părăsind totul ca şi cum n-ar fi avut nicio legătură cu tot ce se întâmplase acolo. Pornise încotro a văzut cu ochii. Nu ştie cât a mers la început; poate o oră, poate două... Nu-şi aduce aminte ce i-a trecut prin cap în primele clipe şi nici dacă a vrut să ajungă undeva, anume. Ştie numai că și-a mişcat picioarele mecanic, într-o apatie totală, cu o indiferenţă pe care în zadar încerca să și-o alunge, s-o înlocuiască chiar şi cu furia, cu disperarea de care se temuse atât. Într-un târziu, s-a trezit în faţa fostei sale locuinţe, încă neînstrăinată. A vrut

să urce, dar chipul lui Floricel şi amintirea unui alt moment, la fel de greu, când simţise că se pierde, că nu mai ştie cine este şi ce vrea, l-au alungat din faţa blocului, stârnindu-i un val de ruşine insuportabilă. Prea mult, două umilinţe într-o singură seară! De-abia atunci gândurile au început să i se ordoneze. Ştie, astfel, că în acea clipă a apărut întrebarea ce l-a frământat apoi tot drumul: unde am greşit? Bătând cu pasul fără nicio ţintă străduţe înguste şi bulevarde, zone cunoscute sau porţiuni de oraş nestrăbătute vreodată, Bârsan s-a chinuit să pună cap la cap faptele, pentru a înţelege unde s-a produs greşeala. A făcut-o cu încăpăţânare meticuloasă, de parcă răspunsul ar mai fi putut întoarce evenimentele şi schimba deznodământul.

Prima greşeală: a pornit la drum cu prea puţini. Da, ştie. Dar anul trecut tot ăştia erau, ba chiar fără Darie: Oboseala? Uzura? Poate, deşi... Iuga? Da; aici a fost necazul. De la el au plecat toate. Bine, şi ce putea face ca să nu fie aşa? Să rabde jignirea? Să ignore insulta? După ce le-a primit în obraz, pe trotuar, să fi alergat el după Iuga, să-l cheme? Să fi făcut un pact, călcându-şi în picioare mândria şi principiile: „vino, joacă; ce e între noi - altă poveste, eu tac, n-am auzit, n-am văzut...”? S-ar fi putut aşa? Se poate clădi mare performanţă şi orice altceva cu adevărat important pe un asemenea compromis moral? N-a crezut, nu crede nici acum, dar... iată unde l-a dus credinţa în principii. Şi, mai târziu... dacă nu îndemna - din orgoliu stupid - biroul federal să voteze transferul? Dacă-l lăsa pe Prişcu să se bată, să-şi apere clubul, să pună pe masa discuţiei toate ipotezele, să spună răspicat: nici într-o posibilă finală românească nu e drept să joace Iuga împotriva fostei sale echipe?! Dacă nu comitea atâtea erori, astă seară probabil... ba nu; sigur!, astă-seară ar fi sărbătorit victoria cu băieţii. Şi aşa, a avut-o în mână de două ori! Deci... el e de vină?! Atunci,

ce-a avut cu echipa? Cu băieţii lui? I-a părăsit fără un cuvânt. Nu le-a mulţumit nici măcar pentru miracolul din final, când... Brusc, din vârtejul ultimelor minute, se detaşează imaginea lui Mircea Darie implorând să fie trimis în teren pentru punctul victoriei. Puştiul! La fel de necontrolată ca şi gândul, mâna lui Bârsan se ridică, oprind un taxi. Urcă lângă şofer şi comandă cu voce hotărâtă, ca şi cum asta ar fi dorit din prima clipă: „La spitalul de urgenţă!"

Nu i-a fost greu nici să pătrundă, nici să găsească rezerva în care Mircea dormea de mult, sub efectul calmantului puternic, administrat şi ca remediu la durerea fizică, şi pentru a-l linişti pe băiatul chinuit de remuşcări, ca şi cum el şi numai el ar fi fost cauza eşecului. Privindu-i din nou faţa suptă, de copil, zguduită prin somn, la răstimpuri, de câte un suspin, Bârsan a părăsit rezerva în vârful picioarelor, liniştit cumva de explicaţia medicului de gardă („nimic grav; nici fractură, nici fisură de os; o entorsă mai dură, probabil...") O dată cu reluarea preumblării nocturne, întrebarea a revenit, obsedantă. „Poate am greşit de la început şi numai norocul m-a ajutat să capotez atât de târziu... Nu trebuia să-mi leg atâţia ani din viaţă de ceva atât de efemer. Sunt constructor, ştiu şi pot să ofer oamenilor lucruri durabile, fără capricii, orgolii, toane, şansă, aproximaţie sau context. Poate că aici am greşit cel mai grav: când am încercat să construiesc cu oameni, nu cu beton, fier şi cărămidă... N-am învăţat meseria asta!" Montându-se, prezenţa lui la cârma unei echipe de volei i s-a părut, dintr-o dată, o aberaţie sau cel puţin o aventură. Ce-a căutat el acolo? Şi nu cumva, ceea ce alţii luaseră drept aspiraţie spre excelenţă, ceea ce el însuşi crezuse că este dorinţa de perfecţiune, în realitate n-a fost decât orgoliu egoist? Dorinţă de afirmare cu orice preţ - cu preţul anilor din viaţa unor oameni? Cu preţul unor sacrificii

ale altora pentru ca el, Bârsan, să poată spune „sunt cel mai bun”? Şi Mioara...

„Mioara! Doamne...” Privindu-şi ceasul-brăţară, constată, îngrozit, că e 23,30. Umblă de trei ore, besmetic, uitând că nu mai este singuraticul ce căutase în volei un refugiu şi un reazem, că are, acum, o familie, că două fiinţe tremură în clipa asta pentru el, frământându-se să afle unde este, ce i s-a întâmplat... A ajuns acasă într-un suflet, neîndrăznind să rostească decât scuze şi rugămintea de a rămâne singur, să-şi rumege chiar şi remuşcările pentru purtarea prostească, iresponsabilă faţă de Mioara şi fetiţă.

Şi acum, întins pe patul nefăcut, în întunericul dormitorului, întrebarea revine: „Unde am greşit, totuşi? Fără un răspuns clar, nu ştiu ce fac mâine...” Mâine? Care „mâine”? Niciun mâine. Definitiv şi irevocabil, gata. Ajunge! Să se mai chinuie şi alţii. Să mai tremure şi alţii de groaza unui capriciu, a unei toane, a unui accident stupid, a unei întâmplări nenorocite... Să se mai lupte şi alţii până şi cu cei ce ar trebui, de fapt, să-i ajute. Să mai simtă şi alţii ce simte un om când vede zburându-i de sub nas rodul muncii de ani şi ani, exact când are mai multă nevoie de el. A mai zis el aşa, şi-a mai făcut procesul ăsta, dar acum...

O sonerie stridentă sparge tăcerea. Telefonul? Parcă nu e telefonul... Bârsan se ridică, iese în vestibul, deschide uşa de la intrare şi... rămâne cu mâna pe clanţă, înmărmurit. În cadrul uşii aşteaptă Radu Iuga. Adunându-şi toată stăpânirea de sine, Bârsan reuşeşte să-şi reprime ceea ce valul de furie, ruşine şi umilinţă îl îndeamnă să facă. Nu vorbeşte nici măcar când e aproape sigur că primul şoc a trecut şi e în stare să-şi controleze reacţiile; numără, încă, în gând, secundele ce trebuie să-i dea certitudinea lucidităţii depline. Iuga stă mut, cu privirile în pământ, cu faţa parcă uşor întinsă înainte, ca şi cum ar aştepta

palmele ce nu vin doar mulţumită efortului de voinţă al fostului său antrenor. În locul lor, vocea - acum aproape normală - a lui Bârsan rupe tăcerea.

— Ce cauţi aici?

— Să vă spun ceva, meştere... vine răspunsul lui Radu, uimit că omul din faţa lui acceptă să-i vorbească aşa cum se vorbeşte unui om.

— Ascult.

„Of, de s-ar putea să nu-i spun eu!... Să mă fi înţeles cu Sandu, cu băieţii, să-i conving întâi pe ei şi apoi, toţi, să fi venit la meşterul... Eu să nu rostesc un cuvânt, doar să-l rog din priviri... să-i creadă pe ei, nu pe mine, şi să mă jur că aşa va fi, cum spun ei..." Sub privirile sfredelitoare ale lui Bârsan, Radu se moaie ca ceara încălzită. Toate frazele pregătite pe drum se spulberă, în cap rămâne un vid absolut, urechile îi vâjâie iar inima bate să-i spargă pieptul.

— Spune; ascult.

— Eu... eu am venit să... începe Radu răguşit, cu vocea de nerecunoscut, încercând fără succes să şi-o dreagă, să-şi regăsească suflul. Nu vă rog să mă iertaţi, spune el, deodată, făcându-l pe Bârsan să deschidă ochii mari. Ştiu că nu se poate; omeneşte nu se poate. Ce-am făcut eu nu se poate ierta...

— Atunci, ce vrei?

Răspunsul nu este o alcătuire obişnuită de cuvinte, propoziţiuni şi fraze, ci o izbucnire, un torent ce ţâşneşte din adâncurile unui cuget chinuit.

— Să mă primiţi înapoi, meştere. Pălmuiţi-mă, scuipaţi-mă, călcaţi-mă-n picioare, faceţi din mine preş de şters tălpile, vorbiţi-mi ca unui ticălos, dar primiţi-mă! Vreau să joc la dumneavoastră! Pentru dumneavoastră! Vreau să ţin în braţe cupa...

— Ai câştigat-o. Du-te la Ţenescu şi...

— Nu aşa! Nu acolo! - continuă nestăvilită avalanşa în care Iuga îşi pune tot sufletul. Cu dumneavoastră, cu Sandu, cu băieţii, cu ai noştri, ca anul trecut! Fac tot ce vreţi. Spăl echipamentul, car mingile, frec parchetul sălii, dacă trebuie, şi la cea mai mică abatere, la cel mai mic murmur, să mă aruncaţi afară ca pe - un... Numai să mă primiţi! Am fost un netrebnic, ştiu, dar... lăsaţi-mă să-mi îndrept greşeala! Vă implor...

Cât e de voinic, băiatul se apleacă uşor în faţă, gata să se prăvălească în genunchi acolo, în pragul uşii larg deschise.

Până a-l ridica soneria din pat, Bârsan era convins că, peste ce-a trăit în seara asta, nu poate exista nimic. Se înşelase. Stupefiat, priveşte spre omul care a distrus totul cu mâna lui, iar acum, în loc să se bucure, să-şi savureze triumful, cerşeşte nu iertarea - el singur afirmă că o asemenea ticăloşie nu se poate ierta! - ci dreptul de a repara cu orice preţ răul făcut într-o clipă de inconștiență. „Așa să fie viaţa, oare? De ce trebuie să fie viaţa aşa?” Într-un talger al balanţei - umilinţa, jignirea, ruşinea, regretul pentru truda zadarnică a şapte fanatici care au crezut îl el orbeşte; în celălalt - Radu, băiatul lui, creaţia lui, implorând milă și înţelegere... „Nici măcar lui nu-i este bine! A cîştigat o cupă europeană, el, şi răsplata... iat-o!” Nu mai poate. Deodată, simte că nu mai poate, că nu mai încape în conştiinţa lui hărţuită niciun strop de durere, de chin, de frământare... E şi el un biet om, vrea linişte, vrea certitudine, vrea zile tihnite lângă Mioara...

Mioara! E vocea ei? Evident, cine altcineva?... Bârsan întoarce capul. Din sufrageria luminată doar de becul slab al unei veioze, silueta femeii se profilează, vag, prin glasvandul cu sticlă mată. E acolo, a fost de la început, a auzit tot, iar acum, cu glasul sfâșiat de aceeaşi nehotărâre care-l macină pe soţul ei, roagă șoptit:

— Nu te pripi... Nu promite nimic, dragul meu... Gândeşte-te; mai gândeşte-te până mâine. Măcar până mâine... Nu te angaja!

Da, aşa trebuie să facă, Mioara are dreptate. Se va gândi. Va chibzui îndelung şi nu va hotărî singur. Mâine, pe linişte, când vârtejul acestei seri de coşmar va rămâne undeva... Dar fără să-şi dea seama, pradă unui impuls mai puternic decât orice, se pomeneşte invitându-l pe Radu, sub privirile pierite ale Mioarei, acum lângă el:

— Poftim înăuntru...

Băiatul nu se clinteşte. Nu poate crede că e adevărat.

— Hai, vino...

SFÂRȘIT

septembrie-decembrie 1994

ION BUCHERU
născut în 1934
la Tâncăbeşti-Ilfov

A absolvit liceul „Mihai Viteazul” şi apoi Facultatea de Filosofie şi Ziaristică a Universităţii din Bucureşti.

Ziarist, om de televiziune (realizator de emisiuni şi conducător de posturi şi redacţii TV), producător de film (46 de lung-metraje artistice, ca director al Casei de Filme Unu), romancier, dramaturg şi scenarist, a condus publicaţii centrale, a predat cursuri de televiziune în învăţământul superior, a publicat 15 volume de teatru, proză şi eseistică, i-au fost puse în scenă piese în teatre, la teatrul TV şi teatrul radiofonic.

S-au făcut filme (ficţiune şi documentare) după scenariile sale.

Este membru al Uniunii Cineaştilor din România.

”Ion Bucheru are replică şi stil, fraza lui bate sprinten din aripi şi prinde ideea, dialogurile se lansează în comentarii de vădit interes civic, cu ecouri filozofice, estetice, morale. E un polemist şi un moralist, experienţa l-a înzestrat cu numeroase teme de meditaţie asupra cărora are ceva de spus, un punct de vedere de afirmat”.

C. PARASCHIVESCU, Teatrul, nr. 2 din 1985

Naraţiunea este rând pe rând ironică („Toate sistemele politice bazate pe principiul *jumătate plus unu* pornesc de la intuiţia Lăpuşneanului, care i-a şi oferit majorităţii revoltate capul sus-numitului Moţoc, în schimbul liniştii personale”), pasională („unele dintre ciudăţeniile smolite carpato-danubiano-pontice au luat avânt periculos odată cu câştigarea mult doritei şi atât de necesarei libere circulaţii a oamenilor, a ideilor, serviciilor şi capitalurilor”), concluzivă („Când a apus comunismul, Răsăritul s-a mutat la Apus, dar iată că, după un sfert de secol, constatăm cu surprindere cum dinspre Apusul devenit Răsărit ne vin şi pete de întuneric”).

ION MARIN - ultima-ora.ro

Am aşternut pe hârtie primul cuvânt al primei piese după trei decenii de gazetărie, pentru ca - după nici un an și jumătate - să o termin pe-a doua, dintr-o suflare. Plămada lor de gânduri, sentimente, întrebări şi răspunsuri mi se pare, acum, la fel de veche şi de familiară ca amintirile despre paşii dintâi în viaţa de redacţie. Dar dacă aşa stau lucrurile, de ce de-abia acum şi de ce tocmai acum? Poate pentru că ziaristica a însemnat, în ceea ce mă priveşte, întâlnirea (fericită) a mandatului cu vocaţia de a căuta şi promova valoarea şi valorile. Valoarea altora.

AUTORUL
(din prefața primei ediții a pieselor, apărută în colecția „Rampa”

Sumarul seriei SCRIERI

Volumul I • Proză
- Revanșă târzie
- Veninul victoriei

Volumul II • Proză
- Afacerea Beautiful College
- Imperiul

Volumul III • Proză
- Tatăl băiatului altuia
- Audiențe cu ciudați

Volumul IV • Proză
- Muzeul Ciudățeniilor Carpato-Danubiano-Pontice

Volumul V • Proză, Satiră-umor
- A meritat?
- Spinii trandafirului

Volumul VI • Dramaturgie, Scenarii
- Frumosul cotidian
- Fața nevăzută a lu(m)nii
- Proiectul Simaciu
- Circul
- Un mesager din univers
- Balada lui Alimoș
- Competiția

De acelaşi autor:

Colocviu cu studenţia
eseuri, în colaborare cu Igor Şerbu
(Editura Politică, 1963)

Faţa nevăzută a lum(n)ii
teatru (Editura „Eminescu”, colecţia „Rampa”, 1983)

Revanşă târzie
roman (Editura „Sport-turism”, colecţia „Cartea de vacanţă”, 1984)

Frumosul cotidian
teatru (Editura „Cartea românească”, 1984)

Cartea cu audienţe
proză scurtă (editată în regie proprie, 1992)

Afacerea Beautiful College
roman, în colaborare cu Ştefan Iureş
(Editura „Cartea românească”, 1993)

Pe asta o ştiaţi?
culegere de glume şi anecdote din „epoca de aur”
(Editura „Coresi”, 1995)

Veninul victoriei
roman (Editura „Odeon”, 1995)

Fenomenul Televiziune
tratat de specialitate
(Editura „România de mâine”, 1997)

Imperiul
roman, în colaborare cu Ştefan Iureş
(Editura „General partner”, 1999)

O piesă: **Circul**
şi un scenariu: **Balada lui Alimoş**
(Editura „Sempre”, 2003)

Tatăl băiatului altuia
roman (Editura „SemnE”, 2006)

Spinii trandafirului
scrişi de Ion Bucheru, desenaţi de Albert Poch

Limbajul imaginii filmate
scenariu şi comentariu pentru un
film serial ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
(Editura „Norma”, 2010)

Limbajul imaginii filmate
scenariul şi comentariul filmului serial
ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
regia: Dumitru Cucu
(Editura „România de mâine”, 2013)
Videobook distins cu Menţiune specială în cadrul Galei UCIN 2013

Audienţe cu ciudaţi
roman (Editura „SemnE”, 2013)

Muzeul Ciudățeniilor Carpato-Danubiano-Pontice
roman de semificţiune (Editura „SemnE”, 2015)

A meritat?
roman (Editura „SemnE”, 2015)

Un oaspete la cină
scenariul filmului de ficțiune cu același titlu, realizat
la Casa de Filme Unu, în regia lui Mihai Constantinescu, 1986

În curând:
romanul **Gorunii**



Până a-l ridica soneria din pat, Bârsan era convins că, peste ce-a trăit în seara asta, nu poate exista nimic. Se înşelase. Stupefiat, priveşte spre omul care a distrus totul cu mâna lui, iar acum, în loc să se bucure, să-şi savureze triumful, cerşeşte nu iertarea - el însuși afirmă că o asemenea ticăloşie nu se poate ierta! - ci dreptul de a repara cu orice preţ răul făcut într-o clipă de inconştienţă. „Aşa să fie viaţa, oare? De ce trebuie să fie viaţa aşa?”

Ion Bucheru - „Veninul victoriei”

ISBN seria SCRIERI 978-973-87836-3-8

ISBN Vol I 978-973-87836-4-5



Editura Planet